

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

Національний університет
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»

Наукова бібліотека

ЮРИДИЧНИЙ РЕФЕРАТИВНИЙ ЖУРНАЛ

№ 1–2, 2011

Виходить 4 рази на рік

Заснований у 2003 році

РУБРИКИ ВИДАННЯ

- 12.00.01 Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень*
- 12.00.02 Конституційне право; муніципальне право*
- 12.00.03 Цивільне право та цивільний процес; сімейне право;
міжнародне приватне право*
- 12.00.04 Господарське право; господарсько-процесуальне право*
- 12.00.05 Трудове право; право соціального забезпечення*
- 12.00.06 Земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право*
- 12.00.07 Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право*
- 12.00.08 Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право*
- 12.00.09 Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза;
оперативно-розшукова діяльність*
- 12.00.10 Судовустрій; прокуратура та адвокатура*
- 12.00.11 Міжнародне право*
- 12.00.12 Філософія права*

Містить реферати та анотації видань книг, монографій, навчальних посібників, збірників наукових праць, матеріалів конференцій, авторефератів дисертацій, періодичних видань та ін., що відповідають навчальному та науковому плану діяльності вищого навчального закладу юридичного профілю.

Розрахований на науковців, викладачів та студентів юридичних вузів та юридичних факультетів, фахівців у галузі держави та права.

Засновник: Національний університет «Одеська юридична академія» (НУ ОЮА)

Редакційна колегія:

С. В. Ківалов, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України (*головний редактор*);
В. М. Дрьомін, д-р юрид. наук, проф. (*заступник головного редактора*);
В. О. Туляков, д-р юрид. наук, проф.;
О. К. Вишняков, д-р юрид. наук, проф.;
Є. В. Додін, д-р юрид. наук, проф.;
О. А. Івакін, д-р філос. наук, проф.;
Л. І. Коржич, д-р іст. наук, проф.;
Ю. М. Оборотов, д-р юрид. наук, проф.;
М. П. Орзіх, д-р юрид. наук, проф.;
О. П. Подцерковний, д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Харитонов, д-р юрид. наук, проф.;
Г. І. Чанишева, д-р юрид. наук, проф.;
М. М. Солодучіна, директор Наукової бібліотеки НУ ОЮА

Укладачі співробітники бібліотеки:

Т. М. Стефанчишена, зав. інформ.-бібліогр. від.;
С. І. Єленич, голов. бібліограф;
Л. В. Березюк, зав. сектора 12.00.02, 12.00.03, 12.00.05, 12.00.06;
Л. М. Войтюк, бібліотекар I кат. 12.00.01, 12.00.08;
Т. Ю. Іванійчук, пров. бібліограф — 12.00.04, 12.00.07, 12.00.12;
О. М. Кожевнікова, пров. бібліотекар 12.00.09, 12.00.10, 12.00.11;
Н. О. Красницька, пров. бібліотекар 12.00.02, 12.00.03, 12.00.05, 12.00.06;
В. І. Радченко, голов. бібліотекар;
А. В. Ракул, зав. сектора каталогів

Автори рефератів:

здобувач *К. Горобець*; к.ю.н., доцент *І. В. Андронов*; к.ю.н., доцент *Н. В. Волкова*

Технічний редактор

Т. В. Іванова

Адреса редакції: 65009, м. Одеса, вул. Піонерська, 2.
Телефони (0482) 63-34-04, (048) 719-88-01, 719-88-29, 32-25-10
Факс: (482) 63-97-64
www.nla.od.ua
E-mail: library@nla.od.ua

Свідоцтво про державну реєстрацію серія КВ № 8169 від 28.11.2003 р.
Підписний індекс у Каталозі періодичних видань України № 09812

ПЕРЕДМОВА

Національний університет «Одеська юридична академія» — сучасний вищий навчальний заклад у галузі юридичної освіти і науки, на базі якого створений Південний регіональний центр Національної академії правових наук України, в діяльності якого органічно поєднуються найвищі досягнення національної вищої школи України з прогресивними тенденціями світової правової освіти.

З перших років свого існування академія стала провідним науково-дослідним закладом. Наукова діяльність Національного університету «Одеська юридична академія» здійснюється за основними та пріоритетними напрямками розвитку науки, яка є своєрідною рушійною силою соціально-політичних та соціально-економічних перетворень, спрямованих на подальший розвиток сучасної Української держави.

Ефективність та комплексність здійснення наукової діяльності багато в чому залежить від інформованості спеціалістів з усіх питань юридичної науки. З метою розвитку освіти, підвищення інформованості з питань державотворчої та правотворчої діяльності та визначення місцезнаходження джерел інформації з цих питань з 2003 року вперше в Україні почав видаватися спеціалізований юридичний реферативний журнал, засновник якого — Національний університет «Одеська юридична академія».

«Юридичний реферативний журнал» є інформаційним періодичним виданням у сфері юриспруденції, метою якого є оперативне інформування юридичного загалу про зміст навчальних, наукових та періодичних видань, що надійшли до фондів наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія».

У його підготовці беруть участь науково-педагогічний колектив та співробітники наукової бібліотеки академії.

У даному випуску проаналізовані матеріали, які опубліковані у 2010–2011 роках та зберігаються у фондах бібліотеки академії.

Реферати та анотації, що ввійшли до журналу, мають аналітичний бібліографічний опис джерела інформації. Кожному запису присвоюється номер, який включає такі елементи: шифр спеціальності, номер журналу, рік видання та порядковий номер запису.

Матеріали розміщені відповідно до переліку юридичних спеціальностей. Даний номер містить інформацію з усіх дванадцяти спеціальностей.

Допоміжний апарат видання складається з переліку використаних періодичних видань, покажчика імен та переліку скорочень.

Видання «Юридичного реферативного журналу» в Національному університеті «Одеська юридична академія», насамперед, свідчить про те, що наша бібліотека на сьогоднішній день є дійсно науковою бібліотекою за змістом здійснюваної багатогранної діяльності, пов'язаної як з комплектуванням фондів, так і з інформуванням читачів з питань юридичної науки і практики.

Помітно, що з виходом кожного нового номера реферативного журналу анотації і реферати все глибше відображають зміст книг, статей, авторефератів. Сподіваюсь, що користувачі нашої бібліотеки не тільки будуть частіше звертатися до реферативних видань, а й стануть авторами рефератів, що публікуються в цьому виданні.

Сергій КІВАЛОВ,

*доктор юридичних наук, професор,
академік НАПрН України,
ректор Національного університету
«Одеська юридична академія»,
голова Комітету Верховної Ради України
з питань правосуддя*

12.00.01 ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Книги

01.01–02.11.1.

340.11 Дія права: інтегративний аспект: монографія / відп. ред. Н. М. Оніщенко; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К.: Юрид. думка, 2010. 360 с.

Монографія присвячена сутності та природі права як явища соціальної дійсності. У монографічному дослідженні проаналізовано «обсяг дії» права або «територію» його дії. У роботі комплексно досліджено феномен права в сучасних умовах суспільного розвитку. Серед пріоритетних напрямів розгляду: дія права (фактори, умови, межі та основні характеристики); сучасні теорії праворозуміння; ефективність правового регулювання; система джерел сучасного права; взаємодія права з правовою культурою; дисфункції у сприйнятті права; дія права у контексті захисту прав та свобод людини тощо.

01.01–02.11.2.

340.11:165.243 Дудаш Т. І. Праворозуміння крізь призму герменевтики: монографія / Т. І. Дудаш; НДІ держ. будівництва та місцевого самоврядування. Л.: Край, 2010. 248 с.

Монографія продовжує започатковане 1997 року видання праць Львівської лабораторії прав людини Національної академії правових наук України (нині Львівська лабораторія прав людини і громадянина НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування цієї Академії). У ній, крізь призму герменевтики, досліджено — у загальнотеоретичному аспекті — праворозуміння та його вплив на офіційне судове тлумачення юридичних норм.

Див. також: 11.01–02.11.1143.

Автореферати

01.01–02.11.3.

340.13 Гарник Л. Л. Зупинення дії нормативно-правового акта (питання теорії та практики): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Гарник Людмила Леонідівна; Ін-т законодавства Верховної Ради України. К., 2010. 20 с.

Окреслено основні риси зупинення дії нормативно-правових актів як правового феномена, встановлено місце відповідних юридичних норм у правовій системі України. Узагальнено вітчизняні та зарубіжні наукові підходи до розуміння проблеми зупинення дії нормативно-правових актів, з формулюванням авторської концепції. Запропоновано авторську дефініцію поняття «зупинення дії нормативно-правових актів» на

основі проведення порівняння законодавства України та деяких країн світу, яке регулює правотворчий процес, а також виявлено специфічні риси юридичних норм, що регламентують відповідну процедуру зупинення дії нормативно-правових актів. Розкрито співвідношення таких суміжних понять, як: «зупинення дії нормативно-правових актів»; «поновлення дії нормативно-правових актів»; «припинення дії нормативно-правових актів»; «скасування дії нормативно-правових актів». Запропоновано авторську класифікацію видів зупинення дії нормативно-правових актів. Показано особливості реалізації інституту зупинення дії нормативно-правових актів в Україні як у процесі правотворчої, так і у процесі правозастосовної діяльності. Здійснено системний аналіз правотворчих помилок, що виникають внаслідок зупинення дії нормативно-правових актів в Україні та на підставі цього запропоновано авторську дефініцію поняття «правотворча помилка». Сформульовано пропозиції щодо удосконалення правотворчого процесу в частині, що стосується зупинення дії нормативно-правових актів.

01.01–02.11.4.

340.0 Дубінчак В. М. Правоохоронна діяльність: сутність, суб'єкти, засоби забезпечення (теоретико-правовий аспект): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Дубінчак Валентина Миколаївна; Київ. нац. ун-т внутр. справ. К., 2010. 19 с.

Досліджено гносеологічну природу правоохоронної діяльності як засобу охорони, гарантування та відновлення суспільних відносин, прав і свобод громадян та законних інтересів суб'єктів. Встановлено та охарактеризовано місце правоохоронної діяльності, з однієї сторони, як окремого елемента в системі юридичної діяльності, а з іншої сторони, як самостійного інституту, що має власну природу, сутність і зміст. Обґрунтовано авторську класифікацію правоохоронної діяльності відповідно до різноманітних критеріїв поділу. Проаналізовано місце правоохоронних органів у механізмі держави, з'ясовано їх значення, статус та особливості функціонування. Надано авторське визначення поняття «правоохоронний орган» та встановлено зміст теоретико-правового статусу правоохоронного органу. Запропоновано власне бачення критеріїв класифікації правоохоронних органів. Досліджено сутність та зміст правоохоронної діяльності органів прокуратури, внутрішніх справ та Служби безпеки України, а також надано рекомендації щодо вдосконалення їх правоохоронної діяльності в сучасних умовах розвитку суспільства та держави. Обґрунтовано авторський підхід до визначення поняття стадій правоохоронної діяльності та проаналізовано особливості стадійного поділу процесу право-

охорони, а також встановлено особливості модельного поділу правоохоронної діяльності як засобу її уніфікації і вдосконалення. Проаналізовано специфіку засобів забезпечення і гарантування правоохоронної діяльності та встановлено місце і значення юридичної відповідальності для результативності здійснення правоохоронної діяльності. Визначено проблеми та обґрунтовано перспективи розвитку правоохоронної діяльності в сучасних умовах трансформації суспільства та правопорушень.

01.01–02.11.5.

340.11:341.231.14 Суханова Д. С. Міжнародно-правові та національно-правові презумпції у сфері прав і свобод людини та громадянина: порівняльно-правовий аспект: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Суханова Дар'я Сергіївна; Міжнар. гуманіт. ун-т. О., 2010. 22 с.

Простежено історію виникнення та розвитку поняття правових презумпцій. Вивчено становлення загального поняття, методу утворення й ознак презумпцій. Відмежовано правові презумпції від споріднених правових понять, виявлено їх співвідношення з нормою права, правовою гіпотезою, правовою аксіомою, юридичною фікцією, а також із правовим принципом. Узагальнено існуючі наукові позиції щодо правових презумпцій та висловлено власне ставлення до них. Виявлено класифікаційні підстави правових презумпцій, систематизовано правові презумпції. Визначено презумпції, які використовуються у міжнародному праві, а також проаналізовано стан та перспективи розвитку презумпцій у міжнародно-правових документах про права людини. Досліджено юридико-технічні засоби та способи імплементації міжнародних презумпцій про права людини у національне законодавство. На основі аналізу правових презумпцій у сфері прав людини у Конституції України, інших актах конституційного права та галузевого законодавства, сформульовано пропозиції та практичні рекомендації щодо удосконалення механізмів імплементації правових презумпцій у законодавчу і правозастосовну практику України.

Див. також: 11.01–02.11.1150.

Реферати

01.01–02.11.6.

340.12 Бондарук Т. І. Наукознавчі категорії «школа», «напрямок», «концепція», «течія» в юридичній науці / Т. І. Бондарук // Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 15–20.

Статтю присвячено критичному осмисленню існуючих підходів до розуміння категорій «школа», «напрямок», «концепція», «течія». Автор зазначає, що актуальність дослідження цієї проблематики полягає у перспективах інституціалі-

зації правових досліджень у вигляді правових шкіл з їх фінансовою та організаційною підтримкою. Автор виділяє чотири ознаки «наукової школи» як категорії: галузевість, історичність, умовність та багатозначність, що розкриваються в таких принципах: 1) не можна дати універсального визначення поняття «наукова школа» через унікальність процесу формування кожної з них; 2) поняття «наукова школа» залежить від рівня розвитку науки, оскільки за відсутності стрімкого розвитку науки не можна говорити й про наукові школи; 3) умовність поняття «наукова школа» полягає у тому, що їх критерії корелюються в залежності від мети, поставленої дослідником; 4) поняття «наукова школа» багатосмислове, тому з позицій формальної логіки його слід вважати невизначуваним.

У статті говориться, що «течія» — це аморфна група дослідників, що об'єднуються спільними методологічними принципами; «напрямок» — це компактні групи вчених, пов'язаних методологічними принципами, спільною тематикою і проблематикою робіт; «школа» — вузька група вчених, що тяжіють до методології та методики наукового лідера.

К. Горобець

01.01–02.11.7.

316.334.4 Дроботов С. Актуальні проблеми систематизації загальних соціальних функцій права / Сергій Дроботов // Юридична Україна. — 2010. — № 12. — С. 17–24.

У статті досліджуються основні методологічні підходи до розуміння, класифікації та систематизації загально-соціальних функцій права. У статті поставлено за мету: а) проаналізувати основні теоретико-методологічні підходи до визначення загально-соціальних функцій права; б) критично дослідити специфіку аргументації конкретних теоретико-методологічних підходів; в) виявити критерії, які можуть бути покладені в основу теоретичної моделі загальносоціальних функцій права.

Піддано критиці теоретико-методологічний підхід, згідно з яким загальносоціальні функції права класифікуються відповідно до типів суспільних відносин: економічна, політична, фінансова, культурна, соціальна, екологічна тощо. Зазначається, що за такого підходу мова йде не стільки про функції права, скільки про сфери його впливу. Інший підхід дозволив автору виділити, слідом за Р. Ципеліусом, три фундаментальні функції права: функцію розв'язання конфліктів, функцію забезпечення свободи шляхом встановлення прав і свобод суб'єктів правовідносин, функцію суспільного розвитку, за допомогою якої забезпечується соціальна природа держави.

Робиться висновок, що два проаналізовані підходи різняться в тому, що перший базується на виділенні критеріїв визначення функцій права в самому праві, а другий — за межами права, у самому суспільстві.

К. Горобець

01.01–02.11.8.

340.11 Кучук А. М. Методологія правознавства як фактор ефективного державотворення / А. М. Кучук // Право і суспільство. 2010. № 6. — С. 33–36.

Стаття присвячена аналізу сучасного стану юридичної науки з позицій необхідності оновлення її методології. Зазначається, що юриспруденція, як і будь-яка інша гуманітарна наука, на новому етапі розвитку в умовах лібералізації суспільних відносин потребує врахування новітніх досягнень ґносеології, зокрема положень синергетичної теорії, компаративістських досліджень тощо. Підкреслено, що пізнання державно-правових явищ слід починати зі з'ясування питання про співвідношення права і неправа, права і закону, з чіткого розуміння змісту досліджуваної правової системи.

Автор приділяє особливу увагу науковій інтуїції, стверджуючи, що самі по собі методи дослідження не приводять до отримання нових знань, тому про евристичну функцію методології говорити не можна — методологічні принципи та підходи набувають специфіки в кожному окремому дослідженні відповідно до гіпотези та спрямованості дослідника.

Стверджується, що сучасна методологія правознавства не відповідає реаліям суспільного життя і характеризується еклектизмом, спекулятивністю, нерациональністю, ортодоксальністю. Така невідповідність, на думку автора, повинна привести до наукової революції в юриспруденції, що виведе останню на новий рівень розвитку.

К. Горобець

01.01–02.11.9.

340.13 Невідомий В. І. <Правова реальність> як категорія сучасного правознавства: проблемність визначення змісту / В. І. Невідомий // Право і суспільство. 2010. № 6. С. 42–47.

У статті зроблено спробу осмислити право як складну багаторівневу та інтегровану систему правової реальності, яка, в свою чергу, постає органічною частиною динамічної та самоорганізованої структури суспільного буття. Проаналізовано нормативістський та комунікативний підходи до розуміння правової реальності. Запропоновано розуміти правову реальність у широкому та вузькому сенсі, коли за широкого розуміння вона постає як цілісний світ права, а за вузького — як певне «ядро» правової системи.

Визначено чотири напрямки, за якими можливо визначати зміст правової реальності: по-перше, як сукупність охоплених буттєвих форм нормативного вираження та здійснення належного; по-друге, як конкретне втілення належного в суб'єктивних правах та юридичних обов'язках; по-третє, як дійсного, а не формального наповнювача правової системи, її підґрунтя; по-четверте, як основу легітимності діючого позитивного права.

Констатується соціокультурна релевантність правової реальності, оскільки в рамках кожної

окремої правової культури вона наповнюється різним змістом, коеволюціонує з реаліями природного та соціального буття у контексті процесу легітимації правової дійсності.

К. Горобець

01.01–02.11.10.

347.132.14 Рубашенко М. Зловживання правом як загальнотеоретична категорія: допустимість, сутність, кваліфікація / Микола Рубашенко // Юридичний журнал. 2010. № 12. С. 42–51.

Стаття присвячена розгляду поведінки суб'єкта у формі зловживання правом у загальноправовому контексті, визначенню сутності такої поведінки, розробці механізму кваліфікації зловживання правом, визначенню місця зловживання правом у системі правової поведінки. Проаналізовано позиції різних юридичних шкіл щодо сутності зловживання правом. Зроблено висновок, що дії, вчинені за межами наданого законом суб'єктивного права, не є зловживанням правом, оскільки воно може мати місце лише тоді, коли суб'єкт реалізує те право, що йому надано. Виділено сутнісні ознаки зловживання правом, розкрито їх природу: зловживання правом нерозривно пов'язане зі здійсненням права (або виконанням обов'язку, якщо має місце зловживання обов'язком); зловживання правом завжди є здійсненням законного суб'єктивного права чи виконання юридичного обов'язку в межах, передбачених законом; наявність негативних наслідків у вигляді заподіяння шкоди захищеним законом суспільним відносинам; реалізація предмета зловживання всупереч його призначенню.

Зроблено висновок, що зловживання правом слід розглядати як особливий вид неправомірної поведінки, під час якої суб'єкт, реалізуючи свої законні права та обов'язки у встановлених законом межах, завдає шкоди іншим суб'єктам, діючи при цьому формально правомірно.

К. Горобець

01.01–02.11.11.

340.15 Рубашенко М. Проблеми структури сучасної системи права України (загальнотеоретичний аспект) / Микола Рубашенко // Юридичний журнал. 2010. № 11. С. 40–44.

У статті стверджується інтроконтрадикційна природа системи права, що пов'язується, з одного боку, з тим, що система права характеризується єдністю та узгодженістю, а з іншого — диференціацією на відносно самостійні послідовно структуровані елементи. Зауважено, що стабільність та динамізм є зовнішніми ознаками системи права, які характеризують процес її розвитку відносно ступеня та характеру розвитку інших зовнішніх явищ та процесів. Підкреслюється, що структура системи права розкривається через: 1) визначення первинного елемента системи — правової норми; 2) врахування предмета правового регулювання як об'єктивного чинника, що поєднує ці норми в певні групи.

Внутрішня суперечливість у питанні структури системи права не є проблемою, оскільки має об'єктивний характер, зумовлений природою правової матерії, і має розглядатися як постійне явище. Внутрішню контрадикційність подолати неможливо, але можна запобігти поширенню певних протиріч на правотворчість та правозастосування, досягти стану впорядкованості суспільних відносин, врегульованих правом. З цієї точки зору автор ставить основні проблемні питання у теорії системи права: 1) пошук ідеальних критеріїв поділу на галузі права; 2) однозначність поглядів на елементи системи права вищого порядку; 3) поява та закріплення нових елементів системи права.

К. Горобець

01.01–02.11.12.

34.03 Сердюк І. А. Методологічний аналіз сучасних інтерпретацій поняття «юридична відповідальність» / І. А. Сердюк // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2011. № 1. С. 30–35.

У статті на основі синтезу існуючих підходів до визначення поняття «юридична відповідальність» пропонується його дефініція. Відзначено, що автор не поділяє погляди багатьох науковців щодо розуміння юридичної відповідальності не лише у ретроспективному, але й проспективному аспекті. Підкреслено, що юридичну відповідальність не можна пов'язувати виключно з охоронними правовідносинами, оскільки вона може здійснюватися у рамках регулятивної дії права. Зазначено, що юридичну відповідальність слід розглядати в чотирьох аспектах: під кутом зору теорії реалізації норм права; у контексті теорії правових відносин; в аспекті реакції держави на факт правопорушення; з точки зору юридичних наслідків, що настають для конкретної особи у зв'язку з вчиненням нею правопорушення.

Пропонується авторське визначення юридичної відповідальності як здійснюваного в межах правовідносин добровільно або за рішенням судового чи іншого юрисдикційного органу та забезпеченого державою юридичного обов'язку правопорушника зазнати позбавлення певних цінностей, що йому належали.

К. Горобець

01.01–02.11.13.

340.13 Ул'яновська О. Сутність правової фікції / О. Ул'яновська // Право України. — 2011. — № 1. — С. 184–187.

У статті констатується актуалізація досліджень ролі та місця фікції у правовій сфері, наполягається на необхідності переосмислення цього явища з якісно нових методологічних позицій. Проаналізовано історію правових фікцій від їх застосування римськими юристами до сьогодення. Запропоновано виділяти два види правових фікцій: конструктивних та деструктивних. Конструктивна правова фікція визначається як уявна юридична конструкція, що є продуктом

абстрактного мислення, сприйнята правовою доктриною та/або закріплена у праві у формі норми-фікції, інституту права і використовується для заповнення відповідного сегмента в правовому полі. Деструктивною фікцією названо уявну юридичну конструкцію, що не сприйнята юридичною доктриною, і хоча інколи закріплена правовою нормою, однак формується з метою закріплення незаконного інтересу, а тому може і повинна бути спростованою.

Виділено ознаки правової фікції: 1) полягає у конструюванні неіснуючої дійсності; 2) використанню фікції передую невизначеність; 3) є уявною конструкцією; 4) може використовуватися у правовій доктрині; 5) використовується задля заповнення прогалини в правовому полі; 6) є категоричною; 7) обмежена в обсязі правовою нормою; 8) має зовнішній прояв у вигляді норми-фікції.

К. Горобець

01.01–02.11.14.

316.334.3(477) Чернега А. П. Етапи формування та моделі соціальної держави / А. П. Чернега // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 4. — С. 37–41.

У статті проаналізовано основні підходи до етапів становлення та розуміння типів соціальної держави. Зроблено висновок, що конструкція соціальної держави складається поступово, відповідно до усвідомлення громадянським суспільством об'єктивної потреби в зміні сутності держави. Проаналізовано співвідношення між соціальною державою та соціальною політикою. Визначено, що остання є дзеркалом конкретної моделі соціальної держави, оскільки характеризує втручання держави у соціальну та економічну сфери, що має на меті забезпечення добробуту суспільства, передбачає захист як незаможних верств населення, так і підтримання та зростання рівня добробуту середніх та вищих верств. Виявлено основні моделі соціальної держави, серед яких автор виділяє соціал-демократичну, ліберальну, корпоративістську та скандинавську. Зауважено, що набуває все більшої популярності європейська соціальна модель, сформована в рамках Європейського Союзу. Визначено специфіку цих моделей соціальної держави, проаналізовано можливості їх впровадження в Україні. Зазначено, що для України найбільш ефективним вбачається інтегрування ліберальної, соціал-демократичної та корпоративістської моделей соціальної держави.

К. Горобець

01.01–02.11.15.

342.2 Чернега А. Принципи правової держави: наміри і реальність / Андрій Чернега // Юридична Україна. — 2010. — № 12. — С. 38–45.

Статтю присвячено основним принципам правової держави, розкрито їх сутність та різні наукові підходи щодо їх розуміння. Зазначається, що проблема дослідження принципів правової держави зумовлюється тим, що вони є сер-

цевиною теоретико-правової рефлексії поняття правової державності. Серед принципів правової держави автор називає: 1) принцип верховенства права, що є невіддільним від основ правової державності, є вихідним началом забезпечення правової справедливості у суспільстві; 2) принцип поділу влад, суть якого полягає у забезпеченні оптимальної взаємодії окремих її гілок і обмеженні державної влади шляхом встановлення її під контроль через взаємне стримування гілок влади; 3) принцип взаємної відповідальності держави й особи, що означає, що публічні інтереси держави та приватні інтереси конкретних індивідів це нерозривно пов'язані категорії, при цьому зневага інтересів однієї зі сторін неминує призводити до негативних наслідків і для іншої сторони; 4) принцип реальності прав і свобод людини і громадянина, який проявляється в тому, що права і свободи людини і громадянина виражають не лише фактичний і юридичний статус особи в суспільстві, але й правовий характер державності.

Серед інших принципів правової держави автор називає принцип мінімальної достатності правового регулювання суспільних відносин; принцип позапартійності права; принцип відносної самостійності права щодо судової та виконавчої влади; принцип верховенства Конституції та законів України.

К. Горобець

Статті

01.01–02.11.16.

342.51 Бабич О. М. Виконавча влада та її місце в системі державної влади / *О. М. Бабич* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 50. — С. 287–291.

Виділено основні функціональні види діяльності держави. Визначено загальні риси, що притаманні виконавчій владі. Досліджено генезу цього різновиду державної влади. Визначено місце виконавчої влади у системі державної влади. Сутність та особливості виконавчої влади проаналізовано у контексті принципу поділу державної влади.

01.01–02.11.17.

340.12 Байтеева М. В. Проблемы континуитета права / *М. В. Байтеева* // Вестник Российской правовой академии. — 2010. — № 4. — С. 9–12.

Рассматриваются проблемы континуитета права. Анализируются факторы, оказывающие влияние на изменение и развитие права. Исследуются процессы абстрагирования, дифференциации, селекции и конвергенции права в процессе его исторического изменения. Выделены негативные явления в континентальной системе права.

01.01–02.11.18.

342.22 Бакарджиев Я. В. Государство, общество и церковь как факторы воздействия на право в аспекте правосознания / *Я. В. Бакарджиев* // Современное право. — 2010. — № 8. — С. 21–23.

Проанализировано воздействие на право трех основных социальных институтов государства, общества и церкви. Обладая средствами влияния на иррациональные структуры правосознания — правовой идеологией, общественной ментальностью и религией, они через различные механизмы взаимодействия определяют развитие и реализацию основного регулятора общественных отношений права. Сделан вывод, что в условиях светского государства всегда необходима четкая, понятная, а главное претворяемая в жизнь, а не только декларируемая идеология.

01.01–02.11.19.

340.132:159.9.019.4 Барахоева А. Р. Некоторые особенности регулятивных оснований психологических установок к правовому поведению / *А. Р. Барахоева* // Вестник Саратовской государственной академии права. 2010. № 5. С. 21–25.

Проанализировано понятие «регулирование» как действие по значению глагола «регулировать» в трех значениях. Проведено социологическое исследование с использованием метода фокус-групп. С учетом регулятивного воздействия на установку к правовому поведению усмотрены стадии формирования установки.

01.01–02.11.20.

342.56:330 Богатырев Е. В. Экономическое правосудие: генезис, эволюция и перспективы / *Е. В. Богатырев* // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 10. — С. 6–10.

Предложен анализ понятия «экономическое правосудие». Рассмотрена его структура и основные элементы. Проанализировано происхождение понятия.

01.01–02.11.21.

340.132:316.61 Богинич О. Л. Генезис прав как права силы / *О. Л. Богинич* // Российский юридический журнал. 2010. № 5. С. 29–33.

Рассматривается проблематика генезиса права как права силы. Акцентируется внимание на праве в его субъективном и объективном измерении. Исследуются исторические формы и практика их реализации в условиях современных государств. Подчеркнуто, что правовое воспитание и правовая пропаганда являются необходимым условием современной социализации личности.

01.01–02.11.22.

34:008 Болдырев С. Н. Правовая культура общества и культура юридической техники / *С. Н. Болдырев* // Философия права. — 2011. — № 1. — С. 36–40.

Показана практическая роль культуры при использовании потенциала юридической техники и ее тесная связь с правовой культурой общества. Выявлены особенности обусловленности качества правовых актов культурой юридической техники.

01.01–02.11.23.

340.113:34.03 Болсунова О. М. Сутнісні засади принципів юридичної відповідальності / О. М. Болсунова // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 4. — С. 48–52.

Проведено дослідження питань поняття і сутності принципів юридичної відповідальності. Обґрунтовано авторське визначення поняття «принципи юридичної відповідальності». Виділено ознаки принципів юридичної відповідальності. В. І. Червонюк звертає увагу на те, що юридична відповідальність має подвійну сутність, що надає змогу розкрити її у широкому та у вузькому значенні.

01.01–02.11.24.

340.12:321.6/8 Васильев А. А. Сущность охранительной правовой доктрины / Антон Александрович Васильев // История государства и права. 2011. № 3. С. 39–42.

Анализируется природа охранительной правовой доктрины, которая была предана забвению в историко-правовой науке. Рассматривается понятие охранительной правовой доктрины, ее функциональное предназначение. Обосновывается ценность консервативной правовой мысли как средства обеспечения порядка, преемственности и стабильности в развитии правовой системы.

01.01–02.11.25.

340.116(470) Вармунд В. В. Механизм отраслевого правового регулирования правосубъектности в системе права Российской Федерации / В. В. Вармунд // Закон и право. — 2010. — № 9. С. 19–22.

Раскрыта проблема механизма отраслевого правового регулирования правосубъектности в системе права Российской Федерации. Дана характеристика правосубъектности как общественно-юридическому свойству, которое нормы права придают лицам в соответствии с требованиями экономического базиса, потребностями общественного развития. Правосубъектность рассматривается как свойство лица, его общественно-юридическое состояние, которое неотъемлемо от лица, что и является особенностью данной публикации.

01.01–02.11.26.

340.12:141.7 Графский В. Право как результат применения правила законной справедливости (интегральный подход) / Владимир Графский // Государство и право. 2010. № 12. С. 5–13.

Обоснован новый подход к восприятию таких существенных свойств права, как его бытие и внешнее выражение в виде справедливого правила, примененного к фактическим взаимоотно-

шениям правосубъектов на основе обычая или закона. Отмечено, что этот подход назван интегральным и его главное назначение в содействии преодоления хаотического методологического плюрализма и научного специализма.

01.01–02.11.27.

340.15:342.1 Гриб В. В. Взаимодействие государства и гражданского общества: правовые проблемы / Владислав Валерьевич Гриб // История государства и права. — 2010. — № 23. — С. 24–26.

Анализируется историческое развитие правового регулирования институтов гражданского общества. Отмечено, что эмпирическим материалом исследования являются нормативно-правовые акты, доктринальные позиции, сложившаяся практика взаимодействия государства и гражданского общества.

01.01–02.11.28.

340.123:321 Дмитриев Ю. Признаки государства: понимание и интерпретации / Юрий Дмитриев, Василий Миронов // Государство и право. 2010. № 10. С. 5–16.

Рассматривается вопрос о признаках государства, показана его теоретическая конструкция и существующее в действительности развивающееся явление. Отмечено, что на состав признаков оказывают влияние такие факторы: форма, экономическая и социальная основы, особенности культурно-исторического развития государства, религия. Указано, что признаки государства образуют динамический ряд, количество элементов в котором применительно к конкретному государству может меняться.

01.01–02.11.29.

340.124.5 Дроботов С. Аксіологічна і когнітивна функції права у процесі становлення правової держави / С. Дроботов // Юридична Україна. 2011. № 1. С. 28–35.

Досліджено зміст, роль і специфіку забезпечення функцій права, які пов'язані з аксіологічним і культурним аспектами існування суспільства, інформаційно-пізнавальним, соціальним і виховним розвитком індивідів як суб'єктів правовідносин. Ці питання проаналізовано з погляду визначення загального соціального призначення права, а також ролі його соціальних функцій у процесі становлення правової держави.

01.01–02.11.30.

340.15:340.115 Заруба В. М. Методологія і методика пізнання історико-юридичних явищ / В. М. Заруба // Право і суспільство. 2010. № 5. — С. 42–45.

Запропоновано визначення та тлумачення таких понять, як методика і методологія пізнання історико-юридичних явищ. Подано класифікацію і структуру основних методів дослідження історії держави і права: філософські, загальнонаукові, спеціально-наукові та конкретно-наукові методи.

01.01–02.11.31.

340.12:316.344.7 Зубко Г. Поняття суб'єкта маргінальної поведінки / Г. Зубко // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 11. — С. 23–25.

Сформульовано поняття «суб'єкт маргінальної поведінки». Проаналізовано соціальні процеси, що сприяють маргінальній поведінці особи. Досліджено етапи маргіналізації особи. Окремо розглянуто рівні піраміди потреб людини, що була запропонована А. Маслоу, в основу якої покладені фізіологічні (органічні) потреби людини.

01.01–02.11.32.

340.15(4):342.24 Ключкова Ю. А. Формирование федералистской концепции межгосударственного сотрудничества европейских стран / Юлия Александровна Ключкова // История государства и права. 2010. № 22. С. 43–45.

Актуальность темы обуславливается значением, которое приобрел в современном мире федерализм как форма организации государства, а также ролью, которую европейская интеграция играет в современных международных и внутригосударственных отношениях. Отмечено, что в последнее время в области исследования теории и практики развития ЕС наметился явный прогресс, проявившийся в стремлении изменить привычную парадигму подобного исследования.

01.01–02.11.33.

340.123:321 Коновалов В. К. Понятие «государство» в ракурсе системного подхода / В. К. Коновалов // Вестник Московского университета. Сер. 11 : Право. 2010. № 6. С. 81–92.

Рассматривается понятие «государство» с точки зрения системного подхода, т. е. как вид социальной системы. Отмечено, что единственным признаком, отличающим государство от других социальных систем, является наличие суверенитета. Представлен обзор состава системы (элементы и структура). Изложены принципы системного исследования объектов.

01.01–02.11.34.

347.97/99 Крижанівський В. В. Незалежність судової влади / В. В. Крижанівський // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 50. С. 24–29.

Досліджено соціальну та правову незалежність судової влади, систему засобів її забезпечення. Розглянуто проблеми взаємодії судової влади із законодавчою і виконавчою гілками влади. Особливу увагу звернено на форми соціального контролю за судовою діяльністю.

01.01–02.11.35.

340.12:008 Левина С. В. Воспитательная функция права и правовая культура: содержание и формы сосуществования / С. В. Левина // Российский юридический журнал. — 2010. — № 6. — С. 36–44.

Дается понятие правовой культуры. Раскрывается содержание воспитательной функции права и правовой культуры, сопоставляются эти понятия. Рассматривается их соотношение. Отмечаются основные элементы их синтеза как необходимые средства формирования и стимулирования позитивного социального развития гражданского общества.

01.01–02.11.36.

340.12 Лобода А. Правова безпека особи: антропологічний підхід / А. Лобода // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 9. С. 16–21.

Досліджено питання визначення поняття правової безпеки особи з позицій антропологічного підходу. Зроблено спроби осмислити феномен людини з позицій як антропології, так і її галузевих напрямів: філософської, християнської та юридичної. Звернено увагу на необхідність розрізняти такі поняття, як «антропологічність», «антропоцентризм», «антропологізм».

01.01–02.11.37.

340.134 Матюнин М. В. Некоторые вопросы комплексной кодификации отечественного законодательства / М. В. Матюнин // Актуальные проблемы экономики и права. — 2010. — № 4. — С. 228–231.

Статья посвящена рассмотрению комплексной кодификации законодательства РФ и некоторым проблемам при ее проведении. В частности, рассматриваются межотраслевые связи, возникающие между отраслями права и отраслями законодательства, а также комплексные образования в системе законодательства РФ.

01.01–02.11.38.

340.134 Мельник О. Сфера правового регулювання: поняття, ознаки, види / О. Мельник // Право України. — 2010. — № 9. — С. 132–138.

Здійснено теоретико-правовий аналіз проблем правового регулювання суспільних відносин. Обґрунтовано визначення категорії «сфера правового регулювання». Виокремлено ознаки правової сфери. Охарактеризовано різновиди сфер правового регулювання. З'ясовано межі сфери правового регулювання.

01.01–02.11.39.

340.12:261 Міма І. В. Окремі аспекти класифікації релігійних відносин / І. В. Міма // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 50. С. 29–35.

Досліджено процес формування різних напрямів об'єктивного наукового аналізу проблем теорії держави і права. Переосмислено та розкрито теоретичні аспекти релігійних відносин як результат реалізації релігійних норм. Сформульовано критерії авторської класифікації релігійних відносин у відповідності до загальнотеоретичних положень.

01.01–02.11.40.

340.134/136 Мозженко И. И. Систематизация законодательства и ее признаки / *Илья Игоревич Мозженко* // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 12. — С. 6–9.

Проанализировано понятие «систематизация законодательства». Исследованы признаки, которыми должна обязательно обладать форма обработки законодательства для того, чтобы она могла относиться к одной из форм систематизации законодательства. Рассматриваются элементарные частицы системы законодательства, которыми являются нормы права и виды связей между ними.

01.01–02.11.41.

340.132:167/168 Недилько Ю. В. Логический способ толкования правовых норм: общая характеристика и правила осуществления / *Ю. В. Недилько* // Вестник Саратовской государственной академии права. 2010. № 5. С. 15–18.

В ходе логического толкования используются различные законы логики: закон тождества, закон (не) противоречия, закон исключительного третьего, закон достаточного основания. Выделены две точки зрения на материал, которым может оперировать интерпретатор в процессе применения логического способа толкования. Отмечена закономерность: чем более общий характер имеют правовые предписания, тем обширней сфера применения логического способа применения.

01.01–02.11.42.

341.24(470) Овсепян Ж. И. Статус источников международного права во внутригосударственной (национальной) правовой системе (вопросы интеграции международного права Российской Федерацией). Ч. II. Источники международного права как часть правовой системы России / *Ж. И. Овсепян* // Северо-Кавказский юридический вестник. — 2010. — № 4. — С. 55–69.

Статья посвящена исследованию форм (источников) международного права, имплементированных в правовую систему России: их соотношения с источниками внутригосударственного (по их происхождению) права. Проанализированы история и современное состояние правового регулирования в России в части, касающейся взаимодействия внутригосударственного права с международным правом. Осуществлены систематизации российской научной доктрины, широкого списка источников международного права и российского законодательства, посвященных дефинициям и характеристикам формально-юридических признаков, соответственно, общепризнанных принципов и норм международного права и международных договоров, значимых для учета в связи с действием международного права во внутригосударственном (российском) правовом пространстве. Особенно большое внимание уделено международному договору как основному виду источников (форм) международного права, которые используются в судебной правоприменительной практике национального государства. Дан

анализ круга органов государственной власти РФ, уполномоченных организаций, которые вправе принимать решения о согласии на обязательность для РФ международных договоров; обзор содержания их соответствующих компетенций. Приводится развернутая, выполненная по множеству критериев, классификация международных договоров, значимая и для выявления особенностей формально-юридических признаков международных договоров, относящихся к различным классификационным группам.

01.01–02.11.43.

340.12 Остапова В. Анализ мотивів правового самовиховання студентської молоді: теоретичний і практичний аспекти / *В. Остапова* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 11. — С. 18–22.

Проаналізовано теоретичні аспекти мотивів правового самовиховання студентства та розгляд практики реалізації мотиваційних механізмів молоддю на сучасному етапі. На основі проведеного соціологічного опитування розкрито особливості мотивації правового самовиховання за такими ознаками, як форма навчання, стать, участь в органах студентського самоврядування, досвід роботи, сімейний стан і наявність дітей.

01.01–02.11.44.

340.132.3:342.565.2(477) Савчак А. Дія закону в часі: теорія та правові позиції Конституційного Суду України / *А. Савчак* // Підприємництво, господарство і право. 2011. № 1. — С. 64–67.

Проведено порівняльно-правовий аналіз поняття «дія закону в часі», що поширений у теорії права та рішеннях Конституційного Суду України з даного питання. Було виявлено, що згадані рішення не завжди відповідають поширеним поглядам науковців, а також недостатньо чітко сформульовані та суперечать одне одному.

01.01–02.11.45.

342.5(477) Старицька О. Проблемні питання довіри до державної влади в сучасній Україні / *О. Старицька* // Підприємництво, господарство і право. — 2011. — № 1. — С. 71–75.

Досліджено проблемні аспекти довіри до державної влади. Проведено ґрунтовний аналіз шляхом розв'язання таких завдань: установлення ціннісних та етичних критеріїв державної влади; зміна підходів до владних функцій; удосконалення системи державного управління; зміна виборчої системи; удосконалення судової системи; удосконалення конституційно-правового поля.

01.01–02.11.46.

342.72/73(091) Стремоухов А. В. О соотношении категорий понятийного ряда «права человека» / *А. В. Стремоухов* // Журнал российского права. 2010. № 11. С. 65–73.

Исследованы концепции прав человека, которые возникали на протяжении нескольких веков до настоящего времени. Особое внимание уделе-

но различным интерпретациям прав человека, правоотношениям, затрагивающим эти права, а также международным документам по правам человека.

01.01—02.11.47.

347 Тарасова А. Е. Система и принципы построения частных и частно-публичных отраслей права (концептуальные положения) / А. Е. Тарасова // Северо-Кавказский юридический вестник. — 2010. — № 4. — С. 35—40.

Представлен новый подход к системе права на современном этапе ее развития, предполагающий выделение не только частных и публичных отраслей права, но и частно-публичных отраслей, к которым относятся, например, жилищное право, трудовое право, предпринимательское (хозяйственное) право, земельное право. Формирование частно-публичных отраслей права (законодательства) предложено по трем критериям. Причем рассматриваемый подход к системе права отличается от выделения частно-публичных отраслей исключительно как комплексных образований, не обладающих внутренним единством. Определены пути и принципы системного совершенствования законодательства, регулирующего частные отношения, а также способы устранения параллельного законодательства. Проблемы, поднимаемые в научной статье, подкреплены конкретными практически примерами и предложениями по внесению изменений в законодательство, регулирующее частные и частно-публичные отношения.

01.01—02.11.48.

342.734(477)-053.2 Темченко О. Соціальна функція Української держави у сфері захисту прав дитини: європейський контекст / Олена Темченко // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 9. — С. 3—6.

Вивчено особливості реалізації соціальної функції держави у сфері захисту прав дитини в контексті європейської інтеграції України. Визначено основні напрями удосконалення нормативно-правового та організаційного забезпечення захисту прав дитини в Україні відповідно до стандартів Ради Європи. Зазначено категорії всіх конвенцій Ради Європи за типом контрольного механізму.

01.01—02.11.49.

342(470):328.185 Тепляшин И. В. О социально-правовом статусе представителей гражданского общества, включенных в механизм противодействия коррупции / И. В. Тепляшин // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 11. С. 28—32.

Рассмотрены основы общественного участия в механизме противодействия коррупции современной России. Обоснована возможность наделения представителей гражданского общества, осуществляющих контроль за соблюдением законодательства РФ о противодействии коррупции, специальным социально-правовым стату-

сом. Обращено внимание на организационные особенности участия личности и институтов гражданского общества в формировании российской антикоррупционной политики.

01.01—02.11.50.

340.132 Трофимов В. В. Современное общество и правообразовательный процесс / В. В. Трофимов // Современное право. 2010. № 11. С. 13—16.

Рассмотрена проблема социальной обусловленности права на фоне тенденций и закономерностей современного общественного развития. Отмечена значимость для юридической науки комплексных социолого-правовых исследований. Апробированы современные научные подходы к изучению социальных систем. Констатируется социально-интерактивная природа правообразовательного процесса.

01.01—02.11.51.

342.1 Цесар І. Правове забезпечення взаємодії держави і громадянського суспільства в умовах демократії / І. Цесар // Юридика Укр. 2010. № 11. С. 43—49.

Проаналізовано проблему правового забезпечення взаємодії держави і громадянського суспільства як фундаментальної умови процесу демократизації державної влади. Охарактеризовано основні напрями правового забезпечення цієї взаємодії, а також найважливіші правові інститути, які гарантують ефективний взаємозв'язок між сучасною демократичною державою і громадянським суспільством. Досліджено конкретні правові механізми та способи впливу громадянського суспільства на демократичну державу.

01.01—02.11.52.

347.72 Цікало В. Корпоративні права: поняття, ознаки та класифікація / В. Цікало // Право України. — 2010. — № 11. — С. 102—111.

Проаналізовано та охарактеризовано законодавчі ознаки корпоративних прав, їх перелік доповнюється авторськими. Узагальнюючи ознаки корпоративних прав, запропоновано їх визначення. На основі дослідження ознак та поняття корпоративних прав розкрито їх класифікацію.

01.01—02.11.53.

340.12:1:342.51:340.134 Шмалый О. В. Методологические основы оценки эффективности правотворческой деятельности исполнительной власти / О. В. Шмалый // Философия права. 2011. № 1. С. 72—76.

Раскрыты проблемы эффективности государственного управления в Российской Федерации на современном этапе. Особое внимание уделено правовым методам оценки правотворческой деятельности с точки зрения эффективности государственного управления. Предложен алгоритм осуществления оценки эффективности правовой нормы.

Див. також: 02.01—02.11.229, 06.01—02.11.690.

01.01–02.11.54.

340.15(477):347.62 Бирилюк О. М. Формування шлюбу в Київській Русі: норми звичаєвого та церковного права / О. М. Бирилюк // Часопис Київського університету права. 2010. № 4. — С. 44–48.

Зроблено спробу розкрити зміст та значення інституту сім'ї, зокрема шлюбу на Русі в язичеський та ранньохристиянський періоди. На основі звичаєвого права та історико-правових пам'яток державного і церковного права показано основні засади, особливості та відмінності формування шлюбів у Київській Русі до і після прийняття християнства.

01.01–02.11.55.

340.15(474.5)“13/15”:343.24(411.16) Єпур М. В. Покарання за злочини проти євреїв та за злочини євреїв у Великому князівстві Литовському / М. В. Єпур // Актуальні проблеми політики: зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. О., 2010. Вип. 40. С. 473–479.

Досліджено інститут покарання, який діяв у єврейських общинах Великого князівства Литовського у XIV–XVI ст. Підкреслено, що євреям вдалося зберегти автономію судочинства, яке проводилося на підставі єврейського законодавства. Охарактеризовано види злочинів та покарань, які застосовувалися до євреїв відповідно до цього законодавства. Розглянуто державні акти Великого князівства Литовського, які були направлені на захист прав єврейського народу.

01.01–02.11.56.

340.15(477)“09/11”:343.22/23 Єреґян А. Р. Поняття правопорушення в джерелах права Київської Русі / А. Р. Єреґян // Право і суспільство. 2010. № 6. С. 54–59.

Розглянуто поняття злочину в контексті інституту правопорушення. Здійснено спробу розробити поняття злочину й правопорушення згідно з правовими джерелами стародавньої держави. Акцентовано увагу на наявній у джерелах права Київської Русі проблемі розмежування злочинів і цивільних правопорушень. Розтлумачено поняття «злитність» та «розмежування».

01.01–02.11.57.

340.15(477)“09/11”:343.24 Єреґян А. Р. Формування системи покарань в Київській Русі: аналіз основних джерел права X–XII ст. / А. Р. Єреґян // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 4. — С. 55–58.

Простежено процес розвитку понять злочину й покарання у джерелах права Київської Русі. Відстежено, які з них знайшли віддзеркалення у сучасному українському законодавстві. Зазначено, що врахування закономірностей, особливостей та факторів може полегшити прогнозування

майбутнього розвитку вітчизняного права, визначення магістральних шляхів його еволюції.

01.01–02.11.58.

340.15(477.4/5)“16/17”:342.726 Заруба В. М. Соціально-правове становище козацької старшини в соціумі Гетьманщини XVII–XVIII ст. / В. М. Заруба // Право і суспільство. 2010. № 6. С. 20–28.

Досліджено походження, національний та соціальний склад козацької старшини Гетьманщини. Розкрито її роль у соціальних відносинах і козацькій військовій службі. Визначено її місце в історичному розвитку Наддніпрянської України XVII–XVIII ст. Визначено основні ознаки, які відрізняли старшину від інших соціальних груп суспільства.

01.01–02.11.59.

340.15(474.5)“1529”:343.28/29 Коваль Т. Ф. Система майнових покарань Литовського Статуту 1529 р. та Судебника 1550 р.: порівняльно-правове дослідження / Т. Ф. Коваль // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корещького НАН України. К., 2010. Вип. 50. С. 120–126.

Визначено сутність і характер системи майнових покарань за Литовським Статутом 1529 р. і Судебником Івана IV 1550 р. Доведено, що зазначені системи суттєво відрізнялись термінологічним відображенням майнових покарань у тексті правових пам'яток, факторами впливу на розмір як грошових винагород на користь потерпілих і грошових штрафів на користь держави. Висунуто положення, що у Литовсько-Руській державі, на відміну від Московського царства, майнові покарання мали більш суттєве значення у загальній системі покарань.

01.01–02.11.60.

340.15(474.5):342.726(214.58) Крумаленко М. В. Правовий статус циган у Великому князівстві Литовському / М. В. Крумаленко // Актуальні проблеми політики: зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 40. — С. 479–484.

Досліджено історичні корені формування правового становища циганського населення на українських землях. Розглянуто процес заселення українських земель циганами, особливості формування їх релігійного світогляду. Проаналізовано норми законодавства, що регулювали їх правове становище у Великому князівстві Литовському.

01.01–02.11.61.

340.15(477+477.8):342.3 Мацькевич М. М. Етапи юридичного оформлення об'єднання УНР і ЗУНР / М. М. Мацькевич // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2011. № 1. С. 25–29.

Досліджено етапи юридичного закріплення злуки УНР та ЗУНР. Виділено три етапи юридичного закріплення злуки українських земель.

Базуючись на вже існуючих наукових розробках з цієї проблеми, висвітлено характерні риси, притаманні кожному етапу інтеграційних процесів у взаємовідносинах між УНР та ЗУНР.

01.01–02.11.62.

340.15(477.8)“1918/23”:342.24 Мацькевич М. Політико-правові підстави та передумови для можливого оформлення федеративних відносин між Австрією та ЗУНР / М. Мацькевич // Юридика України. — 2010. — № 10. — С. 41–48.

Досліджено передумови і потенційні політичні та правові підстави можливого об'єднання ЗУНР із Австрією на федеративних засадах. Проаналізовано характер дипломатичних відносин між цими державами та основні політико-правові підходи фахівців щодо ступеня реальності цього альянсу. Визначено основні перешкоди на шляху до утвердження федеративних відносин між Австрією та ЗУНР.

01.01–02.11.63.

340.15(477):396 Нестерцова-Собакарь О. Українські жінки як суб'єкти службово-трудових правовідносин (друга половина XIX — початок XX ст.) / Олександра Нестерцова-Собакарь // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 11. — С. 30–34.

Досліджено питання розвитку правової регламентації службово-трудової діяльності українських жінок у другій половині XIX — на початку XX ст. Простежено зміни законодавства та правової практики, що відбувалися у цей період щодо залучення жінок до службово-трудової діяльності як важливого чинника прогресу в досягненні рівноправ'я жінок і чоловіків.

01.01–02.11.64.

340.15(477):347.62 Озель В. Форми укладення шлюбу в Україні у дохристиянські часи (історико-правове дослідження) / В. Озель // Юридика України. — 2010. — № 10. — С. 29–33.

Досліджено різні форми укладення шлюбу, що були поширені в Київській Русі до прийняття християнства. Розглянуто процес трансформації одних форм укладення шлюбу в інші, більш розвинені. Простежено вплив стародавніх звичаїв на формування українського звичаєвого права у сфері регулювання шлюбних правовідносин.

01.01–02.11.65.

340.15(477):349.412.3 Петлюк Ю. Реформування земельних відносин у сільськогосподарських підприємствах та організаціях України: історико-законодавчий аспект / Юрій Петлюк // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 9. — С. 321–323.

Досліджено процес становлення та розвитку нормативно-правового регулювання земельних відносин у сільськогосподарських підприємствах та організаціях, що охоплює період з початку 90-х років XX ст. і до сьогодення. Розглянуто механізм здійснення приватизації сільськогосподарських земель, проаналізовано етапи даного процесу.

01.01–02.11.66.

342.1/2(477) Пилипчик В. Етапи формування суверенної Української держави / В. Пилипчик // Вісник Академії правових наук України: зб. наук. пр. / Президія АПРН України. — Х., 2010. — № 3. — С. 94–104.

Дано оцінку російських вчених щодо змісту «перебудови». Розглянуто питання формування правоохоронних органів та військових формувань в Україні. Досліджено історико-правові та політичні аспекти формування суверенної Української держави, виокремлено два етапи її формування.

01.01–02.11.67.

340.15(477+44).001.36-058.33 Телькінен Т. Е. Стабільний середній клас — стабільна держава: історичні, соціальні, правові аспекти / Т. Е. Телькінен // Право і суспільство. — 2010. — № 6. — С. 47–54.

На прикладі Третьої республіки у Франції та незалежної України визначено місце середнього класу в державно-правовому житті. Узагальнено існуючі дефініції «середнього класу», визначено його функції. Виокремлено чинники незначної наявності «середнього класу» в Україні. Здійснено спробу порівняльного аналізу французького та українського «портретів» середнього класу вищезазначеного періоду.

01.01–02.11.68.

340.15(477.85)“1918/40”:352 Торончук І. Місцеве самоврядування на Буковині у міжвоєнний період (1918–1940 рр.) / Іван Торончук // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 10. — С. 126–129.

Дано історико-правовий аналіз місцевого самоврядування на Буковині у складі Румунії у міжвоєнний період та проаналізовано його правовий статус. Особливу увагу приділено законодавчому регулюванню, організації та компетенції діючих на Буковині у 1918–1940 рр. органів місцевого самоврядування.

01.01–02.11.69.

347.963(470)+343.163(470):343.121.5 Храпенко О. О. До питання щодо становлення прокурорського нагляду в сфері захисту прав неповнолітніх після судової реформи 1864 року / О. О. Храпенко // Актуальні проблеми політики: зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 40. — С. 619–626.

Досліджено механізм захисту прав неповнолітніх у дорадянські часи засобами прокурорського нагляду з урахуванням специфіки окремих історичних етапів розвитку державності на сучасних теренах України. Стверджено, що у дореформеній Росії діяльність прокуратури із захисту прав неповнолітніх як окремий напрям не виділялась у чинних тоді законодавчих актах. Підкреслено, що після прийняття Судових статутів органи прокуратури були наділені комплексом повноважень у даній сфері в рамках

кримінального та цивільного судочинства, проте метою цієї діяльності було не відстоювання прав неповнолітніх, а захист законності.

01.01–02.11.70.

340.15(477)“1917/91”:342.841:343.222 Ясь А. О. Становлення інституту кримінальної відповідальності за порушення виборчих прав на території України протягом 1917–1991 років / А. О. Ясь // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. Вип. 50. С. 134–138.

Проаналізовано норми, що встановлювали кримінальну відповідальність за порушення виборчих прав протягом радянської доби (1917–1991 рр.), що дає можливість виокремити та прослідкувати основні етапи розвитку такої відповідальності, зміну ставлення суспільства до виборчих прав, усвідомлення їх ролі та місця серед інших громадянських прав.

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Статті

01.01–02.11.71.

340.15(470)“1917/21”:341.7 Белковец Л. П. Установление правил деятельности иностранного дипломатического представительства в Советской России (1917–1921 гг.) / Лариса Прокопьевна Белковец // История государства и права. 2011. № 4. С. 6–11.

Рассматривается процесс становления норм дипломатического права, связанный с признанием Советского государства капиталистическими странами. Изучены первые международные договоры и внутреннее законодательство РСФСР. Сделаны выводы о переходе советского правительства к руководству при обмене с другими государствами дипломатическими представителями различных рангов общими положениями международного права.

01.01–02.11.72.

340.15(470):340.142 Зубко А. В. Историко-правовой анализ судебного прецедента в России после 1917 г. / Анна Васильевна Зубко // История государства и права. — 2010. — № 24. — С. 21–24.

Анализируется завуалированный процесс формирования судебного прецедента в России с 1917 г. и по настоящее время. Исследуются причины сокрытия и неприятия судебного прецедента как источника права. Показывается фикция существования некоторых признанных в послевоенное время источников права при революционной системе формирования права.

01.01–02.11.73.

340.15(470.41):343.8 Казачёнок В. В. Исторические предпосылки становления и развития ор-

ганов и учреждений, исполняющих уголовные наказания на территории Казанской губернии / В. В. Казачёнок // Актуальные проблемы экономики и права. 2010. № 4. С. 225–227.

Статья представляет собой краткий исторический экскурс, посвященный эволюции уголовного наказания в дореволюционной России, раскрывает сущность тюремной системы, формирование пенитенциарной политики. Указано, что основные тенденции развития уголовно-исполнительной политики Российского государства в период становления абсолютизма были закреплены в Артикуле воинском 1715 г.

01.01–02.11.74.

340.15(470)“17/18”:631.11 Котов П. П. Роль законодательных актов Российской империи в изучении результативности земледелия XVIII–XIX вв. / Петр Павлович Котов // История государства и права. 2010. № 22. С. 12–14.

Показано комплексное значение законодательных актов Российской империи для характеристики результативности земледельческого производства XVIII–XIX вв. Уточняется время появления данных о посевах урожая хлебов, степени их объективности. Выявляются сроки и учреждения, в которые такие сведения поступали.

01.01–02.11.75.

340.15(470)“17/18”:348.97:347.61/64 Мухаметзарипов И. А. Применение норм мусульманского семейного права в Российской империи в конце XVIII – начале XX в. / Ильшат Амирович Мухаметзарипов // История государства и права. — 2010. — № 23. — С. 38–40.

Статья касается проблемы мусульманского семейного права в Российской империи в конце XVIII – начале XX в. Особое внимание уделено проблеме взаимодействия разных правовых систем в одном государстве. Проблема становится актуальной в связи с массовой эмиграцией из мусульманских стран в немусульманские государства. Указывается, что история России дает интересный пример.

01.01–02.11.76.

340.15(470.661) Оздамирова Л. М. Адат как источник права чеченцев / Лаура Мусатовна Оздамирова // История государства и права. 2010. № 23. С. 30–32.

Рассматривается природа адата – обычай, древние законы чеченцев. Анализируется происхождение адата на основе исследований крупнейших ученых-историков Ф. И. Леонтовича, А. М. Ладыженского, У. Лаудаева. Специально исследуется понятие и значение мирового суда – посредника для горцев. Указывается отличительная особенность обычного права чеченцев.

01.01–02.11.77.

340.15(470)“1920”:342.553:911.373/374 Панкова-Козочкина Т. В. Разграничение сферы компетенции властных институтов советской деревни 20-х годов (по материалам юга России) / Та-

тьяна Викторовна Панкова-Козочкина // История государства и права. 2010. № 24. С. 10–13.

Раскрыты особенности местного самоуправления доколхозной деревни 1920-х гг. На материалах Юга России показывается взаимодействие трех основных властных институтов: сельских советов, сельских сходов и сходо-земельных обществ. Обосновывается сфера компетенции и степень влияния на разрешение деревенских проблем каждого из властных институтов.

01.01–02.11.78.

340.11+340.12 Рабинович С. П. Взаємодія релігії, моралі та права у соціонормативній культурі Давнього Риму / С. П. Рабинович // Збірник наукових праць Львівського державного інституту новітніх технологій та управління імені В'ячеслава Чорновола. Серія «Юридичні науки». Ль., 2010. Вип. 4. С. 16–27.

Досліджено функціональне співвідношення складових соціонормативної системи традиційного суспільства (релігії та суспільної моралі) з державно-юридичним правом в аспекті форм взаємодії окремих типів легітимації юридичних норм. За матеріалами пам'яток римського права розглянуто взаємодію релігійних, моральних та державно-юридичних норм із нормативним змістом природно-правових уявлень.

01.01–02.11.79.

340.15(436):342.24 Роман Н. М. Австро-Угорщина як державне утворення: спроба теоретичного аналізу / Н. М. Роман // Право і суспільство. — 2010. — № 6. — С. 59–62.

З'ясовано теоретико-правові характеристики Австро-Угорщини, зокрема, її форму правління, територіальний устрій та державний режим. Розкрито ознаки унікального характеру Австро-Угорщини. Висвітлено низку специфічних ознак дуалістичної монархії цієї держави. Проаналізовано усі класичні ознаки конфедеративного утворення Австро-Угорської держави.

01.01–02.11.80.

340.15(470)“1917/18”:342.731-057.874 Синельников С. П. Вопрос о возрасте религиозного самоопределения учащихся в нормативных актах Временного и Советского правительств, в определениях Священного собора Православной российской церкви (1917–1918 гг.) / Сергей Петрович Синельников // История государства и права. — 2011. — № 2. — С. 12–15.

Рассматривается ключевой вопрос о возрасте религиозного самоопределения учащихся в 1917–1918 гг. по документам Временного и Советского правительств и по решениям Поместного собора. Сравниваются нормативные акты Временного правительства, Советского правительства и решения Священного собора в отношении возраста религиозного самоопределения учащихся, из которых следовало различное правовое положение религиозного образования в школе.

01.01–02.11.81.

340.15(38):342.726055.3 Смирнов А. М. Институционализация однополюсного сексуального поведения в Древней Греции: от толерантности до гомофобии / Александр Михайлович Смирнов // История государства и права. — 2011. — № 2. — С. 15–18.

Раскрывается правовая природа гомосексуального поведения, свойственного сексуальной культуре Древней Греции. Представлен анализ детерминант распространенности данного явления среди древних греков. Обозначен переход взглядов греческих мыслителей на гомосексуальность от идеологизации до уголовного преследования.

01.01–02.11.82.

340.15(470)“18/19”:347.962.6 Тиганов А. И. Юридическая ответственность судей в Российской империи во второй половине XIX — начале XX в. / Александр Иванович Тиганов // История государства и права. 2010. № 22. С. 18–24.

Детально исследуется юридическая ответственность судей в Российской империи в историческом аспекте. Сделан вывод о том, что по Уставу гражданского судопроизводства границы гражданско-правовой ответственности судей и государства не были четко обозначены: ответственность судьи наступала за ущерб, нанесенный вследствие наличия в его действиях злого умысла или пристрастия и при неправильном толковании ясно изложенного закона.

01.01–02.11.83.

340.15(470)«653»:281.93 Фасгиев Т. А. Идея защиты православия в арсенале средств внутренней и внешней политики Московской Руси / Тимур Анатольевич Фасгиев // История государства и права. 2011. № 1. С. 17–22.

Прослежено развитие отдельных государственно-правовых воззрений, бытовавших в средневековой Руси в период с момента избавления от татаро-монгольского ига до Петра I. Демонстрируются особенности обоснования процесса территориального расширения страны. Вскрываются некоторые источники легитимности становящейся империи, пытавшейся показать себя Третьим Римом. Особое внимание уделяется идее «царского служения» Ивана Грозного.

01.01–02.11.84.

340.15(470):347.238.1 Филатова У. Б. Право общей долевой собственности в дореволюционной России / Ульяна Борисовна Филатова // История государства и права. 2010. № 22. С. 15–18.

С использованием нормативных актов и доктринальных источников рассматривается вопрос о становлении и развитии института общей долевой собственности в дореволюционной России. Прослеживается динамика развития данного института. Обращено внимание на возможность преемственности позитивного опыта регулирования отношений общей долевой собственности.

01.01–02.11.85.

340.15(470)“18/19”:348.52 Філінюк І. Г. Санкції у канонічному праві та особливості їх застосування церковними судами у Російській імперії (середина XIX — початок XX ст.) / *І. Г. Філінюк* // Актуальні проблеми політики: зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. О., 2010. Вип. 40. С. 512–518.

Проаналізовано систему покарань у канонічному праві. Розглянуто практику їх застосування церковними судами в Російській імперії у зазначений період. Охарактеризовано окремі види покарань, з'ясовано їх сутність, особливості застосування, ціль покарання. Розглянуто процедуру застосування покарання церковними судами, а також механізм їх виконання.

01.01–02.11.86.

340.15(470)“15”:342.33 Харина Н. В. Сведения с престола Василия Шуйского и подтверждение гарантий судебной защиты прав подданных в нормальных актах «седемочисленного» правительства (семибоярщины) / *Н. В. Харина* // История государства и права. 2010. № 21. С. 26–29.

Рассмотрены причины и процесс детронирования (сведения с престола) царя Василия Шуйского. Исследован переход власти к боярскому правительству и содержание принятых им окружных грамот, адресованных к населению различных городов России. Отмечено, что в этих грамотах русский народ призывался к защите отечества, выборам государя «всею землей» и декларировалось обещание соблюдения равного для всех правосудия.

01.01–02.11.87.

340.15(470:479)“17/18”:348.97 Хатуев Р. Т. Российское имперское право и шариатский суд на Центральном Кавказе: начальный опыт сосуществования (конец XVIII — первая треть XIX в.) / *Рашид Тохтарович Хатуев* // История государства и права. 2010. № 22. С. 27–31.

Рассматривается первый этап включения присоединяемых территорий Кавказа в правовое пространство Российской империи. Освещается политика властей по отношению к горской аристократии и мусульманскому духовенству. Отмечается круг правовой компетенции судебных учреждений, функционировавших на основе мусульманского права.

01.01–02.11.88.

342.26(470)“14/16” Чертков А. Н. Территориальное устройство Московского государства / *А. Н. Чертков* // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 10. — С. 54–57.

Представлен историко-правовой анализ территориального устройства Московского государства. Осуществлен поиск правовой основы, проблем и направлений правового регулирования территориального устройства государства данного периода.

01.01–02.11.89.

340.15(470)“19”:348.711.2 Шершнева-Цитульская И. А. Основные принципы государственно-конфессиональных отношений в России в начале XX века / *И. А. Шершнева-Цитульская* // Вестник Российской правовой академии. — 2010. № 4. С. 23–28.

Статья посвящена эволюции основных принципов отношений государства и религиозных организаций в России начала XX в. Выделены принципы веротерпимости, конфессионального предпочтения православия, первенства РЦП среди других религиозных организаций. Показан кризис системы государственно-конфессиональных отношений начала XX в., его причины и итоги.

01.01–02.11.90.

340.15(470):351.856.2 Якушев В. А. Наградное право сотрудников полиции Российской империи / *Вадим Александрович Якушев* // История государства и права. 2010. № 24. С. 5–9.

Анализируется Положение о наградах Российской империи, учрежденное в 1859 г. Рассмотрены 12 видов наград, которые использовались для поощрения сотрудников полиции в Российском государстве, почти за 58-летнюю историю существования данного института наград. Показана последовательность и условия награждения орденами в Российской империи.

Див. також: 05.01–02.11.578,
10.01–02.11.1135,
11.01–02.11.1181.

ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕнь

Статті

01.01–02.11.91.

340.15(477)“1864”:347.97/99.001.73 Александров О. Судова реформа 1864 року в оцінці Олександра Кониського / *О. Александров* // Юридична Україна. 2011. № 1. С. 4–8.

Проаналізовано погляди відомого українського письменника, правознавця О. Кониського (1836–1900), присвячені питанням удосконалення діяльності органів судових установ. Обґрунтовано виступи О. Кониського проти канцеляризму, тяганини, звуження дії закону в розгляді судових справ. Звернуто увагу на його пропозиції про форму позовних прохань, про доступність, швидкість розгляду справ у судах, про професійний підбір і матеріальну винагороду суддів.

01.01–02.11.92.

340.15(470)“1807/14”:327 Белоконов Д. Л. Государственно-правовая деятельность Н. П. Румянцева (1807–1814) / *Д. Л. Белоконов* // Закон и право. — 2010. — № 9. — С. 46–48.

Описывается этап государственно-правовой деятельности Н. П. Румянцева на посту мини-

стра иностранных дел и государственного канцлера с 1807 г. по 1814 г. Проводится анализ влияния Н. П. Румянцева на внешнюю политику России в преддверии столкновения с наполеоновской Францией. Сделан вывод, что Н. П. Румянцеву удалось сдержать дипломатическими средствами натиск Наполеона и, пользуясь заключением компромиссного перемирия, серьезно подготовиться к военному столкновению с ним.

01.01–02.11.93.

340.15(410)“15”:336.1 Боженко С. Я. Взгляды некоторых меркантилистов XVI в. на государственные финансы / *Сергей Ягорович Боженко* // История государства и права. 2010. № 21. С. 16–18.

Рассмотрены представления отдельных меркантилистов XVI в. (Ж. Бодена и Т. Мора) о государственных финансах. Особое внимание уделено научным взглядам Т. Мора на источники доходов казны, которые изложены в произведении «Утопия». В заключении делается вывод о новаторстве взглядов меркантилистов на государственные финансы, а также актуальности для современной бюджетной политики государства их представлений о модели идеального финансового хозяйства, основанного на принципе справедливости.

01.01–02.11.94.

340.114(4)“12/13” Васильев А. А. Правовая доктрина постглоссаторов / *Антон Андреевич Васильев* // История государства и права. 2010. — № 22. — С. 10–11.

Статья посвящена юридической доктрине постглоссаторов XIII–XIV вв. Рассказывается о значении и основных чертах их мышления в развитии европейского права. Отмечается прикладной, утилитарный характер достижений постглоссаторов, проложивших путь к последующей рецепции римского права. Отстаивается тезис о том, что доктрина консилиаторов выступала источником права в европейских странах.

01.01–02.11.95.

340.15“653”:340.11:165.12-055.2 Гаген С. Я. Обыденное правосознание женщин в поздней Византии / *Сергей Яковлевич Гаген* // История государства и права. 2010. № 22. С. 7–10.

Статья посвящена небольшому рассказу из «Истории Ромеев» Никифора Григоры о «скифянке». Он повествует о судебном разбирательстве в патриаршем суде между некоей «скифянской» и ее рабыней об их общем муже. Рассказ дает яркое представление о правосознании женщин поздней Византии.

01.01–02.11.96.

340.15(571.1/5+571.6)“1822”:352-054 Гарипов Р. Ш. Устав «об управлении инородцев» 1822 г. / *Руслан Шавкатович Гарипов* // История государства и права. — 2010. — № 23. — С. 10–12.

Освещаются положения основного документа царской России в области регулирования отношений с аборигенными народами Севера, Сибири и Дальнего Востока — Устава «Об управлении инородцев» 1822 г. Делается вывод о том, что правовые нормы, регулирующие систему управления территориями проживания коренных народов, для своего времени были прогрессивными и гуманными. Отмечено, что такого, как в России, законодательства в начале XIX в. не имела ни одна страна мира.

01.01–02.11.97.

340.15(477):342.82+340.15(477):351.851 Горленко В. В. Погляди Михайла Драгоманова на реформування українського суспільства / *В. В. Горленко* // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 4. — С. 52–54.

Проаналізовано творчу спадщину українського філософа М. Драгоманова. Наведено практичне застосування його ідей. Запропоновано законодавчо закріпити фінансування щорічних витрат на розвиток освіти і науки на рівні не менше 2 % ВВП України. Запропоновано також у Конституції України визначити, що вибори до місцевих органів самоврядування відбуваються виключно за мажоритарною системою.

01.01–02.11.98.

842.34 Грязнова Т. Е. Вариативность демократий Нового времени в концепциях либеральных мыслителей второй половины XIX — первой половины XX века / *Т. Е. Грязнова* // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 11. — С. 62–64.

В период Нового времени российские либеральные ученые фиксируют наличие следующих политических форм демократии: парламентарная демократическая монархия (Англия), президентская республика (США), демократический цезаризм (Франция в период империи), парламентарная республика (Франция), дуалистическая монархия (Германия, Россия), представительная демократия (Швейцария).

01.01–02.11.99.

340.12:1(470) Дидык М. А. Смысл права и государства в осевой концепции Владимира Соловьева / *М. А. Дидык* // Философия права. 2010. № 6. С. 7–11.

Рассмотрены государственно-правовые взгляды русского мыслителя В. Соловьева и их смысловые подтексты, погруженные в специфический синтез осевой концепции культуры. Проанализирована их трансформация на протяжении жизненного пути мыслителя. Отмечено, что творческая, в том числе историософская мысль В. Соловьева, подобно гегелевской, триадична, но при этом имеет свои характерные, отличительные особенности.

01.01–02.11.100.

340.15(4):341.1 Кембаев Ж. М. Концепция «Пан-Европы» Р. Куденхове-Калерги как одна

из важнейших стадий в становлении идеи европейского единства / *Женис Мухтарович Кембаев* // История государства и права. 2010. № 22. С. 38–42.

Рассматривается концепция «Пан-Европы», выдвинутая австрийским мыслителем Рихардом Куденхове-Калерги после окончания Первой мировой войны. Сделан вывод о том, что основной целью его идеи было прекращение войн и поддержание мира и безопасности как в Европе путем объединения европейских государств в единую организацию, так и во всем мире путем установления политического равновесия между существующими геополитическими блоками в рамках многополярной системы.

01.01–02.11.101.

340.15(477):329.12 Ніколаєнко Н. В. Лібералізм як властивість особистості М. М. Ковалевського та її значення для розбудови сучасної української державності / *Н. В. Ніколаєнко* // Право і суспільство. 2010. № 5. С. 50–54.

Проаналізовано передумови та розкрито основні чинники становлення лібералізму як світоглядної засади особистості видатного українського та російського правознавця М. М. Ковалевського. Доведено, що служіння ідеалам соціального лібералізму прослідковується протягом усього життя вченого, який втілював їх у своїх працях з дослідження державно-правових явищ. Наголошено на актуальності наукової спадщини М. М. Ковалевського для розвитку сучасної юридичної науки України.

01.01–02.11.102.

340.15(477):342.734 Орленко В. О. Д. Градовський про проблеми побудови соціальної держави / *В. Орленко* // Юридична Україна. 2010. — № 11. — С. 24–31.

Зроблено одну із перших спроб системного вивчення поглядів О. Д. Градовського на соціальну державу в контексті його державно-правових поглядів. Встановлено, що О. Д. Градовський був одним із засновників вчення про соціальну державу та її роль у захисті прав особи. Наведено порівняльний аналіз концепції соціальної держави О. Д. Градовського та сучасних соціал-демократичних і соціалістичних концепцій держави.

01.01–02.11.103.

340.123:342.724 Полховська І. Принцип рівності в історії світової політико-правової думки / *Інна Полховська* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 10. С. 130–133.

Досліджено історичний аспект розвитку принципу рівності у світовій політико-правовій думці. Показано бачення та вплив поглядів провідних світових філософів і вчених кожної історичної доби розвитку людства на становлення

ідеї рівності, подальше закріплення її як принципу в конституційних актах, чинних конституціях і сучасному міжнародному праві.

01.01–02.11.104.

340.15(470) “18”:340.122 Прокопов Д. Є. Наука природного права та її елементи у дослідженнях Л. Цветаєва / *Д. Є. Прокопов* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. — С. 5–11.

Досліджено специфіку інтерпретації природного права у роботах Л. Цветаєва у контексті становлення юридичної науки Російської імперії на початку XIX ст. Висвітлено основні елементи науки природного права та їх взаємозв'язок. Зазначено, що наука природного права включає в себе дві головні частини: чисте природне право і прикладне природне право, або ж природне право у його практичному застосуванні.

01.01–02.11.105.

340.15:340.132 Токарчук О. Концептуальні засади вчення С. П. Шелухіна про право / *Ольга Токарчук* // Підприємництво, господарство і право. 2011. № 1. С. 88–92.

Проаналізовано правові погляди С. П. Шелухіна. Розглянуто підхід правника до вивчення права, тлумачення права (доктринальне, філологічне, логічне, систематичне), розгляду ним проблеми взаємозв'язку права та суспільства, зумовленості права фактичними суспільними відносинами.

01.01–02.11.106.

340.12:1:321(450) Шабалин В. А. «Тюремные тетради» Антонио Грамши: тема государства / *Виктор Александрович Шабалин* // Государство и право. — 2010. — № 9. — С. 72–80.

Проаналізована оригінальна концепція держави, приналежача основателю і керівнику Італійської комуністическої партії, теоретику марксизма Антонио Грамши, виражена формулою «государство — политическое общество+гражданское общество». Указано на важке теоретическе значення розробленої Антонио Грамши концепції «allargamento dello stato» («государство в полном значении», «интегральное государство»). Освітлено зустрічаючіся в «Тюремных тетрадях» такі поняття, як «исторический базис», «исторический блок». Уделено внимание проблеме взаимоотношения государства и интеллигенции, которая нашла свое отражение в творчестве А. Грамши, а также вопросам демократического и бюрократического централизма. Отображена взаємосв'язь робіт А. Грамши і В. І. Леніна, Н. І. Бухаріна, Л. Д. Троцького.

Див. також: 02.01–02.11.188, 02.01–02.11.223.

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Книги

02.01–02.11.107.

342.5(477) Влада в Україні: шляхи до ефективності: Всеукр. форум учених-правознавців / ред. рада: О. Д. Святоцький [та ін.]. К.: Ін Юре, 2010. 688 с.

Добірка наукових праць провідних вітчизняних науковців з проблемних питань влади в Україні підготовлена за матеріалами Всеукраїнського форуму вчених-правознавців «Як ефективніше облаштувати владу в Україні». Автори, покладаючись на теоретичні дослідження у сфері держави і права, аналіз законодавства і практику його застосування, розглядають питання: пошуку оптимальної моделі форми державного правління; забезпечення ключового принципу конституційного ладу — народовладдя; шляхи підвищення ролі й авторитету законодавчої влади; перспективи розвитку інституту президента; удосконалення організації виконавчої влади; засад реформування судової влади; стратегії подальшого розвитку місцевого самоврядування; наукових засад конституційного реформування в Україні.

02.01–02.11.108.

342.4(477.75) Демидов Г. В. Комментарий к Конституции Автономной Республики Крым, принятой на второй сессии Верховной Рады Автономной Республики Крым 21 октября 1998 года / Г. В. Демидов. К.: К.И.С., 2010. 152 с.

Конституция Автономной Республики Крым (АРК) является уникальным с точки зрения теории государства и права юридическим документом. Комментарий к Конституции АРК — первая серьезная попытка представить широкий взгляд на практические аспекты правовой, политической и социально-экономической системы, которая действует сегодня в АРК. Он содержит интересные факты исторического прошлого полуострова Крым, а также изменения его статуса, произошедшие в основном в XX ст.

02.01–02.11.109.

342.7 Здійснення прав людини в Україні та суспільна мораль: Праці Львів. лабораторії прав людини і громадянина: наук. ст. й законопроектні пропозиції / редкол.: П. М. Рабінович [та ін.]. — Л.: Край, 2010. — 148 с.

Пропонована збірка вміщує матеріали, спрямовані на підвищення ефективності правового регулювання захисту суспільної моралі в Україні. У ній подані розпрацьовані співробітниками Лабораторії пропозиції стосовно вдосконалення низки положень проекту Закону України «Про внесення змін до ЗУ «Про захист суспільної моралі» від 31 берез. 2010 р. Кожна з цих пропозицій супроводжується відповідною аргументацією. Цим матеріалам передують низка ста-

тей співробітників Лабораторії, котрі послуговували науковою основою для формування пропонуванних рекомендацій.

02.01–02.11.110.

342.565.2(477) Селиванов А. А. Вопросы теории конституционного правосудия в Украине. Актуальные вопросы современного развития конституционного правосудия / А. А. Селиванов, А. А. Стрижак. К.: Логос, 2010. 273 с.

В монографическом исследовании рассмотрены теоретические вопросы, составляющие доктринальное правопонимание конституционного правосудия, которое реализуется в двух важнейших направлениях — конституционного контроля и официального толкования норм Конституции и законов Украины. С учетом практического опыта деятельности Конституционного Суда Украины исследованы проблемы, связанные с применением принципа верховенства права в процессе рассмотрения конституционных представлений и обращений установленными субъектами. Проанализирована функциональная природа конституционного правосудия в обеспечении конституционного порядка в государстве.

02.01–02.11.111.

342.096(477)(075.8) Совгиря О. В. Конституційно-процесуальне право України: навч. посіб. / О. В. Совгиря. К.: Юрінком Інтер, 2010. 537 с.

У навчальному посібнику розглянуто питання щодо теорії конституційно-процесуального права, процесуальні аспекти прийняття та внесення змін до Конституції, конституційно-процесуальні основи правового становища особи, адміністративно-територіальний процес, виборчий і референдний процеси, конституційні процедури здійснення державної влади та місцевого самоврядування, конституційно-судовий процес.

02.01–02.11.112.

342(477)(075.8) Шляхтун П. П. Конституційне право України: підручник. / П. П. Шляхтун. К.: Освіта України, 2010. 592 с.

Підручник підготовлено на основі Конституції, законів та інших нормативно-правових актів галузі конституційного права України з урахуванням останніх законодавчих змін і новітніх досягнень вітчизняної та зарубіжної науки конституційного права. Визначено предмет, систему і суб'єкти конституційного права України. Систематизовано джерела конституційного права України, виокремлено основні етапи історії українського конституціоналізму. Розкрито зміст основних інститутів конституційного права України — засад конституційного ладу, громадянства, прав і свобод людини і громадянина, виборів, референдуму, законодавчої, виконавчої і судової влади, прокуратури, місцевого самоврядування. Проаналізовано проблеми

інституціоналізації політичних партій і громадських об'єднань. Зміст конституційно-правового статусу Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, принципи їх взаємовідносин розкрито в контексті парламентсько-президентської форми державного правління, впровадженої змінами Конституції України від 8 грудня 2004 р. Проаналізовано причини, зміст і політичні наслідки конституційної реформи в Україні.

Автореферати

02.01—02.11.113.

342.4(477)(043.3) Бедь В. В. Право людини на свободу совісті: конституційно-правове регулювання: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Бедь Віктор Васильович; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2011. — 36 с.

Досліджено окремі проблеми конституційного права людини на свободу совісті, особливості його реалізації та правовий механізм захисту. Здійснено системний аналіз філософсько-правових та загальнотеоретичних аспектів свободи совісті людини. Визначено поняття і зміст термінів у сфері свободи совісті, їх співвідношення, розвиток та особливості правового застосування. Проаналізовано право людини на свободу совісті, його складові елементи й історичні періоди та етапи розвитку. Визначено місце цього права в системі конституційних прав і свобод людини. Подано комплексну характеристику законодавства України про свободу совісті як нормативної основи юридичного механізму забезпечення свободи совісті. Проаналізовано зміст, види і юридичні засоби реалізації та механізму захисту окремих структурних елементів зазначеного суб'єктивного юридичного права людини. Внесено конкретні пропозиції щодо вдосконалення законодавства України про свободу совісті.

02.01—02.11.114.

342.72/.73(477)(043.3) Боднар О. Б. Конституційні гарантії особистої безпеки в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Боднар Ольга Борисівна; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2011. — 18 с.

Здійснено історичний аналіз правового регулювання особистої безпеки. Проаналізовано та систематизовано основні теоретичні підходи до розуміння поняття «безпека» як загальної наукової категорії та «особиста безпека» як конкретної. Визначено поняття та розкрито зміст права людини на особисту безпеку через його правову природу. Запропоновано авторську концепцію системи конституційних гарантій забезпечення права людини на особисту безпеку.

02.01—02.11.115.

342.553(477)(043.3) Глазунова С. М. Конституційно-правовий статус гірських населених

пунктів України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Глазунова Світлана Миколаївна; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2011. — 18 с.

З'ясовано еволюцію становлення правового статусу сучасних гірських населених пунктів у різні історичні періоди. Проаналізовано законодавство, в якому закріплений конституційно-правовий статус гірських населених пунктів України. Значну увагу приділено особливості набуття правосуб'єктності гірськими населеними пунктами, їх функціям, компетенції, механізму реалізації конституційно-правового статусу гірських населених пунктів. Внесено пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства щодо належної реалізації конституційно-правового статусу гірських населених пунктів та фундаментальних прав і свобод людини і громадянина їх мешканцями.

Статті

02.01—02.11.116.

342.4(477) Барабаш Ю. Г. Идеологическая основа действующей Конституции Украины: «беззащитная демократия» или «воинствующий радикализм»? / Юрий Григорьевич Барабаш // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 12. — С. 55—59.

Проанализирован ряд важных вопросов, связанных с демократизацией политических процессов на постсоветском пространстве. Сделан вывод об отсутствии реальных механизмов «воинствующей демократии» в Украине. Объектом изучения являются также причины неудач с либерализацией государственно-властных отношений в условиях существования исторической памяти украинского избирателя.

02.01—02.11.117.

342.7(477) Барчук В. Роль і місце Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в юридичному механізмі закріплення прав людини / Валерій Барчук // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 10. — С. 134—137.

З'ясовано питання участі Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в юридичному механізмі закріплення прав людини. Визначено елементи, з яких складається механізм закріплення прав людини. Обґрунтовано роль і місце українського омбудсмена в означеному механізмі.

02.01—02.11.118.

342.737(477) Бідняжевська А. Ю. Гарантії забезпечення конституційного права людини і громадянина на недоторканність житла в Україні / А. Ю. Бідняжевська // Право і суспільство. — 2011. — № 1. — С. 84—88.

Проаналізовано та надано визначення поняття «гарантії конституційного права людини і громадянина на недоторканність житла». Досліджено загальносоціальні, юридичні, нормативні й органі-

зацийні гарантії забезпечення вказаного конституційного права. Сформульовано ряд висновків і рекомендацій щодо гарантій забезпечення конституційного права на недоторканність житла.

02.01–02.11.119.

342.728 Богашова Н. В. До питання про визначення політичної партії / Н. В. Богашова // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. — С. 219–231.

Розглянуто проблему визначення поняття «політична партія» у контексті питання критерію належності новоствореного об'єднання громадян до цього виду об'єднань. Порівняно політичні та юридичні (доктринальні та нормативні) визначення політичної партії. Вказано на переваженість функціонального підходу до цієї проблеми. Запропоновано критеріальне визначення політичної партії.

02.01–02.11.120.

342(477):340.114 Васильченко О. П. Основні властивості джерел конституційного права України / О. П. Васильченко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. — С. 174–79.

Визначено та проаналізовано проблеми джерел конституційного права України. З'ясовано особливості як системи джерел конституційного права України в цілому, так і окремі її складові. Наголошено на необхідності наукового обґрунтування юридичної природи та системно-ієрархічних зв'язків між складовими системи джерел конституційного права.

02.01–02.11.121.

342:316.334.4 Джунь В. Соціологія конституційного права (до постановки питання) / В. Джунь // Право України. 2010. № 11. С. 66–75.

Обґрунтовано необхідність системного дослідження соціологічних аспектів конституційного права. Звернуто увагу на досвід російських соціологів конституційного права. Запропоновано авторське бачення предмета і методологічних основ соціології конституційного права.

02.01–02.11.122.

342.72/73(477) Заворотченко Т. М. Місце політичних прав і свобод людини і громадянина в системі конституційних прав і свобод людини і громадянина в Україні / Т. М. Заворотченко // Право і суспільство. 2011. № 1. С. 66–72.

Розглянуто проблему визначення місця політичних прав і свобод людини й громадянина в системі конституційних прав і свобод особистості. На основі аналізу ознак політичних прав і свобод визначено, які органи державної влади та суб'єкти громадянського суспільства беруть участь у вирішенні практичних питань, пов'язаних

з ними із реальним застосуванням всіх політичних прав і свобод людини у житті суспільства.

02.01–02.11.123.

342.56 Заморська Л. І. Інтерпретація терміна «правова позиція» в нормативній діяльності органів судової влади / Л. І. Заморська // Право і суспільство. 2010. № 6. С. 67–71.

Відмічено, що правові позиції, які містяться в актах судової влади, зокрема в актах Конституційного суду, мають ознаки нормативності, але при цьому вони залишаються актами застосування права, а не нормативно-правовими актами. Під ними слід розуміти відображення стану у сфері здійснення правосуддя, що вживається при характеристиці дії прецеденту. Досліджено термін «правова позиція» та проаналізовано погляди учених-правників щодо інтерпретації терміна «правова позиція» у діяльності органів судової влади. Наведено найбільш важливі характеристики правових позицій.

02.01–02.11.124.

342.565.2(477):340.11:165.12 Евсеев А. П. Правосознание конституционного судьи / А. П. Евсеев // Проблемы законности : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 109. — С. 45–54.

Проанализированы основные черты правосознания судьи Конституционного Суда Украины. Выделены его теоретический и практический уровни. Определены психологические требования к конституционным судьям. Обращено внимание на роль конституционного правосудия в различных странах мира.

02.01–02.11.125.

342.565.2(477) Кампо В. М. Некоторые проблемы применения принципа верховенства права в практике конституционной юстиции Украины / В. М. Кампо // Журнал конституционного правосудия. 2010. № 6. С. 34–37.

В статье судьи Конституционного Суда Украины проанализирована практика применения Конституционным Судом Украины принципа верховенства права. В частности, увязана эффективная реализация принципа верховенства права с необходимостью введения института конституционной жалобы граждан и принятия других мер в рамках начатой судебно-правовой реформы, направленных на повышение правозащитной роли Конституционного Суда Украины.

02.01–02.11.126.

342.72/73:347.23 Клименко О. М. До визначення поняття конституційного ладу та права власності в його системі / О. М. Клименко // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2011. № 1. С. 44–49.

Зазначено, що поняття конституційного ладу є базовим у теорії конституційного права та містить глибокий науковий потенціал для розуміння та дослідження різних правових явищ

і процесів. Проаналізовано погляди учених-юристів щодо визначення поняття права власності у зіставленні з категорією конституційного ладу. Сформульовано визначення поняття конституційного ладу в контексті проблематики конституційно-правових аспектів права власності як елемента його системи.

02.01—02.11.127.

342.5(477) Ковальчук В. Про конституційно-правовий механізм легітимації державної влади / В. Ковальчук // Вісник Львівського університету. Серія юридична : зб. наук. пр. — Л., 2010. Вип. 51. — С. 96—105.

Розглянуто основні елементи конституційно-правового механізму легітимності державної влади. Проаналізовано конституційний та правовий механізми легітимації державної влади. Охарактеризовано суб'єкт та об'єкт, принципи та гарантії легітимності влади. Визначено особливості правової характеристики Конституції України.

02.01—02.11.128.

342.737(477) Козир О. Забезпечення органами внутрішніх справ України конституційного права особи на недоторканність житла / О. Козир // Підприємництво, господарство і право. 2010. — № 9. — С. 12—15.

Враховуючи чинне законодавство України, визначено діяльність органів внутрішніх справ щодо забезпечення конституційного права особи на недоторканність житла. З'ясовано особливості діяльності структурних підрозділів органів внутрішніх справ щодо забезпечення вказаного права. Висвітлено місце і роль органів внутрішніх справ у системі гарантій конституційного права особи на недоторканність житла.

02.01—02.11.129.

342.56(477) Кравчук В. М. Інститут судової влади в системі конституційного права України / В. М. Кравчук // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 12. — С. 40—46.

Проаналізовано чинне конституційне законодавство України про судоустрій і статус суддів. Уточнено зміст судової влади як інституту конституційного права України. Розглянуто особливості інституту судової влади.

02.01—02.11.130.

351.95:342.511(477)+351.95:342.518(477) Крейденко В. Організація влади та розподіл управлінських функцій між Президентом України та Кабінетом Міністрів України в контексті конституційної реформи / Володимир Крейденко // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. — К., 2010. — № 2. — С. 193—202.

Узагальнено вітчизняний досвід розподілу управлінських функцій між Президентом України та КМ України в контексті конституційної реформи та з метою вдосконалення ефективності організації влади в Україні. Визначено основні проблеми та механізми реалізації системи

їх взаємодії. Запропоновано відповідні зміни до Конституції України та прийняття ЗУ «Про міністерства та інші органи виконавчої влади в Україні».

02.01—02.11.131.

342.72/73(477):347.97/99 Луганський А. В. Конституційна природа права на доступ до правосуддя в Україні / А. В. Луганський // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. — С. 185—189.

Досліджено конституційні засади доступу до правосуддя в Україні. З'ясовано його правову природу. Обґрунтовано тезу про те, що хоч право на доступ до суду і не закріплено на рівні Конституції України в буквальному розумінні, однак воно є таким фактично і в контексті складового елемента права на судовий захист гарантоване Основним Законом України. Наголошено на необхідності закріплення вказаного позитивного юридичного права матеріальною конституційною нормою.

02.01—02.11.132.

342.537.2(477) Медвідь А. Особливості порядку обрання голови та заступника голови тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України / Андрій Медвідь // Підприємництво, господарство і право. 2011. № 1. — С. 131—133.

Досліджено особливості правової регламентації та практики застосування порядку обрання голови та заступника голови тимчасових слідчих комісій Верховної Ради України. Звернуто увагу на зарубіжну практику з цього питання. Розроблено та обґрунтовано пропозиції щодо його подальшого законодавчого закріплення.

02.01—02.11.133.

342.537.2(477) Медвідь А. Щодо встановлення оптимального кількісного складу тимчасових слідчих комісій Верховної Ради України / Андрій Медвідь // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 11. — С. 43—48.

Зазначено, що правовий статус тимчасових комісій Верховної Ради України не закріплений у спеціальному законодавчому акті, а врегульовується лише окремими нормами Конституції України та Регламентом Верховної Ради України, який на сьогодні законодавчо не врегульований. Досліджено практику застосування кількісної ознаки тимчасових слідчих комісій, створюваних Верховною Радою України, та слідчих органів інших європейських парламентів. Сформульовано пропозиції щодо законодавчого закріплення обсягів кількісного складу зазначених органів вітчизняного парламенту.

02.01—02.11.134.

342.26 Міщук В. В. Витоки дослідження форми територіального устрою держави / В. В. Міщук // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права:

Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 3. С. 23–28.

Розглянуто методологічні витоки дослідження форми територіального устрою держави. Обґрунтовано відповідь на питання: чи опосередковує множинність методологічного інструментарію, який використовується у процесі конкретного наукового пошуку. Зроблено висновок, що формування наукових знань про державу та її територіальний устрій здійснювалися під впливом світогляду античного суспільства.

02.01–02.11.135.

342.22:323.171 Міщук В. В. Унітаризм як принцип державного устрою / В. В. Міщук // Університетські наукові записки: Часопис Хмельниц. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. Вип. 4. С. 12–16.

Проведено порівняльний аналіз понять «унітарна держава» та «унітаризм». Досліджено їх зміст. Зроблено висновок, що унітаризм та унітарна держава не тотожні поняття, оскільки унітаризм — це принцип державного устрою, осовим центром якого є централізм.

02.01–02.11.136.

342.737(477)-057.36 Мойсей Л. Проблемні аспекти реалізації військовослужбовцями конституційного права на житло / Л. Мойсей // Вісник Львівського університету. Серія юридична: зб. наук. пр. — Ль., 2010. Вип. 51. С. 112–120.

Проаналізовано чинне законодавство України та визначено актуальні проблеми щодо реалізації військовослужбовцями конституційного права на житло. Звернуто увагу на перспективи розвитку. Окреслено шляхи вирішення житлової проблеми, що виникає у процесі реалізації права на житло, гарантованого Конституцією України.

02.01–02.11.137.

342.53(477) Погребняк Н. Професійні кадри запорука продуктивної діяльності апарату законодавчого органу України / Наталія Погребняк // Підприємництво, господарство і право. — 2011. — № 1. — С. 134–137.

Досліджено особливості добору кадрів. Проаналізовано види працівників та визначено основні складові професійної діяльності Апарату Верховної Ради України. Висвітлено проблеми правового регулювання статусу його кадрового потенціалу. Сформульовано висновки та пропозиції, спрямовані на їх вирішення.

02.01–02.11.138.

342.511(477)+342.56(477) Потапенко В. І. Президент України і судова влада: деякі аспекти взаємодії / В. І. Потапенко // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. Вип. 110. С. 263–272.

Проаналізовано проблеми взаємодії судової гілки влади та Президента України в рамках

забезпечення самостійності судової влади. Виділено форми взаємного впливу Президента України і суду. Запропоновано оптимальну модель взаємовпливу цих гілок влади.

02.01–02.11.139.

342.34.03:177 Припхан І. І. Юридична відповідальність за порушення конституційно-правових засад суспільної моралі / І. І. Припхан // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. С. 189–196.

Досліджено поняття та особливості юридичної відповідальності за порушення конституційно-правових засад суспільної моралі. Розкрито сутність механізму реалізації юридичної відповідальності за порушення конституційно-правових засад суспільної моралі. Охарактеризовано його складові елементи.

02.01–02.11.140.

342.33(477) Прієшкіна О. В. Засади конституційного ладу України: системний підхід та змістовне наповнення / О. В. Прієшкіна // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. — С. 139–144.

На основі аналізу вітчизняної та зарубіжної наукової літератури проаналізовано засади конституційного ладу України. Досліджено проблеми та перспективи їх розвитку. Відмічено, що особливого значення нині набуває принцип реального забезпечення розподілу та взаємодії всіх гілок влади, щоб гарантувати значний ступінь народного суверенітету і не допустити тиранії. Парламент України визначено як парламент з абсолютно обмеженою законодавчою компетенцією.

02.01–02.11.141.

342.734 Рабінович А. Основоположні споживчі права людини та їх зв'язок з її правом на достатній рівень життя / А. Рабінович // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 9. — С. 7–8.

Розкрито сутність споживчих прав людини як неодмінний різновид основоположних («природних», соціально-природних) її прав. Звернуто увагу, що право на достатній життєвий рівень і право на гідний рівень споживання не є тотожними. Охарактеризовано їх зв'язок та співвідношення з іншими основоположними правами насамперед із правом на достатній рівень життя.

02.01–02.11.142.

342.417(477) Савчин М. В. Конституційний лад України та економічний конституціоналізм / Михайло Васильович Савчин // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 4. С. 96–100.

Проаналізовано явище економічного конституціоналізму, яке виражає належний рівень еко-

номічної свободи, виходячи зі стану інститутів, структур та правил суспільства, які забезпечуються на засадах верховенства права і справедливості. Підкреслено, що для України є характерною відсутність належного механізму демократичної легітимзації правил і процедур, які б належним чином забезпечували економічну свободу. Зроблено висновок про те, що концепція економічного конституціоналізму надає інструмент для проведення економічних реформ та забезпечення сталого розвитку суспільства.

02.01—02.11.143.

342.565.2(477) Савчин М. В. Конформне тлумачення Конституції та забезпечення єдності правової системи в діяльності Конституційного Суду України / М. В. Савчин, Р. В. Марчук // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. № 11. С. 44—52.

Розкрито особливості конформного тлумачення Конституції України Конституційним Судом, що впливає із вимог правової визначеності, неконституційності прогалин і колізій у поточному законодавстві з міркувань зв'язаності держави правом та природи конституційної юстиції. Зазначено, що акти Конституційного Суду України мають наслідком безпосередній вплив на поточне законодавство, подолання конституційних колізій та забезпечення правового вирішення проблеми навколо змісту двозначних положень актів поточного законодавства.

02.01—02.11.144.

342.721:004.738.5 Сergygin B. O. Кіберпростір як сфера захисту прайвесі / В. О. Сergygin // Право і суспільство. 2011. № 1. С. 73—79.

Досліджено сучасну проблематику охорони недоторканності приватного життя у кіберпросторі. Звернено увагу на зарубіжне та вітчизняне законодавство у даній сфері. Запропоновано принципові підходи до нормативного забезпечення даного права в умовах динамічного розвитку комп'ютерних технологій та електронних мереж.

02.01—02.11.145.

342.53(477) Словська І. Є. Класифікація парламентів за повноваженнями / І. Є. Словська // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 50. С. 161—167.

Подано класифікацію парламентів з огляду регламентації їх повноважень у сфері законодавства. Проаналізовано повноваження Верховної Ради України, які закріплені в Конституції України. Обґрунтовано думку щодо становища і значення парламенту України в системі світового парламентаризму.

02.01—02.11.146.

342.56:347.963(477+4-15).001.36 Сухонос В. В. Конституційно-правові засади організації і діяльності прокуратури в Україні та зарубіжних країнах: порівняльний аналіз / Володимир Воло-

димирович Сухонос // Часопис Київського університету права. 2011. № 1. С. 75—80.

Охарактеризовано конституційно-правові засади організації і діяльності прокуратури в Україні. Здійснено порівняльний аналіз з країнами СНД та країнами Західної Європи. Зроблено висновок про взаємозв'язок між функціями, виконання яких покладається на органи прокуратури, та типом існуючого у тій чи іншій державі політичного режиму.

02.01—02.11.147.

342.565.2(477) Ткачук А. Актуальні питання конституційного захисту основних права і свобод людини / А. Ткачук // Право України. 2010. № 11. С. 297—301.

Досліджено окремі важливі конституційні засоби захисту основних прав і свобод людини. Проаналізовано ряд засадничих положень Основного Закону України. Обґрунтовано їх розуміння та практику застосування Конституційним Судом України та Верховним Судом України.

02.01—02.11.148.

342.82(477) Федоренко В. Л. Категорія «виборчий процес» / В. Л. Федоренко // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 10. — С. 30—40.

Виявлено сутність та зміст поняття «виборчий процес» з огляду на досвід застосування його в конституційній правотворчій, правозастосовній та правозахисній діяльності. Звернуто увагу на багатозначності категорії «виборчий процес». Досліджено значення категорії «виборчий процес»: як процедурно-процесуальної форми реалізації виборчого права громадян; як системи послідовних етапів (процедур) організації та проведення виборів; як структурного елемента системи конституційного права України.

02.01—02.11.149.

342.519(477):351.746 Федоренко В. Л. Конституційно-правовий статус Ради національної безпеки і оборони України / В. Л. Федоренко // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. — № 12. — С. 32—39.

Висвітлено конституційно-правовий статус Ради національної безпеки і оборони України (РНБО) в умовах сьогодення. Проаналізовано питання нормопроектної діяльності РНБО. Обґрунтовано окремі пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства про РНБО.

02.01—02.11.150.

342.53(477) Чепель О. Д. Проблеми корпоративного представництва в контексті сучасних тенденцій розвитку парламентаризму / О. Д. Чепель // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 10. С. 41—50.

Проаналізовано досягнення науки конституційного права, нормативно-правові акти та практику щодо розвитку парламентаризму. Досліджено основні проблеми представництва різних груп населення у парламенті України. Для ба-

лансу корпоративного представництва у Верховній Раді запропоновано запровадження скандинавської процедури парламентського представництва номінації.

02.01–02.11.151.

342.72/73(477) Шукліна Н. Зміст конституційного принципу визнання людини найвищою соціальною цінністю / *Н. Шукліна* // *Право України*. 2010. № 11. С. 76–83.

Досліджено проблему щодо змісту принципу визнання людини найвищою соціальною цінністю як пріоритетного принципу в системі принципів конституційного ладу України. Проаналізовано поняття: життя і здоров'я як основні складові принципу визнання людини найвищою соціальною цінністю; честь та гідність; недорканність й безпека. Відмічено, що попарність зазначених благ пояснюється високим ступенем їх взаємозумовленості та невід'ємності одна від одної, вони визначають зміст одна одної.

02.01–02.11.152.

342.72/73(477) Ярошевська Т. Становлення і розвиток прав людини в Україні та в окремих іноземних країнах / *Т. Ярошевська* // *Право України*. — 2010. — № 11. — С. 84–89.

Розглянуто генезис прав людини в Україні, в європейських державах з розвинутою демократією та в США. У висновку зазначено, що нині в Україні особливої гостроти набувають проблемні питання про удосконалення існуючої системи конституційних прав і свобод людини та громадянина. Наголошено на необхідності створення дієвих юридичних механізмів для їх реалізації.

Див. також: 01.01–02.11.45, 01.01–02.11.62, 05.01–02.11.587, 06.01–02.11.663.

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Книги

02.01–02.11.153.

342(4/9)(075.8) Шаповал В. М. Конституційне право зарубіжних країн : академ. курс : підручник / *В. М. Шаповал*. 2-ге вид., переробл. і допов. К. : Юрінком Інтер, 2010. 464 с.

У підручнику запропоновано аналіз основ теорії та практики світового конституціоналізму. Визначено характеристики конституційного права, засади теорії конституції як основного закону держави, конституційні статуси людини і громадянина, місце і роль парламенту, глави держави, уряду та вищих судів у державному механізмі, а також розглянуто інші питання, віднесені до предмета конституційного регулювання практично в усіх країнах. Наведено конституції деяких зарубіжних країн українською мовою у перекладі автора.

Статті

02.01–02.11.154.

342.56 Абросимова Е. Судебная власть: конституционные отражения / *Елена Абросимова* // *Сравнительное конституционное обозрение*. 2010. № 5. С. 96–117.

Отмечено, что современные конституции, в отличие от конституций первой волны или конституций социалистических государств, уделяют все большее внимание регулированию судебной власти, что в полной мере отражает теоретические представления о положении суда в современном правовом государстве как равного среди первых актеров на политической арене разделения властей, все более глубокое проникновение в национальную конституционную доктрину и, соответственно, в конституционные тексты международных стандартов в сфере правосудия. Отражены вопросы организации и деятельности судебной власти в конституционных текстах. Даны представления об основных направлениях конституционного регулирования в этой сфере.

02.01–02.11.155.

342.51(470) Авдеев Д. А. Разделение властей и дуалистическая природа исполнительной власти в России / *Д. А. Авдеев* // *Конституционное и муниципальное право*. 2010. № 9. С. 14–18.

Рассмотрены особенности закрепления принципа разделения властей в российской Конституции 1993 г., проблемы его реализации. Проанализировано конституционное положение Президента в системе высших органов государственной власти, его тесное взаимодействие с исполнительной властью. Исследование компетенции Президента как главы государства, с одной стороны, и правительства Российской Федерации с другой позволяет прийти к выводу, что исполнительная власть обладает дуалистической природой. Президентские полномочия в сфере исполнительной власти позволяют говорить о его фактическом руководстве. Автор аргументирует, что если исполнительную власть в Российской Федерации осуществляет правительство, то возглавляет ее Президент.

02.01–02.11.156.

342.726-053.2 Азарова Е. Г. О равноправии полов и социальном обеспечении граждан с детьми / *Е. Г. Азарова* // *Журнал российского права*. 2010. № 9. С. 13–24.

Проанализирован принцип конституционного равноправия женщин и мужчин, роль социального обеспечения для равноценности их правовых статусов в РФ. Исследованы дополнительные права лиц с семейными обязанностями как гарантии реализации права детей на жизнь и социальную заботу. Предложены меры по совершенствованию социального обеспечения семей с детьми.

02.01—02.11.157.

342:34.03 Алиев Т. Т. Конституционная ответственность как особый вид юридической ответственности / Т. Т. Алиев // Современное право. — 2010. — № 11. — С. 30—35.

Рассмотрено новое, малоисследованное явление конституционная ответственность. Определены базовые понятия, проведено сравнение и разграничение с другими видами юридической ответственности. В этой связи проанализировано иностранное законодательство и проведена аналогия с законодательством РФ. Определены основные направления исследований в данной области.

02.01—02.11.158.

342.53(470) Безруков А. В. Оптимизация взаимодействия законодателей при реализации законодательной инициативы парламентом субъекта РФ / А. В. Безруков // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 9. С. 54—57.

Рассмотрены основные направления взаимодействия федерального и региональных законодателей. Проведен анализ типичных недостатков при реализации законодательной инициативы парламентом субъекта РФ. Выявлены причины низкой результативности таких инициатив и предложены пути совершенствования их эффективной реализации.

02.01—02.11.159.

342.53:007:342.7 Белевская Ю. А. Роль информационного обеспечения органов государственной власти в сфере гарантирования прав личности, общества и государства / Ю. А. Белевская, В. В. Данилкин // Закон и право. 2010. № 11. С. 31—33.

Исследована эффективность информационного обеспечения деятельности органов государственной власти в сфере гарантирования прав личности общества и государства. Проанализированы вопросы, связанные с необходимостью внедрения информационных технологий в деятельность, связанную со сферой гражданства.

02.01—02.11.160.

342.728:329(569.4) Бостоганашвили Д. Р. Становление и развитие политических партий в период до образования Государства Израиль / Д. Р. Бостоганашвили // Московский журнал международного права. 2010. № 4. С. 31—48.

В сравнительном аспекте рассмотрена динамика развития правовых основ деятельности политических партий в Израиле с целью более глубокого понимания специфики становления и развития многопартийности в стране. Представлен израильский опыт конституционно-правового регулирования политических партий и их роль в общественной жизни страны.

02.01—02.11.161.

342.77(470) Брежнев О. В. Судебная защита конституционных прав и свобод граждан Рос-

сийской Федерации в условиях чрезвычайного и военного положения / Олег Викторович Брежнев // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 12. С. 23—27.

Отмечено, что роль судебной власти как важного средства обеспечения законности в условиях введения в стране особых правовых режимов должна получить более детальное закрепление, как в процессуальном законодательстве, так и в специальных правовых актах. Это вытекает из фундаментальных конституционных постулатов, касающихся защиты прав и свобод человека, и соответствует современным тенденциям в развитии международного гуманитарного права.

02.01—02.11.162.

342.736(4-15)-054.6 Брус В. А. Современные черты миграционных процессов и миграционной политики в странах Западной Европы / Валерия Александровна Брус // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 12. С. 66—70.

Рассмотрены современные черты миграционных процессов и миграционной политики в странах Западной Европы, к которым можно отнести выборочный подход к приему мигрантов из третьих стран, желающих получить работу, при котором предпочтение отдается высококвалифицированным специалистам, введение национальных преференций на рынке труда и особое внимание к процессу интеграции иностранных граждан.

02.01—02.11.163.

342.565.2(470) Былинкин М. Г. Теоретико-методологические подходы к понятию «правовые позиции Конституционного Суда РФ» / М. Г. Былинкин // Закон и право. 2010. № 12. С. 29—30.

Исследованы проблемы, касающиеся понятия и юридической сущности правовых позиций Конституционного Суда РФ. Рассмотрены различные точки зрения на понятие правовых позиций Конституционного Суда РФ и возможность считать данные правовые позиции источником права.

02.01—02.11.164.

342.2:34.03 Вавилин Е. В. Гражданско-правовая ответственность государства: постановка проблемы / Е. В. Вавилин, В. А. Бабаков // Вестник Саратовской государственной академии права. 2010. № 5. С. 79—82.

Рассмотрены вопросы деликтоспособности государства как особого субъекта гражданских правоотношений. Проанализированы некоторые проблемы гражданско-правовой ответственности государства, требующие своего доктринального и законодательного разрешения.

02.01—02.11.165.

342.72/73(6) Варламова Н. В. Конституционный статус человека: современные модели и тенденции регулирования / Н. В. Варламова // Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения. — 2010. — № 6. — С. 75—92.

Рассмотрена эволюция конституционной регламентации прав и свобод человека в различных странах. Выявлены и описаны характерные черты моделей конституционного регулирования прав человека в странах западной демократии, исламских странах, странах, придерживающихся социалистической ориентации, и государствах Африки.

02.01—02.11.166.

342.34 Васильева Т. Элементы непосредственной демократии в системе представительного правления: конституционная регламентация / *Татьяна Васильева* // Сравнительное конституционное обозрение. 2010. № 5. С. 19—38.

Отмечено, что, по мнению большинства современных конституционалистов, представительный характер современной государственности не исключает использования институтов непосредственной демократии. Данные институты позволяют консолидировать систему представительного правления посредством привлечения в той или иной степени граждан к принятию значимых политико-правовых решений. Автором рассмотрены такие вопросы, как: соотношения представительной и непосредственной демократии; различные подходы в отношении содержания понятия выборов; подходы в отношении требований, предъявляемых к кандидатам на замещение выборных должностей; института референдума (в том числе международного), отзыва выборных должностных лиц и многие другие. Элементы непосредственной демократии охарактеризованы на примере конституций различных стран.

02.01—02.11.167.

342.57(470):504 Велиева Д. С. Народ как субъект конституционного права на благоприятную окружающую среду / *Д. С. Велиева* // Современное право. 2010. № 10. С. 29—33.

Обоснована точка зрения, что субъектом конституционного права на благоприятную окружающую среду выступает российский народ. Такой вывод обоснован Конституцией РФ, нормами международных актов и федерального законодательства. Народ РФ имеет право предпринимать активные меры по восстановлению нарушенного права на благоприятную окружающую среду: публичные действия (митинги, демонстрации), референдум по вопросам охраны окружающей среды, коллективные обращения и т. д.

02.01—02.11.168.

351.856.2(470) Винокуров В. А. Новый этап правового регулирования наградной системы современного российского государства / *Владимир Анатольевич Винокуров* // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 12. С. 33—39.

Проанализировано новое Положение о государственных наградах РФ, измененные статуты орденов и положения о других видах государственных наград РФ, формы наградных листов, образцы различных бланков и рисунки этих наград, утвержденные Указом Президента РФ от

7 сентября 2010 г. № 1099 «О мерах по совершенствованию государственной наградной системы РФ». Отмечены достоинства и недостатки нововведений этого Положения, которое, вероятно, можно посчитать прообразом федерального закона.

02.01—02.11.169.

342.56(470) Владыкина Т. А. Судебная власть в Российской Федерации: ретроспектива конституционно-правовых подходов / *Т. А. Владыкина* // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 10. С. 64—70.

Анализ становления судебной власти в России в советский, постсоветский и современный периоды позволяет утверждать, что процесс ее развития носит поступательный характер, когда пройденные ступени повторяют свойства низших ступеней, но на другом, более высоком уровне; характеризуется необратимостью, т. е. не копированием, а движением на новом уровне; отличается единством борющихся противоположностей (противоречия в самой сущности судебной власти).

02.01—02.11.170.

342.731(470) Володина Н. В. Деятельность религиозных объединений в современной России на основе конституционного принципа светского государства / *Н. В. Володина* // Современное право. 2010. № 9. С. 71—76.

Рассмотрены признаки светского государства. Представлен анализ мнений ученых о понятии светскости. Приведены точки зрения ведущих религиозных объединений России по вопросу отделения религии от государства.

02.01—02.11.171.

342.001.73 Гаджиев Г. Инновационный путь развития конституционного права / *Гадис Гаджиев* // Сравнительное конституционное обозрение. — 2010. — № 5. — С. 3—9.

Рассмотрена проблема «романтизма-реализма», различия реального и идеального в конституционном праве. Отмечено, что конституция является не отражением действительности, а образцом для нее. А потому конституционные нормы (идеальное) и действительность (реальное) могут не совпадать, что ведет к неэффективности той или иной нормы. Указано, что проекцией романтического начала в конституционном праве можно считать особые мнения судей. Судьи авторитетных судов могут позволить себе в ходе интерпретации конституционных положений составить некую юридическую программу на будущее, опережая правовую действительность. Данная программа, не являясь частью правовой действительности, имеет тем не менее важное значение.

02.01—02.11.172.

342.731(4) Гимгина М. Е. Проблемы конституционного регулирования свободы мысли, совести и религии и свободы выражения мнения в государствах европейского региона / *М. Е. Гим-*

гина // Российский юридический журнал. 2010. № 6. С. 77–83.

Исследовано конституционное закрепление прав, являющихся одной из основ существования демократического общества. Подробно проанализированы пределы данных свобод, установленные в конституциях европейских государств.

02.01–02.11.173.

342:34.03 Гогурчунов Б. И. К вопросу об институте ответственности в науке конституционного права / Б. И. Гогурчунов, М. Б. Гогурчунова // Современное право. 2010. № 9. С. 45–50.

Рассматривается вопрос определения института ответственности в конституционном праве и проблема конституционно-правовых санкций как меры государственного принуждения и как части конституционных правоотношений; обосновывается необходимость введения в законодательство новых механизмов юридической ответственности тех или иных субъектов властных отношений.

02.01–02.11.174.

342.52(470) Гриб В. В. Законотворческая (правотворческая) инициатива как форма влияния институтов гражданского общества на органы государственной власти / Владислав Валерьевич Гриб // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 12. С. 9–15.

Исследован вопрос правового закрепления правотворческой инициативы институтов гражданского общества в России. Проведен обширный анализ нормативных актов субъектов РФ, позиций ученых, конституционных положений по предмету исследования. Выводы, изложенные в статье, могут быть использованы в научной деятельности.

02.01–02.11.175.

342.5(470) Гриб В. В. Правовые формы воздействия институтов гражданского общества на органы государственной власти / В. В. Гриб // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 11. С. 14–15.

Проанализированы правовые формы взаимодействия институтов гражданского общества на органы государственной власти. Эмпирическим материалом исследования являются нормативно-правовые акты РФ и субъектов РФ. Обосновано мнение о том, что в настоящее время институты гражданского общества располагают широким набором механизмов воздействия на государственную власть.

02.01–02.11.176.

342.24(470) Гуманишвили Л. Э. Конституционно-правовое понятие и содержание взаимоотношений Федерального центра и субъектов Российской Федерации / Л. Э. Гуманишвили // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 11. С. 21–26.

Отмечено, что конституционно-правовое взаимоотношение Федерального центра и субъек-

тов РФ основывается на традиционных связях между ними, предопределенных особенностями модели избранного федерализма. Вместе с тем федеративное устройство страны привносит в него новые элементы, которые формируют три комплекса (блока) взаимоотношений: по определению конституционно-правового статуса их участников; по установлению предметов их ведения; по наличию их конституционно-правовой ответственности. Указано, что конституционно-правовая ответственность Федерации и ее субъектов занимает значительное место в системе взаимоотношения данных субъектов публичного права, образуя комплекс связей, рассчитанных на повышение эффективности функционирования федеративной системы.

02.01–02.11.177.

342.4(470) Денисов С. А. Судьба конституций во время контрреформ / С. А. Денисов // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 9. С. 7–14.

Отмечено, что история развития Франции, Германии и других стран показывает, что движение по пути развития конституционализма часто прерывается контрреформами. Они включают в себя переход к единовластию в стране, подчинению правителю парламента и суда, ограничение политических прав и свобод граждан. Конституция либо изменяется, либо перестает действовать. По мнению автора, изучение общих закономерностей контрреформ помогает понять развитие современной России.

02.01–02.11.178.

342.736(470) Джагарян А. Конституционное право на юридическую помощь и его обеспечение местным самоуправлением в Российской Федерации / Армен Джагарян, Наталья Джагарян // Сравнительное конституционное обозрение. — 2010. — № 5. — С. 128–146.

Обосновано мнение, что организация эффективной юридической помощи гражданам как важнейшая гарантия человеческого достоинства и условие конституционно-правовой безопасности личности в демократическом правовом государстве является существенным аспектом правовой модернизации России. В этой связи в статье исследуются конституционная ценность и природа института юридической помощи, его структурное содержание, формы проявления. Отмечено, что юридическая помощь — предмет не только государственного, но и местного значения. Рассмотрены проблемы участия муниципальных образований в ее обеспечении и внесено ряд предложений по совершенствованию правового регулирования и муниципальной практики в этой сфере.

02.01–02.11.179.

342(470):343.542.5 Елинский А. Криминализация инцеста: конституционно-правовые основания / Андрей Елинский // Сравнительное конституционное обозрение. 2010. № 5. С. 39–50.

Обратившись к зарубежному опыту конституционно-судебной практики, в рамках которой рассматривался вопрос о конституционности уголовно-правового запрещения инцеста (кровосмешения), а также исходя из устоявшегося понимания инцеста как одного из наиболее безнравственных и отталкивающих видов асоциального поведения, предпринята попытка сформулировать, основанную на положениях Конституции РФ и решениях Конституционного Суда РФ, аргументацию тезиса о допустимости криминализации инцеста в России.

02.01—02.11.180.

342.565.2(470):343.211.4 Елинский А. В. Справедливость уголовной ответственности и наказания в решениях Конституционного Суда России / А. В. Елинский // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 11. — С. 59—61.

Рассмотрены отдельные решения Конституционного Суда России, в которых затрагивались вопросы справедливости уголовной ответственности и наказания. Анализ этих решений позволяет прийти к выводу о том, что понятие справедливости в указанном контексте неразрывно связано с требованиями соразмерности, индивидуализации и дифференциации уголовной ответственности и наказания.

02.01—02.11.181.

342.53 Ерыгина В. И. Консервативная модель государственно-правового строительства в России / В. И. Ерыгина // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 9. — С. 48—51.

Рассмотрено отношение сторонников консервативной идеологии, или консерваторов, к проблемам парламентаризма, многопартийности и аналогичным ценностям демократии для того, чтобы понять, что будет с этими институтами при сохранении нынешнего расклада политических сил в России.

02.01—02.11.182.

342.3 Зорькин В. Д. Вызовы глобализации и правовая концепция мироустройства / В. Д. Зорькин // Журнал конституционного правосудия. — 2010. — № 5. — С. 1—8.

По мнению автора, основная коллизия современной международной правовой системы заключается в том, что, с одной стороны, ее содержательное наполнение и механизмы реализации явно недостаточны для ответов на современные вызовы и обеспечение глобального миропорядка, а с другой стороны, система суверенитетов национальных государств и лоббистское противодействие крупных негосударственных и межгосударственных неформальных субъектов затрудняют модификацию и модернизацию международного права, призванную дать адекватные ответы на все более острые глобальные вызовы. Отмечены два ключевых сценария развития глобального миропорядка — силовой и правовой. В связи с этим доказывается, что правовая альтернатива силовому подходу —

это единственная приемлемая для всех модель глобализации. В начале третьего тысячелетия обеспечение мирового правопорядка стало задачей не только международного права, но и национальных правовых систем, особенного конституционного права. Поэтому совершенствование внутри российского законодательства и судебной правовой системы, соблюдение режима конституционной законности — это еще и вопрос национальной безопасности России в глобализирующемся мире. Предложены пути совершенствования системы международного права в направлении ее эффективного согласования с новой концепцией государственного суверенитета.

02.01—02.11.183.

342.519 Зуйков А. Alter ego: кто помогает главе государства? / Антон Зуйков // Сравнительное конституционное обозрение. — 2010. — № 6. — С. 24—36.

Отмечено, что исследования, посвященные различным аспектам функционирования института главы государства, в российской и зарубежной правовой политической науке — далеко не редкость. Интерес к изучению этого института вполне закономерен в силу положения, занимаемого им, уникальной истории его становления в той или иной стране. Вместе с тем за рамками указанных исследований остается целый пласт проблем, связанных с практической реализацией функций первого лица. Прежде всего, речь идет о деятельности такого ключевого игрока, как аппарат главы государства.

02.01—02.11.184.

342.2/3(470) Зырянов И. А. Институт политического многообразия в системе конституционного строя России / И. А. Зырянов // Вестник Саратовской государственной академии права. — 2010. — № 5. — С. 42—45.

Рассмотрено политическое многообразие как самостоятельный институт конституционного строя, который носит комплексный правовой характер. Проанализировано взаимодействие данного института и других основ конституционного строя. Дано авторское определение понятия политического многообразия. Выделены основные характеристики норм данного института и их особенности.

02.01—02.11.185.

342.25(470) Иванов А. В. Особенности правового статуса Общественной палаты субъекта Российской Федерации в институциональной среде гражданского общества (на опыте Центрального федерального округа) / Андрей Валерьевич Иванов // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 12. — С. 16—19.

Рассмотрены некоторые особенности правового статуса Общественной палаты субъекта РФ. Сделаны предложения по совершенствованию регионального законодательства, регламентирующего вопросы организации и деятельности Общественной палаты субъекта РФ.

02.01–02.11.186.

340.13(470.325) Иваницы С. В. Подзаконное нормативно-правовое регулирование общественных отношений (на примере Белгородской области) / С. В. Иваницы // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 11. — С. 16–18.

Представлен анализ подзаконного нормативно-правового регулирования общественных отношений на примере Белгородской области в РФ. Рассмотрены вопросы значимости подзаконного регулирования, а также недостатков, свойственных подзаконным актам. Указано на необходимость разработки в Белгородской области единых требований к подзаконным нормативно-правовым актам, которые определяли бы их четкий перечень, порядок принятия, вступления в силу и прекращения действия, а также устанавливали правила юридической техники. Отмечено, что лишь при взаимодействии подзаконных правовых актов с законами, соблюдении принципа иерархии возможно достичь сбалансированности в правовой системе субъекта РФ, в том числе Белгородской области.

02.01–02.11.187.

342.565.2(470) Калык А. М. Конституционное правосудие в международном частном праве: постановка вопроса / А. М. Калык // Журнал конституционного правосудия. — 2010. — № 5. — С. 9–11.

Рассмотрена одна из малоизученных проблем: возможность запроса в Конституционный Суд Российской Федерации от иностранных органов государственной власти. Анализу подверглась как возможность обращения в Конституционный Суд Российской Федерации иностранных государственных органов, так и возможность обращения отечественных правоприменителей в иностранные органы конституционного правосудия. Отмечено, что данный вопрос затрагивается в аспекте международного частного права. Автор предлагает при решении возникающих проблем использовать, в частности, международный гражданский процесс.

02.01–02.11.188.

342.727 Кивле Г. А. Parler — слово масс: эмпирическое обоснование, политическая легализация / Г. А. Кивле, М. Д. Сомов // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 11. — С. 36–40.

Статья посвящена раскрытию взаимосвязи дела и слова, их синергичной роли в формировании политических отношений. Показано практическое значение названных понятий в организации и развитии представительного правления, становлении и совершенствовании демократического парламентаризма, а также федеративной власти, вытекающей из концепции Дж. Локка.

02.01–02.11.189.

342.725(470) Клёнов А. Л. Проблемы языкового равенства в решениях Конституционного Суда Российской Федерации / А. Л. Клёнов //

Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 9. — С. 57–60.

Исследована практика Конституционного Суда РФ по рассмотрению ситуаций, возникающих, когда ошибочное понимание региональным законодателем содержания статуса государственного языка приводит в противоречие с принципом равенства прав и свобод человека и гражданина независимо от языка. Дана оценка прослеживаемой тенденции решений Конституционного Суда по данным вопросам в пользу федерального центра. Указано на то, что в рассмотренных случаях Конституционный Суд ограничивал самостоятельность субъектов РФ лишь в той мере, в которой эта самостоятельность посягала на права и свободы человека и гражданина, и принимал решения в пользу федерального законодателя прежде всего как наиболее эффективного гаранта этих прав и свобод.

02.01–02.11.190.

342.26(470) Княгинин К. Н. «Административно-территориальные единицы с особым статусом»: под силу ли юриспруденции «искусство невозможного» после «искусства возможного» политики? / К. Н. Княгинин // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 9. — С. 40–47.

Рассмотрены проблемы административно-территориальных единиц с особым статусом, образованных на территориях бывших автономных округов в составе края или области РФ. Проанализированы сложности юридического оформления этого статуса. Определены перспективы развития законодательства об административно-территориальных единицах с особым статусом.

02.01–02.11.191.

342.565.2(470) Колесников Е. В. Толкование конституционных норм Конституционным Судом Российской Федерации: некоторые вопросы теории и практики / Е. В. Колесников, Ю. В. Степанова // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 11. — С. 41–45.

Рассмотрена важная роль способов толкования Конституции России — грамматического, логического, систематического, историко-политического. Проанализированы постановления Конституционного Суда РФ по толкованию норм Конституции России. Использована зарубежная судебно-конституционная практика.

02.01–02.11.192.

342.53(470) Конджакулян К. М. Сущность института президентства в Российской Федерации и Республике Армения в контексте исполнительной власти / К. М. Конджакулян // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 10. — С. 13–16.

Проведен сравнительно-правовой анализ и раскрыта сущность института президентства в РФ и Республике Армения в контексте исполнительной власти. Предложено авторское определение института президентства и отмечено, что

президент, возглавляющий исполнительную власть, при такой ментальности граждан обоих государств может привести к монополизации государственной власти, ее деструктивности и моносубъектности.

02.01—02.11.193.

342.534(470) Кондрашев А. А. Конституционно-правовая ответственность депутата законодательного органа государственной власти, представительного органа местного самоуправления в РФ: основания классификации и проблемы реализации / А. А. Кондрашев // Российский юридический журнал. 2011. № 1. С. 127—143.

Рассмотрены виды санкций, применяемых к депутатам. Дана их классификация, приводятся позиции ученых-юристов. Предложено ввести ряд законодательных новелл для повышения эффективности регулирования ответственности депутата.

02.01—02.11.194.

342.413(470)-053.81 Кочетков А. В. Молодежная политика и российские конституции / А. В. Кочетков // Закон и право. 2010. № 11. С. 5—8.

Проанализирована российская конституционная практика советского и постсоветского периодов в контексте ее влияния на регулирование работы с молодежью. При этом рассматриваются молодежные аспекты всех пяти российских конституций, имевших место в истории страны. Высказано мнение о необоснованности позиции, согласно которой в Конституцию РФ 1993 г. не были включены нормы, непосредственно касающиеся молодежи.

02.01—02.11.195.

342.4.001.73 Кравец И. А. Право на конституционную модернизацию в свете теории современного конституционализма и экономической конституции / И. А. Кравец // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 10. С. 2—6.

Отмечено, что обсуждение, поиск оптимальных способов пересмотра конституции и принятия конституционных поправок является интегральной частью теории современной конституции. Указано, что право на конституционную модернизацию тесным образом связано с правом народа выбирать себе конституцию и обеспечивать через ее нормы конституционный правопорядок. Отмечено, что это право следует относить к формирующемуся четвертому поколению прав человека, которое имеет коллективный характер реализации и основывается на современном конституционном прочтении права народов на самоопределение.

02.01—02.11.196.

342.53(470):342.553 Краснова О. И. Участие органов государственной власти субъектов Российской Федерации в федеральном законодательном процессе: вопросы теории и практики /

О. И. Краснова, Е. А. Пименов // Современное право. 2010. № 8. С. 13—20.

Проанализированы существующие конституционно-правовые формы взаимодействия органов государственной власти субъектов РФ с палатами федерального собрания РФ в федеральном законодательном процессе РФ с тем, чтобы на основании полученных результатов определить возможные перспективы совершенствования законодательного регулирования процедур согласования федеральных и региональных интересов при рассмотрении и принятии федеральных законов по предметам совместного ведения РФ и субъектов РФ.

02.01—02.11.197.

342.72/73(470):351.713 Крусс В. И. О дефиците конституционного правопонимания и неконституционности нормативных конструкций российского таможенного законодательства / В. И. Крусс // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 10. С. 42—53.

Дан критический анализ некоторых нормативных конструкций российского таможенного законодательства: специальных режимов и процедур перемещения товаров и грузов. При этом методологической основой исследования выступает авторская концепция конституционного правопонимания (общая теория конституционного правопользования). По мнению автора, российскому законодателю необходимо скорректировать подход к правовому регулированию таможенных отношений с учетом определяющего значения основных прав и свобод человека и гражданина и положений Конституции РФ.

02.01—02.11.198.

342.511(73) Кукушкин Е. В. «Приводной ремень» исполнительной власти в США: аппарат Президента по-американски / Е. В. Кукушкин, Е. В. Зуйков // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 12. С. 60—65.

Замечено, что исследования, посвященные различным аспектам функционирования органов государственной власти США, в отечественной правовой и политической науке — не редкость. Интерес к изучению американских институтов вполне закономерен в силу положения, занимаемого США на мировой арене, сложной истории отношений между нашими государствами, уникальности американского опыта, достигнутого уровня развития демократии и т. д. Вместе с тем еще остаются вопросы и структуры, незаслуженно обойденные вниманием отечественных специалистов, несмотря на их колоссальную роль в политико-правовой жизни современной Америки. Прежде всего речь идет о таком ключевом игроке, как аппарат Президента США.

02.01—02.11.199.

342.728(470) Лебедев В. А. Идеологическое многообразие и российская многопартийность: размышление о судьбе статьи 13 Конституции Российской Федерации / В. А. Лебедев // Кон-

ституционное и муниципальное право. 2010. № 11. С. 2–5.

С позиции конституционного права рассмотрены актуальные для современной России проблемы становления и развития демократической партийной системы и связанная с ними проблематика обеспечения идеологического многообразия. Проанализированы факторы, сдерживающие формирование конкурентной партийной среды. Предложены меры по совершенствованию правового регулирования соответствующих отношений.

02.01–02.11.200.

342.721 Лях С. М. Безопасность и конституционные права личности / С. М. Лях // Известия высших учебных заведений. Северо-Кавказский регион. Общественные науки. — 2010. — № 6. С. 109–111.

Обоснована неразрывная связь юридической безопасности с идеей прав человека, свобод личности. Рассмотрена многозначность термина «безопасность», выделена «правовая безопасность», пронизывающая все составы прав и свобод человека и гражданина. Дана характеристика различных уровней безопасности, закрепленных в Конституции РФ. Рассмотрены вопросы совершенствования правового регулирования национальной безопасности.

02.01–02.11.201.

342.565.2(470) Маврин С. П. Правовые позиции Конституционного Суда Российской Федерации: природа и место в национальной правовой системе / С. П. Маврин // Журнал конституционного правосудия. 2010. № 6. С. 23–33.

Обстоятельно исследован вопрос о природе и месте правовых позиций Конституционного Суда РФ в российской правовой системе. С этой целью дано авторское определение правовой позиции, последовательно доказывается особое место правовой позиции в системе источников российского права, а также возможность выполнения Конституционным Судом РФ наряду с правосудной, т. е. правоприменительной, еще и правотворческой функции. Сделан вывод, что правовые позиции Конституционного Суда РФ как нетрадиционный источник российского права, не являясь в чистом виде ни нормами права, ни судебным прецедентом, представляют собой самостоятельный элемент современной правовой материи, правовые явления особого рода, которые обладают надотраслевым праворегилирующим потенциалом, позволяющим им вполне обоснованно претендовать на самостоятельную роль в системе российского права.

02.01–02.11.202.

342.726-053.2 Магомедова Э. М. Право ребенка выражать свое мнение / Э. М. Магомедова // Закон и право. 2010. № 10. С. 52–55.

Рассмотрены вопросы, касающиеся выражения ребенком своего мнения и учета его мнения. Согласно Семейному кодексу РФ ребенок впра-

ве выражать свое мнение при решении в семье любого вопроса, затрагивающего его интересы, а также быть заслушанным в ходе любого судебного или административного разбирательства. Учет мнения ребенка, достигшего возраста десяти лет, обязателен, за исключением случаев, когда это противоречит его интересам.

02.01–02.11.203.

342.571(476) Миклашевич П. П. Доступ граждан к конституционному правосудию в Республике Беларусь / П. П. Миклашевич // Журнал конституционного правосудия. 2010. № 5. С. 34–37.

В статье Председателя Конституционного Суда Республики Беларусь П. П. Миклашевича проанализировано законодательство о доступе граждан к конституционному правосудию и практика его применения в Республике Беларусь. Сделан вывод о целесообразности с учетом белорусского и зарубежного опыта усовершенствовать институт конституционной жалобы, заменив косвенный доступ к конституционному правосудию на прямой. Решение вопроса о введении прямой конституционной жалобы требует изменения Конституции.

02.01–02.11.204.

342.4 Макушин А. А. Конституционный субъективизм и его основные виды / А. А. Макушин // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 9. С. 18–23.

По мнению автора, так человек устроен, что собственные убеждения он склонен считать точкой отсчета всех прочих. Проекты конституционных положений, за которые народ голосует, в той или иной степени тоже отражают в себе личное отношение к вещам их создателей. Это явление автор называет конституционным субъективизмом, приводит наиболее распространенные виды его проявления и обращает внимание на опасность, которую он может в себе таить.

02.01–02.11.205.

342.734(470) Марков К. В. Правовая политика государства в сфере экономики: вопросы теории и практики / Константин Владимирович Марков // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 12. С. 2–5.

Рассмотрены актуальные вопросы правового регулирования экономических отношений и процессов в современной России. Обоснована необходимость законодательного закрепления основ экономической политики государства. Проанализирован порядок правовой регламентации концепции социально-экономического развития России на долгосрочную перспективу, правовой порядок регламентации разработок и внедрения нанотехнологий и инновационных процессов. Обращено внимание на отсутствие их законодательного закрепления и возможные в этой связи негативные последствия. Обоснована необходимость в развитии основ правовой экономической политики внутренними свойствами экономики,

ее многообразными связями, социально-политическими явлениями, взаимосвязью экономических явлений и процессов с установлением и реализацией разнообразных социальных потребностей и интересов.

02.01—02.11.206.

342.724(497.6) Митин Г. Н. Лицо другой национальности: дискриминационный ценз на выборах Президиума Боснии и Герцеговины / Г. Н. Митин // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 9. — С. 73—76.

Отмечено, что уровень демократии в государстве можно определить и по степени демократичности выборов, в первую очередь по числу ограничений и цензов избирательного права. Указано, что если такие ограничения и существуют, то они должны быть достаточно обоснованы. Босния и Герцеговина — одно из немногих европейских государств, где избирательные права граждан ограничены по национальному признаку.

02.01—02.11.207.

342.24(470):342.532 Михеев Д. С. К вопросу о формировании общественных палат в субъектах Российской Федерации / Д. С. Михеев // Вестник Саратовской государственной академии права. — 2010. — № 5. — С. 41—42.

Проанализированы вопросы правового регулирования общественных палат в субъектах РФ. Рассмотрены некоторые отличительные особенности их формирования и деятельности.

02.01—02.11.208.

340(470) Мусалова З. М. Формирование единого экономического и правового пространства как основа единства Российской Федерации / З. М. Мусалова // Закон и право. — 2010. — № 9. — С. 14—16.

Статья посвящена проблемам формирования единого экономического и правового пространства как основы обеспечения единства РФ. Раскрыты понятия «единое правовое пространство» и «единое экономическое пространство», основные пути достижения поставленных целей, а также причины, тормозящие данный процесс. Определена взаимосвязь между указанными терминами.

02.01—02.11.209.

342.71(470) Некрашевич А. Ю. О целесообразности одновременного существования институтов разрешения на временное проживание в Российской Федерации и вида на жительство / А. Ю. Некрашевич // Закон и право. — 2010. — № 11. — С. 37—39.

Рассмотрена возможность отказа от выдачи иностранным гражданам и лицам без гражданства разрешения на временное проживание. Подчеркнуто, что наличие этого института определения правового статуса иностранных граждан не соответствует действующим правовым реалиям, а процедура последовательного получения разрешения на временное проживание и

вида на жительство излишне забюрократизирована. Предложено при наличии у иностранных граждан и лиц без гражданства желания проживать на территории РФ оформлять им сразу вид на жительство, поскольку получение статуса постоянно проживающего иностранного гражданина или лица без гражданства итак предъявляет определенные требования к мигранту.

02.01—02.11.210.

342.533(4).001.36 Овсепян А. Г. Институт парламентского контроля в зарубежных странах (на основе сравнительного анализа конституций европейских государств) / А. Г. Овсепян // Северо-Кавказский юридический вестник. — 2010. — № 4. — С. 69—76.

Проведен анализ конституций семи европейских стран. На этой основе, а также с привлечением научной доктрины выявляется общее и особенное в конституционном регулировании по таким вопросам, как: круг субъектов осуществления деятельности в порядке парламентского контроля; перечень объектов парламентского контроля. Выделена такая категория участников процедуры парламентского контроля, как субъекты отчетности и ответственности перед парламентом. Высказана авторская позиция, что в качестве объектов парламентского контроля следует именовать не сами органы (должностные лица), ответственные (подотчетные) парламенту, а их деятельность. Особое внимание уделено исследованию общего и особенного в конституционном регулировании системы формы парламентского контроля и санкций парламентской ответственности.

02.01—02.11.211.

342.5(470):329 Овчинников В. А. Политические партии и государственное строительство в Российской Федерации: современный период правового регулирования / В. А. Овчинников, Д. Г. Демидов // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 11. — С. 26—27.

Проанализированы некоторые новеллы партийного законодательства. Отмечено, что важными новеллами законодательства являются: поэтапное снижение минимальной численности политических партий; ротация руководителей коллегиальных постоянно действующих руководящих органов политической партии и ее региональных отделений. Рассмотрено влияние изменений в федеральном законодательстве о политических партиях на современное государственное строительство в РФ.

02.01—02.11.212.

342.731(470.6) Омарова З. А. Проблемы реализации права на свободу вероисповедания в Северо-Кавказском федеральном округе (на примере Республики Дагестан, Кабардино-Балкарской Республики, Чеченской Республики) / З. А. Омарова // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 9. — С. 24—27.

Рассмотрены проблемы реализации права на

свободу вероисповедания в Северо-Кавказском федеральном округе, который отличается от других регионов конфессиональным многообразием, высоким уровнем религиозной активности населения и развитой системой религиозного образования. Автор анализирует, как *de facto* сегодня соблюдается право человека на религию, на свободу вероисповедания в республике Дагестан, Кабардино-Балкарской и Чеченской республиках.

02.01—02.11.213.

342.24(470) Павлов С. Ю. Субъекты Российской Федерации в свете теории признаков государства / *Станислав Юрьевич Павлов* // История государства и права. 2010. № 24. С. 26—30.

Рассмотрены вопросы правового статуса республик в составе Российской Федерации. Проблема суверенитета республик проанализирована через призму основных признаков государства. Проведен анализ действующего федерального и регионального законодательства, а также конкретных постановлений Конституционного Суда РФ, регламентирующих взаимоотношения федерального центра и субъектов федерации.

02.01—02.11.214.

342.72/73:504.06(470) Пеньковский А. В. Право на благоприятную окружающую среду. Конституционно-правовые аспекты / *А. В. Пеньковский* // Закон и право. 2010. № 12. С. 31—33.

Статья посвящена проблемам исследования конституционно-правовых аспектов права на благоприятную окружающую среду, закрепленного в российском государстве. Исследованы различные подходы к анализу права на благоприятную окружающую среду в России. Рассмотрены правомочия, предоставленные субъектам данного права. Сделан ряд предложений, касающихся определения обязанностей органов государственной власти должностных лиц в рассматриваемой сфере.

02.01—02.11.215.

342.24(479+470.6):340.132.2 Пирбудагова Д. Ш. Правовое регулирование института общественной экспертизы нормативных правовых актов в Южном и Северо-Кавказском федеральных округах / *Д. Ш. Пирбудагова, В. Т. Азизова* // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 11. С. 32—36.

Дан анализ правового регулирования института общественной экспертизы нормативных правовых актов на примере субъектов Южного и Северо-Кавказского федеральных округов. Отмечено, что, несмотря на законодательно урегулированную процедуру проведения общественной экспертизы на уровне ЮФО и СКФО, существует необходимость предметного регламентирования содержательной стороны экспертной деятельности.

02.01—02.11.216.

342.72/73(549.1) Попадюк О. А. Конституционно-правовой статус личности в Исламской Республике Пакистан / *О. А. Попадюк* // Московский журнал международного права. — 2011. — № 1. — С. 131—147.

Исследованы основы и специфика правового статуса личности в Исламской Республике Пакистан. Рассмотрены вопросы конституционно-правового закрепления прав и свобод человека и гражданина, приобретения и лишения гражданства Пакистана. Отдельное внимание уделено проблеме соблюдения прав и свобод в условиях пакистанской действительности.

02.01—02.11.217.

342.72/73(438) Поплавская Е. Защита основных прав и свобод в цифровую эру в Польше / *Ева Поплавская* // Сравнительное конституционное обозрение. 2010. № 6. С. 4—13.

Отмечая существенный прогресс в сфере информационных технологий в XX в., указано на появление нового типа общества, новых социальных ценностей, а следовательно, на необходимость нового регулирования в данной области. Дано общее представление конституционного контекста, в котором функционируют права личности в цифровом обществе. Рассмотрено законодательство Польши, регулирующее защиту персональных данных, право доступа к информации, статус средств массовой информации.

02.01—02.11.218.

342.565.2(470) Портнова Е. В. Разграничение компетенции между Конституционным Судом Российской Федерации и конституционными (уставными) судами субъектов Российской Федерации в сфере защиты основных прав и свобод человека и гражданина / *Е. В. Портнова* // Журнал конституционного правосудия. — 2010. — № 5. — С. 30—33.

Рассмотрены общие подходы к разграничению компетенций между Конституционным Судом Российской Федерации и конституционными (уставными) судами субъектов Федерации в сфере защиты основных прав и свобод граждан, а также проблема значения решений конституционных (уставных) судов субъектов Российской Федерации для федерального Конституционного Суда.

02.01—02.11.219.

342.5(470) Поярков С. Ю. Конституционализм в структуре идеологии политического режима / *С. Ю. Поярков* // Политика и общество. 2010. № 9. С. 23—31.

На основе концепции социального конструирования рассмотрены основания и механизм включенности конституционализма в структуру политического режима. В основе понимания идеологии режима лежит распределение политико-идеологических знаний, которые формируются режимом на основе соотношения целей и задач деятельности режима и политико-идеологичес-

кой среды. Отмечено, что реальное становление конституционной легитимности государственной власти зависит от двух активных участников этого процесса — политического режима и общества. Эта зависимость проявляется в главном — развитие властных отношений в России исключительно в рамках конституционных положений и требований.

02.01—02.11.220.

342.726(430):007 Проскурников Р. И. Конституционно-правовое регулирование реализации прав граждан на получение информации (опыт Федеративной Республики Германии) / Р. И. Проскурников // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 11. С. 70—72.

Внесено предложение творчески адаптировать опыт конституционно-правового регулирования реализации прав граждан на получение информации в Федеративной Республике Германии к российским условиям в целях совершенствования системы государственных гарантий конституционных прав человека и гражданина в информационной сфере.

02.01—02.11.221.

351.77(470) Путило Н. В. Законодательство Российской Федерации об охране здоровья граждан: на пороге перемен / Н. В. Путило // Журнал российского права. 2010. № 10. С. 36—45.

Дана характеристика современного состояния законодательства об охране здоровья граждан на федеральном уровне и уровне субъектов РФ. Выявлены основные тенденции развития и обозначены проблемы правового регулирования отношений по охране здоровья граждан.

02.01—02.11.222.

(342:321):34.03 Рогов А. С. Соотношение конституционной и политической ответственности / А. С. Рогов // Закон и право. 2010. № 9. С. 22—26.

Проанализированы имеющиеся в юридической литературе основные определения конституционной ответственности и ее признаки. Выделены главные признаки политической ответственности, сформулировано определение данного понятия. Раскрыты общие черты и различия конституционной и политической ответственности.

02.01—02.11.223.

342.5(470) Романчук И. С. Свойства и признаки государственно-властных отношений / И. С. Романчук // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 11. — С. 6—8.

Статья посвящена изучению различных сторон властеотношений государственного характера с выявлением свойств и признаков данного социального явления на основе детального и критического анализа государственной власти, проведенного с использованием уникальной гносеологической парадигмы, синтезирующей прин-

цип методологического индифферентизма И. А. Ильина и феноменологический подход Н. Н. Алексеева. Замечено, что каждое свойство государственной власти — это проявление власти в том или ином аспекте. В свою очередь, проявление власти в той или иной плоскости будет осуществляться обозначенными свойствами. В связи с этим каждое свойство государственной власти представляет собой отдельную государственно-правовую закономерность функционирования власти.

02.01—02.11.224.

342.827(430) Румянцев А. «Избыточные» мандаты 2: региональная победа принципа пропорциональности / Андрей Румянцев // Сравнительное конституционное обозрение. — 2010. — № 6. — С. 101—106.

Рассмотрен один из самых дискуссионных вопросов немецкого избирательного права — природа «избыточных» мандатов. В статье даны ответы на следующие вопросы: к чему приводит их появление при распределении мест в парламенте? каким образом можно обеспечить действие принципа пропорциональности? какую позицию по данному вопросу занял Конституционный суд одной из земель?

02.01—02.11.225.

342.51(438) Соловьев Д. В. Деятельность исполнительной власти как предмет парламентского контроля в Республике Польша / Д. В. Соловьев // Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения. — 2010. — № 6. — С. 180—184.

Рассмотрена деятельность исполнительной власти как предмет парламентского контроля в Республике Польша. На основе анализа положений действующего законодательства, решений Конституционного Трибунала и современной доктрины раскрываются вопросы контрольной компетенции Сейма в отношении исполнительной власти. Сделан вывод о том, что деятельность Совета министров является предметом сеймового контроля, а деятельность Президента Республики Польша в свете последних решений Конституционного Трибунала лежит вне пределов парламентского контроля.

02.01—02.11.226.

342.5 Солодухин К. А. Надгосударственная власть и первый глобальный финансовый кризис / К. А. Солодухин // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 9. С. 2—7.

Рассмотрены подходы к определению сущности надгосударственной власти, а также условия формирования и развития институтов надгосударственной публичной власти. Проведен анализ институтов надгосударственной власти, а также принимаемых им нормативно-правовых и правовых актов. Проанализированы подходы к определению характера и объема суверенитета государств через призму негосударственных инструментов. Поставлен вопрос об истощеннос-

ти современных надгосударственных институтов, выраженной в неспособности их эффективного противостояния мировому финансовому кризису. Дан краткий прогноз развития современных надгосударственных институтов.

02.01—02.11.227.

342.565.2(470+430).001.36 Тасалов Ф. Региональное конституционное правосудие в России и Германии / Ф. Тасалов // Сравнительное конституционное обозрение. — 2010. — № 5. — С. 147—160.

Основываясь на федеральном и региональном законодательстве России, регулирующем статус конституционных (уставных) судов, и законодательстве Германии, устанавливающим статус конституционных и государственных судов земель, с учетом исторических особенностей развития института конституционного контроля, проанализированы порядок формирования, компетенция и финансовые гарантии деятельности судебных органов регионального конституционного контроля. Отдельное внимание уделено вопросам разграничения абстрактного и конкретного нормоконтроля, мерам конституционно-правовой ответственности, применяемым судами России и Германии, и оценке эффективности деятельности судов с использованием статистических данных.

02.01—02.11.228.

342.4(470) Титова А. А. Место и роль Конституции Российской Федерации в системе российского законодательства / А. А. Титова // Вестник Саратовской государственной академии права. 2010. № 6. С. 104—108.

Исследована проблема определения места Конституции РФ в системе российского законодательства. Проанализированы различные подходы к указанной проблеме и сформулированы предложения, направленные на повышение эффективности системы российского законодательства. Проведен анализ нормативно-правовых актов по их юридической силе.

02.01—02.11.229.

342(470) Третьякова Е.-Д. С. Соотношение правовой экспертизы и нормоконтроля (некоторые вопросы теории и практики) / Е.-Д. С. Третьякова // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 9. С. 51—53.

Рассмотрено понятие правовой экспертизы, в частности экспертизы нормативного правового акта. Проанализированы некоторые аспекты деятельности территориальных органов Министерства юстиции РФ по проведению правовой экспертизы нормативных правовых актов субъектов РФ в соотношении с судебным нормоконтролем. Отмечено, что правовая экспертиза и нормоконтроль являются самостоятельными правовыми институтами, отличаются друг от друга правовым содержанием, субъектами и порядком их осуществления и, наконец, различаются по содержанию общественных отноше-

ний, возникающих в связи с проверкой нормативного правового акта.

02.01—02.11.230.

342.742(470) Федосеева Н. Н. Реализация гражданами Российской Федерации конституционного права на альтернативную гражданскую службу / Н. Н. Федосеева, Н. А. Чугунов // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 9. С. 31—36.

Отмечено, что понятие реализации гражданами права на альтернативную гражданскую службу можно рассматривать в широком и узком смысле. В узком смысле это юридический факт (обстоятельство), связанный с реализацией конституционного права, в широком альтернативная гражданская служба рассматривается как совокупность правоотношений между субъектами, урегулированных на основе норм права в отношении блага, находящегося в распоряжении управомоченной стороны и охраняемого государством, посредством осуществления субъективных прав и выполнения юридических обязанностей.

02.01—02.11.231.

342.537.7(470) Федотова Ю. Г. Определение предмета парламентского расследования Федерального собрания Российской Федерации: проблемы и направления совершенствования / Ю. Г. Федотова // Современное право. 2010. № 9. С. 62—66.

Отмечено, что правовое регулирование предмета парламентского расследования является важным для разграничения контрольных полномочий парламента и других органов государственной власти. Совершенствование Закона «О парламентском расследовании» необходимо для укрепления контрольной функции российского парламента и обеспечения эффективного механизма защиты прав и свобод человека. Указано на целесообразность установки открытого перечня обстоятельств, составляющих предмет парламентского расследования.

02.01—02.11.232.

342.71(470) Харитонов М. М. Возможность ограничения права изменить гражданство Российской Федерации с точки зрения иерархии конституционных норм / М. М. Харитонов // Конституционное и муниципальное право. 2010. — № 10. — С. 10—13.

Отмечено, что право изменить гражданство РФ поставлено сейчас федеральным законодателем в зависимости от ряда условий. Мнение о допустимости в настоящее время подобной модели экспатриации вызывает серьезные сомнения. Проанализирована возможность ограничения права изменить российское гражданство с точки зрения норм Конституции РФ.

02.01—02.11.233.

342.71(430)(091) Хорват Э. «Все или ничего»? Внешние очертания дискуссии о немецком

гражданстве / Энико Хорват, Рут Рубио-Марин // Сравнительное конституционное обозрение. 2010. № 5. С. 51–70.

Исследован вопрос о том, как конституционно закреплённая и исторически обусловленная концепция членства определяла рамки дискуссии о проблемах гражданства в Германии в течение последних двух десятилетий. Возникновение этой дискуссии обусловлено как внутренними тенденциями (например, миграцией населения), так и внешними факторами (например, европейской интеграцией). Рассмотрен и более широкий вопрос о рамках, в которых, по крайней мере, внутри Европейского Союза эволюционирует понятие «гражданство» в зависимости от «внутренних» и «внешних» факторов, а также о том, каким образом баланс таких факторов определяет результат конкретных перемен в политике. Приведен обзор политики предоставления гражданства в Германии, а затем и связанных с ним прав и обязанностей. На примере ФРГ сделаны некоторые общие выводы, имеющие отношение не только к европейской интеграции и полезные с точки зрения возможных сценариев сосуществования моделей национального и европейского гражданства.

02.01–02.11.234.

342.729(470) Цитульский В. Ф. Правовые проблемы реализации права на забастовку в России на современном этапе / В. Ф. Цитульский // Вестник Российской правовой академии. 2011. № 1. С. 81–82.

Проанализирована возможность реализации права на забастовку в России, закреплённого в ст. 37 Конституции. Сделан вывод, что на современном этапе бастовать могут только педагогические работники.

02.01–02.11.235.

342:34.03 Червонюк В. И. Современная концепция конституционной ответственности / В. И. Червонюк, Ю. С. Артюхов // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 11. С. 8–13.

Обоснован новый концептуальный подход к пониманию конституционной ответственности, основывающийся на особенностях нормативного состава одноименной отрасли права и специфике состава конституционного деликта.

02.01–02.11.236.

342.31(470) Чертков А. Н. Государственный суверенитет России: свойство государства, основа народовластия и гарантия территориальной целостности / А. Н. Чертков // Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения. — 2010. — № 6. — С. 67–74.

Рассмотрены актуальные правовые проблемы государственного суверенитета в РФ и предложены пути решения. Выявлены основные тенденции регулирования в рассматриваемой сфере отношений, а также три аспекта суверенитета РФ.

02.01–02.11.237.

342.72/73(470) Юсубов Э. С. Регулирование и защита прав человека в федеративном государстве / Э. С. Юсубов // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 9. — С. 36–40.

Отмечена взаимообусловленность и взаимозависимость прав личности и системы федеративных отношений. Указано, что соблюдение прав и свобод человека требует системного взаимодействия федерализма и иных конституционных институтов. Одно лишь формальное провозглашение федеративного устройства государства не гарантирует достижения свободы личности, о чем свидетельствует исторический опыт развития государственности России.

Див. також: 02.01–02.11.145, 02.01–02.11.152, 10.01–02.11.1133.

МУНИЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Автореферати

02.01–02.11.238.

342.74(177):346.232(043.3) Джумурат Є. І. Забезпечення виконання конституційних обов'язків людини і громадянина у сфері місцевого самоврядування в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Джумурат Євгенія Іванівна; Нац. акад. внутр. справ. — К., 2011. — 20 с.

Розглянуто теоретичні положення, пов'язані з визначенням місця та ролі конституційних обов'язків людини і громадянина серед інших елементів конституційно-правового статусу. Визначено певні критерії взаємодії прав і обов'язків для задоволення публічних інтересів. Здійснено аналіз цілей та функцій конституційних обов'язків людини і громадянина, а також принципів їх закріплення та виконання. Висвітлено повноваження, методи та форми діяльності органів місцевого самоврядування, які спрямовані на сприяння виконанню конституційних обов'язків у муніципально-правових відносинах, та висловлено певні пропозиції для їх удосконалення.

02.01–02.11.239.

342:352.075.1(043.3) Семко С. О. Організаційні форми роботи представницьких органів місцевого самоврядування: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Семко Світлана Олегівна; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого». — Х., 2011. — 19 с.

Проаналізовано історичний розвиток регулювання організаційних форм роботи представницьких органів місцевого самоврядування, узагальнено національний та зарубіжний досвід їх правової регламентації. Розглянуто вітчизняну практику правового регулювання організаційних форм роботи представницьких органів місцевого самоврядування. Досліджено проблемні питання сесійної діяльності місцевих рад, організаційні

форми роботи постійних та тимчасових комісій місцевих рад, особливості регламентації форм діяльності органів самоорганізації населення. Особливу увагу приділено основним напрямкам удосконалення нормативно-правового регулювання організаційних форм роботи представницьких органів місцевого самоврядування.

Див. також: 07.01–02.11.785.

Статті

02.01–02.11.240.

342.553(477) Абасов Г. Г. Гарантії прав місцевого самоврядування в Україні: поняття та специфічні ознаки / *Гафіс Гасан-огли Абасов* // Часопис Київського університету права. — 2010. № 4. С. 81–86.

Проаналізовано та узагальнено існуючі точки зору у загальній теорії держави і права, конституційному праві щодо сутності та змісту класичного муніципалізму. Досліджено гарантії прав місцевого самоврядування в Україні та сформульовано визначення вказаної правової категорії. Виділено їх специфічні ознаки.

02.01–02.11.241.

342.553 Бабаєва Л. В. Проблеми розробки проєктів рішень місцевих рад: теоретичні та практичні аспекти / *Лілія Вікторівна Бабаєва* // Часопис Київського університету права. 2011. № 1. С. 101–105.

Досліджено та висвітлено основні етапи, через які має відбуватися процес розробки будь-якого рішення місцевих рад. Визначено суб'єкти, які мають право брати участь у процесі розробки рішень місцевих рад, та їх основні повноваження. Розглянуто питання щодо юридичної сили, предмета, порядку, розробки та особливостей прийняття рішень місцевих рад та процесу їх запровадження у муніципальному праві.

02.01–02.11.242.

342.553(477) Батанов О. В. Муніципальні традиції в системі сучасного муніципалізму / *Олександр Васильович Батанов* // Часопис Київського університету права. 2011. № 1. С. 81–86.

Відмічено, що традиції та їх врахування у процесі вирішення питань місцевого значення є однією із ключових ознак, які визначають конституційно-правову природу місцевого самоврядування територіальних громад. Розглянуто соціологічні та правові аспекти муніципальних традицій. Відмічено про їх унікальну роль і значення у ході становлення місцевого самоврядування в Україні. Показано діалектичний взаємозв'язок муніципальних традицій та муніципального нормотворення.

02.01–02.11.243.

342.553(477+1) Батанов О. В. Феноменологія сучасного європейського муніципалізму та місце-

ве самоврядування в Україні / *Олександр Васильович Батанов* // Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 77–81.

Розкрито сутність категорії «муніципалізм». Показано її місце у системі категорій сучасного конституційного та муніципального права. Висвітлено елементи сучасного муніципалізму та розкрито їх сутність.

02.01–02.11.244.

342.8(470):352 Вискулова В. В. Проведение выборов в органы местного самоуправления в условиях изменения границ, преобразования муниципальных образований: некоторые правовые проблемы / *В. В. Вискулова* // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 10. С. 35–41.

Отмечено, что 2010 год в истории отечественного муниципального права известен вступлением в силу ряда поправок в Федеральный закон 2003 г. «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации», упрощающих порядок объединения поселений и предлагающих обязательное досрочное прекращение полномочий органов местного самоуправления в случаях преобразования, изменения границ муниципальных образований, влекущего значительное изменение численности избирателей. Проанализированы возникающие при этом правовые проблемы. Исследованы существующие при изменении территориальных основ местного самоуправления нормативные связи между избирательным и муниципальным законодательством. Предложены меры защиты избирательных прав граждан при таких территориальных преобразованиях.

02.01–02.11.245.

342.553 Гладких Н. М. К вопросу о юридическом лице публичного права органов местного самоуправления / *Н. М. Гладких* // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 11. С. 46–49.

Рассмотрены актуальные вопросы о введении в российское законодательство категорий юридических лиц: «юридическое лицо публичного права» и «юридическое лицо частного права». Свои особенности в качестве юридических лиц имеют, с одной стороны, государственные, с другой — муниципальные органы. В связи с исследованием вопроса придания публичного юридического лица органам местного самоуправления предложено выделить муниципальные органы публично-правовых отношений в отдельную категорию лиц публично-правовых отношений и законодательно закрепить следующее правовое понятие «муниципальное юридическое лицо публичного права».

02.01–02.11.246.

342.553 Дементьева О. А. О регламентации института публичных слушаний в муниципальных образованиях / *О. А. Дементьева* // Журнал российского права. — 2010. — № 11. — С. 41–53.

Проанализированы теоретические основы и нормативно-правовое регулирование института публичных слушаний в организации местного самоуправления. Выявлены типичные недостатки нормативных правовых актов муниципалитетов, регламентирующих проведения публичных слушаний. На основе анализа соотношения форм непосредственной демократии обосновано разграничение предмета публичных слушаний и местного референдума.

02.01–02.11.247.

342.553(470).001.73 Джагарян А. А. Муниципальная демократия: личностный подход / А. А. Джагарян // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 11. С. 52–54.

Отмечено что, эффективное решение задач модернизации России предполагает, прежде всего, выработку адекватной методологии правовых исследований: постановку в центр их внимания человека как личность (в индивидуальном и коллективном проявлении) и соответственно человеческое измерение публично-правовых институтов, процессов и явлений. Указано на необходимость личностного подхода к муниципальной демократии. Определено личностное содержание институтов местного самоуправления.

02.01–02.11.248.

342.553(470) Загидуллин Р. И. Наделение органов местного самоуправления отдельными государственными полномочиями: проблемы понятийного аппарата / Р. И. Загидуллин // Российский юридический журнал. — 2010. — № 5. С. 125–131.

Современное законодательство РФ называет наделение органов местного самоуправления отдельными государственными полномочиями различными терминами: «наделение», «делегирование», «передача», «возложение» и «предоставление». Такое многообразие в терминологии данного института объясняется социально-политическими факторами. При введении новых терминов в законодательство необходим комплексный подход: лингвистический анализ, учет международного опыта в этой сфере, использование сложившегося в российской юридической науке понятийного аппарата.

02.01–02.11.249.

342.553(73) Ковалева Т. К. Наделение отдельными государственными полномочиями органов местного самоуправления: американская модель / Т. К. Ковалева // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 11. С. 73–74.

Рассмотрена американская модель наделения отдельными государственными полномочиями органов местного самоуправления. Отмечено, что опыт США весьма показателен как образец исключительно прагматичной модели управления, относительно легко приспосабливающейся к новым политико-экономическим реалиям.

02.01–02.11.250.

342.553(477) Ковтун І. Б. Теоретико-історичні аспекти визначення сутності самоврядування на регіональному рівні / І. Б. Ковтун // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 4. С. 299–307.

Досліджено систему правового регулювання планування використання та охорони земель в Україні. Сформульовано проблеми правового забезпечення планування використання та охорони земель як функції державного управління у сфері земельних відносин та намічено шляхи їх вирішення.

02.01–02.11.251.

352(470):(347.15/17+347.19) Корниенко В. А. О необходимости разграничения вопросов местного значения для ограничения произвольного вмешательства местных властей в частные дела юридических и физических лиц / Валерий Анатольевич Корниенко // Гражданское право. — 2010. — № 4. — С. 24–26.

С критической точки зрения рассмотрена неограниченность полномочий местного самоуправления в РФ. Предложено прямо определить полномочия местных властей для ограничения их произвольного вмешательства в частные дела юридических и физических лиц.

02.01–02.11.252.

342.553(470) Костикова Г. В. Основы взаимоотношений органов государственной власти субъектов РФ и органов местного самоуправления / Г. В. Костикова // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 11. С. 49–51.

Отмечено, что в настоящее время остается нерешенной проблема определения баланса между степенью государственного вмешательства в сферу местного самоуправления и пределами самостоятельности муниципальных образований. Проанализированы теоретические аспекты, связанные с определением форм взаимодействия органов местного самоуправления и органов государственной власти. Рассмотрены вопросы, связанные с установлением пределов правового регулирования общественных отношений в сфере местного самоуправления органами государственной власти субъектов РФ.

02.01–02.11.253.

342.57 Левитан О. И. Актуальные проблемы участия местного населения в обеспечении пограничной безопасности и возможные пути их решения / О. И. Левитан // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 9. — С. 67–69.

Рассмотрены проблемы участия местного населения в обеспечении пограничной безопасности. Представлен анализ особенностей взаимодействия пограничных органов с органами местного самоуправления в приграничных муниципальных образованиях Калининградской и Псковской об-

ластей. Обоснованы предложения по совершенствованию правового механизма взаимодействия пограничных органов с органами местного самоуправления с целью более эффективного привлечения местного населения к обеспечению системы пограничной безопасности.

02.01–02.11.254.

342.25(477) Лукашенко А. А. Шляхи удосконалення чинного законодавства щодо повноважень органів самоорганізації населення та статусу їх керівників / *Альона Анатоліївна Лукашенко* // Часопис Київського університету права. 2011. № 1. С. 105–110.

Вивчено та проаналізовано роботи сучасних вчених та нормативно-правові акти щодо основних тенденцій розвитку повноважень органів самоорганізації населення (ОСН) та статусу їх керівників. Розглянуто практику ОСН в аспекті їх дуалістичної природи. Визначено актуальні проблеми у чинному законодавстві. Запропоновано основні підходи авторської концепції моделі повноважень ОСН та статусу їх керівників.

02.01–02.11.255.

342.553(477).001.36 Любченко П. М. Порівняльно-правовий аналіз представницьких органів місцевого самоврядування в Україні та зарубіжних державах / *П. М. Любченко* // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 109. С. 54–64.

Проведено порівняльно-правовий аналіз структурної організації і практики формування представницьких органів місцевого самоврядування в Україні й зарубіжних країнах. Визначено основні напрямки удосконалення вітчизняного законодавства, що регламентує правовий статус місцевих рад. Відмічено, що для нормально-го розвитку органів місцевого самоврядування в Україні мають бути створені необхідні умови й ліквідовано штучні перешкоди, в тому числі й у правовій сфері.

02.01–02.11.256.

342.724(477) Любченко П. М. Реалізація прав нації й національних меншин через місцеве самоврядування / *П. М. Любченко* // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. — Вип. 110. — С. 27–37.

Проаналізовано національне законодавство зарубіжних країн щодо захисту прав меншин. Висвітлено роль місцевого самоврядування в Україні як форма самоорганізації нації й національних меншин. Сформульовано висновки щодо напрямків і меж нормативно-правового регулювання суспільних відносин у зазначеній сфері.

02.01–02.11.257.

342.553(470) Мокрый В. С. Наделение полномочиями органов государственной власти субъектов Российской Федерации и органов ме-

стного самоуправления: особенности и закономерности / *Владимир Семенович Мокрый* // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 12. С. 40–44.

Рассмотрены вопросы теории и практики разграничения полномочий между уровнями публичной власти в РФ. Проанализированы возможности, заложенные в правовых инструментах разграничения полномочий, каковыми являются договор и федеральный закон. Осуществлен поиск критериев распределения бремени ответственности между уровнями публичной власти в федеративном государстве.

02.01–02.11.258.

342.553(470) Нанба С. Б. О «собственных» полномочиях органов местного самоуправления / *С. Б. Нанба* // Журнал российского права. — 2010. № 12. С. 44–49.

Рассмотрены актуальные проблемы законодательного регулирования «собственных» полномочий органов местного самоуправления. Определяется содержания понятия собственных полномочий органов местного самоуправления. Исследуется зарубежное законодательное регулирование полномочий органов местного самоуправления и предлагается совершенствование данного регулирования в РФ.

02.01–02.11.259.

342.553:347.218 Пескова А. А. Баланс публичных и частных интересов при реализации права на судебную защиту муниципальной собственности / *А. А. Пескова* // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 10. — С. 24–28.

Рассмотрена одна из проблемных тем муниципального права — баланс публичных и частных интересов при реализации права на судебную защиту муниципальной собственности. Исследованы понятие публичного и частного интереса, вопросы судебной защиты муниципальной собственности при ее управлении. Охарактеризованы случаи, когда необходимо обеспечить баланс указательных интересов в целях эффективного функционирования местного самоуправления. Данное исследование подготовлено с привлечением законодательного материала, монографической литературы по муниципальному праву и иным отраслевым научным дисциплинам. В работе использована региональная судебная практика.

02.01–02.11.260.

342.553(470) Петроградская А. А. Деятельность советов муниципальных образований субъектов Российской Федерации как форма межмуниципального сотрудничества / *А. А. Петроградская* // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 10. С. 32–34.

Проанализированы вопросы деятельности советов муниципальных образований, создаваемых в субъектах РФ. Отмечено определенное несоответствие федерального законодательства о мес-

тном самоуправлении и о некоммерческих организациях, предложены пути его устранения. Внесено предложение и о наделении субъектов РФ правом принимать законы, регулирующие деятельность таких советов.

02.01—02.11.261.

342.553(470.311-25М) Пешин Н. Л. Территориальные основы деятельности органов государственной власти и местного самоуправления города Москвы / *Н. Л. Пешин* // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 10. — С. 20—24.

Исследованы вопросы регулирования территориальных основ деятельности органов государственной власти и местного самоуправления города Москвы. Определены оптимальные уровни осуществления государственной власти и местного самоуправления в городе федерального значения. Изучены правовые проблемы, связанные с определением территориальной юрисдикции органов государственной власти и местного самоуправления. Выявлены пробелы и противоречия в законодательстве, регулирующем указанные области.

02.01—02.11.262.

342.553 Роньжина (Каримова) О. В. Квази-юридические лица: правовая природа муниципального образования и органов местного самоуправления (проблема псевдомножественности субъектов правоотношений) / *О. В. Роньжина (Каримова)* // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 9. — С. 61—63.

Отмечено, что в российской доктрине и законодательстве не существует приемлемого решения вопроса надлежащего соотношения объема правоспособности муниципального образования и органов местного самоуправления. Автор предлагает определить муниципальное образование как максимальную публичную организацию общества, что описывает данный предмет через его существенные свойства. В статье сравниваются структура и характеристики таких субъектов права, как частные и публичные юридические лица.

02.01—02.11.263.

342.553(470) Сергеев Д. Б. Институт местного сообщества муниципального образования: трудный путь в современное российское право / *Д. Б. Сергеев* // Российский юридический журнал. — 2010. — № 5. — С. 119—124.

Исследовано использование термина «местное сообщество» в российском праве. Сделан вывод о наличии в законодательстве скрытой презумпции существования местного сообщества при создании муниципального образования в РФ. Предложено в российском законодательстве под местным сообществом понимать лиц, проживающих на территории соответствующего муниципального образования и имеющих право на осуществление местного самоуправления.

02.01—02.11.264.

342.553(470):351.824.11 Стукалов А. В. Реализация полномочий органов местного самоуправления в области жилищно-коммунального хозяйства: вопросы теории и практики / *А. В. Стукалов* // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 11. — С. 55—58.

Рассмотрены правовые вопросы реализации полномочий органов местного самоуправления в области жилищно-коммунального хозяйства. Освещены проблемы, связанные с отсутствием механизма разграничения полномочий федеральных органов государственной власти РФ, органов государственной власти субъектов РФ, органов местного самоуправления. Высказаны вполне справедливые предложения по законодательному урегулированию указанной проблемы, что подтверждает проведенный анализ законодательства и судебной практики.

02.01—02.11.265.

342.52 Таболин В. В. Городское право как институт муниципального права и как наука / *В. В. Таболин* // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 9. — С. 64—66.

Рассмотрено городское право как институт муниципального права и как наука. Выделены субинституты городского права. Отмечено, что городское право — сложный (комплексный) правовой институт муниципального права, регулирующий правовые отношения, возникающие в процессе жизнедеятельности города, в целях обеспечения его устойчивого развития и создания благоприятных социальных, экономических и экологических условий.

02.01—02.11.266.

342.553 Туришев С. В. Представительные органы муниципальных образований: совершенствование порядка формирования / *С. В. Туришев* // Современное право. — 2010. — № 9. — С. 67—70.

Проведен поиск решения современных проблем в сфере местного самоуправления. На основе анализа действующего законодательства делается вывод о возможности совмещения пропорциональной избирательной системы и метода делегирования депутатов в состав предварительного органа.

02.01—02.11.267.

342.553:342.537.91 Тышкурова Н. Н. Отдельные проблемы толкования законодательной конструкции удаления главы муниципального образования в отставку / *Н. Н. Тышкурова* // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 10. — С. 29—31.

Выявлены проблемы правоприменения удаления главы муниципального образования в отставку, связанные с неоднозначным толкованием законодательной конституции. Сделан вывод о необходимости дальнейшего совершенствования правового регулирования института удаления главы муниципального образования в отставку.

02.01–02.11.268.

342.8(470.41) Хафизова Г. Х. Становление и развитие законодательства Республики Татарстан о правовом положении муниципальных избирательных комиссий / Г. Х. Хафизова // Закон и право. — 2010. — № 9. — С. 27–30.

Проаналізовано становлення і розвиток законодавства Республіки Татарстан о правовом положении муниципальных избирательных комиссий. Представлен анализ избирательного законодательства, регулирующего правовое положение муниципальных избирательных комиссий.

02.01–02.11.269.

342.25 Чернецька О. В. Народний суверенітет та формування представницьких органів місцевого самоврядування: аспекти співвідношення та реалії / Олена Василівна Чернецька // Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 101–104.

Проаналізовано нормативно-правову базу щодо проведення місцевих виборів. Досліджено особливості співвідношення народного суверенітету та правового регулювання виборів до представницьких органів місцевого самоврядування. Сформульовано пропозиції щодо удосконалення законодавства у сфері місцевих виборів згідно з європейськими стандартами.

02.01–02.11.270.

342.534.1 Чернецька О. В. Представницькі органи місцевого самоврядування та депутатський мандат: проблеми співвідношення / Олена Василівна Чернецька // Часопис Київського університету права. 2011. № 1. С. 98–101.

Відмічено, що представницькі органи виступають каналом реалізації народного суверенітету та складають основу демократичного розвитку держави та суспільства. Підкреслено, що проблема співвідношення представницьких органів місцевого самоврядування та депутатського мандата знаходиться у площині взаємозв'язку місцевих рад з територіальною громадою. Проаналізовано теорії щодо характеру взаємозв'язку народу та представницьких органів, які існують у юридичній науці. Визначено, що правова природа депутатського мандата зумовлена природою та призначенням народного представництва через представницькі органи місцевого самоврядування і полягає у представницькому статусі депутата, характеризується рядом принципів, а також характером взаємозв'язків депутата з територіальною громадою.

02.01–02.11.271.

342.553(477).001.73 Шаповал В. Л. Інновації керівництва в органах місцевого самоврядування України / В. Л. Шаповал // Право і суспільство. 2011. № 1. С. 79–84.

Зазначено, що зростання ролі місцевого самоврядування у вітчизняних управлінських реформах визначається загальносоціальним процесом формування самоврядної парадигми соціального управління. Системоутворююча роль місцевого самоврядування стосовно управлінських новацій проявляється у визначенні ним основних принципів функціонування системи публічного та державного управління. Конституювання сучасної системи місцевого самоврядування здійснюється передусім через процеси децентралізації. Визначено роль місцевого самоврядування у вітчизняних управлінських новаціях та з'ясовано чинники її зростання. Зазначено, що найбільш актуальним аспектом подальших досліджень проблеми адаптації європейського досвіду розвитку засад самоврядування для потреб вітчизняної адміністративної реформи.

02.01–02.11.272.

342.553 Щепачев В. А. О формах взаимодействия органов местного самоуправления и органов государственной власти / Виктор Александрович Щепачев // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 12. С. 45–48.

Рассмотрены вопросы организации взаимодействия органов местного самоуправления и органов государственной власти. Обосновано предположение, что такое взаимодействие осуществляется в двух направлениях: вертикальное, предлагающее направляющую роль и контроль органов государственной власти по отношению к местному самоуправлению; горизонтальное — когда это отношения равного партнерства и сотрудничества сторон.

02.01–02.11.273.

342.25(477) Юровська Л. Г. Основні етапи становлення та розвитку органів самоорганізації населення в незалежній Україні / Л. Г. Юровська // Право і суспільство. — 2011. — № 1. — С. 99–105.

Підкреслено, що процеси формування та функціонування органів самоорганізації населення у незалежній Україні зустрічають труднощі, пов'язані з недосконалістю чинного законодавства та локальних нормативних актів, а також суто практичними перешкодами, що виникають при втіленні положень чинного законодавства у життя. Розглянуто основні етапи становлення, функціонування та розвитку органів самоорганізації населення в незалежній Україні. Визначено можливості використання окремих аспектів цього історичного досвіду для подальшого вдосконалення сучасного інституту територіальної самоорганізації населення у контексті вітчизняної муніципальної реформи.

Див. також: 01.01–02.11.68, 02.01–02.11.178, 07.01–02.11.790, 07.01–02.11.795.

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО

Книги

03.01–02.11.274.

347(477)(075.8) Цивільне право України. Загальна частина : підручник / за ред.: О. В. Дзери [та ін.] ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — 3-тє вид., переробл. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2010. — 977 с.

У новому 3-му переробленому і доповненому виданні проаналізовано чинне законодавство України та зарубіжних країн, ЦК України, судову практику, окремі теоретичні проблеми цивільного права. У Загальній частині висвітлено загальні положення цивільного права, право власності та його захист, особисті немайнові права, право інтелектуальної власності.

03.01–02.11.275.

347(477)(075.8) Цивільне право України. Особлива частина : підручник / за ред.: О. В. Дзери [та ін.] ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — 3-тє вид., переробл. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2010. — 1176 с.

У новому 3-му переробленому і доповненому виданні проаналізовано чинне законодавство України та зарубіжних країн, ЦК України, судову практику, окремі теоретичні проблеми цивільного права. У Особливій частині розглянуто загальне вчення про зобов'язання (купівля-продаж, поставка, міна, дарування, довічне утримання, майновий найом, підряд, перевезення, страхування, комерційна концесія, доручення, комісія, управління майном, позика тощо), позадовірні зобов'язання, спадкування.

Автореферати

03.01-02.11.276.

347.254(043.3) Білоцький О. В. Речові права на чуже житло : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Білоцький Олександр Вікторович ; НДІ приватного права і підприємництва НАПН України. — К., 2011. — 19 с.

Житло розглянуто як особливий об'єкт користування, що забезпечує природні права людини. Визначено підстави встановлення та припинення житлового сервітуту та інших речових прав на чуже житло. На підставі проведеного аналізу встановлено, що суб'єктами сервітутних правовідносин є як вкладник, так і користувачі (сервітутарії) житла. Обґрунтовано доцільність запровадження додаткових підстав встановлення права користування чужим майном, зокрема, набуття житлового сервітуту за набувальною давністю. Значну увагу приділено характеристичі окремих речових прав на чуже житло. Досліджено способи та форми здійснення захисту речових прав на чуже житло.

03.01–02.11.277.

347.65/68(477)(043.3) Гелич А. О. Об'єкти спадкування за цивільним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Гелич Алла Олександрівна ; НДІ приватного права і підприємництва НАПН України. — К., 2011. — 18 с.

На основі загального вчення про об'єкт цивільних прав проведено дослідження об'єктів правовідносин у спадковому праві. Визначено поняття спадщини як об'єкта правовідносин із спадкування. З'ясовано критерії та особливості встановлення складу спадщини і, зокрема, її пасиву. Сформульовано поняття спадщини як особливого об'єкта правовідносин із спадкування, що володіє обмеженою оборотоздатністю, яка реалізується виключно прийняттям або відмовою від прийняття спадщини. Здійснено правову характеристику прав та обов'язків, які входять до складу спадщини та визначено особливості встановлення складу спадщини в контексті характеристики прав та обов'язків, які не входять до складу спадщини. Дано характеристику майнових обов'язків, які охоплюються поняттям «пасив спадщини», що не збігається із майновими обов'язками, які належали спадкоємцеві на момент відкриття спадщини та переходить у порядку спадкування. Зазначено, що до складу пасиву спадщини включаються також майнові обов'язки, що виникають після відкриття спадщини та є пов'язаними зі спадщиною.

Статті

03.01-02.11.278.

347.65/68(47+57)(091) Абраменков М. С. Очерк истории советского наследственного права / Михаил Сергеевич Абраменков // Наследственное право. 2010. № 4. С. 3–8.

Рассмотрены особенности развития российского законодательства о наследовании в советский период — от принятия Декрета СНК «Об отмене наследования» до 1991 г., а также с 1991 г. до принятия части третьей Гражданского кодекса РФ.

03.01–02.11.279.

347.764:368.86:624 Айрапетов Л. А. Страхование ответственности саморегулируемых организаций в области строительства и проектирования / Л. А. Айрапетов // Закон и право. 2010. — № 9. — С. 103–105.

Проанализировано законодательство, регулирующее ответственность членов саморегулируемых организаций в области строительства и проектирования. Рассмотрены требования действующего законодательства к членам таких организаций в сфере строительства. Определена возможность по реформированию системы от-

ветственности членов саморегулируемых организаций.

03.01—02.11.280.

347.15/17:347.785 Андрусів У. Б. Щодо питання особистих немайнових прав організацій мовлення / *Уляна Богданівна Андрусів* // Часопис Київського університету права. 2011. № 1. С. 215—220.

Досліджено правову природу особистих немайнових прав організацій мовлення. Визначено понятійний апарат і надано детальну характеристику видів особистих немайнових прав організацій мовлення. Узагальнено наукові підходи до даної проблематики. Обґрунтовано правильність і помилковість деяких наукових суджень. Внесено пропозиції щодо усунення існуючих законодавчих прогалин.

03.01—02.11.281.

347.22 Ахметьянова З. А. О механизме охраны вещных прав / *З. А. Ахметьянова* // Вестник Саратовской государственной академии права. 2010. № 5. С. 82—86.

Исследован вопрос охраны вещных прав. Проанализирована структура механизма охраны и защиты вещных прав, его стадии. Рассмотрены способы гражданско-правовой защиты вещных прав.

03.01—02.11.282.

347.453.3 Бакирова Е. Ю. Возникновение права на жилое помещение у членов семьи нанимателя по договору социального найма / *Елена Юрьевна Бакирова* // Гражданское право. — 2010. № 4. С. 31—34.

Рассмотрены элементы фактического состава, влекущего возникновение права на жилое помещение у членов семьи нанимателя по договору социального найма. Проведенный анализ позволяет сделать вывод, что только наличие всех элементов указанного фактического состава влечет возникновение права на жилое помещение у членов семьи нанимателя.

03.01—02.11.283.

347.65 Бегичев А. В. О наследстве и наследственном преемстве / *Александр Валерьевич Бегичев* // Наследственное право. 2010. № 4. С. 12—16.

Рассмотрены такие две ключевые категории для учения о наследственном праве, как наследство и наследственное преемство. Проанализированы различные точки зрения о содержании наследства и характере наследственного преемства. Сделан вывод о включении в наследство долгов наследодателя, признавая наследственное преемство универсальным.

03.01—02.11.284.

347.19(470) Безроднова Е. В. Информационные функции Единого государственного реестра юридических лиц / *Елена Владимировна Безроднова* // Цивилист. — 2010. — № 4. — С. 54—58.

Рассмотрены Единый государственный реестр юридических лиц и основные признаки информации, содержащейся в нем; а также ответственность за противоправное поведение, связанное с непредоставлением сведений, открытых для всех заинтересованных лиц.

03.01—02.11.285.

347.122 Белоножкин А. Ю. Преимущественное правовое положение субъектов гражданских правоотношений / *Андрей Юрьевич Белоножкин* // Гражданское право. — 2010. — № 4. — С. 13—16.

Субъекты гражданского права могут иметь определенные преимущества по сравнению с другими лицами, если занимают в гражданском правоотношении <преимущественное правовое положение>. В статье выявлена правовая природа и дано определение преимущественного правового положения. Объяснена необходимость исследования этого понятия. Проанализированы виды преимуществ, за счет которых преимущественное правовое положение может иметь место.

03.01—02.11.286.

347.734(477):336.717.22 Біда М. Поняття й особливості договору банківського вкладу (депозиту): цивільно-правова сутність і підходи / *Михайло Біда* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 10. — С. 86—89.

Розглянуто цивільно-правові підходи до розуміння договору банківського вкладу (депозиту). Проаналізовано позиції різних науково-теоретичних підходів і позицій. Досліджено акти чинного цивільного законодавства України.

03.01—02.11.287.

347.65/68(470):351.856.2 Блинков О. Е. Наследование государственных наград, почетных и памятных знаков / *Олег Евгеньевич Блинков* // Наследственное право. — 2010. — № 4. — С. 22—26.

Рассмотрено современное российское законодательство о государственных наградах и наследовании государственных наград, почетных и памятных знаков. На основе систематического толкования выделено два самостоятельных правовых режима, которым подлежат отдельные награды после смерти награжденного.

03.01—02.11.288.

347.65/68:347.254:332.81 Бобровская О. Н. Некоторые коллизионные вопросы наследования жилых помещений / *Ольга Николаевна Бобровская* // Закон. 2010. № 10. С. 55—58.

Отмечено, что наследование жилых помещений субъектами гражданского права нередко затруднено действием блокирующих положений специальных законов, что порождает на практике не только трудности в удовлетворении интересов наследников, но и значительно усложняет процесс защиты их нарушенного права. Статья содержит краткий обзор проблемы и примеры судебной практики, в которой допускаются характерные ошибки.

03.01–02.11.289.

347.254:332.855.3 Бобровская О. Н. Обмен жилого помещения: обзор проблемы / О. Н. - Бобровская // Современное право. 2010. № 8. — С. 71-72.

Отмечено, что в настоящее время обмен жилых помещений, относящихся к различным жилищным фондам, значительно затруднен и нередко в принципе не возможен. При этом необходимость заключения обменных сделок очевидна с учетом возрастающего интереса в их совершении широкого круга лиц. Статья содержит теоретический обзор проблемы обмена жилых помещений.

03.01–02.11.290.

347.447.5 Бойко А. О. Відповідальність за порушення зобов'язань, забезпечених завдатком / Алла Олександрівна Бойко // Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 174–178.

Досліджено основні позиції та особливі риси відповідальності за порушення зобов'язань, забезпечених завдатком. Проаналізовано випадки настання відповідальності і правові наслідки для сторін за порушення зобов'язань, забезпечених завдатком. Досліджено поняття збитків, визначено момент відшкодування збитків та співвідношення збитків та задатку за порушення зобов'язань.

03.01–02.11.291.

347.77.01(477) Бошицький Ю. Л. Історико-правові аспекти охорони службових винаходів / Юрій Ладиславович Бошицький // Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 215–219.

Проаналізовано чинне законодавство України щодо охорони інтелектуальної власності, винаходів, корисних моделей. Проведено екскурс в історію становлення національного законодавства з охорони службових винаходів. На основі аналізу законодавства та практики його застосування дано рекомендації з охорони службових винаходів і оптимізації суспільних відносин у зазначеній сфері.

03.01–02.11.292.

349.412(477) Бусуйок Д. В. Принципи правового регулювання здійснення державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень / Діана Вікторівна Бусуйок // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 4. — С. 233–236.

Запропоновано доповнити наявний перелік принципів правового регулювання здійснення державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень в Україні такими принципами: принцип законності; заявочний принцип; принцип обов'язковості державної реєстрації прав; принцип пріоритету раніше зареєстрованих та раніше заявлених прав; принцип доступності інформації; принцип збігу моменту подачі заяви про державну реєстрацію прав, їх обтяжень та дер-

жавної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень; принцип достовірності; процедурний принцип; територіальний принцип.

03.01–02.11.293.

347.1(470+476) Вабищевич С. С. Система предмета современного гражданского права (на примере Российской Федерации и Республики Беларусь) / С. С. Вабищевич // Российский юридический журнал. 2010. № 6. С. 128–136.

Рассмотрены общественные отношения, составляющие предмет гражданско-правового регулирования. Особое внимание уделено неимущественным отношениям и их различным видам. Обоснован вывод об общем характере формулировки ст. 2 Гражданского кодекса РФ, которая не учитывает все возможные варианты отношений, подпадающих под действия норм гражданского права.

03.01–02.11.294.

347.132.15:347.513 Вавилин Е. В. Самозащита: проблемы установления размера возмещения вреда / Е. В. Вавилин // Вестник Саратовской государственной академии права. 2010. № 6. С. 112–115.

Исследована самозащита как комплексный межотраслевой институт. Подробно проанализирована самооборона как разновидность самозащиты. Описан порядок определения справедливого размера возмещения вреда. Обоснованы конкретные предложения по совершенствованию действующих научных подходов к данной проблеме.

03.01–02.11.295.

347.15/17 Валах В. В. Тестаментоздатність як складова цивільної правосуб'єктності / В. В. Валах // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. Вип. 4. С. 36–40.

Представлено результати теоретичного дослідження категорії «тестаментоздатність» як невід'ємного складового елемента цивільної правосуб'єктності фізичної особи з часів Стародавнього Риму до сучасності. Визначено поняття, особливості та види тестаментоздатності. Звернуто увагу на необхідність її подальшого застосування з метою конкретизації статусу фізичних осіб.

03.01–02.11.296.

342.72/73:347.156 Василянская А. И. К вопросу о содержательном наполнении конституционного права частной собственности / А. И. Василянская // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 9. — С. 27–30.

Затронуты проблемы содержательного наполнения конституционного права частной собственности, объекты этой собственности, их различные трактовки. Проанализировано толкование понятия «имущество», которого придерживается Европейский суд по правам человека,

критериев для признания того или иного объекта в качестве имущества. Обращено внимание на отсутствие четкого и исчерпывающего перечня элементов, содержательно наполняющих право частной собственности, включая объекты собственности, очевидные сложности установления, поскольку государство в силу признания прав человека высшей ценностью должно закрепить содержание данного конституционного права.

03.01—02.11.297.

347.132.14(470) Волков А. В. Проблемы правоприменения статьи 10 Гражданского кодекса Российской Федерации / А. В. Волков // Вестник Саратовской государственной академии права. — 2010. — № 5. — С. 86—91.

Статья посвящена недостаточно изученной в современной науке гражданского права проблеме злоупотреблений гражданскими правами. Историко-правовой подход к исследованию становления и развития пределов правоосуществления в гражданском праве позволяет выстроить определенную методологию изучения этого правового явления в современной России.

03.01—02.11.298.

347.68(470):347.254 Воронова О. Н. Наследование жилых помещений (исторический очерк) / Ольга Николаевна Воронова // Наследственное право. 2010. № 4. С. 8—12.

Отмечено, что дореволюционное наследственное право не устанавливало никаких особенностей наследования жилых помещений, так как они как объекты права не выделялись, а существовали в составе вотчин и поместий. Исследование дореволюционного и советского периодов развития российского законодательства позволило автору сделать вывод, что специальные нормы в области наследования жилых помещений возникают в советском наследственном праве в связи с ограничениями в праве собственности на жилые помещения.

03.01—02.11.299.

347.122:347.147 Вятчин В. А. О защите гражданских прав взысканием неустойки / В. А. Вятчин // Вестник Саратовской государственной академии права. 2010. № 5. С. 91—96.

Исследованы проблемные вопросы защиты гражданских прав взысканием неустойки. Разграничены понятия «охрана» и «защита гражданских прав». Дана оценка понятиям: «меры», «способы», «средства», «формы» защиты. Подробно изучен вопрос о влиянии неустойки на защиту гражданских прав, различных вариантов ее проявления в гражданском обороте. Сформулированы выводы по рассматриваемым проблемам.

03.01—02.11.300.

343.296 Галушка Ю. Протиправна поведінка органів дізнання та досудового слідства як

підстава відшкодування шкоди в цивільному праві / Ю. Галушка // Вісник Львівського університету. Серія юридична : зб. наук. пр. — Л., 2010. Вип. 51. С. 168—174.

Проведено аналіз змісту протиправності діянь органів дізнання та досудового слідства як однієї із підстав виникнення зобов'язання з відшкодування шкоди. Відмічено, що структурним елементом порушення, вчиненого правоохоронними органами досудового слідства та дізнання охоронюваних законом прав та інтересів фізичних осіб, є протиправна поведінка, об'єктивним вираженням якої є неправомірна дія або бездіяльність цих органів. Особливість відносин у коментованій сфері полягає в тому, що правопорушення відбувається під час виникнення публічно-правових функцій правоохоронними органами, а результатом є негативні цивільно-правові наслідки.

03.01—02.11.301.

347.45/47(477):351.824.11 Гейнц Р. М. Поняття договору про надання комунальних послуг / Р. М. Гейнц // Університетські наукові записки: Часопис Хмельниць. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 4. С. 96—100.

Відмічено, що загальна модель про надання послуг ЦК України не містить спеціальних норм щодо договору про надання комунальних послуг. Проведено дослідження договору про надання комунальних послуг у рамках законодавчого регулювання, а також у контексті фундаментальних досліджень з даного питання. Запропоновано поняття договору про надання комунальних послуг.

03.01—02.11.302.

347.122:342.1/2 Голубцов В. Г. Государство как частноправовой субъект: правовая природа и особенности / В. Г. Голубцов // Журнал российского права. 2010. № 10. С. 61—77.

Автор исследует государство как частноправовой субъект с позиции цивилистики, принимая во внимание как теоретические, так и практические аспекты гражданского права. Гражданское законодательство и доктрина дореволюционной России исследованы с целью представить целостную картину указанной темы.

03.01—02.11.303.

347.66(470) Гольмстен А. Х. Принятие наследства или отречение от наследства (по поводу практического случая) / Адольф Христианович Гольмстен // Наследственное право. 2010. № 4. С. 30—36.

В статье известного дореволюционного российского ученого А. Гольмстена на примере конкретного казуса рассмотрен вопрос о квалификации действий физического лица составляют они принятие наследства либо отказ от него. Проанализирована правовая природа института отречения от наследства.

03.01–02.11.304.

341.96:347.65/68(477).001.8 Гончарова А. Визначення основних проблем сучасного спадкового законодавства України та шляхи його адаптації до Європейського Союзу / *Аліна Гончарова* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. № 9. С. 62–64.

Розглянуто проблеми спадкового права України. Проаналізовано законодавство України щодо регулювання порядку прийняття спадщини у разі переходу права спадкувати за спадковою трансмісією чи спадковим представленням. Обґрунтовано висновок про те, що спадкове право має бути інтернаціональним та адаптованим до європейських правових систем.

03.01–02.11.305.

347.65/68(477) Гончарова А. В. Деякі проблеми та перспективи розвитку спадкової трансмісії в цивільному законодавстві України / *Аліна В'ячеславівна Гончарова* // Часопис Київського університету права. 2011. № 1. — С. 183–186.

Розглянуто особливості спадкової трансмісії. Проаналізовано чинне законодавство України та окремі питання щодо особливостей застосування законодавства. Досліджено загальнотеоретичні аспекти спадкування за спадковою трансмісією, визначено коло осіб. З'ясовано суперечливі питання, вказано помилки та надано рекомендації щодо їх усунення.

03.01–02.11.306.

347.464(477) Горбачова О. О. Особливості правосуб'єктності недержавного Пенсійного фонду в цивільному праві України / *Оксана Олегівна Горбачова* // Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 190–194.

Розкрито поняття, особливості право- та дієздатності недержавного пенсійного фонду (НПФ) як частин його правосуб'єктності; представництва адміністратором НПФ, компанією з управління активами НПФ та зберігачем НПФ як належними та повноважними особами від імені/ на користь НПФ. Проаналізовано законодавче регулювання та наукову розробленість зазначених питань.

03.01–02.11.307.

347.65/68(470) Григолава С. Н. Становление и развитие наследственного права в России и зарубежных странах / *С. Н. Григолава* // Вестник Российской правовой академии. — 2010. — № 4. С. 29–32.

Указано на актуальність розглянутої теми в силу непрекращаючого в Росії розвитку інституту наследственного права одного з найбільш древніх правових інститутів. Отмечено, що оно розвивалось в залежності від економічних, політичних і других умов життя общества. Проблема наследования является очередным вопросом современного гражданского общества. Для написания данной статьи были проведены исследования по исто-

рии развития наследственного права в Российской Федерации и за рубежом.

03.01–02.11.308.

347.121.2 Гуменюк О. І. Проблемні питання індивідуалізації учасників цивільних правовідносин / *О. І. Гуменюк* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. — Вип. 4. — С. 82–88.

Досліджено цивільно-правові засоби індивідуалізації учасників цивільних правовідносин. Подано визначення індивідуалізації, виділено її види і функції. Визначено цивільно-правові засоби індивідуалізації учасників цивільних правовідносин, їх особливості та види.

03.01–02.11.309.

347.754(470):351.824.11 Демченко О. Н. Договор оказания услуг по передаче энергии в российском гражданском законодательстве / *Оксана Николаевна Демченко* // Гражданское право. 2010. № 4. С. 35–37.

Рассмотрен особый вид договора российского гражданского права — договор оказания услуг по передаче энергии, который возник вследствие реформирования российской энергетики. Определены правовые основы, понятие и правовая природа договора оказания услуг по передаче электрической энергии.

03.01–02.11.310.

346.545 Джури́нский О. О. Цивільно-правова відповідальність за вчинення актів недобросовісної конкуренції: порівняльно-правовий аналіз / *О. О. Джури́нский* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 9. — С. 133–140.

На підставі аналізу норм національного законодавства, нормативно-правових актів зарубіжних держав та судової практики розглянуто особливості цивільно-правової відповідальності за вчинення правопорушень у сфері конкуренції. Зазначено, що найбільш ефективним серед усього комплексу заходів захисту від недобросовісної конкуренції можна визначити судовий захист. При цьому судовий порядок є переважною, але не єдиною формою захисту прав, оскільки закон допускає і адміністративний порядок захисту цивільних прав.

03.01–02.11.311.

341.96:347.115 Діковська І. Автономія волі сторін як принцип встановлення права догівірних зобов'язань / *Ірина Діковська* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 10. С. 103–106.

Проаналізовано правову природу угоди сторін про вибір права. Визначено її форми, порядок укладання, межі її дії. З'ясовано співвідношення угоди про вибір права з договором, якого вона стосується.

03.01–02.11.312.

347.44(470) Егорова А. С. Принцип стабильности гражданско-правового договора / А. С. Егорова // Вестник Российской правовой академии. — 2010. — № 4. — С. 33–36.

Исследован принцип стабильности гражданско-правового договора, или, как отмечается в п. 7.1 Концепции развития гражданского законодательства РФ, принцип сохранения однажды заключенного договора. Проанализирована природа принципа права и сделан вывод, что принцип договорной стабильности представляет собой принцип договорного права.

03.01–02.11.313.

347.132(470) Еременко А. С. Организационно-методологические основания российской доктрины гражданского правоприменения / Александр Сергеевич Еременко // Гражданское право. 2010. № 4. С. 3–8.

На метатеоретическом уровне исследованы методологические и организационные вопросы российской доктрины гражданского правоприменения как специально-юридического учения о применении права на современном этапе и в конкретно-исторической ретроспективе.

03.01–02.11.314.

347.413 Жарикова Е. В. К понятию регрессивных обязательств / Е. В. Жарикова, Г. Н. Шевченко // Современное право. 2010. № 8. С. 38–41.

В статье сделана попытка отграничить регрессные обязательства от смежных понятий, которые характеризуют регрессные обязательства с теоретической и практической точки зрения применения такого вида обязательств в современных гражданских правоотношениях. Отмечено, что регрессивные обязательства по своей юридической природе являются охранительными гражданскими правоотношениями с участием третьих лиц.

03.01–02.11.315.

347.774(470):347.19 Забегайло Л. А. Актуальные вопросы применения законодательства о фирменном наименовании юридического лица / Л. А. Забегайло, И. А. Назарова // Современное право. 2010. № 8. С. 73–77.

Рассмотрены новеллы российского законодательства о фирменном наименовании юридического лица. Дан сравнительный анализ фирменных наименований коммерческих и некоммерческих организаций. Особое внимание уделено современным законным и подзаконным актам относительно использования в составе фирменных наименований юридических лиц официального наименования «Россия», «Российская Федерация» и слов, производных от них.

03.01–02.11.316.

347.4 Заверуха Т. М. Синтетичний підхід до визначення поняття та ознак договору в цивільному праві / Т. М. Заверуха // Університетські

наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 3. С. 70–76.

Проаналізовано погляди науковців щодо поняття цивільно-правового договору та його ознак, що зустрічаються у дореволюційній, радянській і сучасній юридичній літературі. Відмічено, що спроби дати універсальне визначення поняття цивільно-правового договору, застосовуючи прийнятний спосіб через рід і видovu відмінність, не враховують ряд особливостей прояву договірної конструкції у сучасному обороті, не можуть бути визнані достатніми, так як не охоплюють всі можливі цивільно-правові договори. Застосовано синтетичний підхід до визначення договору в цивільному праві як домовленості двох і більше сторін чи обіцянки однієї сторони, на яку розраховувала інша сторона, направлені на виконання, зміну чи припинення цивільних прав і обов'язків.

03.01–02.11.317.

346.548:004.738.5:339 Зак А. Ю. Нарушение прав потребителей при ненадлежащем исполнении договора дистанционной продажи в Интернете и способы их преодоления / А. Ю. Зак, Н. И. Косякова // Современное право. 2010. № 8. С. 78–83.

Рассмотрена проблема правового регулирования продажи товаров дистанционным способом. Законодатель не ввел специального регулирования интернет-торговли, ограничившись общими предписаниями о дистанционной продаже. Действующие нормативные акты в сфере электронной коммерции допускают неоднозначные толкования. Предпринята попытка определения норм, исходя из приоритета прав потребителя.

03.01–02.11.318.

347.451.4 Замуравкина Р. М. Роль договорно-правовых форм осуществления жилищных прав в условиях становления рыночной экономики / Р. М. Замуравкина // Проблемы законности: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 110. — С. 57–64.

Исследованы различные правовые основания, по которым можно стать собственником жилья. Особое внимание уделено договору найма жилья. Рассмотрен вопрос об источниках правового регулирования договорных обязательств. Обосновано направление развития законодательства, регулирующего договорные отношения в жилищной сфере.

03.01–02.11.319.

347.783 Зварич Ж. І. Первинні суб'єкти авторського права на фотографічні твори / Ж. І. Зварич // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 3. С. 77–81.

Шляхом порівняння національного і міжнародного законодавства досліджено первинні

суб'єкти авторського права на фотографічні твори. Проаналізовано правовий статус авторів і співавторів фотографічних творів. Зазначено, що первинним суб'єктом авторського права на фотографічні твори є тільки фізичні особи.

03.01—02.11.320.

347.19 Іванов С. О. Сутність правосуб'єктності юридичних осіб публічного права у цивільних відносинах: досвід зарубіжних країн / С. О. Іванов // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 4. С. 41—46.

Констатовано про колізійність чинного законодавства України щодо сутності юридичних осіб публічного права як учасників цивільних відносин. Проведено аналіз існуючих підходів по визначенню сутності цивільної правосуб'єктності створених державою осіб у законодавстві іноземних країн. Розглянуто можливість імплементації цих нормативних підходів у вітчизняне цивільне законодавство.

03.01—02.11.321.

347.154 Ізарова І. Істотні умови договору підряду на виконання проектних робіт / І. Ізарова // Право України. — 2010. — № 11. — С. 90—96.

Досліджено порядок укладення договору підряду на проведення проектних робіт. З'ясовано його істотні умови та особливості їх визначення. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства у сфері регулювання договірних відносин з приводу виконання проектних робіт. Підготовлено рекомендації про доцільність затвердження тимчасового договору підряду на проведення проектних робіт.

03.01—02.11.322.

347.254(470) Карпунин Д. В. Аналогія закону в жилищних правоотношениях / Д. В. Карпунин // Жилищное право. 2010. № 10. С. 57—66.

Одной из актуальных проблем жилищного законодательства РФ в настоящее время являются правовые пробелы: отсутствие соответствующих правовых предписаний, регламентирующих жилищные отношения в сфере управления, использования и эксплуатации жилищного фонда. Одним из способов разрешения сложившейся ситуации является применение аналогии закона. Судебная практика показывает, что найти схожую норму не так просто и иногда ее поиск и применение приводит к ошибкам.

03.01—02.11.323.

347.132.14(470) Каця Т. В. Злоупотребление субъективным гражданским правом: теоретический анализ и предстоящие изменения в статье 10 Гражданского кодекса Российской Федерации / Т. В. Каця // Северо-Кавказский юридический вестник. — 2010. — № 4. — С. 41—47.

Дан теоретический анализ категории злоупот-

ребления субъективным гражданским правом. Исследованы исходные начала злоупотребления правом: субъективное гражданское право, осуществление гражданских прав, правовая модель поведения, предел и граница субъективного гражданского права и его осуществления, формы и последствия таких действий. Параллельно оцениваются проекты изменений ст. 10 ГК РФ. Представлен критический анализ некоторых предложений по совершенствованию законодательства в части злоупотребления правом.

03.01—02.11.324.

347.15/17 Кашинцева О. Ю. Правовая охрана антропологичної цілісності людини крізь призму особистих немайнових прав / Оксана Юріївна Кашинцева // Часопис Київського університету права. — 2011. — № 1. — С. 164—168.

Здійснено аналіз правової парадигми антропологичної цілісності людини в контексті етики сучасних фундаментальних досліджень її біологічного матеріалу та крізь призму особистих немайнових прав, визначених цивільним законодавством. Обґрунтовано висновок з приводу реального забезпечення належного правового захисту особистих немайнових прав у сфері біології та медицини. Зазначено, що без спеціальних нормативних актів, які б містили механізми захисту зазначених прав, людина залишається сам на сам із невідомим та ще неосмисленим знанням та можливостями сучасної науки.

03.01—02.11.325.

347.214.2(479.21) Керимов Д. Правовой режим недвижимого имущества в Азербайджанской Республике / Дахил Керимов // Закон и право. 2010. № 10. С. 48—50.

Проанализированы правовые основы недвижимого имущества на основании законодательства Азербайджанской Республики. Указывается, что понятие «недвижимое имущество» не существовало в законодательстве Азербайджанской Республики до вступления в силу Конституции АР.

03.01—02.11.326.

347.65 Киминчижи Е. Н. Право наследования как секундарное право / Евгений Николаевич Киминчижи // Наследственное право. 2010. № 4. С. 17—19.

Обоснована квалификация права наследования как секундарного права. Предложено именно с данных позиций анализировать правовую природу наследственного правопреемства. Отмечено, что секундарное право по своей природе является связующим звеном между правоспособностью и субъективным правом. В нем находит специальное продолжение общая правоспособность субъекта и обнаруживается начало субъективного права.

03.01—02.11.327.

347.77.025 Коваль І. Характеристика прав на об'єкти промислової власності відповідно до за-

гальної моделі суб'єктивного права / *Ірина Коваль* // *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2010. № 6. С. 14–21.

Відмічено, що проблемні аспекти у чинному законодавстві про охорону промислової власності загострюють необхідність звернення до питань нормативного відображення прав на результати науково-технічної творчості та засоби індивідуалізації, зокрема їх змісту, задля забезпечення правових умов ефективної реалізації можливостей, що опосередковуються цією категорією майнових прав.

03.01–02.11.328.

347.22(477) Коваль О. Проблематика становлення інституту управління майном в Україні / *О. Коваль* // *Право України*. — 2010. — № 11. — С. 97–101.

Розглянуто інститут довірчої власності в англо-американській системі права і його виникнення в інших системах права. Проаналізовано історію виникнення довірчого управління майном в Україні. Визначено його відмінності від англосаксонського трасту. Звернуто увагу на досвід існування інституту довірчого управління в Росії.

03.01–02.11.329.

347.68 Ковальчук Я. В. Доктринальні аспекти найменування фізичних осіб, які володіють правом на обов'язкову частку в спадщині / *Ярослав Вадимович Ковальчук* // *Часопис Київського університету права*. 2011. № 1. С. 186–189.

З'ясовано найменування фізичних осіб, які незалежно від змісту заповіту володіють правом на обов'язкову частку в спадщині. Аналізуючи погляди вчених-цивілістів на зазначену проблему, автор розділяє точку зору тих науковців, які стверджують, що вказаних учасників процесу спадкування можна називати «необхідними» або «обов'язковими» спадкоємцями.

03.01–02.11.330.

347.15/17 Кожевина Е. В. Нематериальные блага как объект гражданских прав: дискуссионные вопросы теории и судебное толкование / *Елена Викторовна Кожевина* // *Цивилист*. 2010. № 4. С. 59–63.

Дана характеристика нематериальных благ как объекта гражданских прав. Приведена классификация нематериальных прав в решениях Конституционного Суда РФ, а также толкование различными судебными органами понятий «право на жизнь», «право на судебную защиту», «право на здоровье», «право на частную жизнь».

03.01–02.11.331.

347.51 Козацкая В. Э. Гражданско-правовая ответственность за вред, причиненный преступлениями: взгляд на проблему / *Варвара Эдуардовна Козацкая* // *Гражданское право*. — 2010. — № 4. — С. 41–44.

На основе анализа современного учения российского гражданского права об ответственности за причиненный вред предложена авторская концепция правового механизма возмещения вреда, причиненного преступлениями. Определены понятие, сущность и основные элементы гражданско-правовой ответственности за вред, причиненный преступлением.

03.01–02.11.332.

347.131 Коструба А. В. Поняття юридичних фактів та їх ознаки в цивільному праві України / *Анатолій Володимирович Коструба* // *Часопис Київського університету права*. 2011. № 1. С. 168–172.

Проаналізовано ряд визначень юридичних фактів, сформульованих вченими-юристами. Розглянуто існуючі погляди на ознаки юридичних фактів. Визначено ознаки, які раніше не виділялися в окрему групу. Наведено приклади і норми вітчизняного законодавства, що характеризують юридичні факти.

03.01–02.11.333.

347.66 Кузнецова Э. А. Приобретение наследства в порядке наследственной трансмиссии / *Эльвира Александровна Кузнецова* // *Наследственное право*. — 2010. — № 4. — С. 20–21.

Рассмотрены проблемы приобретения наследства в порядке наследственной трансмиссии. Определен порядок оформления принятия наследства. Проанализированы особенности ответственности наследников по долгам наследодателя при наследственной трансмиссии.

03.01–02.11.334.

347.515(477):368.86 Кульчий О. О. Договір на користь третіх осіб у правовідносинах обов'язкового страхування відповідальності автовласників / *Олег Александрович Кульчий* // *Часопис Київського університету права*. — 2011. — № 1. С. 189–193.

Досліджено ст. 985 ЦК України та ст. 3 ЗУ «Про страхування». Проаналізовано правову конструкцію договору на користь третіх осіб. Визначено характер правовідносин між страхувальником, вигодонабувачем та страховиком після настання страхового випадку.

03.01–02.11.335.

347.764(477):368.042 Кульчий О. О. Правова кваліфікація договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів / *О. О. Кульчий* // *Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління*. — Хмельницький, 2010. — Вип. 3. — С. 88–93.

Досліджено погляди науковців щодо класифікації договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Проаналізовано поняття вказаного договору, з'ясовано його видові та родові ознаки. Визначено місце і роль даного

договору у класифікації цивільно-правових договорів за різними критеріями.

03.01—02.11.336.

347.68(477) Кучеренко Д. С. Спадковий договір: теорія та практика / *Дмитро Сергійович Кучеренко* // Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 201—206.

Висвітлено історію становлення спадкового договору, показано його правову природу в зарубіжних правових системах. Розкрито проблеми, пов'язані із функціонуванням цього інституту у вітчизняному цивільному праві. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення юридичної конструкції спадкового договору.

03.01—02.11.337.

347.68(477) Лаврінченко І. А. Спадкування частки учасника ТОВ / *Ігор Анатолійович Лаврінченко* // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 4. — С. 206—210.

Розглянуто проблематику спадкування частки у статутному фонді товариства з обмеженою відповідальністю. Приділено увагу процесу оформлення спадкових прав. Досліджено правові проблеми, які можуть виникати на шляху набуття спадкоємцем статусу учасника товариства з обмеженою відповідальністю та запропоновано шляхи їх подолання.

03.01—02.11.338.

347.1 Лескова Ю. Г. Саморегулирование как проявление метода частного права / *Юлия Геннадьевна Лескова* // Гражданское право. 2010. № 4. С. 8—11.

Проведено дослідження особливостей методу частного права з урахуванням виявлення признаков саморегулирования, что позволило автору более детально показать идею формирования в гражданском праве (как частном праве) системы саморегулирования и определить место саморегулирования в частноправовой сфере.

03.01—02.11.339.

347.65/68-053.2 Летова Н. В. Ребенок как субъект наследственных правоотношений / *Наталья Валерьевна Летова* // Цивилист. 2010. № 4. С. 77—82.

Рассмотрены вопросы теоретического и практического характера, связанные с участием ребенка в наследственных правоотношениях. В частности, исследованы проблемы определения правового статуса (положения) ребенка как наследника определенного имущества (движимого, недвижимого). Предложено выделять такую особую разновидность правового статуса ребенка, как наследственный статус.

03.01—02.11.340.

347.23 Личенко І. О. До питання про сутність законних інтересів сфери власності / *І. О. Личенко* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Пра-

во. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 4. С. 30—35.

Здійснено філософсько-правове осмислення змісту поняття «законний інтерес». Розглянуто проблеми визначення змісту законних інтересів як правової категорії та сутності законних інтересів громадян у сфері власності. Здійснено аналіз юридичних та філософських підходів до вирішення поставленої проблеми. Визначено ознаки законних інтересів громадян у сфері власності.

03.01—02.11.341.

347.254:332.872(470) Максимчук И. В. Намеренное ухудшение жилищных условий: норма и практика применения / *И. В. Максимчук, Р. Н. Мальцев* // Жилищное право. — 2010. — № 10. — С. 45—56.

Отмечено, что намеренное ухудшение жилищных условий является новеллой ЖК РФ. Статья 53 ЖК РФ «Последствия намеренного ухудшения гражданским своих жилищных условий» установила новые правила, неизвестные преждему жилищному законодательству. Детально рассмотрены действия, признаваемые намеренным ухудшением жилищных условий, предусмотренные в региональном законодательстве РФ.

03.01—02.11.342.

346.548(470) Маркова О. Соотношение договорной и деликтной ответственности в сфере защиты прав потребителей / *Ольга Маркова* // Право и экономика. 2010. № 9. С. 39—43.

Представлен сравнительный анализ договорной и деликтной ответственности в потребительском праве РФ. Проанализированы условия наступления ответственности. Указано на преобладание императивных норм при защите прав потребителей и на возможность конкуренции исков при причинении вреда имуществу потребителя.

03.01—02.11.343.

347.1(470):65.011.3 Мартиросян А. Г. О методологии исследования категории риска в гражданском праве Российской Федерации / *А. Г. Мартиросян, А. М. Рабец* // Современное право. — 2010. — № 8. — С. 46—52.

Проанализирована наметившаяся методологическая проблема исследования риска в гражданском праве. Подчеркнут принципиально разный характер сущности категории риска в гражданском праве, с одной стороны, и в уголовном и трудовом праве, с другой стороны. Обоснована мысль о неприемлемости изучения категории риска в гражданском праве с позиции других отраслей права. Предложено общее направление исследования риска в гражданском праве.

03.01.11.344.

347.2(510) Медведев А. В. Законодательное регулирование вещных прав в КНР: сравнение с российским правом / *А. В. Медведев* // Московский журнал международного права. — 2011. — № 1. — С. 83—99.

Проанализирован закон КНР о вещных правах, который сравнивается в основных положениях с соответствующим российским законодательством (Гражданским кодексом РФ). Рассмотрены следующие правовые институты: вещные права и способы их защиты; вещные обеспечительные права, их реализация (залог, удержание); право собственности (понятие, виды), владение. Отмечено активное развитие китайского гражданского права, регулярное принятие новых законодательных актов. Подчеркнуто, что закон КНР о вещных правах вместе с некоторыми другими нормативно-правовыми актами (Общие положения гражданского права, законы о договорах, о ценах, об обеспечении исполнения обязательств, о внешней торговле, об арбитраже и др.) призван создать юридическую базу для развития рыночной экономики.

03.01—02.11.345.

349.42:347.513 Мельник Н. О. Сучасні правові проблеми відшкодування втрат сільськогосподарського чи лісгосподарського виробництва / Н. О. Мельник // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 108. С. 263—271.

Розглянуто поняття відшкодування втрат. З'ясовано основні риси та правову сутність даної категорії. Наголошено на необхідності включення відшкодування втрат до системи оподаткування. Наведено аргументи, які свідчать на користь того, що відшкодування втрат забезпечує пріоритет земель сільськогосподарського та лісгосподарського призначення.

03.01—02.11.346.

347.440.6(477) Михайлів М. Поняття та правова природа грантового договору / М. Михайлів // Вісник Львівського університету. Серія юридична: зб. наук. пр. — Л., 2010. — Вип. 51. С. 182—188.

Висвітлено питання поняття та правової природи грантового договору на підставі чинного законодавства України, міжнародних договорів, іноземного законодавства та практики. Проаналізовано його зміст. Визначено поняття гранта як предмета договору. Виділено та досліджено види та форми, в яких виражається грант. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення законодавства у сфері надання міжнародної технічної допомоги на підставі грантового договору.

03.01—02.11.347.

347.748(470+430).001.36 Михайлов А. В. Отдельные вопросы правового регулирования банковских счетов по праву России и Германии / А. В. Михайлов // Московский журнал международного права. 2011. № 1. С. 101—110.

Рассмотрены вопросы, касающиеся законов и нормативных актов, регулирующих наиболее узловые проблемы исполнения и расторжения договора банковского счета, распоряжения де-

нежными средствами на счете, наследования банковского счета по праву России и Германии. Дана сравнительная характеристика правовых режимов различных банковских счетов: счет по вкладу, эскроу-счет, блокированный счет, совместный счет и т. д. Рассмотрены возможности и пути изменения российского законодательства в части введения соответствующих гражданско-правовых конструкций, которые позволят во многом повысить роль банковского счета в гражданско-правовых отношениях.

03.01—02.11.348.

347.22 Мічурін Є. О. Критерії обґрунтованості обмежень майнових прав фізичних осіб у правовій державі / Є. О. Мічурін // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 3. С. 33—37.

Проаналізовано існуючі наукові позиції, що стосуються вивчення обмежень майнових прав фізичних осіб у правовій державі. Обґрунтовано та визначено критерії обмежень майнових прав фізичних осіб у правовій державі. Зазначено, що наявними є критерії обмежень майнових прав фізичних осіб, які втілюються на двох рівнях: науковому та позитивному.

03.01—02.11.349.

347.44 Назаров А. Е. Этап собственно договорных отношений в динамике договорного обязательства / А. Е. Назаров // Современное право. — 2010. — № 9. — С. 85—89.

Основано понятие «договор как процесс», которое указывает на процесс (динамику, движение) договорного обязательства. Структурно договор как процесс состоит из начального этапа договорных отношений и этапа собственно договорных отношений. Последнему дана общая характеристика.

03.01—02.11.350.

347.133:004.77 Нижний А. В. Виявлення волі на укладення цивільно-правового договору за допомогою електронних засобів зв'язку / А. В. Нижний // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 4. С. 89—95.

Проаналізовано основні ознаки виявлення волі за допомогою електронних засобів зв'язку, а також можливість визнання його самостійною «електронною» формою договору. Відмічено, що «електронна форма» договору на сьогодні є одним із «внутрішніх» способів волевиявлення, які можуть використовуватись для укладання договору в письмовій формі, та включає в себе два обов'язкових елементи: наявність тексту, що виражає зміст договору, в електронній формі та скріплення його електронними цифровими підписами сторін. Зазначено, що за своєю правовою природою електронна форма містить ряд ознак, що відрізняють її від «класичної» письмо-

вої форми, а тому у недалекому майбутньому можна очікувати на її виокремлення в окрему форму договору.

03.01—02.11.351.

347.724.033(470) Новоселова Л. Наследование доли в уставном капитале общества с ограниченной ответственностью / *Л. Новоселова* // *Хозяйство и право*. 2010. № 11. С. 26—47.

Отмечено, что наследование имущества, которое отражает участие в бизнесе (доли в уставном капитале общества, акции и т. д.), имеет сложную природу; она определяется переплетением и взаимодействием норм семейного, гражданского, корпоративного права. Представлен перечень источников регулирования отношений по наследованию доли в уставном капитале общества по российскому законодательству. Детально проанализированы такие ситуации, как: момент перехода доли в порядке наследования; принятие наследником доли в уставном капитале ООО, управление долей умершего участника общества и др.

03.01—02.11.352.

347.77(477):347.921.4 Огнев'юк Г. З. Особливості правового статусу патентних повірених за законодавством України та деяких зарубіжних країн: порівняльно-правовий аналіз / *Ганна Зіновівна Огнев'юк* // *Часопис Київського університету права*. 2010. № 4. С. 227—232.

Здійснено порівняльний аналіз законодавства України та деяких зарубіжних країн, що визначають правовий статус патентних повірених, форми їхньої діяльності. Зроблено висновок про доцільність розмежування патентних повірених на тих, які працюють самостійно, та на тих, що працюють за наймом. Висловлено думку про недоцільність запровадження виключного представництва у сфері інтелектуальної власності лише патентними повіреними.

03.01—02.11.353.

347.51(430) Отраднава О. О. Деліктні зобов'язання у цивільному праві Німеччини / *О. О. Отраднава, Ю. М. Безкоровайна* // *Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління*. Хмельницький, 2010. Вип. 4. С. 47—53.

Досліджено проблемні поняття, ознаки та функції деліктних зобов'язань у цивільному праві Німеччини. Проаналізовано зарубіжні та вітчизняні наукові джерела цивільного права. У висновках відмічено про тісний правовий зв'язок між деліктними зобов'язаннями у німецькому та українському цивільному праві.

03.01—02.11.354.

347.65(470+73+410) Паничкин В. Б. Наследственное имущество в англо-американском и российском праве / *Вячеслав Борисович Паничкин* // *Наследственное право*. — 2010. — № 4. — С. 27—30.

Проанализированы нормы российского и англо-американского права, определяющие понятие и состав наследства. Определено, что в силу иной концепции наследственного имущества в англо-американском праве передаче наследникам подлежат только оставшиеся активы наследодателя после выплаты за счет наследства всех долгов наследодателя и установленных законом платежей.

03.01—02.11.355.

346.545 Писенко К. А. О законодательных проблемах противодействия монополистической деятельности, связанной с использованием объектов исключительных прав / *К. А. Писенко* // *Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения*. — 2010. — № 6. — С. 111—117.

Обоснована необходимость развития в российском антимонопольном законодательстве наряду с существующими механизмами противодействия недобросовестной конкуренции также специальных механизмов защиты конкуренции, прав и законных интересов третьих лиц от монополистических злоупотреблений обладателей прав на объекты интеллектуальной деятельности и средства индивидуализации. Практическая значимость статьи связана с направленностью на решение актуальных проблем защиты прав граждан и организаций от монополизма обладателей исключительных прав, порождаемых неразвитостью и неприспособленностью отечественных антимонопольных правовых инструментов для этих целей.

03.01—02.11.356.

347.441(470):347.254 Поляков М. И. Дополнительные имущественные последствия в недействительных сделках с жилыми помещениями / *Михаил Иванович Поляков* // *Гражданское право*. — 2010. — № 4. — С. 11—13.

Проанализированы теоретические и практические проблемы применения дополнительных имущественных последствий в недействительных сделках с жилыми помещениями. Опираясь на сформулированные положения, автор обосновал ряд предложений по совершенствованию российского гражданского законодательства.

03.01—02.11.357.

347.451.4:347.254 Поляник К. Особенности договору купівлі-продажу житла / *К. Поляник* // *Вісник Львівського університету. Серія юридична: зб. наук. пр.* Ль., 2010. Вип. 51. С. 203—210.

Відмічено, що житло є специфічним об'єктом цивільних правовідносин. Цим пояснюють особливості вимог щодо поняття житла та динаміки його цивільного обігу. Наголошено на необхідності розрізняти правовий режим житла як об'єкта житлових відносин і предмета договору купівлі-продажу. Висвітлено проблемні питання дефініції житла як предмета договору купівлі-продажу та критерії його визначення.

03.01–02.11.358.

347.72.031(470) Рублев В. Понятие и правовая характеристика акционерного соглашения как гражданско-правового договора, регулируемого гражданским законодательством России / В. Рублев // Современное право. — 2010. — № 9. — С. 102–109.

Проанализирована правовая природа нового для России института акционерного права акционерного соглашения (договора об осуществлении акционерами своих прав). Рассмотрены проблемы, возникающие при использовании этого инструмента, и последствия принятия нового законопроекта для основных категорий участников корпоративных отношений.

03.01–02.11.359.

347.441 Рубцова Ю. А. Правовая природа сделки, совершенной с целью, противной основам правопорядка и нравственности / Ю. А. Рубцова // Вестник Российской правовой академии. 2010. № 4. С. 37–40.

Исследован вопрос правовой природы сделки, совершенной с целью, противной основам правопорядка и нравственности. Рассмотрены различные теории недействительности сделки, проанализированы понятия «сделка», «правонарушение», «недействительная сделка», исследованы их соотношения между собой.

03.01–02.11.360.

347.441(470) Рубцова Ю. А. Проблемы применения конфискационных последствий по недействительной сделке, совершенной с целью, противной основам правопорядка и нравственности / Ю. А. Рубцова // Современное право. 2010. № 8. С. 42–45.

Рассмотрены виды конфискационных последствий по недействительной сделке, их природа и условия применения. Проанализированы положения Концепции развития гражданского законодательства РФ, касающиеся рассматриваемой сделки.

03.01–02.11.361.

347.51(470) Румянцев М. Б. Источник повышенной опасности: физические и правовые признаки / М. Б. Румянцев // Современное право. 2010. № 8. С. 33–37.

Отмечено, что в российском законодательстве отсутствует четкая дефиниция источника повышенной опасности. Из дефиниции ст. 1079 ГК РФ не ясно, что считать в качестве такового: физический объект, деятельность или же их сочетание. Это не позволяет судам однозначно квалифицировать деликт по ст. 1079 ГК РФ. Предпринята попытка определить свойства источника повышенной опасности, разработана раздельная дефиниция каждого его вида.

03.01–02.11.362.

347.51 Румянцев М. Б. Новая концепция понятия источника повышенной опасности как категории гражданского права / М. Б. Румянцев

// Современное право. 2010. № 9. С. 110–115.

Обоснованы выводы о том, что используемые для описания внешней стороны источника повышенной опасности (ИПО) термины «вредоносность» и «неподконтрольность» нуждаются в замене на более точные; необходимо разграничить ИПО в зависимости от вида и указать признаки для каждого из видов.

03.01–02.11.363

347.19(470) Рыженков А. Я. О сущности юридических лиц в русле обсуждения концепции совершенствования гражданского законодательства (на примере хозяйственного общества) / А. Я. Рыженков, А. Е. Черноморец // Современное право. — 2010. — № 9. — С. 90–96.

Обоснован вывод о том, что сущность юридического лица искажена российским законодателем и соответствующей доктриной. Раскрывается сущность юридического лица как правовой формы производственных отношений, определено его место в собственнических отношениях. Подвергается критике теория К. Маркса «рабочая сила — товар». Определяется роль человеческого капитала в производительных силах.

03.01–02.11.364.

347.19:351.824.11 Савицкая О. Г. Правосубъектность управляющей жилищной организации / Ольга Геннадьевна Савицкая // Гражданское право. 2010. № 4. С. 17–20.

На основе существующих в доктрине гражданского права подходов к определению понятия «правосубъектность юридического лица» и его составляющих правоспособности и дееспособности рассмотрены понятие и сущность правосубъектности управляющей жилищной организации. В рамках данной темы приведены различные подходы к определению правосубъектности юридического лица, видам правоспособности и дееспособности. Особое внимание уделено видам правоспособности в зависимости от организационно-правовой формы юридического лица.

03.01–02.11.365.

341.174(4):347.775 Савич С. С. Графічне представлення торгової марки як вимога права ЄС та її включення до національного законодавства (на прикладі Республіки Польща) / Сергій Святославович Савич // Часопис Київського університету права. — 2011. — № 1. — С. 226–230.

Розглянуто вимогу графічного представлення марки, яка є однією із найжорстокіших вимог Першої Директиви ЄС про торговельні марки. Визначено поняття графічного представлення, її роль та функції в охороні торговельних марок. На прикладі Республіки Польща показано особливості включення цієї загальноєвропейської вимоги до її національного законодавства.

03.01–02.11.366.

347.235 Сидор В. Д. Земельне цивільне законодавство: проблеми взаємодії / В. Д. Сидор

// Право і суспільство. 2011. № 1. С. 106–110.

Досліджено проблеми взаємодії земельного і цивільного законодавства як формально рівноцінних галузей вітчизняного законодавства, як спеціальних і загальних методів та напрямів регулювання земельних майнових відносин, як публічних і приватних засад правового регулювання земельних відносин. Обґрунтовано висновки про недоцільність включення специфічних вимог щодо здійснення права власності на земельні ділянки.

03.01–02.11.367.

347.22(574) Скрыбин С. В. Современное состояние и перспективы развития гражданского законодательства Республики Казахстан о вещном праве / *Сергей Васильевич Скрыбин* // Закон. 2010. № 10. С. 121–136.

Обоснована необхідність совершенствования норм ГК Республики Казахстан о вещном праве. Осуществлена оценка современного состояния гражданского законодательства в этой сфере, проанализированы отдельные вопросы практики его применения. Показаны некоторые современные тенденции и высказано мнение об основных перспективах предполагаемого развития вещного права как подотрасли гражданского права.

03.01–02.11.368.

347.254:332.87(470) Собчук М. Признание жилого помещения непригодным для проживания и многоквартирного дома подлежащим сносу или реконструкции / *М. Собчук* // Законность. 2010. № 10. С. 35–38.

Затронуты актуальные вопросы несовершенства правового регулирования порядка признания жилого помещения непригодным для проживания и многоквартирного дома аварийным и подлежащим сносу. В соответствии с п. 6 ст. 2 ЖК РФ органы государственной власти и органы местного самоуправления в пределах своих полномочий обеспечивают контроль за исполнением жилищного законодательства, использованием и сохранностью жилищного фонда, соответствием жилых помещений установленным санитарным и техническим правилам и нормам, иным требованиям законодательства.

03.01–02.11.369.

341.174(4):347.785 Стройко І. А. Способи вільного використання програм організації мовлення у цифрову еру. Обмеження суміжних прав організацій мовлення / *Ірина Анатоліївна Стройко* // Часопис Київського університету права. 2011. № 1. С. 230–234.

Розглянуто питання адаптації виключень та обмежень суміжних прав організацій мовлення до потреб цифрової сфери. Такі винятки та обмеження ніколи не гармонізувались на міжнародному рівні, і на сьогодні немає єдиного розуміння, як привести їх у відповідність до вимог цифрового сіткового середовища. Проаналізова-

но чинне міжнародно-правове регулювання винятків та обмежень суміжних прав мовників та відповідні положення Директиви 2001/29/ЄС Європейського парламенту і Ради від 22 трав. 2001 р. про гармонізацію певних аспектів авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві. Викладено приклади вирішення зазначеної проблеми у деяких зарубіжних країнах та досліджено особливості правового регулювання обмежень суміжних прав організацій мовлення в Україні. Порівняно дві існуючі школи стосовно застосування виключень та обмежень у процесі підготовки та обговорення проекту Договору Всесвітньої організації інтелектуальної власності про охорону організацій мовлення.

03.01–02.11.370.

347(470):340.134 Суханов Е. А. О концепции развития гражданского законодательства Российской Федерации / *Е. А. Суханов* // Вестник Московского университета. Сер. 11 : Право. 2010. — № 5. — С. 7–26.

Показана необходимость разработки и принятия Концепции развития гражданского законодательства РФ, одобренной Советом при Президенте РФ по кодификации и совершенствованию гражданского законодательства. Освещена работа по ее подготовке, а также основные положения Концепции, касающиеся развития законодательства о статусе юридических лиц, вещного права и общих положений обязательственного права. Доказана необоснованность позиций и аргументов основанных критиков Концепции из числа представителей предпринимательских кругов, сторонников самостоятельной кодификации торгового (коммерческого) и предпринимательского (хозяйственного) права, а также сохранения в неприкосновенности традиционного для старого правопорядка земельного права.

03.01–02.11.371.

347.447.82 Томарова О. Право на односторонню відмову від договору як секундарне право / *Ольга Томарова* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 9. — С. 58–61.

Досліджено правову природу права на односторонню відмову від договору. Розглянуто окремі підходи до розуміння поняття «секундарне право». Проаналізовано право на односторонню відмову від договору через призму категорій «суб'єктивне цивільне право» та «секундарне право».

03.01–02.11.372.

347.764:347.56:614.25 Файер О. Правові засади здійснення страхування професійної відповідальності лікарів / *О. Файер* // Право України. — 2010. — № 9. — С. 268–274.

Проаналізовано проблеми здійснення професійної відповідальності лікарів. Сформульовано визначення поняття «професійна відповідальність лікаря». Розглянуто особливості страхування професійної відповідальності лікарів,

страхові ризики та випадки страхового відшкодування за договором страхування.

03.01—02.11.373.

351.862.22 Федорова Л. В. Охранное обязательство в отношении недвижимых объектов культурного наследия / *Л. В. Федорова* // Вестник Российской правовой академии. 2010. № 4. С. 41—45.

Рассмотрено содержание охранного обязательства в отношении недвижимого объекта культурного наследия, определена его правовая природа. Особое внимание уделено анализу нормативных правовых актов, регулирующих вопросы оформления охранных обязательств. Освещены проблемы их толкования и противоречия и предложены варианты решения спорных вопросов.

03.01—02.11.374.

347.471 Харитонов Ю. С. Договоры об объединении: правовые вопросы управления неправосубъектными образованиями / *Юлия Сергеевна Харитонов* // Гражданское право. 2010. № 4. С. 20—24.

Отмечено, что коллективные образования, не признаваемые законодателем субъектами права, как правило, создаются на основании договоров об объединении лиц. По мнению автора, такие договоры следует рассматривать как основания возникновения отношений управления. Уточняя разработанную в доктрине классификацию, предложено выделить такие договоры в самостоятельную группу гражданско-правовых договоров.

03.01—02.11.375.

347.921.4(477) Харченко Г. Г. Правова проблематика захисту інтересу в цивільному праві України / *Георгій Георгійович Харченко* // Часопис Київського університету права. — 2011. — № 1. — С. 175—179.

Розглянуто проблематику інтересу як самостійного об'єкта захисту в контексті положень цивільного законодавства України та рішень Конституційного Суду України від 1 грудня 2004 р. № 18- рп/2004 №1-10/2004 по справі № 1-10/2004. Визначено, в яких межах і який саме інтерес як самостійний об'єкт захисту може захищатися з точки зору закону та права. У висновках відмічено, що потреби у кожній людини однакові, зумовлені самою природою людини. Саме тому вони завжди поєднані з відповідним суб'єктивним правом. Інтереси, навпаки, як окремі варіації, що базуються певним чином на загальних потребах, у кожній людини можуть різнитися, оскільки визначаються індивідуальністю кожної конкретної людини, а відтак вони не завжди поєднуються з відповідним суб'єктивним правом.

03.01—02.11.376.

347.440:347.133.8 Черкашина О. В. Проблемы передачи в доверительное управление исключительных прав / *О. В. Черкашина* // Вест-

ник Российской правовой академии. 2010. № 4. С. 46—49.

Рассмотрены проблемы передачи в доверительное управление исключительных прав на результаты интеллектуальной деятельности, предлагается решение вопроса о порядке передачи в управление имущественных прав. Представленная схема может применяться при исследовании передачи в доверительное управление объектов различных видов. Отмечено, что договор доверительного управления может быть заключен в отношении исключительных прав. Реальный характер договора этому не препятствует.

03.01—02.11.377.

347.77.03 Черничкина Г. Н. О корректности формулировки действующего законодательства в части определения субъекта, ведущего дела по получению патента / *Г. Н. Черничкина* // Современное право. 2010. № 9. С. 116—120.

На основе анализа законодательства обоснован вывод о некорректности формулировок административного регламента. По мнению автора, в законодательстве должно быть четко указано, что субъектом правоотношения патентования является только заявитель, который в данном правоотношении обладает правами и обязанностями, т. е. ведет дела по получению патента. «Иные заинтересованные лица» могут иметь только охраняемый законом интерес, а патентообладатель в данном правоотношении вообще отсутствует.

03.01—02.11.378.

347.789(477) Чомахашвілі О. Зміст адміністративно-правового регулювання у сфері охорони прав на промислові зразки / *Олена Чомахашвілі* // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2010. № 6. С. 27—32.

Висвітлено значення промислових зразків у життєдіяльності суспільства. З'ясовано вплив держави на охорону промислових зразків. Розкрито поняття охорони прав на промислові зразки. На основі аналізу чинного законодавства України та узагальнень практики його реалізації визначено особливості механізму адміністративно-правового регулювання охорони прав на промислові зразки. Визначено адміністративно-правові засади діяльності державних органів щодо охорони прав на промислові зразки.

03.01—02.11.379.

347.155(477+470+476) Чорна Ж. Л. Особливості дієздатності малолітніх і неповнолітніх осіб за цивільним законодавством України, Росії, Білорусі / *Ж. Л. Чорна* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 3. — С. 60—64.

З'ясовано стан наукової розробки проблеми. Проаналізовано чинне цивільне законодавство України, Росії та Білорусі щодо дієздатності малолітніх і неповнолітніх осіб. У висновках відмічено, що загалом норми, які регулюють

дані питання, є доволі схожими, але норми ЦК України дещо розширюють можливості даної категорії осіб до набуття та здійснення самостійними діями прав та обов'язків.

Див. також: 01.01–02.11.84, 02.01–02.11.164,
05.01–02.11.628, 06.01–02.11.646,
07.01–02.11.753, 09.01–02.11.992.

ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Книги

03.01–02.11.380.

347.952(477)(075.8) Окреме провадження в цивільному процесі України: навч. посіб. для вузів / за ред. Р. М. Мінченко; МОН України, НУ ОЮА. О.: Фенікс, 2010. 222 с.

У навчальному посібнику розкрито сутність та правову природу окремого провадження у цивільному процесі України. Здійснено аналіз особливостей правового регулювання різних категорій справ окремого провадження та досліджено особливості процесуального порядку їх судового розгляду та ухвалення судових рішень.

Автореферати

03.01–02.11.381.

341.932(043.3) Рибачок В. А. Процедура нотаріального посвідчення договору іпотеки: історія та сучасність: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Рибачок Вікторія Анатоліївна; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2011. — 22 с.

Визначено основні етапи становлення процедури оформлення договорів іпотеки. Зроблено їх історико-правову оцінку. З'ясовано форму іпотечного договору. Визначено об'єкти, що можуть виступати предметом договору іпотеки. Розкрито суб'єктивні та об'єктивні умови нотаріального провадження договору іпотеки. Розроблено пропозиції щодо вдосконалення чинної процедури нотаріального посвідчення договорів іпотеки нотаріусами та рекомендації з метою напрацювання єдиної нотаріальної практики.

03.01–02.11.382.

347.922(043.3) Снідевич О. С. Позов у цивільних справах, що виникають із земельних правовідносин: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Снідевич Олександр Станіславович; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2011. — 18 с.

Досліджено поняття, елементи, класифікацію позовів. Розглянуто правові питання пред'явлення позову, його зміни, забезпечення позову в цивільних справах, що виникають із земельних правовідносин. За наслідками дослідження сформульовано пропозиції щодо вирішення проблемних питань судової практики та удосконалення чинного законодавства.

Реферати

03.01–02.11.383.

347.928 Бичкова С. С. Зустрічний позов як цивільна процесуальна форма захисту інтересів відповідача / С. С. Бичкова // Вісник Верховного Суду України. 2010. № 10. С. 41–44.

Визначено, що зустрічний позов це самостійні вимоги відповідача, пред'явлені ним до позивача у порядку і строки, встановлені законом, для спільного їх розгляду з первісним позовом у межах одного і того самого провадження у цивільній справі.

Відносно юридичної природи зустрічного позову автор, аналізуючи існуючу в процесуальній літературі наукову дискусію зазначає, що зустрічний позов має самостійну юридичну природу і водночас є засобом захисту інтересів відповідача.

Також досліджується можливість пред'явлення зустрічних позовних вимог до третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору. Вказується про допустимість такого пред'явлення.

І. В. Андронов

03.01–02.11.384.

347.961.6 Грибанова О. Процесуальний статус нотаріуса в цивільному судочинстві / Ольга Грибанова // Нотаріат для вас. 2010. № 10. С. 87–88.

Вказується, що у справах за скаргами на нотаріальні дії або відмову в їхньому вчиненні, відповідно, нотаріуси та інші органи, що виконують нотаріальні дії, беруть участь як зацікавлені особи. Як виняток зазначаються справи про спадкування, де нотаріуси не є зацікавленими особами і не повинні залучатися до участі у справі.

Зроблено висновок про те, що нотаріус не може бути залучений до участі у цивільній справі ні в якості відповідача, ні в якості одного із співвідповідачів за винятком звернення особи із позовом про відшкодування нотаріусом заподіяної шкоди.

І. В. Андронов

03.01–02.11.385.

347.926(470) Кляус Н. В. О недостатках гражданской процессуальной формы публичного производства / Н. В. Кляус // Российский юридический журнал. 2010. № 5. С. 172–180.

Большое значение в конституционно-правовом статусе лица имеет его субъективное гражданское процессуальное право на обращение в суд за защитой своих нарушенных или оспариваемых прав, свобод и законных интересов в порядке, установленном законодательством о гражданском судопроизводстве. В данной статье корреспондирует положение подраздела III ГПК РФ («Производство по делам, возникающим из публичных правоотношений»), состоящего из трёх глав.

Автор отмечает некоторые недостатки гражданской процессуальной формы публичного производства и вносит предложения по совершенствованию гражданского процессуального законодательства.

Н. В. Волкова

03.01—02.11.386.

347.923(477) Косарева Т. Проблеми інституту судових викликів і повідомлень, що лежать у сфері процесуального закріплення їх змісту в нормах Цивільного процесуального кодексу України / *Тетяна Косарева* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 11. — С. 89—92.

Одним із процесуальних інструментів, за допомогою яких забезпечується оперативність та своєчасність розгляду судами цивільних справ, є судові повістки про виклик до суду та судові повістки-повідомлення. Судове повідомлення має інформативний характер та надсилається особам, участь яких у судовому засіданні не є обов'язковою, на відміну від судових викликів, які адресуються саме тим особам, які зобов'язані з'явитися до суду.

Інститут судових викликів і повідомлень, на думку автора, має як прямий, так і зворотний зв'язок. У прямому зв'язку відбувається дія суду щодо оформлення судових викликів і повідомлень, їх доставка та вручення адресату, а у зворотному напрямі дії особи, яка повинна з'явитися в судове засідання за викликом суду. У статті проаналізовано норми чинного цивільного процесуального законодавства України, що регулюють порядок направлення та вручення судових повісток, а також їх зміст.

Судові повістки необхідно розглядати як: процесуальні документи, наділені імперативністю; носії спеціальної інформації; письмові докази; звітно-грошові документи; супровідні документи. Виходячи із принципу змагальності сторін та ґрунтуючись на покладеному на сторін обов'язку доказування, автором доводиться необхідність покладення на сторін обов'язку здійснення виклику свідків у судове засідання.

І. В. Андронов

03.01—02.11.387.

347.91/95:34.03 Молчанов В. В. Об ответственности в гражданском судопроизводстве / *Валерий Владимирович Молчанов* // Арбитражный и гражданский процесс. 2010. № 10. С. 28—31.

Рассмотрен вопрос о существовании гражданской процессуальной ответственности как вида юридической ответственности. Утверждается, что под гражданской процессуальной ответственностью можно понимать лишь публично-правовую ответственность перед государством в лице суда и лишь за гражданские процессуальные правонарушения.

Проанализировав нормы гражданского процессуального права, автор утверждает, что применительно к гражданскому процессуальному праву более правильно говорить не о гражданс-

кой процессуальной ответственности, а об ответственности в гражданском судопроизводстве уголовной, гражданско-правовой, административной и дисциплинарной. Также, по мнению автора, необходимо декриминализировать отказ свидетеля от дачи показаний по делу ввиду перехода к состязательному процессу и невысокой общественной опасности данного деяния, в связи с чем обосновывается необходимость замены уголовной ответственности такого свидетеля на административную. Утверждается обязанность дачи сторонами правдивых объяснений по делу. Заведомо ложные объяснения сторон предлагается рассматривать как противодействие правильному и своевременному рассмотрению дела с соответствующей санкцией.

И. В. Андронов

03.01—02.11.388.

347.78:347.961 Незнамов А. В. Депонирование экземпляров авторских произведений как элемент подведомственности юридических дел органам нотариата / *Андрей Владимирович Незнамов* // Арбитражный и гражданский процесс. 2010. № 12. С. 11—14.

Традиционно одним из критериев подведомственности является спорность или беспспорность права. Данный критерий используется в том числе для разграничения подведомственности юридических дел между судами и нотариусами. Одним из видов юридических дел, полномочия нотариусов в отношении которых до настоящего времени не исследовались детально, является так называемая регистрация авторских прав, т. е. удостоверение факта авторства лица на созданное им произведение.

Данная статья посвящена проблеме авторских прав в аспекте нотариальной подведомственности. Автор обращается к так называемой регистрации авторских прав различными юридическими лицами, которая не может считаться юридической процедурой, предусмотренной законом. А. В. Незнамов предлагает усовершенствовать нотариальную подведомственность с целью введения официальной процедуры депонирования авторских произведений. Определенные нотариальные действия считаются основой такого депонирования. Автор излагает некоторые основания и обоснования с целью доказать возможность и преимущества такого нотариального депонирования.

Н. В. Волкова

03.01—02.11.389.

347.961.3 Парасюк В. М. Нотаріальна таємниця: окремі спірні питання / *В. М. Парасюк* // Митна справа. 2010. № 6. С. 182—185.

Розглянуто питання змісту нотаріальної таємниці, до якої входить інформація, що була повідомлена особою, яка звернулася до нотаріуса, та інші відомості, які було одержано нотаріусом у процесі нотаріального провадження.

Крім того, визначено коло осіб, обов'язком яких є зберігати нотаріальну таємницю, порядок

нотаріального провадження з відомостями, що становлять нотаріальну таємницю, та відповідальність за порушення вимог законодавства щодо збереження нотаріальної таємниці.

Зроблено висновок про те, що обов'язок зберігати таємницю вчинення нотаріальних дій є основою діяльності нотаріуса й запобігає можливості настання несприятливих наслідків у разі розголошення таємниці.

І. В. Андронов

03.01—02.11.390.

347.131 Паскар А. Поняття та роль юридичних фактів у виникненні цивільних процесуальних правовідносин / *Ауріка Паскар* // Підприємство, господарство і право. 2010. № 12. С. 40—42.

Специфічною ознакою цивільних процесуальних правовідносин є динамічність, що виявляється у їх русі та розвитку: вони виникають, змінюються, припиняють своє існування. Нарівні з нормою цивільного процесуального права та цивільною процесуальною правоздатністю підставами виникнення, зміни та припинення цивільних процесуальних правовідносин виступають юридичні факти.

У статті досліджуються проблеми визначення поняття та правової природи цивільних процесуальних юридичних фактів. На підставі аналізу наукових поглядів учених-процесуалістів встановлено роль юридичних фактів. Роль юридичних фактів, що зумовлюють виникнення, зміну та припинення цивільних процесуальних правовідносин, виконує процесуальна діяльність (бездіяльність) учасників процесу. У складі юридичних фактів процесуальна діяльність суду відіграє вирішальну роль. Враховуючи галузеву специфіку цивільного процесуального права, його предмет та метод правового регулювання, а також беручи до уваги положення цивільного процесуального законодавства, автор вважає, що події, строки не зумовлюють безпосередньо виникнення, зміну та припинення цивільних процесуальних правовідносин.

Н. В. Волкова

03.01—02.11.391.

347.948 Рыжов К. Б. Заключение эксперта и его оценка судом в гражданском процессе / *Константин Борисович Рыжов* // Арбитражный и гражданский процесс. 2010. № 10. С. 15—20.

Указується то, що заключение эксперта следует рассматривать как единство фактических данных и формы их выражения во вне, при этом обе указанные составляющие имеют одинаково важное значение, как имеет важное значение и процессуальный порядок получения заключения эксперта.

Содержание судебной экспертизы можно условно разделить на две составляющие: сведения о фактах, выявляемые экспертом, и выводы, которые делает эксперт, применяя свои специальные знания. При этом суд оценивает непосредственно

выводы, содержащиеся в заключении эксперта, так как именно их наличие и является целью назначения любой судебной экспертизы. Именно данную оценку суд и может положить в основу своего решения.

Специфика оценки заключения эксперта и его сложность, по мнению автора, заключается в таких факторах, как «эффект ореола», т. е. психологическое влияние авторитета личности эксперта или самого заключения на судью, а также невозможность оценки судом заключения эксперта с точки зрения обоснованности применённых экспертом методик научного исследования. Также свои особенности имеет оценка вероятностных выводов эксперта, которые не могут быть оценены как доказательство и положены в основу судебного решения.

Утверждается, что заключение эксперта, несмотря на письменную форму его изложения, следует отграничивать от письменных доказательств исходя из следующих особенностей: заключение эксперта возникает в рамках судебного процесса; при оценке заключения эксперта для суда имеют значения не только его реквизиты как письменного документа, но и иные факторы, такие как соблюдение процессуальной формы и соответствие выводов поставленным перед экспертом вопросам; для суда имеет значение не только информация, полученная из экспертного заключения, но и надёжность самого эксперта как источника доказательства, его профессионализм и т. п.; наличие процессуальных способов повышения достоверности и точности заключения эксперта, таких как проведение комиссионной, комплексной и повторной экспертизы.

Указано на невозможность использования в качестве заключения эксперта несудебной экспертизы, а также заключения эксперта, полученного в рамках иной юрисдикции (например, уголовной). Они могут быть приняты и оценены судом только как письменные доказательства.

И. В. Андронов

03.01—02.11.392.

347.94:347.451.4 Семёнова А. А. О некоторых проблемах доказывания по делам о признании недействительности сделок по отчуждению жилых помещений / *Анастасия Анатольевна Семёнова* // Арбитражный и гражданский процесс. — 2010. — № 11. — С. 5—8; № 12. — С. 18—21.

Вопросы доказывания являются очень важными при рассмотрении и разрешении любого гражданского дела. Разрешения спора по существу возможно только при установлении судом фактических обстоятельств дела с целью дать верную юридическую квалификацию правоотношений сторон, выбрать и применить нормы материального права. Для этого суд должен установить, существовали или существуют в действительности обстоятельства, имеющие правовое значение для дела, подтверждаются ли факты, на которые ссылаются стороны в обосновании своих требований или возражений.

В данной статье раскрываются особенности доказывания по гражданским делам о признании недействительности приватизации и иных сделок по отчуждению жилых помещений. На основе анализа судебной практики автор обсуждает проблемы определения предмета доказывания и представления доказательств с учетом различных оснований исковых требованиях о недействительности сделок.

Н. В. Волкова

03.01—02.11.393.

347.91/95(470) Симонян С. Л. О предмете гражданского процессуального права / *Софья Леонидовна Симонян* // Государство и право. 2010. № 9. С. 105—108.

Рассмотрен вопрос о возможности включения в предмет гражданского процессуального права не только деятельности судов по рассмотрению непосредственно гражданских дел, но и дел арбитражного судопроизводства, а также дел, возникающих из административных и иных публичных правоотношений.

Автор указывает, что расчленение гражданской процессуальной формы не способствует эффективной судебной защите, соблюдению принципа равенства всех перед законом и судом. Во избежание двоякого регулирования порядка рассмотрения гражданских дел в судах общей юрисдикции и арбитражных судах автор утверждает о необходимости создания единого Гражданского процессуального кодекса. При этом производство по делам, возникающим из административных и иных публичных правоотношений, предлагается выделить в самостоятельный вид судопроизводства — административное судопроизводство.

И. В. Андронов

03.01—02.11.394.

347.956(470) Шакирьянов Р. В. Эволюция института принятия нового решения в суде второй инстанции в гражданском процессе / *Рафаиль Валиевич Шакирьянов* // Российский судья. 2010. № 11. С. 7—11.

Рассмотрено становление процессуальной стадии пересмотра судебных решений в кассационной инстанции в гражданском процессе Российской Федерации. Проанализированы основания вынесения нового решения судом второй инстанции, его отличие от изменения решения. Отграничиваются основания вынесения нового решения или изменения решения от оснований отмены решения с направлением дела на новое рассмотрение в суд первой инстанции.

Предусмотренная процессуальным законом возможность судов кассационной инстанции выносить новое решение указывается как основание считать институт «советской кассации» прекратившим своё существование и началом формирования в российском гражданском процессе апелляционного производства.

И. В. Андронов

Статті

03.01—02.11.395.

347.95(44) Аргунов А. В. Особое производство в гражданском процессуальном праве Франции / *Алексей Владимирович Аргунов* // Закон. 2010. № 11. С. 147—153.

Рассмотрены вопросы законодательного регулирования особого производства в гражданском процессуальном праве Франции. Отсутствие научных работ, посвященных анализу зарубежного процессуального законодательства, не позволяет российской науке гражданского процессуального права развиваться в одном ритме с наукой европейских стран, тормозит развитие судебной реформы в России. Предложенный в статье анализ правового регулирования института особого производства во Франции может быть полезен при реформировании аналогичного института в российском праве.

03.01—02.11.396.

347.91/95:267 Бабарыкина О. В. Ограничение гражданских процессуальных прав религиозных субъектов / *Ольга Викторовна Бабарыкина, Григорий Борисович Рабочев* // Арбитражный и гражданский процесс. 2010. № 10. — С. 9—12.

Исследованы вопросы гражданских процессуальных прав религиозных организаций. Сформирована авторская позиция о том, что связь с религией юридического лица является юридически значимым признаком организации, ограничивающим гражданские процессуальные права.

03.01—02.11.397.

340.15(4):347.63 Балко О. Відносини між батьками та дітьми в країнах романо-германського типу правової системи: історико-правові аспекти / *О. Балко* // Юридична Україна. — 2010. № 10. С. 21—28.

На основі аналізу норм Французького цивільного кодексу 1804 р., Німецького цивільного уложення 1900 р., Сімейного кодексу України 2002 р. досліджено закономірності розвитку відносин батьків та дітей у Давньому Римі та у сучасних європейських країнах романо-германського типу правової системи. Простежено зміну правового змісту поняття батьківської влади, розкрито підстави її виникнення та припинення. Здійснено аналіз розвитку особистих та майнових відносин між батьками та дітьми. Розглянуто міжнародно-правові акти, що регулюють сімейні відносини у цій сфері.

03.01—02.11.398.

347.91/95(477):141.7 Бірюков І. А. Справедливість та її місце в цивільному судочинстві / *І. А. Бірюков* // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 10. С. 93—98.

Висвітлено питання співвідношення справедливості і законодавчих норм при здійсненні правосуддя з цивільних справ. Акцентовано увагу

на спірних цивільно-правових і цивільно-процесуальних положеннях. Внесено пропозиції, спрямовані на вдосконалення чинного законодавства України у зазначеній сфері.

03.01—02.11.399.

347.91/95:342.734:369.5(470) Бобров Е. А. Публично-правовой порядок рассмотрения споров о праве граждан на трудовую пенсию / *Е. А. Бобров* // Социальное и пенсионное право. — 2010. — № 4. — С. 7—10.

Раскрыты особенности публично-правового порядка в спорах, связанных с реализацией прав граждан на трудовую пенсию, и отсутствие четкого правового механизма по восстановлению прав граждан на трудовую пенсию в судебном порядке. Отмечено, что любые дела, связанные с реализацией права граждан на трудовую пенсию (кроме заявлений об установлении юридических фактов), подлежат рассмотрению в публично-правовом (по правилам главы 25 ГПК РФ), а не исковом порядке. Обращено внимание на то, что только публично-правовой порядок позволяет наиболее эффективно и оперативно рассмотреть спор (срок рассмотрения заявления 10 дней вместо 2 месяцев в исковом порядке (ч. 1 ст. 257 ГПК РФ) и восстановить нарушенное право гражданина.

03.01—02.11.400.

342.736(470):347.961 Богатырев В. Н. Право граждан на юридическую помощь в условиях реформирования российского нотариата / *В. Н. Богатырев, Ю. В. Барзилова* // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 9. — С. 69—73.

Проанализированы проблемы реализации права граждан на юридическую помощь в условиях реформирования российского нотариата. Отмечено, что нотариальное общество располагает высококвалифицированными специалистами, которые призваны обеспечить защиту прав и законных интересов граждан и юридических лиц путем совершения определенных нотариальных действий.

03.01—02.11.401.

347.921.6(470) Грикевич О. А. Взыскание обязательных платежей и санкций в суде общей юрисдикции / *Оксана Александровна Грикевич* // Арбитражный и гражданский процесс. 2010. — № 10. — С. 31—34.

Рассмотрен вопрос о взыскании обязательных платежей и санкций в суде общей юрисдикции. Данная категория дел разделена на спорные и бесспорные. Бесспорные, т. е. такие, когда налогоплательщик согласен с суммой взыскиваемого обязательного платежа, должны быть отнесены к компетенции налоговых органов. Спорные должны рассматриваться в порядке производства по делам публичных правоотношений. Такой процедурой должен быть дополнен раздел 3 Гражданского процессуального кодекса РФ.

03.01—02.11.402.

347.958 Дем'янова О. В. Окремі аспекти реалізації вимог до рішень суду в світлі підстав для їх зміни або скасування вищестоящими інстанціями в цивільному судочинстві / *Олена Вікторівна Дем'янова* // Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 165—169.

Досліджено взаємні зв'язки між вимогами до судових рішень та підставами для зміни чи скасування судових актів у порядку перегляду вищестоящими інстанціями. Проведено аналіз таких понять, як законність та обґрунтованість рішення суду. Окрему увагу приділено шляхам забезпечення єдності розуміння вимог до рішень суду в усіх судових інстанціях.

03.01—02.11.403.

347.958(44) Дзагурова М. Д. Экстраординарные способы обжалования в системе способов пересмотра судебных постановлений в сфере гражданской юрисдикции во Франции / *М. Д. Дзагурова* // Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения. — 2010. — № 6. — С. 155—160.

Рассмотрены наиболее часто выделяемые наукой гражданского процессуального права Франции теории классификации способов обжалования судебных постановлений. На основе анализа французской доктрины гражданского процесса, а также действующего ГПК Франции 1975 г. раскрывается сложный характер системы способов обжалования судебных постановлений, а также уязвимость правила их законодательного разграничения на обычные и экстраординарные, особо определяется место и назначение последних в системе способов обжалования судебных постановлений.

03.01—02.11.404.

347.91/95(470) Дмитриев М. Н. О принципе правовой определенности в российском гражданском процессе / *Михаил Николаевич Дмитриев* // Цивилист. 2010. № 4. С. 94—98.

Исследованы актуальные проблемы, связанные с определением понятия и содержания принципа правовой определенности, формализованного в решениях Европейского суда по правам человека. Сделан вывод о том, что принцип правовой определенности сочетает в себе элементы, как естественного права, так и права позитивного. Базируясь на этом, сформулировано содержание данного принципа.

03.01—02.11.405.

347.91/95:342.734(470.311) Ерофеева О. В. Анализ судебной практики по делам, связанным с защитой пенсионных прав граждан / *О. В. Ерофеева* // Социальное и пенсионное право. — 2010. — № 4. — С. 10—12.

Раскрыты проблемы в судебной практике при рассмотрении споров граждан в сфере пенсионного права на примере Московского региона. Указано на необходимость дальнейшего системного совершенствования пенсионного законо-

нодательства, которое бы, с одной стороны, устанавливало достойный уровень пенсионного обеспечения, а с другой — гарантировала гражданам простоту и доступность беспрепятственной реализации пенсионных прав.

03.01—02.11.406.

347.961.46 Желіховська Ю. В. Особливості нотаріального посвідчення шлюбного договору / Ю. В. Желіховська // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. Вип. 4. С. 101—103.

З'ясовано поняття, сутність, значення шлюбного договору. Досліджено сторони та процедуру нотаріального посвідчення. Висвітлено особливості участі нотаріуса у процесі посвідчення шлюбного договору.

03.01—02.11.407.

347.91/95:343.268:616-002.5 Звірко О. Деякі процесуальні аспекти судового розгляду справ про обов'язкову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу / Олександр Звірко, Олена Осипова // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 10. С. 90—93.

Досліджено цивільні процесуальні відносини, які виникають під час судового розгляду справ про обов'язкову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу. З метою убезпечення інших людей від захворювання на заразну форму туберкульозу запропоновано встановити особливий скорочений порядок апеляційного оскарження та розгляд справ у апеляційному суді, а також негайне виконання судових рішень.

03.01—02.11.408.

348.14:378.634:347.91/95 Исаенкова О. В. Перспективы развития преподавания дисциплин кафедры гражданского процесса на современном этапе / О. В. Исаенкова // Вестник Саратовской государственной академии права. 2010. № 5. С. 99—102.

Рассмотрены вопросы преподавания профессиональных юридических дисциплин на кафедре гражданского процесса Саратовской государственной академии права с учетом активизации обсуждения Федеральных государственных образовательных стандартов третьего поколения. Обосновано, что переход к предполагаемой государственными образовательными стандартами оценке на основе зачетных единиц должен предоставить больше возможностей для определения качества прохождения обучающимися профессиональных блоков.

03.01—02.11.409.

347.942/943 Кайзер Ю. В. Этапы судебного доказывания в гражданском и арбитражном процессах / Ю. В. Кайзер // Российский юридический журнал. 2010. № 6. С. 137—145.

Рассмотрены вопросы судебного доказывания, состоящего из определенных этапов. Выдвинуты теоретические представления о судеб-

ном доказывании как о совокупности этапов, без прохождения которых невозможно объективно установить фактические обстоятельства дела и правильно разрешить возникший конфликт между участниками гражданских и иных правоотношений.

03.01—02.11.410.

347.932:349.2:331.109 Короленко В. Деякі шляхи оптимізації регулювання строків звернення до суду за вирішенням індивідуальних трудових спорів / Віталій Короленко // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 10. С. 99—102.

Розглянуто питання правового регулювання строків звернення до суду за вирішенням індивідуальних трудових спорів. Обґрунтовано необхідність застосування терміна «позовна давність» щодо таких справ. Запропоновано початок перебігу позовної давності у справах про поновлення на роботі пов'язувати з моментом, коли працівникові стало або повинно було стати відомо про його звільнення.

03.01—02.11.411.

347.961(470) Кузовкин И. А. Перспективы развития нотариальной формы защиты и охраны права в контексте разработки проекта Федерального закона «О нотариате и нотариальной деятельности в Российской Федерации» / Илья Алексеевич Кузовкин // Закон. 2010. № 12. С. 68—74.

Обосновывая тезис об устаревшем характере современной модели небуджетного латинского нотариата в России, автор анализирует основные направления реформирования и совершенствования института нотариата как одного из инструментов защиты прав и законных интересов граждан и организаций в гражданском обороте. Исследованы вопросы применения примирительных процедур в нотариальной деятельности.

03.01—02.11.412.

347.952 Ласкина Н. В. Некоторые проблемы процессуального правопреемства в гражданском процессе / Наталья Викторовна Ласкина, Ольга Викторовна Степаненко // Арбитражный и гражданский процесс. 2010. № 10. С. 13—15.

Рассмотрены отдельные проблемные вопросы института процессуального правопреемства в гражданском процессе. Критическому анализу, как со стороны теории, так и со стороны судебной практики, подверглись сроки приостановления производства по делу в случае процессуального правопреемства, основания для прекращения производства по делу, отсутствие прав у ответчика на возобновление производства по делу.

03.01—02.11.413.

347.1+347.9 Лічман Л. Г. Щодо необхідності дослідження правозастосування у цивільному судочинстві України / Л. Г. Лічман // Універси-

тетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 4. С. 69–75.

Виявлено найбільш актуальні проблеми правозастосування у цивільному судочинстві та оглянуто стан вивчення проблематики. На підставі аналізу наукових джерел та чинного законодавства України сформульовано висновок про необхідність проведення комплексної розробки проблеми правозастосування у цивільному судочинстві України.

03.01–02.11.414.

347.91/95 Малешин Д. Я. Общенаучные методы гражданского процессуального права / Д. Я. Малешин // Вестник Саратовской государственной академии права. — 2010. — № 6. — С. 122–134.

Отмечено, что в условиях проведения судебной реформы важным является определение методологии законотворчества. Необходимо использовать не отдельные методы, а комплекс правовых средств. Только в таком случае законодательство может быть эффективным. Большое значение имеют общенаучные методы гражданского процессуального права.

03.01–02.11.415.

347.91/95 Мишутина Э. И. К вопросу о соотношении ценностей и аксиом гражданского процессуального права / Э. И. Мишутина // Российский юридический журнал. 2010. № 5. — С. 181–186.

Освещена не исследованная в науке гражданского процессуального права проблема правовых ценностей данной отрасли. Дано определение названного центрального аксиологического понятия и рассмотрены аксиомы как форма их закрепления в законе. Отмечено, что совокупность аксиом гражданского процессуального права является одновременно и сущностью этой отрасли права, и тем контекстом, который определяет все входящие в аксиомы ценности и исходящие из аксиом идеи, принципы, нормы-правила поведения.

03.01–02.11.416.

347.94 Нахова Е. А. К вопросу о принципах доказательственного права в гражданском судопроизводстве / Е. А. Нахова // Вестник Саратовской государственной академии права. — 2010. — № 6. — С. 134–136.

Рассмотрен вопрос обоснования наличия принципов доказательственного права в гражданском судопроизводстве. Представлены основные направления дискуссии по исследуемой проблеме. Проанализированы понятие, правовая природа и состав принципов доказательственного права.

03.01–02.11.417.

347.91/95 Николайченко О. В. Тенденции развития метода правового регулирования граж-

данских процессуальных отношений / О. В. Николайченко // Вестник Саратовской государственной академии права. 2010. № 5. С. 108–112.

Рассмотрена одна из наиболее сложных, актуальных в научном и важных в практическом отношении проблем. Обращено внимание на ряд весьма существенных моментов, свидетельствующих о главенствующей роли императивного метода-приема правового регулирования гражданских процессуальных отношений. Опираясь на обширный эмпирический и теоретический материал, автор последовательно раскрывает сущность метода правового регулирования гражданских процессуальных отношений, его зависимость от принципов гражданского процессуального права.

03.01–02.11.418.

347.952(477):347.736 Ніколаєв І. Удосконалення системи примусового виконання зобов'язань у виконавчому провадженні та процедурі банкрутства / І. Ніколаєв // Право України. — 2010. — № 11. — С. 112–119.

Вказано на незадовільний рівень виконання зобов'язань у процедурах примусового стягнення в Україні. Особливу увагу приділено аналізу шляхів удосконалення виконавчого провадження та процедури банкрутства, які є основними елементами системи примусового виконання зобов'язань. Наголошено на необхідності удосконалення процедур виконавчого провадження та банкрутства, підвищення ефективності механізмів примусової реалізації майна боржника та унеможливлення ухилення від примусового виконання рішень суду через прогалини в законодавстві та неузгодженість окремих процедур, що дасть змогу суттєво поліпшити стан примусового виконання зобов'язань в Україні.

03.01–02.11.419.

347.91/95.001.11:17.031.1 Першин А. А. Формализм как принцип гражданского судопроизводства / А. А. Першин // Вестник Саратовской государственной академии права. 2010. № 6. — С. 136–138.

Рассмотрен формализм как принцип гражданского судопроизводства. Сделана попытка свести современный гражданский процесс к диалектическому смягчению процессуальных формальностей.

03.01–02.11.420.

347.91 Притика Ю. Д. Зміст та класифікація принципів медіації / Ю. Д. Притика // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 10. С. 86–92.

Наголошено, що медіація як одна із процедурно-процесуальних форм розв'язання правових конфліктів має підкорюватися основним принципам процесуальних галузей із врахуванням її особливостей. Визначено правову природу принципів медіації. З'ясовано їх зміст. Здійснено поділ принципів медіації. Сформульовано їх визначення.

03.01–02.11.421.

352(477):347.91/95 Рожик Ю. Проблеми правового регулювання форми та змісту висновку органів місцевого самоврядування в цивільному процесі / Ю. Рожик // Вісник Львівського університету. Серія юридична: зб. наук. пр. — Л., 2010. Вип. 51. С. 212–217.

Відмічено, що форма висновку органів місцевого самоврядування у ЦПК України не передбачає вимог до форми такого висновку в письмовій чи усній формі. Досліджено питання форми та змісту висновку органів місцевого самоврядування у цивільному процесі. Проаналізовано неоднорідні думки науковців щодо зазначеної проблеми. Виявлено прогалину в правовому регулюванні цих питань. Запропоновано доповнення до ЦПК України, які б заповнили цю прогалину.

03.01–02.11.422.

347.952.001.33 Свирин Ю. А. О некоторых проблемах институционализма и кодификации законодательства гражданского исполнительного права / Ю. А. Свирин // Арбитражный и гражданский процесс. 2010. № 9. С. 10–12.

Проаналізовано дійсний масив норм, регулюючих виконання виконавчого виробництва. Ефективність регулювання виконавчих правовідносин до нинішнього часу залишається дуже низкою. Всі зміни існуючих норм в межах інституту цивільного процесуального права, пропонувані законодавцем, є лише палиативною заходом, не даючи результатів. Вказано, що настав необхідність в структурній перебудові всієї системи права і кодифікації норм, регулюючих виконавчі правовідносини.

03.01–02.11.423.

347.92 Сенік С. Поняття та характерні ознаки наказного виконання / С. Сенік // Вісник Львівського університету. Серія юридична: зб. наук. пр. — Л., 2010. Вип. 51. С. 218–222.

Досліджено проблему поняття та характерних ознак наказного виконання. Зроблено порівняльний аналіз позовного, окремого та наказного виконання. Досліджено законодавчі положення щодо послідовності вчинення процесуальних дій у наказному виконанні. Виділено етапи наказного виконання.

03.01–02.11.424.

347.91/95:342.565.2(470) Солов'єва Т. В. Исполнение актов Конституционного Суда Российской Федерации в гражданском судопроизводстве / Татьяна Владимировна Соловьёва // Арбитражный и гражданский процесс. 2010. — № 11. — С. 15–18.

Рассмотрены вопросы о порядке исполнения актов Конституционного Суда РФ. Сделан вывод, что исполнение указанных актов протекает в следующих формах: непосредственное исполнение, опосредованное исполнение, смешанная форма исполнения. В зависимости от формы

исполнения различается роль судов общей юрисдикции в реализации актов Конституционного Суда РФ.

03.01–02.11.425.

347.91/95:316.776.4 Турчин-Кукарина І. Генезис оціночних понять права в контексті цивільного судочинства / Ірина Турчин-Кукарина // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 10. С. 94–98.

Проаналізовано історико-правові джерела та філософські праці відомих мислителів. Визначено періодизацію застосування оціночних понять права та виявлено основні загальні риси кожного з періодів. Досліджено оціночні поняття права у єдності генетичного та теоретичного аспектів.

03.01–02.11.426.

347.94 Фенніч В. П. Процесуальні засоби доказування при розгляді справ окремого провадження / В. П. Фенніч // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 3. С. 65–70.

Проаналізовано з теоретичних та практичних позицій систему засобів доказування, що використовуються при розгляді справ окремого провадження. Враховуючи нечіткість формулювання законодавцем видів засобів доказування, що можуть бути використані в процесі розгляду справ окремого провадження, запропоновано зробити їх чіткий перелік у чинному ЦПК України.

03.01–02.11.427.

340.111(470) Хубиева М. Р. Вопросы правового регулирования в Российской Федерации / М. Р. Хубиева // Аспирант и соискатель. 2010. — № 5. — С. 36–42.

Дается оценка дискуссионных вопросов состава правовых инструментов, используемых при выработке и реализации решений и соглашений в процессе гражданского и арбитражного судопроизводства. Делается акцент на необходимости комплексного использования юридических норм, института правовых отношений. Обосновывается формирование механизма правового режима, отражающего особенности компоновки набора юридических средств, взаимодействующих между собой дозволений и запретов.

03.01–02.11.428.

347.922.6:347.214.2 Чудиновская Н. А. Некоторые вопросы обеспечения иска по спорам о правах на недвижимое имущество: практический аспект / Наталья Андреевна Чудиновская // Арбитражный и гражданский процесс. — 2010. № 11. С. 8–13.

Статья посвящена вопросам применения судами обеспечительных мер по спорам о правах на недвижимое имущество. На основе анализа сложившейся судебной практики исследованы вопросы возможности применения обеспечи-

тельных мер на различных стадиях гражданского и арбитражного процесса; состав субъектов, обладающих правом инициировать обеспечение иска. Основное внимание уделено особенностям ареста недвижимого имущества ответчика как «основной» меры по обеспечению иска.

03.01–02.11.429.

347.94(477) Шкребець Д. В. Судове доказування / Дмитро Васильович Шкребець // Часопис Київського університету права. — 2011. — № 1. — С. 206–210.

Розкрито зміст поняття «судове доказування», визначено його роль у цивільному процесі України. Основну увагу зосереджено на предметі, об'єкті і меті цивільного судочинства, а також дослідженні судом і учасниками процесу доказів.

СІМЕЙНЕ ПРАВО

Статті

03.01–02.11.430.

347.642 Галунов М. І. Проблемні аспекти правового регулювання опіки та піклування про дітей в Україні / М. І. Галунов, В. В. Галунова // Право і суспільство. 2010. № 6. С. 86–91.

Проаналізовано проблемні аспекти встановлення опіки та піклування про дітей, які позбавлені батьківської опіки та піклування. Досліджено опіку та піклування як правовий інститут. Зазначено, що проблеми правового регулювання відносин у сфері опіки та піклування потребують глибокого науково-теоретичного дослідження та подальшого удосконалення нормативно-правової основи соціального захисту дітей шляхом комплексного розвитку цього правового інституту.

03.01–02.11.431.

347.45/4(477) Ковальська В. С. Класифікація юридичних фактів у сімейному праві України / В. С. Ковальська // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький. 2010. — Вип. 3. — С. 82–87.

Проаналізовано погляди науковців щодо класифікації юридичних фактів у сімейному праві України. Вказано на невирішеність питання про існування правозупиняючих юридичних фактів. У контексті проблематики класифікації юридичних фактів у сімейному праві запропоновано їх розмежувати за правовими наслідками на правотворючі, правозмінючі, правоприпиняючі, правовідновлюючі, правоперешкоджуючі та правозупиняючі.

03.01–02.11.432.

347.628(477) Лежнева Т. М. Поняття та зміст режиму окремого проживання подружжя /

Т. М. Лежнева, С. В. Черноп'ятов // Право і суспільство. 2010. № 6. С. 117–121.

Визначено поняття та окреслено зміст режиму окремого проживання подружжя. З'ясовано його елементи за сучасним сімейним правом України. Розглянуто питання доцільності цього інституту.

03.01–02.11.433.

347.64(477) Лепех С. Підстави, порядок та правові наслідки позбавлення батьківських прав / С. Лепех // Вісник Львівського університету. Серія юридична : зб. наук. пр. Ль., 2010. Вип. 51. С. 175–181.

Проведено аналіз сутності обставин, які є підставами для позбавлення батьківських прав. З'ясовано особливості процедури та правових наслідків застосування санкції, а також доцільності притягнення до такої відповідальності усиновлювачів. Висвітлено проблеми щодо застосування на практиці такої сімейно-правової санкції, як позбавлення батьківських прав. Запропоновано зміни та доповнення до чинного сімейного законодавства України.

03.01–02.11.434.

347.645 Рот Л. Г. Природа ответственности лиц, заменяющих родителей, в случае неисполнения ими обязательств / Л. Г. Рот // Российский юридический журнал. 2010. № 5. С. 166–171.

Рассмотрен вопрос о существовании в семейном праве института ответственности лиц, заменяющих родителей (усыновителей, приемных родителей, опекунов и попечителей). Сделан вывод о том, что следствием прекращения семейных отношений с участием данных лиц является реализация мер защиты. Даны предложения, направленные на совершенствование законодательства и судебной практики.

03.01–02.11.435.

347.615 Таш'ян Р. І. Договір про припинення права на аліменти для дитини у зв'язку з передачею права власності на нерухоме майно / Р. І. Таш'ян // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 110. С. 64–73.

Розглянуто питання ризиковості договору, моменту його укладання, встановлення обмежень щодо відчуження майна, право власності на яке передається за договором, недійсності останнього й можливості укладення інших правочинів про припинення права на аліменти.

Див. також: 01.01–02.11.54, 01.01–02.11.64.

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Автореферати

03.01—02.11.436.

341.932(043.3) Пшеничнюк Д. В. Колізійний принцип тісного зв'язку у міжнародному приватному праві: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Пшеничнюк Дмитро Владиславович; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2011. — 23 с.

Проаналізовано історичні умови виникнення колізійної доктрини тісного зв'язку. З'ясовано сучасні кодифікаційні моделі принципу та висвітлено новітні тенденції застосування тісного зв'язку. Особливу увагу приділено аналізу дихотомічності тісного зв'язку — специфічним ознакам, які не притаманні звичайній колізійній нормі, проте властиві принципу тісного зв'язку. Виявлено, що дихотомічність тісного зв'язку відтворена у правовій термінології (терміни «тісний зв'язок», «більш тісний зв'язок», «найтісніший зв'язок», попри їх синонімічність, здатні відображувати різний ступінь зв'язку застосовуваного права із правовідносинами). Розглянуто механізм практичного застосування принципу тісного зв'язку у договірних та деліктних відносинах, його співвідношення з іншими інститутами міжнародного приватного права: автономією волі, імперативними (надімперативними) нормами, правовою класифікацією, депасажем, зворотним відсиланням тощо.

Статті

03.01—02.11.437.

341.9:347.113 Асосков А. В. Теория Г. Кегеля о коллизионных интересах, влияющих на формирование коллизионных норм в международном частном праве / А. В. Асосков // Вестник Московского университета. Сер. 11: Право. 2010. № 5. С. 46—67.

Проаналізована теорія известного современного немецкого ученого Г. Кегеля о коллизионных интересах, влияющих на формирование коллизионных норм в международном частном праве. Данная теория основана на использовании достижений общей правовой методики юриспруденции интересов и такой ее более поздней разновидности, как юриспруденция ценностей. Автор также останавливается на критических замечаниях и возможных направлениях совершенствования рассматриваемой теории.

03.01—02.11.438.

341.232.2:336.717.13 Виговський О. Питання міжнародної уніфікації чекового законодавства / Олександр Виговський // Підприємництво, господарство і право. 2011. № 1. С. 96—99.

Проаналізовано результати процесу міжнародної уніфікації норм чекового законодавства на універсальному та регіональному рівнях, зокрема положення Уніфікованого закону про чеки

та Конвенції про вирішення деяких колізій законів відносно чеків 1931 р., проекту Конвенції ЮНСІТРАЛ про міжнародні чеки, Міжамериканських конвенцій про колізійне право чеків 1975 р. Узагальнено та сформульовано загальний висновок щодо того, наскільки в рамках цього процесу вдалося подолати існуючі розбіжності між традиціями різних правових систем у сфері регулювання чекового обігу.

03.01—02.11.439.

341.96:336.763 Виговський О. І. Правове регулювання цінних паперів у системі міжнародного приватного права / О. І. Виговський // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. — С. 578—583.

Досліджено теоретичні проблеми, пов'язані із визначенням місця інституту цінних паперів у міжнародному приватному праві. Визначено теоретично-методологічні засади інституціоналізації норм, що регулюють правовідносини випуску, розміщення та обігу цінних паперів. З'ясовано місце та структуру інститутів цінних паперів у системі міжнародного приватного права.

03.01—02.11.440.

341.96:347.795 Виговський О. І. Проблемні аспекти міжнародного обігу коносаментів / О. І. Виговський // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 9. С. 108—116.

Розглянуто теоретичні аспекти правової природи коносаменту як товаророзпорядчого цінного папера. Досліджено характер взаємозв'язку, що існує між коносаментом та представленим ним майном. Висвітлено питання колізійного регулювання правовідносин, які виникають у сфері обігу коносаментів. Центральну увагу приділено проблемі визначення правопорядку, що регулює виникнення та припинення речових прав на товар, який перебуває в дорозі за договором морського перевезення, право вимоги видачі якого посвідчується коносаментом.

03.01—02.11.441.

341.96:336.763 Виговський А. И. Принципы разрешения коллизионной проблемы в отношении ценных бумаг в Гаагской конвенции о ценных бумагах 2002 года / А. И. Виговский // Современное право. 2010. № 8. С. 141—145.

Рассмотрены вопросы коллизионного регулирования ценных бумаг, учитывающихся у посредников, в рамках Гаагской конвенции о ценных бумагах 2002 г. Проанализированы положения, определяющие сферу применения Гаагской конвенции, генеральную и субсидиарные коллизионные привязки. Раскрыта концептуальная основа их формулирования и применения.

03.01—02.11.442.

341.924 Грамацький Е. М. До питання темпоральної локалізації колізійної прив'язки / Ернест Мірчевич Грамацький // Часопис Київсь-

кого університету права. 2011. № 1. С. 161–164.

Проаналізовано сутність проблеми мобільного конфлікту при застосуванні колізійної норми. Розглянуто можливі способи її вирішення. Встановлено, що необхідною передумовою вирішення мобільного конфлікту в кожному конкретно-му випадку є темпоральна локалізація колізійної прив'язки. Обґрунтовано необхідність здійснення темпоральної локалізації прив'язки колізійної норми в контексті основних аспектів мобільного конфлікту в міжнародному приватному праві.

03.01–02.11.443.

341.9 Грамацький Е. Напрямок уніфікації та гармонізації міжнародного приватного права в контексті євроінтеграційних процесів / *Ернест Грамацький* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 10. С. 107–109.

З'ясовано поняття й основні напрямки уніфікації та гармонізації законодавства України в галузі міжнародного приватного права. Розглянуто їх особливості і значення в сучасних умовах цілеспрямованої державної політики євроінтеграції України. Відмічено, що у сфері міжнародного приватного права паралельна гармонізація й уніфікація мають здійснюватись у напрямі узгодження колізійних норм та розширення прямого уніфікованого (матеріально-правового) регулювання відносин з іноземним елементом шляхом укладання багатосторонніх міжнародних договорів.

03.01–02.11.444.

341.96:346.543:347.19 Кодунов М. Зміна національності юридичної особи і юрисдикція ІКСІД / *Максим Кодунов* // Юридичний журнал. 2010. № 9. С. 74–77.

Відмічено, що сформований підхід ІКСІД (Міжнародний центр з вирішення інвестиційних спорів) до визначення юрисдикції щодо спорів, ініційованих за заявами інвесторів юридичних осіб, чия національність у силу тих чи інших обставин зазнала зміни, що варто вважати результатом телеологічного тлумачення положень Вашингтонської конвенції, а також еманацией принципу неприпустимості зловживання правом. Незважаючи на те, що в тлумаченні Вашингтонської конвенції трибунали пішли досить далеко від її тексту, на думку автора, такий підхід виправданий, будучи, можливо, і не виключно правильною, але цілком адекватною відповіддю міжнародного правопорядку на все більш агресивні й винахідливі методи юридичного супроводу міжнародного бізнесу. Наголошено на необхідності адаптації підходів ІКСІД до вирішення інвестиційних спорів. Зазначено, що спір може бути розглянуто по суті лише у тому випадку, якщо приймаюча держава не висуне заперечень щодо юрисдикції ІКСІД, на що інвесторові навряд чи варто розраховувати.

03.01–02.11.445.

347.918 Курочкин С. А. Об организации системы судебного контроля за решениями третей-

ских судов и международных коммерческих арбитражей / *С. А. Курочкин* // Университетские научные записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. — Вип. 3. — С. 52–59.

Исследованы вопросы мировой практики организации контроля за решениями, выносимыми третейскими судами и международными коммерческими арбитражами. Рассмотрены формы реализуемого судами контроля. Проанализированы механизмы первичного и последующего контроля. Подчеркнуто, что эффективность законодательства об арбитраже и проводимого на его основе арбитражного разбирательства во всех странах напрямую зависит от судов этих стран.

03.01–02.11.446.

341.9(510) Литвинова С. Ф. Генезис международного частного права КНР / *С. Ф. Литвинова* // Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения. 2010. № 6. — С. 104–110.

Рассмотрены особенности происхождения, возникновения, становления и развития международного частного права КНР, обусловленные менталитетом китайцев и особенностями общественно-политического развития КНР, нашедшими отражение в положениях конституций этого государства, прежде всего в положениях, значимых для развития данной отрасли права. Также особенности генеза международного частного права рассматриваются через призму некоторых особенностей законодательной техники, свойственных только КНР. Выделены этапы становления международного частного права КНР (с момента зарождения науки международного частного права Китая до принятия Закона КНР «О применении права к гражданским отношениям с иностранным элементом» от 28 октября 2010 г.) и их особенности.

03.01–02.11.447.

341.225.5(265.727) Передерієв Є. Взаємодія міжнародно-правових і національно-правових норм у сфері регулювання безпеки мореплавства у Сінгапурській протоці та практичні наслідки змін у системі розподілу руху суден / *Євген Передерієв, Олександр Береза* // Підприємництво, господарство і право. 2011. № 1. С. 93–98.

Розглянуто міжнародно-правове та національно-правове регулювання руху суден у Сінгапурській протоці. Висвітлено проблемні аспекти у правовому регулюванні. Запропоновано шляхи вдосконалення законодавства у зазначеній сфері.

03.01–02.11.448.

341.96:347.122 Покачалова А. Сутність забезпечувального інтересу як правова категорія / *Альона Покачалова* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 11. С. 101–104.

Розглянуто проблеми правового регулювання

забезпечувального інтересу в країнах загальної правової сім'ї (наприкладі Великобританії та США). Розглянуто основні питання щодо поняття забезпечувального інтересу, особливостей його створення та надання йому юридичної сили відповідно до вимог права країн загальної правової сім'ї. У висновках відмічено про відсутність єдності поглядів у доктринальних дослідженнях щодо поняття «забезпечувальний інтерес».

03.01—02.11.449.

341.96(091) Степанюк А. А. Історичні аспекти міжнародного приватного права / А. А. Степанюк // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 108. С. 63—74.

Проведено системний аналіз різних етапів розвитку міжнародного приватного права. Розглянуто історію вітчизняного приватного права. Відмічено, що стан міжнародного приватного права після проголошення Україною незалежності зумовлювався розбудовою ринкових відносин, скасуванням державної монополії на зовнішньоекономічну діяльність, виходом національних суб'єктів господарювання на світовий ринок, диверсифікацією приватних контактів між суб'єктами різної національної належності. Звернуто увагу, що новий історичний виток міжнародного приватного права позначився прийняттям 23.06.2005 р. ЗУ «Про міжнародне приватне право».

03.01—02.11.450.

341.226 Тальцева Л. А. К вопросу определения международного характера договора воздушной перевозки / Л. А. Тальцева // Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения. 2010. № 6. С. 168—173.

Рассмотрены условия, которые определяют международный характер договора воздушной перевозки и проявления «иностранного элемента» в фактическом составе указанных отношений. Уделено особое внимание анализу научной литературы и судебной практики зарубежных стран.

03.01—02.11.451.

347.191.4(470) Филиппова А. В. Приобретение статуса постоянного представительства иностранными организациями в России / А. В. Филиппова // Закон и право. — 2010. — № 10. — С. 31—35.

Исследованы проблемы установления статуса постоянного представительства иностранной организации на территории РФ. Рассмотрены критерии возникновения постоянного представи-

тельства, установленные российским налоговым законодательством и нормами международного права, а также проблемы, возникающие при их определении. Дана характеристика института постоянного представительства иностранного юридического лица в РФ, обоснованы предложения и рекомендации по его совершенствованию.

03.01—02.11.452.

341.645.5:347.77.03 Шугурова И. В. Проблемы определения международной исключительной юрисдикции по делам о нарушении патентных прав в Европейском Союзе / И. В. Шугурова // Вестник Саратовской государственной академии права. 2010. № 5. С. 102—107.

Исследованы вопросы установления юрисдикции в международных судебных спорах, связанных с нарушениями патентных прав. Проанализированы инструменты права ЕС, позволяющие решать проблемы определения исключительной юрисдикции данной категории дел. Особенное внимание уделено анализу судебной практики на уровне национальных судов государств — членов ЕС и Европейского суда справедливости.

03.01—02.11.453.

341.96:347.65 Шупінська О. В. Міжнародно-правове регулювання відносин власності при транскордонному спадкуванні / О. В. Шупінська // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. — Вип. 4. — С. 76—81.

Здійснено правовий аналіз багатостороннього акта Конвенції про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах, укладеної країнами учасниками СНД, а також двосторонніх міжнародних договорів України про надання правової допомоги у цивільних, сімейних та кримінальних справах. Міжнародний договір розглянуто як інструмент правового регулювання відносин власності при транскордонному спадкуванні. Зазначено, що міжнародні двосторонні договори утворюють єдину групу документів про правове співробітництво і містять уніфіковані колізійні норми про право, яке застосовується щодо спадкування рухомого і нерухомого майна, уніфіковані матеріальні норми щодо відумерлого майна, а також норми про юриспруденцію при спадкуванні майна, компетенцію державних установ з охорони спадкового майна чи управління ним, засоби охорони спадкового майна тощо.

Див. також: 04.01—02.11.517.

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

Книги

04.01—02.11.454.

346(477)(075.8) Господарське право : посіб. для підгот. до іспитів / за заг. ред. Ю. І. Пивоварова ; МОН України. — К. : Вид. Ліпкан О. С., 2010. — 180 с.

Викладено зміст та основні положення інститутів господарського права як публічно-приватної галузі права, що становить Загальну та Особливу частини Господарського права України. У Загальній частині висвітлено теоретичні питання: предмет і метод господарського права, господарські правовідносини, господарське законодавство, суб'єкти господарських правовідносин, майнова основа господарювання, господарські зобов'язання, господарсько-правова відповідальність, антимонопольно-конкурентне регулювання, правове регулювання банкрутства. Особливу частину присвячено характеристиці правового регулювання певних видів господарських відносин: відносин постачання; відносин оренди; відносин у сфері капітального будівництва; відносин у інноваційній та біржовій діяльності; агентських відносин та ін. Матеріал викладено на основі чинного законодавства і практики його застосування з урахуванням потреб навчального процесу.

04.01—02.11.455.

346(477)(094.1) Господарський кодекс України: із змін. та допов. станом на 27 серп. 2010 р. : наук.-практ. комент. / за ред. В. М. Коссака. К. : Правова єдність, 2010. — 672 с.

У Коментарі докладно розкрито зміст усіх статей ГК України. Нормативний матеріал подано станом на 27 серп. 2010 р. Проаналізовано відповідні положення ЦК України, інших законодавчих та підзаконних нормативних актів.

04.01—02.11.456.

346.2(477) Джуринський В. О. Правове становище господарських об'єднань в Україні : монографія / В. Д. Джуринський. — К. : Юрінком Інтер, 2010. — 224 с.

З'ясовано економіко-правову природу господарських об'єднань та їх місце серед учасників відносин у сфері господарювання. Досліджено історію розвитку законодавства щодо господарських об'єднань з метою встановлення можливості використання історичного досвіду правового регулювання їх діяльності в сучасних умовах господарювання. Виявлено особливості правового статусу державних господарських об'єднань, у тому числі щодо порядку їх створення та ліквідації, основних завдань та функцій об'єднання і його органів управління, взаємодії з органами державної влади та державними підприємствами, які входять до складу об'єднання.

04.01—02.11.457.

346 Добровольська В. В. Правове забезпечення державного регулювання економіки : монографія / В. В. Добровольська. — О. : Фенікс, 2010. — 258 с.

Висвітлено найактуальніші проблеми сьогодення стосовно державного регулювання економічних процесів, які тісно пов'язані з господарською діяльністю та суб'єктами господарювання. Проаналізовано поняття, роль та значення державного регулювання, особливо виділяються теорії державного регулювання. Акцентовано увагу на правовому забезпеченні державного регулювання господарської діяльності на основі діючого вітчизняного та зарубіжного законодавства. Окремо проаналізовано засоби державного регулювання. Запропоновано практичні рішення колізій, що виникають в означеній сфері. Наведено рекомендації автора щодо вдосконалення відповідного законодавства.

04.01—02.11.458.

346.2 Кравець І. М. Правове становище суб'єктів організаційно-господарських повноважень : монографія / І. М. Кравець. — К. : Юрінком Інтер, 2010. — 240 с.

Досліджено правове становище суб'єктів організаційно-господарських повноважень. Розглянуто поняття та наведено класифікацію суб'єктів організаційно-господарських повноважень. Особливу увагу приділено аналізу правового становища таких їх видів: органів державної влади, органів місцевого самоврядування, господарських об'єднань, власників майна. З огляду на чинне законодавство України та з урахуванням досвіду зарубіжних країн (Великобританії, Італії, Німеччини, Польщі, Португалії, РФ, США, Франції, Японії), міжнародних організацій подано пропозиції щодо вдосконалення правового становища суб'єктів організаційно-господарських повноважень в Україні та запропоновано редакцію розд. II ГК України «Суб'єкти організаційно-господарських повноважень».

Автореферати

04.01—02.11.459.

346.62:346.92(043.3) Зискінд І. О. Господарсько-правовий аспект регулювання та нагляду (контролю) у сфері страхування: досвід України та зарубіжних країн : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Зискінд Ігор Олександрович ; НУ ОЮА. — О., 2011. — 20 с.

Досліджено господарсько-правовий механізм державного регулювання та нагляду у сфері страхування. Проаналізовано моделі страхового регулювання та нагляду у зарубіжних країнах, і зокрема, у країнах ЄС. Розкрито поняття та сутність державного регулювання та нагляду за страховиками. З'ясовано передумови, цілі та

принципи його здійснення. Досліджено правовий статус та функції державного органу, що здійснює регулювання та нагляд у сфері страхування. Доведено неможливість розірвання відповідних регулятивних та наглядових функцій. Розкрито окремі аспекти ліцензування страховиків шляхом порівняння нормативних положень різних юрисдикцій у цій сфері. Ґрунтовно проаналізовано такі форми здійснення державного впливу у сфері страхування, як пруденційне регулювання та нагляд, а також нагляд за бізнесом страховика. Виявлено загальні принципи їх здійснення, характерні риси, різницю в підходах щодо їх реалізації.

Статті

04.01-02.11.460.

347.721(470):347.155 Агапов А. Б. Квалификация корпоративной вины / А. Б. Агапов // *Lex Russica*. — 2010. — № 6. — С. 1291—1314.

Проаналізована позиція сторонників персоніфікованої відповідальності організацій по отношению к корпоративним правонарушенням, а также концепции объективного вменения вины. Проведено сравнение корпоративных и индивидуальных критериев виновности деликта в соответствии с ГК РФ и КоАП РФ. Отмечено тождество процедур доказывания корпоративной вины в ГК РФ и КоАП РФ. Особое внимание уделено анализу публично-правовых стадий, на которых происходит квалификация корпоративной вины. Раскрыт юрисдикционный статус публичных корпоративных образований, а также предпосылки и особенности их иммунитета. Выделены элементы состава проступка, свойственные только корпоративному правонарушению.

04.01—02.11.461.

347.728.2 Андрушак О. Л. Вимога існування акцій виключно в бездокументарній формі як один із факторів ефективного розвитку ринку цінних паперів / *Ольга Любомирівна Андрушак* // *Часопис Київського університету права*. — 2011. — № 1. — С. 179—183.

Розглянуто питання обов'язкової вимоги існування акцій винятково в бездокументарній формі. Проаналізовано основні норми чинного законодавства, за допомогою яких врегульовано дане питання. Зроблено спробу теоретичного осмислення проблеми існування цінних паперів не у вигляді звичних паперових документів, а в бездокументарній формі.

04.01—02.11.462.

346.546.7 Андрущенко І. Г. Вплив злиття й поглинання фінансових установ на фінансово-економічний потенціал країни / *І. Г. Андрущенко* // *Південноукраїнський правничий часопис*. 2010. — № 2. — С. 254—256.

Представлено загальну характеристику і виділено обставини, які стимулюють подальше

зростання кількості злиття й поглинання фінансових установ, що, у свою чергу, є свідченням фінансово-економічного зростання країни. Проаналізовано два позабюджетних канали переміщення ресурсів між галузями економіки: один, що проходить через кредитний ринок, інший — через злиття і поглинання. Зазначено, що законодавчий контроль спрямовано здебільшого на горизонтальні укрупнення (приєднання, поглинання), тоді як вертикальні та діагональні злиття на рівень конкуренції суттєво не впливають.

04.01—02.11.463.

347.724(470) Барсукова Л. И. Оценка изменений законодательства об обществах с ограниченной ответственностью в корпоративной практике / *Лина Ивановна Барсукова* // *Цивилист*. — 2010. — № 4. — С. 47—53.

Статья посвящена наиболее распространенной организационно-правовой форме в РФ обществу с ограниченной ответственностью. Отражены основные положения об обществе с ограниченной ответственностью, в частности внесение изменений в учредительные документы общества. Приведены примеры из судебной практики.

04.01—02.11.464.

347.721 Батрин С. В. Умови виникнення корпоративного господарювання / *С. В. Батрин* // *Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління*. Хмельницький, 2010. — Вип. 4. — С. 116—122.

Запропоновано комплексний аналіз теоретичних проблем дослідження корпорації. Проаналізовано окремі наукові та теоретичні позиції на предмет дослідження правової природи корпорації та умов виникнення корпоративного господарювання. Проведено поділ причин виникнення корпоративного господарювання на об'єктивні та суб'єктивні. Корпоративні правовідносини розглянуто як господарські.

04.01—02.11.465.

347.7 Батрова Т. А. Саморегулирование в сфере торговой деятельности / *Татьяна Александровна Батрова* // *Цивилист*. 2010. — № 4. — С. 44—46.

Отмечено, что причины многих проблем, существующих в российской торговле, связаны со сложившейся практикой ведения бизнеса, поэтому важную роль среди механизмов регламентации торговой деятельности играет саморегулирование. Разрабатываемые стандарты и правила должны соответствовать федеральным законам и принятым в соответствии с ними иным нормативным правовым актам. Особый интерес представляют кодексы добросовестных практик.

04.01—02.11.466.

347.72.033(470) Бобринский Н. Сделки по отчуждению доли в уставном капитале ООО:

практические проблемы оформления / *Н. Бобринский* // Корпоративный юрист. 2010. № 10. С. 6—11.

Раскрыто понятие сделки по отчуждению доли в уставном капитале ООО. Проанализированы проблемы, связанные с правовым регулированием таких сделок. Уделено внимание содержанию договора о совершении сделки по отчуждению доли и его взаимоотношению со сделкой. Отмечено, что положения Закона об ООО РФ (ФЗ РФ «Об обществах с ограниченной ответственностью» от 8 февраля 1998 г. № 14-ФЗ), регулирующие отчуждение доли в уставном капитале, не дают ответа на вопрос о форме заключения договора о совершении сделки по отчуждению доли, о видах сделок, направленных на отчуждение доли.

04.01—02.11.467.

347.728.2(470) Бочкарев Н. Сделки с заинтересованностью: право требовать выкупа акций / *Н. Бочкарев* // Хозяйство и право. 2010. № 12. — С. 70—76.

Рассмотрены вопросы возникновения у миноритарных акционеров права требовать выкупа акций в случаях одобрения сделок с заинтересованными лицами, которые могут быть совершены в будущем, а также возмещения убытков в случае пропуска срока на подачу требования о выкупе акций. Рассмотрены основные для решения анализируемого в статье дела условия: факт одобрения крупной сделки, превышение ее суммы 50 процентов балансовой стоимости активов и право требовать выкупа; наступление вреда, доказанность размера убытков, учет в размере упущенной выгоды затрат, которые должен был понести истец; причинно-следственная связь между действиями причинителя вреда и наступившими у истца неблагоприятными последствиями, вина причинителя вреда; защита прав акционера в случае одобрения сделок в порядке абз. 2 п. 6 ст. 83 ФЗ РФ «Об акционерных обществах».

04.01—02.11.468.

346.22 Бугаев И. Е. Отдельные вопросы совершенствования правового регулирования ограничений правомочий субъектов прав хозяйственного ведения и оперативного управления / *И. Е. Бугаев* // Гражданское право. 2010. № 4. С. 26—28.

Рассмотрены некоторые проблемы, возникающие в сфере правового режима учреждений и унитарных предприятий. Автор анализирует порядок совершения сделок учреждениями и унитарными предприятиями, не являющимися собственниками принадлежащего им имущества.

04.01—02.11.469.

347.724 Булгаков И. Дополнительные права участников общества с ограниченной ответственностью / *Илья Булгаков* // Корпоративный юрист. 2010. № 9. С. 16—19.

Исследован институт дополнительных прав

как инструмент корпоративного управления. Указано, что он обладает большим потенциалом при использовании совместно с соглашением об осуществлении прав участников и позволяет более тонко «настроить» механизм взаимоотношений между партнерами. Отстаивается ряд суждений относительно юридических свойств дополнительных прав и приводятся примеры их практического использования. Отдельное внимание уделено соотношению института дополнительных прав с другими институтами корпоративного права.

04.01—02.11.470.

347.724+347.19 Бурыкин Д. А. Изменения в законодательстве об обществах с ограниченной ответственностью и государственной регистрации юридических лиц: цели и вероятные последствия реформы кооперативного законодательства / *Д. А. Бурыкин* // Российский юридический журнал. 2010. № 5. С. 155—165.

Представлен обзор основных изменений в законодательстве об обществах с ограниченной ответственностью. Проанализированы новеллы в правовом регулировании ООО и государственной регистрации, направленные на борьбу с корпоративными «захватами», увеличение диспозитивности в корпоративном законодательстве России, борьбу с «фирмами-однодневками», более четкую регламентацию наиболее значимых процедур в функционировании хозяйственных обществ.

04.01—02.11.471.

346.545:659.1 Валиахметова М. Государственное регулирование как способ пресечения недобросовестной конкуренции в сфере рекламы / *Мария Валиахметова* // Право и экономика. — 2010. — № 9. — С. 71—75.

Определены пределы вмешательства государства в сферу регулирования рекламного рынка. Проведен анализ понятия рекламы, недобросовестной конкуренции в сфере рекламы, государственного регулирования вопросов рекламы. Освещены вопросы пресечения недобросовестной конкуренции в данной сфере.

04.01—02.11.472.

347.965.42 Васильева В. А. Договірне регулювання відносин з надання посередницьких послуг / *В. А. Васильєва* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 4. С. 25—29.

Для з'ясування сутності посередництва особливу увагу приділено дослідженню правовідносин представництва, своєю появою якому завдячує посередництво. Визначено особливості договірної регулювання відносин з надання посередницьких послуг. Доведено, що укладення посередницького договору є тим юридичним фактом, на підставі якого виникають зобов'язальні правовідносини.

04.01–02.11.473.

346.2 Віхров О. П. Організаційно-господарські зобов'язання з ліцензування господарської діяльності / О. П. Віхров // Часопис Київського університету права. — 2011. — № 1. — С. 158—161.

Обґрунтовано положення, що відносини, які виникають при ліцензуванні певних видів господарської діяльності між суб'єктом господарювання та органом ліцензування, є організаційно-господарськими зобов'язаннями. Наголошено, що ці зобов'язання виступають як необхідний елемент, як центральна ланка у механізмі реалізації норм господарського законодавства, що регулюють ліцензування певних видів вказаної діяльності. Зазначено, що орган ліцензування у цих зобов'язаннях виступає в якості суб'єкта організаційно-господарських повноважень.

04.01–02.11.474.

346.61:661.12 Ворон Р. М. Реімбурсація як засіб господарсько-правового регулювання ціноутворення фармацевтичної продукції / Р. М. Ворон // Право і суспільство. 2010. № 5. С. 105—109.

Висвітлено питання правового регулювання господарської діяльності суб'єктів фармацевтичного ринку. Розглянуто реімбурсацію як засіб господарсько-правового регулювання ціноутворення фармацевтичної продукції. Проаналізовано зарубіжний досвід здійснення реімбурсації.

04.01–02.11.475.

346.2(477)+346.548(477) Гармаш В. Правовідносини, які виникають між споживачами та деякими суб'єктами господарювання / Вікторія Гармаш, Антон Овчаренко // Юридичний журнал. 2010. № 7. С. 22—25.

Проаналізовано права, крім закріплених у ЗУ «Про захист прав споживачів», що мають споживачі, перебуваючи у маркеті. Розкрито дії, які є неможливими для суб'єктів господарювання, що здійснюють підприємницьку діяльність у сфері торгівлі, а також обов'язки таких суб'єктів.

04.01–02.11.476.

346.6:347.734 Глібо С. В. Державне регулювання банківської діяльності в системі господарських правовідносин / С. В. Глібо // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 110. С. 113—124.

Проаналізовано та узагальнено наукові погляди з питань державного управління господарською діяльністю. Розкрито співвідношення державного управління господарською діяльністю з державним господарським та банківським регулюванням Національного банку України. Вказано, що державне регулювання банківської діяльності як об'єкта господарського регулювання здійснюється всіма засобами господарського права. Зазначено, що в такий спосіб досягається

оптимальний варіант упорядкування правовідносин з метою досягнення спільної мети і відбувається поєднання відносно банківської діяльності регламентування майново-господарських та організаційно-господарських зобов'язань, економічної політики держави й засобів державного регулювання господарської діяльності.

04.01–02.11.477.

346.9(477):339.72 Глібо С. В. Пеня за порушення строків розрахунків у зовнішньоекономічній діяльності як адміністративно-господарська санкція / С. В. Глібо // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 109. С. 130—140.

Визначено сутність пені за порушення строків розрахунків відповідно до ЗУ від 23 вересня 1994 р., № 185/94 «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті». З'ясовано теоретичні положення щодо умов її застосування як виду адміністративно-господарської санкції. Зазначено, що участь банків при здійсненні функцій агента валютного контролю при визначенні адміністративно-господарської санкції фактично має характер делегування частини контролюючих функцій уповноважених державних органів. Дії банків є елементом адміністративно-господарської санкції без покладання на них владних повноважень. Вказано, що порушення строків розрахунків, передбачених ст. ст. 1, 2 ЗУ «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті», має характер тривалого порушення правил здійснення господарської діяльності. Пеня за порушення цих строків є адміністративно-господарською санкцією. Запропоновано в означеному законі регламентувати умови і строки застосування пені.

04.01–02.11.478.

347.763 Граковський Ю. Транспортно-експедиторські послуги: організаційно-правові аспекти, документальне оформлення, бухгалтерський і податковий облік / Юрій Граковський // Вісник податкової служби України (Документи. Коментарі. Роз'яснення). — 2010. — № 37. — С. 19—21.

Проаналізовано загальні засади організації транспортно-експедиторської діяльності (ТЕД). Вказано, що факт надання транспортно-експедиторських послуг під час перевезення має підтверджуватись єдиним транспортним документом або комплектом документів (автомобільних, залізничних накладних тощо), у яких відображається шлях проходження вантажу від пункту відправлення до пункту призначення. Факт прийняття послуг може бути додатково підтверджено двостороннім актом приймання-передачі послуг. Окремо висвітлено правила документального оформлення транспортно-експедиторських послуг, ліцензування ТЕД. Приділено увагу особливостям бухгалтерського і податкового обліку транспортно-експедиторських послуг.

04.01–02.11.479.

346.2(477):Грудницька С. Проблема кваліфікації підприємства як суб'єкта чи об'єкта права / *Світлана Грудницька* // Юридична Україна. — 2010. — № 12. — С. 86–93.

Розглянуто проблему кваліфікації підприємства як суб'єкта чи об'єкта права у контексті правового інституціонального підходу. Обґрунтовано суб'єктивно-об'єктний характер відносин у правовому інституті підприємства. Зазначено, що правова інституціональна теорія заснована на нормах чинного законодавства (ст. 65 і ст. 135 ГК України), з яких випливає, що у зовнішніх відносинах підприємство виступає як суб'єкт права власності, а у внутрішніх — як об'єкт права власності засновника.

04.01–02.11.480.

346(477):657.6 Добровольська В. В. Поняття, види та правова природа аудиту як форми контролю у сфері господарювання / *Володимира Володимирівна Добровольська* // Наше право. — 2011. — № 1, ч 2. — С. 138–142.

Зазначено, що аудит — це не просто контроль, а засіб досягнення ефективного вирішення, який сприяє економічному успіху суб'єкта господарювання незалежно від його форми власності, організаційно-правової форми та видів діяльності. Вказано, що аудит у сфері господарювання є засобом державного нагляду, містить всі ознаки перевірки та ревізії і тому доречним, на думку автора, є внесення змін до ЗУ «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

04.01–02.11.481.

346.7(470):338.46 Долинская Л. М. Новая классификация гостиниц / *Людмила Михайловна Долинская* // Цивилист. 2010. № 4. С. 28–35.

Проаналізовано Приказ Министерства спорта, туризма и молодежной политики РФ от 7 мая 2010 г. «Об утверждении порядка классификации объектов туристической индустрии, включающих гостиницы и иные средства размещения, горнолыжные трассы, пляжи». Освящен механизм, объекты и критерии классификации объектов туристической индустрии. Особый акцент сделан на защиту прав потребителей.

04.01–02.11.482.

346.7(477):620.9 Дрішлюк В. І. Договір енергопостачання за Господарським кодексом України як вид публічного зобов'язання / *В. І. Дрішлюк* // Південноукраїнський правничий часопис. 2010. № 3. С. 58–59.

Досліджено правову природу договору енергопостачання. Зазначено, що згідно з ст. 178 ГК України цей договір за своєю суттю є публічним зобов'язанням. Проаналізовано ознаки договору енергопостачання, що виявляють його «публічність»: суб'єктний склад, предмет і публічна оферта, звернення договору до невизначеного кола осіб.

04.01–02.11.483.

347.19(470):347.457 Дундич Е. Новый вид деятельности юридических лиц — предоставление микрозаймов (микрофинансирование) / *Е. Дундич* // Хозяйство и право. — 2010. — № 9. — С. 79–80.

Проаналізовані положення ФЗ РФ от 2 июля 2010 г. № 151-ФЗ «О микрофинансовой деятельности и микрофинансовых организациях». Выделены отличительные черты микрофинансирования. Отмечено, что неверное толкование норм, определяющих отличительные черты микрофинансирования, способно привести к нежелательным последствиям в виде привлечения к административной ответственности, предусмотренной ст. 15.26² КоАП РФ за нарушение законодательства о микрофинансовой деятельности.

04.01–02.11.484.

346(430):378 Дятленко Н. Хозяйственное право как учебная дисциплина в ФРГ: опыт для подготовки юристов в Украине / *Наталія Дятленко* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 10. С. 7–10.

Рассмотрены вопросы модернизации хозяйственного права как учебной дисциплины в Украине с учетом опыта ФРГ. Проанализирована структура и содержание научных изданий В. Фротшера «Хозяйственное конституционное и хозяйственное административное право», а также Р. Штобера «Общее хозяйственное административное право: Основы и принципы. Экономическая конституция». Предложено расширить изучение конституционных норм, регулирующих хозяйственную деятельность в Украине. Указано на необходимость введения в образовательные программы для юристов спецкурса «Хозяйственное право ФРГ».

04.01–02.11.485.

346.546.4(477) Журик Ю. В. Актуальні питання антимонопольно-конкурентного законодавства України / *Ю. В. Журик* // Вісник господарського судочинства. — 2010. — № 6. — С. 82–97.

Проаналізовано окремі положення антимонопольно-конкурентного законодавства України. Під критичним кутом зору розглянуто правовий статус, компетенцію та повноваження АМК України. Висвітлено окремі недоліки та прогалини антимонопольно-конкурентного законодавства України, які потребують усунення або коригування. За результатами дослідження викладено низку конкретних висновків і пропозицій: необхідність виконання АМК лише попереджувальної та контролюючої діяльності; утворення окремо органу, який би займався попередженням, розслідуванням порушень у сфері конкуренції, розробкою конкретних рекомендацій; вдосконаленням термінологічного ряду ЗУ «Про захист економічної конкуренції» та ін.

04.01–02.11.486.

346.2:347.22 Загнітко О. П. Майнові зобов'язання у господарсько-організаційних відносинах / *Олег Петрович Загнітко, Вікторія Анатоліївна Малига* // Наше право. — 2011. — № 1, ч. 1. — С. 122–128.

Виокремлено майнові зобов'язання у господарсько-організаційних та внутрішньогосподарських відносинах. Виділено майнові повноваження власника майна та механізм їхньої реалізації у відносинах з утвореним ним суб'єктом господарювання. Досліджено особливості майнових зобов'язань у господарсько-виробничих відносинах, з одного боку, та в інших видах господарських відносин з іншого.

04.01–02.11.487.

347.72.036:347.426.6(470+410) Зайцева Н. Проблемы предоставления директорам хозяйственных обществ гарантий возмещения убытков от действий третьих лиц / *Н. Зайцева* // Хозяйство и право. — 2010. — № 12. — С. 63–69.

Рассмотрена проблема использования гарантий возмещения убытков от действий третьих лиц, предоставляемых единоличному исполнительному органу. Проведен сравнительный анализ положений законодательства Великобритании и России. Освещены проблемы использования гарантий в условиях применения норм законодательства РФ.

04.01–02.11.488.

346.543(477):339.727.22/24 Злакоман І. М. Особливості угод про спільний розподіл продукції як форми реалізації інвестиційних проєктів в Україні / *І. М. Злакоман* // Актуальні проблеми політики: зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 40. — С. 601–607.

Розглянуто міжнародні угоди про розподіл продукції як однієї із форм залучення іноземного інвестування. Виявлено переваги таких угод та перспективи використання з метою реалізації інвестиційних проєктів в Україні.

04.01–02.11.489.

347.772:006 Злотников А. В. Вид и предмет договора, регулирующего отношения между органом по сертификации и заявителем в сфере добровольной сертификации / *А. В. Злотников* // Закон и право. 2010. № 10. С. 44–47.

Представлены результаты исследования договорных отношений в сфере добровольной сертификации, возникающих между органом по сертификации и заявителем в процессе добровольного подтверждения соответствия. Рассмотрены возможные варианты договорных конструкций, способных регулировать отношения в сфере добровольной сертификации; как следствие, является наиболее подходящий вид договора. Дано определение понятию «предмет договора».

04.01–02.11.490.

347.724.033 Илюшина М. Н. Теоретико-практические основы проверки законности сделки отчуждения доли (части доли) в уставном капитале общества с ограниченной ответственностью / *М. Н. Илюшина* // Современное право. — 2010. — № 9. — С. 97–101.

Рассмотрен вопрос отчуждения доли или части доли в уставном капитале общества с ограниченной ответственностью. Исследованы действия нотариуса при подтверждении сделки, связанной с оборотом долей в уставном капитале общества с ограниченной ответственностью.

04.01–02.11.491.

341.24(470):347.725 Кабатова Е. В. Сделки с заинтересованностью в акционерных обществах в российском и зарубежном праве: общая характеристика / *Е. В. Кабатова, Е. В. Вершинина, А. В. Линдо* // Московский журнал международного права. 2011. № 1. С. 68–82.

Проведен общий сравнительный анализ правового регулирования конфликта интересов в акционерных обществах в России и зарубежных странах: Англии, США, Германии и Франции. Указаны источники регулирования рассматриваемого вопроса в России и за рубежом. Проанализированы терминологические различия понятия «заинтересованное лицо», «сделка, в совершении которой имеется заинтересованность» и т. д. Обозначены основные категории сделок с заинтересованностью в соответствии с немецким и французским акционерным законодательством.

04.01–02.11.492.

347.19(470) Кирилловых А. Казенное учреждение как некоммерческая организация / *Андрей Кирилловых* // Право и экономика. 2010. — № 9. — С. 23–28.

Проанализирован статус казенных учреждений как новой организационно-правовой формы юридического лица в системе коммерческих организаций. Указано, что перспективам совершенствования статуса учреждений и их отражению в современной практике действующей нормативной базы посвящен раздел 7.2. «Учреждения» раздела III «Законодательство о юридических лицах» Концепции развития гражданского законодательства РФ. Отмечено, что сохранение конструкции учреждения в гражданском праве в большей степени оправдывается методологической основой деления юридических лиц на коммерческие и некоммерческие.

04.01–02.11.493.

346.7:659:004.738.5 Коновалова Е. Спам как вид Интернет-рекламы / *Екатерина Коновалова* // Право и экономика. — 2010. — № 9. — С. 15–19.

Раскрыта природа прямой почтовой рассылки посредством сети «Интернет», как инструмента электронного маркетинга, а также коммерческого спама как наиболее распространенного

вида Інтернет-реклами. Проаналізовані норми міжнародного законодавства по боротьбі со спамом (Директива ЄС №2000/31/ЄС, Директива ЄС №2002/58/ЄС і др.). Виділені основні признаки комерційного спама як рекламного звернення і обов'язальні вимоги до масової розсилки по електронній пошті.

04.01—02.11.494.

347.1:65.011.3 Крючков Р. А. Теоретико-правовые аспекты оценки риска / Р. А. Крючков, Е. Р. Смирнов // Современное право. — 2010. — № 8. — С. 53—57.

Дана оцінка ризику, здійснюваного з юридическої точки зору. Визначені елементи, параметри і основні етапи оцінки ймовірності і факторів ризику, якісний і кількісний аналіз. Розкриті системні складності правової оцінки ризику, варіанти імплементації неюридических знань про ризик у правову матерію.

04.01—02.11.495.

346.2(477) Куліш А. Взаємодія юридическої служби суб'єкта господарювання з іншими структурними підрозділами / *Анатолій Куліш, Володимир Горевий* // Підприємство, господарство і право. — 2010. — № 10. — С. 3—6.

Висвітлено окремі елементи взаємодії юридическої служби суб'єкта господарювання з іншими структурними підрозділами з питань розроблення положень про структурні підрозділи, а також стандартів щодо договірної, претензійно-позовної роботи. Проаналізовано нормативно-правові акти, що так чи інакше регулюють діяльність суб'єктів господарювання, їх структурних підрозділів (ЦК України, ГК України, Загальні положення про юридичну службу), праці науковців з означених питань.

04.01—02.11.496.

347.19(470) Курбатов А. Ответственность оценщиков, работающих по трудовому договору, как воплощение юридического абсурда / *Александр Курбатов* // Корпоративный юрист. 2010. — № 9. — С. 12—15.

Дана критическа оцінка змін, внесеним у законодавство РФ об оціночній діяльності і стосуючимся майнової відповідальності при здійсненні оціночній діяльності на основі договору з юридическим особою. Зазначено, що виходячи з того, що суб'єктом відповідальності визнається оцінювач, вказання на відповідальність юридическої особи може мати значення тільки для тих випадків, коли вона добровільно прийняла на себе додаткову відповідальність перед замовником як стороною договору. Вказано на необхідність або повністю заборонити діяльність оцінювачів як працівників юридическої особи, зробити її виключно самостійною, або повернутися до нормального конструкції відповідальності юридических осіб за своїх працівників.

04.01—02.11.497.

346.2 Лічак Д. В. Щодо співвідношення прямих і непрямих засобів державної підтримки суб'єктів господарювання / *Д. В. Лічак* // Вісник господарського судочинства. — 2010. — № 6. — С. 135—141.

На основі аналізу чинного законодавства, судової практики та юридическої літератури досліджено питання співвідношення прямих і непрямих засобів державної підтримки суб'єктів господарювання. Висвітлено проблематику понять та ознак прямої і непрямой державної підтримки. Зазначено, що існуючі економічні реалії демонструють необхідність скорочення масштабів прямої державної підтримки та застосування переважно засобів непрямой підтримки.

04.01—02.11.498.

347.731.1(470) Логинов П. Финансово-правовой анализ своповых договоров / *Павел Логинов* // Право и экономика. 2010. — № 9. — С. 54—58.

Розглянуті правові особливості фінансово-правового регулювання свопового договору як однієї з різноманітностей внебиржевых производных финансовых инструментов. Дан правовий аналіз положень діючого російського законодавства, різних підзаконних правових актів, судово-арбітражної практики, стосуючоїся свопових договорів і розв'язання правових спорів при їх юридическій кваліфікації. Виявлені різні правові прогалини і колізії, які присутні при реалізації механізму правового регулювання свопового договору.

04.01—02.11.499.

347.72(470) Ломакин Д. В. Основные тенденции развития современного законодательства о хозяйственных обществах / *Д. В. Ломакин* // Вестник Московского университета. Сер. 11 : Право. 2010. — № 5. — С. 27—45.

Проаналізовані проблеми розвитку законодавства про господарствескі товариства в світ реалізації загальної Концепції розвитку громадянського законодавства РФ. Обґрунтована необхідність зміни існуючого підходу до побудови механізму правового регулювання громадських стосунків з участю господарствеских товариств, перегляду основних інститутів корпоративного права: екстраординарних угод (великих угод і угод, в здійсненні яких має місце зацікавленість), корпоративної відповідальності, корпоративного саморегулювання і т. д.

04.01—02.11.500.

347.731.1 Моисеев Ю. О. Форма биржевых угод, що укладаються на товарній біржі / *Ю. О. Моисеев* // Право і суспільство. 2010. — № 5. — С. 100—105.

Уточнено особливості письмової форми різних видів біржових угод. Розглянуто такі модифікації письмової форми біржових угод, як:

повна письмова форма, типова форма, стандартний договір. Конкретизовано вимоги відносно форми біржових угод, що укладаються у вигляді електронного документа.

04.01—02.11.501.

347.763.001.33 Морозов С. Ю. Основы систематизации транспортных организационных договоров / С. Ю. Морозов // Закон и право. 2010. № 10. С. 39—43.

Рассмотрены основы систематизации организационных правоотношений, которая обусловлена системным построением отрасли гражданского права. Определены уровни иерархической упорядоченности системы, ее основные элементы.

04.01—02.11.502.

347.7(477):339.338 Нетреба Г. Щодо Закону України «Про здійснення державних закупівель» № 2289-VI від 30 липня 2010 р. / Григорій Нетреба // Юридичний журнал. 2010. — № 9. — С. 86—91.

Проаналізовано новації, які пов'язані з введенням у дію 30 липня 2010 р. ЗУ «Про здійснення державних закупівель» № 2289-VI. Окремо розкрито основні терміни, що використовуються у Законі (державна закупівля, державні кошти, договір про закупівлю, учасник попередньої кваліфікації, цінова пропозиція та ін.). Зазначено, що із Закону виключено поняття «альтернативна тендерна пропозиція», «електронні державні закупівлі». Звернено увагу на нові повноваження контролюючих органів, а також на питання, пов'язані з оприлюдненням інформації про закупівлю. Вказано на виключення із Закону процедури закупівлі через «торги з обмеженою участю» та введення «закупівлі на засадах координації». Акцентовано увагу на відсутності у Законі строків, за які повинна бути проведена попередня кваліфікація. Висвітлено й інші шляхи модернізації сфери державних закупівель.

04.01—02.11.503.

347.721(477) Овчаренко А. Корпоративні права держави: історія та сучасність / Антон Овчаренко // Юридичний журнал. — 2010. — № 11. — С. 21—37.

Досліджено міжнародний досвід (Італія, Франція, Польща, Велика Британія, Японія, США) корпоративних прав держави. Викладено історико-правовий аналіз розвитку законодавства про управління корпоративними правами (досвід радянської доби, назалежна Україна). Обґрунтовано ефективність державного управління у підприємницькому секторі економіки. Проаналізовано організаційно-правові форми господарських об'єднань з державною часткою власності у сучасній Україні.

04.01—02.11.504.

347.725 Оленева А. Н. Некоторые правовые проблемы создания, деятельности и ликвидации акционерных обществ / Александра Николаев-

на Оленева // Предпринимательское право. 2010. № 4. С. 42—45.

Рассмотрен ряд вопросов по правовым проблемам акционерных обществ в современной России на этапе их создания, деятельности и ликвидации. При этом с учетом опыта зарубежных правовых систем акцент сделан на полномочиях акционера в процессе оплаты выкупаемых акций, в том числе их конвертации при реорганизации общества, а также на вопросах участия в его управлении с рассмотрением судебной практики.

04.01—02.11.505.

347.763(477):629.33:347.77.043 Оскіна О. Нові Ліцензійні умови провадження діяльності з надання послуг автоперевезення / Оксана Оскіна // Вісник податкової служби України (Документи. Коментарі. Роз'яснення). 2010. № 32. С. 8—9.

Представлено аналіз нових Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом відповідно до видів робіт, визначених ЗУ «Про автомобільний транспорт» (zareestrovano в Міністерстві України 27 липня 2010 р. за № 563/17858). Відзначено, що органом ліцензування даного виду господарської діяльності відповідно до видів робіт, визначених Законом № 2344-III (ЗУ «Про автомобільний транспорт»), залишається Головна державна інспекція на автомобільному транспорті.

04.01—02.11.506.

347.763:347.447.5 Первов М. В. Гражданско-правовая ответственность автомобильного перевозчика за несохранность груза / Максим Владимирович Первов // Гражданское право. 2010. — № 4. — С. 44—47.

Рассмотрены правила гражданского и транспортного законодательства об ответственности перевозчика за несохранность груза. На основе сравнительного анализа транспортных уставов и кодексов сделан вывод об отсутствии необходимости детализации правил об ответственности перевозчика за несохранность груза на автомобильном транспорте.

04.01—02.11.507.

347.73(470):336.22 Раков М. Вопросы страхования предпринимательских рисков / М. Раков // Хозяйство и право. — 2010. — № 10. — С. 94—97.

Отмечено, что страхование предпринимательского риска как вид имущественного страхования приобретает в условиях рынка все большую популярность. Для наиболее правильного и грамотного его применения на практике раскрывается сущность данного вида страхования. Проведена классификация и выделение предпринимательского риска как вида страхования. Проанализировано соотношение «финансовых» и «предпринимательских рисков».

04.01–02.11.508.

346:331.53 Рєзнїкова В. В. Посередництво та представництво як сумїжнї правовї категорїї / В. В. Рєзнїкова // Вісник господарського судочинства. — 2010. — № 6. — С. 55–67.

Досліджено посередництво та представництво як сумїжнї правовї категорїї, їх співвідношення (спільнї та відміннї риси). Проаналізовано існуючі в науковій літературі погляди з означеної проблематики.

04.01–02.11.509.

346.7:338.48 Рєзнїкова В. В. Правова природа інституту туристичного обслуговування / В. В. Рєзнїкова // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 9. С. 70–81.

Розглянуто існуючі доктринальні позиції стосовно правової природи туристичного обслуговування. Зазначено, що за першою з існуючих доктрин цей інститут слід віднести до категорії платних послуг, а за другою його співвідносять з інститутом купівлі-продажу. Акцентовано увагу на тому, що тлумачення поняття туристичного продукту як права на тур спотворює правову природу тих правовідносин, що виникають при цьому (правовідносин з надання послуг), оскільки турист має потребу не в праві на тур, а у самому туристичному продукті, як у комплексі туристичних послуг.

04.01–02.11.510.

347.732 Рєзнїкова В. В. Правове регулювання посередницької діяльності на товарному ринку / В. В. Рєзнїкова // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 3. С. 94–103.

Розкрито особливості здійснення посередницької діяльності на товарному ринку. Здійснено економіко-правовий аналіз посередництва на товарному ринку. Визначено поняття та зміст торговельного посередництва. Особливу увагу приділено аналізу причин, що стримують розвиток посередництва на товарному ринку.

04.01–02.11.511.

347.922.6:347.457 Рогалева М. А. Иски в защиту неопределенного круга лиц и иски в защиту публичных интересов, предъявляемые в сфере рынка ценных бумаг / Марина Алексеевна Рогалева // Арбитражный и гражданский процесс. — 2010. — № 12. — С. 5–8.

Отмечено, что иски в защиту неопределенного круга лиц предъявляются в случае многочисленности потерпевших от неправомерных действий ответчика, когда установление их численности и персонального состава не требуется. Указано, что процессуальными истцами, предъявляющими иски в защиту неопределенного круга лиц, иски в защиту публичных интересов, могут выступать государственные органы в соответствии с их компетенцией; некоммерческие организации в соответствии с уставными целями их деятельности. Обосновано, что на

основании судебного решения в защиту неопределенного круга лиц материальные истцы вправе предъявлять индивидуальные иски о присуждении (о возмещении) убытков.

04.01–02.11.512.

347.754(470):352.87 Родин А. Государственно-частное партнерство в сфере коммунальной инфраструктуры: изменения в законодательстве / А. Родин // Хозяйство и право. 2010. № 11. — С. 18–25.

Освещены последние изменения законодательства РФ о концессионных соглашениях (ФЗ РФ «О внесении изменений в Федеральный закон «О концессионных соглашениях» и отдельные законодательные акты РФ» № 152 от 2 июня 2010 г.). Детально проанализировано их значение для реализации проектов государственно-частного партнерства в сфере коммунальных услуг.

04.01–02.11.513.

346.3(477) Розмош В. Порухення правил здійснення господарської діяльності у сфері зовнішньоекономічної діяльності / Владислав Розмош // Вісник податкової служби України (Документи. Коментарі. Роз'яснення). 2010. № 39. — С. 45–47.

Вказано, що несплачена пеня, яка набула статусу податкового боргу за порушення термінів розрахунків у сфері ЗЕД, не підлягає списанню, якщо її нараховано на суму несвоечасно повернутих на територію України валютних цінностей, доходів та майна, а не на суму податкових зобов'язань, які входять до складу податкового боргу, що є необхідною умовою для списання заборгованості підприємств паливно-енергетичного комплексу у складі сум пені, штрафних та фінансових санкцій на підставі п. «в» пп. 9.1.2 п. 9.1 ст. 9 Закону № 2711-IV. Санкції у вигляді пені за порушення строків розрахунків при здійсненні експортно-імпорتنих операцій, встановлених ЗУ № 185/94-ВР, не є податковим зобов'язанням зі сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), перелік яких визначено Законом № 1251-XII, а також зі сплати штрафних санкцій за порушення податкового законодавства, а виходячи зі змісту частини першої ст. 238 ГК України є адміністративно-господарськими санкціями, що застосовуються за порушення встановлених законодавчими актами правил здійснення господарської діяльності.

04.01–02.11.514.

346.2:340.6 Сіцинський А. Теоретичні аспекти порядку реєстрації суб'єктів господарювання в процесі судово-бухгалтерської експертизи / А. Сіцинський // Вісник податкової служби України (думка науковця). 2010. № 33. С. 1–4.

Розглянуто порядок реєстрації суб'єктів господарювання та наведено найпоширеніші наслідки фінансово-господарських операцій взає-

мопов'язаних суб'єктів підприємництва у незаконних фінансових схемах. Зазначено, що при проведенні експертних досліджень операцій, сформованих на підставі первинних документів, виданих контрагентами, реєстраційні документи яких визнано недійсними, слід звертати увагу на те, що податкові органи повинні самостійно довести цей факт, а експерт повинен підтвердити відповідність порядку визнання реєстраційних документів недійсними.

04.01—02.11.515.

346.543(477) Слободян О. Окремі аспекти правового статусу компанії з управління активами інституту спільного інвестування / *Олександр Слободян* // Юридичний журнал. 2010. — № 9. — С. 60—63.

Проаналізовано правову природу та правовий статус компанії з управління активами (КУА), який обумовлюється специфікою відносин з управління майном інституту спільного інвестування (ІСІ). Висвітлено ліцензійні умови діяльності КУА на фондовому ринку. Запропоновано зміни до ЗУ «Про інститути спільного інвестування».

04.01—02.11.516.

347.736(470):339.7 Собина Л. Ю. Международные тенденции и особенности признания иностранных банкротств в России / *Людмила Юрьевна Собина* // Арбитражный и гражданский процесс. 2010. № 12. С. 26—30.

Рассмотрены особенности реализации принципа взаимности в российском институте признания иностранных банкротств. Проанализированы предложения Министерства экономического развития Российской Федерации об исключении принципа взаимности из российского института признания иностранных банкротств (содержащегося в главе X¹ «Производство по делам о трансграничных банкротствах» проекта ФЗ РФ «О внесении изменений в Федеральный закон «О несостоятельности (банкротстве)» и иные законодательные акты РФ в части совершенствования реабилитационных процедур») на основе изучения опыта зарубежных стран и международных актов, действующих в области трансграничной несостоятельности. Сделан акцент на недопустимости и необоснованности исключения принципа взаимности.

04.01—02.11.517.

346.546.7:341.174(4) Стахеева Г. О. Місце правового регулювання концентрації підприємств за правом ЄС у системі міжнародного контролю за концентраціями / *Г. О. Стахеева* // Вісник господарського судочинства. 2010. — № 6. — С. 100—110.

Досліджено роль правового регулювання концентрації підприємств за правом ЄС у процесі запровадження міжнародного контролю за концентраціями. Основну увагу приділено оцінці перспектив створення міжнародного контролю за концентраціями на основі багатосторонньої

угоди в рамках СОТ та визначенню місця норм м'якого права у міжнародному контролі за концентраціями. Зазначено, що Європейську модель можна взяти за основу багатосторонньої угоди про міжнародний контроль за концентраціями в майбутньому.

04.01—02.11.518.

346.546.4(470) Труханов К. Привлечение управляющей компании к ответственности за нарушение антимонопольного законодательства в виде злоупотребления доминирующим положением / *Кирилл Труханов, Александр Трушков* // Корпоративный юрист. 2010. № 11. С. 52—54.

На основе анализа судебной практики указано, что при вменении антимонопольным органом в вину хозяйствующему субъекту нарушения антимонопольного законодательства в виде злоупотребления доминирующим положением на определенном товарном рынке управляющая организация такого хозяйствующего субъекта не может быть привлечена антимонопольным органом к какой-либо ответственности. Отмечено, что привлечение управляющей организации в рассматриваемой ситуации к ответственности не основано на нормах действующего российского законодательства.

04.01—02.11.519.

346.24(477) Труш І. Порядок створення комунальних унітарних підприємств / *Ігор Труш* // Підприємництво, господарство і право. 2010. — № 10. — С. 11—15.

Досліджено порядок створення комунального унітарного підприємства (КУП) в Україні. Виділено основні етапи створення КУП: підготовчий, реєстраційний, завершальний (постреєстраційний). Визначено основні організаційно-правові проблеми процесу створення такого підприємства.

04.01—02.11.520.

346.26(430+73):347.77.043 Усенко Г. С. Основы лицензирования предпринимательской деятельности за кордоном (на прикладі Німеччини та США) / *Г. С. Усенко* // Південноукраїнський правничий часопис. 2010. № 3. С. 83—85.

Досліджено практику ліцензування підприємницької діяльності осіб у Німеччині та США. Проаналізовано основні положення Закону про порядок здійснення промислової діяльності у редакції від 1 січня 1987 р., що регулює ліцензування підприємницької діяльності у Німеччині. Представлено порівняльне дослідження американської та української систем ліцензування, зокрема, рівнів компетенції, порядку проведення й принципів здійснення.

04.01—02.11.521.

346.51(477) Устименко В. Правові проблеми планування господарської діяльності в Україні / *Володимир Устименко* // Юридичний журнал. — 2010. — № 12. — С. 36—41.

Наголошено на необхідності перегляду існуючих підходів до розуміння сутності та значення планування господарської діяльності. Вказано на актуальність перегляду усталеного підходу до процесів організації управління господарською діяльністю у приватному секторі економіки України з урахуванням суспільного інтересу. Проаналізовано рекомендації вчених-правників щодо необхідності запровадження адміністративно-господарських санкцій за порушення встановлених чинним законодавством України обов'язків у сфері планування. Розроблено теоретико-правові положення щодо означеної проблематики.

Див. також: 03.01–02.11.310, 06.01–02.11.669, 07.01–02.11.744, 07.01–02.11.806, 07.01–02.11.810, 07.01–02.11.845.

ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

Книги

04.01–02.11.523.

347.918(477)+346.9(477) Господарське судочинство в Україні: Судова практика. Застосування процесуальних норм: збірник / упоряд.: В. В. Сердюк, Н. М. Кириченко, Е. О. Ємельяненко. — К.: Ін Юре, 2008. — 832 с.

Збірник містить матеріали судової практики застосування Верховним Судом України та Вищим господарським судом України норм Господарського процесуального кодексу України у розгляді справ за результатами їх перегляду в порядку, встановленому ГПК України 2006–2007 рр.

Автореферати

04.01–02.11.524.

346.14(043.3):346.9(043.3) Демченко С. Ф. Теоретико-методологічні засади ефективності господарського судочинства: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.04 / Демченко Сергій Федорович; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 36 с.

Доктринально обґрунтовано сутність та зміст теоретико-методологічних засад підвищення ефективності господарського судочинства, що включають визначення функціональної ролі господарського судочинства, поняття його ефективності; складові та класифікацію видів ефективності судочинства. У рамках теоретико-методологічних засад підвищення ефективності господарського судочинства виявлено чинники, що суттєво впливають на забезпечення доступності правосуддя, ефективність господарського судочинства. Розроблено концептуальні положення щодо судового контролю, здійснюваного в процесі судочинства. Сформульовано положення

щодо принципової можливості виміру ступеня ефективності контрольної діяльності суду. Систематизовано моральні пріоритети судочинства за Біблією, наведено вимоги, сформульовані до нього у Вічному Законі. Запропоновано, спираючись на вимоги, сформульовані у Біблії до відправлення судового процесу, поняття «правосуддя», визначено мету вдосконалення існуючого судочинства.

Статті

04.01–02.11.525.

346.93(470):347.937 Быкова Т. В. Понятие и правовая природа соглашения по делам, возникающим из публичных правоотношений / Татьяна Васильевна Быкова // Арбитражный и гражданский процесс. 2010. № 10. С. 34–37.

Отмечено, что в АПК РФ 2002 г. впервые была закреплена возможность для сторон урегулировать экономические споры, возникающие из публичных правоотношений путем заключения соглашения или используя примирительные процедуры. Указано, что, несмотря на значительное время применения вышеуказанной нормы, она продолжает порождать множество споров, как в юридической литературе, так и в судебной практике. Дана общая характеристика соглашения по делам, возникающим из публичных правоотношений: определено его понятие и правовая природа. Рассмотрен вопрос о соотношении вышеназванного соглашения с мировым соглашением.

04.01–02.11.526.

346.93(470):347.19 Казанцева Е. В. Доказательства процессуального правопреемства при реорганизации юридического лица в арбитражном процессе Российской Федерации / Е. В. Казанцева // Арбитражный и гражданский процесс. 2010. № 9. С. 12–15.

На основе норм материального и процессуального права, материалов практики арбитражных судов РФ утверждается, что необходимым и достаточным доказательством процессуального правопреемства при реорганизации юридического лица в арбитражном процессе является либо передаточный акт, либо разделительный баланс (в зависимости от формы такой реорганизации). Все остальные доказательства (решение общего собрания участников реорганизованного юридического лица; решение общего собрания учредителей создаваемого юридического лица и др.) могут рассматриваться как дополнительные и могут служить суду в целях установления тех или иных обстоятельств процесса правопреемства.

04.01–02.11.527.

346.91(477):347.453:626/627 Карпенко Л. В. Про віднесення берегоукріплювальної споруди для захисту берега від розмивання і обвалів до гідротехнічних захисних споруд, що не можуть

передаватись в оренду / *Л. В. Карпенко* // Вісник господарського судочинства. 2010. № 6. С. 34–37.

Проаналізовано помилки у судовій практиці щодо прийняття рішення у справі про передачу у строкове платне користування товариству з обмеженою відповідальністю частини берегоукріплювальної стінки р. Дніпро для розміщення стоянки плавзасобів. Вказано, що відповідно до п. 4 Переліку майнових комплексів державних підприємств, організацій, їх структурних підрозділів основного виробництва, передача в оренду яких не допускається, затвердженого Декретом КМ України від 31 грудня 1992 р. № 26-92, не допускається передача в оренду гідротехнічних захисних споруд.

04.01–02.11.528.

346.93(477):346.544.4 Карпенко Л. В. Про невідомість господарському суду спору про визнання недійсним сертифіката відповідності продукції та протоколу її сертифікаційних випробувань / *Л. В. Карпенко* // Вісник господарського судочинства. — 2010. — № 6. — С. 22–25.

Досліджено правові основи стандартизації та сертифікації, а також організаційні форми їх функціонування, у тому числі порядок вирішення спірних питань з випробування і дотримання сертифікації продукції (ЗУ «Про підтвердження відповідності», Декрет КМ України від 10 травня 1993 р. № 46-93 «Про стандартизацію і сертифікацію», Порядок розгляду спірних питань із сертифікації комісією з апеляції Держспоживстандарту). Судовою практикою апеляційного господарського суду на основі системного аналізу п. 1 ч. 1 ст. 12 ГПК, ст. ст. 14–16, 20 Декрету і п. 2.1, 2.7, 3.14, 3.17 Порядку встановлено, що господарським судам невідомі справи у справах про визнання недійсними сертифіката відповідності продукції та протоколу сертифікаційних випробувань.

04.01–02.11.529.

347.918(470) Кузьмин А. Г. О конституционно-правовом статусе Высшего Арбитражного Суда Российской Федерации / *А. Г. Кузьмин* // Российская юстиция. 2010. № 9. С. 28–31.

Рассмотрен вопрос о конституционно-правовом статусе Высшего Арбитражного Суда РФ. Определено место арбитражных судов в системе органов государственной власти РФ. Отмечены группы функций, компетенций и полномочий Высшего Арбитражного Суда РФ. Подчеркнуто, что выработка Высшим Арбитражным Судом РФ судебной практики по актуальным категориям дел и судебного порядка рассмотрения правовых споров проводится методом судебного обобщения.

04.01–02.11.530.

346.9(477):340.6 Мальцев Д. О. Экспертиза в господарському процесі: деякі питання вдоско-

налення законодавства / *Д. О. Мальцев* // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 10. С. 99–110.

Зазначено, що аналіз діючого законодавства України та судової практики свідчить про недовідомість законодавчої бази для проведення судових експертиз при розгляді господарських справ. Досліджено поняття судової експертизи у господарському процесі та притаманні їй ознаки. Запропоновано авторську редакцію ч. 1, ч. 2 ст. 41 ГПК України, а також ст. 1 та ст. 12 ЗУ «Про судову експертизу». Визначено умови набуття експертним висновком доказової сили. Приділено увагу класифікації експертиз.

04.01–02.11.531.

346.91(477):336.225.3:347.513 Притула Є. Застосування штрафних санкцій за неподання Розрахунку суми податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів до підприємства-банкрута / *Є. Притула, С. Ковалов, І. Мартиненко* // Вісник податкової служби України (Документи. Коментарі. Роз'яснення). — 2010. — № 35. — С. 43–44.

Зазначено, що ухвалення постанови про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури не позбавляють суб'єкта господарювання здатності мати цивільні права та обов'язки. Викладено підстави та порядок проведення обчислення податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин. Вказано, що згідно з пп. 17.1.1. п. 17.1 ст. 17 Закону № 2181-III платник податків, який не подає податкову декларацію у строки, визначені законодавством, сплачує штраф у розмірі десяти неоподаткованих мінімумів доходів громадян за кожне таке неподання або затримку.

04.01–02.11.532.

346.91:347.937 Серебрякова Ю. О. Правова природа мирової угоди у господарському процесі / *Ю. О. Серебрякова, Д. О. Петренко* // Право і суспільство. 2010. № 6. С. 91–95.

Досліджено проблеми визначення правової природи мирової угоди у господарському процесі. На підставі аналізу наукової літератури, чинного законодавства та судової практики його застосування висловлено пропозиції щодо вдосконалення господарського процесуального законодавства у відповідній сфері.

04.01–02.11.533.

346.93(470) Силук И. Новое в арбитражном процессе: изменения, которые никого не оставят равнодушным / *Инееса Силук* // Корпоративный юрист. 2010. № 12. С. 58–61.

Отмечено, что принятый 27 июля 2010 г. ФЗ РФ № 228-ФЗ «О внесении изменений в Арбитражный процессуальный кодекс РФ», вступивший в силу 1 ноября 2010 г., призван оптимизировать работу арбитражных судов и исключить злоупотребление своими правами со стороны участников процесса. Подробно проанализированы приемы, избранные законодателем для ре-

шення обозначенной проблемы: изменения при подаче заявления в суд; изменения в процессе судебного извещения; изменения в процессе привлечения арбитражных заседателей и др.

04.01—02.11.534.

346.93:347.937 Солохин А. Е. Признание обстоятельств и соглашение по фактическим обстоятельствам как результаты примирения в арбитражном процессе / А. Е. Солохин // Арбитражный и гражданский процесс. — 2010. — № 9. — С. 32—35.

Отмечено, что лица, участвующие в деле, подведомственном арбитражному суду, сегодня не часто используют институты признания фактических обстоятельств и соглашения по фактическим обстоятельствам. Указано, что значение данных процессуальных инструментов для быстрого и эффективного разрешения спора достаточно велико, что подтверждается исследованиями ученых и судебной практикой. Представлено сравнение соглашения по фактическим обстоятельствам и института признания фактов. Акцентируется внимание на необходимости применения мер, препятствующих злоупотреблению правами со стороны лиц, использующих названные институты в качестве результатов примирения.

04.01—02.11.535.

346.91(477.75):332.2 Сотула В. В. Роль та місце господарського суду у формуванні правовідносин у земельній сфері регіону Автономної Республіки Крим / В. В. Сотула // Економіка та держава. — 2010. — № 11. — С. 122—123.

Розкрито особливості застосування норм процесуального права у господарському судочинстві з метою врегулювання земельних відносин суб'єктів господарювання. Визначено недоліки державного механізму у земельній сфері. Розроблено рекомендації щодо його покращення з боку системи господарських судів України.

04.01—02.11.536.

346.91(477):347.235 Теньков С. О. Підвідомчість і розмежування компетенції судів у земельних спорах: огляд судової практики / С. О. Теньков // Вісник господарського судочинства. 2010. № 6. С. 10—13.

Вказано на невирішеність юрисдикції різних судів — особливо господарських і адміністративних — щодо земельних спорів. Проаналізовано позиції ВГСУ, ВАСУ та КСУ з означеної проблематики (рекомендації ВГСУ від 2 лютого 2010 р. № 04-06/15 «Про практику застосування господарськими судами земельного законодавства», інформаційний лист ВАСУ від 1 червня 2010 р. № 781/11/13-10 «Щодо застосування окремих норм матеріального права під час розгляду адміністративних справ», рішення КСУ від 1 квітня 2010 р.). Розкрито основні тенденції у практиці розгляду господарськими судами земельних спорів за участю органів влади.

04.01—02.11.537.

346.93(470):347.932 Тимофеев Ю. А. К вопросу о восстановлении срока на подачу заявления (представления) о пересмотре судебного акта в порядке надзора в арбитражном процессе / Ю. А. Тимофеев // Арбитражный и гражданский процесс. 2010. № 10. С. 38—42.

С использованием материалов экспертного заключения, подготовленного кафедрой гражданского процесса Уральской государственной юридической академии по запросу Конституционного Суда Российской Федерации, рассмотрены следующие вопросы: причины различных гарантий для участия сторон в процедуре рассмотрения вопроса о восстановлении пропущенного процессуального срока; механизм проверки обоснованности восстановления срока на подачу заявления (представления) о пересмотре в порядке надзора судебного акта в арбитражном процессе; возможность переоценки выводов судьи ВАС РФ о восстановлении срока на надзорное обжалование (Окончание в следующем номере).

04.01—02.11.538.

342.925(477):346.92:336.226.322 Трофімова Л. Порухення суб'єктом господарювання норм чинного законодавства України при здійсненні коригувань податкових зобов'язань з ПДВ / Лариса Трофімова, Владислав Розмош // Вісник податкової служби України. 2010. № 32. С. 33—34.

Представлено аналіз судової практики щодо визнання недійсною в судовому порядку угоди на купівлю товарно-матеріальних цінностей при здійсненні господарської діяльності суб'єктом господарювання. Вказано, що при здійсненні перевірки органом ДПС виявлено порушення суб'єктом господарювання норм чинного законодавства України, а саме: суб'єктом господарювання неправомірно відкориговано податкові зобов'язання з ПДВ у зв'язку з відсутністю факту повернення товарів особі, яка їх надала, і, як наслідок, зафіксовано несплату цього податку до бюджету. Викладено судові рішення з даної справи.

04.01—02.11.539.

347.93:347.457 Чикулаев Р. В. Опыт участия арбитражных заседателей в рассмотрении дел, связанных с ценными бумагами / Роман Владимирович Чикулаев // Арбитражный и гражданский процесс. 2010. № 10. С. 20—24.

Освещены вопросы функционирования института арбитражных заседателей в современном арбитражном судопроизводстве. Выделены основные принципы российского института арбитражных заседателей. Раскрыты основные проблемные моменты привлечения арбитражных заседателей к участию в процессе и пути их решения. Исследован опыт участия арбитражных заседателей в делах, связанных с ценными бумагами.

04.01—02.11.540.

346.91(477) Щекина Е. А. Неарбитрабельные споры по законодательству Украины / Е. А. Щекина // Проблемы законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 109. С. 141—148.

Исследованы вопросы объективной арбитрабельности. Путем толкования норм права очерчен круг споров, которые согласно законодательству Украины не подлежат разрешению Международным коммерческим арбитражем (МКА). Указано, что неарбитрабельными являются споры, перечисленные в ч. 2 ст. 12 Хозяй-

ственного процессуального кодекса Украины. Отмечено, что в соответствии с Законом «О Международном коммерческом арбитраже» арбитраж рассматривает споры из частноправовых отношений и не вправе разрешать публично-правовые. Акцентируется внимание на ошибочности отнесения к неарбитрабельным категорий дел, перечисленных в ст. 77 ЗУ «О международном частном праве», только на том основании, что они отнесены к исключительной подсудности судов Украины.

Див. також: 03.01—02.11.419.

ТРУДОВЕ ПРАВО

Книги

05.01—02.11.541.

349.2(477)(094.1) Ротань В. Г. Науково-практичний коментар законодавства України про працю: Законодавство враховане станом на 10 серпня 2010 р. / В. Г. Ротань, І. В. Зуб, О. Є. Сонін. 13-те вид., допов. та переробл. К.: Правова єдність, 2010. 680 с.

Прокоментовано всю систему законодавства України про працю. За основу про визначені структури книги взято Кодекс законів про працю України. Аналіз норм КЗпП поєднується з аналізом інших законів і підзаконних актів.

05.01—02.11.542.

349.2(477)(075.8) Трудове право України: навч. посіб. / за ред. П. Д. Пилипенка; МОН України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. 4-те вид., переробл. і допов. К.: Ін Юре, 2010. — 536 с.

У підручнику на основі чинного трудового законодавства та практики його застосування розкрито основні інститути сучасного трудового права України. Автори пропонують власне бачення ефективності правових актів, ухвалених за останній період, це допоможе глибше розуміти проблеми сучасного трудового права та усвідомити перспективи його майбутнього розвитку.

Автореферати

05.01—02.11.543.

349.22:613.6(043.3) Конопельцева О. О. Медичний огляд як елемент фактичного складу виникнення, зміни та припинення трудових правовідносин: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05 / Конопельцева Олена Олександрівна; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого». Х., 2011. 19 с.

Відмічено, що одним із комплексних правових заходів щодо забезпечення охорони праці на виробництві є проведення медичного огляду. Установлено, що призначенням останнього є встановлення фізичної придатності працівника до виконання певної роботи. Завданням медогляду є з'ясування ступеня стану здоров'я працівника, його відповідності показникам і вимогам, потрібним для якісного виконання роботи. При цьому обов'язковою умовою цього процесу є своєчасне виявлення хвороби і зменшення ризиків погіршення стану здоров'я працівників. Визначено та обгрунтовано мету огляду працівників: виявлення загальних захворювань, які протипоказані для продовження роботи; динамічне простеження за станом здоров'я, виявлення початкових форм професійних хвороб;

своєчасне вжиття профілактичних і реабілітаційних заходів, спрямованих на відновлення їх працездатності; визначення стану здоров'я (реєстрація його показників) і можливості продовження виконання працівником своєї трудової функції; вирішення в індивідуальному порядку питання щодо можливості продовжувати роботу.

05.01—02.11.544.

349.2:351.74(043.3) Мельник К. Ю. Трудові правовідносини службовців правоохоронних органів: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.05 / Мельник Костянтин Юрійович; НУ ОЮА. О., 2011. 34 с.

Проаналізовано сферу дії трудового права та сформульовано пропозиції з її розширення. Розглянуто проблеми єдності та диференціації трудового права. Дано авторські визначення понять «трудова правовідносини службовців правоохоронних органів», «єдність трудового права», «диференціація трудового права», «правоохоронні органи», «конкурс у трудовому праві»; «зміна трудового договору», «зміна трудового правовідношення», «відсторонення від роботи», «відставка службовців правоохоронних органів» тощо. Визначено коло органів, які входять у систему правоохоронних органів. Виокремлено особливості трудових правовідносин службовців правоохоронних органів. Звернуто увагу на закордонний досвід правового регулювання правоохоронної служби. З'ясовано сучасний стан правового регулювання виникнення, зміни, призупинення та припинення трудових відносин службовців правоохоронних органів України. Сформульовано пропозиції з удосконалення проекту ТК України щодо завдань трудового законодавства, принципів правового регулювання трудових та пов'язаних з ними відносин, посилення значення ТК України в системі правового регулювання трудових правовідносин тощо. З метою уніфікації національного законодавства з питань правоохоронної служби запропоновано розробити ЗУ «Про правоохоронну службу України». Розроблено структуру цього Закону та зміст окремих статей.

Статті

05.01—02.11.545.

349.22:331.108-057.4 Андриановская И. Прекращение трудового договора в связи с неизбранием на должность преподавателя вуза / Ирина Андриановская // Вопросы трудового права. 2010. № 9. С. 10—14.

На основе действующего трудового законодательства и правоприменительной практики рассматриваются особенности прекращения трудового договора с педагогическими работниками. Указано, что специфика обусловлена тем, что

возникновение и прекращение трудовых отношений лиц, выполняющих педагогическую работу, связано с конкурсным отбором.

05.01—02.11.546.

349.23:331.322.6:331.07(100) Анисимов Л. Компетенция и нормотворческая функция Международной организации труда (к вопросу о ратификации Россией Конвенции МОТ об оплачиваемых отпусках) / Леонид Анисимов // Вопросы трудового права. — 2010. — № 9. — С. 30—39.

Ратифицированная Россией новая Конвенция МОТ № 132, по мнению автора, потребует некоторой корректировки действующего ТК РФ. Рассмотрено соотношение трудовых стандартов конвенции об оплачиваемых отпусках с нормами ТК РФ. Охарактеризована компетенция главных органов МОТ и процедура нормотворческой деятельности.

05.01—02.11.547.

349.233 Архимандритова М. А. Материальная ответственность работника и работодателя: общее и особенное в правовом регулировании / М. А. Архимандритова // Журнал российского права. 2010. № 11. С. 54—64.

Дан сравнительный анализ правового регулирования материальной ответственности сторон трудовых отношений. Исследованы основание и условия материальной ответственности и ее виды в трудовом праве. Особое внимание уделяется понятиям «ущерб, причиненный работнику» и «ущерб, причиненный работодателю».

05.01—02.11.548.

349.2:331.07.(100):331.47/48 Бек У. Професійна безпека та охорона здоров'я найманих працівників в актах Міжнародної організації праці / У. Бек // Вісник Львівського університету. Серія юридична: зб. наук. пр. — Л., 2010. — Вип. 51. — С. 231—237.

Висвітлено теоретичні та практичні аспекти нормотворчої діяльності МОП з питань професійної безпеки та охорони здоров'я найманих працівників. Проаналізовано акти МОП з питань професійної безпеки та охорони здоров'я працівників, зокрема, відповідні конвенції, рекомендації, протоколи, декларації, збірники практичних правил, стратегії, керівні вказівки та інші програмні документи. Рекомендовано об'єднати наявні міжнародно-правові стандарти МОП у сфері професійної безпеки та охорони здоров'я найманих працівників в один акт, який би містив загальні та спеціальні положення для відповідних галузей діяльності.

05.01—02.11.549.

349.232:331.2 Божко В. М. Щодо розмежування змісту термінів «заробітна плата» і «оплата праці» / В. М. Божко // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 12. С. 70—77.

Стаття присвячена порівняльному аналізу термінологічних відмінностей між поняттями «оплата праці» та «заробітна плата». Зазначено,

що терміни «заробітна плата» та «оплата праці» не співвідносяться між собою як частина та ціле, не є синонімами, а уособлюють явища, котрі поєднуються між собою причинно-наслідковим зв'язком.

05.01—02.11.550.

349.232(477) Валецька О. В. Вплив міжнародних норм на розвиток інституту оплати праці в Україні / О. В. Валецька // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 50. С. 358—364.

Проведено науково-теоретичний аналіз міжнародних норм у сфері оплати праці. Викладено основні критерії та окреслено проблеми міжнародно-правового регулювання оплати праці. Визначено вплив міжнародних норм на реформування інституту оплати праці в Україні.

05.01—02.11.551.

349.232(470) Ванюхин В. Оплата труда в условиях кризиса / Владислав Ванюхин // Вопросы трудового права. 2010. № 10. С. 31—34.

Положение об установлении систем оплаты труда (постановление Правительства РФ от 5 августа 2008 г. № 583) предусматривало форму для сокращения расходов на оплату труда в условиях экономической нестабильности. Пункт 3 указанного Положения позволил работодателю применять такую организацию заработной платы, которая напрямую зависит от объема выполненных работ (услуг).

05.01—02.11.552.

349.22:331.106.4 Величко Л. Ю. Щодо змін в організації виробництва і праці: трудово-правовий аспект / Лариса Юріївна Величко // Часопис Київського університету права. 2010. № 4. — С. 178—181.

Проаналізовано зміни в організації виробництва і праці як підстави розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця. Висловлено думку, що ліквідація та реорганізація юридичної особи-роботодавця не є видами змін в організації виробництва і праці, а скорочення чисельності або штату працівників є наслідком цих змін. Сформульовано зміни до проекту ТК України щодо розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця.

05.01—02.11.553.

349.23:331.526.3 Венедіктов С. В. Сумісництво як складовий елемент сучасного трудового правовідношення: його стан та перспективи розвитку / С. В. Венедіктов // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 50. С. 351—358.

Розглянуто категорію сумісництва з врахуванням реалій сьогодення. Наголошено на необхідності перегляду сутності і змісту сумісництва та вдосконалення його правового регулювання. Запропоновано внести зміни в поло-

ження діючого законодавства в частині закріплення на нормативному рівні процедури укладення трудового договору з сумісником.

05.01—02.11.554.

349.2:331.5 Гаврилов Е. В. Склад правовідносин з працевлаштування / *Е. В. Гаврилов* // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 108. С. 233—240.

Проаналізовано сутність змісту правовідносин з працевлаштування. Визначено класифікацію суб'єктів правових відносин. Сформульовано визначення поняття «суспільні відносини», які є об'єктом відносин з працевлаштування. Розкрито поняття змісту цих правовідносин.

05.01—02.11.555.

349.22:331.108-057.34 Гарячук И. Содержание служебного контракта о прохождении государственной гражданской службы / *Игорь Гарячук* // Вопросы трудового права. — 2010. — № 9. — С. 52—65.

По мнению автора, на сегодняшний день законодательство о так называемой «целевой» подготовке кадров для государственной гражданской службы отличается высокой степенью пробельности и нуждается в существенном обновлении. Кратко охарактеризованы существенные или обязательные условия служебного контракта.

05.01—02.11.556.

349.22:331.108.3(666.8) Гондо Д. Ф. Порядок приема на работу по законодательству Республики Кот Д'Ивуар: сравнительный анализ / *Доссо Фломо Гондо* // Вопросы трудового права. 2010. № 11. С. 50—54.

Несмотря на сходство режима приема на работу по российскому трудовому законодательству и законодательству Республики Кот Д'Ивуар, существуют свои национальные особенности при заключении трудового договора. В Кот Д'Ивуаре трудовая книжка введена только для некоторых категорий работников. Отмечено, что содержание трудовой книжки в Кот Д'Ивуаре несколько отличается от содержания российской трудовой книжки, как и документы о воинском учете поступающего. Рассмотрены особенности заполнения дубликата. Дана ссылка на статьи из ТК Кот Д'Ивуара.

05.01—02.11.557.

349.22(477):331.108.43—057.36 Гончарук В. В. Порядок проведения аттестации работников органов внутренних дел / *В. В. Гончарук* // Право і суспільство. — 2010. — № 6. — С. 95—100.

Досліджено порядок проведення аттестації працівників органів внутрішніх справ. Визначено актуальність, мету, новизну та доробки вчених з цієї тематики. Проаналізовано нормативно-правову базу, акцентовано увагу на недоліках та висловлено бачення автора щодо можливостей їх усунення.

05.01—02.11.558.

349.243:331.45(470) Гудов А. Становление законодательства об охране труда в современной России / *Анзор Гудов* // Вопросы трудового права. — 2010. — № 9. — С. 40—46.

Охарактеризованы основные направления государственной политики в области охраны труда, установленные ст. 210 ТК РФ, которые одновременно являются и основными принципами государственной политики в области охраны труда. Рассмотрен вопрос о существенных недостатках сложившейся системы законодательства в области охраны труда. По мнению автора, представляется целесообразным упростить, обновить и усилить существующие нормативные правовые акты, провести их кодификацию. Указано на то, что в рамках существующей системы законодательства следует более четко и жестко определить степень согласованности правовых предписаний международного, федерального, регионального и локального значения.

05.01—02.11.559.

349.24:331.228:331.43 Домрачева О. Проблемы понимания компенсаций за вредные и опасные условия труда / *Ольга Домрачева* // Вопросы трудового права. 2010. № 11. С. 46—49.

Статья 219 ТК РФ устанавливает, что каждый работник имеет право на компенсации, если он занят на работах с вредными и опасными условиями труда. Различия мнений в теории относительно того, что понимает законодатель под компенсациями в ст. 219 ТК РФ, влечет неоднозначную практику их применения. Даны разъяснения того, что именно необходимо понимать под компенсациями, установленными в ст. 219 ТК РФ.

05.01—02.11.560.

349.22:331.108.26 Драчук М. Управление трудовой функцией работника / *Мария Драчук* // Вопросы трудового права. 2010. № 10. С. 12—23.

Проанализированы возможности, которые российское государство предоставляет работодателям в управлении трудовой функцией. Рассмотрены формы управления трудовой функцией.

05.01—02.11.561.

349.2(477).001.73 Дуюнова О. М. Тенденции розвитку законодавства про працю: проблеми та перспективи / *О. М. Дуюнова* // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 10. С. 58—64.

Наголошено на необхідності реформування і вдосконалення законодавства України про працю та приведення нормативно-правового регулювання в інструмент, що забезпечує нормальне функціонування суспільного життя. Розглянуто основні тенденції розвитку законодавства про працю. Визначено перспективи вдосконалення законодавства про працю в Україні.

05.01–02.11.562.

349.2(477):331.07(100) Єрьоменко В. В. Галузева належність правових норм конвенцій МОП та їх застосування в трудовому праві / В. В. Єрьоменко // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 110. С. 82–91.

Досліджено теоретичні засади, які можуть бути використані при тлумаченні положень конвенцій МОП. З'ясовано питання щодо виявлення галузевої належності правових норм, які встановлюються останніми. Звернуто увагу, що при ратифікації Україною конвенцій МОП і набрання ними чинності для держави вони мають тлумачитись так, що в них формулюються правові норми, які регламентують трудові й пов'язані з ними відносини.

05.01–02.11.563.

349.2(477) Єрьоменко В. В. Колізії між законами України про працю / В. В. Єрьоменко // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 108. С. 74–83.

Відмічено, що вирішення колізій між законами про працю набувають актуальності з огляду на те, що в судовій практиці ніколи не опрацьовувалися правові позиції щодо вирішення останніх. Проаналізовано чинне законодавство України про працю та розроблено пропозиції щодо способів вирішення колізій між законами про працю. Ці пропозиції мають своє підґрунтя у логіці системи законодавства про працю, а тому можуть безпосередньо застосовуватися судами при вирішенні відповідних спорів. Їх послідовне впровадження у практику потребує використання їх Верховним Судом України при підготовці роз'яснень з питань, що виникають при розгляді судами справ.

05.01–02.11.564.

349.2:331.1 Заржицький О. До питання про трудові процесуальні правовідносини / О. Заржицький, Н. Башмакова // Право України. 2010. № 11. С. 135–139.

Досліджено трудові процесуальні правовідносини як центральний елемент механізму трудового процесуального регулювання системи трудових процесуальних правовідносин. Визначено поняття «трудова процесуальність». Звернуто увагу на вивчення процедурно-правового механізму та на виявлення процедур його розвитку і вдосконалення. Нематеріальні норми трудового права поділено на організаційні, процедурні та процесуальні. Наголошено на необхідності виокремлення трудового процесуального права як самостійної галузі права та розробці ґрунтовної концепції нової галузі права через аналіз правовідносин, які можуть становити її предмет та сформулювати уявлення про метод.

05.01–02.11.565.

349.2(479.24) Касумов А. О сфере действия трудового права / Алыш Касумов // Вопросы трудового права. 2010. № 11. С. 70–75.

Показана точка зору сторонників так называемой «узкой» и «широкой» сфер действия формировавшегося трудового законодательства. Отмечено, что сфера действия норм трудового права сегодня весьма широка, поскольку появились новые субъекты трудовых правоотношений. Трудовое законодательство в Азербайджанской Республике регулирует трудовые отношения во всех организациях независимо от вида собственности и организационно-правовых форм.

05.01–02.11.566.

349.2:331.101.6(470) Кашина М. Измерение, оценка и планирование производительности труда в России и за рубежом: исторический аспект / М. Кашина // Вопросы трудового права. 2010. № 11. С. 24–34.

Обращено внимание на то, что уровень производительности труда в России недопустимо низок по сравнению с аналогичным показателем в развитых странах. Кроме этого, отсутствует и государственная программа повышения производительности труда. Исследован зарубежный опыт измерения, оценки и планирования производительности труда. Приведены показатели и методы измерения производительности труда. Дана оценка и анализ производительности труда.

05.01–02.11.567.

349.235:347.963 Кизименко К. О. Теоретико-правовые аспекты регулирования рабочего часу та часу відпочинку прокурорських працівників / К. О. Кизименко // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. — Вип. 50. — С. 394–399.

Проаналізовано чинне законодавство України щодо видів та особливостей робочого часу та часу відпочинку прокурорських працівників. Відмічено, що знаходження прокурорського працівника протягом тривалого часу у відпустці без збереження заробітної плати може навести збиток ефективності роботи органу прокуратури. Звернуто увагу на можливість застосування праці за сумісництвом на той період, поки працівник знаходиться у відпустці за основним місцем роботи. Розглянуто питання правового регулювання праці жінок в органах прокуратури.

05.01–02.11.568.

349.2(477):331.45-057.16 Козак З. Проблеми нормативно-правового забезпечення діяльності уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці / З. Козак // Вісник Львівського університету. Серія юридична: зб. наук. пр. Л., 2010. Вип. 51. С. 238–246.

Проаналізовано міжнародно-правові акти та чинне законодавство України щодо правового статусу уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці. Окреслено ос-

новні проблеми нормативно-правового забезпечення їхньої діяльності. Сформульовано висновки та пропозиції з удосконалення чинного законодавства України.

05.01—02.11.569.

349.22:331.5-056.3 Козуб І. Особливості трудової дієздатності осіб зі зниженою працездатністю / *І. Козуб* // *Право України*. 2010. № 9. С. 275—280.

Проаналізовано особливості трудової дієздатності осіб зі зниженою працездатністю. Встановлено, що такою особливістю є те, що коло дій, які особи зі зниженою працездатністю можуть учинити з метою набуття для себе прав та обов'язків, а також можливість реалізації наданих їм прав від установленної групи інвалідності й індивідуальної програми реабілітації. Відмічено, що трудова дієздатність осіб зі зниженою працездатністю внаслідок психічного розладу залежить ще й від установленого переліку видів робіт, які вони не можуть виконувати через психічний розлад.

05.01—02.11.570.

349.2(477):331.104 Костюк В. Зміст трудової правосуб'єктності працівника за трудовим законодавством України та проектом Трудового кодексу: науково-правовий аспект / *В. Костюк* // *Право України*. 2010. № 11. С. 140—146.

Проведено порівняльно-правовий аналіз положень чинного КЗпП України та проекту ТК України з тим, щоб виявити як позитивні, так і негативні аспекти норм у частині правового регулювання змісту трудової правосуб'єктності, які містяться в них. Розглянуто ключові проблеми правового становища працівника. Сформульовано відповідні висновки та пропозиції.

05.01—02.11.571.

349.22:331.108.62 Костян І. О прекращении трудового договора за прогул / *Ирина Костян* // *Вопросы трудового права*. 2010. № 9. С. 3—9.

Подробно рассмотрены проблемные моменты, связанные с длительным отсутствием сотрудников на рабочем месте без уважительных причин. Отмечено, что именно длительный прогул создает порой ситуацию, в которой сложно разобраться не только начинающему кадровику, но и специалисту с большим опытом работы. Охарактеризовано основание для прекращения трудового договора.

05.01—02.11.572.

349.22:331.108.6:347.962 Кохан В. П. Дисциплина праці і суддівська етика / *В. П. Кохан* // *Проблеми законності*: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 108. С. 240—246.

Проаналізовано міжнародний досвід щодо дисципліни праці й суддівської етики. Охарактеризовано етичну сторону професії судді. Окреслено коло проблем і визначено шляхи їх вирі-

шення. Сформульовано визначення поняття «суддівська етика».

05.01—02.11.573.

349.2(477):331.108.43 Кохан В. П. Щодо характеристики відносин з атестації працівників / *Вал. П. Кохан* // *Проблеми законності*: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 108. С. 246—252.

З'ясовано сутність відносин по атестації працівників згідно з чинним законодавством України. Розглянуто структуру атестаційних взаємовідносин. Висвітлено правові наслідки атестаційної процедури. Стверджено, що атестація працівників в умовах реформування трудових процесів потребує перегляду та вдосконалення у відповідності до нових вимог з організації праці і необхідності у високо кваліфікаційному персоналі у галузі трудової діяльності.

05.01—02.11.574.

349.2:33152-054.6 Крощенко М. Квота на иностранных работников: от политики к науке / *М. Крощенко, Ю. Алексенцева* // *Вопросы трудового права*. 2010. № 11. С. 5—23.

Исследован вопрос об определении реальной потребности РФ в иностранной рабочей силе как критерии принятия решения о целесообразности привлечения работников из-за рубежа и квотирования. Отмечено, что государственная миграционная политика РФ нуждается в инструменте, который позволит готовить прозрачные и научно обоснованные решения в интересах всех сторон регулирования привлечения иностранной рабочей силы. Рассмотрены основные методологические подходы для разработки такого инструмента.

05.01—02.11.575.

349.23 Кузьменко Г. Еволюція принципу гуманізму в нормах трудового права про забезпечення гідних умов праці / *Галина Кузьменко* // *Підприємництво, господарство і право*. 2010. № 12. С. 108—110.

Проаналізовано проблему неоднозначності наукових підходів до визначення та забезпечення належних умов праці у різних країнах світу. Показано, як реалізація принципу гуманізму у нормах трудового права впливає на ефективність цієї галузі, утвердження у правосвідомості людини її соціальної цінності, вияв у законі поваги до неї, дотримання прав, свобод та інтересів.

05.01—02.11.576.

349.22(477):331.108.644.5-057.36 Кулик Д. До проблеми законодавчого регулювання переведення на іншу роботу працівників органів внутрішніх справ України / *Д. Кулик* // *Право України*. 2010. № 9. С. 153—161.

Розглянуто чинне законодавче регулювання та судові роз'яснення для удосконалення практики переведення на іншу роботу працівників органів внутрішніх справ. Уточнено сутність та

особливості службово-трудових правовідносин за участю цих працівників.

05.01–02.11.577.

349.2(477):340.132 Лежнева Т. Кумулятивні санкції трудового права / *Тетяна Лежнева* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 12. С. 111–114.

Проаналізовано явище кумуляції санкцій трудового права. Виокремлено та охарактеризовано її різновиди. Розглянуто функціонування кумулятивних санкцій за чинним трудовим законодавством України. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення системи санкцій трудового права України з врахуванням явища кумуляції санкцій.

05.01–02.11.578.

349.22(430)(091) Лысенко О. Л. Становление института трудового договора в германском праве в конце XIX — начале XX в. / *О. Л. Лысенко* // Вестник Московского университета. Сер. 11: Право. — 2010. — № 6. — С. 32–55.

Подняты важнейшие дискуссионные вопросы об истории формирования института индивидуального трудового договора в праве Германии в конце XIX — начале XX в., в частности вопрос о соотношении понятий «трудовой договор» и «договор найма услуг» (§ 612–631 ГГУ 1896 г.), отражены господствующие в то время теории индивидуального трудового договора и показаны первые законодательные разработки в данной области.

05.01–02.11.579.

349.22(477+470):331.526.3.001.36 Маловичко С. До питання правового регулювання роботи за сумісництвом / *С. Маловичко* // Право України. 2010. № 9. С. 146–152.

Проведено аналіз роботи за сумісництвом у юридичному, сучасному і перспективному аспектах. Проаналізовано нормативно-правові акти СРСР, УРСР, України і РФ, проект ТК України. Виявлено відставання чинного трудового законодавства України від законодавчих змін у визначенні поняття «державна» і «комунальна» власність (після набуття чинності ЦК України). Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення трудового законодавства.

05.01–02.11.580.

349.42(477):331.101 Мартинович О. М. Законодавча регламентація трудових відносин членів фермерських господарств / *О. М. Мартинович* // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 9. С. 141–146.

Проведено аналіз відповідних приписів законодавства України щодо правової регламентації трудових відносин членів фермерських господарств та виявлено суперечності між ними. Для усунення певних труднощів у правозастосовчій практиці, забезпечення належних гарантій у реалізації і захисту прав та інтересів членів фермерських господарств сформульовано пропозиції

щодо вдосконалення законодавства у зазначеній сфері.

05.01–02.11.581.

349.22:331.108.5 Машков К. Є. Права та обов'язки працівників, що виникають внаслідок отримання заохочення за трудові досягнення / *Костянтин Євгенович Машков* // Часопис Київського університету права. 2011. № 1. С. 193–196.

Звернуто увагу, що в одних випадках заохочення є правом роботодавця, а в інших — обов'язком роботодавця. Розглянуто питання: чи викликає факт заохочення якісь додаткові права та обов'язки для роботодавця та працівника. Визначено права та гарантії, які виникають внаслідок отримання тих чи інших заохочень за трудові досягнення. Розглянуто обов'язки, які виникають внаслідок отримання тих чи інших заохочень за трудові досягнення.

05.01–02.11.582.

349.22:331.106.4 Медведев О. М. Некоторые вопросы признания прекращения трудового договора незаконным / *О. М. Медведев* // Вестник Российской правовой академии. 2010. № 4. С. 66–70.

Рассмотрены отдельные аспекты вопроса о незаконном или необоснованном (неправомерном) прекращении трудового договора. Высказано мнение относительно значений, в которых следует рассматривать незаконное увольнение, основных групп причин (обстоятельств), приводящих к неправомерности или незаконности прекращения трудового договора, понятия указанного увольнения, отдельных путей развития соответствующего правового регулирования. При этом автор ограничивается только нормами и сферой трудового права.

05.01–02.11.583.

349.2 Мельник Л. С. Роль заборон та обмежень у правовому регулюванні трудових відносин / *Л. С. Мельник* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 3. — С. 104–110.

Проведено аналіз теоретичних основ застосування у правовому регулюванні трудових відносин заборон та обмежень. З'ясовано можливості використання цих юридичних засобів у законодавстві та правознавчій практиці. Особливу увагу приділено розкриттю місця та ролі заборон і обмежень у правовому регулюванні трудових відносин. Розкрито їх правову природу в контексті елемента методу трудового права.

05.01–02.11.584.

349.22:331.108.644.7(430) Мельникова В. Увольнение по инициативе работодателя по трудовому праву Германии / *Валентина Мельникова* // Вопросы трудового права. 2010. № 10. — С. 58–64.

Исследованы нормы немецкого трудового

права об увольнении работников по инициативе работодателя. Проанализированы нормы о защите работников от необоснованного увольнения. Обращено внимание на то, что в зависимости от причины и процедуры прекращения трудовых правоотношений в трудовом законодательстве Германии различаются два вида увольнений: с предварительным предупреждением (*ordentliche Kuendigung*) и без предварительного предупреждения (*ausserordentliche Kuendigung*).

05.01—02.11.585.

349.22(477) Мельничук Н. О. Збалансування інтересів сторін трудових відносин як засада забезпечення договірної регулювання таких відносин з боку держави / *Наталія Олексіївна Мельничук* // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 4. — С. 158—162.

Наголошено на необхідності знайдення межі між договірним та імперативним регулюванням трудових відносин у зв'язку із поширенням тенденції їхнього договірної врегулювання. Розглянуто принципи збалансування інтересів сторін трудових відносин не як мети договірної регулювання вказаних відносин, а як орієнтира та базисної засади для держави при розробці нового ТК України. Визначено сутність такого принципу та його основну спрямованість.

05.01—02.11.586.

349.2(477) Мокрицька Н. Правові засади правового підпорядкування у проекті Трудового кодексу України / *Наталія Мокрицька* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 9. — С. 68—71.

Розглянуто правове підпорядкування як основну ознаку сучасного трудового договору. Проаналізовано положення чинного кодексу законів про працю України та напрацьовано розробки до проекту ТК України. Запропоновано авторську характеристику ознак правового підпорядкування на основі дослідження юридичного змісту кожної із них.

05.01—02.11.587.

342.734:349.2(477) Мокрицька Н. Про сутність проголошеного у Конституції України права на працю / *Н. Мокрицька* // Вісник Львівського університету. Серія юридична: зб. наук. пр. — Л., 2010. — Вип. 51. — С. 245—254.

Право на працю розглянуто як міжнародно-правовий стандарт прав людини, втілення його у Конституції України. На підставі аналізу міжнародно-правових документів, конституцій деяких країн світу наголошено, що імплементація міжнародних стандартів у сфері прав людини в Основному законі держави є недостатньо повною. Остання проявляється у відсутності визначення на конституційному рівні державою прав та свобод людини. Досліджено терміни понять «визнання права на працю» та «встановлення права на працю». Зазначено, що одним із найважливіших способів визнання права на працю є його проголошення.

05.01—02.11.588.

349.22(4):331.106 Мороз С. В. Щодо питання про форму трудового договору / *С. В. Мороз* // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. С. 376—381.

Розкрито особливості форм трудового договору. Дано його визначення, підкреслено важливість письмової форми трудового договору та визначено його переваги перед усною. Проаналізовано точки зору провідних науковців Європи в галузі трудового права щодо зазначеної тематики.

05.01—02.11.589.

349.22:331.106(410) Насалевич Т. Поняття трудового договору по праву Великобританії / *Татьяна Насалевич* // Вопросы трудового права. 2010. № 10. С. 54—57.

Отмечено, что сегодня в Великобритании существует целый ряд правоотношений, связанных с трудом, которые не урегулированы законом. В этих случаях, чтобы восполнить пробелы и дать ответы на некоторые вопросы (например, имеется ли у работника право на получение заработной платы, если он отсутствовал на работе из-за болезни), применяются нормы трудового договора.

05.01—02.11.590.

349.2:331.5:338.124.4 Непочатая И. В. Меры по поддержанию трудовой занятости в условиях финансово-экономического кризиса (организационно-правовые вопросы) / *И. В. Непочатая* // Российский юридический журнал. 2010. № 5. С. 203—213.

Освещена ситуация на рынке труда в период финансово-экономического кризиса. Рассмотрена система организационно-правовых мер, принятых федеральными органами государственной власти, органами государственной власти субъекта РФ для снижения напряженности на рынке труда. Охарактеризована программа антикризисных мер Правительства РФ. Проанализированы региональные программы.

05.01—02.11.591.

349.243(477):63 Новак Т. Розвиток законодавства України з охорони праці в сільському господарстві: історико-правовий аспект / *Т. Новак* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 10. — С. 56—59.

Досліджено процес становлення та розвитку законодавства з охорони праці в сільському господарстві. Зроблено висновок про можливість виділення трьох періодів розвитку правового регулювання охорони праці в сільському господарстві. Виокремлено особливості та визначальні риси кожного із них.

05.01—02.11.592.

349.22:331.108.27 Орлова А. А. Правовые проблемы, возникающие при сокращении чис-

ленности и штата работников, способы их решения / *А. А. Орлова* // Трудовое право. 2010. № 11. — С. 77–89.

Рассмотрены правовые проблемы, возникающие на основных этапах по проведению мероприятий по сокращению штата и численности работников, а также при выполнении условий, которые должен соблюдать работодатель при проведении мероприятий по сокращению численности и штата работников, чтобы увольнение работников считалось правомерным. Предложены возможные способы решения этих проблем.

05.01–02.11.593.

349.2(470):331.109 *Офман Е.* Правовые последствия злоупотребления правом субъектами трудовых отношений / *Елена Офман* // Вопросы трудового права. — 2010. — № 9. — С. 15–24.

Исследованы проблемы установления правовых последствий злоупотребления правом работником и работодателем. В работе использованы материалы судебной практики высших судов РФ (постановление Пленума Верховного суда РФ от 17 марта 2004 г. № 2, постановление Конституционного суда РФ, постановление Пленума Верховного суда РФ от 15 марта 2005 г. № 3-П), Конвенции МОТ, материалы зарубежной практики (США), на основании которых указаны пути совершенствования трудового законодательства РФ с целью преодоления ситуаций со злоупотреблением правом субъектами трудового правоотношения.

05.01–02.11.594.

349.2(477):331 *Пак У. І.* Щодо класифікації строків за трудовим правом України / *У. І. Пак* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельниць. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. — Вип. 4. — С. 141–147.

Проаналізовано існуючі поділи строків на види залежно від різних критеріїв. Дано характеристику окремих видів строків. На основі аналізу сучасного стану трудових відносин в Україні запропоновано кілька авторських класифікацій строків.

05.01–02.11.595.

349.232 *Петров А.* Сроки выплаты заработной платы — основная государственная гарантия прав работников / *А. Петров* // Законность. — 2010. — № 10. — С. 23–27.

На основе подробного анализа законодательства исследован вопрос правового регулирования сроков выплаты заработной платы, проиллюстрирована история этого вопроса. Отмечено, что еще в начале XX в. Устав промышленного труда (УПТ) устанавливал общее правило о выплате вознаграждения при найме на неопределенный срок не реже двух раз в месяц (ст. 54). В случае задержки выплаты вознаграждения трудящемуся предоставлялось право требовать в судебном порядке расторжения заключенного договора. В пользу трудящегося при-

суждалось особое вознаграждение в размере, не превышающем при срочном договоре двухмесячного заработка, при договоре на неопределенный срок — двухнедельного.

05.01–02.11.596.

349.22(477):331.3 *Пилипенко Ю.* Нормативна база внутрішнього трудового розпорядку / *Ю. Пилипенко* // Вісник Львівського університету. Серія юридична : зб. наук. пр. — Л., 2010. — Вип. 51. — С. 255–261.

З огляду на загальні засади правового регулювання з'ясовано питання щодо нормативної бази внутрішнього трудового розпорядку. Зазначено, що у трудовій сфері є досить широкий спектр правових актів, які забезпечують регулювання визначеного кола суспільних відносин. Це — Закони України, підзаконні акти, акти договірної характеру та локальні нормативно-правові акти.

05.01–02.11.597.

349.233 *Прасолов Б.* Основания возникновения трудового правоотношения по использованию имущества работника / *Б. Прасолов* // Вопросы трудового права. 2010. № 10. С. 24–30.

Отмечено, что особенности оснований возникновения, изменения и прекращения трудовых правоотношений, вытекающие из действующего законодательства, наукой трудового права исследованы недостаточно. В статье рассмотрены и квалифицированы юридические факты и их составы, необходимые для возникновения трудового правоотношения по использованию имущества работника в интересах работодателя.

05.01–02.11.598.

349.2:331.101:007 *Раудштейн А. В.* Информационные отношения в сфере труда: понятие и характеристика / *А. В. Раудштейн* // Российский юридический журнал. 2010. № 6. С. 152–159.

Рассмотрен вопрос об определении места информационных отношений в системе трудовых и непосредственно связанных с ними отношений. Предложена дефиниция понятия информационных отношений в сфере труда. Приведена характеристика основных видов отношений, связанных с информацией в сфере труда.

05.01–02.11.599.

349.2:331.53 *Резникова В. В.* Правове регулювання посередництва на ринку праці / *В. В. Резникова* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельниць. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 4. — С. 104–115.

Визначено поняття посередницької діяльності на ринку праці (посередництво у працевлаштуванні). Приділено увагу проблемним питанням регулювання посередницької діяльності державної служби зайнятості, приватних кадрових агентств, діяльності імпресаріо, промоутерів

і організаторів спортивних заходів (посередників у сфері мистецтва та спорту), діяльності посередників на електронному ринку праці, посередництва у працевлаштуванні на роботу за кордоном.

05.01—02.11.600.

349.2:331.103 Ряхимов Ю. Анализ и оценка коррелирующих факторов производительности труда в отраслях народного хозяйства / Юсуп Ряхимов // Вопросы трудового права. — 2010. — № 10. — С. 50—53.

Отмечено, что на современном этапе развития производства под производительностью понимается результативность конкретного живого и овеществленного труда, эффективность целесообразной производительной деятельности по созданию продукта в течение определенного промежутка времени. Поэтому рекомендуется переходить на исчисление производительности совокупного труда как живого, так и овеществленного, представленного затратами труда, ранее вложенными в производство в виде средств и предметов труда. В ходе анализа и оценки выделены следующие группы факторов, коррелирующих с производительностью труда: материально-технические и социально-экономические.

05.01—02.11.601.

349.22:331.106(470)(091) Савельева О. Институт трудового договора: история становления / Ольга Савельева // Вопросы трудового права. 2010. № 10. С. 3—6.

Рассмотрена история трудового договора. Подробно охарактеризован трудовой договор в Российской империи. Указано, что трудовой договор и трудовое правоотношение хотя и тесно связанные категории, понятие и содержание каждой из них надо различать. Отмечено, что содержащиеся в ТК понятия трудового отношения и трудового договора позволяют четко ограничить сферу действия трудового законодательства.

05.01—02.11.602.

349.22:331.109 Сафарова Е. Трудовые споры: индивидуальные и коллективные / Е. Сафарова // Трудовое право. 2010. № 11. С. 91—102.

Отмечено, что в зависимости от «состава» сторон спора и поднимаемых в спорах вопросов, трудовые споры подразделяют на индивидуальные и коллективные. Органами по рассмотрению индивидуальных трудовых споров являются суды и комиссии по трудовым спорам. Охарактеризована деятельность Комиссии по трудовым спорам (КТС). Освещен порядок рассмотрения спора КТС. Исследован порядок рассмотрения индивидуальных трудовых споров судом. Изучен вид коллективных трудовых споров.

05.01—02.11.603.

349.2(477):331.108.6 Ситницька О. А. Правові проблеми отримання згоди працівника на його переведення на іншу роботу (посаду) /

О. А. Ситницька // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права. Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 4. С. 128—135.

Розглянуто окремі питання порядку переведення працівників на іншу роботу (посаду), зокрема обов'язок роботодавця отримати згоду працівника на переведення. Сформульовано ряд пропозицій по вдосконаленню чинного трудового законодавства.

05.01—02.11.604.

349.22(477):331.106.24 Сімутіна Я. В. Колективно-договірне регулювання в умовах реформування законодавства про працю / Я. В. Сімутіна // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. — С. 326—333.

Відмічено, що чинний Кодекс законів про працю України не містить положень стосовно всієї системи колективно-договірного регулювання, окрім її виробничого рівня, на якому укладається колективний договір. Досліджено питання колективно-договірного регулювання трудових відносин у сучасних умовах. Внесено пропозиції щодо його удосконалення та ефективності до проекту ТК України.

05.01—02.11.605.

349.232:616-051 Сковпень В. Показатели стимулирования эффективности труда работников амбулаторно-поликлинических учреждений / Виктория Сковпень, Лидия Широкова // Вопросы трудового права. — 2010. — № 11. — С. 35—45.

Отмечено, что при разработке системы премирования следует помнить, что эффективность работы амбулаторно-поликлинических учреждений, обеспечение высококвалифицированного медицинского обслуживания населения, позволяющего сохранить человеку здоровье и помочь справиться с болезнями, во многом зависит от научно обоснованной и рациональной организации их деятельности, в том числе организации оплаты труда. Рассмотрены два подхода к установлению показателей премирования медицинских работников и его размеров: балльная оценка эффективности деятельности; система показателей и условий премирования.

05.01—02.11.606.

349.2:331.105.22 Слюсар А. М. Критерії правосуб'єктності роботодавця / А. М. Слюсар // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. — С. 318—326.

Визначено правосуб'єктність, основні ознаки та критерії правосуб'єктності роботодавця, їх правову характеристику. Проаналізовано точки зору вчених у галузі трудового і цивільного права. Сформульовано відповідні висновки і пропозиції.

05.01–02.11.607.

349.22:331.105.22 Слюсар А. М. Трудова правосуб'єктність роботодавця: зміст і співвідношення з компетенцією / А. М. Слюсар // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 109. С. 100–105.

Проаналізовано поняття «правосуб'єктність роботодавця». З'ясовано погляди учених-правників щодо категорії «трудова правосуб'єктність роботодавця». Звернуто увагу на використання поряд з терміном «правосуб'єктність» терміна «компетенція». Дано визначення поняття «компетенція».

05.01–02.11.608.

349.2(470) Соїфер В. Г. Правовое регулирование трудовых отношений: запоздалый ответ на вызовы реальности / В. Г. Соїфер // Трудовое право. 2010. № 10. С. 89–99.

Дана оценка развития Трудового законодательства РФ. Обращено внимание на отрыв содержания норм трудового права от законов экономики, в частности от закона роста производительности труда. Отмечено, что нормы трудового права должны изначально учитывать перспективы регулируемых трудовых отношений.

05.01–02.11.609.

349.22:331.109.64 Соловьев А. Институт трудового арбитража: сравнительный анализ зарубежной и российской моделей / Анатолий Соловьев // Вопросы трудового права. 2010. № 11. — С. 55–62.

Рассмотрен ряд юридических проблем организации и проведения трудового арбитража, с которыми на практике сталкиваются представители соответствующих государственных органов по урегулированию коллективных трудовых споров, а также сами участники третейского разбирательства, включая трудовых арбитров. Охарактеризована проблема юридического статуса лица, выполняющего функции трудового арбитра. Обращено внимание на проблему внутренней коллизии норм, регламентирующих порядок рассмотрения и разрешения коллективных трудовых споров (конфликтов), с одной стороны, и обеспечения права граждан на забастовку с другой.

05.01–02.11.610.

340.15(73)“19/20”:35.08 Тураханов Т. Х. Радикальные изменения условий труда государственных гражданских служащих в США в конце XX — начале XXI в. / Тимур Ханджарович Тураханов // История государства и права. 2011. № 1. С. 27–29.

Рассматриваются проблемы правового регулирования новых методов работы американских государственных гражданских служащих. Отмечено, что главная функция повышения эффективности труда гражданских служащих «служение гражданам». Подробно отражены программы «дистанционной работы», «электронно-

го правительства». Дается анализ законодательства в этой сфере.

05.01–02.11.611.

349.23:331.322.5 Французова Л. Порядок предоставления учебных отпусков / Л. Французова // Вопросы трудового права. 2010. № 9. С. 25–29.

Рассмотрено, при каких условиях в силу закона работник, совмещающий работу с обучением, получает право на использование учебного отпуска. Указано, что в соответствии с частью второй ст. 177 ТК присоединение учебного отпуска к ежегодному оплачиваемому отпуску допускается только с согласия работодателя.

05.01–02.11.612.

349.22(477):331.108.42:347.96 Хуторян Н. М. Проблемы застосування законодавства з питань зарахування роботи (служби навчання) до стажу прокурора і слідчого / Н. М. Хуторян // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 50. С. 301–306.

Досліджено проблемні питання застосування на практиці законодавства, що регулює визначення тривалості страхового (трудового) стажу для обчислення пенсії, надбавок та доплат працівникам прокуратури. Зокрема, йдеться про зарахування строку військової служби, періоду навчання у вищих навчальних закладах тощо. Сформульовано пропозиції по удосконаленню нормативно-правових актів.

05.01–02.11.613.

349.232(470) Цитульский В. Ф. Основные тенденции в сфере правового регулирования оплаты труда в России на современном этапе / В. Ф. Цитульский // Вестник Российской правовой академии. — 2010. — № 4. — С. 71–72.

Рассмотрены проблемы в сфере оплаты труда бюджетников в современной России, возникшие после реформы 2008 г. Основное предложение автора: в целях повышения социальных гарантий законодательно закрепить дополнительные выплаты работникам бюджетной сферы.

05.01–02.11.614.

349.22:331.105 Шамшина І. І. Теоретичні підходи до поняття і структури трудової правосуб'єктності / І. І. Шамшина // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 110. С. 73–81.

Досліджено правову конструкцію «трудова правосуб'єктність». З'ясовано її структурний зміст. Розроблено й обґрунтовано її дефініцію. Проведено аналіз її співвідношення з правовим статусом суб'єкта трудового права.

05.01–02.11.615.

349.22(477):331.109 Шевченко Д. В. Проблеми вдосконалення законодавства з вирішення

індивідуальних трудових спорів комісією з трудових спорів (КТС) / *Д. В. Шевченко* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. — С. 419—425.

Досліджено правові проблеми вирішення індивідуальних трудових спорів. Порівняльний аналіз книги дев'ятої проекту ТК України та розділу XV КЗпП України в редакції 1971 р., який регулює порядок вирішення індивідуальних трудових спорів, надав підстави зробити висновки про те, що правовий статус комісії з трудових спорів згідно із положеннями проекту ТК України втратив ряд владних повноважень, що не буде сприяти ефективному захисту прав найманих працівників. Внесено пропозиції щодо вдосконалення законодавства з питань вирішення індивідуальних трудових спорів при проведенні кодифікації трудового законодавства.

05.01—02.11.616.

349.245 Шестакова Е. Дистанционная работа / *Екатерина Шестакова* // Вопросы трудового права. 2010. № 9. С. 47—51.

Отмечено, что дистанционная работа в РФ встречается на практике очень часто. Вместе с тем положения, закрепляющие порядок дистанционной работы, нигде законодательно не закреплены. В этой связи возникает множество вопросов правового характера. Выделено несколько видов дистанционной работы. Охарактеризованы положительные моменты и отрицательные аспекты для работодателя в случае организации дистанционной работы. Рассмотрены вопросы оплаты труда и предоставления отпуска надомным работникам.

05.01—02.11.617.

349.22:331.108.27 Штенников В. Н. Преимущественное право продолжения трудовых отношений / *В. Н. Штенников* // Трудовое право. 2010. № 10. С. 31—36.

Рассмотрен вопрос сокращения численности работников в связи с кризисом. Отмечено, что процедура сокращения должна охватывать всех сотрудников организации, чтобы выявить менее производительных и квалифицированных работников. Обращено внимание на то, что сокращение не может лишать возможности сокращаемого работника претендовать на более высокие должности. Отмечено, что для решения вопроса сокращения лишней вакансии можно рекомендовать работодателю создать новую вакансию для эффективного работника.

05.01—02.11.618.

349.2 Щербук Н. Сфера регулирования трудового права: взгляд на проблему / *Н. Щербук* // Право України. 2010. № 11. С. 305—310.

Наголошено, що чинне трудове законодавство не містить норми, яка б визначала сферу трудового права. Визначено коло відносин, які регулюються трудовим правом. Зазначено, що

трудове право регулює відносини найманої праці, які виникають на підставі трудового договору в різних його формах і видах. З огляду на це, саме вони і визначають сферу правового регулювання вказаної галузі.

Див. також: 01.01—02.11.63, 02.01—02.11.234, 03.01—02.11.411, 07.01—02.11.740.

ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Книги

05.01—02.11.619.

349.3(477)(075) Тарасенко В. С. Право соціального забезпечення : навч.-метод. посіб. / *В. С. Тарасенко, Л. І. Харитонova*. О. : Фенікс, 2010. — 136 с.

Посібник підготовлено з метою надання допомоги студентам, які навчаються на соціально-правовому факультеті, у вивченні та набутті практичних навиків у сфері соціального забезпечення населення. Практикум відповідає програмі курсу «Право соціального забезпечення». Методичні вказівки окреслюють проблемні питання, які потребують вирішення у соціальному захисті населення України, в першу чергу це стосується соціального забезпечення. Посібник складається з 3 модулів та 14 тем. Для кожної теми додано плани практичних занять, методичні рекомендації, питання для дискусії, теми наукових повідомлень і рефератів, завдання для самостійної роботи, задачі, тести та перелік основних нормативно-правових актів.

Статті

05.01—02.11.620.

349.22:331.105.44 Боднарук М. Роль професійних спілок у механізмі соціального партнерства / *Микола Боднарук, Галина Трунова* // Підприємство, господарство і право. 2010. № 12. С. 104—107.

Розглянуто питання правового становища професійних спілок та визначено їх роль у колективно-договірному процесі. Проаналізовано напрями роботи професійних спілок щодо укладення колективних договорів і угод, проведення консультацій з роботодавцями, здійснення контролю тощо. Зазначено, що представництво інтересів майнових працівників у механізмі соціального партнерства здійснюють профспілки.

05.01—02.11.621.

349.3:657.412.7(83+430) Бунчак И. В. Негосударственные пенсионные фонды в зарубежных странах. На примере государств Чили и Германии / *И. В. Бунчак* // Закон и право. — 2010. — № 12. С. 72—74.

Рассмотрен вопрос развития негосударственных пенсионных фондов на территории зарубежных стран (на примере Чили и Германии). Отра-

жены последствия пенсионной реформы, ее отличительные признаки. Определены приоритеты накопительной системы пенсионного фонда.

05.01—02.11.622.

347.764:368 Галаева Л. А. Юридическая ответственность страхователя как субъекта обязательного социального страхования / Л. А. Галаева // Социальное и пенсионное право. 2010. № 4. С. 2—5.

Выявлена специфика отношений в сфере обязательного социального страхования. Прослежена эволюция системы юридической ответственности в этой сфере. Рассмотрены вопросы повышения юридической ответственности страхователя.

05.01—02.11.623.

349.3:368.514 Горбачова О. Пенсійний контракт як підстава надання послуг з недержавного пенсійного забезпечення / Оксана Горбачова // Підприємництво, господарство і право. 2010. — № 9. — С. 72—76.

Розглянуто питання поняття, форми та порядку укладання, змісту та істотних умов пенсійного контракту. Проаналізовано останні наукові розробки з даної теми. Зазначено, що відмінним від загального правила є закріплення в умовах пенсійного контракту інформації про учасника недержавного пенсійного фонду, обраної пенсійної системи та ін. Строк дії пенсійного контракту є дискусійним для науковців.

05.01—02.11.624.

342.415(470) Гриб В. В. Взаимодействие гражданского общества и органов государственной власти в социальной сфере / В. В. Гриб // Социальное и пенсионное право. 2010. № 4. С. 13—17.

Подчеркнуто, что правовое регулирование общественных отношений в сфере взаимодействия институтов гражданского общества и органов государственной власти является чрезвычайно важной задачей. Решение данной задачи будет способствовать форсированию процесса построения гражданского общества в России. Проанализирована сложившаяся российская практика взаимодействия институтов гражданского общества и органов государственной власти в социальной сфере. Сделан ряд важных для развития правоприменительной практики выводов, которые могут быть использованы в правотворческой деятельности.

05.01—02.11.625.

349.3:34.03 Гусева Т. С. Проблемы правового регулирования юридической ответственности за непредоставление денежных выплат по системе социального обеспечения / Т. С. Гусева // Социальное и пенсионное право. 2010. № 4. С. 17—19.

Исследовано пенсионное законодательство в РФ. Уделено особое внимание нормам административного, уголовного и гражданского права в сфере ответственности за непредоставление де-

нежных выплат по системе социального обеспечения. Обращено внимание на то, что законодательство РФ о социальном обеспечении не кодифицировано. Указано на необходимость закрепления таких норм в законах, которые предусматривали бы назначение соответствующих социальных выплат.

05.01—02.11.626.

349.3:364.04(470) Гусева Т. С. Структура и основные тенденции развития российского законодательства о пособиях / Т. С. Гусева // Российский юридический журнал. 2010. № 6. С. 146—151.

Проанализировано современное российское законодательство о пособиях. Выявлены структуры и тенденции развития федерального и регионального законодательства о пособиях.

05.01—02.11.627.

349.3:368.032.2(470) Завидов Б. Д. Возникновение и прекращение членских правоотношений в обществе взаимного страхования / Б. Д. Завидов, М. М. Соломенников // Социальное и пенсионное право. 2010. № 4. С. 5—7.

Рассмотрены основания и порядок возникновения и прекращения членских правоотношений в обществе взаимного страхования. Отмечено, что ГК РФ и ФЗ РФ «О взаимном страховании» предусматривают добровольный порядок возникновения членских отношений в обществе взаимного страхования. Указано, что прекращение членства в обществе взаимного страхования может быть осуществлено в добровольном, принудительном порядке и по иным основаниям.

05.01—02.11.628.

349.3(477):365-057.36 Кельман Л. М. Проблемы обеспечения жильем працівників органів внутрішніх справ / Л. М. Кельман // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 50. С. 333—339.

Наголошено, що житлові проблеми зумовлені низкою соціально-політичних факторів. Розглянуто причини та фактори, що впливають на забезпечення соціальними гарантіями працівників органів внутрішніх справ у сфері надання житла. Запропоновано деякі шляхи вдосконалення механізму розв'язання проблем житлового забезпечення.

05.01—02.11.629.

349.3(477)(091) Колосова О. О. Право социального обеспечения в Україні: историко-теоретический аспект / О. О. Колосова // Право і суспільство. — 2011. — № 1. — С. 110—114.

Здійснено історико-правовий аналіз понять «соціальне забезпечення» і «соціальний захист». З'ясовано зміст понять «соціальне забезпечення» і «соціальний захист», визначено їх спорідненість та відмінність. Наведено приклади заходів, які були спрямовані на поліпшення соціального забезпечення.

05.01–02.11.630.

349.3-056.26 Куца А. М. Громадські організації інвалідів у сфері соціального захисту осіб з обмеженими функціональними можливостями / А. М. Куца // *Право і суспільство*. — 2011. — № 1. — С. 114–117.

Висвітлено роль та значення громадських організацій інвалідів у реалізації державної політики щодо інтеграції зазначеної категорії громадян у суспільство шляхом їх соціального захисту. Окреслено перспективи діяльності відповідних громадських об'єднань, суть яких полягає у наданні особам з інвалідністю соціальних послуг, а не споживче використання коштів державного та місцевого бюджетів, яке практикується сьогодні. Запропоновано напрямки розвитку відносин між громадськими організаціями інвалідів та державними організаціями задля підвищення ефективності реалізації заходів щодо соціального захисту інвалідів.

05.01–02.11.631.

349.3 Куца А. Основоволожні норми та правила соціального захисту осіб із функціональними обмеженнями / Алла Куца // *Підприємництво, господарство і право*. 2010. № 11. С. 105–108.

Висвітлено питання принципів соціального захисту інвалідів, які є однією із основних умов досягнення результативності такого захисту, спрямованого на задоволення потреб зазначеної категорії осіб у відновленні та підтримці здоров'я, матеріальному забезпеченні, самореалізації, безперешкодному доступі до об'єктів соціальної інфраструктури тощо. Відмічено про необхідність втілення у життя проголошених принципів соціального захисту інвалідів. Наголошено на необхідності залучення осіб з обмеженими функціональними можливостями до активної участі у житті суспільства.

05.01–02.11.632.

349.3-056.26 Куца А. Створення для інвалідів сприятливих умов життєдіяльності / Алла Куца // *Підприємництво, господарство і право*. 2010. — № 12. — С. 115–117.

Сформульовано дефініцію та розглянуто особливості соціального захисту інвалідів, спрямованого на задоволення потреб зазначеної категорії осіб у відновленні та підтримці здоров'я, матеріальному забезпеченні, самореалізації, безперешкодному доступі до об'єктів соціальної інфраструктури тощо. Наголошено на необхідності вжиття на державному рівні комплексу заходів щодо розвитку системи соціального захисту інвалідів, яка забезпечувала б їх повну інтеграцію в суспільство.

05.01–02.11.633.

347.440:349.3:368 Литвиненко В. Поняття та основні ознаки договору про надання соціальних послуг / Валентина Литвиненко // *Підприємництво, господарство і право*. 2010. № 9. С. 51–54.

Досліджено наукові праці щодо договорів про надання послуг. Розглянуто основні характеристики договору про надання соціальних послуг. Сформульовано визначення даного договору.

05.01–02.11.634.

349.3(477):369.52 Михайлова І. Ю. Поняття пенсії за віком у солідарній пенсійній системі України / І. Ю. Михайлова // *Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління*. — Хмельницький, 2010. — Вип. 4. — С. 136–140.

Розкрито та проаналізовано поняття «пенсія за віком» та «пенсія по старості». Визначено характерні ознаки пенсії за віком. Сформульовано авторське визначення «пенсії за віком».

05.01–02.11.635.

349.3(477):369.5 Сільченко С. Правове регулювання пенсійної реформи / Сергій Сільченко // *Підприємництво, господарство і право*. 2010. — № 10. — С. 138–143.

Проведено аналіз досвіду правового регулювання реформування пенсійної системи в Україні за часів незалежності. Окреслено основні правові проблеми, що стоять перед законодавцем у даній сфері.

05.01–02.11.636.

349.3:364.05 Смирнов Д. А. Социальные выплаты как меры социальной защиты работника / Д. А. Смирнов // *Социальное и пенсионное право*. 2010. № 4. С. 20–22.

Исследовано законодательство РФ в сфере социальных выплат отдельным категориям граждан. Дано определение социальных выплат в контексте использования данного понятия в ТК РФ. Отмечено, что под социальными выплатами в трудовом праве предложено понимать выплаты, имеющие целью возмещение работнику последствий наступления социальных рисков (материальная помощь, выплаты по случаю рождения ребенка, компенсация расходов на оплату стоимости проезда и провоза багажа к месту использования отпуска и обратно и др.).

05.01–02.11.637.

349.2:331.105.44 Стасів О. Захист трудових і соціально-економічних прав професійними спілками та іншими уповноваженими трудовим колективом органами / О. Стасів // *Вісник Львівського університету. Серія юридична: зб. наук. пр.* Л., 2010. Вип. 51. С. 262–268.

Досліджено одну із конституційних засад захисту трудових прав — захист трудових і соціально-економічних прав громадян професійними спілками та іншими уповноваженими трудовим колективом органами. Звернуто увагу на значення профспілкового нагляду і контролю за дотриманням законодавства про працю під час звільнення працівників, оскільки йдеться про припинення трудових правовідносин. Зазначено, що захисна діяльність представників працівників реалізується у таких формах: участь у соціально-

партнерських відносинах, нормотворча діяльність представників працівників, здійснення контролю за дотриманням законодавства про працю, участь профспілок у трудових спорах.

05.01—02.11.638.

342.734(477) Стрепко В. Добровільність та доступність допомог за правом соціального забезпечення / В. Стрепко // Вісник Львівського університету. Серія юридична : зб. наук. пр. Л., 2010. — Вип. 51. — С. 269—278.

З'ясовано проблеми одного із принципів, що визначають сутність юридичних норм про соціальні допомоги їх добровільності та доступності. Звернуто увагу на питання вдосконалення чинного законодавства України щодо відповідності до засад допомог за правом соціального забезпечення. Наголошено на необхідності спростити та зробити доступними умови надання допомоги на випадок безробіття.

05.01—02.11.639.

349.3:369.22 Яблокова И. Медицинская помощь как самостоятельный вид социального

обеспечения / И. Яблокова // Вопросы трудового права. 2010. № 11. С. 63—69.

Отмечено, что законодательство в области медицинской помощи не стоит на месте, постоянно развивается, реформируется, но не всегда в интересах граждан. Рассмотрен отдельно каждый из подвидов отношений по оказанию бесплатной медицинской помощи в рамках обязательного медицинского страхования. Указано, что нормативно-правовая база, регулирующая отношения по обеспечению граждан лекарственной помощью, весьма обширна. Исследован вопрос о санитарно-курортном лечении как второй подвид отношений по оказанию бесплатной медицинской помощи в рамках обязательного медицинского страхования.

Див. також: 03.01—02.11.306, 03.01—02.11.398, 03.01—02.11.404, 07.01—02.11.750, 07.01—02.11.754.

ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО

Автори реферати

06.01—02.11.640.

349.412.3(477)(043.5) Настіна О. І. Право державної власності на землю в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / *Настіна Ольга Іванівна* ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — К., 2011. — 19 с.

Досліджено сутність права державної власності на землю, генезис процесу виникнення та розвитку права державної власності на землю в Україні. Визначено ґрунтоутворюючі категорії дослідження, такі як «механізм здійснення права державної власності на землю», «умови реалізації права державної власності на землю», «форми реалізації права державної власності на землю», «способи реалізації права державної власності на землю», «право державної власності на землю». Виявлено ознаки об'єктів права державної власності на землю, систему суб'єктів права державної власності на землю, подано класифікацію об'єктів права державної власності на землю, підстав виникнення та підстав припинення права державної власності на землю. Розглянуто правове регулювання державної власності на землю в Україні. Сформульовано основні теоретичні узагальнення і практичні рекомендації для удосконалення правового забезпечення зазначеної сфери.

Статті

06.01—02.11.641.

349.41(477):332.33 Бусуйок Д. В. Види природних та інших кадастрів / *Д. В. Бусуйок* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. — С. 473—480.

Здійснено класифікацію природних та інших кадастрів. Обґрунтовано, що наявна сукупність кадастрів має утворювати єдину систему. Рекомендовано оформити цю систему шляхом прийняття ЗУ «Про кадастри». Запропоновано запровадити змішаний земельний кадастр. Це передбачатиме, що органи місцевого самоврядування будуть вести земельний кадастр у межах населених пунктів, а орган виконавчої влади з питань земельних ресурсів, за межами населених пунктів.

06.01—02.11.642.

349.41(477):332.33 Бусуйок Д. Поняття державного земельного кадастру / *Діана Бусуйок* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 11. — С. 78—80.

Наголошено, що земельний кадастр слід роз-

глядати в матеріальному та процедурному аспектах. Проаналізовано існуючі точки зору щодо поняття «земельний кадастр». Сформульовано визначення поняття «державний земельний кадастр». Здійснено класифікацію кадастрових норм і правовідносин.

06.01—02.11.643.

349.415(477) Вівчаренко О. «Загрози» — універсальний спосіб визначення заборони і обов'язків у сфері правової охорони земель в Україні / *О. Вівчаренко* // Вісник Львівського університету. Серія юридична : зб. наук. пр. Л., 2010. Вип. 51. — С. 279—284.

Проаналізовано особливості визнання обов'язків і заборон у сфері охорони земель відповідно до ЗК України. Зазначено, що правова природа «загроз» як елемента в структурі норм земельного законодавства, що опосередкує певні заборони і обов'язки, є особливістю правового інституту охорони земель як комплексного інституту земельного та екологічного права. Зроблено висновок, що за своєю функціональною спрямованістю норми розділу «Охорона земель» ЗК України є не охоронними, а регулятивними, що встановлюють права та обов'язки суб'єктів, визначають заборони.

06.01—02.11.644.

349.42(477):631.4 Грабовець Н. Правове регулювання бонітування ґрунтів в Україні / *Наталія Грабовець* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 9. — С. 34—37.

Розглянуто наукові підходи до розуміння бонітування ґрунтів. Запропоновано удосконалене визначення поняття «бонітування ґрунтів».

06.01—02.11.645.

349.418(477):332.624 Грабовець Н. О. Правове регулювання проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок / *Н. О. Грабовець* // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 10. — С. 139—144.

Наголошено, що законодавство, яке регулює проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок, має певні прогалини, які необхідно усунути шляхом прийняття нових нормативно-правових актів. Проаналізовано чинне законодавство України щодо регулювання проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок. Виявлено недоліки правового регулювання вказаного виду оцінки земель та надано пропозиції щодо вдосконалення.

06.01—02.11.646.

349.412(477) Гринько С. В. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень» та інших законодавчих актів України» від 11 лютого 2010 року

№ 1878-IV: переваги та недоліки нових редакцій / *Сергій Валерійович Гринько* // Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 236–241.

Стаття присвячена дослідженню у сфері законодавчого забезпечення реєстрації прав на земельні ділянки в Україні з позиції однієї із правничих шкіл України. Проаналізовано ЗУ «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень» та інших законодавчих актів України» від 11 лютого 2010 р. № 1878-IV у контексті чинного законодавства у сфері реєстрації прав на землю. Виділено регресивні та прогресивні кроки законодавця у зазначеній сфері.

06.01–02.11.647.

349.415(477+470).001.36 Джавадов И. А. Институт правовой охраны земель в Российской Федерации как предмет сравнительно-правового анализа земельно-правового регулирования в странах СНГ / *Икмет Аловсат оглы Джавадов* // Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 242–246.

Проведен сравнительно-правовой анализ института правовой охраны земель в странах СНГ на примере РФ и Украины. Отмечено, что законодательство обеих стран фактически базируется на законодательстве СССР (в частности, технико-нормативные документы), регламентация охраны земель в Украине и РФ не имеет кардинальных отличий. Подчеркнуто, что законодательство Украины более совершенно регулирует эти специфические общественные отношения, что подтверждается ЗУ «Об охране земель».

06.01–02.11.648.

349.414(477):(634.8+663.2/3) Дулов С. В. Недоліки державного управління земельними ресурсами та їхній вплив на розвиток виноградарства і виноробства в Україні / *С. В. Дулов* // Право і суспільство. 2010. № 6. С. 108–113.

Розглянуто доцільність встановлення мораторію на відчуження земельних часток (паїв) та земельних ділянок сільськогосподарського призначення і його вплив на розвиток виноградарства та виноробства в Україні. Звернуто увагу на суттєві прогалини у нормативних актах, які, незважаючи на мораторій, створили умови для «напівлегального» обігу землі сільськогосподарського призначення, що призвело до виникнення тіньового ринку землі і негативно вплинуло на розвиток галузі.

06.01–02.11.649.

349.41:332.33 Иванова Е. Н. Вопросы государственного кадастрового учета земель особо охраняемых природных территорий / *Е. Н. Иванова* // Журнал российского права. 2010. № 12. С. 110–116.

Рассмотрены вопросы правовой защиты земель особо охраняемых природных территорий с точки зрения законодательства о государствен-

ном кадастровом учете. Отражены спорные моменты правоприменительной практики и сложности, возникающие при закреплении границ рассматриваемых территорий в государственном кадастре недвижимости. Высказаны мнения о возможных правовых последствиях за неотражения таких границ в государственном кадастре недвижимости.

06.01–02.11.650.

349.41(477)“2001” Коваленко Т. О. Земельный кодекс як правова цінність *ab actu ad potentiam* / *Т. О. Коваленко* // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2011. № 1. С. 50–57.

Досліджено характерні ознаки земельного кодексу з аксіологічної точки зору. Розкрито особливості соціальної, інструментальної та особистісної цінності земельного кодексу як базового кодифікованого акта земельного законодавства і чинного ЗК України від 25 жовтня 2001 р. Сформульовано пропозиції щодо підвищення його ролі та значення як особливої правової цінності з метою забезпечення ефективності правового регулювання земельних відносин.

06.01–02.11.651.

349.412.4(477) Коваленко Т. О. Колізії компетенції органів державної влади та місцевого самоврядування у сфері регулювання земельних відносин / *Тетяна Олександрівна Коваленко* // Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 246–250.

Досліджено сучасний стан та причини виникнення колізій компетенції органів державної влади та місцевого самоврядування у сфері регулювання земельних відносин як одного із видів юридичних колізій у земельному праві України. Звернуто увагу на невирішеність проблем, пов'язаних із розмежуванням повноважень між органами державної влади галузевої та спеціальної компетенції у сфері регулювання земельних відносин, що має своїм наслідком дублювання функцій, видання суперечливих підзаконних нормативно-правових актів тощо. Запропоновано шляхи подолання зазначених колізій з метою підвищення ефективності правового регулювання земельних відносин.

06.01–02.11.652.

349.41(477):340.113 Коваленко Т. О. Якість земельно-правової термінології як умова ефективного земельного законодавства України / *Т. О. Коваленко* // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 9. С. 82–92.

Досліджено позитивні та негативні ознаки земельно-правової термінології. Проаналізовано такі негативні явища, як невиправдані синонімія, метонімія, синекдоха. Розглянуто проблеми запозичень іноземної термінології та застосування оціночних понять у земельному законодавстві. Обґрунтовано пропозиції щодо вдосконалення понятійного апарату земельного законодавства з метою підвищення ефективності правового регулювання земельних відносин в Україні.

06.01–02.11.653.

349.412.2(477) Когут Н. Д. Правове регулювання безоплатної приватизації земель запасу / *Н. Д. Когут* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. Вип. 50. С. 480–486.

Досліджено правові підстави безоплатної приватизації земель запасу. Відокремлено два її різновиди гарантовану і негарантовану. Розкрито особливості багатоступінчастої процедури реалізації права на безоплатну приватизацію земель запасу в Україні.

06.01–02.11.654.

349.41(477):332.33 Кононов В. В. Правові аспекти присвоєння кадастрових номерів земельних ділянок / *В. В. Кононов* // Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 259–262.

Досліджено питання правової природи кадастрового номера земельної ділянки, порядку його присвоєння, а також можливості застосування кадастрової нумерації з метою ідентифікації земельних ділянок прибережних захисних смуг. Наголошено на необхідності прийняття Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку та правил проведення кадастрового зонування території України» з метою здійснення належного правового регулювання відносин кадастрового зонування та правовідносин щодо кадастрової нумерації земельних ділянок в Україні. Запропоновано зміни до тимчасового порядку присвоєння кадастрового номера земельній ділянці, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 749 від 18 серпня 2010 р.

06.01–02.11.655.

349.415(477) Кулинич П. Ф. Охорона землі як основного національного багатства: конституційний аспект / *Павло Федотович Кулинич* // Часопис Київського університету права. 2011. № 1. С. 235–239.

Досліджено норми Конституції України щодо власності на землю та її охорони як основного національного багатства. Показано недоліки юридичної конструкції «Український народ – власник землі». Сформульовано пропозиції щодо удосконалення норм Основного Закону країни в частині охорони сільськогосподарських земель.

06.01–02.11.656.

349.415(477) Лисанець О. С. Особливості правового регулювання охорони земель сільськогосподарського призначення / *О. С. Лисанець* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 108. С. 100–106.

Визначено обставини, які викликають нагальну потребу в забезпеченні належної правової охорони, безпечного і збалансованого використання земель. Проаналізовано чинне законодавство Ук-

раїни щодо зазначеної тематики. Розглянуто основні функції держави щодо охорони земель.

06.01–02.11.657.

349.41(477+470).001.36 Лисенко Я. О. Земельні юрисдикційні правовідносини: порівняльно-правовий аналіз законодавства України й Російської Федерації / *Я. О. Лисенко* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. — Вип. 108. — С. 252–262.

Проведено порівняльно-правовий аналіз чинного законодавства України та РФ, який регулює земельні юрисдикційні відносини. Порівняно елементи, що складають земельні юрисдикційні правовідносини: підстави їх виникнення, зміни й припинення, об'єкти, суб'єкти і зміст. Під підставами виникнення, зміни й припинення правовідносин прийнято розуміти комплекс явищ: передумови нормативні, правосуб'єктні та фактичні. Приділено увагу суб'єктам, які наділені повноваженнями по розгляду земельних спорів, а також питанням підвідомчості цих спорів.

06.01–02.11.658.

349.412(477) Мартин А. Концептуальні засади формування системи управління землями сільськогосподарського призначення державної власності / *Андрій Мартин* // Земельне право України: теорія і практика. 2010. № 9. С. 15–29.

Відмічено, що проведену в Україні земельну реформу не можна назвати успішною, адже сформовані за її результатами земельні відносини не дозволили закласти передумови для сталого землекористування. Досліджено головні проблеми земельних відносин у пореформений період в Україні. Запропоновано концептуальні засади створення спеціалізованої державної установи з управління землями сільськогосподарського призначення державної власності.

06.01–02.11.659.

349.412.2(477) Марчук М. П. Особливості вилучення земельних ділянок для суспільних потреб та з мотивів суспільної необхідності / *Макар Петрович Марчук* // Часопис Київського університету права. 2011. № 1. С. 253–255.

Проаналізовано нормативно-правові акти вітчизняного законодавства щодо примусового відчуження земельних ділянок приватної власності з мотивів суспільної необхідності. Розглянуто питання захисту прав землевласників з урахуванням необхідності вилучення земельних ділянок для суспільних потреб та з мотивів суспільної необхідності. Виявлено недоліки чинного законодавства України та запропоновано способи його вдосконалення.

06.01–02.11.660.

349.415 Моторин Е. П. Особенности субъектного состава правоотношений по возмещению

вреди в сфере землепользования / *Е. П. Моторин* // Северо-Кавказский юридический вестник. 2010. № 4. С. 48–51.

В земельном законодательстве вопрос о субъектах права заявления исковых требований о возмещении вреда, причиненного ухудшением качества земель, решается императивно. Убытки, причиненные ухудшением качества земель в результате деятельности других лиц, возмещаются собственником земельных участков. Тем самым законодатель отказывает в защите имущественных интересов иным вторичным правообладателям земельных участков. Данная правовая конструкция вступает в противоречие с регулятивными нормами, определяющими условия распределения обязанностей по восстановлению нарушенных земель. Рассмотрен вопрос о персонификации имущественного интереса в земельных отношениях в целях определения круга субъектов, наделенных правом требовать возмещения вреда в земельных отношениях.

06.01–02.11.661.

349.415 Моторин Е. П. Правовая характеристика ущерба, причиненного ухудшением качества земель / *Е. П. Моторин* // Северо-Кавказский юридический вестник. 2010. № 4. С. 51–54.

По мнению автора, понятие убытков, вызванных неправомерными действиями и являющихся основанием гражданско-правовой ответственности в земельных отношениях, следует определять с учетом целей применения данного института. Исследование практики применения земельного законодательства свидетельствует об отсутствии правовой концепции обеспечения экологических интересов общества при проведении земельной реформы. Частные и публичные интересы субъектов земельных правоотношений в законодательстве не разграничены. Следствием отсутствия концептуального подхода к решению проблемы защиты экологических интересов субъектов земельных правоотношений является низкая эффективность действия института возмещения экологического вреда в земельных правоотношениях. Предложено развитие данного института на основе конкретизации защищаемых правом интересов субъектов земельных отношений.

06.01–02.11.662.

351.82:332.33+349.41 Світличний О. Зміст державної діяльності у сфері управління земельними ресурсами / *Олександр Світличний* // Підприємництво, господарство і право. 2011. № 1. С. 138–140.

Розглянуто функції державного управління земельним фондом. Досліджено зміст державної управлінської діяльності у сфері земельних ресурсів. У висновках відмічено, що покладені на органи державної виконавчої влади завдання та надання повноваження повинні збігатися та бути нормативно закріпленими.

06.01–02.11.663.

349.41(477):342.4 Сидор В. Д. Класифікація норм, що становлять конституційні основи земельного права / *Вікторія Дмитрівна Сидор* // Часопис Київського університету права. — 2011. — № 1. — С. 249–252.

Досліджено положення Конституції України з метою класифікації норм, що становлять конституційні основи земельного права України. З метою подальшого розвитку конституційних основ земельного права і законодавства запропоновано ділити зазначені норми за такими критеріями, як: спосіб регулювання земельних відносин; зміст норми; розділ Конституції України, в якому розміщені норми; функції у механізмі правового регулювання земельних відносин.

06.01–02.11.664.

349.41 Сидор В. Д. Про характер співвідношення земельного права і земельного законодавства / *В. Д. Сидор* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2011. — № 1. — С. 58–63.

Досліджено характер взаємодії земельного права та земельного законодавства. Розглянуто принципи земельної правотворчості: принцип адекватного відображення у системі земельного законодавства; принцип внутрішньої єдності системи земельного законодавства та ін. Відмічено, що роль земельного законодавства полягає у задоволенні потреб консолідації правотворчої діяльності уповноважених органів щодо розробки земельно-правових вимог і приписів (законів) для суспільства загалом і для конкретних індивідів зокрема, а також потреби вирішувати земельні спори як вираження об'єктивного протиріччя сторін земельних відносин.

Див. також: 01.01–02.11.65, 07.01–02.11.768.

АГРАРНЕ ПРАВО

Автори реферати

06.01–02.11.665.

349.42:346.54(477)(043.3) Грушинський Я. М. Правове регулювання агроінвестиційної діяльності в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / *Грушинський Ярослав Миколайович*; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — К., 2011. — 16 с.

Розкрито юридичну природу агроінвестиційної діяльності. Визначено поняття агроінвестиційної діяльності й агроінвестиційних правовідносин. Виокремлено форми здійснення агроінвестиційної діяльності. Досліджено елементи агроінвестиційних правовідносин шляхом виокремлення та аналізу їх взаємодії між собою. Сформульовано основні риси агроінвестиційних правовідносин. Наведено визначення поняття агроінвестиційного договору. Значну увагу приділено фінансово-правовим механізмам здійснення інвестиційної діяльності у сільському госпо-

дарстві. Розглянуто фінансові інструменти, що можуть бути використані у агроінвестиційній діяльності. Досліджено передачу прав на об'єкти інтелектуальної власності як один із способів інвестування сільського господарства. Проведено порівняльний аналіз між двома способами інвестування за допомогою об'єктів інтелектуальної власності, а саме: укладенням агроінвестиційного договору та передачею об'єктів у якості внеску до статутного капіталу (фонду). Розглянуто можливості використання спеціальних економічних зон у якості механізму інтенсифікації залучення інвестицій у сільське господарство. Проаналізовано вітчизняний досвід створення та функціонування ефективного господарювання у сфері сільського господарства. Обґрунтовано досвід іноземних країн у сфері інвестування сільського господарства. Сформульовано пропозиції щодо використання іноземного досвіду залучення інвестицій у сільське господарство.

Статті

06.01–02.11.666.

351.823.1:338.43.02(470) Галиновская Е. А. Оборот земель и направления российской аграрной политики / *Е. А. Галиновская* // Журнал российского права. 2010. № 10. С. 53–60.

Рассмотрены основные направления и идеи государственной аграрной политики России последних десятилетий, а также проблемы реализации аграрной реформы. Особое место уделено анализу проблем в области регулирования оборота земель, с которыми в последнее время приходится сталкиваться сельскохозяйственному товаропроизводителю. Отмечено, что от того, насколько полно и адекватно выстроено правовое регулирование использования сельскохозяйственных земель, во многом зависит успех аграрного производства в целом. Приведены основные направления для решения проблем регулирования использования земель в аграрной сфере.

06.01–02.11.667.

349.42(477) Горіславська І. Аграрні страхові правовідносини як комплексний інститут аграрного законодавства / *Інна Горіславська* // Підприємництво, господарство і право. 2010. — № 9. — С. 28–29.

На основі науково-правових актів та наукових джерел досліджено правові критерії обґрунтування комплексного інституту аграрного законодавства, який формують аграрні страхові правовідносини. Запропоновано включити його до структури аграрного законодавства України.

06.01–02.11.668.

349.42: 351.773(73+520+81) Гребенюк М. Проблеми правового забезпечення продовольчої безпеки в окремих зарубіжних державах / *Максим Гребенюк* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 10. — С. 52–55.

Наголошено, що у високорозвинутих державах світу проблема продовольчої безпеки регулюється на підставі законодавчих актів, у яких чітко визначені пріоритети державної політики у сфері продовольчого забезпечення населення, заходи реалізації товарів на ринку, порядок та умови здійснення субсидування аграрних товаровиробників. Проаналізовано актуальні питання правового забезпечення продовольчої безпеки України виходячи із досвіду окремих держав (Японія, Бразилія, США). Деталізовано законодавчо встановлені пріоритети та шляхи реалізації державної аграрної політики окремих зарубіжних країн.

06.01–02.11.669.

349.42:336.7 Грушинський Я. М. Фінансово-правові механізми інвестування в сільське господарство / *Я. М. Грушинський* // Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 255–258.

Розкрито сутність фінансового інвестування у сфері сільського господарства. Досліджено систему фінансових інструментів, що беруть участь в інвестиційних відносинах у сфері сільського господарства. Наголошено на необхідності розробки та прийнятті нормативного акта, що визначав би фінансові механізми будівництва нерухомості в сільській місцевості, з метою покращення виробничої матеріально-технічної бази сільського господарства.

06.01–02.11.670.

351.823.1(470).001.76 Гушин Н. Э. Аграрная модернизация России: правовой аспект / *Н. Э. Гушин* // Вестник Саратовской государственной академии права. 2010. № 5. С. 144–148.

Освещены правовые проблемы аграрной модернизации России, призванной обеспечить продовольственную безопасность государства и устойчивое развитие сельских территорий. Обоснована необходимость принятия законов о продовольственной безопасности и устойчивом развитии сельских территорий.

06.01–02.11.671.

351.823.1(470+476+477).001.36 Елисеев В. С. Способы обеспечения исполнения обязательств и государственное регулирование сельского хозяйства: межотраслевой аспект (в сравнительном анализе законодательства России, Беларуси и Украины) / *Вячеслав Сергеевич Елисеев* // Гражданское право. 2010. № 4. С. 37–41.

Рассмотрены особенности использования способов обеспечения исполнения обязательств в ходе государственного регулирования сельского хозяйства. Обоснована необходимость ограничения в законодательстве спектра использования дополнительных обязательств, исключить диспозитивность их правовой регламентации, а также отказаться от использования способов, затрагивающих основное обязательство.

06.01–02.11.672.

349.42 Ермоленко В. Правова природа відносин сталого розвитку сільських територій / *Володимир Ермоленко* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 12. — С. 118–120.

Досліджено правову природу та зміст системоутворюючої категорії «сталий розвиток сільських територій». З'ясовано її співвідношення із соціальним розвитком села. Рекомендовано у структурі аграрного права виокремити два самостійних комплексних інститути: правового забезпечення сталого розвитку сільських територій і соціального розвитку села.

06.01–02.11.673.

349.42:338.43.01 Жушман В. П. Підтримка вітчизняного аграрного товаровиробника — найважливіший напрямок подолання економічної й соціальної кризи: правові аспекти / *В. П. Жушман* // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 108. — С. 107–114.

Досліджено правові аспекти підтримки вітчизняного аграрного товаровиробника. Визначено та обгрунтовано першочергові заходи щодо: вдосконалення і встановлення пріоритетних цін на сільськогосподарську продукцію; звільнення торгівлі нею від тих суб'єктів, які фактично не зайняті в її виробництві, а наживаються за рахунок посередництва; покращення матеріально-технічного забезпечення аграрного товаровиробника, пільгове кредитування, оподаткування та ін. правові питання.

06.01–02.11.674.

349.42:340.114 Машевська Л. Перспективи вдосконалення джерел аграрного права / *Любов Машевська* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 9. — С. 30–33.

На основі прикладів проаналізовано існуючі проблемні питання правового забезпечення сучасної аграрної правотворчості. З'ясовано перспективи створення, розвитку та вдосконалення джерел аграрного права.

06.01–02.11.675.

349.42(477) Настечко К. О. Шляхи відродження сільського господарства України / *К. О. Настечко* // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 10. С. 51–57.

Наголошено на необхідності інвестування коштів державного бюджету в розвиток аграрного сектора. Розглянуто основні базові шляхи відродження сільського господарства України. Визначено роль держави у відродженні галузі. Досліджено зарубіжний досвід у зазначеній сфері.

06.01–02.11.676.

351.823.1:338.439.4(470) Сотникова Е. С. Увеличение производства сельскохозяйственной продукции как одно из направлений обеспечения продовольственной безопасности Российской

ской Федерации / *Е. С. Сотникова* // Вестник Саратовской государственной академии права. 2010. № 5. С. 148–151.

Рассмотрена одна из обсуждаемых проблем органов государственной власти и местного самоуправления — продовольственная безопасность РФ. Обоснован тезис, что одним из основных направлений обеспечения продовольственной безопасности является развитие сельского хозяйства регионов путем увеличения количества сельскохозяйственных угодий и повышение уровня труда сельскохозяйственных товаропроизводителей.

06.01–02.11.677.

349.42(477) Тараненко Л. С. Про деякі питання правового регулювання аграрної дорадчої діяльності в Україні / *Л. С. Тараненко* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 3. С. 111–116.

Проаналізовано чинне законодавство України про дорадчу службу. Досліджено правове регулювання сільськогосподарської довірчої діяльності в Україні. Внесено окремі пропозиції по вдосконаленню законодавства про сільськогосподарську довірчу діяльність.

06.01–02.11.678.

349.422(477):339.33 Уркевич В. Ю. Правові питання функціонування оптових ринків сільськогосподарської продукції / *В. Ю. Уркевич* // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 108. С. 115–122.

Охарактеризовано окремі приписи ЗУ «Про оптові ринки сільськогосподарської продукції» від 25 червня 2009 р. щодо сутності оптових ринків сільськогосподарської продукції та суб'єктивного складу відносин, що виникають у зв'язку з діяльністю названих ринків. Сформульовано пропозиції по вдосконаленню окремих його положень. Наголошено, що положення ЗУ «Про оптові ринки сільськогосподарської продукції» щодо документів, які необхідно подати для набуття статусу оптового ринку сільгосппродукції та підстав позбавлення такого статусу тощо, не є достатньо чіткими і вимагають удосконалення.

06.01–02.11.679.

349.42 Чабаненко М. М. Деякі питання предмета аграрного права / *М. М. Чабаненко* // Право і суспільство. 2010. № 6. С. 100–105.

Здійснено дослідження предмета правового регулювання аграрних правовідносин. Визначено його складові частини. Запропоновано визначення предмета аграрного права. Досліджено складові предмета правового регулювання аграрних правовідносин через внутрішньогосподарські правовідносини.

Див. також: 06.01–02.11.656, 06.01–02.11.658.

ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО

Книги

06.01—02.11.680.

349.6(477)(075.8) Камінський А. І. Екологічне право України : навч. посіб. / А. І. Камінський ; МОН України. — К. : Дакор, 2010. — 248 с.

Посібник містить Загальну та Особливу частини, які включають поняття екологічного права як галузі права, екологічні права та обов'язки людини і громадянина, право власності на природні ресурси, право екологічної безпеки, правові засади екологічного управління, юридичну відповідальність як засіб реалізації екологічного права, правовий режим використання та охорони земель; правовий режим використання та охорони вод, правовий режим використання та охорони надр; правовий режим використання, відтворення та охорони лісів; правовий режим використання та охорони рослинного світу; правовий режим використання та охорони об'єктів тваринного світу; правова охорона атмосферного повітря, правовий режим природно-заповідного фонду, рекреаційних, лікувально-оздоровчих зон та курортів; міжнародне екологічне право.

Див. також: 08.01—02.11.850,
11.01—02.11.1144.

Статті

06.01—02.11.681.

349.6(485) Бринчук М. М. Кодекс окружающей среды Швеции / М. М. Бринчук, Т. В. Редникова // Экологическое право. — 2010. — № 6. С. 36—39.

Статья посвящена кодификации законодательства об охране окружающей среды Швеции. Кодекс окружающей среды Швеции регулирует отношения по охране природы, земель, животного и растительного мира, охране и использованию вод, деятельность, представляющую опасность для окружающей среды и здоровья человека, генно-инженерную деятельность, обращение с химическими веществами и отходами. Существенной характеристикой кодекса является то, что он наряду с охраной окружающей среды регулирует некоторые отношения по использованию природных ресурсов.

06.01—02.11.682.

349.6(73):504.06:342.9 Брославский Л. И. Административно-правовые санкции за нарушение экологического законодательства США / Л. И. Брославский // Журнал российского права. — 2010. — № 12. — С. 94—100.

Проанализировано законодательство и порядок применения в США к экологическим правонарушителям административно-правовых санкций как эффективного средства обеспечения соблюдения государственной экологической дисциплины и улучшения качества окружающей среды.

06.01—02.11.683.

349.6:504.056:556 Власюк С. М. Правове визначення поняття «шкідлива дія вод» / С. М. Власюк // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 109. — С. 239—246.

Проаналізовано чинне законодавство та практику його застосування, а також екологічно-правову та спеціальну літературу щодо запобігання шкідливій дії вод. Досліджено історичний та міжнародний досвід правового забезпечення запобігання шкідливій дії вод. Розкрито правовий зміст поняття «шкідлива дія вод» та аргументовано місце відповідних правових приписів у системі права. Сформульовано визначення поняття «шкідлива дія вод».

06.01—02.11.684.

349.6(477):911.375 Гаврильців М. Правове забезпечення охорони навколишнього природного середовища у міських населених пунктах / Марія Гаврильців // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 9. — С. 24—27.

Проведено аналіз правових норм, що регулюють охорону навколишнього природного середовища в міських населених пунктах, практики їх реалізації. Сформульовано основні напрями забезпечення охорони навколишнього середовища в містах у сучасних умовах.

06.01—02.11.685.

349.6(430):340.134 Дубовик О. Л. Кодификация экологического законодательства в ФРГ / О. Л. Дубовик // Экологическое право. — 2010. — № 6. — С. 40—43.

Статья посвящена кодификации законодательства об охране окружающей среды ФРГ. Помимо структуры и содержания проекта экологического кодекса интересен опыт организации работы независимой комиссии.

06.01—02.11.686.

349.6(44):340.134 Калиниченко В. Т. Экологический кодекс Франции / В. Т. Калиниченко // Экологическое право. — 2010. — № 6. — С. 44—46.

Рассмотрена кодификация законодательства об охране окружающей среды Франции. Указано, что экологический кодекс состоит из общей и особенной частей. Особенная часть содержит нормы, касающиеся охраны вод, лесов, воздуха, регламентирует деятельность по обращению с отходами и опасными веществами.

06.01—02.11.687.

347.922.6:504.06(470.23-25) Малинина А. Исковая работа по защите окружающей среды / А. Малинина // Законность. — 2010. — № 10. С. 32—34.

Раскрыт опыт работы прокуратуры Санкт-Петербурга по инициированию прокурорами гражданских исков в сфере экологического и природоохранного законодательства. Сделан вы-

вод о больших возможностях органов прокуратуры по отстаиванию интересов граждан на благоприятную среду обитания. В противостоянии <человек — природа> главным фактором является загрязнение среды обитания отходами различного происхождения. Более половины россиян (57 %) негативно оценивают экологическую обстановку в месте своего проживания, в их числе 47 % респондентов считают ее скорее неблагоприятной и 10 % — очень плохой, близкой к катастрофической.

06.01—02.11.688.

349.6(477):351.778.3 Обіюх Н. М. Еколого-правові проблеми охорони джерел питного водопостачання в Україні / Н. М. Обіюх // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2011. — № 1. — С. 117—124.

Розглянуто еколого-правові проблеми охорони водних об'єктів, що використовуються у якості джерел питного водопостачання. Проаналізовано нормативно-правові акти у сфері регулювання якості питної води та питного водопостачання. Сформульовано напрямки щодо оптимізації водокористування з метою поліпшення якості питної води.

06.01—02.11.689.

347.131.4:349.6:504 Пилипенко П. Про юридичні факти, що властиві для правовідносин довкілля / П. Пилипенко // Вісник Львівського університету. Серія юридична : зб. наук. пр. Л., 2010. Вип. 51. С. 285—289.

З'ясовано питання щодо юридичних фактів, які зумовлюють зміни та припинення правових відносин у сфері довкілля. Подано класифікацію цих фактів та обґрунтовано важливість для вказаних правовідносин фактичних юридичних складів. Зроблено висновок про необхідність подальшого дослідження галузевою наукою проблеми становлення та припинення правових відносин у сфері використання й охорони довкілля.

06.01—02.11.690.

349.6(477) Позняк Е. В. Соціально-правові аспекти екологічної культури в Україні / Е. В. Позняк // Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 250—255.

Досліджено науково-теоретичні та правові підходи до розуміння екологічної культури як важливого інструменту екологічної політики у державі. Звернуто увагу на необхідність вдосконалення еколого-правової освіти у вузах. Внесено пропозиції із вдосконалення чинного законодавства та правозастосовної практики з метою підвищення рівня духовної та матеріально-екологічної культури в суспільстві, еколого-правової культури як її різновиду.

06.01—02.11.691.

349.6(470):504 Прогнозирование развития эколого-правового регулирования / Н. В. Кичигин, Е. В. Пуляева, Н. И. Хлуденева [та ін.] //

Журнал российского права. 2010. № 9. С. 5—13.

Статья содержит анализ отдельных проблем правового регулирования общественных отношений, складывающихся в области охраны окружающей среды и обеспечения рационального природопользования, на основе результатов которого определен прогноз развития эколого-правового регулирования в РФ. Подробно освещены выступления участников одной из секций Восьмой Всероссийской научно-практической конференции «Мониторинг законодательства и правоприменения». Работа данной секции была посвящена проблемам проведения правового мониторинга в сфере экологического права. Отмечено, что в ходе выступлений участников, в процессе ответов на острые и проблемные вопросы, дискуссий по затронутым правовым проблемам была подтверждена важность и необходимость правового мониторинга экологического законодательства, особенно правоприменительной практики в сфере охраны окружающей среды.

06.01—02.11.692.

349.6(476):347.77.043 Рогожкина Т. В. Некоторые правовые особенности лицензирования и государственного контроля охраны окружающей среды в Республике Беларусь / Т. В. Рогожкина // Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения. — 2011. — № 1. С. 158—163.

Проанализированы особенности лицензирования в области охраны окружающей среды по сравнению с лицензированием в иных областях, выражающиеся, в частности, в значении лицензирования для реализации конституционных норм, несущих экологическую нагрузку, в направленности лицензирования в области охраны окружающей среды на обеспечение экологической безопасности. Сделан вывод о том, что эти особенности предопределяют необходимое содержание правового регулирования лицензирования как функции экологического управления. Рассмотрение лицензирования в области охраны окружающей среды во взаимосвязи с государственным контролем в области охраны окружающей среды позволило сформулировать предложения по совершенствованию правовых норм в части данных элементов правового механизма охраны окружающей среды.

06.01—02.11.693.

349.6 Русин С. Н. Концептуальные проблемы экологической безопасности и государственная экологическая политика (правовой аспект) / С. Н. Русин // Экологическое право. 2010. № 5. С. 12—18.

Исследованы проблемы соотношения охраны окружающей среды с обеспечением экологической безопасности, в том числе проблемы организационного механизма охраны окружающей среды в процессе обеспечения экологической безопасности. Обращено внимание на то, что требует дальнейшей научной проработки вопрос

о применении для правового регулирования обеспечения экологической безопасности норм не только законодательства об охране окружающей среды, но и норм иных отраслей российского законодательства, их соотношении, а также о необходимости разработки специального закона и иных нормативных правовых актов.

06.01—02.11.694.

349.6:504.064 Слепенкова О. А. Государственная экологическая экспертиза как механизм обеспечения экологической безопасности / О. А. Слепенкова // Закон и право. 2010. № 9. С. 73—75.

Рассмотрен такой важный для обеспечения экологической безопасности институт, как государственная экологическая экспертиза. На основе нормативных актов и судебной практики вскрываются его проблемные аспекты. Отмечено, что положительные заключения государственной экологической экспертизы рассматриваются в качестве достаточного доказательства для признания законной намечаемой деятельности.

06.01—02.11.695.

349.6(477) Степанов Є. В. Реалізація екологічної функції правоохоронними органами держави: роль органів внутрішніх справ / Є. В. Степанов // Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 262—266.

Досліджено положення, яке займають органи внутрішніх справ України в системі правоохоронних органів у процесі здійснення діяльності в екологічній сфері. Проаналізовано правове регулювання здійснення екологічної функції правоохоронними органами держави в цілому. Визначено місце і роль органів внутрішніх справ України у вказаній діяльності.

06.01—02.11.696.

351.777:347.122 Чуличкова Е. В. Роль категории интереса в конституционно-правовом регулировании охраны окружающей среды / Е. В. Чуличкова // Российский юридический журнал. 2010. № 5. С. 213—217.

Показано значение категории «интерес» в конституционно-правовом регулировании охраны окружающей среды. Особое внимание обращено на необходимость обеспечения в данной области частных и публичных, а также экологических и экономических интересов. Отмечено, что запретительно-обязывающее регулирование позволяет наиболее эффективно решить задачу сбалансирования частных и публичных интересов в сфере охраны окружающей среды.

06.01—02.11.697.

351.823.1:338.439.4:504(470) Шадрина А. А. Правовое регулирование оборота экологической продукции в российском законодательстве / А. А. Шадрина // Российский юридический журнал. 2010. № 6. С. 169—179.

Охарактеризована экологическая продукция. Рассмотрены экологические свойства продукции,

критерии отнесения продукции к экологичной, вопросы экологической сертификации. На основе анализа законодательства выделены две категории экологической продукции в рамках вопроса о регулировании ее оборота: продукция, имеющая природное происхождение; продукция, в процессе жизненного цикла которой применяются экологически чистые технологии.

06.01—02.11.698.

349.6:340.134 Шестерюк А. С. Кодификация законодательства об охране окружающей среды: проблемы методологии / А. С. Шестерюк // Экологическое право. 2010. № 6. С. 12—15.

Отмечено, что проблемы экологического права актуализируют не только нынешний социально-экономический и политико-правовой контексты, но и глубинные процессы трансформации общественных наук. Эти трансформации прослеживаются в попытках в той или иной мере переосмыслить основания правового знания, проанализировать детерминанты, которые определяют конкретные формы современного развития правовой науки.

06.01—02.11.699.

349.6(477) Ярошук В. Г. Конституційно-правові аспекти екологічної безпеки / В. Г. Ярошук // Часопис Київського університету права. — 2010. № 4. С. 267—271.

Розкрито правову природу екологічної безпеки як конституційної категорії. Звернуто увагу, що особливістю застосування цього правового поняття у Конституції України є те, що воно вживається у двох значеннях: як правовий принцип і як самостійний напрям екологічної діяльності. Досліджено основні проблемні питання вживання поняття екологічної безпеки у зазначених аспектах.

06.01—02.11.700.

349.6:504.05 Ярчак В. Особливості запобігання негативного впливу на довкілля об'єктів підвищеної екологічної безпеки / В. Ярчак // Вісник Львівського університету. Серія юридична: зб. наук. пр. — Л., 2010. — Вип. 51. — С. 290—297.

Обґрунтовано актуальність законодавчого регулювання запобігання негативному впливу на довкілля об'єктів підвищеної екологічної небезпеки. З'ясовано поняття запобігання негативному впливу на довкілля об'єктів підвищеної екологічної небезпеки та виокремлено особливі умови, які зумовлюють вжиття заходів запобігання негативному впливу на довкілля об'єктів підвищеної екологічної небезпеки. Наголошено, що у відносинах запобігання екологічній безпеці центральне місце повинні займати заходи запобігання негативному впливу на довкілля.

Див. також: 02.01—02.11.167, 02.01—02.11.214, 07.01—02.11.729, 07.01—02.11.838, 08.01—02.11.872, 08.01—02.11.933.

ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО

Статті

06.01—02.11.701.

349.6:630:504.55(470) Быковский В. Осуществление недропользования в защитных лесах / В. Быковский // Законность. 2010. № 11. С. 54—56.

Рассмотрена возникшая проблема правовой неопределенности в вопросе о том, разрешается ли осуществлять недропользование в защитных лесах. С целью решения рассматриваемой проблемы проанализирован приказ Минсельхоза России, регулирующий этот вопрос, и иное законодательство, а также предложен вариант решения проблемы.

06.01—02.11.702.

349.6:504.74(476)(091) Ермолинский Н. П. Становление и развитие законодательства об охране и использовании животного мира Беларуси во время Великого княжества Литовского, Русского и Жемойтского, Российской империи и в советский период / Н. П. Ермолинский // Российский юридический журнал. 2010. № 6. С. 180—187.

Рассмотрены особенности образования и развития фаунистических правоотношений на территории Беларуси в периоды нерегулируемого природопользования: во времена Киевской Руси, Великого княжества Литовского, Русского и Жемойтского, Российской империи и в советский период. На основе анализа исторических источников права в сфере государственного управления охраной животного мира Беларуси представлены выводы.

06.01—02.11.703.

349.6:504.06 Комарницький В. М. Правові засади державного контролю у сфері спеціального природокористування / В. М. Комарницький // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 12. С. 78—83.

Розглянуто стан законодавчого забезпечення контролю у сфері спеціального природокористування. Охарактеризовано функції контролю у зазначеній сфері. Висловлено пропозиції з удосконалення чинного законодавства.

06.01—02.11.704.

349.6:504.03(470) Ляпина О. А. Экономическое стимулирование природопользования: толкование и применение / О. А. Ляпина // Журнал российского права. 2010. № 10. С. 78—85.

Исследована актуальная проблема для современного правоведения и правоприменительной практики — эффективность действия правовых механизмов экономического стимулирования природопользования на примере льготного налогообложения недропользователей. Анализ сложившейся ситуации проведен с учетом правоприменительной (судебно-арбитражной) практики, в том числе сформированной с участием

автора, и правовых позиций Конституционного Суда РФ. Предложены возможные варианты решения существующих правовых проблем экономического стимулирования недропользования.

06.01—02.11.705.

349.6:556.3 Мухина Э. Н. Подземные воды как объект регулирования отраслей природоресурсного права / Э. Н. Мухина // Журнал российского права. 2010. № 9. С. 99—105.

Исследовано взаимодействие отраслей природоресурсного права в процессе правового регулирования использования и охраны подземных вод. Проанализированы проблемы взаимодействия отраслей в данной сфере, предложены пути их решения. Приведены различные взгляды ученых по этому вопросу.

06.01—02.11.706.

347.249(477) Олійник О. М. Рациональне та комплексне використання надр: проблеми термінології / О. М. Олійник // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 4. С. 153—158.

Порушено питання про необхідність законодавчого закріплення визначення понять раціонального та комплексного використання надр. Проаналізовано застосування вказаних термінів у чинному законодавстві України та їх розуміння у радянській та сучасній доктрині гірничого права. На підставі отриманих висновків розкрито зміст та сформульовано визначення понять раціонального та комплексного використання надр. Вилучено їх місце в системі гірничого права.

06.01—02.11.707.

349.6(477) Печуляк В. Лісове право: проблемні питання місця та ролі у системі права України / Віталій Печуляк // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 11. — С. 74—77.

Підкреслено, що предмет регулювання екологічного права чітко не визначений, а тому єдино-го погляду на вказану проблему у доктрині не існує. Підтримано думку про те, що лісове право може вважатися підгалуззю екологічного права. Розглянуто проблемні питання теоретичного та проблемного характеру у сфері лісового господарства України. Визначено місце та роль лісового права у системі сучасного вітчизняного права.

06.01—02.11.708.

349.6 Соколова А. К. Правові аспекти охорони природних об'єктів / А. К. Соколова // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 110. С. 91—99.

Проаналізовано основні положення законодавства щодо охорони довкілля та його основних елементів вод і рослинного світу. Досліджено його систему та структуру. Вказано на необхідність з'ясування місця і ролі інституту

охорони природних об'єктів (вод, рослинного світу та ін.) у системі екологічного права.

06.01—02.11.709.

349.6(470):347.453 Стрежнева А. В. Интегрированный и дифференцированный подходы к правовому регулированию аренды природных объектов / А. В. Стрежнева // Журнал российского права. 2010. № 11. С. 109—114.

Рассмотрена история развития и современное соотношение интегрированного и дифференцированного подходов к правовому регулированию использования природных объектов в России. Охарактеризованы способы применения обоих подходов к регулированию аренды природных объектов как вида природопользования.

06.01—02.11.710.

347.24:504.062 Троїцька М. В. Класифікація природних ресурсів права комунальної власності / М. В. Троїцька // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 109. С. 114—120.

З'ясовано питання щодо виявлення природних ресурсів, які можуть перебувати у власності взагалі, що обумовлено їх походженням, виходячи зі специфічності об'єктів. Розглянуто положення чинного законодавства щодо можливості перебування природних ресурсів у комунальній власності. З'ясовано критерій та визначено класифікацію природних ресурсів.

06.01—02.11.711.

347.246(470) Франов Н. А. Законодательство об охране и использовании охотничьих ресурсов России: проблемы реализации / Н. А. Франов // Закон и право. 2010. № 9. С. 31—34.

Проанализировано новое законодательство, регулирующее общественные отношения в сфере охраны и использования охотничьих животных в России. Рассмотрены система органов государственной власти РФ и субъектов Федерации, их полномочия. Обращено внимание на то, что Закон «Об охоте» не стал комплексным нормативно-правовым актом прямого действия, регулирующим всю сферу общественных отношений по охоте и охране охотничьих ресурсов, и его реализация зависит от актов подзаконного уровня, в частности Минприроды России, что может повлечь нивелирование конституционных положений и законодательных принципов. Обоснован вывод, что с целью сохранения биоразно-

образия и охотничьих ресурсов России требуется привлечение общественности, и прежде всего охотпользователей, к нормотворческому процессу, а также большая подготовительная работа. В связи с этим аргументирована необходимость переноса сроков вступления в силу данного Закона на июль 2011 г.

06.01—02.11.712.

347.249(430) Шейнфельд С. А. Конституционно-правовые основы горного права ФРГ / С. А. Шейнфельд // Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения. 2010. № 6. С. 96—103.

Рассмотрены конституционно-правовые основы горного права ФРГ. Актуальность данного исследования обусловлена наличием в ФРГ сложившейся и стабильной системы горного права, а также наличием потребности в совершенствовании законодательства РФ о недрах, в том числе с учетом опыта зарубежных стран с федеративной формой государственного устройства. Проанализированы конституционно-правовые принципы права собственности применительно к недрам как естественному ресурсу, положения Основного закона ФРГ о разграничении предметов ведения между федерацией и федеральными землями, конституционно-правовые основы охраны окружающей среды при пользовании недрами, а также положения о применимости норм международного права к правовому регулированию отношений в области пользования недрами в ФРГ.

06.01—02.11.713.

349.6(477+4):504.5 Шульга М. В. Правові проблеми формування національної інфраструктури геопросторових даних / М. В. Шульга, Т. В. Лісова // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 109. — С. 106—114.

Проаналізовано проблеми формування національної інфраструктури геопросторових даних в умовах розвитку ринку геоінформаційних послуг та інтеграції України в ЄС і глобальну інфраструктуру геопросторових даних. Проведено аналіз проекту ЗУ «Про національну інфраструктуру геопросторових даних». Сформульовано пропозиції стосовно розв'язання зазначених питань.

Див. також: 11.01—02.11.1162.

**12.00.07. ТЕОРІЯ УПРАВЛІННЯ; АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС;
ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО**

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

Книги

07.01–02.11.714.

342.9(470)(075.8) Макарейко Н. В. Административное право : конспект лекций / Н. В. Макарейко. 6-е изд., перераб. и доп. М. : Юрайт, 2011. 192 с. (Хочу все сдать!).

Содержание и структура пособия соответствует требованиям Государственного образовательного стандарта высшего профессионального образования РФ. Оно является вспомогательным методическим материалом при подготовке к сдаче экзамена по курсу «Административное право РФ».

07.01–02.11.715.

35(073) Писаренко Г. М. Державне управління : навч.-метод. посіб. / Ганна Миколаївна Писаренко ; НУ ОЮА. О. : Фенікс, 2010. 152 с.

Комплексно проаналізовано теоретичні засади державного управління і відповідний нормативний матеріал. Посібник призначений для надання допомоги студентам, слухачам магістратури державної служби, які вивчають дисципліну «Державне управління», а також може бути використаний під час вивчення відповідних тем базової дисципліни «Адміністративне право».

07.01–02.11.716.

342.9(477)(075.8) Столбовий В. М. Адміністративне право України : посіб. для підгот. до іспитів / В. М. Столбовий ; МОН України. — 2-ге вид. — К. : Вид. Ліпкан О. С., 2010. — 160 с. (Студент XXI ст.).

Висвітлено фундаментальні теоретико-методологічні питання курсу адміністративного права для вищих навчальних закладів України. До змісту посібника входять теми, що вивчаються студентами самостійно чи на семінарських заняттях. Компактність подання матеріалу дає можливість у стислі строки систематизувати знання, виділити основні поняття, сформулювати правильну структуру відповідей.

Автореферати

07.01–02.11.717.

351.475.5(477)(043.3) Галуцько В. М. Адміністративна відповідальність іноземців та осіб без громадянства в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Галуцько Віра Миколаївна ; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». — К., 2011. — 20 с.

Проаналізовано міжнародні стандарти у сфері регулювання адміністративної відповідальності іноземців та осіб без громадянства в Україні.

Визначено адміністративно-правовий статус і режим іноземців та осіб без громадянства в Україні. Вагому увагу зосереджено на розкритті теоретичних положень адміністративної відповідальності іноземців та осіб без громадянства. Розкрито адміністративну діяльність органів внутрішніх справ у зазначеній сфері. Внесено пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання та управлінської діяльності у сфері притягнення іноземців та осіб без громадянства до адміністративної відповідальності.

07.01–02.11.718.

347.454(043.3) Козачук Д. А. Заохочувальні адміністративні процедури : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Козачук Діана Анатоліївна ; НУ ОЮА. О., 2010. 18 с.

Досліджено науково-теоретичні та практичні питання адміністративно-правового регулювання заохочувальних адміністративних процедур у різних сферах публічного управління. Розглянуто теоретичні положення, пов'язані з визначенням місця та ролі заохочень серед засобів публічно-владного впливу з боку органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Визначено певні засади взаємодії заохочення, переконання та примусу. Здійснено аналіз цілей, завдань, функцій та принципів заохочення, яке застосовується у сфері публічного управління. Здійснено науково-теоретичний аналіз адміністративних заохочувальних адміністративних процедур у контексті співвідношення матеріальних та процедурних начал інституту заохочення, а також визначено види та суб'єктивний склад зазначених процедур. Здійснено наукову розробку теоретичних пропозицій, спрямованих на підвищення ефективності застосування адміністративних процедур в управлінській діяльності.

07.01–02.11.719.

342.951:332.8(477)(043.3) Куш О. Є. Адміністративно-правове регулювання у сфері житлово-комунального господарства України в сучасних умовах : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Куш Олексій Євгенович ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. 19 с.

Представлено комплексний аналіз питань адміністративно-правового регулювання у сфері житлово-комунального господарства України. Уточнено поняття та сутність житлово-комунального господарства як об'єкта адміністративно-правового регулювання. Проаналізовано нормативно-правові акти, що діють у сфері житлово-комунального господарства. Досліджено зарубіжний досвід реформування житлово-комунального господарства. Значну увагу приділено удосконаленню системи управління житлово-комунальним господарством. Здійснено аналіз адміністративної відповідальності у сфері жит-

лово-комунального господарства. Сформульовано пропозиції щодо змін та доповнень до Кодексу України про адміністративні правопорушення, а також до низки інших нормативно-правових актів.

07.01–02.11.720.

342.98:35.08(477)(043.3) Фоміч Г. В. Адміністративні процедури у публічній службі України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / *Фоміч Ганна Вікторівна*; НУ ОЮА. — О., 2010. — 20 с.

Здійснено комплексне дослідження адміністративних процедур у публічній службі в Україні. Розглянуто види адміністративних процедур та порядок їх проходження. Охарактеризовано організаційні адміністративні процедури у публічній службі. Проаналізовано їх стадії, проблеми законодавчого закріплення. Окреслено шляхи вирішення зазначених проблем. Розглянуто дисциплінарні адміністративні процедури та особливості дисциплінарних адміністративних процедур спеціального характеру. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства, яке регулює порядок проходження адміністративних процедур державними службовцями та службовцями органів місцевого самоврядування у публічній службі.

07.01–02.11.721.

351.73(043.3)+343.3(043.3)+167.7(043.3) Шепета О. В. Адміністративно-правові засади технічного захисту інформації: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / *Шепета Олена Василівна*; Нац. ун-т ДПС України. — Ірпінь, 2011. — 20 с.

Висвітлено теоретичні та адміністративно-правові проблеми технічного захисту інформації в Україні. Визначено такі поняття, як «технічний захист інформації», «система технічного захисту інформації», «система нормативно-правових документів з питань технічного захисту інформації», «взаємодія суб'єктів системи технічного захисту інформації України». З'ясовано принципи, мету та форми взаємодії суб'єктів системи технічного захисту інформації. Досліджено тенденції подальшого розвитку сфери технічного захисту інформації в Україні, а також розроблено пропозиції щодо покращення цього виду захисту.

Див. також: 08.01–02.11.855.

Статті

07.01–02.11.722.

351.77:614.2 Авраменко Н. В. Вітчизняний та зарубіжний досвід державного управління в сфері контролю за якістю медичної допомоги / *Н. В. Авраменко* // Економіка та держава. 2010. № 12. С. 78–80.

Досліджено систему контролю за якістю надання медичної допомоги та нагляду за профе-

сійними правопорушеннями у сфері охорони здоров'я. Розкрито особливості державного управління медичною діяльністю з контролю якості наданої медичної допомоги. Проаналізовано зарубіжний досвід притягнення до відповідальності медичних працівників.

07.01–02.11.723.

351.77(477):615.1.001.33 Алексеев О. Г. Принципи кодифікації національного фармацевтичного законодавства / *О. Г. Алексеев* // Адвокат. — 2010. — № 12. — С. 27–30.

Розглянуто питання реформування фармацевтичного законодавства України шляхом його кодифікації. Наведено характеристику загальних принципів кодифікації, дотримання яких, на думку автора, дозволить зважено підійти до процесу систематизації фармацевтичного законодавства шляхом створення Фармацевтичного кодексу.

07.01–02.11.724.

342.924:004.64 Андреев Д. С. Понятие дефектного административно-правового акта / *Денис Сергеевич Андреев* // Административное право и процесс. 2010. № 6. С. 12–14.

Раскрыто понятие и признаки дефектного административно-правового акта. Отмечено, что дефектность административно-правовых актов связана с нарушением предъявляемых к ним требований. Особо подчеркивается методологическое значение правильного разграничения признаков актов, с одной стороны, и предъявляемых к актам требований законности с другой.

07.01–02.11.725.

342.5:347.731.1 Бачал Н. Зарубіжний досвід ефективної взаємодії органів державної влади і саморегульованих організацій на фондовому ринку / *Наталія Бачал* // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. — К., 2010. — № 2. С. 89–100.

Проаналізовано зарубіжний досвід взаємодії органів державної влади з саморегульованими організаціями учасниками фондового ринку у контексті пошуку нових ефективних підходів у здійсненні політики Української держави у зазначеній сфері. Вказано, що Україні варто здійснювати поступову передачу державними регулюючими органами частини повноважень саморегульованим організаціям, у тому числі щодо проведення моніторингу діяльності своїх членів через їхню звітність; підготовки, перепідготовки і попередньої сертифікації фахівців; передліцензійної роботи з потенційними професійними учасниками фондового ринку через загальноприйняті механізми сертифікації їхньої діяльності.

07.01–02.11.726.

35.083 Білий П. М. Деякі питання щодо діяльності і відповідальності державних службовців / *П. М. Білий* // Митна справа. 2010. — № 6, спецвип. — С. 110–114.

На основі теоретичного і практичного аналізу

розглянуто деякі аспекти діяльності та відповідальності державних службовців у контексті забезпечення прав і свобод людини. Зазначено, що для боротьби з низкою правопорушень у сфері державної служби є необхідними більш дієві та ефективні юрисдикційні санкції. Вказано на важливість здійснення необхідних організаційно-функціональних заходів щодо поліпшення умов праці для державних службовців.

07.01—02.11.727.

342.5:35.082.3 Бодрова І. І. Організаційні моделі та процедури призначення посадових осіб / *І. І. Бодрова* // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 109. С. 65—76.

Проведено аналіз організаційних моделей і процедурно-процесуальних питань призначення посадових осіб органів державної влади на підставі узагальнення досвіду сучасних держав. Висвітлено способи призначення, їх негативні та позитивні аспекти. Проаналізовано основні етапи конкурсного проведення процедури по заміщенню посад в органах державної влади.

07.01—02.11.728.

351.74 Братель С. Г. Поняття та види цивільного контролю за діяльністю міліції / *С. Г. Братель* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 4. С. 159—162.

Виділено суб'єкти громадського контролю за діяльністю міліції. Визначено два види демократичного цивільного контролю за діяльністю міліції: державний контроль (на рівнях законодавчої, виконавчої та судової влади) та громадський контроль (що здійснюється об'єднаннями громадян, громадянами особисто та ЗМІ). Наведено авторське визначення цивільного контролю за діяльністю міліції.

07.01—02.11.729.

347.96(477) Войнаровський М. М. Зарубіжний досвід управління юридичними службами та його застосування в Україні / *М. М. Войнаровський* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 3. С. 135—141.

Досліджено методи управління юридичними службами іноземних компаній з метою використання їх в Україні. Виокремлено перелік практичних доробок зарубіжних юристів в означеній сфері: реалізація політики співпраці із зовнішніми юридичними фірмами; чітка регламентація діяльності юридичної служби; уникання додаткової роботи, особливо, якщо додаткова оплата за її виконання не гарантована; доведення колегіальним відділам компанії своєї цінності за допомогою показників, які демонструють як юридичний відділ створює додану вартість для своєї компанії.

07.01—02.11.730.

35.08:340.132 Войтенко І. С. Органи (посадові особи), які мають право застосовувати адміністративно-господарські санкції / *І. С. Войтенко* // Часопис Київського університету права. — 2011. — № 1. — С. 142—148.

Проаналізовано сутність поняття та правову природу адміністративно-господарської санкції. На підставі аналізу органів (посадових осіб), які мають право застосовувати адміністративно-господарські санкції, зазначено, що адміністративно-господарські санкції, які застосовуються до юридичних осіб, за своєю правовою природою є заходами адміністративної відповідальності, тобто адміністративними стягненнями.

07.01—02.11.731.

342.951:349.6:504.062(470) Волков А. М. Совершенствование административного законодательства в области природопользования и охраны окружающей среды в России / *Александр Михайлович Волков, Елена Александровна Лютягина* // Административное право и процесс. — 2010. — № 6. — С. 15—18.

Проведен аналіз російського адміністративного законодавства в області природопользования и охраны окружающей среды. Определены направления его совершенствования. Предложено провести четкую правовую регламентацию полномочий и функций федеральных органов исполнительной власти в соответствии с действующим законодательством и уточнить их административно-правовой статус. Рекомендовано исключить деятельность муниципальных органов по административно-правовому регулированию недропользования. Указано на необходимость внесения изменений в постановление Правительства РФ от 29.12.2008 г. № 1061 «Об утверждении Положения о контроле за проведением землеустройства» в части наименования органа власти.

07.01—02.11.732.

351.82(477) Галіахметов І. А. Адміністративно-правове регулювання відносин в економічному обороті України: проблеми управління об'єктами державного майна / *І. А. Галіахметов* // Часопис Київського університету права. 2011. № 1. С. 113—116.

Вказано, що адміністративно-правове регулювання містить додатково охорону державної власності (правоохоронні відносини та супутні їх цілям адміністративно-правові засоби). Таким чином, створюється адміністративно-правовий режим державної власності, для якого характерний адміністративно-правовий зміст. Окреслено коло проблем у сфері управління об'єктами державного майна на сучасному етапі розвитку України.

07.01—02.11.733.

342.9(477).001.73 Гудима Н. В. Проблеми правового забезпечення заходів з проведення адміністративної реформи в Україні / *Наталія*

Валеріївна Гудима // Наше право. 2011. № 1, ч. 1. С. 49–56.

Проаналізовано питання, пов'язані з проблемами встановлення та застосування регуляторних правових норм у сфері реформування системи органів державного управління на сучасному етапі соціально-економічного розвитку держави. Проаналізовано практику здійснення заходів по реформуванню цієї системи в Україні. Надано оцінку причинам та об'єктивним факторам, що обумовлюють недоліки у реалізації цих заходів. Особливу увагу приділено необхідності системного і комплексного підходу при їх підготовці. Запропоновано напрямки вдосконалення діючого законодавства у галузі програмного забезпечення, які дозволяють підвищувати ефективність його застосування у частині інституціональних перетворень. Визначено відповідні перспективні завдання.

07.01–02.11.734.

342.92 Кириленко Є. В. Сутність і співвідношення заходів державного та адміністративного примусу / Є. В. Кириленко, О. С. Тонтула // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 3. С. 147–153.

Розкрито сутність заходів державного примусу та його різновидів: конституційного, антикримінального, адміністративного, трудового, дефактоособистісного та деюреособистісного. У контексті удосконалення різновидів заходів адміністративного примусу запропоновано класифікацію практичних дій на дефактопроцесуальні, деюрепроцесуальні і парaproцесуальні.

07.01–02.11.735.

342.9(477):340.132.6 Коломоець Т. О. Особливості тлумачення адміністративного законодавства в умовах сучасних трансформаційних процесів у вітчизняному правотворенні / Т. О. Коломоець, П. С. Лютиков // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 9. С. 43–50.

Визначено та проаналізовано особливості тлумачення адміністративного законодавства на сучасному етапі. Приділено увагу об'єкту інтерпретації (тлумачення). Вказано на динамічність процесу тлумачення нормативно-правових актів й адміністративних норм, а також на його результативність. Досліджено суб'єктний склад тлумачення, а також специфічні методи інтерпретації в адміністративній сфері.

07.01–02.11.736.

35.08(477)+342.98(477) Користін О. Є. Щодо питання вживання термінів «службова особа» і «посадова особа» / О. Є. Користін, О. В. Тихонова // Південноукраїнський правничий часопис. 2010. № 2. С. 132–134.

Проаналізовано існуючі у правовій науці наукові тлумачення поняття «службова особа» та «посадова особа». Зазначено, що при застосу-

ванні у законодавстві обох цих термінів, залежно від випадку, необхідно привести у відповідність термінологію у чинному законодавстві й виключити їх заміщення один одним у випадках подібних тим, що регулюються ст. 210 КК України й ст. 164-12 КУпАП.

07.01–02.11.737.

342.9:35.08:174 Корнута Л. М. Етика як адміністративно-правова категорія / Л. М. Корнута // Митна справа. — 2010. — № 6, спецвип. — С. 114–118.

Розкрито поняття та значення етики як адміністративно-правової категорії. Розглянуто поняття етики з філософської точки зору. Вказано, що визначення етики державного службовця, державного управління та державної служби регламентується нормами адміністративного права. Узагальнено критичні оцінки правового регулювання моральних та етичних засад діяльності державних службовців, що мають місце у науковій літературі.

07.01–02.11.738.

351.82(477):346.24 Кравчук О. О. Проблеми адміністративно-правового регулювання управління державними організаціями та установами / О. О. Кравчук // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 50. С. 251–258.

Розглянуто проблеми правового регулювання управління державними організаціями, установами, іншими юридичними особами, що не є державними унітарними підприємствами. Зокрема, розглянуто питання правового статусу майна цих суб'єктів, проблемні моменти укладення контрактів з їх керівниками, а також відрахування частки прибутку до бюджету. Запропоновано зміни до Податкового кодексу та положень Декрету КМ «Про впорядкування діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, створених за участю державних підприємств».

07.01–02.11.739.

342.9.001.73 Кроленко В. О. Програмні форми адміністративно-правового регулювання / В. О. Кроленко // Південноукраїнський правничий часопис. 2010. № 3. С. 112–115.

Проаналізовано зміст категорії «програма». Досліджено її феномен як форми публічної управлінської діяльності. Розкрито властивості програм і форм їх застосування у регулюванні процесів правоохоронної діяльності, розвитку й реформування правоохоронних органів. Зазначено, що програми й програмне управління за своїми властивостями можливо використовувати при управлінському й організаційно-правовому забезпеченні проведення адміністративної реформи та регулюванні адміністративних правовідносин.

07.01–02.11.740.

342.951:349.22:656.61-051 Кузнецов С. А. Сводная Конвенция 2006 года о труде в мор-

ском судоходстве: значение для морской отрасли / С. А. Кузнецов, Т. В. Аверочкина // Митна справа. — 2010. — № 6, ч. 1. — С. 10—19.

В статье рассмотрены основные характеристики Сводной Конвенции 2006 г. о труде в морском судоходстве. Отмечено, что Сводная Конвенция заменяет практически все ранее существовавшие морские конвенции и рекомендации, принятые ИЛО, и позволяет гармонизировать положения национального трудового права разных стран. Проанализирована структура конвенции, основные новеллы и недостатки, а также сроки вступления ее в силу. Отмечено, что главная ценность Сводной Конвенции заключается в том, что это единый акт, содержащий все нормы в области социально-трудовых отношений в морском судоходстве. Она представляет собой четкий и всеобъемлющий сборник прав и обязанностей по трудовым и социальным вопросам для всего морского сектора. При этом указано, что Конвенция допускает определенную гибкость на национальном уровне в отношении конкретных методов реализации прав моряков.

07.01—02.11.741.

342.922:614.256(477) Курінний В. В. Загальна характеристика складу адміністративного проступку у сфері медичного обслуговування / В. В. Курінний // Митна справа. — 2010. — № 6, ч. 2. — С. 47—53.

Проведено адміністративно-правовий аналіз складів адміністративних проступків у сфері медичного обслуговування населення (ст. ст. 42, 44-1, 45, 45-1, 46, 46-2, 124-1, 188-10 КУпАП) з метою вирішення таких специфічних питань адміністративного права, як підстави адміністративної відповідальності, кваліфікація адміністративних деліктів у сфері медичного обслуговування, застосування адміністративних стягнень. Запропоновано вдосконалення класифікації проступків у зазначеній сфері.

07.01—02.11.742.

35.08 Мельник Р. Інститут державної служби чи службове право? / Роман Мельник // Юридична Україна. — 2010. — № 11. — С. 65—70.

На підставі аналізу історичних особливостей становлення та розвитку вітчизняного інституту державної служби, вивчення відповідних зарубіжних концепцій, а також сучасного стану нормативного регулювання та наукового аналізу останнього доведено необхідність трансформації інституту державної служби у підгалузі адміністративного права — службове право. Особливу увагу приділено дослідженню поглядів представників трудового і адміністративного права радянського періоду, а також виявленню відмінностей між правовим статусом державного службовця і правовим статусом працівника.

07.01—02.11.743.

347.922:339.13 Минюк Д. І. Класифікація адміністративних правопорушень, що вчиняються у сфері ЗЕД / Д. І. Минюк // Південноукраїнсь-

кий правничий часопис. — 2010. — № 3. — С. 126—129.

Представлено системну характеристику правопорушень, що найбільш поширені при здійсненні ЗЕД в Україні. Особливу увагу приділено правопорушенням, що вчиняються при здійсненні експортно-імпорتنих операцій; бартерних операцій, операцій з давальницькою сировиною, а також шляхом завищення чи заниження собівартості продукції, ухилення від плати податків, учинення протиправних операцій з валютою та відмивання капіталу. Визначено шляхи вдосконалення законодавчого й організаційного забезпечення боротьби з такими правопорушеннями та їх наслідками. Зазначено, що перелічені способи вчинення правопорушень у сфері ЗЕД не є вичерпними, а також трансформуються у зв'язку зі зміною соціальної й економічної ситуації.

07.01—02.11.744.

347.721(477+520+430+410).001.36 Нашинец-Наумова А. До питання вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності корпорацій в Україні / Анфіса Нашинец-Наумова // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 10. — С. 32—35.

Висвітлено окремі проблеми удосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності корпорацій України. Представлено порівняльну характеристику адміністративно-правового регулювання діяльності корпорацій у таких зарубіжних країнах, як Англія, Японія, Німеччина.

07.01—02.11.745.

342.951(477):351.862 Нетудихатка О. Ю. Правові методи попередження загроз безпеки життєдіяльності людини / О. Ю. Нетудихатка // Митна справа. — 2010. — № 6, спецвип. — С. 130—135.

Запропоновано шляхи вдосконалення деяких аспектів державно-правового механізму політики України у здійсненні безпеки життєдіяльності. Окреслено основне правове поле, в якому відбувається регулювання безпеки життєдіяльності. Визначено перспективи вдосконалення нормативно-правової сфери з протидії надзвичайним ситуаціям. Вказано на необхідність доопрацювання проекту Кодексу цивільного захисту України і удосконалення системи управління силами цивільного захисту, освіти в контексті європейських критеріїв.

07.01—02.11.746.

342.98(477) Обрусна С. Ю. Судове управління в Україні: теоретико-правовий аналіз / Світлана Юріївна Обрусна // Наше право. — 2010. — № 3. — С. 21—30.

Проведено аналіз теоретичних напрацювань у галузі соціального управління, державного управління, адміністративного права та інших суміжних наук, що обґрунтовує тезу про соціальний та адміністративно-правовий характер уп-

равлінської діяльності у судовій сфері. Вказано на необхідність застосування сукупності методологічних підходів для аналізу системи судового управління. Запропоновано систему судового управління з теоретичних підходів визначити як сукупність підсистем: інституційної, нормативно-правової, функціонально-структурної, комунікативної, професійно-кадрової та професійно-культурної.

07.01—02.11.747.

342.922 Петков С. До питання про співвідношення дефініцій «публічний проступок» та «адміністративний проступок» / *Сергій Петков* // Юридичний журнал. 2010. № 9. С. 26—29.

Проаналізовано трансформацію розуміння «делікта» від часів дії радянського права до сьогодення. Розкрито правову природу та структуру публічного права. Висвітлено питання необхідності трансферу правових норм, що регулюють відповідальність фізичних та юридичних осіб за публічні проступки до комунікативних кодексів. Означено чотири основні напрямки адміністративно-правової реформи: викристалізація теоретичних основ адміністративного права в системі взаємодії приватного та публічного права; систематизація нормативних актів, трансфер правових норм і кодифікація законодавства; створення єдиної системи послідовного викладення публічно-правових дисциплін у навчальному процесі, визначення у їх колі провідного місця адміністративного права; відокремлення державних послуг від господарської діяльності та вдосконалення механізму протидії адміністративним проступкам та злочинам.

07.01—02.11.748.

342.951(477):341.225.5 Попов О. В. Застосування адміністративно-правових норм-стандартів ІЛО як засоби попередження порушення прав моряків громадян України / *О. В. Попов* // Митна справа. 2010. № 6, ч. 1. С. 32—38.

Досліджено вплив норм адміністративно-правового характеру на створення адекватних процедур по захисту прав моряків — громадян України. Виокремлено елементи визначення моряків, як суб'єктів адміністративно-правових відносин. Наведено перелік стандартних адміністративних процедур по реалізації спеціальної адміністративної правосуб'єктності моряків: порядок визначення кваліфікації членів екіпажу, система організаційно-правових заходів адміністративного порядку щодо визнання кваліфікаційних документів, належного рівня управління судами, стану здоров'я з ціллю визначення придатності членів екіпажу суден виконувати відповідні функції при обслуговуванні суден у державах реєстрації судна, державах громадянства моряків і державах перебування суден із членами суднової команди на рівні міжурядовому. Вказано на вплив сформованих адміністративних норм-стандартів ІЛО на формування адміністративних правил ІМО. Акцентовано увагу

на необхідності ратифікації трьох конвенцій ІЛО: MLC 2006, K № 71, 185.

07.01—02.11.749.

342.9:378.147(477+44+410).001.36 Пухтецька А. Узагальнення сучасних підходів до викладання циклу адміністративно-правових дисциплін у вищих навчальних закладах Франції та Великої Британії / *Алла Пухтецька* // Юридичний журнал. 2010. № 9. С. 32—35.

Представлено порівняльне дослідження особливостей викладання циклу адміністративно-правових дисциплін у вищих навчальних закладах Франції, Великої Британії та України. Досліджено визначення змісту (предмета) навчальної дисципліни «Адміністративне право» в українській, англійській та французькій правничих школах. У порівняльному аспекті висвітлено структуру курсу/навчальної дисципліни «Адміністративне право» та її зміст. Вказано на важливість державних стандартів підготовки правників. Акцентовано увагу на важливості формування високопрофесійного кадрового складу юридичних факультетів. Надано оцінку модульній системі оцінювання у ВНЗ. Розкрито виокремлення навчально-кваліфікаційних рівнів (ступенів освіти) у Франції, Великій Британії та Україні.

07.01—02.11.750.

342.951:349.22(477):656.61-051 Савич О. С. Порівняльно-правовий аналіз положень Конвенції про працю у морському судноплавстві 2006 року та національного законодавства з питань соціального захисту моряків / *О. С. Савич* // Митна справа. — 2010. — № 6, ч. 1. — С. 19—25.

Вказано, що на сьогоднішній день окремі фундаментальні дослідження з питань соціального захисту моряків, які працюють під «зручним» прапором, — відсутні. Проведено аналіз відповідності положень Конвенції MLC національному законодавству України з питань соціального захисту моряків. Запропоновано доповнення до КТМ України, які необхідно буде внести після ратифікації MLC. Зазначено, що у рамках Конвенції про працю у морському судноплавстві 2006 р. створено систему комплексного контролю як з боку держави прапору судна, так і держави порту, й держави-резидента. Наголошено, що MLC передбачає урахування національних обставин і певну гнучкість у застосуванні норм Конвенції з метою поступового покращення захисту моряків шляхом врахування конкретної ситуації.

07.01—02.11.751.

351:347.122 Сапронов О. Загальна характеристика об'єкта державного регулювання / *Олександр Сапронов* // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. К., 2010. № 2. С. 44—52.

Проаналізовано значення та місце в теорії державного регулювання об'єкта державного

регулювання. Розкрито його сутність, склад і взаємозв'язок із суміжними категоріями. Вказано на актуальність подальшої глибокої розробки теорії об'єкта державного регулювання, а також його суміжних категорій, елементів і зв'язків між ними.

07.01—02.11.752.

35.083.1:336.22 Сіцінський А. С. Правове регулювання дисциплінарної відповідальності та проведення службових розслідувань щодо працівників податкової служби / А. С. Сіцінський, Т. А. Котенко // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 3. С. 117—121.

Вказано, що вичерпний перелік підстав припинення державної служби дозволяє уникнути свавілля з боку політичного керівництва та вищих чиновників, мінімізувати вплив політичних чинників на формування корпусу державних службовців. Зазначено, що важливим є детальне регулювання на законодавчому рівні порядку та процедури припинення державної служби, у тому числі в частині проведення службового розслідування при притягненні державного службовця до відповідальності.

07.01—02.11.753.

342.951:347.77 Скоков М. И. Интеллектуальная собственность как объект административно-правовой охраны / М. И. Скоков // Философия права. 2010. № 6. С. 80—84.

Интеллектуальная собственность проанализирована как система правоотношений, опосредующих осуществление имеющей частнообщественный характер творческой созидательной деятельности, сквозь призму категории объекта административно-правового регулирования. Отмечено, что такой принцип административного права, как принцип разделения властей, получает свое выражение в четком разграничении полномочий между государственными органами, осуществляющими реализацию государственной политики в области охраны интеллектуальной собственности. В свою очередь, на принципе гласности (прозрачности) основана государственная регистрация исключительных прав на объекты промышленной собственности. Указано, что принцип ответственности лежит в основе взаимодействия уполномоченных органов исполнительной власти и субъектов частного права в ходе осуществления последними инновационной деятельности.

07.01—02.11.754.

342.951:351.84(177.65) Соболев Е. Ю. Административно-правовая деятельность социальных служб в сфере обеспечения прав лиц с ограниченными возможностями развития / Е. Ю. Соболев // Митна справа. 2010. № 6, ч. 2. С. 41—46.

Наголошено на необхідності створення єдиного довгострокового особливого акта (державного рішення) про державну соціальну політику,

який безпосередньо виражав би її цілі, завдання та способи їх досягнення. Проаналізовано нормативно-правові акти соціального спрямування щодо осіб з обмеженими вадами розвитку, що були прийняті в Кіровоградській області, та структуру регіональної системи соціальних служб. Висвітлено адміністративно-правовий статус соціальної служби, його цільовий, структурно-організаційний та компетенційний елементи. Виділено основні проблемні та суперечливі моменти реформування соціальної політики України. Розмежовано коло функцій, які повинні залишатись за виконавчою владою вищого рівня та регіональною, з огляду на реформування соціальної сфери.

07.01—02.11.755.

342.922(177):061.2 Твердохліб В. Ю. Административная ответственность гражданских организаций в Украине / В. Ю. Твердохліб // Проблемы законности: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. — Вип. 109. — С. 121—129.

Проаналізовано сутність і зміст адміністративної відповідальності громадських організацій як юридичних осіб в Україні. Вказано на актуальність питань, пов'язаних із неврегульованістю залучення до адміністративної відповідальності громадських організацій у сучасній Україні. Доведено, що громадська організація може бути суб'єктом адміністративної відповідальності в Україні.

07.01—02.11.756.

342.9.001.73(177) Трачук П. А. Административная реформа как разновидность правовой реформы / П. А. Трачук // Актуальные проблемы политики: зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. О., 2010. Вип. 40. С. 85—89.

Висвітлено проблеми правової природи адміністративної реформи в Україні. Проаналізовано її основні компоненти і напрямки. Розглянуто особливості адміністративно-територіальної структури держави. Одночасно вказано на основні недоліки провадження адміністративної реформи та запропоновано шляхи їх подолання правовими методами.

07.01—02.11.757.

351.74(177) Фролов О. Г. До проблем державного захисту й забезпечення безпеки персоналу органів внутрішніх справ України / О. Г. Фролов // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 108. С. 123—134.

Акцентовано увагу на основних елементах державного захисту та забезпечення безпеки персоналу органів внутрішніх справ (ОВС) України: забезпечення особистої (власної) безпеки працівників ОВС та їх близьких родичів; належний нормативно-правовий порядок проходження працівниками ОВС державної служби; дисцип-

ліна й законність у їх діяльності відповідно до вимог чинного законодавства; належне фінансове та соціальне забезпечення працівників ОВС (та їх пенсіонерів) та ін. Науково обґрунтовано необхідність вдосконалення нормативно-правового регулювання з метою підвищення ефективності діяльності ОВС.

07.01–02.11.758.

351.851(477):378.4 Шаповал Р. В. Правове регулювання діяльності органів громадянського самоврядування в управлінні освітою України / Роман Володимирович Шаповал // Наше право. 2011. № 1, ч. 2. С. 57–62.

Проаналізовано правовий статус органів громадського самоврядування у вищих навчальних закладах третього або четвертого рівня акредитації, професійно-технічних навчальних закладах, а також позашкільних та дошкільних закладах освіти. Окрему увагу приділено студентському самоврядуванню. Зазначено, що в рамках програми «Tempus» воно визначено одним із пріоритетів для України у сфері управління університетами.

07.01–02.11.759.

35.075.001.73+342.9.001.73 Ярмачі Х. П. Державне управління та адміністративне право / Х. П. Ярмачі // Південноукраїнський правничий часопис. 2010. № 2. С. 138–140.

Зазначено, що конституційне поняття виконавчої влади не виключає, а, навпаки, передбачає необхідність удосконалення, зміцнення державного управління, управлінської вертикалі. Акцентовано увагу на основних цілях адміністративного права. Відмічено, що зміни сутності адміністративного права у будь-якій державі залежать у більшій мірі від політичних, економічних і соціальних умов, які розвиваються і змінюються відповідно до певних законів. Вказано на нерозривну єдність державного управління та адміністративного права, які, виконуючи своє соціальне призначення, перебувають у процесі постійного вдосконалення, а нерідко й корінного реформування.

07.01–02.11.760.

351.779(477) Ярмоленко Ю. Адміністративно-правові особливості забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення органами ветеринарної міліції / Ю. Ярмоленко, О. Драган // Право України. — 2010. — № 12. — С. 144–151.

Досліджено адміністративно-правові особливості забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення органами ветеринарної міліції та визначено перспективи подальшого розвитку нормативно-правового регулювання цієї сфери. Вказано, що для усунення нормативно-правових неузгодженостей і недоліків адміністративно-правового забезпечення необхідно насамперед гармонізувати галузеве законодавство та консолідувати його у межах чинного КпАП України й інкорпорувати до нього нор-

ми відповідного законодавства ЄС з метою синхронізації взаємодії. Наголошено на необхідності чіткого розмежування службових повноважень працівників органів санітарної міліції з повноваженнями органів Державного департаменту ветеринарної медицини України.

07.01–02.11.761.

351.75:061.2(091) Ястребова А. И. Генезис и эволюция способов участия общественных организаций в охране общественного порядка. Историко-теоретический анализ / А. И. Ястребова // Закон и право. 2010. № 9. С. 38–45.

Исследованы формы, способы и методы привлечения населения страны к охране общественного порядка. Изучены принципиальные положения, на основе которых создавались и действовали общественные организации в этой сфере в различные исторические периоды. Выявлены и обоснованы основные принципы деятельности таких организаций. Сформулировано положение о том, что наиболее эффективной конструкцией механизма охраны общественного порядка является такая конструкция, при которой, с одной стороны, обязанности по охране общественного порядка выполняют профессиональные сотрудники компетентных государственных органов, а с другой — в помощь этим органам функционируют различные общественные организации.

Див. також: 02.01–02.11.162, 02.01–02.11.168, 02.01–02.11.253, 05.01–02.11.555, 07.01–02.11.832, 08.01–02.11.859, 11.01–02.11.1159.

АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС

Автореферати

07.01–02.11.762.

342.565(477)(043.3) Бондарчук С. А. Принципи адміністративного судочинства України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Бондарчук Світлана Анатоліївна; Харків. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2011. — 18 с.

Визначено поняття, роль та зміст принципів адміністративного судочинства в Україні. Досліджено становлення і розвиток адміністративної юстиції в Україні, узагальнено її розуміння у науці та практиці. Основну увагу приділено характеристиці окремих принципів адміністративного судочинства, які регламентують певне коло адміністративно-процесуальних відносин, що виникають під час відправлення правосуддя в адміністративних справах. На підставі вивчення зарубіжного досвіду правового закріплення та реалізації принципів адміністративного судочинства окреслено перспективні напрямки та можливості адаптування його в діяльність адміністративних судів України. Обґрунтовано науково-теоретичні висновки та практичні пропозиції, спрямовані на удосконалення законодавства,

норми якого регулюють порядок реалізації принципів адміністративного судочинства в Україні.

07.01–02.11.763.

342.922(043.3) Капшученко І. О. Потерпілий в адміністративно-деліктному процесі : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Капшученко Ірина Олексіївна* ; Нац. ун-т ДПС України. Ірпінь, 2011. — 18 с.

Досліджено правовий статус потерпілого в адміністративно-деліктному процесі. Проаналізовано історіографію дослідження проблем потерпілого у відповідному процесі. Охарактеризовано адміністративно-деліктний процес як сферу об'єктивізації потерпілого від адміністративного проступку. Визначено зміст участі потерпілого у зазначеному процесі. Розкрито сутність правового статусу потерпілого від адміністративного проступку, його місце та роль у системі об'єктів адміністративно-деліктного процесу. Здійснено узагальнення зарубіжного досвіду щодо статусу потерпілого від правопорушень та основних пріоритетів його запозичення для України.

Статті

07.01–02.11.764.

342.925(477):347.932 Беяневич О. О. Про строки звернення до адміністративного суду (ч. 5 ст. 99 Кодексу адміністративного судочинства України) / *О. О. Беяневич* // Вісник господарського судочинства. — 2010. — № 6. — С. 47–54.

Досліджено проблему строків реалізації суб'єктами господарювання права на оскарження рішення суб'єкта владних повноважень в адміністративному суді. Проаналізовано практику вищих судових інстанцій України щодо застосування норм про строки звернення до суду. Вказано, що норму ч. 5 ст. 99 КАС слід визнати дискримінаційною стосовно суб'єктів господарювання.

07.01–02.11.765.

342.565.4(477) Бондар С. О. Особливості внутрішньо-організаційної діяльності адміністративних судів України як предмета адміністративно-правового регулювання / *С. О. Бондар* // Південноукраїнський правничий часопис. 2010. № 3. С. 139–142.

Акцентовано увагу на відсутності чіткого законодавчого визначення переліку внутрішньо-організаційної діяльності адміністративних судів як предмета адміністративно-правового регулювання. Проаналізовано існуючі у науковій правничій літературі точки зору стосовно розуміння сутності й видів внутрішньо-організаційної діяльності адміністративних судів. Виділено та охарактеризовано її окремі групи, які регулюються адміністративно-правовими нормами.

07.01–02.11.766.

342.925(477):336.225.3 Денисова А. В. Правове регулювання захисту прав платників податку у судовому порядку / *А. В. Денисова* // Півден-

ноукраїнський правничий часопис. 2010. № 2. С. 257–261.

Проаналізовано відмінності між порядком оскарження рішень податкових органів, що урегульований КАС України (з 1 вересня 2005 р.) та порядком розгляду спорів за участю податкових органів господарськими судами на підставі ГПК України. Окрему увагу приділено особливостям апеляційного та касаційного провадження за розглянутою категорією справ. Зазначено, що ЗУ «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» № 2181 встановлює загальний порядок надсилання податкових повідомлень-рішень платникам податків, а також і порядок їх оскарження. Вказано, що оскаржуваний у деяких справах Порядок детально роз'яснює загальні положення вказаного закону та не суперечить йому. Наголошено на важливості реалізації процедури оскарження дій чи бездіяльності посадових осіб органів ДПС, що запобігало б прийняттю неправомірних рішень органів ДПС.

07.01–02.11.767.

342.925(477) Завальнюк І. В. Модель адміністративної юстиції в Україні та світі / *І. В. Завальнюк* // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / НУ ОіОА, Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 40. — С. 79–84.

Викладено результати дослідження особливостей створення та функціонування органів адміністративної юстиції в Україні і світі на прикладі країн Західної Європи романо-германської правової сім'ї (Болгарії, Німеччини, Франції). Проаналізовано систему вказаних органів та їх функції.

07.01–02.11.768.

342.925(477):347.235 Ільницький О. Земельний спір у теорії адміністративно-процесуального права / *Олег Ільницький* // Юридична Україна. 2010. № 11. С. 56–62.

Розглянуто питання встановлення взаємозв'язку між земельним спором та адміністративно-процесуальною діяльністю на підставі вирішення загальнотеоретичних проблем співвідношення понять «спір» та «процес», а також дискусії шкід земельного та адміністративного права. Зазначено, що у світлі теорії правовідносин як основний підхід доцільно розглядати земельні спори як необхідний елемент юридичного складу для виникнення процесуальних правовідносин, які регулюються у тому числі адміністративно-процесуальними нормами. При цьому таке значення мають не лише земельні спори, для яких властивою є адміністративно-правова природа, а й земельні спори приватноправового характеру.

07.01–02.11.769.

342.925(477):342.842 Коломеец Т. А. Институт апелляции в административно-юрисдикционном процессе Украины: доктринальный, нормативный и правоприменительный аспекты / *Татьяна Александровна Коломеец, Павел Серге-*

евич Лютиков // Административное право и процесс. 2010. № 6. С. 46–50.

Проанализированы теоретические, нормативные и правоприменительные аспекты апелляции в административно-юрисдикционном процессе как сферы ее объективизации. Выделены особенности апелляции в дисциплинарном и административно-деликтном производстве. Указано на детальную регламентацию в гл. I, разд. IV КАС Украины апелляции в административном судопроизводстве. По результатам проведенного исследования выделены проблемные аспекты и сформулированы пути их решения.

07.01–02.11.770.

342.922 Крикун О. В. Характеристика административно-процесуальної правосуб'єктності учасників проваджень у справах про адміністративні правопорушення / О. В. Крикун // Південноукраїнський правничий часопис. 2010. № 3. С. 118–121.

Досліджено поняття та особливості адміністративно-процесуальної правосуб'єктності. З'ясовано специфіку адміністративно-процесуальної правосуб'єктності учасників у справах про адміністративні правопорушення. Зазначено, що адміністративно-процесуальна правосуб'єктність конкретного учасника провадження у справах про адміністративне правопорушення включає в себе право- та дієздатність, які зумовлені як наявністю правовідносин-моделей, так і реальними обов'язками й правами, що виникають з існування правовідносин-стосунків.

07.01–02.11.771.

342.922(477.54) Курило О. Апеляційний порядок перегляду постанов судів у справах про адміністративні правопорушення: пропозиції щодо вдосконалення / Олександр Курило, Олена Чернецька // Юридична Україна. — 2010. — № 11. — С. 62–64.

Звернено увагу на прогресивні зміни, внесені до КУпАП у редакції ЗУ від 24 вересня 2008 р. № 586-VI в частині запровадження апеляційного порядку перегляду постанов місцевих судів у справах про адміністративні правопорушення. Водночас звертається увага на окремі недоліки вказаних нововведень та запропоновано конкретні шляхи вирішення проблемних питань, виходячи із практики розгляду вказаних справ судами судової палати з кримінальних справ апеляційного суду Харківської області.

07.01–02.11.772.

347.942/943:342.81/82(470) Лейканд Е. В. Особенности доказывания по делам о защите избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации / Е. В. Лейканд // Вестник Саратовской государственной академии права. 2010. № 5. С. 112–115.

Рассмотрена проблема доказывания по делам о защите избирательных прав граждан РФ. Раскрыта специфика доказывания по избиратель-

ным спорам. Проанализированы положения законодательства и судебная практика.

07.01–02.11.773.

342.925 Миколенко О. І. Понятійний апарат та термінологія науки адміністративного процедурного права / О. І. Миколенко // Право і суспільство. 2010. № 6. С. 127–131.

Проаналізовано сучасний стан категоріального апарату науки адміністративного процедурного права. Досліджено вплив інших юридичних наук на процес формування понять та категорій у науці адміністративного процедурного права. Розкрито особливості категоріального апарату науки адміністративного процедурного права.

07.01–02.11.774.

342.925 Овечко Н. В. Основні концепції визначення поняття адміністративного процесу / Н. В. Овечко // Актуальні проблеми політики: зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 40. — С. 90–95.

Проаналізовано основні визначення поняття адміністративного процесу, що відображають велику кількість різноманітних позицій вчених-правників. Особливу увагу приділено концепціям широкого та вузького розуміння адміністративного процесу. Зазначено, що дискусії навколо розуміння адміністративного процесу мають своє продовження, бо єдиної концепції у вітчизняній доктрині на сьогоднішній день практично не існує.

07.01–02.11.775.

347.942/943(470):347.73:336.22 Пантюшов О. Доказательства в налоговом споре / О. Пантюшов // Хозяйство и право. 2010. № 11. С. 97–102.

На основе анализа судебной практики изучены некоторые проблемы, возникающие в процессе доказывания при производстве по делу о налоговом правонарушении. Рекомендовано НК РФ дополнить специальным разделом, где были бы четко изложены такие понятия, как: система доказательств по налоговым спорам; правила сбора и оценка доказательств; предмет доказывания при производстве по делу о налоговом правонарушении.

07.01–02.11.776.

342.922(477):343.9 Причини скасування та зміни апеляційними судами постанов місцевих судів у справах про адміністративну відповідальність за порушення вимог Закону «Про боротьбу з корупцією», у тому числі суддів / [матеріал підгот. М. І. Гриців, О. С. Іщенко] // Вісник Верховного Суду України. 2010. № 12. С. 19–31.

Верховний Суд України вивчив та проаналізував судову практику щодо причин скасування та зміни апеляційними судами постанов місцевих судів у справах про адміністративну відпові-

ідальність за порушення вимог ЗУ від 05.11.1995 р. № 356/95 ВР). При цьому проаналізовано відповідні статистичні дані, а також інформацію із апеляційних судів із зазначеного питання та рішення цих судів, постановлені до вимог ст. 294 КУпАП, що регламентує повноваження апеляційного суду при перегляді постанови місцевого суду у справах про адміністративні правопорушення.

07.01–02.11.777.

342.925 Сеньків О. Концептуальні підходи до онтологічного аспекту судового розсуду в адміністративному судочинстві / *Остан Сеньків* // Збірник наукових праць Львівського державного інституту новітніх технологій та управління ім. В. Чорновола. Сер.: «Юридичні науки». — 2010. — № 4. — С. 161–172.

Розглянуто актуальне і дискусійне для науки адміністративного права і процесу питання визначення онтологічного аспекту інституту розсуду, делегованого суду у сфері адміністративного правосуддя. Основну увагу приділено аналізу концептуальних підходів до розуміння юридичного статусу судового розсуду. Вказано, що поширені в юридичній науці теоретичні течії розкриття закономірностей судового розсуду є загальними за напрямом дослідження, у зв'язку з чим їх застосування при аналізі судового розсуду в адміністративному судочинстві потребує врахування специфіки судового впровадження у справах адміністративної юрисдикції.

07.01–02.11.778.

342.925:351.756(477) Стефанов С. О. Деякі особливості провадження у справах про адміністративне видворення та розміщення у пункті тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства / *С. О. Стефанов, О. В. Глуханчук, Е. В. Катаєва* // Актуальні проблеми політики: зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. О., 2010. Вип. 40. С. 69–78.

Проаналізовано норми українського законодавства, що передбачають можливість застосування такого заходу адміністративно-правового примусу, як адміністративне видворення та розміщення іноземців та осіб без громадянства у пункті тимчасового перебування. Вказано на існування неоднакових підходів у практиці адміністративних судів до вирішення питань, пов'язаних із: строками розгляду даної категорії справ; можливістю адміністративними судами застосовувати до іноземців і осіб без громадянства примусового розташування у пунктах перебування у вигляді їх затримання; формуванням та викладенням рішення в адміністративній справі. Запропоновано зміни та доповнення до Постанови КМ України від 17 лютого 2003 р. № 1110 «Про затвердження Типового положення про пункт тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні» та в Положення про пункт тимчасового перебування іноземців та

осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні, затвердженого Наказом МВС України № 390 від 16.10.2007 р.

07.01–02.11.779.

342.925:347.132.14 Трещова О. До проблеми зловживання суб'єктивними процесуальними правами в адміністративному судочинстві / *О. Трещова* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 10. С. 47–51.

Розкрито поняття, особливості та класифікацію таких негативних явищ в адміністративному судовому процесі, як зловживання суб'єктивними процесуальними правами з метою формування наукової основи для розробки шляхів та способів боротьби з ними. Представлено класифікацію зловживань процесуальними правами в адміністративному судовому процесі за такими критеріями: масштабом їх застосування, впливом на результат розглянутої справи; кількістю; суб'єктом вчинення.

07.01–02.11.780.

342.925:342.72/73 Яцишин Н. Адміністративна юстиція як один із способів захисту прав людини / *Надія Яцишин* // Збірник наукових праць Львівського державного інституту новітніх технологій та управління ім. В. Чорновола. Сер.: «Юридичні науки». — 2010. — № 4. С. 140–160.

Розглянуто проблему надання інституту адміністративної юстиції статусу найголовнішого засобу гарантованого захисту прав і свобод людини і громадянина. Особливу увагу приділено визначенню завдань адміністративної юстиції для забезпечення правового статусу особи шляхом застосування заходів відповідальності до органів публічної адміністрації.

ФІНАНСОВЕ ПРАВО

Книги

07.01–02.11.781.

347.73(470) Л877 Лушникова М. В. Наука финансового права на службе государству: Российские государственные деятели и развитие науки финансового права (историко-правовой очерк): монография / *М. В. Лушникова, А. М. Лушников*; МОН РФ, ЯГУ им. П. Г. Демидова. Ярославль: Ярослав. гос. ун-т им. П. Г. Демидова, 2010. 496 с.

Представлено монографическое исследование истории развития финансово-правовой мысли в трудах российских государственных деятелей со второй половины XVII до конца XX в. Данное исследование подготовлено по материалам Российского государственного исторического архива (РГИА), Государственного архива РФ (ГА РФ), архивов кадровых служб вузов (МГУ, СПбГ и др.), научных учреждений (ИЗиСП, ИГП РАН и др.).

07.01–02.11.782.

347.73(477)(075.8) Фінансове право України : посіб. для підгот. до іспитів / Н. А. Буличева, Ю. І. Пивовар, А. Л. Правдюк [та ін.] ; МОН України. — К. : Вид. Ліпкан О. С., 2010. — 161 с.

Викладено зміст та основні положення інститутів фінансового права як публічної галузі права, що складають Загальну та Особливу частини фінансового права. У Загальній частині висвітлено теоретичні питання фінансової діяльності держави, розкрито предмет, методи, джерела і систему фінансового права. Особливу частину присвячено питанням бюджетних відносин і відносин у сфері формування доходної і видаткової, валютної, податкової політики, організації грошово-кредитної системи, а також питанням регулювання страхової діяльності та валютного контролю. Матеріал викладено на основі чинного законодавства і практики його застосування.

07.01–02.11.783.

347.73(430+410)(075.8) European law of finance: German and british transpositions in context / ed. by: H. Herrmann, A. Emmerich-Fritzsche. — Minsk: Zorny verasok, 2010. 319 p. (European economic law).

Книга по европейскому финансовому праву сочетает разные области права, которые, однако, связаны с финансовым рынком. Представлена Европейская экономическая конституция Евросоюза. Рассмотрены вопросы стабилизации финансового рынка, регулирования банковской деятельности, современного решения проблемы безопасности кредитов, аспекты европейского страхового права и финансового права компаний и корпораций. Европейское финансовое право рассмотрено на примере применения его в Германии и Великобритании.

Автори реферати

07.01–02.11.784.

347.73:35.073.526(477)(043.3) Манченко О. В. Фінансово-правове регулювання аудиторської діяльності в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Манченко Олена Віталіївна ; Нац. акад. внутр. справ України. — К., 2011. — 20 с.

Проаналізовано правові засади аудиторського фінансового контролю, а також фінансово-правову природу аудиту. Розкрито питання становлення ефективної системи незалежного (недержавного) фінансового контролю та основні шляхи їх вирішення. Досліджено перспективу адаптаційних процесів у сфері аудиту за міжнародними стандартами, місце та значення аудиторського фінансового контролю в сучасних умовах ринкових перетворень в Україні. Досліджено поняття, правову природу, принципи, правовий статус суб'єктів, уповноважених надавати аудиторські послуги. Особливу увагу приділено аналізу законодавства у сфері аудиту, основним напрямком його вдосконалення.

07.01–02.11.785.

351.72(477)(043.3) Острович С. Е. Правове регулювання матеріально-фінансової основи місцевого самоврядування в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Острович Сергій Ернестович ; Акад. праці і соц. відносин Федерації проф. спілок України. — К., 2011. 19 с.

Досліджено комплекс теоретичних і практичних питань матеріальної та фінансової основи місцевого самоврядування в Україні. Проаналізовано стан проблем законодавчої регламентації складу (структури) матеріально-фінансової основи місцевого самоврядування. Розкрито принципи формування матеріально-фінансової основи місцевого самоврядування, а також індикатори (критерії) ефективного управління місцевими фінансами. Викладено авторське бачення матеріально-фінансової основи місцевого самоврядування, а також сформульовані пропозиції щодо внесення змін до законодавства.

Статті

07.01–02.11.786.

347.73:338.246.027 Андреева Е. Субсидии и субвенции: сравнительный анализ понятийного аппарата / Т. Андреева // Хозяйство и право. — 2010. — № 12. — С. 81–84.

Исследован понятийный аппарат субсидии и субвенции в ретроспективе. На основе исторического, системного и сравнительного анализа предложены основополагающие характеристики субсидии и субвенции. Представлен критический анализ современных трактовок данных понятий. Разработаны предложения по совершенствованию правового регулирования указанных отношений.

07.01–02.11.787.

347.73(477):336.226.322 Бабіч В. В. Удосконалення оподаткування прибутку на основі визначення об'єкта оподаткування / В. В. Бабіч, А. М. Поддєрьогін // Фінанси України. — 2010. — № 9. — С. 71–76.

Досліджено особливості об'єкта оподаткування прибутку в Україні відповідно до чинного законодавства та в умовах розробки Податкового кодексу. Надано оцінку змін у оподаткуванні прибутку згідно з Податковим кодексом. Внесено пропозиції щодо вдосконалення визначення об'єкта оподаткування прибутку при розробці Податкового кодексу та подолання розбіжностей у бухгалтерському й податковому обліку.

07.01–02.11.788.

347.73(477):336.226.112.2 Белкін Л. М. Актуальні проблеми податкового адміністрування в інвестиційній діяльності / Л. М. Белкін // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 3. — С. 131–134.

Розглянуто проблему невинуваченого податкового тиску на інвестиції у статутний капітал суб'єктів господарювання. Обґрунтовано необхідність належного податкового адміністрування щодо внесків у статутний капітал таких суб'єктів, а також щодо корпоративних прав, отриманих внаслідок реінвестування дивідендів. Вказано, що в судовому порядку підтверджено право інвестора на врахування у витратах в порядку п. п. 7.6.3. п. 7.6 ст. 7 ЗУ «Про оподаткування прибутку підприємств» сум здійснених інвестицій і реінвестицій дивідендів.

07.01—02.11.789.

347.73(477):336.226.1:347.457 Белкін Л. М. Нарахування податків «заднім числом» як сумнівний винахід українського податкового адміністрування / Л. М. Белкін // Економіка та держава. 2010. № 11. С. 107—110.

Проаналізовано питання законності та економічних наслідків листа Державної податкової адміністрації України від 23 червня 2008 р. № 12642/7/35-3017, яким вимагається нараховувати «заднім числом» податки на прибуток по операціях з цінними паперами. З посиланням на судову практику доводиться незаконність та шкідливість для економіки таких вимог.

07.01—02.11.790.

347.73(477):336.14:352 Буряченко А. Є. Правові домінанти фінансової самостійності органів місцевого самоврядування / А. Є. Буряченко, Н. О. Соломенко // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 109. С. 148—155.

Досліджено правові основи діяльності органів місцевого самоврядування в Україні. Проаналізовано неузгодженість законодавчих актів, що регламентують діяльність місцевих органів влади з Бюджетним кодексом України. Запропоновано шляхи підвищення фінансової самостійності органів місцевого самоврядування. Для створення власної доходної бази місцевих бюджетів розроблено 2 етапи: I — зміцнення власної і закріплення доходної бази бюджетів територіальних громад; II — створення власної і закріплення доходної бази для фінансування спільних видаткових зобов'язань.

07.01—02.11.791.

347.73:336.226.13:655.4 Василюк Н. Видавнича справа: включення до Державного реєстру та особливості оподаткування податком на прибуток / Ніна Василюк // Вісник податкової служби України (Документи. Коментарі. Роз'яснення). 2010. № 35. С. 23—25.

Вказано, що видавнича справа є сферою суспільних відносин, що поєднує організаційно-творчу та виробничо-господарську діяльність юридичних і фізичних осіб, зайнятих створенням, виготовленням і розповсюдженням видавничої продукції. Зазначено, що включення суб'єктів видавничої справи до Державного

реєстру є обов'язковим. Окреслено умови, відповідно до яких видавнича справа може здійснюватись без включення до Державного реєстру. Приділено увагу особливостям сплати податку на прибуток суб'єктами видавничої справи, а також наслідкам нецільового використання коштів, звільнених від оподаткування. Проаналізовано облік валових витрат, а також можливість займатись суб'єктами видавничої справи й іншими видами діяльності.

07.01—02.11.792

347.73 Гафарова Г. Р. О некоторых категориях финансового права: процессуальные аспекты / Гузель Рустамовна Гафарова // Финансовое право. 2010. № 12. С. 10—13.

Раскрыты процессуальные составляющие финансовой деятельности государства. Обоснована принадлежность финансового процесса к базовым категориям финансового права. Отмечено, что специфические черты процессуальных финансово-правовых категорий обусловлены публичным характером финансового права. Указано, что процессуальная составляющая финансового права охватывает бюджетный и налоговые процессы. Финансово-процессуальные аспекты имеются в сфере государственного финансового контроля, в сфере валютного, таможенного регулирования и контроля, а также в сфере публичных отношений с участием коммерческих банков.

07.01—02.11.793.

347.73:347.44 Гетманцев Д. Об'єкт фінансово-правового зобов'язання / Данило Гетманцев // Юридичний журнал. — 2010. — № 12. — С. 15—19.

Проаналізовано правову категорію «фінансове зобов'язання». Вказано на взаємозв'язок об'єкта, предмета та метода фінансово-правових відносин. Наголошено на поширенні дії імперативного методу правового регулювання на суспільні відносини, зокрема, фінансово-правові. Приділено увагу питанням розмежування приватноправових і публічно-правових відносин. Наведено авторське визначення об'єкта фінансово-правового зобов'язання.

07.01—02.11.794.

347.73(477):340.114 Дмитрик О. О. Ієрархія джерел фінансового права / О. О. Дмитрик // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 108. — С. 140—150.

Досліджено ієрархію як принцип побудови системи джерел фінансового права. Представлено критичний аналіз постанови КМ України від 5 березня 2009 р. № 236 «Про роз'яснення особливостей застосування окремих норм Указу Президента України від 3 липня 1998 р., № 727 для фізичних осіб, які провадять підприємницьку діяльність за межами України, в умовах світової фінансової кризи» та деяких інших постанов щодо дотримання в них принципу ієрархічності джерел фінансового права. Акцентовано

но увагу на недопущенні прийняття нормативно-правових актів всупереч їх ієрархічній підпорядкованості.

07.01—02.11.795.

347.73(48):336.14:352 Дорохін Д. Скандинавський досвід правового регулювання участі місцевих громад у бюджетному процесі / *Дмитро Дорохін* // Юридична Україна. 2010. № 12. С. 51—56.

Розглянуто теоретичні основи виникнення та розвитку інституту участі місцевих громад у бюджетному процесі у скандинавських країнах (Фінляндія, Швеція). Визначено предмет та метод правового регулювання у рамках вказаного інституту. З'ясовано теоретичне та практичне значення застосування скандинавського досвіду у рамках фінансового права України.

07.01—02.11.796.

347.73(477):336.22 Єфименко Т. І. Податковий кодекс України як перший крок на шляху реформування вітчизняної податкової системи / *Т. І. Єфименко* // Фінанси України. 2010. № 12. С. 3—11.

Проаналізовано аспекти економічного впливу імплементації Податкового кодексу України, прийняття якого є першим кроком у побудові нової податкової системи держави. Наголошено, що подальше приведення інституту оподаткування у відповідність до реалій суспільного життя має взаємоузгоджуватись із процесом реформування та впровадження інших регулюючих нормативних актів на основі діалогу влади та бізнесу.

07.01—02.11.797.

347.73:336.226.11 Золотухін О. Вибір системи оподаткування юридичними особами / *Олександр Золотухін* // Вісник податкової служби України (Документи. Коментарі. Роз'яснення). 2010. № 35. С. 20—23.

Представлено зведену таблицю, в якій викладено перелік особливостей застосування кожної з існуючих на сьогоднішній день базових систем оподаткування для юридичних осіб: звичайної (загальної) та спрощеної. У порівняльному аспекті висвітлено такі питання: звітність і сплата податку; реєстри податкового обліку; нарахування пенсійного внеску на заробітну плату працівників у податковому обліку; особливості сплати податку на прибуток при виплаті дивідендів; особливості розрахунку податку; перехід на застосування відповідної системи; обмеження щодо застосування.

07.01—02.11.798.

347.73(477+4):336.226.11 Іванський А. Й. Перспективи розвитку оподаткування доходів фізичних осіб в Україні з урахуванням європейського досвіду / *А. Й. Іванський* // Наше право. 2011. № 1, ч. 2. С. 81—87.

Визначено основні тенденції оподаткування доходів фізичних осіб в Україні. Представлено

огляд та проаналізовано світову практику оподаткування доходів фізичних осіб (Польща, Бельгія, Австрія, Німеччина та ін.). Виділено елементи, які доцільно використати в Україні. Викладено пропозиції до Податкового кодексу України в частині оподаткування доходів фізичних осіб.

07.01—02.11.799.

347.73:347.946 Іванський А. Презумпція невинуватості у публічних фінансових правовідносинах / *А. Іванський* // Право України. — 2010. № 12. С. 159—167.

Досліджено один із основоположних принципів демократичної держави — принцип презумпції невинуватості у публічних фінансових правовідносинах. Визначено найбільш дискусійні аспекти практичного застосування цієї презумпції у процесі фінансово-правової відповідальності. Виведено основні елементи презумпції невинуватості, нормативне закріплення яких у Податковому кодексі дасть змогу говорити про наявність презумпції невинуватості у публічних фінансових правовідносинах.

07.01—02.11.800.

347.734:336.76 Коваленко Ю. М. Структуризація сучасного фінансового ринку / *Ю. М. Коваленко* // Фінанси України. — 2010. — № 9. — С. 91—99.

Розглянуто сучасні концепції структуризації і видів фінансового ринку. Запропоновано рекомендації щодо його сегментування на грошовий, кредитний і ринок пайових цінних паперів, виходячи із строків обігу фінансових інструментів. У представленій структурі виділено також ринок похідних і структурованих фінансових інструментів як похідних від цих ринків. Окрему увагу звернено на розмежування ринку цінних паперів та фондового ринку. Дискусійним названо виділення валютного ринку, ринку дорогоцінних металів, страхового ринку і ринку нерухомості у складі фінансового ринку.

07.01—02.11.801.

347.73:336.22 Крохина Ю. А. Правовая охрана механизма налоговых отношений / *Ю. А. Крохина* // Финансовое право. 2010. № 11. С. 27—32.

Указано, что налоги выступают основным средством материального обеспечения деятельности государства. Отмечено, что сокращение налоговых поступлений в бюджетную систему влечет ослабление управления обществом и подрывает национальную безопасность. Обоснованы теоретические основы налоговой ответственности. Выявлены особенности налоговых правонарушений. Рассмотрены сложные вопросы практики применения налоговых санкций.

07.01—02.11.802.

347.73(477):336.22 Марченко В. Б. Щодо застосування терміна «адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів)» у Податковому

кодекси України / *В. Б. Марченко* // Часопис Київського університету права. 2011. № 1. С. 120–123.

Проаналізовано законодавчий матеріал щодо адміністрування податків, який викладено в новому ПК України. Розкрито зміст терміна «адміністрування», «адміністрування податку». Зроблено висновок про невідповідність змісту розд. 2 ПК України застосованому для його назви терміна.

07.01–02.11.803.

347.73(477):336.144 Михайленко С. В. Міжнародний досвід планування бюджету / *С. В. Михайленко* // Актуальні проблеми економіки. 2010. № 9. С. 215–222.

Розглянуто практику окремих країн (США, Японії, Франції, РФ та ін.) щодо організації процесу складання і планування бюджетів. На основі проведених узагальнень розроблено перелік рекомендацій для України. Наголошено на необхідності подальшої оптимізації (з урахуванням світового досвіду) методології макроекономічного прогнозування та визначення прогнозних показників, які мають значний вплив на формування бюджетних показників.

07.01–02.11.804.

347.73(477):336.226.331 Мігунова Л. Акцизний податок / *Любов Мігунова* // Вісник податкової служби України (Документи. Коментарі. Роз'яснення). 2010. № 33. С. 3–7.

Вказано на відсутність уніфікації законодавства України з питань акцизного збору, що є дуже незручним у користуванні та ускладнює застосування його норм на практиці. Окреслено низку проблемних питань, пов'язаних із функціонуванням акцизного податку. Проаналізовано положення розділу «Акцизний податок» проекту Податкового кодексу, в якому зведено всі діючі на сьогодні норми щодо оподаткування підакцизної продукції, встановлено ставки акцизного податку та визначено особливості оподаткування.

07.01–02.11.805.

347.73:347.122 Монаєнко А. Поняття фінансово-процесуального примусу в сучасній фінансово-правовій науці / *А. Монаєнко* // Право України. 2010. № 12. С. 168–176.

Досліджено особливості фінансово-правового примусу. Обґрунтовано поняття фінансово-процесуального примусу. Проаналізовано особливості застосування його заходів відповідно до чинного законодавства України.

07.01–02.11.806.

346.543 Новиков С. Договор коммерческой концессии: бухгалтерский учет и налогообложение / *С. Новиков* // Хозяйство и право. 2010. № 12. С. 92–95.

Рассмотрены правила бухгалтерского и налогового учета хозяйственных операций, связанных с созданием ноу-хау и товарного знака, а также с их использованием на основании дого-

воров коммерческой концессии в соответствии с законодательством РФ. Проанализированы особенности вычета НДС по договору коммерческой концессии. Участникам договора коммерческой концессии рекомендовано во избежание споров с налоговыми органами отражать фиксированные разовые платежи в качестве аванса или расходов будущих периодов пользователя, доходов будущих периодов правообладателя, т. е. признавать существенные расходы и доходы равномерно в течение всего срока действия договора.

07.01–02.11.807.

347.73:336.221:369.5(477) Петренко І. Загальна система оподаткування: внески до фондів соціального страхування та Пенсійного фонду України / *Інна Петренко* // Компас підприємця. 2010. № 2. С. 24–27. (Дод. до журн. «Вісник податкової служби України (Документи. Коментарі. Роз'яснення)»; № 35).

Зазначено, що підприємець, який не використовує працю найманих працівників, сплачує у Пенсійний фонд внесок у розмірі 33,2 % від суми оподаткованого доходу (прибутку). Вказано, що підприємець-роботодавець нараховує внески у розмірі 33,2 % на суми фактичних витрат на оплату праці та допомоги з тимчасової непрацездатності найманих працівників і утримує внески з працівників у розмірі 2 % від сум доходу у вигляді заробітної плати, інших виплат і винагород, нарахованих (виплачених) платнику відповідно до умов трудового або цивільно-правового договору за виконання робіт (послуг), що включаються до складу загального оподаткованого доходу. Окремо висвітлено правила сплати страхових внесків у Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття та до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

07.01–02.11.808.

347.73(470):336.143 Пешкова Х. В. Принципы бюджетного права и бюджетное устройство России / *Х. В. Пешкова* // Финансовое право. 2010. — № 11. — С. 5–8.

Проанализировано соотношение бюджетного устройства России и принципов бюджетного права. Рассмотрено содержание бюджетного устройства, позволяющее сопоставить его с принципами бюджетного права. Предложено определение принципов бюджетного права, сформулированы критерии их классификации.

07.01–02.11.809.

347.734:336.743.22 Пожидаєва М. А. Особливості правового режиму металевих розрахунків / *М. А. Пожидаєва* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 9. — С. 62–69.

Проаналізовано порядок відкриття та ведення банками металевих рахунків. Визначено особливості договору металевих рахунку на підставі аналізу чинного українського законодавства у цій сфері. Розглянуто проблемні питання пра-

вового режиму металевих рахунків та шляхи їх вирішення. Вказано, що правовий режим поточного, вкладного (депозитного) рахунків у банківських металах відрізняється від режиму поточного, депозитного рахунку у гривнях або іноземній валюті не лише за предметом відповідного договору, а й особливостями здійснення операцій з банківськими металами. Зазначено, що відкриття металевого рахунку передбачає у подальшому обслуговування цього рахунку з боку банку шляхом надання клієнту цілої низки супутніх послуг: купівля дорогоцінного металу без фізичної поставки з його зарахуванням на рахунок клієнта; його перерахування за дорученням клієнта; видача банківського металу у злитках з поточного рахунку тощо.

07.01–02.11.810.

347.736(477) Роман І. Спрощена процедура банкрутства створює перешкоди у проведенні перевірок достовірності нарахування суми бюджетного відшкодування ПДВ / *І. Роман* // Вісник податкової служби України (Документи. Коментарі. Роз'яснення). — 2010. — № 39. — С. 32–34.

Зазначено, що на сьогодні з метою доведення неправомірності формування податкового кредиту окремими державними податковими інспекціями відпрацьовано ефективний механізм оскарження судових рішень щодо банкрутств суб'єктів господарської діяльності (зокрема, постанови Вищого господарського суду України від 10 грудня 2008 р. у справі № 45/1986). Вказано, що спрощена процедура банкрутства відповідно до ст. 52 Закону № 234-XII передбачає запровадження ліквідаційної процедури боржника одразу після порушення провадження у справі про банкрутство, що має наслідком припинення господарської діяльності боржника. Відтак визнання боржника банкрутом за спрощеною процедурою унеможливорює встановлення податковим органом зобов'язань зі сплати податків відповідно до податкових повідомлень-рішень, прийнятих після запровадження ліквідаційної процедури, оскільки з моменту визнання боржника банкрутом у нього не виникають податкові зобов'язання. Наголошено, що порушення справи про банкрутство є доцільним у разі ненадання боржником протягом року до органів державної податкової служби згідно із законодавством податкових декларацій, документів бухгалтерської звітності та відсутності боржника за місцезнаходженням.

07.01–02.11.811.

347.73 Россіхіна Г. В. Особливості і класифікація фінансово-правових норм / *Г. В. Россіхіна* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 108. С. 151–160.

Проаналізовано правову природу фінансово-правових норм. Проведено класифікацію даних норм залежно від певних критеріїв (характер і зміст норм права, предмет їх регулювання, особ-

ливості їх структури та ін.). Виокремлено специфічні особливості фінансово-правової норми.

07.01–02.11.812.

347.73(470.41):336.14:352 Саттарова Н. А. О некоторых положениях Бюджетного кодекса Республики Татарстан / *Нурия Альвановна Саттарова* // Финансовое право. 2010. № 12. С. 31–34.

Прокоментированы положения Бюджетного кодекса Республики Татарстан, направленные на регулирование бюджетных отношений регионального уровня. Особое внимание уделено вопросам юридической ответственности за нарушение бюджетного законодательства, правовому статусу региональных резервных фондов, регионального финансового контроля.

07.01–02.11.813.

347.73:336.144 Сідор М. І. Бюджетне планування як стадія бюджетного процесу / *М. І. Сідор* // Південноукраїнський правничий часопис. — 2010. — № 2. — С. 272–274.

Визначено сутність і структуру бюджетного процесу. Розкрито зміст поняття «бюджетне планування». Виявлено окремі особливості відносин, які складаються під час планування. Обґрунтовано визначення бюджетного планування як окремої стадії бюджетного процесу. Запропоновано зміни до Бюджетного кодексу щодо найменування першої стадії бюджетного процесу й визначення його учасників на цій стадії.

07.01–02.11.814.

347.73:336.22 Слюсар А. Концептуальні підходи до оцінювання результативності та ефективності спеціальних податкових режимів / *Анатолій Слюсар* // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президенті України. — К., 2010. — № 2. — С. 129–139.

Окреслено основні концептуальні підходи до запровадження системи оцінювання результативності та ефективності використання спеціальних податкових режимів як інструменту державного регулювання економіки. Зазначено, що впровадження процедури оцінювання результативності та ефективності спеціальних податкових режимів сприятиме покращенню якості державних рішень у цій сфері, перебудові механізму їх податкового адміністрування, удосконаленню окремих складових спеціальних податкових режимів, визначенню реального ступеня досягнення мети їх запровадження.

07.01–02.11.815.

347.73(477):336.773 Терещенко Г. М. Шляхи забезпечення захисту вкладів членів кредитних спілок / *Г. М. Терещенко, О. О. Луцишин* // Фінанси України. 2010. № 12. С. 80–88.

Розкрито засади функціонування кредитних спілок на ринку фінансових послуг України. Доведено, що основою ефективного функціонування кредитних спілок та забезпечення захисту

вкладів їх членів є побудова системи кредитної кооперації, а її ключовими складовими фонд гарантування вкладів, стабілізаційний фонд, аспектна фінансова установа, яка відповідає за процеси рефінансування й вирівнювання ліквідності.

07.01—02.11.816.

347.73(477):336.22 Тиндик Н. П. Призначення, мета, завдання та функції податкової служби України в сучасних умовах / Н. П. Тиндик // Митна справа. — 2010. — № 6, ч. 2. — С. 86—91.

Досліджено діяльність Державної податкової служби України як складного поліфункціонального утворення, діяльність підрозділів якого пов'язується зі здійсненням контрольної (податкові адміністрації та інспекції) та правоохоронної (податкова міліція) функцій. Розкрито призначення, мету та основні завдання і функції податкової служби України в сучасних умовах. Вказано, що функції державної податкової служби знайшли нормативне закріплення у двох нормативних актах — ЗУ «Про державну податкову службу в Україні» та Положенні про Державну податкову адміністрацію України. Зазначено, що у Державній податковій адміністрації України проведено величезну роботу щодо визначення конкретних функцій окремих органів податкової служби, внаслідок чого для кожного з них сформульовано не тільки види цих функцій, але й конкретні процедури (дії), що становлять зміст цих функцій.

07.01—02.11.817.

347.91/95(73+44+430):347.73:336.22 Хаванова И. А. Налоговое судопроизводство: особенности процессуального порядка рассмотрения налоговых споров в зарубежной практике / И. А. Хаванова // Финансовое право. 2010. № 9. — С. 35—40.

Проанализирован опыт стран, в которых представлены основные модели организации налогового судопроизводства, структура и функции налоговых и финансовых судов, налоговых трибуналов. Исследованы процессуальные особенности рассмотрения налоговых споров в судах США, ФРГ и Франции. Отражены изменения, произошедшие в 2009 г. в структуре трибуналов, рассматривающих налоговые споры в Великобритании.

07.01—02.11.818.

347.73:336.22 Хобич О. Система оподаткування / Олена Хобич // Компас підприємця. 2010. № 2. С. 2—5. (Дод. до журн. «Вісник податкової служби України (Документи. Коментарі. Роз'яснення)»; № 35).

У зведеній таблиці представлено порівняння загальної та спрощеної систем оподаткування (єдиний податок і фіксований податок). Систематизовано нормативну базу за даними видами оподаткування. Проведено порівняння за такими критеріями: умови для отримання; обмеження щодо застосування способу оподаткування;

об'єкт оподаткування; податкове навантаження; порядок установлення ставок податку; ставки податку; мінімальний строк роботи за обраною системою оподаткування; облік доходів і витрат; порядок і строки сплати податку; податки і збори, від сплати яких звільняється приватний підприємець; приватний підприємець і ПДВ; подання звітності щодо отриманих доходів; приватний підприємець і РРО.

07.01—02.11.819.

347.73:336.14 Чернадчук В. Д. До питання юридичного складу в бюджетному праві / В. Д. Чернадчук // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. — Вип. 50. — С. 137—143.

Розглянуто загальнотеоретичні підходи до розуміння правової природи юридичних складів у бюджетному праві. Проаналізовано та уточнено класифікації юридичних складів.

07.01—02.11.820.

347.73:336.226 Шовкун І. Фіскальне регулювання науково-технічних та інноваційних процесів в економіці і концептуальний аналіз регулятивного впливу проекту Податкового кодексу України / Інна Шовкун // Вісник податкової служби України. — 2010. — № 32. — С. 1—4.

Проаналізовано особливості ринкових та державних стимулів проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт. Досліджено різні форми податкових стимулів: пряме списання поточних витрат на НДДКР на валові витрати; податкові знижки у вигляді збільшення суми поточних витрат і зменшення бази оподаткування (включно з прискореною амортизацією), відстрочення (розстрочення) сплати податкового зобов'язання (надання податкового кредиту). Проведено аналіз застосування податкових пільг для сфери НДДКР у країнах світу (Франція, Великобританія, Нідерланди, Канада та ін.). Запропоновано систематизацію різноманіття форм і методів надання податкових преференцій задля сприяння науково-технічному та інноваційному розвитку економіки.

МИТНА СПРАВА

Книги

07.01—02.11.821.

343.12:343.359.3(073) Карпенко Г. Л. Судовий розгляд справ про порушення митних правил : навч.-метод. посіб. / Г. Л. Карпенко ; НУ ОЮА. — О. : Фенікс, 2011. — 24 с.

Викладено тематичний план та зміст програми за темами лекцій навчального курсу «Судовий розгляд справ про порушення митних правил». Розроблено плани семінарських та практичних занять, а також завдання для самостійної роботи. Запропоновано список допоміжної літератури.

07.01–02.11.822.

339.543(477):004(075.8)+004.9:339(477)(075.8) Митні інформаційні технології : навч. посіб. / за ред. П. В. Пашка ; МОН України. К. : Знання, 2011. — 391 с. — (Митна справа в Україні).

Висвітлено основні принципи побудови та вдосконалення єдиної автоматизованої інформаційної системи Держмитслужби України, її складові, способи формування, збереження та передавання даних. Детально розглянуто програмне забезпечення митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів (<Інспектор-2006>), програмне забезпечення обміну даними у відомчій телекомунікаційній мережі. Особливо наведено відомості про програмні продукти та технології, що застосовуються для декларування товарів суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності.

07.01–02.11.823.

341.174(4):351.713(075.8) Романова М. Е. Европейское таможенное право : учеб. пособие / М. Е. Романова, В. А. Абрамович, Т. Ф. Цеханович ; под ред. Х. Херрманна, С. А. Балашенко, Т. Бориса, В. А. Гошина. [Минск] : [Зорны Верасок], 2010. — 103 с. (Европ. экон. право).

Издание выходит в рамках проекта Tempus CD_JEP 27071 2006 «Разработка нового учебного плана в области европейского экономического права». Основные цели программы: структурная и содержательная разработка нового учебного плана по европейскому экономическому праву в комбинации с современной, ориентированной на европейский уровень методикой преподавания специалистами высшей школы. В учебном пособии проанализированы все институты таможенного права ЕС.

Автореферати

07.01–02.11.824.

342.951:339.543(477)(043.3) Данелюк В. І. Адміністративно-правові засади контролю за посередницькою діяльністю в галузі митної справи : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Данелюк Василь Іванович ; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Д., 2011. — 20 с.

Визначено роль та місце контролю митних органів за посередницькою діяльністю у галузі митної справи як різновиду зовнішнього відомчого контролю митної служби України. Охарактеризовано основні особливості та специфіку такого контролю. Проаналізовано елементи адміністративно-правового механізму контролю митних органів за посередницькою діяльністю у галузі митної справи (суб'єкт, об'єкт, принципи, мета, завдання, функції, методи). Сформульовано пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення правового регулювання організації та здійснення контролю митних органів за посередницькою діяльністю у галузі митної справи.

07.01–02.11.825.

351.713:351.813(043.3) Зотенко О. О. Митне провадження на морському транспорті : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Зотенко Оксана Олександрівна ; НУ ОЮА. — О., 2011. — 18 с.

Представлено перше в Україні монографічне дослідження порядку здійснення митного провадження на морському транспорті. Розглянуто категоріальний апарат, що використовується у чинному законодавстві, навчальній та науковій літературі, присвяченій здійсненню митних процедур на морському транспорті. Обґрунтовано доцільність введення до митного законодавства України понять «митне провадження» та «митне провадження на морському транспорті». Запропоновано розмежування провадження у галузі митної справи на юрисдикційні та процедурні. Виокремлено їхні характерні ознаки. Проаналізовано нормативно-правові акти митного законодавства України, які регламентують порядок здійснення митного провадження на морському транспорті у порівнянні з міжнародними нормативно-правовими актами. Досліджено питання універсалізації порядку здійснення митного провадження на різних видах морського транспорту. Запропоновано шляхи вдосконалення та модернізації митного провадження на морському транспорті.

Статті

07.01–02.11.826.

347.73:339.543 Відповідальність за порушення митних правил / підгот. Олександра Торундо // Вісник податкової служби України (Документи. Коментарі. Роз'яснення). 2010. № 33. С. 34–37.

У вигляді зведеної таблиці систематизовано відповідальність за: пересилання через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях товарів, заборонених до такого пересилання; перешкоджання посадковій особі митного органу в доступі до товарів, транспортних засобів і документів; неподання митному органу звітності щодо товарів, які перебувають під митним контролем або на територіях спеціальних митних зон; неподання митному органу документів та зразків товарів для проведення дослідження (аналізу, експертизи); переміщення товарів через митний кордон України з порушенням прав інтелектуальної власності. Відповідно до кожного виду порушення наведено законодавчу норму, висвітлено сутність порушення та міру відповідальності.

07.01–02.11.827.

351.713:347.795 Вобликов В. Ю. Судебная (арбитражная) практика по делам о привлечении к административной ответственности морского перевозчика (экспедитора) за недостоверное декларирование товаров: устоявшиеся подходы и перспективы развития / В. Ю. Вобликов,

С. В. Куликова // Митна справа. 2010. № 6, ч. 1. С. 54–64.

На основании анализа деятельности Балтийской таможенной инспекции исследованы актуальные вопросы привлечения к административной ответственности в РФ за недостоверное декларирование товаров такими участниками таможенных правоотношений, как экспедитор и перевозчик. Проведен анализ судебной (арбитражной) практики по делам, связанным с обжалованием решений о привлечении лиц к административной ответственности за нарушение таможенных формальностей в морском порту. Указано, что несоблюдение процедуры привлечения лица к административной ответственности служит основанием для арбитражных судов признать незаконными решения таможенного органа.

07.01–02.11.828.

351.713(477) Гевак О. Міжнародні експрес-відправлення: актуальні питання здійснення митних процедур / О. Гевак // Митниця. 2010. — № 12. — С. 24–25.

Виокремлено чинники, що обумовлюють необхідність подальшого удосконалення та спрощення здійснення митних процедур відносно товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України в міжнародних експрес-відправленнях. Проаналізовано позитивну динаміку у законодавчому регулюванні декларування товарів у таких відправленнях. Представлено перелік очікуваних результатів для громадян і суб'єктів господарювання, пов'язаних з набранням чинності наказу Держмитслужби України від 18.09.2010 р. № 1075 «Про внесення змін до наказу Державної митної служби України від 03.09.2007 № 728».

07.01–02.11.829.

351.713(470) Гречкина О. В. Административная юрисдикция таможенных органов: концептуальный подход / О. В. Гречкина // Таможенное дело. 2010. № 4. С. 10–12.

Выделены три формы административной юрисдикции, которые составляют концепцию административной юрисдикции таможенных органов: несудебная административная юрисдикция; квазисудебная административная юрисдикция; судебная административная юрисдикция. Указано на взаимосвязь между всеми тремя формами административной юрисдикции. Отмечена необходимость развития законодательной и нормативной правовой основы организации таможенного дела в РФ.

07.01–02.11.830.

351.713(477):339.543 Гринюк М. Технологічні схеми вимагають уніфікації / М. Гринюк // Митниця. — 2010. — № 8. — С. 21–23.

З метою визначення доцільності розроблення митними органами власних Технологічних схем (порядків, інструкцій, положень тощо) митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів, що дублюють положення

нормативно-правових актів КМУ та Держмитслужби, якими не передбачено їх розроблення, та приведення їх у відповідність чинному митному законодавству, проаналізовано відповідні статті МК України, ЗУ «Про прикордонний контроль», деякі постанови КМУ, накази Держмитслужби, в т. ч. спільні з ДПСУ і Мінтрансом. Вказано на дублювання у пунктах пропуску однакових митних процедур у схемах прикордонних і митних органів. Наголошено на необхідності заборони розробки та впровадження митними органами власних Технологічних схем, не передбачених вимогами нормативно-правових актів КМУ.

07.01–02.11.831.

351.713:004.77 Дубеляк А. Інформаційні системи митної адміністрації. Система контролю експорту (ESC) / Анна Дубеляк // Митний брокер. 2010. № 12. С. 66–72.

Проаналізовано мету ESC та сферу її застосування. Вказано на використання системою ESC сучасного спільного ЄС-івського домену NCTS для електронного надсилання даних поміж митницями та зовнішнього домену для взаємодії між митною адміністрацією і суб'єктами. Представлено етапи та фази ESC.

07.01–02.11.832.

351.713(477):619 Зарічний І. Особливості дослідження товарів для годівлі тварин / Ігор Зарічний // Митниця. 2010. № 9. С. 20–23.

Висвітлено основні підходи, покладені в основу державних і міждержавних нормативно-методичних документів щодо кормів і кормових добавок (ГОСТ 23153-78, ГОСТ 21669-76, ДСТУ 2421-94, ДСТУ 4482:2005, ЗУ «Про ветеринарну медицину»). Проаналізовано існуючу класифікацію продуктів, що використовуються для годівлі тварин, за УКТЗЕД. Викладено умови, які є необхідними для класифікації вищезазначених товарів за УКТЗЕД. Висвітлено особливості дослідження товарів товарної позиції 2309 УКТЗЕД експертними підрозділами Центрального митного управління лабораторних досліджень та експертної роботи.

07.01–02.11.833.

351.713(477):339.54 Качуровська Л. Контроль за декларуванням суб'єктами ЗЕД ліцензійних платежів у складі митної вартості / Леся Качуровська // Митниця. 2010. № 10. С. 12–13.

Висвітлено законодавче регулювання роялті та ліцензійних платежів у правовому полі України. Зазначено, що основним аргументом суб'єктів ЗЕД в обґрунтуванні недекларування митним органам сум роялті, ліцензійних платежів у складі митної вартості є відсутність взаємозв'язку між власником торгової марки (ліцензіаром) та продавцем імпортованих товарів. Проаналізовано поширену практику окремого від договору (контракту) укладання ліцензійного договору при веденні міжнародної торгівлі суб'єктами ЗЕД в Україні.

07.01–02.11.834.

351.713(477) Куліш А. М. Становлення та розвиток законодавства України про Державну митну службу / А. М. Куліш // Наше право. 2011. — № 1, ч. 2. — С. 96–101.

Висвітлено та проаналізовано проблемні питання розвитку законодавства про Державну митну службу в Україні. Визначено позитивні та негативні явища у правовому регулюванні її діяльності. Обґрунтовано необхідність прийняття ЗУ «Про Митну службу України».

07.01–02.11.835.

351.713(477):347.763 Мунтіян В. І. Інформація щодо розвитку транзитного потенціалу України / Валерій Іванович Мунтіян // Митний брокер. — 2010. — № 10. — С. 80–86.

Вказано на позитивну динаміку розвитку транспорту України як інфраструктурної галузі. Окреслено коло завдань щодо розвитку транспортної інфраструктури на сучасному етапі. Окремо проаналізовано Постанову КМ України від 02.04.2009 р. № 320, якою затверджено Порядок переміщення товарів у пунктах пропуску через державний кордон, що розташовані на території морських портів України, під час контейнерних перевезень у прямому змішаному сполученні. Наголошено на необхідності розроблення Положення про порядок проведення митних оглядів для всіх існуючих митних режимів. Визначено проблемні питання, вирішення яких дозволить скоротити час обробки транзитних вантажів на кордоні та збільшити обсяг транзитних залізничних перевезень. Обґрунтовано позитивні моменти прийняття проекту ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо здійснення попереднього документального контролю у пунктах пропуску через митний кордон».

Див. також: 02.01–02.11.197.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Книги

07.01–02.11.836.

004:34(063) Використання сучасних інформаційних технологій у підготовці та професійній діяльності правознавців: матеріали 6-ї молодіжної наук. конф. (м. Одеса, 16 квіт. 2010 р.) / редкол.: Ю. М. Оборотов, С. Л. Ємельянов, Н. І. Логінова; МОН України, ОНЮА. О.: Юрид. л-ра, 2010. 120 с.

Представлено матеріали щорічної (з 2005 р.) молодіжної наукової конференції «Використання сучасних інформаційних технологій у підготовці та професійній діяльності правознавців», що проходить на базі кафедри правової інформатики Одеської національної юридичної академії. Збірник складається зі стислого викладу доповідей і повідомлень науковців, викладачів, аспірантів і студентів ОНЮА, Криворізького на-

вчального центру ОНЮА, МГУ та ОРІДУ НАДУ при Президентові України.

Див. також: 07.01–02.11.822.

Автореферати

07.01–02.11.837.

347.77:004.7(477)(043.3) Залізняк В. С. Систематизація інформаційного законодавства України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Залізняк Віталій Анатолійович; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. К., 2011. 18 с.

Проаналізовано теоретичні та правові засади систематизації інформаційного законодавства України. Визначено такі поняття, як: «інформація», «інформаційне законодавство», «правове регулювання інформаційних відносин в Україні», «систематизація інформаційного законодавства». Викладено думку про некоректність отождолення систематизації інформаційного законодавства з кодифікацією. Проаналізовано стан вітчизняних нормативно-правових актів, що регулюють інформаційні відносини та міжнародне інформаційне законодавство. Сформульовано пропозиції щодо структури Інформаційного кодексу України та етапів проведення систематизації вітчизняного інформаційного законодавства.

Статті

07.01–02.11.838.

347.77:504 Артеменко О. Інформація як спосіб забезпечення екологічного захисту громадян / Олена Артеменко, Олена Яра // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 10. — С. 29–31.

Визначено роль екологічної інформації. Обґрунтовано необхідність забезпечення права громадян на екологічну інформацію. Зазначено, що достовірна, об'єктивна та вчасна інформація забезпечує належне управління екологічним захистом громадян.

07.01–02.11.839.

347.77(477):35.072:351.74 Благодарний А. М. Проблемні питання надання інформації посадовим особам правоохоронних органів / А. М. Благодарний // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 10. С. 72–78.

На основі аналізу вітчизняного та зарубіжного законодавства розкрито деякі особливості правового регулювання надання інформації. Окреслено коло недоліків правової регламентації надання інформації на письмові запити співробітників правоохоронних органів. Висвітлено особливості відповідальності, зокрема адміністративної, за ненадання такої інформації. Запропоновано шляхи вдосконалення чинного законодавства: більш чітка регламентація меха-

нізму надання інформації (можливо шляхом прийняття ЗУ «Про право на інформацію»); виокремлення у чинному КУпАП глави, яка б містила перелік правопорушень у сфері обігу інформації; закріплення у чинному КУпАП (або у новому Кодексі України про адміністративні проступки) норм, які б передбачали адміністративну відповідальність юридичних осіб за ненадання інформації посадовим особам правоохоронних органів.

07.01–02.11.840.

347.77(477):659.3 Верхогляд В. О. Інформаційні відносини як механізм взаємодії СБ України зі ЗМІ / В. О. Верхогляд // Наше право. 2011. № 1, ч. 2. С. 88–91.

Вказано на актуальність дослідження організації взаємовідносин зі ЗМІ як джерелом громадського контролю та посередником між владою та суспільством, органами державної влади. Проаналізовано інформаційну, просвітницьку, виховну, регулятивну та гедоністичну функції ЗМІ у взаємовідносинах із СБУ. Для вирішення проблем нормативно-правового регулювання взаємодії СБУ зі ЗМІ запропоновано прийняття Інформаційного кодексу України та Кодексу професійної етики в галузі зв'язків із громадськістю.

07.01–02.11.841.

347.77(477) Красноступ Г. М. Основні напрями правового забезпечення державної інформаційної політики / Г. М. Красноступ // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 10. — С. 79–85.

Проаналізовано генезу розвитку концепції створення системи Суспільного телебачення і радіомовлення України. Зазначено, що впровадження цифрового радіомовлення в Україні на сучасному етапі може становити загрозу національній безпеці країни, враховуючи неузгодженість багатьох технічно-організаційних моментів переходу від аналогового до цифрового радіомовлення, та нерозробленість нормативно-правового регулювання. Висвітлено коло проблем щодо функціонування друкованих засобів масової інформації, які потребують законодавчого визначення. Наголошено на необхідності прийняття ЗУ «Про захист професійної діяльності журналістів», «Про доступ до публічної інформації» та ін. Вказано на необхідність створення цілісної системи законодавства в інформаційній сфері, що була б гармонізована з нормами міжнародного права та керувалась загальними принципами Конституції України.

07.01–02.11.842.

347.77.028(477) Обухівська Т. Персональні дані: теорія та реальність / Тамара Обухівська, Валентина Шуляк // Митниця. 2010. № 12. С. 20–23.

Розкрито основні положення Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних стосовно органів нагляду та транскордонних потоків даних (м. Страсбург, 28 січня 1981 р.) у зв'язку із прийняттям ЗУ від 6 липня 2010 р. № 2438-VI, а також ЗУ «Про захист персональних даних». Виокремлено особливості захисту персональних даних. Представлено зведену таблицю існуючих визначень персональних даних та інформації про особу. Вказано на основні завади у процесі впровадження ЗУ «Про захист персональних даних».

07.01–02.11.843.

347.77.028 Піщевська Е. В. Забезпечення інформаційної безпеки у сучасному світі / Е. В. Піщевська // Актуальні проблеми політики: зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. О., 2010. Вип. 40. С. 265–273.

Проаналізовано інформаційну безпеку в контексті проблем національної безпеки. Уточнено співвідношення понять «національна безпека» та «інформаційна безпека». Розглянуто сутність інформаційного протиборства у сучасному світі.

07.01–02.11.844.

347.77(477):004.738.5 Харчук В. Запровадження правового регулювання відносин у глобальній мережі Інтернет / Василь Харчук, Ірина Пемпко // Юридичний журнал. 2010. № 3. С. 60–62.

Критично проаналізовано правове становище суб'єктів відносин у соціальних сітках, зокрема «VKонтакте». Досліджено Правила користування сайтом «VKонтакте». Наголошено, що, зважаючи на те, що база даних ВАР «VKонтакте» на території України не пройшла відповідної державної реєстрації, збір особистої інформації щодо громадян України і формування відповідних компіляцій даних є незаконними.

07.01–02.11.845.

347.77.025:347.725 Шульга І. П. Моніторинг розкриття інформації про акціонерне товариство та його вплив на економічну безпеку емітента / І. П. Шульга // Економіка та держава. — 2010. № 9. С. 42–44.

Досліджено систему розкриття інформації акціонерними товариствами щодо результатів своєї діяльності, випуску акцій та інших цінних паперів. Проведено моніторинг розкриття такої інформації акціонерними товариствами. Встановлено основні загрози економічній безпеці акціонерного товариства при розкритті встановленої інформації не в повному обсязі або невідповідному колу осіб. Запропоновано заходи щодо їх нейтралізації.

Див. також: 02.01–02.11.217, 02.01–02.11.220, 05.01–02.11.598.

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

Книги

08.01—02.11.846.

343.222.4:343.36(477) Квасневська Н. Д. Кримінальна відповідальність судді за неправосуддя в Україні : монографія / Н. Д. Квасневська. К. : Юрінком Інтер, 2010. 192 с.

У монографії здійснено кримінально-правове та кримінологічне дослідження відповідальності судді за постановлення завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови в Україні. Проаналізовано чинники детермінації постановлення суддею завідомо неправосудного судового акта та заходи запобігання їх виникненню.

08.01—02.11.847.

343.37(477) Киричко В. М. Злочини у сфері господарської діяльності за Кримінальним кодексом України та в судовій практиці : наук.-практ. комент. / В. М. Киричко, О. І. Перепелиця ; за заг. ред. В. Я. Тація. Х. : Право, 2010. 784 с.

У науково-практичному коментарі на основі сучасної теорії кримінального права, з урахуванням змін до законодавства України розглянуто всі види злочинів у сфері господарської діяльності за Кримінальним кодексом України 2001 р., складні питання кваліфікації таких злочинів та їх розмежування. Проаналізовано судову практику застосування кримінально-правових норм про ці злочини. В окремих розділах наведено всі зміни та доповнення до кожної статті КК про злочини у сфері господарської діяльності, постанови Пленуму Верховного Суду України, узагальнення судової практики, рішення Верховного Суду України у конкретних справах про такі злочини, офіційно опубліковані у 2001—2009 рр.

08.01—02.11.848.

343.222/223(477) Клименко В. А. Проблема обмеженої осудності в кримінальному праві України : монографія / В. А. Клименко, В. Б. Первомайський, Т. М. Приходько. К. : КИМУ, 2010. 201 с.

У монографії розкрито поняття, критерії та ступінь обмеженої осудності, співвідношення обмеженої осудності з осудністю і неосудністю. Дано рекомендації щодо врахування обмеженої осудності при притягненні до кримінальної відповідальності та призначенні покарання особам, які вчинили злочин у стані обмеженої осудності, і рекомендації щодо вдосконалення законодавства про примусове лікування. Книга розрахована на науковців, викладачів, студентів, суддів і працівників правоохоронних органів.

08.01—02.11.849.

343.2/7(477)(073) Кримінальне право України : навч.-метод. посіб. для студ. Ін-ту прокуратури та слідства / за ред. В. О. Тулякова ; НУ ОЮА. — О. : Фенікс, 2010. — 457 с.

Посібник надає стисло характеристику тем курсу з Загальної та Особливої частин кримінального права, звертає увагу студентів на основні визначення кримінального права, які мають особливе теоретичне та практичне значення, на деякі дискусійні, невирішені питання, щодо яких у юридичній літературі висловлюються різні точки зору. Він не містить позитивного викладення матеріалу і надає лише пояснення до найбільш складних питань курсу та рекомендації до їх вивчення. Навчально-методичний посібник містить методичні рекомендації і плани проведення практичних занять, до яких слід звертатися під час вивчення курсу. Плани практичних занять, завдання для самостійної роботи викладені, виходячи із загальної системи навчання та з урахуванням поглибленого вивчення курсу. Посібник також містить питання для самоперевірки.

08.01—02.11.850.

343.347(075.8) Митрофанов І. І. Злочини проти довкілля : навч. посіб. / І. І. Митрофанов, А. М. Притула ; МОН України. — Суми : Унів. кн., 2010. — 205 с.

У навчальному посібнику розглянуто теоретичні аспекти та судову практику з найактуальніших і складних питань щодо застосування кримінально-правових норм розділу VIII Особливої частини КК України — «Злочини проти довкілля». Дано характеристику цих норм, представлено їх науково-практичний коментар.

08.01—02.11.851.

343.241:343.57 Музика А. А. Покарання за незаконний обіг наркотичних засобів : монографія / А. А. Музика, О. П. Горох. — Хмельницький : Вид-во Хмельниц. ун-ту упр. та права, 2010. 256 с.

На основі положень чинного кримінального законодавства, вивчення спеціальної літератури і матеріалів судової практики досліджено широке коло проблем покарання за незаконний обіг наркотичних засобів. Проаналізовано поняття системи покарань, види покарань за злочини у сфері обігу наркотичних засобів, а також санкції, передбачені за їх вчинення. Висвітлено особливості досягнення мети покарання за «наркотичні» злочини. Здійснено порівняльно-правовий аналіз зарубіжного законодавства щодо караності незаконного обігу наркотиків. Досліджено проблеми правового регулювання примусового лікування (ст. 96 КК України). Сформульовано відповідні пропозиції щодо вдосконалення кримінального законодавства у сфері протидії «наркотичним» злочинам.

08.01—02.11.852.

343.2.01 Орловская Н. А. Уголовно-правовые санкции: проблемы определения, классификации и функционального анализа: монография / Н. А. Орловская; ОНЮА. — О.: Юрид. л-ра, 2010. — 296 с.

Монография посвящена санкциям в современном уголовном праве. В работе исследуются проблемы дефиниции и правовой природы санкции как структурного элемента уголовно-правовой нормы. Анализируются санкции норм УК Украины. Представлено авторское видение классификации и типологии уголовно-правовых санкций, рассмотрена совокупность их функций в контексте современных представлений о функциональности уголовного закона.

Автореферати

08.01—02.11.853.

343.37(477) Крих Т. Я. Незаконна приватизація державного, комунального майна за кримінальним правом України: юридичний аналіз складу злочину: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Крих Тетяна Ярославівна; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Л., 2010. 20 с.

Оцінено ступінь розробки проблем незаконної приватизації державного, комунального майна в науці кримінального права. З'ясовано соціальну зумовленість криміналізації незаконної приватизації державного, комунального майна. Визначено родовий та безпосередній об'єкти цього складу злочину. Досліджено предмет даного складу злочину. Проаналізовано ознаки об'єктивної сторони означеного складу злочину, визначено момент його закінчення. Досліджено суб'єкт складу незаконної приватизації державного, комунального майна, виділено його ознаки. Проаналізовано ознаки суб'єктивної сторони. Проаналізовано кваліфіковані склади незаконної приватизації державного, комунального майна. Виявлено недоліки норми, що встановлює кримінальну відповідальність за незаконну приватизацію державного, комунального майна, та сформульовано обґрунтовані пропозиції щодо її вдосконалення.

08.01—02.11.854.

342.98 Маковецька Н. Є. Умисні вбивства за кримінальним правом України та Республіки Польща: юридичний аналіз складів злочинів: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Маковецька Неля Євгенівна; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Л., 2010. — 18 с.

Проведено порівняльний аналіз поняття, ознак та видів умисного вбивства за кримінальним правом України та Республіки Польща. Досліджено спільні та особливі риси елементів основного складу умисного вбивства за кримінальним правом України та Республіки Польща. Проведено порівняльну характеристику кваліфікованих складів умисних вбивств за кримінальним

правом України та Республіки Польща. Порівняно склади умисних вбивств при пом'якшуючих обставинах за кримінальним правом України та Республіки Польща. Обґрунтовано теоретичні положення та практичні рекомендації, спрямовані на подальший розвиток науки кримінального права, вдосконалення кримінального законодавства України та практики його застосування.

08.01—02.11.855.

343.2/7(477) Притула А. М. Кримінально-правова охорона виключної (морської) економічної зони України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Притула Анатолій Михайлович; НУ ОЮА. — О., 2010. — 19 с.

З'ясовано й осмислено генезу правового оформлення інституту виключної морської економічної зони з точки зору перспектив кримінально-правового регулювання. Окреслено зміст та надано наукове визначення проблеми характеристики обмеженої юрисдикції кримінального закону у виключній (морській) економічній зоні України. Визначено теоретичну характеристику транснаціональних злочинів, які можуть бути вчинені у виключній (морській) економічній зоні. Охарактеризовано підстави та умови криміналізації діянь, які вчинено у виключній (морській) економічній зоні. Узагальнено та у ракурсі кримінально-правової доктрини України викладено конкретні пропозиції щодо поширення національної юрисдикції на суспільно небезпечні діяння на території виключної (морської) економічної зони.

08.01—02.11.856.

343.6 Триньова Я. О. Кримінально-правова оцінка позбавлення життя людини із співчуття до неї: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Триньова Яна Олегівна; Нац. акад. прокуратури України. — К., 2010. — 19 с.

Проаналізовано соціально-правові засади забезпечення недоторканності життя людини. Здійснено історико-правовий аналіз розвитку кримінально-правової охорони життя. Проаналізовано зарубіжне законодавство щодо припинення життя людини на її прохання. З'ясовано поняття життя як об'єкта кримінально-правової охорони, а також його хронологічні межі та якісні характеристики. Здійснено кримінально-правову характеристику позбавлення життя людини із співчуття до неї. Досліджено співвідношення позбавлення життя людини із співчуття до неї з іншими видами припинення життя людини на її прохання. Охарактеризовано фактори соціальної обумовленості можливої декриміналізації ейтаназії та ортаназії в Україні. Намічено шляхи вдосконалення правової регламентації здійснення ейтаназії та ортаназії. Розроблено концептуальні засади теоретичної моделі проекту Закону України «Про право людини на гідну смерть». З'ясовано соціальну зумовленість можливої криміналізації порушення порядку здійснення ейтаназії та ортаназії у випадку декриміналізації останніх.

08.01–02.11.857.

343.211+234 Федорак Л. М. Призначення покарання за наявності обставин, що його пом'якшують: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Федорак Леся Миколаївна; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Л., 2010. — 19 с.

Проаналізовано наявні досягнення науки кримінального права щодо визнання обставин такими, що пом'якшують покарання, та призначення покарання за їх наявності. Досліджено історію визнання обставин такими, що пом'якшують покарання, та призначення покарання за їх наявності. Визначено поняття «обставина, що пом'якшує покарання». Визначено правову природу та ознаки обставин, що пом'якшують покарання, та їх співвідношення із суміжними кримінально-правовими інститутами. Проаналізовано досвід окремих зарубіжних держав у питаннях визнання обставин такими, що пом'якшують покарання, та призначення покарання за їх наявності. Встановлено науково-практичні засади визначення міри необхідного і достатнього покарання із врахуванням загальних засад призначення покарання. Визначено вплив пом'якшувачих обставин на призначуване судом покарання. Проаналізовано проблемні питання конкуренції обставин, що пом'якшують покарання, та обставин, що його обтяжують. Встановлено перспективи вдосконалення нормативного регулювання процесу призначення покарання із застосуванням пом'якшувачих та обтяжуючих обставин.

Статті

08.01–02.11.858.

343.352(477) Андрушко П. Корупційні правопорушення та корупційні злочини як їх різновид: співвідношення і диференціація відповідальності за їх вчинення / П. Андрушко // Право України. — 2010. — № 9. — С. 90–101.

З'ясовано юридичну сутність терміна «корупція». Розглянуто типові підходи до наукового розуміння даного поняття. Проаналізовано окремі положення норм антикорупційних законів, прийнятих Верховною Радою України 11 червня 2009 р. Звернено увагу на змістовні та техніко-юридичні вади норм, якими доповнений КК України, обґрунтованість їх введення у КК України та шляхи їх вдосконалення.

08.01–02.11.859.

343.22-057.3 Андрушко П. П. Службова особа як спеціальний суб'єкт злочину / П. П. Андрушко // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 54. — С. 110–118.

Проаналізовано проблему визначення службової особи як спеціального суб'єкта злочину. Встановлено, що суб'єктами окремих злочинів, виконавцем яких законодавцем визначається службова особа, може бути або лише службова особа юридичної особи приватного права, або

лише службова особа юридичної особи публічного права, або ним не може бути чи може бути лише представник влади.

08.01–02.11.860.

343.215 Аніщук В. В. Відмежування уявної та необхідної оборони / В. В. Аніщук // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. — С. 551–556.

Досліджено обставини, що виключають злочинність діяння, як уявна оборона та необхідна оборона. Визначено спільні та відмінні ознаки, що характеризують дані поняття, а також їх місце у системі обставин, що виключають злочинність діяння і в кримінальному праві, і в цілому. Встановлено, що основним критерієм, який дозволяє розмежувати категорії кримінального права, є дійсність (реальність) посягання.

08.01–02.11.861.

343.347(477) Антонюк У. В. Кримінально-правова характеристика об'єкта злочину за порушення правил екологічної безпеки в Україні / У. В. Антонюк // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. — С. 519–524.

Проаналізовано поняття та особливості об'єкта злочину за порушення правил екологічної безпеки. Визначено ознаки екологічних вимог як елемента об'єкта даного складу злочину. Розтлумачено підходи та існуючі точки зору щодо родових об'єктів злочинів проти навколишнього природного середовища. Надано складові екологічних вимог щодо розміщення, проектування, будівництва, реконструкції, введення в дію та експлуатації підприємств, споруд та інших об'єктів.

08.01–02.11.862.

343.347.5(477) Байда А. Незаконна лікувальна діяльність та шахрайство у сфері медичного обслуговування / А. Байда // Вісник прокуратури. — 2010. — № 12. — С. 82–87.

Встановлено співвідношення незаконної лікувальної діяльності із шахрайством. Дано відповідь на запитання: чи завжди заняття незаконною лікувальною діяльністю утворює ідеальну сукупність із шахрайством? Виокремлено три варіанти кваліфікації дій, у яких наявні ознаки незаконної лікувальної діяльності: тільки за ст. 138 КК України; тільки за ст. 190 КК України; за ст. 138 і ст. 190 КК України.

08.01–02.11.863.

343.6(477) Байлов А. В. Щодо роз'яснень Пленуму Верховного Суду України для кваліфікації злочинів проти життя особи / А. В. Байлов // Право і суспільство. — 2010. — № 6. — С. 174–178.

Розглянуто актуальні проблемні питання кваліфікації злочинів проти життя особи, а також

недоліки, що містяться у постанові Пленуму Верховного Суду України № 2 від 7 лютого 2003 р. «Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи». Запропоновано шляхи усунення цих недоліків.

08.01—02.11.864.

343.23(470) Баймакова Н. Н. Оконченное преступление и момент окончания преступления / Н. Н. Баймакова // Российская юстиция. 2010. — № 9. — С. 9—12.

Рассматривается понятие «оконченное преступление». Даются точки зрения некоторых ученых о его понятии. Указывается на различие окончанного преступления и окончания преступления как стадии совершения преступной деятельности. Рассматриваются юридический (правовой) и фактический моменты окончания преступления, показывается их влияние на квалификацию преступления как окончанного. Приводятся примеры постановлений Пленума Верховного Суда РФ о моменте окончания конкретных преступлений.

08.01—02.11.865.

343.3/7(470) Винокуров В. Н. Человек в системе общественных отношений как объект уголовно-правовой охраны и критерий построения Особенной части УК РФ / В. Н. Винокуров // Российский юридический журнал. 2010. № 6. С. 96—105.

Анализируются проблемы признания человека объектом преступления. Отмечено, что когда речь идет о человеке как объекте преступления, он рассматривается в ценностном аспекте как объект уголовно-правовой охраны. Кроме того сказано, что объектом уголовно-правовой охраны следует признавать человека в системе общественных отношений.

08.01—02.11.866.

343.2(470) Генрих Н. В. Предмет уголовного права: границы и характер взаимосвязи с предметом иных отраслей права / Н. В. Генрих // Вестник Российской правовой академии. 2010. — № 4. — С. 50—54.

Анализируется взаимосвязь уголовного права РФ с административным, уголовно-процессуальным и уголовно-исполнительным правом РФ. Подчеркивается, что исследование указанной проблемы приобретает особое значение для совершенствования механизма уголовно-правового регулирования и определения путей дальнейшего развития уголовного права и политики.

08.01—02.11.867.

343.6(477):179.7 Гришук В. Еутаназия: суспільна та кримінально-правова оцінка / В. Гришук // Право України. 2010. № 9. С. 110—119.

Розглянуто питання соціальної та кримінально-правової оцінки еутаназії — заподіяння смерті людині зі співчуття. Досліджено форми

активної та пасивної еутаназії. Підтримано пропозицію вчених щодо виокремлення у чинному КК України самостійного складу злочину «Заподіяння смерті зі співчуття».

08.01—02.11.868.

343.272(477) Гуртова Н. О. Конфіскація майна за кримінальним правом України: проблеми та перспективи / Н. О. Гуртова, О. А. Шаповалова // Право України. 2010. № 9. С. 56—65.

На підставі аналізу чинного законодавства та практики його застосування обґрунтовано необхідність виключення загальної конфіскації майна з числа видів кримінального покарання. Доведено, що спеціальна конфіскація майна, за умови її належної правової регламентації, є ефективним засобом протидії корисливим тяжким і особливо тяжким злочинам. Запропоновано шляхи вдосконалення у цій частині кримінального законодавства.

08.01—02.11.869.

343.77(477) Демидова Л. Криміналізація заподіяння майнової шкоди: принципи та критерії оцінки / Л. Демидова // Вісник прокуратури. 2010. № 11. С. 41—48.

Досліджено зміст кримінально-правових принципів криміналізації у визначенні Г. Злобіна. Дано класифікацію та проаналізовано дві групи усіх принципів: до першої включено соціальні та соціально-психологічні; до другої — загальноправові та кримінально-правові. Висвітлено критерії криміналізації, сформульовані П. Фрісом на підставі аналізу законодавчої діяльності Верховної Ради України.

08.01—02.11.870.

343.7 Демидова Л. Розкрадання чужого майна: до проблеми розмежування злочинів та адміністративних деліктів / Л. Демидова // Вісник прокуратури. 2011. № 1. С. 85—91.

Розглянуто актуальні законодавчі та прикладні проблеми розмежування розкрадання чужого майна як злочинів і адміністративних правопорушень. Проаналізовано підходи та позиції авторів до такої проблематики у радянський і сучасний періоди. Сформульовано авторські позиції щодо розв'язання існуючих колізій.

08.01—02.11.871.

343.222:343.77 Демидова Л. Соціальна і економічна обумовленість кримінально-правової відповідальності за заподіяння майнової шкоди / Л. Демидова // Юридична Україна. 2011. № 1. — С. 107—112.

Досліджено на різних етапах розвитку цивілізації зв'язки між соціальним середовищем і кримінально-правовою відповідальністю осіб, які заподіюють шкоду. Встановлено закономірності та динамічність розвитку кримінального законодавства, яке змінюється під впливом соціальних, економічних та політичних факторів.

08.01–02.11.872.

349.6:504.06(477+470).001.36 Добробог Л. М. Теоретичні моделі злочинів проти екологічної безпеки / Людмила Миколаївна Добробог // Часопис Київського університету права. — 2011. — № 1. — С. 245–248.

Висвітлено види злочинів у сфері екологічної безпеки. Здійснено порівняльний аналіз законодавства РФ та України щодо злочинів проти екологічної безпеки. Відмічено, що чинне законодавство України щодо кримінальної відповідальності за злочини проти довкілля потребують уточнення та доповнення. Це пов'язано з тим, що чинне законодавство України про охорону навколишнього природного середовища (екологічне законодавство) потребує уточнення і чіткої деталізації термінів, використовуваних у законодавчих конструкціях.

08.01–02.11.873.

343.2.01 Дорош Л. В. Кримінально-правова норма: поняття та ознаки / Л. В. Дорош // Питання боротьби зі злочинністю: зб. наук. пр. / АПрН України; Ін-т вивчення проблем злочинності; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х.: Право, 2010. Вип. 20. С. 64–75.

Визначено поняття «норма права» на загальнотеоретичному рівні та на рівні науки кримінального права. Розглянуто особливості норми права та кримінально-правової норми. Визначено співвідношення між нормою кримінального права і нормативним приписом.

08.01–02.11.874.

342.565.2(470) Елинский А. В. О критериях ограничения пределов усмотрения федерального законодателя в сфере уголовно-правового регулирования: практика Конституционного Суда России / А. В. Елинский // Журнал конституционного правосудия. — 2010. — № 5. — С. 22–29.

Проанализированы правовые позиции Конституционного Суда России, в которых на основании положений Конституции России, а также практики Европейского суда по правам человека были сформулированы критерии, ограничивающие дискрецию федерального законодателя в вопросах уголовно-правового регулирования. Сделан вывод о том, что норма уголовного закона может быть признана конституционной в том случае, если она не является произвольной; отвечает требованиям справедливости, соразмерности и индивидуализации (дифференциации) уголовной ответственности и наказания; а также является формально определенной.

08.01–02.11.875.

343.44(477) Жмур Ю. Відмежування злочину порушення недоторканості житла від суміжних складів злочину / Юлія Жмур // Підприємство, господарство і право. 2010. № 10. С. 165–168.

Визначено об'єкт злочину, суб'єкт злочину, об'єктивну та суб'єктивну сторони, деякі склади злочинів статей КК України та мету даного злочину.

Розмежовано суспільно небезпечне діяння за ст. 162 КК України із суміжними складами злочинів. Визначено схожість та відмінність у складах злочинів, що дає можливість правильно кваліфікувати злочин.

08.01–02.11.876.

343.2(470) Иванов Н. Г. Уголовный кодекс Российской Федерации: вопросы законодательства на примере новеллизации нормы о содействии терроризму / Н. Г. Иванов // Вестник Российской правовой академии. — 2010. — № 4. С. 55–60.

Рассмотрены актуальные проблемы законодательства. Вопросы принятия и утверждения правовых норм рассмотрены в ракурсе проекта федерального закона «О внесении изменений в Уголовный кодекс Российской Федерации». Новеллы анализируются с позиции системности и композиционного единства как УК в целом, так и отдельной правовой нормы.

08.01–02.11.877.

343.268(477) Клименко В. Проблема примусового лікування обмежено осудних осіб / Вадим Клименко, Тетяна Приходько // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 10. — С. 144–147.

Проаналізовано підстави застосування примусових заходів медичного характеру до неосудних та обмежено осудних. Досліджено чинне законодавство та роз'яснення Пленуму Верховного Суду України про застосування примусових заходів медичного характеру — примусове лікування. Сформульовано рекомендації щодо вдосконалення кримінального законодавства про примусове лікування осіб, які вчинили злочин у стані обмеженої осудності.

08.01–02.11.878.

343.222 Козочкин И. Основания ответственности в современном уголовном праве / Иван Козочкин // Государство и право. 2010. № 10. С. 83–92.

Рассматриваются три основных типа оснований ответственности в уголовном праве: двучленные, трехчленные и четырехчленные их классификации. Показано их содержание и применение в уголовном праве соответствующих групп стран. Отмечается тенденция к отказу от архаичных терминов «actus reus» и «mens rea» в уголовном праве семьи общего права, к расширению их понятий и возможность возложения строгой ответственности.

08.01–02.11.879.

343.232 Костенко О. Злочин і відповідальність за нього у світлі соціального натуралізму (щодо соціально-натуралістичної доктрини кримінального правознавства) / О. Костенко // Право України. 2010. № 9. С. 31–39.

Спираючись на світоглядну ідею соціального натуралізму, сформульовано соціально-натуралістичну доктрину у кримінальному право-

знавстві. На основі соціально-натуралістичної концепції злочину розроблено також концепцію складу злочину та концепцію кримінальної відповідальності. Розглянуто сутність поняття «кримінальна юстиція», розкрито її структуру та функції.

08.01—02.11.880.

343.343.3 Кузнєцова Л. О. Визначення ознак суб'єкта хуліганства за законодавством окремих зарубіжних країн / *Л. О. Кузнєцова* // *Право і суспільство*. — 2010. — № 5. — С. 141—144.

Розглянуто ознаки суб'єкта хуліганства за законодавством окремих зарубіжних країн. Дослідженням виявлено тенденцію щодо зниження віку відповідальності за хуліганство, особливо у кваліфікованому складі хуліганства. З урахуванням проведеного дослідження визначено певні напрямки вдосконалення українського кримінального законодавства.

08.01—02.11.881.

343.64(477) Кульчий І. М. Щодо проблеми кваліфікації гіпнозу як способу вчинення злочину / *І. М. Кульчий* // *Часопис Київського університету права*. 2010. № 4. С. 303—307.

Узагальнено результати психологічних та кримінально-правових досліджень гіпнозу. Досліджено механізм його впливу на психіку людини. Визначено правову природу гіпнотичного впливу особи, яка застосовує гіпноз з метою вчинення злочину, на особу, яка вчиняє злочин унаслідок такого впливу. Запропоновано доповнити чинний КК України окремою статтею про непереробний психічний примус.

08.01—02.11.882.

343.2/7(477).001.36 Куцевич М. Напрями вдосконалення нормативного змісту універсального принципу чинності Кримінального кодексу України: порівняльно-правове дослідження / *М. Куцевич* // *Підприємництво, господарство і право*. 2010. № 9. С. 148—151.

Проаналізовано нормативний зміст універсального принципу чинності кримінального закону України. Розкрито, з урахуванням зарубіжного досвіду, вади використаного в КК України підходу. Визначено можливі способи усунення та удосконалення норм кодексу.

08.01—02.11.883.

343.2.01 Лановенко К. Суб'єктивний момент при застосуванні оціночних понять у кримінальному законодавстві / *К. Лановенко* // *Підприємництво, господарство і право*. 2010. № 9. С. 152—155.

Проаналізовано проблеми впливу на ефективність кримінально-правового регулювання суб'єктивного моменту при застосуванні оціночних понять у кримінальному законодавстві. Визначено шляхи її вирішення у контексті перспективи подальшого використання оціночних понять як особливого механізму законодавчої техніки при конструюванні кримінально-правових

норм. Висловлено різні тлумачення щодо визначення «оціночне поняття».

08.01—02.11.884.

343.77(477) Ломако В. Деякі актуальні питання покарання за незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом / *В. Ломако, К. Оrobeць* // *Юридична Україна*. 2010. № 10. С. 101—107.

Досліджено проблеми обґрунтованості кримінально-правових санкцій за незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом. З'ясовано основні тенденції практики призначення покарання за цей злочин судами України. Вироблено пропозиції, спрямовані на вдосконалення законотворчої та правозастосовчої діяльності.

08.01—02.11.885.

343.2/7 Мандриченко Ж. В. Реализация частных начал в уголовном праве / *Ж. В. Мандриченко* // *Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА*. — О., 2010. Вип. 54. С. 168—173.

Досліджено основні аспекти змісту категорії «диспозитивність» у кримінальному праві. Розглянуто і проаналізовано основні матеріально-правові повноваження. Виділено матеріально-правові повноваження потерпілої особи. Зроблено висновок про реалізацію приватного інтересу в карнім судочинстві.

08.01—02.11.886.

343.232:159.947.5 Мартенко О. Психологічний аналіз проблеми мотиву злочину / *О. Мартенко* // *Підприємництво, господарство і право*. 2010. № 9. С. 144—147.

Розкрито правову природу мотиву вчинення злочину. Здійснено психологічний аналіз проблеми мотиву злочинної поведінки. Висловлено думку, що один і той самий мотив залежно від ситуації та особливостей особи може спонукати правомірну або ж неправомірну поведінку. Розглянуто класифікацію потреби, яка заснована на оціночних критеріях.

08.01—02.11.887.

343.21 Митрофанов І. Загальна характеристика відновлювальних кримінально-правових відносин / *І. Митрофанов* // *Юридична Україна*. — 2010. — № 10. — С. 108—114.

Проаналізовано різні точки зору на розуміння відновлювальних кримінальних правовідносин. Розглянуто сутність таких правовідносин. Досліджено питання виникнення відновлювальних кримінально-правових відносин. Констатується, що зміст цих правовідносин постійно конкретизується, але в будь-якому випадку у своєму розвитку вони проходять певні етапи.

08.01—02.11.888.

343.222 Митрофанов І. І. Окремі методологічні помилки при дослідженні проблем кримінальної відповідальності / *І. І. Митрофа-*

нов // Право і суспільство. 2010. № 6. С. 184–189.

Проаналізовано проблеми вивчення та розв'язання завдань кримінальної відповідальності взагалі та за окремий злочин зокрема. Акцентовано увагу на юридичній підставі кримінальної відповідальності, а не на самій відповідальності за той чи інший злочин. Зроблено висновок, що кримінальну відповідальність слід розглядати з точки зору її реалізації, де початковий блок механізму її втілення у життя передбачає наявність конкретної кримінально-правової норми, яка встановлює покарання за той чи інший злочин.

08.01–02.11.889.

343.214 Навроцький В. Система обставин, що виключають злочинність діяння, передбачених Загальною частиною КК України / В. Навроцький // Збірник наукових праць Львівського державного інституту новітніх технологій та управління імені В'ячеслава Чорновола. Серія «Юридичні науки». — Л., 2010. — Вип. 4. — С. 205–213.

Розглянуто систему обставин, що виключають злочинність діяння, які передбачені Загальною частиною КК України. При оцінці більшості діянь, вчинених за наявності таких обставин, потрібно звертатися до кількох кримінально-правових норм, тому відповідні статті КК України мають застосовуватися лише взаємопов'язано. Розроблено рекомендації для правильної кримінально-правової оцінки діянь, виявлено недоліки чинного законодавства та сформульовано пропозиції щодо його вдосконалення.

08.01–02.11.890.

343.347(477) Нетеса Н. В. Поняття та ознаки предмета порушення правил охорони або використання надр (ст. 240 КК) / Н. В. Нетеса // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 4. — 307–311.

Розкрито актуальні питання предмета порушення правил охорони або використання надр. Розглянуто наукові підходи до визначення предмета злочину. Детально проаналізовано спеціальні екологічні та правові ознаки предмета даного злочину. Розкрито кримінально-правове значення предмета злочину.

08.01–02.11.891.

343.288 Нікіфорова Т. І. Місце обставин, які обтяжують покарання, серед загальних засад призначення покарання / Т. І. Нікіфорова // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010.

Вип. 4. С. 202–205.

Розкрито правову природу обставин, які обтяжують покарання, та встановлено їх місце серед загальних засад призначення покарання. Проаналізовано зміст таких понять, як «ступінь тяжкості вчиненого злочину», «особа винного», «обставини, які пом'якшують та обтяжують покарання», здійснено їх порівняння.

08.01–02.11.892.

343.544 Нурмухаметова А. М. Понятие и система преступлений, связанных с проституцией в отечественном уголовном праве / А. М. Нурмухаметова // Актуальные проблемы экономики и права. — 2010. — № 4. — С. 254–258.

Статья посвящена исследованию проституции как социально негативному, противоправному явлению, и преступлений, связанных с ней. Известным исследователем проституции И. Блохом сформулированы признаки понятия проституции. П. И. Люблинским, известным правоведом, также приведены три признака, которые характеризуют данное негативное социальное явление.

08.01–02.11.893.

343.225:342.534.2 Остапенко Л. А. Імунітет підстава звільнення від кримінальної відповідальності чи особливий порядок притягнення до кримінальної відповідальності / Л. А. Остапенко // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 54. — С. 140–145.

Досліджено проблему розуміння природи правових імунітетів (у тому числі і міжнародних) у національному кримінальному праві, розуміння підстав та меж особливого порядку настання кримінальної відповідальності для осіб, наділених імунітетом у відповідності до положень як чинного законодавства, так і положень норм міжнародного права. Встановлено, що особливий порядок настання кримінальної відповідальності, в залежності від юридичного статусу особи, носить матеріальний характер.

08.01–02.11.894.

343.222(477) Панов М. Кримінальна відповідальність та її підстава / Микола Панов // Вісник Національної академії прокуратури України. — 2010. — № 4. — С. 45–52.

Розглянуто фактичні (скоєння суб'єктом суспільно небезпечного діяння) та юридичні (наявність у скоєному діянні складу злочину) умови, що становлять у поєднанні єдине і складне нормативно-правове утворення — підставу кримінальної відповідальності. Проаналізовано поняття «суспільно небезпечне діяння», «склад злочину». Сформульовано пропозиції з удосконалення ст. 2 КК України щодо підстави кримінальної відповідальності.

08.01–02.11.895.

343.23:343.222.4 Панов М. І. Кваліфікація злочинів при бланкетній диспозиції закону про кримінальну відповідальність / М. І. Панов, Н. Д. Квасневська // Право України. 2010. № 9. — С. 47–54.

Розглянуто поняття кваліфікації злочину; склад злочину; кримінально-правова норма; сутність, зміст і форма бланкетної диспозиції. Сформульовано спеціальні правила кваліфікації злочинів при бланкетній диспозиції закону про кримінальну відповідальність.

08.01–02.11.896.

343.223(477) Письменський Є. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким: проблеми тлумачення, практика застосування та вдосконалення кримінального законодавства / *Євген Письменський* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 11. С. 113–117.

Із урахуванням комплексного аналізу законодавчих вимог щодо реалізації заміни невідбутої частини покарання більш м'яким запропоновано авторський підхід до тлумачення підстав та умов її здійснення. Зроблено порівняння з умовно-достроковим звільненням особи від відбування покарання. Висловлено пропозиції з можливих шляхів удосконалення Кримінального кодексу України.

08.01–02.11.897.

343.2/7(477):341.231.14:347.15/17 Підгородинський В. М. Значення деяких рішень Європейського суду з прав людини з питань захисту честі і гідності особи для кримінального права України / *В. М. Підгородинський* // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 54. С. 243–249.

Розглянуто ряд положень практики Європейського суду з прав людини з питань честі і гідності людини в контексті кримінального права України. Звернено увагу на ряд рішень Суду, які стосуються образи та деяких споріднених питань. Зроблено висновок, що Кримінальний кодекс України відповідає міжнародним стандартам щодо розглянутих питань.

08.01–02.11.898.

343.255(575.3) Раджабов С. А. Перспективи імплементації Конвенції ООН против пыток в Республике Таджикистан / *С. А. Раджабов* // Московский журнал международного права. — 2010. — № 4. — С. 19–30.

Рассмотрено состояние и перспективы имплементации Конвенции ООН против пыток в Республике Таджикистан и необходимость ратификации Факультативного Протокола к ней. Проанализированы нормы уголовного законодательства Республики Таджикистан на предмет ответственности за совершение такого деяния, как пытка, и их соответствие международным нормам и взятым на себя обязательствам по ратифицированной Конвенции ООН против пыток. Выделен состав рассматриваемого преступления — объект и объективная сторона, субъект и субъективная сторона. Предложено принять новую статью в Уголовном кодексе Республики Таджикистан для эффективного противодействия пыткам на законодательном уровне.

08.01–02.11.899.

343.541(477) Світличний О. О. Суспільно небезпечне діяння при розбещенні неповнолітніх: спірні аспекти / *О. О. Світличний* // Право і суспільство. 2010. № 6. С. 207–211.

Визначено зміст суспільно небезпечного дія-

ння при розбещенні неповнолітніх за чинним кримінальним законодавством України, кримінальним законодавством інших країн та історичний аспект питання. Виокремлено та проаналізовано фізичні та інтелектуальні розпусні дії щодо неповнолітніх, передбачені ч. 1 ст. 156 КК України.

08.01–02.11.900.

343.51(477) Сингаївська І. В. Призначення покарання за виготовлення та інші незаконні дії щодо підробленої національної та іноземної валюти: порівняльний аналіз / *І. В. Сингаївська* // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2011. № 1. С. 64–70.

Висвітлено результати дослідження призначення покарання за злочин, передбачений ст. 199 КК України. Здійснено порівняльний аналіз питання призначення покарання за виготовлення та збут грошових знаків за ст. 79 КК України 1960 р. Сформульовано пропозиції щодо видів покарання за цей злочин.

08.01–02.11.901.

343.224.1 Сичук О. Звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітніх із застосуванням примусових заходів виховного характеру / *Олена Сичук* // Вісник прокуратури. 2010. № 10. — С. 54–58.

Зазначено, що при визначенні суспільної небезпеки вчиненого підлітком злочину особливою значення набуває урахування обставин, що обтяжують і пом'якшують покарання. Дано перелік видів примусових заходів виховного впливу. Досліджено більш суворі та більш м'які примусові заходи виховного впливу.

08.01–02.11.902.

343.272(477) Соболева О. О. Конфіскація майна за чинним кримінальним та кримінально-процесуальним законодавством України / *О. О. Соболева* // Право і суспільство. — 2010. № 6. С. 212–215.

Розглянуто теоретичні й практичні питання «спеціальної конфіскації» у контексті кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за незаконні дії щодо майна, яке підлягає конфіскації за рішенням суду (ч. 2 ст. 388 КК України). Розкрито обов'язкові ознаки конфіскації та ознаки спеціальної конфіскації.

08.01–02.11.903.

343.24(477) Сташис В. В. Актуальні питання системи покарань за Кримінальним кодексом України 2001 року / *В. В. Сташис* // Право України. 2010. № 9. С. 16–24.

Проаналізовано ознаки та значення системи покарань, передбаченої ст. 52 КК України, підстави добору та зміст окремих видів покарань як складових системи та перспективи її вдосконалення. Досліджено досвід інших країн щодо побудови системи покарань, визначено подібні та відмінні риси порівняно з національним законодавством про кримінальну відпові-

дальність. Надано характеристику особливостей системи покарань, що застосовуються до неповнолітніх у разі вчинення ними злочину.

08.01—02.11.904.

343.97(477) Стрельцов Є. Деякі роздуми про правову сутність та соціальні завдання кримінального права / Є. Стрельцов // Право України. — 2010. — № 9. — С. 102—109.

Розкрито правову природу понять «ultima ratio» («останній засіб»). Розглянуто правову сутність та соціальні завдання кримінального права. Звернено увагу на обов'язкові вимоги, яких потрібно дотримуватися при криміналізації суспільно небезпечних діянь з метою створення якісної правової бази для протидії злочинності та вирішення стратегічних і тактичних завдань у державному будівництві.

08.01—02.11.905.

343.2/7(477) Тацій В. Я. Актуальні проблеми сучасного розвитку кримінального права України / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін // Право України. — 2010. — № 9. — С. 4—15.

Проаналізовано основні проблеми, які виникають на сучасному етапі розвитку кримінального права України, і насамперед у сфері правотворчої діяльності. Звернено увагу, що одним із стрижневих питань на сьогодні залишаються проблеми якості та стабільності закону про кримінальну відповідальність. Досліджено питання, пов'язані з правотворчою діяльністю у сфері кримінального законодавства як у цілому, так і в таких його напрямках, які регулюють інститути множинності злочинів, охорони власності, боротьби з корупційними правопорушеннями. Сформульовано рекомендації, яких слід дотримуватися при вирішенні питань удосконалення кримінального законодавства України.

08.01—02.11.906.

343.34(477) Тихий В. Актуальні питання застосування і вдосконалення кримінально-правових норм про відповідальність за злочини проти громадської безпеки / В. Тихий // Право України. — 2010. — № 9. — С. 25—30.

Сформульовано поняття «злочини проти громадської безпеки», «загибель людей». Проаналізовано види злочинів проти громадської безпеки. Визначено перелік предметів, що становлять підвищену небезпеку для оточення. Внесено пропозиції щодо вдосконалення законодавства України з протидії злочинам проти громадської безпеки як однієї з основоположних цінностей суспільства.

08.01—02.11.907.

343.2/7 Туляков В. Кримінальне право сучасності: криза доктрини чи криза юрисдикцій? / В. Туляков // Право України. — 2010. — № 9. — С. 40—46.

Розглянуто існування системних суперечностей у характеристиках кримінально-правового регулювання на різних ступенях соціальної взає-

модії. Зроблено опис типових суперечностей шляхів кримінально-правового регулювання союження. Обґрунтовано такі питання, що стосуються «нестачі можливостей», «нестачі толерантності», «субстанційної віртуальності кримінально-правової заборони», «конфліктності заборон».

08.01—02.11.908.

343.2/7(477) Фріс П. Питання кримінального права в контексті кримінально-правової політики / П. Фріс // Право України. — 2010. — № 9. — С. 73—80.

Розглянуто питання реформування кримінального права в контексті кримінально-правової політики. Проаналізовано колізії між рівнями кримінально-правової політики, які негативно впливають на процеси правотворчості та правозастосування, між принципами кримінально-правової політики та нормативними закріпленнями окремих інститутів Кримінального закону. Внесено пропозиції щодо вдосконалення нормативного закріплення окремих інститутів КК України — підстави кримінальної відповідальності, суб'єкта злочину, співучасті у злочині.

08.01—02.11.909.

343.123.1 Хавронюк М. До питання про кримінальні проступки в контексті спеціалізації органів досудового розслідування / М. Хавронюк // Право України. — 2010. — № 9. — С. 120—131.

Розглянуто питання про доцільність виокремлення такого виду злочинних діянь, як кримінальний проступок. Запропоновано на базі існуючих органів адміністративної юрисдикції створити розгалужену систему органів дізнання, які були б уповноважені розслідувати кримінальні проступки у певній сфері. Подано схему порівняння кількості осіб, стосовно яких за деякі суміжні діяння внесено постанови про адміністративне правопорушення та вирокі суду.

08.01—02.11.910.

343.236.2(470) Хохлов В. А. Некоторые вопросы назначения наказания за неоконченные особо тяжкие преступления против жизни / В. А. Хохлов // Юрист-правовед. — 2010. — № 6. — С. 40—42.

На основі аналізу постановлень Пленума Верховного суду РФ і сложившоїся судової практики досліджені проблеми установлення максимального розміра покарання неосвіченолітнім за приготування і покушення на убийство. Дається поняття простого і кваліфікованого убийства, назначення покарання неосвіченолітнім, назначення покарання за приготування і покушення.

08.01—02.11.911.

343.234(477+470+476).001.36 Хряпінський П. Порівняльно-правова характеристика спеціального звільнення від кримінальної відповідальності / П. Хряпінський // Юридична Україна. — 2011. — № 1. — С. 96—100.

Досліджено спеціальні види звільнення від кримінальної відповідальності, що передбачені в особливих частинах кримінальних кодексів України, Російської Федерації та Республіки Білорусь. Виокремлено загальні та специфічні риси спеціального звільнення від кримінальної відповідальності. Сформовано рекомендації щодо ефективності запобігання злочинам з використанням зазначених кримінально-правових засобів.

08.01–02.11.912.

343.234(477) Хряпінський П. В. Проблема класифікації спеціальних видів звільнення від кримінальної відповідальності / *П. В. Хряпінський* // *Право і суспільство*. 2010. № 6. С. 168–174.

Досліджено місця спеціальних видів звільнення від кримінальної відповідальності у системі інших заохочувальних норм законодавства про кримінальну відповідальність. Визначено науково обгрунтовані підстави та проведено класифікацію звільнення від кримінальної відповідальності, що передбачено у нормах Особливої частини Кримінального кодексу України.

08.01–02.11.913.

343.359 Шаргородська Н. В. Банківська система та банківська діяльність як об'єкти кримінально-правової охорони / *Н. В. Шаргородська* // *Право і суспільство*. 2010. № 6. С. 215–220.

Проаналізовано банківську систему та банківську діяльність як сферу суспільних відносин, що потребує з боку держави кримінально-правової охорони. Визначено суспільні відносини, на які посягають злочини і які входять до сфери банківської системи та банківської діяльності. Виділено загальні особливості, що притаманні банківській діяльності, незалежно від того, який зміст вкладено ученими в це поняття.

08.01–02.11.914.

343.347 Чеботарьова Г. Загальні проблеми кваліфікації злочинів у сфері медичної діяльності за суб'єктивними ознаками / *Галина Чеботарьова* // *Підприємництво, господарство і право*. — 2011. — № 1. — С. 48–51.

Досліджено проблеми встановлення суб'єктивної сторони при кваліфікації злочинів у сфері медичної діяльності. Висвітлено дискусійні питання про форму вини, властиву злочинам із формальним складом. Проаналізовано проблеми змісту інтелектуальних ознак вини у цих злочинах.

08.01–02.11.915.

343.345(477)053.4/5 Чернова Н. Історико-правовий аналіз кримінального законодавства України про відповідальність за використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом / *Н. Чернова* // *Підприємництво, господарство і право*. 2010. № 9. С. 156–158.

Здійснено історико-правовий аналіз норми, що передбачає кримінальну відповідальність за

використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом. Висвітлено тенденцію розвитку національного законодавства України щодо охорони захисту прав та свобод дітей. Визначено принципову відмінність між поняттями «втягнення» та «використання».

08.01–02.11.916.

343.7 Швець А. Ю. Інформація як предмет злочинів проти власності / *А. Ю. Швець* // *Право і суспільство*. — 2010. — № 5. — С. 155–160.

Досліджено питання про те, чи може інформація виступати предметом злочинів проти власності. Висвітлено поняття майна, інформації, матеріальних цінностей, документа; розглянуто ознаки офіційного документа. Визначено різні підходи відмежування предмета злочину від знарядь та засобів.

08.01–02.11.917.

343.232(477) Ярмиш Н. Проблеми кваліфікації злочинів, вчинених групою осіб за попередньою змовою / *Наталія Ярмиш* // *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2010. № 4. С. 53–58.

Наведено аргументи щодо розуміння кваліфікуючої ознаки, що міститься у багатьох статтях Особливої частини КК України: «вчинення злочину групою осіб за попередньою змовою». Аналізуючи правила створення дефініцій та філософських уявлень про причинний зв'язок, зроблено висновок, що таку ознаку слід визнавати виключно щодо осіб, які виконують хоча б частину об'єктивної сторони злочину, тобто є його співвиконавцями.

Див. також: 01.01–02.11.55, 01.01–02.11.57, 01.01–02.11.59, 01.01–02.11.70, 02.01–02.11.180, 09.01–02.11.1066.

КРИМІНОЛОГІЯ

Автореферати

08.01–02.11.918.

343.9:343.7 Глоба К. П. Запобігання злочинам у сфері приватизації майна : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / *Глоба Катерина Павлівна* ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. 16 с.

Проведено аналіз законодавчої бази з метою формулювання науково обгрунтованих пропозицій з удосконалення нормативно-правового забезпечення приватизаційних процесів. З'ясовано рівень, структуру, динаміку злочинів, що вчиняються у сфері приватизації майна. Визначено основні детермінанти злочинів у сфері приватизації майна. Досліджено найбільш типові способи вчинення злочинів у сфері приватизації майна. Сформульовано основні напрями загальносоціального та спеціально-кримінологічного запобігання злочинам у сфері приватизації. З'ясовано можливості використання в Україні зару-

біжного досвіду запобігання незаконній приватизації.

08.01—02.11.919.

343.98(043.3) Кончаковська В. В. Примушування давати показання: кримінально-правові та кримінологічні аспекти : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Кончаковська Валентина Василівна ; ДНДІ МВС України. — К., 2010. — 18 с.

Розглянуто історичні витoki застосування примушування до певних дій, що суперечать волі особи, у т. ч. давати показання, катування. Досліджено іноземний та вітчизняний досвід боротьби з катуваннями у процесі становлення і розвитку прав людини. Проаналізовано об'єктивні та суб'єктивні ознаки злочину, передбаченого ст. 373 КК України. Відмежовано примушування давати показання від злочинів із суміжними складами, досліджено санкції ст. 373 КК України і суміжних складів злочинів на предмет їх відповідності тяжкості діяння та наслідків. Внесено відповідні пропозиції до законодавства про кримінальну відповідальність України. Досліджено стан проблеми примушування давати показання в Україні. Складено кримінологічний портрет особи злочинця, що вчинив досліджуване діяння. Досліджено та систематизовано детермінанти вчинення незаконних дій з боку осіб, які провадять дізнання або досудове слідство, та з'ясовано чинники, що впливають на вчинення злочинних діянь органами дізнання і досудового слідства, які містять ознаки жорстокості, знущання і насильства в установах для попереднього ув'язнення. Запропоновано систему заходів запобігання примушуванню давати показання з метою мінімізації цих протиправних діянь.

08.01—02.11.920.

343.9:343.537 Корольчук В. В. Запобігання злочинам, пов'язаним з відшкодуванням податку на додану вартість : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Корольчук Віктор Володимирович ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 16 с.

Досліджено процеси виникнення впровадження та правового регулювання ПДВ. З'ясовано генезис законодавства України, країн Європи й Азії з питань запобігання злочинам, пов'язаним з відшкодуванням ПДВ. Визначено стан і тенденції злочинів, пов'язаних з відшкодуванням ПДВ в Україні, визначено їх зв'язок з іншими злочинами у сфері економіки та корупцією. Обґрунтовано детермінанти злочинів, пов'язаних з відшкодуванням ПДВ. Надано всебічну кримінологічну характеристику осіб та злочинних груп, що вчиняють злочини, пов'язані з відшкодуванням ПДВ в Україні. Систематизовано найбільш поширені способи вчинення злочинів у сфері адміністрування ПДВ суб'єктами господарювання та службовими особами органів контролю, функції яких пов'язані з наповненням бюджету. Запропоновано систему заходів загальносоціаль-

ної та спеціально-кримінологічної профілактики злочинів, пов'язаних з відшкодуванням ПДВ в Україні. Запропоновано шляхи вдосконалення порядку адміністрування ПДВ.

08.01—02.11.921.

343.618 Мусієнко А. В. Запобігання злочинам у сфері трансплантації органів та тканин людини : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Мусієнко Анатолій Володимирович ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 20 с.

Встановлено відповідність криміналізації суспільно небезпечних діянь, пов'язаних із порушенням встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини, розробленим кримінально-правовою наукою принципам та підставам криміналізації. Надано загальну кримінально-правову характеристику злочинів цієї категорії. Розкрито тенденції та особливості механізму злочинів у сфері трансплантації органів або тканин людини і визначено основні причини й умови їх вчинення. Вивчено зарубіжний досвід діяльності у сфері запобігання торгівлі органами або тканинами людини та сформульовано основні напрями міжнародного співробітництва щодо протидії злочинам даної категорії. Визначено основні напрями та заходи запобігання злочинам у сфері трансплантації органів та тканин людини. Внесено конкретні пропозиції щодо удосконалення законодавчих та відомих нормативно-правових актів з метою запобігання злочинам у сфері трансплантації органів або тканин людини.

Див. також: 09.01—02.11.965.

Статті

08.01—02.11.922.

343.911 Батиргарєєва В. С. Кримінологічні засади запобігання рецидивній злочинності в Україні / В. С. Батиргарєєва // Питання боротьби зі злочинністю : зб. наук. пр. / АПРН України ; Ін-т вивчення проблем злочинності ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х. : Право, 2010 — Вип. 19. — С. 116—126.

Дано визначення кримінологічних засад запобігання рецидивній злочинності в Україні. Виокремлено певні блоки теоретичного знання, що розглядаються як кримінологічні засади ефективної запобіжної діяльності щодо цього виду злочинних проявів.

08.01—02.11.923.

343.415(477) Берднік І. В. Підроблення виборчих документів та документів референдуму / І. В. Берднік // Право і суспільство. — 2010. — № 6. — С. 196—202.

Здійснено аналіз особливостей підроблення виборчих документів та документів референдуму. Проаналізовано склади злочинів, передбачених ч. 1-3 ст. 158 КК України. Розкрито зміст таких понять, як «фальсифікація», «підробка».

Запропоновано класифікацію обману в активній формі в залежності від наявності контакту між особою, що обманює, та особою, що вводиться в оману. Прокоментовано форми підроблення (виготовлення та перероблення).

08.01–02.11.924.

343.343.3:796.332 Бородавко Д. Кримінологічні аспекти хуліганства, що вчиняється футбольними вболівальниками / Д. Бородавко // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 9. — С.163–165.

Розкрито поняття футбольного хуліганства. Розмежовано та визначено поняття суб'єктів, що присутні на трибунах стадіону. Зроблено спробу розібратися, хто ж такі футбольні фанати, які стереотипи існують у суспільстві щодо фанатів і які детермінанти сприяють вчиненню ними хуліганських дій.

08.01–02.11.925.

343.81 Виговський Д. Л. Визначення поняття та змісту кримінальної субкультури / Д. Л. Виговський // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 4. С. 188–196.

Визначено поняття та зміст кримінальної субкультури. Розкрито питання використання науковцями тотожних і суміжних термінів, становлення термінології понять, що стосуються існування кримінальної субкультури. Розглянуто історичну генезу здійснення наукових досліджень, присвячених виникненню і становленню псевдозаконів кримінальної субкультури. Запропоновано власне визначення терміна «кримінальна субкультура».

08.01–02.11.926.

343.1 Генрих Н. В. Границы уголовно-правового регулирования в контексте криминализации / Н. В. Генрих // Юристы-правоведы. 2010. № 6. С. 26–31.

Стаття посвящена пределам и механизмам уголовно-правового регулирования, где особое значение имеют юридические факты, влекущие возникновение правоотношений. Изложены требования к отбору таких фактов законодателем. Анализируются принципы криминализации общественно опасных деяний и предлагаются пути совершенствования классификации преступлений.

08.01–02.11.927.

343.915-055.2 Дворкова А. В. Соціальні фактори формування злочинної поведінки неповнолітніх жіночої статі / А. В. Дворкова // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 4. С. 295–299.

Проаналізовано різні чинники, які негативно впливають на соціальний і психологічний розвиток неповнолітніх. Охарактеризовано основні напрями профілактики цих негативних явищ серед неповнолітніх за допомогою захисту їхніх

прав у різних сферах життя. Зазначено основні обставини, з якими пов'язана жіноча злочинність і її зростання.

08.01–02.11.928.

343.9.1 Дремін В. Н. Институциональные механизмы противодействия преступности / В. Н. Дремін // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 54. С. 312–317.

Исследуется институциональная теория изучения и предупреждения преступности. Указана объективная и субъективная основа институционализации преступности. Отмечено, что институционализацию криминальных практик можно рассматривать как процесс воспроизводства преступности. Охарактеризовано содержание термина «институциональная криминология».

08.01–02.11.929.

343.85(477+450)053.67 Жукова Т. С. Моделі профілактики молодіжної злочинності та її функції в Україні та Італії / Т. С. Жукова // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 4. С. 197–201.

Висвітлено актуальні проблеми профілактики злочинності молоді в Україні та Італії. Розглянуто шляхи профілактики злочинів. Проаналізовано рівні попередження злочинності молоді та стратегії протидії злочинності в Італії. Запропоновано використати позитивний досвід однієї із європейських країн.

08.01–02.11.930.

343.97 Задоя К. Юридична природа трансформації злочинної поведінки та правила її кваліфікації / Костянтин Задоя // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 11. — С. 109–112.

Розглянуто проблему трансформації злочинної поведінки. Досліджено природу цього явища (перетворення, переростання). Проаналізовано типи трансформації злочинної поведінки. Сформульовано загальні правила кваліфікації подібних кримінально-правових ситуацій.

08.01–02.11.931.

343.9 Ковальчук В. П. Нормативне визначення та кримінально-правові ознаки злочинної організації / В. П. Ковальчук // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 4. С. 206–213.

Проаналізовано сучасні проблеми розроблення кримінально-правових параметрів злочинної організації, які дозволили б визначити стан і тенденції її розвитку. Зазначено, що для вироблення стратегії протидії злочинній організації нагальною є потреба встановлення і забезпечення дійового державного контролю над нею і рішучого застосування у процесі її протидії кримінально-правових заходів.

08.01–02.11.932.

343.788(477.75) Копилова М. Виктимологічний аспект профілактики злочинів проти власності на курортах АР Криму / М. Копилова // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 9. — С. 159–162.

Визначено правову природу поняття «віктимологічна профілактика», розглянуто види віктимологічної профілактики. Досліджено особливості віктимологічної профілактики злочинів проти власності, що вчиняються на курортах АР Крим, на загальнонаціональному, спеціальному та індивідуальному рівнях. Розкрито роль органів внутрішніх справ у цій діяльності.

08.01–02.11.933.

343.85:343.347 Корнякова Т. Запобігання злочинним проявам у сфері навколишнього природного середовища як складова системи попередження злочинності у суспільстві / Т. Корнякова // Право України. — 2010. — № 9. — С. 187–196.

Викладено теоретичні засади запобігання злочинності у сфері довкілля. Визначено поняття, функції, мету, основні завдання та зміст запобіжної діяльності щодо злочинності у досліджуваній сфері. Наведено загальну характеристику її об'єктів, повноваження суб'єктів та критерії їх класифікації, специфіку діяльності щодо запобігання злочинності у сфері екології, підстави диференціації такої діяльності за рівнем, масштабами, різновидами і засобами здійснення. Приділено увагу теоретичним засадам науково-методичного та організаційно-інформаційного забезпечення досліджуваної запобіжної діяльності.

08.01–02.11.934.

343.9(477):343.713 Литвак О. Проблема рейдерства очима кримінолога і цивіліста / Олег Литвак, Ірина Кучеренко // Вісник Національної академії прокуратури України. — 2010. — № 4. — С. 40–44.

Розглянуто актуальні проблеми протидії рейдерству в Україні, запропоновано авторське бачення шляхів розв'язання згаданої проблеми. Висвітлено питання щодо створення юридичних осіб у процесі приватизації або ж у післяприватизаційний період. Зроблено висновок про те, що подолання рейдерства як явища можливе лише шляхом цивілістичного врегулювання відносин у сфері власності.

08.01–02.11.935.

341.4 Музика А. Міжнародна кримінально-правова політика як новий науковий напрям / А. Музика, Є. Лащук // Право України. — 2010. — № 9. — С. 81–89.

Розкрито правову природу таких понять, як «кримінальна політика», «кримінально-правова політика», «міжнародна кримінальна політика». Обґрунтовано актуальність наукового дослідження міжнародної кримінально-правової політики як нового і перспективного напрямку доктрини міжнародного і національного кримінально-

го права. Визначено мету, завдання, напрями, принципи та механізм реалізації міжнародної правової політики.

08.01–02.11.936.

340.6:314.48(470) Пиголкин Ю. И. Характеристика смертности в Российской Федерации / Ю. И. Пиголкин, Ю. В. Сидорович // Судебно-медицинская экспертиза. — 2011. — № 1. — С. 14–18.

Изучены общая структура смертности, а также структура и особенности насильственной и ненасильственной смертности. Выявлено, что главной причиной смерти в современной России являются сердечно-сосудистые заболевания. Значительную долю в структуре смертности занимает механическая травма, преимущественно автомобильная. Подчеркнуто, что при этом более половины смертей от внешних причин и около 1/3 от болезней системы кровообращения сопровождались алкогольной интоксикацией. Предложен ряд мероприятий, направленных на улучшение демографической ситуации в РФ.

08.01–02.11.937.

343.9(477) Титаренко О. О. Кримінологічна роль суду у запобіганні злочинам та шляхи її підвищення / О. О. Титаренко, В. Л. Давиденко // Право і суспільство. — 2010. — № 6. — С. 189–192.

Розглянуто шляхи підвищення кримінологічної ролі суду щодо усунення причин та умов, що сприяли вчиненню злочинів. Розроблено обґрунтовані пропозиції до постанови Пленуму Верховного Суду України № 3 від 28 березня 2008 р., спрямовані на підвищення превентивної ролі суду та посилення контролю за своєчасністю і повнотою виконання окремих ухвал (постанов) з усунення причин та умов злочинів.

08.01–02.11.938.

343.9.01 Титаренко О. О. Сучасний стан розвитку кримінологічних досліджень, пов'язаних із запобіганням злочинам у сфері громадської безпеки та громадського порядку / О. О. Титаренко // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ: зб. наук. пр. . Д., 2010. — № 4. — С. 263–268.

Проаналізовано тематику кримінологічних досліджень з проблем запобігання злочинам у сфері громадської безпеки та громадського правопорядку на предмет їх відповідності державним цільовим програмам у сфері профілактики злочинності. Звернуто увагу на подальші перспективні напрями кримінологічних досліджень у цій сфері.

08.01–02.11.939.

343.9:343.226 Фатеев А. Н. Домашнее насилие: криминологическое измерение / А. Н. Фатеев // Юристы-правоведы. — 2010. — № 6. — С. 22–25.

Исследованы причины и условия, способствующие росту такого вида насилия, как до-

машнее насилие. Предложен ряд мер, направленных на снижение уровня домашнего насилия и защиту его жертв. Подробно проанализированы следующие направления законодательное, теоретическое, практическое, воспитание, культура, образование, которые отражают эти меры.

08.01–02.11.940.

343.211.4 Хавронюк М. І. Міф про справедливість і милосердя (до питання про механізм кримінально-правового впливу) / М. І. Хавронюк // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 54. С. 68–74.

Стаття висвітлює механізм кримінально-правового впливу на злочинність. Проаналізовано статистичні дані за 2008 рік для ілюстрації роботи механізму кримінально-правового впливу. Доведено необхідність проведення антикорупційної експертизи Кримінального кодексу України та внесення до нього змін, необхідних для мінімізації корупційних ризиків.

08.01–02.11.941.

343.9:343.352 Чемерис І. В. Особливості етимології терміна «корупція» / І. В. Чемерис // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. С. 546–551.

Розглянуто основні напрями вивчення поняття корупції. Окреслено основні підходи до визначення поняття «корупція». Сформульовано основні ознаки корупційного діяння. Проаналізовано визначення корупції у нормативно-правових актах. Висвітлено думки з приводу співвідношення корупції та хабарництва.

08.01–02.11.942.

343.914(477)(091) Чечель Н. О. Деякі історичні аспекти поняття та зміст жіночої злочинності / Н. О. Чечель // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 4. С. 214–220.

Проаналізовано наукову літературу, позиції та підходи провідних науковців щодо проблем визначення поняття та змісту жіночої злочинності в історичному сенсі. Зазначено, що саме на цій основі сформульовано власне поняття жіночої злочинності та розкрито сутність її змісту.

08.01–02.11.943.

343.37 Шашкова А. В. Матеріальний аспект отмивання незаконно полученных доходов, модели и типологии легализации / А. В. Шашкова // Московский журнал международного права. 2011. № 1. С. 148–163.

Проаналізовано матеріальний аспект легалізації, моделей і типологій отмивання незаконних доходів в контексті необхідності превентивної боротьби з указаним явлением. Рассмотрены четыре аспекта отмивания незакон-

ных доходов: экономический, юридический, материальный и процессуальный. Выделены традиционные модели отмивания денежных средств: двухфазовая, трехфазовая и четырехфазовая. Предложено сформировать единый подход к правотворческой и правоприменительной функциям государства для обеспечения поступления в легальную экономику легальных денег.

Див. також: 09.01–02.11.1093.

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

Книги

08.01–02.11.944.

343.8 Ягунов Д. В. Сучасна пенологія : альтернативний курс / Д. В. Ягунов ; НУ ОЮА. О. : Фенікс, 2010. 176 с.

У виданні основну увагу сфокусовано на сучасних тенденціях розвитку національних пенітенціарних систем, трансформаціях та проблемних питаннях даного поняття. Розглянуто тенденції та проблемні аспекти функціонування національних пенітенціарних систем сучасних країн, які значною мірою мають своє підґрунтя у впливах глобалізації на сутність та природу покарання, його цілі та систему покарань. Також приділено увагу проблематиці виникнення сучасної в'язниці та історичному розвитку вітчизняної пенітенціарної системи. Окремий розділ присвячено діяльності служби пробачії у західних країнах та перспективам впровадження інституту пробачії в Україні. У виданні також знайшли своє відображення проблеми в'язничної приватизації.

Статті

08.01–02.11.945.

343.848 Борисов В. До проблеми соціальної адаптації та ресоціалізації засуджених і осіб, звільнених з місць позбавлення або обмеження волі / В. Борисов, В. Батиргарєєва // Право України. 2010. № 9. С. 197–206.

Розглянуто теоретичні засади соціальної адаптації та ресоціалізації засуджених і осіб, звільнених із місць позбавлення або обмеження волі. Проаналізовано розвиток понятійного апарату, що вживається у відповідній сфері діяльності. Розкрито зміст і співвідношення таких категорій, як «соціальна адаптація» та «ресоціалізація». Досліджено діяльність соціальних інституцій, покликаних здійснювати роботу зі звільненими особами.

08.01–02.11.946.

343.84(477) Микитась І. М. Юридична відповідальність персоналу державного департаменту України з питань виконання покарань / І. М. Микитась // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави

і права ім. В. М. Корещького НАН України. К., 2010. Вип. 50. С. 562–567.

Обґрунтовано теоретичні положення щодо юридичної відповідальності персоналу державного департаменту України з питань виконання покарань. Сформульовано пропозиції щодо поліпшення його діяльності. Визначено та проаналізовано види юридичної відповідальності залежно від її функцій.

08.01–02.11.947.

343.83(477) Щербина О. В. Проблемні питання застосування сили до засуджених працівниками виправних установ державної кримі-

нально-виконавчої служби України / О. В. Щербина // Право і суспільство. 2010. № 6. С. 221–224.

Розглянуто проблемні питання застосування сили до засуджених працівниками виправних установ державної кримінально-виконавчої служби України. Акцентовано увагу на застосуванні фізичної сили, спеціальних засобів під час забезпечення режиму. Встановлено послідовність почергового застосування сили. Встановлено, що ні у науці, ні в законодавстві немає єдиного підходу до підстав застосування сили.

Див. також: 01.01–02.11.73.

12.00.09 КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Книги

09.01—02.11.948.

343.141/143(470) Васяев А. А. Признание доказательств недопустимыми в ходе судебного следствия в суде первой инстанции в российском уголовном процессе: монография / А. А. Васяев. М.: Волтерс Клувер, 2010. 177 с.

На основе норм действующего уголовно-процессуального законодательства РФ и данных изученной практики его применения исследовано понятие «допустимость доказательств». Определены общие правила допустимости доказательств. Установлены основания признания отдельных видов доказательств недопустимыми. Изучены способы и условия получения доказательств. Рассмотрен порядок принятий решений о допустимости доказательств и процессуальной формы их осуществления.

09.01—02.11.949.

343.985(075.8) Романюк Б. В. Участь специалиста на стадии досудового следствия: навч. посіб. / Б. В. Романюк; МОН України, Міжвід. НДЦ з проблем боротьби з організованою злочинністю при РНБО України. — К.: Аванпост-Прим, 2010. — 304 с.

Висвітлено сучасний стан основних теоретичних, правових та практичних проблем використання знань спеціаліста у розслідуванні злочинів. Розглянуто участь спеціаліста в організації та проведенні слідчого огляду й освідчування. Проаналізовано участь спеціаліста в організації та проведенні відтворення обстановки й обставин події. Подано авторське тлумачення поняття спеціальних знань, розглянуто форми і методи їх застосування при проведенні слідчих дій. Напрацьовано науково-практичні рекомендації щодо застосування спеціальних знань спеціаліста у досудовому слідстві у практичній діяльності при розслідуванні злочинів.

09.01—02.11.950.

343.13 Удалова Л. Д. Зловживання у сфері кримінального процесу: монографія / Л. Д. Удалова, О. Ю. Хабло. К.: Дакор, 2010. 176 с.

Подано наукові знання про зловживання у сфері кримінального процесу. Приділено увагу історії розвитку та сучасному стану законодавства щодо врегулювання проблеми зловживання кримінально-процесуальними правами та повноваженнями. Розглянуто правову природу зловживань правами та повноваженнями. Наведено класифікацію зловживань та протиправних форм зловживань. Визначено наслідки, які настають при зловживанні правами та повноваженнями.

09.01—02.11.951.

343.13(477)(075.8) Удалова Л. Д. Кримінальний процес України в питаннях і відповідях: навч. посіб. / Лариса Давидівна Удалова; МОН України. 2-ге вид., переробл. і допов. К.: КНТ, 2010. — 160 с.

Видання підготовлене у рамках чинного кримінально-процесуального законодавства України. У Загальній частині розглянуто такі основні поняття, як кримінальний процес, його завдання, джерела кримінально-процесуального права. Вивчено історичні форми його розвитку, основні засади кримінального процесу. Визначено поняття доказів та їх джерел. В Особливій частині приділено увагу розгляду характеристики стадій кримінального процесу (порушення кримінальної справи, досудове розслідування, попередній розгляд справи суддею та ін.).

Автореферати

09.01—02.11.952.

343.192:347.964.1(477)(043.3) Андрусів В. Г. Участь адвоката-защитника в суде первой инстанции у кримінальному процесі України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Андрусів Валерій Григорович; Акад. упр. МВС. К., 2010. — 20 с.

З'ясовано зміст права обвинуваченого (підсудного) на захист, надано чітке його визначення. Визначено співвідношення права на захист з правом на правову допомогу, співвідношення правового статусу та процесуального становища адвоката-захисника. Досліджено обставини, що виключають участь адвоката-захисника у справі. Обґрунтовано зміст діяльності адвоката-захисника в стадіях попереднього розгляду справи суддею та судового розгляду. Виявлено основні закономірності цієї діяльності та на цій основі вироблено загальні алгоритмічні рекомендації для адвокатів-захисників. Внесено пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства, що регламентує діяльність адвоката-захисника.

09.01—02.11.953.

343.125(043.3) Гаюр І. Й. Накладення арешту на вклади, цінності та інше майно обвинуваченого: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Гаюр Ігор Йосипович; Нац. акад. внутр. справ. К., 2011. 20 с.

Визначено правову природу накладення арешту на вклади, цінності та інше майно обвинуваченого як заходу кримінально-процесуального примусу. З'ясовано фактичну і правову підставу накладення арешту на вклади, цінності та інше майно обвинуваченого. Розкрито стан нормативно-правового регулювання порядку накладення арешту на вклади, цінності та інше

майно обвинуваченого. Охарактеризовано міжнародно-правові аспекти забезпечення конфіскації грошових сум і майна, отриманих злочинним шляхом. З'ясовано особливості відшкодування шкоди, завданої накладенням арешту на вклади, цінності та інше майно обвинуваченого. Внесено пропозиції щодо удосконалення нормативно-правового регулювання накладення арешту на вклади, цінності та інше майно обвинуваченого.

09.01—02.11.954.

343.102+343.132+343.159 Дзюрбель А. Д. Слідчі помилки: шляхи їх попередження, виявлення та усунення: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Дзюрбель Андрій Дарійович; Нац. акад. внутр. справ. — К., 2010. — 17 с.

Проаналізовано зміст та поняття слідчих помилок. Наведено класифікацію слідчих помилок, причин та умов, що призводять до їх допущення. Особливу увагу приділено питанням відомчого, судового контролю та прокурорського нагляду як процесуальних засобів попередження, виявлення та усунення слідчих помилок. Досліджено проблеми, пов'язані з поняттями, сутністю і значенням відомчого, судового та прокурорського нагляду як процесуальних засобів попередження, виявлення та усунення слідчих помилок. Внесено науково обгрунтовані пропозиції щодо удосконалення кримінально-процесуального законодавства України.

09.01—02.11.955.

343.985(043.3) Дирдін М. Є. Повторність у слідчій діяльності: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Дирдін Максим Євгенович; Акад. упр. МВС. — К., 2010. — 19 с.

Проаналізовано зміст слідчої діяльності в контексті значення повторності у слідчій діяльності. Розроблено класифікацію повторності у слідчій діяльності для розуміння самої сутності повторності. Обгрунтовано причини й умови, що визначають повторність у слідчій діяльності, їх значення та шляхи вирішення. Розглянуто можливість кримінально-процесуального регулювання проведення повторних (додаткових) слідчих й процесуальних дій. Вивчено організаційні, психологічні і тактичні особливості повторності у слідчій діяльності та запропоновано криміналістичні рекомендації щодо повторного виконання слідчих і процесуальних дій. Визначено можливість та необхідність проведення певних слідчих і процесуальних дій, коли виникає слідча потреба у їх повторному (додатковому) проведенні. Досліджено протидію при розслідуванні злочинів певними суб'єктами як умови проведення слідчих дій повторно (додатково).

09.01—02.11.956.

334.14 Конюшенко Я. Ю. Доказування на досудовому провадженні у кримінальному процесі України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Конюшенко Яна Юріївна; Акад. упр. МВС. — К., 2010. — 20 с.

Проаналізовано сутність і особливості доказування на досудовому провадженні у кримінальному процесі України. Визначено поняття доказів, доказування та його суб'єктів, розроблено нові критерії їх класифікації. Вивчено етапи, завдання, функції та мету кримінально-процесуального доказування на досудовому провадженні. Встановлено особливості доказування, його предмет та межі на стадіях порушення кримінальної справи та досудового розслідування. Обгрунтовано недоцільність відмови від першої стадії кримінального процесу за Концепцією реформування кримінальної юстиції та одним із законопроектів нового КПК України. Визначено основні шляхи оптимізації щодо удосконалення чинного кримінально-процесуального законодавства України.

09.01—02.11.957.

343.12-058.56 Крет Г. Р. Теоретичні, правові та прикладні аспекти закриття кримінальних справ у суді: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Крет Галина Романівна; ОНЮА. — О., 2010. — 20 с.

Досліджено історичний розвиток, поняття та зміст інституту закриття кримінальної справи. Наведено систему процесуальних підстав для закриття кримінальних справ. Проаналізовано процесуальні особливості встановлення фактичних обставин, що підтверджують наявність підстав для закриття кримінальних справ та прийняття судом рішення про їх застосування. Проаналізовано правове регулювання порядку закриття кримінальних справ у судових інстанціях. Сформульовано пропозиції, спрямовані на удосконалення чинного кримінально-процесуального та кримінального законодавства, зокрема, щодо вдосконалення системи підстав та порядку закриття кримінальних справ у суді.

09.01—02.11.958.

343.101 Лоскутов Т. О. Кримінальне переслідування, здійснюване слідчим: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Лоскутов Тимур Олександрович; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. — Д., 2010. — 20 с.

Визначено поняття кримінального переслідування, здійснюваного слідчим. Досліджено його межі, функціональне призначення та співвідношення із кримінальним переслідуванням, здійснюваним іншими суб'єктами кримінального процесу. Розглянуто доказову діяльність слідчого у частині кримінального переслідування. Вказано, що всі слідчі (процесуальні) дії, спрямовані на здобуття обвинувальних доказів, входять до змісту доказової діяльності слідчого у частині кримінального переслідування. Обгрунтовано, що застосування заходів процесуального примусу не є реалізацією функції кримінального переслідування, здійснюваної слідчим. Визначено поняття ефективності кримінального переслідування, здійснюваного слідчим. Сформульовано напрями підвищення ефективності кримінального переслідування.

09.01—02.11.959.

343.139 *Малярчук Н. В.* Приватне обвинувачення як диференціація кримінально-процесуальної форми: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / *Малярчук Назар Вікторович*; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 18 с.

Досліджено проблеми, пов'язані з приватним обвинуваченням. Визначено поняття, види обвинувачень у кримінальному процесі, етапи його становлення і розвитку. Розглянуто матеріально-правові підстави кримінального переслідування у порядку приватного обвинувачення, особливості порушення і судовий розгляд цієї категорії кримінальних справ. Сформульовано науково обґрунтовані практичні, методичні рекомендації для правозастосовчої практики у сфері провадження у кримінальних справах приватного обвинувачення. Внесено науково обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення чинного кримінально-процесуального законодавства України з досліджуваних питань.

09.01—02.11.960.

343.156(477) *Мармаш В. Я.* Попередній розгляд справи судом апеляційної інстанції у кримінальному судочинстві України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / *Мармаш Володимир Ярославович*; Акад. адвокатури України. К., 2010. — 20 с.

Досліджено історичні передумови виникнення й розвитку інституту попереднього розгляду справи судом апеляційної інстанції. Обґрунтовано окремі особливості правової регламентації подібних правових інститутів у кримінально-процесуальному законодавстві зарубіжних держав. Розкрито суть, визначено завдання, значення та місце попереднього розгляду справи судом апеляційної інстанції у системі кримінального процесу України. Розглянуто питання процесуальної форми попереднього розгляду справи судом апеляційної інстанції. Проаналізовано повноваження суду апеляційної інстанції на етапі попереднього розгляду справи. З'ясовано стан судової практики апеляційного оскарження рішень суду першої інстанції. Внесено пропозиції, спрямовані на удосконалення норм кримінально-процесуального законодавства, пов'язаних із проведенням попереднього розгляду справи судом апеляційної інстанції.

09.01—02.11.961.

343.163 *Мовчан Г. В.* Процесуальні повноваження прокурора у досудовому провадженні та в суді першої інстанції: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / *Мовчан Геннадій Володимирович*; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. — 20 с.

Розкрито зміст функцій прокурора у кримінальному процесі. Визначено його правовий статус у кримінальному судочинстві. Проаналізовано зміст повноважень прокурора на досудовому провадженні та у суді першої інстанції. Виявлено недоліки правового регулювання повноважень прокурора на досудовому провадженні та

у суді першої інстанції. Розглянуто співвідношення компетенції прокурора, який затвердив обвинувальний висновок, і прокурора, який підтримує державне обвинувачення. Сформульовано науково обґрунтовані пропозиції, спрямовані на удосконалення законодавчої регламентації процесуальних повноважень прокурора у кримінальному процесі, зокрема, на досудових стадіях у суді першої інстанції.

09.01—02.11.962.

343.121.4 *Пожар В. Г.* Інститут представництва в кримінальному судочинстві: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / *Пожар Вадим Георгійович*; ОНЮА. О., 2010. — 20 с.

Розглянуто питання генези та сучасного стану інституту представництва у кримінальному судочинстві. Досліджено поняття та ознаки представництва, здійснено його класифікацію за різними підставами. Визначено поняття представника як суб'єкта кримінально-процесуальної діяльності. Обґрунтовано передумови і підстави для набуття певною особою процесуального статусу представника, а також підстави для його втрати. Проаналізовано проблеми правової регламентації представництва заявника, потерпілого, цивільного позивача та цивільного відповідача; представництва юридичних осіб; представництва прокурором інтересів громадян та держави; представництва свідка та запропоновано шляхи їх вирішення.

09.01—02.11.963.

343.985(043.3) *Пчеліна О. В.* Особливості предмета доказування у кримінальних справах про економічні злочини та їх вплив на методiku розслідування: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / *Пчеліна Оксана Василівна*; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х., 2010. — 20 с.

Уточнено поняття та зміст предмета доказування у кримінальних справах. Встановлено зв'язок предмета доказування з основними поняттями криміналістичної методики. Окреслено особливості механізму вчинення економічних злочинів, які впливають на обставини, що підлягають доказуванню у кримінальній справі. Обґрунтовано особливості предмета доказування у кримінальних справах про економічні злочини, що обумовлені використанням злочинцями підприємств, розподіленням функцій між суб'єктами злочину. Зазначено відповідні завдання розслідування. Встановлено причини та умови, що сприяють вчиненню економічних злочинів, як елемент предмета доказування. Визначено місце профілактичної діяльності слідчого у методиці розслідування.

09.01—02.11.964.

343.982.5 *Стратонов В. М.* Теоретичні основи та практика пізнавальної діяльності слідчого: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.09 / *Стратонов Василь Миколайович*; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х., 2010. — 36 с.

Здійснено історико-правовий аналіз станов-

лення та розвитку основних категорій кримінально-процесуального пізнання. Сформульовано криміналістичну теорію пізнавальної діяльності слідчого, визначено та охарактеризовано її зміст та складові. Розглянуто шляхи розвитку криміналістичної теорії пізнавальної діяльності слідчого. З'ясовано загальнонаукові основи кримінально-процесуального пізнання. Уточнено форми пізнавальної діяльності слідчого під час розслідування злочинів. Вивчено сучасний стан і практику пізнавальної діяльності слідчого, визначено її місце та роль, найбільш типові форми (види), зміст та межі застосування. Деталізовано коло суб'єктів кримінально-процесуального пізнання та окреслено їхні пізнавальні завдання на досудовому слідстві. Узагальнено основні проблеми пізнавальної діяльності в слідчій практиці, розроблено рекомендації організаційно-методичного та тактичного характеру.

09.01—02.11.965.

343.1 Форостяний А. В. Профілактична функція міліції як органу дізнання: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / *Форостяний Андрій Володимирович*; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 16 с.

З'ясовано історію виникнення кримінально-процесуального інституту встановлення та усунення причин і умов, що сприяли вчиненню злочину. Розкрито суть і значення встановлення причин і умов, що сприяли вчиненню злочину. Обґрунтовано суть і значення профілактичної функції міліції як органу дізнання, особливості її реалізації під час проведення дізнання. Визначено структуру і значення подання органу дізнання про усунення причин і умов, що сприяли вчиненню злочину, процесуальні вимоги до цього кримінально-процесуального документа. Охарактеризовано процесуальні заходи міліції як органу дізнання щодо встановлення і усунення причин і умов, що сприяли вчиненню злочину. Висвітлено систему відомчого та судового контролю, прокурорського нагляду за процесуальною діяльністю міліції з встановлення та усунення причин і умов, що сприяли вчиненню злочинів. Сформульовано рекомендації щодо удосконалення правового регулювання відповідних кримінально-процесуальних засобів підвищення ефективності їх використання міліцією як органом дізнання у профілактиці злочинів.

09.01—02.11.966.

343.12(477) Яворський Б. І. Сприяння захисту як необхідна умова забезпечення функціонування засади змагальності у кримінальному судочинстві: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / *Яворський Богдан Іванович*; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 20 с.

Розглянуто інститут сприяння захисту (*favor defensionis*) як необхідну умову функціонування засади змагальності у кримінальному судочинстві. Проаналізовано положення, які становлять зміст сприяння захисту, з'ясовано роль цього інституту у забезпеченні процесуальних

можливостей сторони захисту для відстоювання власної позиції у кримінально-процесуальному змаганні. Досліджено дію положень сприяння захисту з моменту порушення кримінальної справи до перегляду її у порядку виключного провадження. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства та практики його застосування.

Див. також: 11.01—02.11.1150.

Статті

09.01—02.11.967.

343.123.1(470) Агаєв З. Р. Правовое регулирование досудебного соглашения о сотрудничестве в России / *З. Р. Агаев* // Адвокат. — 2010. № 9. — С. 12—17.

Исследовано досудебное соглашение о сотрудничестве в уголовно-процессуальном праве в России. Рассмотрены изменения, предусматривающие введение данного нового института, которые были внесены в Уголовный и Уголовно-процессуальный кодексы РФ. Отмечено, что с его помощью стороны процесса согласовывают условия ответственности подозреваемого или обвиняемого в зависимости от их действий после возбуждения уголовного дела или предъявления обвинения. Проанализированы основные формы особого порядка судебного разбирательства.

09.01—02.11.968.

343.163(477) Антонюк О. Процесуальне керівництво досудовим розслідуванням як новий напрям діяльності прокурора у кримінальному судочинстві / *О. Антонюк* // Вісник Львівського університету. Серія юридична: зб. наук. пр. — Ль., 2010. Вип. 51. — С. 409—416.

Розглянуто різні погляди науковців з приводу виконання прокурором функції процесуального керівництва досудовим розслідуванням. Проаналізовано повноваження прокурора на досудовому слідстві, згідно з чинним законодавством та проектом КПК України, які мають контрольний характер та свідчать про виконання функції процесуального керівництва слідством. Розкрито мету та поняття процесуального керівництва. Визначено дії та рішення кримінально-процесуальної діяльності прокурора у тому випадку, коли він не бере кримінальну справу до свого провадження, а здійснює керівництво слідством.

09.01—02.11.969.

343.131(470):343.2.01 Апостолова Н. Н. Разумный срок уголовного судопроизводства / *Н. Н. Апостолова* // Российская юстиция. — 2010. — № 9. — С. 63—66.

Обоснована необходимость признания требования о соблюдении разумного срока уголовного судопроизводства в качестве принципа российского уголовного процесса. Проанализирован смысл и содержание ст. 6¹ УПК РФ. Подчеркну-

то, что сводит смысл принципа разумного срока уголовного судопроизводства только лишь к праву обвиняемого на как можно скорейшее решение вопроса о его виновности или невиновности является неправильным.

09.01—02.11.970.

343.12(470) Бахновский А. В. Досудебное соглашение о сотрудничестве (гл. 40.1 УПК РФ): новые вопросы в отечественном уголовном процессе / А. В. Бахновский // Юристы-правоведы. — 2010. — № 5. — С. 46—49.

Рассмотрена модель нового правового института в РФ досудебное соглашение о сотрудничестве, которая содержит новые решения, сопряженные с особенностями отечественного уголовного процесса в целом. Выделены позитивные и негативные моменты исследуемого института. Предложено дополнить нормы гл. 40.1 практическим компонентом, ввиду того что замысел законодателя и действия правоприменителя не всегда совпадают.

09.01—02.11.971.

343.163 Бегма А. Участь прокурора у дослідженні доказів на стадії судового слідства / Андрій Бегма // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 9. — С. 171—174.

Розглянуто питання ролі та місця прокурора як державного обвинувача у стадії судового слідства під час подання ним доказів та їх дослідження, усунення виявлених у них протиріч. Заслужовують на увагу специфічні моменти, що визначають особливості тактики дій прокурора у даних випадках. Зазначено, що у практиці державного обвинувачення реагування на них здійснюється не лише у кожному конкретному випадку, а й комплексно, у тому числі після розгляду всіх наданих доказів.

09.01—02.11.972.

343.132(470) Белоцерковский Д. А. Еще раз к вопросу о процессуальной самостоятельности следователя / Д. А. Белоцерковский // Юристы-правоведы. 2010. № 5. С. 49—52.

Рассмотрен ряд полномочий следователя, определяющих его процессуальный статус. Отмечено, что объем процессуальных полномочий и процессуальное положение следователя не зависят от ведомственной принадлежности последнего, они одинаковы для всех следователей всех систем правоохранительных органов и определяются уголовно-процессуальным законом РФ. Предложено принятие федерального закона для четкого закрепления социальных и правовых гарантий независимости следователя.

09.01—02.11.973.

343.131.5 Берова Д. М. Функции защитника в уголовном судопроизводстве / Д. М. Берова // Юристы-правоведы. 2010. № 6. С. 54—61.

Проведено дослідження функцій захисника в уголовном судопроизводстве, раскрыто їх содержание. Проанализированы полномочия за-

щитника применительно к выполняемым функциям. Обозначен круг лиц, имеющих право быть защитниками. Выделены подфункции защиты: участие защитника в доказывании; оспаривание (опровержение) обвинения, которое представляет собой логическое обоснование своей позиции; защита иных прав и интересов обвиняемого (подозреваемого). Рассмотрены вопросы, касающиеся права на свободу выбора защитника в уголовном судопроизводстве.

09.01—02.11.974.

343.163 Быков В. М. Сторона защиты при заключении с прокурором досудебного соглашения о сотрудничестве / В. М. Быков, А. М. Быков // Российская юстиция. 2010. № 9. С. 18—22.

Рассмотрены проблемы, связанные с участием стороны защиты в заключении досудебного соглашения о сотрудничестве с прокурором. Показана роль адвоката-защитника при заключении досудебного соглашения. Проанализировано правовое положение участников досудебного соглашения о сотрудничестве. Предложено учитывать интересы потерпевшего, а также поставить заключение соглашения под контроль суда.

09.01—02.11.975.

343.226 Благодир А. А. Межі застосування примусу під час провадження слідчих дій / А. А. Благодир // Право і суспільство. 2011. № 1. С. 225—229.

Вивчено теоретичні та практичні проблеми застосування кримінально-процесуального примусу. На підставі норм чинного кримінально-процесуального законодавства та практики діяльності правоохоронних органів розглянуто питання, що стосуються меж застосування примусу під час провадження окремих слідчих дій.

09.01—02.11.976.

343.13(476+477+470).001.36 Брусницын Л. Обеспечение безопасности участников уголовного процесса: анализ Уголовно-процессуального кодекса Беларуси, России и Украины / Леонид Брусницын // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 11. — С. 126—131.

Рассмотрены основания применения мер, обеспечивающих безопасность участников процесса. Исследованы вопросы реализации этих мер, в том числе вопросы, требующие решения на законодательном уровне. Определены общие и специфические недостатки кодексов постсоветских Беларуси, России и Украины, относительно института обеспечения безопасности участников уголовного процесса.

09.01—02.11.977.

347.963(479.24) Велиев Х. Р. Отказ прокурора от обвинения. Проблемы, связанные с обоснованием отказа / Х. Р. Велиев // Закон и право. 2010. № 9. С. 68—73.

Рассмотрены проблемы, связанные с отказом прокурора от обвинения, что требует определен-

ных процессуальных гарантий. Отказ от обвинения следует рассматривать как процессуальное решение государственного обвинителя. Предложено отказ государственного обвинителя от обвинения осуществлять под надзором прокурора, утвердившего обвинительное заключение. Представлены рекомендации по организации специальных подготовительных курсов на базе Генеральной прокуратуры Азербайджанской Республики (или Министерства юстиции) в целях более качественной подготовки государственных обвинителей.

09.01–02.11.978.

343.123.1(477) Вовк В. Особливості процесуального статусу начальника органу безпеки, як органу дізнання в кримінальному процесі / *Василь Вовк* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 9. С. 178–181.

Визначено особливості процесуального статусу начальника органу безпеки як органу дізнання у кримінальному процесі. Зазначено права начальника органу дізнання. Проаналізовано стан наукових досліджень з цієї проблеми. Запропоновано шляхи її вирішення у контексті внесення відповідних змін і доповнень до чинного законодавства.

09.01–02.11.979.

343.123.1+343.163 Глинська Н. В. Інструментарій оцінки кримінально-процесуальної діяльності органів досудового розслідування та прокурора / *Н. В. Глинська* // Питання боротьби зі злочинністю: зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого НАПрН України [та ін.]. Х., 2010. Вип. 20. С. 182–194.

Розглянуто питання вимірювання ефективності кримінально-процесуальної діяльності органів досудового розслідування та прокурора. Розроблено розгорнуту систему показників указаної діяльності, що кореспондують низці локальних критеріїв її результативності. Підкреслено, що дана система показників при відповідній їх математичній інтерпретації надасть достатню можливість, потрібну для аналізу якості та ефективності діяльності органів досудового розслідування та прокурора.

09.01–02.11.980.

343.14 Гмирко В. П. Мета доказування в кримінальному процесі: діяльнісний погляд / *В. П. Гмирко* // Право і суспільство. — 2011. — № 1. — С. 229–236.

Розглянуто теоретичний зміст категорії «мета» як атрибут будь-якої людської діяльності. Наголошено, що сучасна наука схильна розглядати мету діяльності як створений засобами певної діяльності образ її бажаного кінцевого продукту, зафіксований у його проекті. Обґрунтовано, що з позицій діяльнісного підходу мету доказування у кримінальному процесі можна розглядати як версію, тобто знаннєвий продукт пізнавально-правної реконструкції певної «життєвої» події (ситуації).

09.01–02.11.981.

343.132 Головка М. Б. Шляхи оптимізації професійної взаємодії слідчого з працівниками оперативних підрозділів / *М. Б. Головка* // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 50. С. 556–562.

Висвітлено проблемні питання взаємодії слідчого з працівниками оперативних підрозділів. Зазначено завдання та повноваження дізнавача та працівника оперативного підрозділу, які розмежовують саму структуру органу дізнання. Запропоновано найбільш ефективні шляхи оптимізації професійної взаємодії даних суб'єктів.

09.01–02.11.982.

343.13(477):17.02 Гуртієва Л. М. Поняття та сутність моральнісних цінностей особи у сфері кримінального процесу / *Л. М. Гуртієва* // Актуальні проблеми політики: зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 40. — С. 151–159.

На основі аксіологічного напрямку судової етики та аналізу Європейського суду з прав людини розглянуто поняття таких моральних цінностей особи, як честь, гідність, особиста та сімейна таємниця. Виділено, що моральні цінності є об'єктом правового забезпечення багатьох міжнародних актів, Конституції України, а також галузевого, зокрема, кримінально-процесуального законодавства. Підкреслено, що зміст етичного критерію кримінально-процесуального законодавства складає співвідношення моральних цінностей особистості та суспільства. Досконало розглянуто різні підходи до розуміння поняття «гідність» та «честь».

09.01–02.11.983.

343.123.6 Зарева І. Відмінність скарги від інших форм звернення в кримінальному процесі / *Іван Зарева* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 12. С. 172–174.

Розглянуто основні форми звернення у кримінальному судочинстві. Сформульовано поняття «скарга» у кримінальному процесі. Проаналізовано відмінність понять «скарга», «заява» і «клопотання». Підкреслено, що суб'єктами, які наділені повноваженнями з розгляду та вирішення заяв, як і клопотань, є державні органи та посадові особи, які ведуть кримінальний процес.

09.01–02.11.984.

343.156 Захаров Д. О. Визначення обсягу судового слідства та меж судового розгляду судом апеляційної інстанції / *Д. О. Захаров* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 3. С. 182–187.

Розкрито теоретичні і практичні проблеми апеляційної перевірки судових рішень у кримі-

нальному процесі. Обґрунтовано необхідність надання суду апеляційної інстанції певної самостійності у визначенні обсягу судового слідства та меж судового розгляду. Розглянуто відповідність цих повноважень встановленим кримінально-процесуальним законом гарантіям захисту прав учасників судового розгляду. Визначено необхідність закріплення обов'язку апеляційного суду реагувати на суттєві порушення кримінально-процесуального закону незалежно від зазначення їх у апеляціях.

09.01—02.11.985.

343.123.1 Зеленецкий В. С. Принцип взаимодействия правоохранительных органов в последственном уголовном процессе / В. С. Зеленецкий // Актуальные проблемы держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. Вип. 54. С. 287—289.

Рассмотрено взаимодействие правоохранительных органов в последственном уголовном процессе, которое может быть эпизодическим и систематическим. Подчеркнуто, что специфика такого взаимодействия зависит от правового положения лица, ведущего процесс, и от того, действует оно единолично или коллегиально. Дана краткая характеристика принципов последственного уголовного процесса. Обосновано самостоятельное место последственного уголовного процесса в самой системе уголовного процесса.

09.01—02.11.986.

343.148(470) Иванова Е. Использование заключения специалиста в доказывании по уголовным делам / Е. Иванова // Законность. 2010. № 9. С. 57—62.

Проанализирована одна из процессуальных форм использования специальных знаний — заключение специалиста. Отмечено о введении в уголовное судопроизводство РФ нового вида доказательств — заключение и показания специалиста. Подчеркнуто, что новый вид доказательства — заключение специалиста, несмотря на многочисленные нерешенные вопросы, может быть использован в доказывании по уголовным делам в целях установления значительного количества обстоятельств.

09.01—02.11.987.

343.13:347.132.14 Капліна О. Проблеми зловживанням правом у кримінальному процесі / О. Капліна // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. / Президія АПРН України. Х., 2010. № 3. С. 286—295.

Висвітлено комплекс проблем, пов'язаних із можливістю зловживання правом у кримінальному процесі. Здійснено порівняльне дослідження сучасного стану теоретико-правової розробки поняття «зловживання правом». Поглиблено знання щодо правової природи розглядуваного феномена. Сформульовано пропозиції, спрямовані на протидію зловживанням процесуальними правами у кримінальному процесі.

09.01—02.11.988.

343.131:124.3 Карабут Л. Мета кримінально-процесуальної діяльності / Людмила Карабут // Вісник прокуратури. 2010. № 9. С. 87—91.

Розглянуто мету провадження у конкретній кримінальній справі. Здійснено порівняння визначення мети кримінально-процесуальної діяльності у дослідженнях, що ґрунтуються на діяльнісному та технологічному підходах. Визначено, чи мають мету окремі напрями кримінально-процесуальної діяльності.

09.01—02.11.989.

343.14(477) Карлаш І. Допустимість доказів, які подані в порядку ч. 2 ст. 66 Кримінально-процесуального кодексу України / Іван Карлаш // Підприємництво, господарство і право. — 2010. № 10. С. 190—192.

Досліджено поняття та критерії допустимості доказів. Вирішено питання про допустимість доказів, які подаються учасниками процесу, іншими громадянами, а також підприємствами, установами й організаціями в порядку ч. 2 ст. 66 КПК України. Розглянуто загальні критерії допустимості як властивості доказів. Зазначено умови визнання доказів допустимими, що не лише суперечать їх отриманню шляхом прийняття слідчим, а й повністю відповідають порядку проведення цієї процесуальної дії.

09.01—02.11.990.

343.123.1(477) Карпенко М. Деякі проблемні питання застосування статей 125, 126 КПК України під час досудового провадження / М. Карпенко, О. Верхогляд // Право України. 2010. № 9. С. 172—179.

Проаналізовано питання щодо підстав та процедури накладення арешту на майно. Висвітлено критерії віднесення об'єкта цивільних прав до категорії «майно» у розумінні ст. 126 КПК України. Розглянуто суб'єкти, які можуть зазнавати примусу у кримінальному судочинстві з метою забезпечення цивільного позову або можливої конфіскації майна. Обґрунтовано питання скасування заходів щодо забезпечення цивільного позову та можливої конфіскації майна.

09.01—02.11.991.

343.126 Кирьянов А. Ю. Некоторые вопросы обоснованности заключения под стражу в свете презумпции невиновности / А. Ю. Кирьянов // Российская юстиция. — 2010. — № 12. — С. 31—34.

Изучены вопросы взаимосвязи положений презумпции невиновности и требования обоснованности применения заключения под стражу в качестве меры пресечения. Рассмотрены практические проблемы реализации требования обоснованности заключения под стражу. Выделено, что применение в качестве меры пресечения заключения под стражу, как указал Европейский суд по правам человека, не должно быть основанием решения вопроса о виновности

и применяемом наказании и не может быть формой ожидания обвинительного приговора.

09.01—02.11.992.

343.296 Коваленко І. Особливості доказування цивільного позову в діяльності слідчого (дізнавача) та прокурора / *Інна Коваленко* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 10. С. 181—184.

Висвітлено роль слідчого (дізнавача) у доказуванні обставин цивільного позову у кримінальній справі, його розмір та характер шкоди, що заподіяна злочином. Зазначено завдання, які вирішує цивільний позов у кримінальному процесі. Розглянуто обставини, які носять звинувачувальний характер. Обґрунтовано випадки обмеження процесуальної самостійності слідчого (дізнавача) у здійсненні різних видів процесуальної діяльності, більшість із яких мають пряме відношення до доказування, розгляду та розв'язання цивільного позову.

09.01—02.11.993.

343.162(470) Ковтун Н. Н. Следственный судья в уголовном судопроизводстве: за и против / *Н. Н. Ковтун* // Российская юстиция. 2010. № 9. С. 41—45.

Исследованы аргументы «за» и «против» введения в уголовное судопроизводство России института специализированных следственных судей, призванных к реализации оперативного судебного контроля за законностью и обоснованностью применения мер процессуального принуждения. Подчеркнуто, что каждая из форм реализации оперативного судебного контроля является формой отправления.

09.01—02.11.994.

343.126.3 Корсун В. Судове оскарження дій і рішень органів досудового розслідування / *Володимир Корсун* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 12. С. 166—168.

Розглянуто загальні питання судового оскарження та повноважень суду як суб'єкт кримінально-процесуального доказування при розгляді скарг на дії та рішення органів досудового розслідування. Визначено, що загальним об'єктом кримінально-процесуальних відносин, що є предметом регулювання в межах судового контролю на досудових стадіях кримінального процесу, є обмеження та порушення конституційних прав і законних інтересів осіб.

09.01—02.11.995.

343.123.3 Клименко Н. І. Принцип змагальності кримінального судочинства та його реалізація на досудових і судових стадіях кримінального провадження / *Н. І. Клименко* // Питання боротьби зі злочинністю : зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого НАПрН України [та ін.]. Х., 2010. Вип. 20. С. 171—181.

Розглянуто змагальність як міжгалузевий принцип кримінального процесу. Визначено її головні ознаки, сутність і реалізацію у стадії

дізнання, досудового слідства та під час розгляду справи у суді. Зазначено шляхи, за допомогою яких реалізуються вимоги про здійснення кримінального переслідування тільки стороною обвинувачення, тобто прокурором, а також потерпілим, цивільним позивачем та іншими представниками. Обґрунтовано обов'язки, покладені на суд розгляд кримінальної справи і прийняття рішення по ній.

09.01—02.11.996.

342.721(470) Крашенинников А. А. Понятие и уголовно-процессуальные гарантии реализации конституционного права граждан Российской Федерации на личную неприкосновенность / *А. А. Крашенинников* // Вестник Саратовской государственной академии права. — 2010. — № 6. — С. 40—42.

Исследованы понятия и уголовно-процессуальные гарантии реализации конституционного права граждан России на личную неприкосновенность, а также правовая оценка негативных последствий, которые вызывают неправомерные посягательства на данное конституционное право.

09.01—02.11.997.

343.14(477) Крикунов О. В. Предмет доказування у кримінальному процесі крізь призму судового та доктринального тлумачення / *О. В. Крикунов* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. — Вип. 50. — С. 494—500.

Проаналізовано норми кримінально-процесуального закону, які визначають загальний предмет доказування по кримінальній справі. Наведено тлумачення відповідних приписів КПК України судовою системою та науковцями. Зазначено причини та умови, які сприяють формуванню у підозрюваного (обвинувачено, підсудного) злочинних нахилів та вчиненню злочинів: негативні соціальні умови, недоліки в організації та діяльності органів держави, підприємств, установ, їх службових осіб та ін.

09.01—02.11.998.

343.144(477) Крушинський С. А. Угода про визнання вини: світовий досвід та перспективи запровадження в Україні / *С. А. Крушинський* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. Вип. 4. С. 238—245.

Здійснено аналіз питань, пов'язаних з укладенням угод про визнання вини, зокрема обґрунтовано поняття, позитивні риси та недоліки цього правового інституту. Розглянуто правове регулювання укладення угод про визнання вини в окремих країнах світу, зокрема РФ, Республіці Молдова, Італії, Іспанії, США. Проаналізовано положення проекту КПК України у цій частині. Визначено умови, за яких інститут угод про визнання вини може бути запроваджений в Україні.

09.01–02.11.999.

343.131.5 Кучевський П. Конституційний принцип забезпечення права на правову допомогу — основа участі адвоката у захисті прав і законних інтересів учасників кримінального процесу / *Петро Кучевський* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 11. С. 138–140.

Розглянуто зміст права особи на кваліфіковану правову допомогу як підставу участі адвоката у кримінальному процесі. Обґрунтовано необхідність дослідження діяльності адвоката у кримінальному процесі через призму конституційного права кожного на отримання кваліфікованої правової допомоги. Запропоновано передбачити у чинному КПК України статтю, присвячену нормативному закріпленню принципу забезпечення права кожного, хто бере участь у кримінальному судочинстві, на кваліфіковану правову допомогу.

09.01–02.11.1000.

343.125(477):002 Лучко О. А. Підстави та умови накладення арешту на кореспонденцію, її огляду та виїмки / *О. А. Лучко* // Право і суспільство. 2010. № 6. С. 261–263.

На підставі аналізу норм кримінально-процесуального законодавства, теоретичного матеріалу визначено умови, які б дозволили не допускати необґрунтованого обмеження прав людини при провадженні слідчих дій, накладання арешту на кореспонденцію, її огляду та виїмки. Запропоновано доповнити КПК України необхідною чіткою регламентацією умов обмеження права осіб на таємницю листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції.

09.01–02.11.1001.

343.137 Мазур М. Підстави реабілітації в судовому провадженні / *М. Мазур* // Вісник Львівського університету. Серія юридична: зб. наук. пр. Л., 2010. Вип. 51. С. 429–435.

Розглянуто теоретичні питання щодо сутності та поняття підстав реабілітації у кримінальному процесі. Досліджено підстави реабілітації у судовому провадженні. Проаналізовано наукові підходи щодо підстав реабілітації у судовому провадженні. Визначено практичні проблеми, пов'язані з їх реалізацією. Наведено власні пропозиції по удосконаленню чинного кримінально-процесуального законодавства України у цій сфері.

09.01–02.11.1002.

343.125(477+470).001.36 Макаренко Є. І. Затримання особи, якою вчинено злочин, запобіжний захід чи слідча дія? / *Є. І. Макаренко* // Право і суспільство. — 2010. — № 5. — С. 161–167.

Визначено й розмежовано поняття «фізичне затримання» та «кримінально-процесуальне затримання». Наведено підстави та критерії віднесення затримання до системи процесуальних (слідчих) дій, спрямованих на отримання доказів у справі. У порівняльному аспекті розглянуто

норми КПК України, РФ та інших держав, що регламентують здійснення затримання підозрюваного. Сформульовано пропозиції щодо коригування чинного КПК України.

09.01–02.11.1003.

343.13(477).001.73 Маркуш М. Проблеми реформування кримінального процесу / *М. Маркуш* // Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 278–281.

Розглянуто актуальні проблеми реформування кримінальної юстиції України. Зазначено про невідповідність сучасного рівня законодавчого закріплення і нормативного регулювання змагальності у кримінальному процесі вимогам Конституції України. Обґрунтовано необхідність дослідження нових концептуальних підходів до удосконалення кримінально-процесуального права України.

09.01–02.11.1004.

343.131.5 Мудрак І. В. Особливості комунікаційного процесу в судових дебатах у кримінальному судочинстві / *І. В. Мудрак* // Актуальні проблеми політики: зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. О., 2010. Вип. 40. С. 159–167.

Розглянуто основні елементи комунікаційної складової судових дебатів у кримінальному судочинстві. Запропоновано ввести у програми юридичних навчальних закладів курсу «Судова промова». Підкреслено, що даний лекційний курс ознайомить з основами теорії судового ораторського мистецтва — найбільш важливими теоретичними питаннями, що становлять ядро загальної і особливої частин судової промови.

09.01–02.11.1005.

343.137:342.72/73 Назаров В. В. Судовий контроль за законністю обмеження конституційних прав людини у кримінальному провадженні: національні та міжнародні аспекти / *В. В. Назаров* // Право і суспільство. 2010. № 5. С. 167–173.

Досліджено роль суду у захисті прав і свобод людини та громадянина, розкрито види судового контролю. Проаналізовано національне кримінально-процесуальне законодавство та норми міжнародного права щодо ефективності здійснення судового контролю при застосуванні органами розслідування заходів процесуального примусу. Розглянуто призначення судового контролю, визначено дієві елементи захисту прав людини, яка залучається у кримінальне провадження. Відмічено, що судовий контроль можна поділити на загальний, попередній і винятковий.

09.01–02.11.1006.

343.131.4:343.144 Нор В. Тлумачення сумнівів на користь підсудного під час постановлення вироку / *В. Нор, Б. Яворський* // Вісник Львівського університету. Серія юридична: зб. наук. пр. — Л., 2010. — Вип. 51. — С. 436–442.

Розкрито особливості одного із елементів

інституту сприяння захисту (*favor defensionis*) правило тлумачення сумнівів щодо доведеності вини на користь підсудного під час постановлення вироку. Підтверджено, що правило про тлумачення сумнівів на користь підсудного під час постановлення вироку є важливим елементом у системі інституту сприяння захисту, що надає певну процесуальну перевагу стороні захисту на цій стадії кримінального процесу, чим забезпечує охорону прав та законних інтересів підсудного.

09.01—02.11.1007.

343.263.2(470) Овчинников Ю. Г. Влияние ограничения свободы на домашний арест в современном законодательстве / Ю. Г. Овчинников // Российская юстиция. — 2010. — № 9. — С. 26—27.

Проведен сравнительный анализ методов надзора меры наказания в виде ограничения свободы в редакции Федерального закона № 377-ФЗ от 27 декабря 2009 г. и домашнего ареста как меры пресечения. Установлены запреты в отношении подозреваемых и обвиняемых. Подчеркнута необходимость использования, в первую очередь, доступных методов надзора без применения специальных технических средств, а затем технологичных с применением технических средств контроля.

09.01—02.11.1008.

343.985:343.76 Онуфриенко О. О. Следственные ситуации по уголовным делам, возбуждаемым в связи с поджогами / О. О. Онуфриенко // Юристы-правоведы. — 2010. — № 5. — С. 52—54.

Представлена классификация различных следственных ситуаций, складывающихся при расследовании преступлений, связанных с поджогами. Дано определение понятия «следственная ситуация». Автором выведен алгоритм следователя в тех или иных случаях. Изложен порядок взаимодействия различных правоохранительных органов, криминалистических, экспертных и оперативных служб по раскрытию преступлений, связанных с поджогами.

09.01—02.11.1009.

343.162(470) Остапенко Е. П. Регламентация полномочий суда в процессе доказывания обстоятельств уголовного дела как фактор повышения эффективности правосудия / Е. П. Остапенко // Юристы-правоведы. — 2011. — № 1. — С. 53—57.

Изучены вопросы судебного разбирательства, являющегося центральной частью судебного процесса, в ходе которого закладывается основа судебного решения по уголовному делу. Обоснована необходимость расширения полномочий суда в процессе доказывания обстоятельств уголовного дела в ходе судебного следствия. Предложены дополнения в ряд статей УПК РФ, которые позволят суду на законодательном основании инициировать и проводить следственные действия.

09.01—02.11.1010.

343.131.5(477):144 Панчук О. Присутність адвоката при допиті свідка / Оксана Панчук // Підприємництво, господарство і право. 2010. — № 10. — С. 185—189.

Розглянуто проблему реалізації конституційного права свідка на отримання правової допомоги адвоката під час його допиту. Вивчено питання, чи правомірна участь у допиті свідка особи, яка не вказана у КПК України як учасник процесу. Визначено, в якості кого адвокат свідка вступає у кримінально-процесуальні відносини із суб'єктами кримінального судочинства. Сформульовано пропозиції, що стосуються процесуального порядку проведення такої слідчої дії, як допит свідка.

09.01—02.11.1011.

343.137 Паризький І. Компромісні процедури вирішення конфліктів у досудовому провадженні / Ігор Паризький // Підприємництво, господарство і право. 2010. — № 9. С. 175—178.

Розглянуто основні теоретичні та практичні проблеми, що виникають у процесі реалізації компромісної процедури примирення сторін у кримінальному процесі з огляду на загальну структуру компромісу. По-перше, кінцеве рішення про можливість закриття кримінальної справи у зв'язку з примиренням приймає суб'єкт, який не є учасником конфлікту і навіть суб'єктом провадження у справі, суд, а не потерпілий. По-друге, для прийняття рішення про закриття кримінальної справи необхідним є примирення сторін і відшкодування завданих збитків або усунення заподіяної шкоди.

09.01—02.11.1012.

343.132:343.34 Плетенець В. М. Особливості здійснення перевірочних заходів за місцем передачі завідомо неправдивого повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності / В. М. Плетенець // Право і суспільство. 2010. — № 5. — С. 224—230.

Вивчено проблему проведення перевірочних дій за фактами надходжень повідомлень про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності. Проаналізовано позиції науковців у даному напрямі. Визначено характер проведення дослідчої перевірки. Підкреслено, що за злочинами розглядуваної категорії заходи мають проводитись в обов'язковому порядку. При цьому один із основних напрямків здійснення цієї діяльності полягає в отриманні якомога більшої кількості відомостей про злочинця при висловленні ним загрози, а також у зборі первинних матеріалів за місцем передачі відповідного повідомлення.

09.01—02.11.1013.

343.263.2 Райгородский В. Л. Актуальные вопросы применения домашнего ареста в уголовном процессе / В. Л. Райгородский,

А. Ю. Мирошниченко // Юрист-правоведь. 2011. № 1. С. 49–53.

Рассмотрены актуальные проблемы, возникающие при применении в российском уголовном процессе меры пресечения в виде домашнего ареста. Подчеркнута необходимость четкой регламентации данной меры пресечения на законодательном уровне. Предложено использовать систему электронного слежения при реализации контроля за обвиняемым (подозреваемым), в отношении которого избран домашний арест.

09.01–02.11.1014.

343.13 Ревака В. Загальна характеристика стадій кримінального процесу / Віктор Ревака // Вісник прокуратури. 2010. № 9. С. 78–86.

Уточнено такі визначальні категорії з досліджуваних питань, як «правосуддя по кримінальних справах» і «кримінальний процес», проведено істотні відмінності між ними. Досконало проаналізовано стадії кримінального процесу, зокрема, безпосередні завдання кожної із них, коло суб'єктів, певну форму процесуальної діяльності, специфічний характер кримінально-процесуальних правовідносин та підсумкове процесуальне рішення, що завершує діяльність на кожній стадії й означає перехід справи у наступну стадію кримінального процесу. Розглянуто поняття «кримінально-процесуальне провадження».

09.01–02.11.1015.

343.131.7(170) Решняк М. Г. Реализация принципа презумпции невиновности в уголовном судопроизводстве: теория и практика / М. Г. Решняк // Российская юстиция. 2010. № 9. С. 34–37.

Рассмотрен вопрос по реализации принципа презумпции невиновности в уголовном судопроизводстве. Приведены различные толкования в правовой литературе термина «правовая презумпция». Отмечено нарушение принципа презумпции невиновности органами предварительного расследования и судами.

09.01–02.11.1016.

343.12(477) Савонюк Р. Ю. Безправні учасники кримінально-процесуальних відносин: хто вони / Р. Ю. Савонюк // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 9. С. 93–99.

Здійснено аналіз норм КПК України, науково-теоретичних праць, присвячених дослідженню правового статусу учасників кримінально-процесуальних відносин. Обґрунтовано, що статус окремих учасників кримінально-процесуальних правовідносин законодавчо не визначено. Внесено пропозиції щодо розв'язання проблемних питань шляхом змін і доповнення чинного КПК України та його проекту.

09.01–02.11.1017.

343.12(470):342.72/73 Сероштан В. В. Зарубежный уголовный процесс в области регулиро-

вания прав участников уголовного судопроизводства / В. В. Сероштан // Российская юстиция. 2010. № 9. С. 22–25.

Выявлены особенности в зарубежном уголовном процессе стран с континентальным и англосаксонским процессом. Проведено сравнение с российским процессом. Рассмотрены явления, которые могут быть примером положительного опыта. Сделаны выводы о вариантах совершенствования законодательства РФ.

09.01–02.11.1018.

343.13(477).001.73 Стратонов В. М. Вплив євроінтеграційних процесів на реформування кримінально-процесуального законодавства України / В. М. Стратонов // Актуальні проблеми політики: зб. наук. пр. / НУ ОЮА. Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 40. С. 626–631.

Проаналізовано досвід нормотворення у деяких зарубіжних країнах: Франції, Туреччині, Білорусії, РФ та ін. з метою розроблення українського законодавства відповідно до вимог сьогодення. Зазначено напрямки реформування кримінально-процесуального законодавства, які спрямовані на розвиток пізнавальної діяльності та процесу доказування у кримінальному судочинстві.

09.01–02.11.1019.

343.155 Суколенко Е. А. Судебный порядок рассмотрения жалоб / Е. А. Суколенко // Юрист-правоведь. 2011. № 1. С. 44–49.

Рассмотрена специфика рассмотрения жалоб судом в досудебных стадиях уголовного процесса. Отмечено, что главным для суда при рассмотрении жалоб является приоритет права личности, защита права от ограничения. Предложено в пределы компетенции суда внести рассмотрение жалоб в отношении адвокатов, защитников и представителей.

09.01–02.11.1020.

343.13(477):341.44 Тітко І. Регламентация экстрадиції за Кримінально-процесуальним кодексом України: окремі аспекти / І. Тітко // Вісник Академії правових наук України: зб. наук. пр. / Президія АПРН України. Х., 2010. № 4. С. 218–226.

Проаналізовано окремі законодавчі нововведення із питань екстрадиції на предмет їх доцільності та юридичної досконалості. Обґрунтовано необхідність законодавчої корекції деяких положень КПК України щодо екстрадиційного процесу. Зазначено, що видача осіб є лише одним із видів міжнародного співробітництва у сфері боротьби зі злочинністю. Підкреслено, що процес імплементації норм щодо співробітництва у кримінальному судочинстві потрібно продовжити.

09.01–02.11.1021.

343.131.5 Тertiшник В. М. Функції захисту у кримінальному судочинстві / В. М. Тertiшник,

Н. В. Михайлова // Право і суспільство. 2010. № 6. С. 229–233.

Визначено коло суб'єктів та концептуальну модель реалізації функції захисту у кримінальному судочинстві. Зазначено пропозиції, які слід врахувати у процесі судово-правової реформи. Підкреслено, що процесуальна форма дій захисника щодо збирання доказів повинна передбачати певні гарантії отримання достовірних фактичних даних, інакше можливості для того, щоб сіяти сумніви, можуть виявитися безмежними.

09.01–02.11.1022.

343.163(477) Томин С. В. Завдання прокуратури під час здійснення кримінального переслідування за чинним законодавством України: поняття та види / С. В. Томин // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 50. С. 514–519.

Розкрито особливості досягнення основних завдань кримінального переслідування, які здійснюються прокурором у кримінальному судочинстві України. Досліджено чинне законодавство, наукові праці відомих учених-процесуалістів. Проаналізовано основні тенденції удосконалення діяльності прокурора у кримінальному процесі України. Запропоновано зміни норм проекту КПК України, які закріплюють завдання кримінального переслідування.

09.01–02.11.1023.

343.163 Томин С. В. Окремі аспекти реалізації прокурором функції державного обвинувачення під час судового слідства у суді першої інстанції / С. В. Томин // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. Вип. 4. С. 221–229.

Досліджено поняття, предмет та завдання судового слідства з позицій обвинувальної діяльності прокурора. Розкрито завдання прокурора як суб'єкта кримінального переслідування на судовому слідстві, особливості його участі у доказуванні. Охарактеризовано поняття інституту згоди особи з пред'явленим їй обвинуваченням. Проаналізовано порядок дослідження доказів та його важливість для реалізації прокурором завдань кримінального переслідування у судовому слідстві. Визначено основні аспекти, на які повинен зосереджувати увагу прокурор на цьому етапі судового розгляду кримінальної справи.

09.01–02.11.1024.

343.123.1:343.4 Фігурський В. Окремі питання дослідчої перевірки в справах про злочини, передбачені ст. 175 Кримінального кодексу України / В. Фігурський // Вісник Львівського університету. Серія юридична: зб. наук. пр. Л., 2010. Вип. 51. С. 451–459.

Проаналізовано питання доцільності існування дослідчої перевірки у справах про злочини, пов'язані з невиплатою заробітної плати, сти-

пендії, пенсії та інших, установлених законом, виплат (ст. 175 КК України). Сформульовано поняття та структуру методики дослідчої перевірки, визначено завдання цього етапу розслідування. Зазначено коло обставин, які потрібно встановити у справах цієї категорії злочинів для вирішення питання про наявність підстав для порушення кримінальної справи за ознаками ст. 175 КК України. Визначено принципи організації та проведення дослідчої перевірки. Запропоновано орган, до компетенції якого найдоцільніше зачислити повноваження по проведенню дослідчої перевірки і вирішення питання про порушення кримінальної справи у цій категорії злочинів.

09.01–02.11.1025.

343.131.5(470) Шейфер С. А. Российский следователь исследователь или преследователь? / С. А. Шейфер // Российская юстиция. 2010. № 11. С. 34–36.

Определены функции российского следователя. Критически оценено отнесение следователя по УПК РФ к стороне обвинения, поскольку его функция носит исследовательский характер. Отмечая сложность положения, в котором фактически оказался следователь, показана ошибочность попыток отождествления функций уголовного преследования и всестороннего исследования обстоятельств дела.

09.01–02.11.1026.

343.121.4 Шило О. До питання щодо диференціації кримінально-процесуальної форми / О. Шило // Право України. — 2010. — № 9. — С. 180–186.

Розглянуто питання щодо диференціації кримінально-процесуальної форми. Визначено форми реалізації права на судовий захист у досудових стадіях кримінального процесу. Виділено специфічні ознаки проваджень по судовому розгляду подань органу дізнання та досудового слідства, а також скарг учасників кримінального процесу, що дають змогу характеризувати ці провадження як особливі.

09.01–02.11.1027.

343.155(477+478+574+479.25) Шило О. Г. Проблеми вдосконалення законодавства України, що регулює предмет судового оскарження на досудових стадіях кримінального процесу / О. Г. Шило // Питання боротьби зі злочинністю: зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого НАПрН України [та ін.]. Х., 2010. Вип. 19. С. 180–193.

Розглянуто актуальні питання реалізації конституційного права людини і громадянина на судовий захист у досудових стадіях кримінального процесу. Вирізняє два структурних елементи: «предмет оскарження» та «предмет скарги». Висловлено різні тлумачення щодо визначення меж судового контролю. На прикладі КПК Республіки Молдови, Республіки Казахстан, Armenії розглянуто предмет судового

оскарження. Охарактеризовано дії органів досудового розслідування як предмет судово-контрольної діяльності. Підкреслено, що вони мають здійснюватися у зв'язку із перевіркою приводу до порушення кримінальної справи та розслідуванням злочину.

09.01–02.11.1028.

343.14(477+476+470) Шпак В. В. Установление недопустимости доказательств в уголовном процессе Украины, Республики Беларусь и Российской Федерации / В. В. Шпак, Н. Н. Стоянов // Проблемы законности: акад. зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 110. С. 148–156.

Выделена проблема процессуального порядка и правовых последствий признания сведений об обстоятельствах, подлежащих доказыванию по уголовному делу. Сделан критический анализ законодательства Украины, Республики Беларусь и РФ. Рассмотрена практика правоприменения в аспекте данной проблемы. Подчеркнуто, что субъекты уголовно-процессуального доказывания, имеющие властные полномочия, обязаны поднимать вопрос о допустимости доказательств в различных формах.

09.01–02.11.1029.

343.123.1 Шурухнов В. А. Использование контроля и записи переговоров в целях нейтрализации противодействия, оказываемого организаторами преступных групп в ходе предварительного расследования / В. А. Шурухнов // Юристы-правоведы. — 2011. — № 1. — С. 41–43.

Рассмотрены отдельные аспекты и проблемы производства контроля, записи телефонных и иных переговоров, которые проводятся следователем в процессе расследования преступлений для нейтрализации противодействия, оказываемого организаторами преступных групп и их участниками. Предложено создать службу, осуществляющую оперативно-техническое сопровождение в криминалистических отделах прокуратуры, которые располагают необходимыми для этого организационными и техническими возможностями.

09.01–02.11.1030.

343.13(477) Яновська О. Г. Окремі питання типологізації українського кримінального судочинства / О. Г. Яновська // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 4. — С. 292–295.

Досліджено поняття типологізації кримінального судочинства та критеріїв здійснення класифікації видів кримінального процесу у цілому та вітчизняного кримінального судочинства зокрема. Виділено, що змагальність як один із принципів судочинства є виключною ознакою демократичного устрою, коли держава не тільки не переслідує каральної мети, а більше того намагається якнайменше втручатись у сферу приватних інтересів громадян, надає їм широкий спектр можливостей відстоювати свої законні інтереси.

09.01–02.11.1031.

343.132 Яремчук В. О. Проблеми взаємодії слідчого і спеціаліста при проведенні окремих слідчих дій / В. О. Яремчук // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 109. С. 252–259.

Проаналізовано сутність процесу взаємодії слідчого і спеціаліста, розкрито принципи цієї взаємодії. Зазначено умови, яких необхідно дотримуватись слідчому для результативної взаємодії. Розглянуто процесуальні та непроцесуальні форми взаємодії слідчого і спеціаліста. Виокремлено проблеми фіксації участі спеціаліста при проведенні слідчих дій.

Див. також: 03.01–02.11.300.

КРИМІНАЛІСТИКА

Книги

09.01–02.11.1032.

343.985:343.51 Асатрян Х. А. Расследование фальшивомонетничества, совершенного организованными преступными группами / Х. А. Асатрян. Иркутск: Изд-во БГУЭП, 2010. 184 с.

Рассмотрены понятие, предмет, сущность и современное состояние фальшивомонетничества, совершенного организованными преступными группами. Изучены способы изготовления и сбыта поддельных денежных знаков и ценных бумаг. Дана криминалистическая характеристика личности участников организованных преступных групп, занимающихся фальшивомонетничеством. Раскрыты основные следственные ситуации и дан алгоритм первоначальных следственных действий при расследовании фальшивомонетничества. Описано криминальное противодействие организованных преступных групп расследованию фальшивомонетничества. Проанализировано взаимодействие правоохранительных органов в борьбе с фальшивомонетничеством, совершенным организованными преступными группами, на государственном и международном уровне.

09.01–02.11.1033.

343.98(073) Тищенко В. В. Криміналістика: навч.-метод. посіб. / В. В. Тищенко, Л. І. Аркуша, В. М. Плахотіна; ОНЮА. — 3-тє вид., випр. — О.: Фенікс, 2010. — 190 с. — (Навчально-методичні посібники).

Навчальний посібник з курсу криміналістики включає в себе комплекс навчально-методичних документів, який охоплює всі форми роботи студентів, які вивчають криміналістику в різних навчальних підрозділах ОНЮА. Надано робочу програму, методичні рекомендації для виконання курсових робіт. Вміщено домашні контрольні завдання та питання для самоконтролю з курсу «Криміналістика». У програмі надано перелік загальної і додаткової літератури, яка рекомен-

дується студентам для вивчення курсу у цілому та за окремими темами програми.

09.01—02.11.1034.

343.985:343.341(075.8) Тіщенко В. В. Основи методики розслідування організованої злочинної діяльності і проявів корупції: навч. посіб. / В. В. Тіщенко, Л. І. Аркуша, В. М. Плахотіна; ОНЮА. — О.: Фенікс, 2010. — 286 с.

Викладено загальні положення боротьби з організованою злочинною діяльністю та корупцією. Здійснено комплексний аналіз основних напрямків виявлення організованої злочинної діяльності та корумпованих зв'язків. На підставі проведеного дослідження проаналізовано шляхи вирішення проблемних питань, спрямованих на використання оперативно-розшукових матеріалів при розкритті та розслідуванні злочинів. Визначено характерні особливості розслідування злочинів, вчинених організованими злочинними групами.

Автореферати

09.01—02.11.1035.

343.985:343.132(043.3) Буханченко О. А. Особливості огляду місця кримінального вибуху за участю спеціаліста-вибухотехніка: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Буханченко Олександр Анатолійович; Акад. упр. МВС. — К., 2010. — 16 с.

Визначено місце криміналістичної вибухотехніки у системі криміналістики. Узагальнено практику застосування правоохоронними органами методики виявлення і дослідження вибухових пристроїв, речовин і слідів, які виникають на місці події після вибуху. Обґрунтовано функціональне розмежування повноважень слідчого і спеціаліста-вибухотехніка при проведенні огляду місця події. Розроблено рекомендацію щодо вдосконалення роботи експертів та спеціалістів-вибухотехніків стосовно виявлення та вилучення на місцях подій, пов'язаних з кримінальними вибухами, речових доказів. Сформульовано рекомендації щодо встановлення обставин вибуху за слідовою картиною як однієї із особливостей огляду місця кримінального вибуху спеціалістом-вибухотехніком. Розроблено практичні рекомендації оперативним службам і слідчим підрозділам стосовно встановлення вірогідних місць перебування злочинців при вчиненні керованих вибухів.

09.01—02.11.1036.

343.977(043.3) Галдецька І. Г. Правові та наукові основи використання спеціальних медичних знань при розслідуванні злочинів: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Галдецька Ірина Григорівна; Нац. акад. внутр. справ. — К., 2011. — 16 с.

Вивчено практику використання спеціальних медичних знань у розслідуванні злочинів. Роз-

крито етапи формування і використання спеціальних знань у галузі медицини для розкриття і розслідування злочинів. Сформовано поняття спеціальних медичних знань та визначено мету їх застосування у кримінальному судочинстві. Охарактеризовано суб'єкт використання спеціальних медичних знань у розслідуванні злочинів. Розкрито роль спеціаліста-медика у проведенні окремих слідчих дій. Надано авторське визначення судово-медичної експертизи. Визначено підставу та здійснено класифікацію судово-медичних експертиз на види. Запропоновано порядок підготовки, призначення та проведення судово-медичних експертиз. Розроблено критерії оцінки висновку судово-медичного експерта.

09.01—02.11.1037.

343.985.7 Дячук В. І. Використання спеціальних знань при розслідуванні дорожньо-транспортних пригод: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Дячук Василь Іванович; Акад. упр. МВС. — К., 2010. — 20 с.

Визначено сутність поняття «спеціальні автотехнічні знання», що використовуються при розслідуванні дорожньо-транспортних пригод. Розкрито основні теоретико-прикладні аспекти форм використання спеціальних автотехнічних знань і шляхів їхнього подальшого розвитку. Визначено основні напрямки удосконалення використання спеціальних знань при розслідуванні дорожньо-транспортних злочинів. Розроблено криміналістичні рекомендації з оптимального використання спеціальних автотехнічних знань при проведенні слідчих дій, фіксації їхнього ходу і результатів при розслідуванні дорожньо-транспортних злочинів. З'ясовано особливості призначення та проведення окремих видів судових експертиз при розслідуванні дорожньо-транспортних пригод. Розглянуто сучасні можливості судово-автотехнічної експертизи. Сформульовано пропозиції для внесення змін та доповнень до проекту КПК України № 1233, до нормативних актів, які регламентують діяльність з організації та проведення судових експертиз.

09.01—02.11.1038.

343.985.7(043.3) Іщук І. В. Початковий етап розслідування шахрайств у сфері страхування автотранспортних засобів: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Іщук Інна Володимирівна; Нац. акад. внутр. справ. — К., 2010. — 18 с.

Визначено поняття і наведено класифікацію шахрайств у сфері страхування автотранспортних засобів. Дано криміналістичну характеристику шахрайств у сфері страхування автотранспортних засобів. Розкрито зміст способу та обставин вчинення злочинів, особи злочинця, слідів та ознак злочинів, а також виявлено їх взаємозв'язки. Виокремлено особливості виявлення ознак інсценування страхової події при перевірці інформації про незаконне заволодіння застрахованим автотранспортним засобом на

стадії вирішення питання про порушення кримінальної справи. Деталізовано негативні обставини, що вказують на ознаки шахрайства, прихованого інсценуванням події злочину.

Запропоновано програми слідчих дій та оперативно-розшукових заходів щодо розв'язання окремих тактичних завдань. Розкрито особливості взаємодії слідчого та оперативних підрозділів, а також органів досудового розслідування та суб'єктів страхових правовідносин на початковому етапі розслідування шахрайств у сфері страхування автотransпортних засобів. Виявлено можливості судових експертиз у справах про шахрайства у сфері страхування автотransпортних засобів, а також окреслено завдання, що вирішуються під час проведення судово-експертних досліджень.

09.01—02.11.1039.

343.98 Кубарева О. В. Розслідування злочинів, пов'язаних із реалізацією виборчого права : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Кубарева Ольга Володимирівна* ; Акад. упр. МВС. — К., 2010. — 16 с.

Узагальнено результати дослідження злочинів, пов'язаних із реалізацією виборчого права. Вивчено їх сутність та характерні особливості. Визначено поняття злочинів й обґрунтовано їх класифікацію за кримінально-правовими та криміналістичними ознаками. Розкрито зміст основних елементів криміналістичної характеристики, виявлено їх взаємозв'язки. Розроблено засади розслідування злочинів, пов'язаних із реалізацією виборчого права, що зумовило розгляд проблем проведення попередньої перевірки та порушення кримінальної справи, розв'язання типових слідчих ситуацій, проведення слідчих дій, використання спеціальних знань.

09.01—02.11.1040.

343.132:343.985 Кузів О. М. Організація і тактика проведення виїмки : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Кузів Оксана Миколаївна* ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 16 с.

Досліджено історичний генезис становлення та розвитку виїмки. Окреслено сучасний стан законодавчого врегулювання здійснення органами дізнання і досудового слідства виїмки як одного із примусових кримінально-процесуальних заходів при розслідуванні злочинів. Надано пропозиції по вирішенню неврегульованих суперечливих чи невизначених положень у КПК. Здійснено порівняння врегулювання процесуального порядку проведення виїмки за КПК України з рядом держав СНД та дальнього зарубіжжя. Проаналізовано практику застосування виїмки органами дізнання і досудового слідства, визначено недоліки та розроблено заходи по їх усуненню. Запропоновано удосконалити нормативно-правове регулювання підстав, порядок підготовки та тактики проведення виїмки органами дізнання і досудового слідства при розслідуванні злочинів.

09.01—02.11.1041.

343.98:343.37(043.3) Онисьєв В. А. Взаємодія правоохоронних органів у розкритті легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Онисьєв Валерій Анатолійович* ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 16 с.

Охарактеризовано поняття та форми взаємодії при розкритті та легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. Розкрито історичні та теоретичні аспекти легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. З'ясовано ефективність регламентації міжнародними нормативно-правовими актами взаємодії у боротьбі з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом. Охарактеризовано нормативно-правову регламентацію взаємодії у ході боротьби з відмиванням злочинно здобутих доходів в Україні. Виявлено можливості взаємодії з міжнародними інституціями загальної компетенції, галузевими та регіональними міжнародними організаціями у процесі розкриття легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. Визначено напрями удосконалення взаємодії правоохоронних органів у розкритті легалізації злочинно здобутих доходів. Запропоновано розглядати взаємодію правоохоронних органів при розкритті легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, не лише між правоохоронними органами, але й фінансовими, контролюючими та громадськими інституціями. Обґрунтовано віднесення до форм взаємодії правоохоронних органів при розкритті злочинів заходів відомчої та міжвідомчої, внутрішньодержавної та міжнародної співпраці.

09.01—02.11.1042.

343.141:343.146(477) Потомська Н. А. Особливості збирання і дослідження документів у справах про ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Потомська Наталія Анатоліївна* ; Нац. акад. прокуратури України. — К., 2010. — 20 с.

В історичному аспекті досліджено виникнення та розвиток поняття «документ». Наведено класифікацію документів за способом їх виготовлення та функціональним призначенням. Проаналізовано погляди учених щодо співвідношення понять «документ» і «документ — речовий доказ» та значення їх розмежування при провадженні у кримінальних справах. Розкрито порядок, правила складання і оформлення документів про податки, збори (обов'язкові платежі). Розглянуто особливості порушення кримінальних справ слідчими податкової міліції. Обґрунтовано процесуальний порядок і правила збирання документів, їх засвідчення та приєднання до кримінальної справи. Вивчено особливості почеркознавчого, авторознавчого та техніко-криміналістичного дослідження документів. Запропоновано розробити спеціальні криміналі-

стичні рекомендації з методики розслідування злочинів у сфері ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів).

09.01—02.11.1043.

343.37+336.717 Чернявський С. С. Теоретичні та практичні основи методики розслідування фінансового шахрайства : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09 / Чернявський Сергій Сергійович ; Нац. акад. внутр. справ. — К., 2010. — 34 с.

Визначено поняття фінансового шахрайства, обґрунтовано його класифікацію, що є основою для формування методики розслідування. Розкрито співвідношення фінансового шахрайства з тіньовою економікою, організованою злочинністю та корупцією. Наведено структурний аналіз механізму фінансового шахрайства, в основі якого виокремлено класифікаційні групи способу вчинення злочинів, а також ознаки застосування окремих технологій злочинної діяльності. Обґрунтовано підходи до формування комплексної криміналістичної методики розслідування фінансового шахрайства, а також напрями формування окремих методик, що мають значення для подальшого наукового забезпечення протидії злочинності.

Статті

09.01—02.11.1044.

343.147 Алексейчук В. І. Роль спеціаліста в проведенні огляду місця події при розслідуванні вбивств / В. І. Алексейчук // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 108. — С. 198—207.

Розглянуто пізнавальний аспект участі спеціаліста у проведенні огляду місця події при розслідуванні вбивств. Розкрито можливості аналізу обстановки місця події, який виконується спеціалістом. Визначено його роль у процесі оцінки інформації, виявленої під час проведення огляду місця, при встановленні причинних зв'язків за ознаками змін обстановки місця події. Відмічено типові помилки слідчого, пов'язані з неправильним розумінням ролі спеціаліста під час огляду місця події.

09.01—02.11.1045.

343.983 Барковская Е. Г. Интеграция положений биометрии в деятельности по раскрытию и расследованию преступлений: технические и правовые проблемы / Е. Г. Барковская // Юристы-правоведы. — 2010. — № 6. — С. 10—13.

Рассмотрены технические и правовые проблемы интеграции биометрических технологий в деятельность по раскрытию и расследованию преступлений. Отдельно проанализированы общие и частные технические проблемы. Сформулировано авторское видение разрешения данных проблем.

09.01—02.11.1046.

343.51 Богачук В. С. Тактична операція «збирання і фіксація вихідної інформації про злочин» під час розслідування підроблення грошей / В. С. Богачук // Право і суспільство. — 2010. — № 6. — С. 238—242.

Проаналізовано окремі елементи тактичної операції «Збирання і фіксація вихідної інформації про злочин», яка проводиться під час розслідування підроблення грошей. Висвітлено інформацію, яка отримується під час реалізації такої операції по справах про підроблення грошей. Зазначено джерела інформації з даної категорії справ, які можуть бути при плануванні аналізованої тактичної операції.

09.01—02.11.1047.

343.982.327(091) Будзієвський М. Ю. Історичні етапи техніко-криміналістичного дослідження документів / М. Ю. Будзієвський // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ : зб. наук. пр. / МВС України, Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. — Д., 2010. — Вип. 4. — С. 328—334.

Здійснено аналіз історії розвитку техніко-криміналістичного дослідження документів, яке пройшло шлях свого становлення від порівняння документа до найсучасніших способів і методів його дослідження, що пов'язане з удосконаленням скоєних злочинів. Обґрунтовано призначення техніко-криміналістичного дослідження документів. Особливу увагу приділено історичним передумовам виникнення цього дослідження.

09.01—02.11.1048.

343.985:343.615 Варданян А. В. Преступления в семейно-бытовой сфере: понятие и организационно-тактические особенности раскрытия и расследования / А. В. Варданян // Юристы-правоведы. — 2010. — № 5. — С. 25—28.

Исследованы организационно-тактические проблемы, сопутствующие раскрытию и расследованию преступлений в семейно-бытовой сфере. Проанализировано понятие бытовых преступлений. Изучены криминалистические значимые факторы, влияющие на установление признаков рассматриваемой категории деяний. Даны рекомендации по повышению эффективности правоприменительной деятельности правоохранительных органов в процессе раскрытия и расследования бытовых преступлений.

09.01—02.11.1049.

343.985(477) Гій Т. О. Процесуальна сутність та зміст поняття «розкриття злочину» / Т. О. Гій // Право і суспільство. — 2010. — № 6. — С. 243—247.

Розглянуто сутність та зміст поняття «розкриття злочину» з урахуванням чинного кримінально-процесуального законодавства України, а також правозастосовної практики органів внутрішніх справ щодо протидії злочинності у сучасних умовах. Сформульовано авторське визначення поняття «розкриття злочину».

Підкреслено, що розкриття злочину правомірно розглядати як комплекс заходів і процесуально-го, і непроцесуального характеру. Виділено, що розкриття злочину спільне завдання для слідчого та органів дізнання, швидке і повне виконання якого можливе лише за умови їх ефективної взаємодії.

09.01—02.11.1050.

343.985 Головка М. Б. Професійно-психологічні детермінанти ефективної взаємодії слідчих та працівників оперативних підрозділів у процесі розкриття і розслідування злочинів / М. Б. Головка // *Право і суспільство*. 2010. № 6. С. 247—252.

Висвітлено професійно-психологічні детермінанти діяльності слідчих та працівників оперативних підрозділів, що визначають ефективність їх взаємодії у процесі розкриття і розслідування злочинів. Висловлено думку, що функціональна особливість та коло вирішуваних завдань професійної діяльності слідчого й оперуповноваженого прямо впливають на результативність їх взаємодії.

09.01—02.11.1051.

343.985:343.343.3 Єфімов М. М. Особливості порушення кримінальної справи та обставини, що підлягають доказуванню при розслідуванні хуліганства / М. М. Єфімов // *Право і суспільство*. 2011. № 1. С. 245—249.

Висвітлено головні аспекти початкового етапу розслідування хуліганства. Досліджено наукові підходи до визначення обставин, що підлягають доказуванню. Розглянуто характерні особливості порушення кримінальних справ, а також обставини, що підлягають доказуванню у справах зазначеної категорії. Виділено, що після порушення кримінальної справи за фактом вчинення хуліганства потрібно визначити коло обставин, що підлягають доказуванню.

09.01—02.11.1052.

343.9 Жуков Б. В. Особливості висування та перевірки версій щодо організованості злочинного формування / Б. В. Жуков // *Право і суспільство*. — 2010. — № 5. — С. 215—219.

Визначено особливості висування та перевірки версій щодо організованості злочинного формування. Зазначено специфічні особливості версій, які виникають із особливостей судово-слідчої сфери її використання. Розглянуто версії, які, поряд із типовими, в обов'язковому порядку необхідно висувати при плануванні розслідування. Підкреслено, що, висуваючи й перевіряючи версії про організатора злочинної групи, слідчий повинен збирати об'єктивні докази, що підтверджують або спростовують кожну з версій. Вказано, що слідча версія є організуючим початком розслідування і ядром планування дій слідчого.

09.01—02.11.1053.

343.91:343.614 Керик Л. І. Особа злочинця як елемент криміналістичної характеристики

доведення до самогубства / Л. І. Керик // *Питання боротьби зі злочинністю: зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого НАПрН України [та ін.].* Х., 2010. Вип. 20. — С. 281—289.

Досліджено особу злочинця як структурний елемент криміналістичної характеристики доведення до самогубства. Охарактеризовано особу злочинця, надано перелік низки ознак, специфічних для доведення до самогубства, що відображають спосіб доведення жертви до самогубства. Виділено особливості характеру злочинця, його темпераменту, навичок у житті та роботі. Залежно від характеру соціальних контактів у зв'язку «злочинець — жертва» вирізняють типи потерпілих від даного злочину.

09.01—02.11.1054.

343.98 Корчагин А. А. Криминалистическая классификация в методике расследования убийств / А. А. Корчагин // *Юристы-правоведы*. 2010. № 6. С. 13—16.

Изучены проблемные вопросы разработки криминалистической классификации преступлений. Рассмотрены различные точки зрения ученых-криминалистов по данному вопросу. Предложено выделить основания классификации и соотношения криминалистической классификации с уголовно-правовой. Подчеркнуто, что в основе криминалистической классификации таких преступлений, как убийства, должны лежать философское понимание проблемы классификации, общие положения теории соотношения тождества и различия системно-структурного анализа.

09.01—02.11.1055.

343.983(477) Кофанов А. Історіографія перших досліджень у галузі криміналістичного зброєзнавства / Андрій Кофанов // *Підприємництво, господарство і право*. — 2010. — № 12. С. 179—182.

Систематизовано знання, що стосуються виникнення, становлення та розвитку досліджень у галузі криміналістичного зброєзнавства. Визначено зміст поняття «ранова балістика». Зазначено, що у системі Міністерства внутрішніх справ України існують і ефективно діють експертно-криміналістичні установи, оснащені сучасними науково-технічними засобами. Розглянуто експертно-криміналістичні підрозділи експертно-криміналістичної служби МВС України.

09.01—02.11.1056.

343.985:343.654.15 Крижевський А. Криміналістична характеристика шахрайств у сфері мобільного зв'язку / Андрій Крижевський // *Підприємництво, господарство і право*. — 2010. — № 11. — С. 150—152.

Надано криміналістичну характеристику шахрайств у сфері мобільного зв'язку. Досліджено місце, обстановку та час вчинення даного виду злочинів. Вивчено особливості предмета посягання, способи вчинення шахрайств. Визначено

перспективні напрями подальших розвідок з питань розкриття та розслідування шахрайств у галузі мобільного зв'язку. Наведено класифікацію способів шахрайств у сфері мобільного зв'язку.

09.01–02.11.1057.

343.98 Лозовский Д. Н. К вопросу об использовании программно-целевого метода при расследовании преступлений, совершенных организованными преступными группами / Д. Н. Лозовский // Юристы-правоведы. — 2010. — № 5. С. 18–20.

Изучены существующие подходы к пониманию программно-целевого метода расследования преступлений в криминалистической науке. Проанализированы различные точки зрения ученых по данной проблеме. Даны рекомендации по использованию программно-целевого метода. Рассмотрены некоторые аспекты его применения при расследовании преступлений, совершенных организованными преступными группами.

09.01–02.11.1058.

343.125 Макаренко Є. І. Типові ситуації затримання підозрюваних (обвинувачених) у вчиненні злочину / Є. І. Макаренко // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ : зб. наук. пр. / МВС України, Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Д., 2010. Вип. 3. С. 279–289.

Визначено чинники, що обумовлюють різні випадки затримання осіб, підозрюваних (обвинувачених) у вчиненні злочину, на підставі яких виділяються різні типи і види ситуацій затримання підозрюваних, надано їх докладний опис. Особливу увагу приділено ситуаціям безпосереднього виявлення суспільно небезпечного діяння. Підкреслено значення відомостей щодо типових ситуацій затримання підозрюваного.

09.01–02.11.1059.

343.851 Максимчук Р. В. Питання взаємодії карного розшуку з іншими підрозділами ОВС та громадськістю при розкритті розбоїв / Р. В. Максимчук // Право і суспільство. — 2010. № 5. С. 219–223.

Визначено причини проблем, які існують при обміні оперативними підрозділами ОВС оперативною інформацією, плануванні і здійсненні спільних заходів безпосередньо у ході виявлення, попередження і розкриття злочинів та при тих чи інших заходах взаємодії з громадськими організаціями та громадянами. Зазначено найбільш розповсюджені організаційно-управлінські форми взаємодії оперативних підрозділів органів внутрішніх справ при попередженні та розкритті злочинів.

09.01–02.11.1060.

343.22 Мельничок В. Криміналістична характеристика психологічних особливостей суб'єкта та їх вплив на його поведінку / В. Мельничок,

А. Смирнова // Право України. 2010. № 9. С. 213–220.

Встановлено демографічні дані, ознаки у сфері соціально-ціннісних уявлень, морально-психологічні риси особи злочинця. Підкреслено, що особа злочинця — це кримінально-правова, криміналістична та процесуальна категорія. З'ясовано процес формування особистості. Виявлено суб'єктивний механізм вчинення злочину.

09.01–02.11.1061.

343.13(470):343.255 Назаров А. Д. Вопросы имплементации европейского стандарта проведения эффективного расследования в уголовное судопроизводство России / А. Д. Назаров // Российская юстиция. 2010. № 11. С. 73–74.

Рассмотрены основные компоненты европейского стандарта эффективного расследования дел, связанных с соблюдением установленных Европейской конвенцией права на жизнь (ст. 2) и запрет пыток (ст. 3) в контексте российского уголовного судопроизводства. Выделено, что с позиций российского законодательства европейский стандарт эффективного расследования распространяется как на стадию возбуждения уголовного дела, так и на последующие стадии уголовного процесса.

09.01–02.11.1062.

343.132(477) Негребецький В. Підготовка до перевірки показань підозрюваного на місці події / Владислав Негребецький // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 12. С. 183–186.

Виявлено особливості підготовчого етапу до проведення перевірки показань підозрюваного на місці. Розроблено на цій основі практичні рекомендації для слідчих органів України. Надамо перелік обов'язкових умов для проведення перевірки показань на місці. Розглянуто різні точки зору учених-криміналістів щодо змісту підготовки до перевірки показань на місці. Обґрунтовано оптимальний варіант плану перевірки показань на місці.

09.01–02.11.1063.

343.985:343.359 Петренко П. Тактичні особливості проведення огляду місця події під час розслідування посадових злочинів у банківській сфері / Павло Петренко // Юридичний журнал. 2010. № 9. С. 45–48.

Виділено основні ознаки посадових злочинів у банківській сфері, які поділяються на об'єктивні та суб'єктивні. Проаналізовано три основні групи посадових злочинів у банківській сфері: злочини, вчинені керівником банківської установи; що вчиняються «рядовими» працівниками; що вчиняються керівником, працівниками за змовою зі сторонньою особою службовими особами банку, у тому числі керівниками.

09.01–02.11.1064.

343.983:623.443 Поліщук С. М. Можливості удосконалення поняття та класифікації криміна-

лістичної зброї / С. М. Поліщук // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 50. С. 567–573.

Розглянуто зміст нового поняття криміналістичної зброї та її різновидів: механічної, вогнепальної та вибухової. Розкрито сутність базових ознак криміналістичної зброї виготовлення, переробки та застосування, коли під останньою розуміється застосування з метою вбивства людини чи заподіяння їй суттєвої шкоди військової, антиделіктної, промислової, мисливської, риболовецької, спортивної, навчальної (тренувальної), сувенірної, обрядової або антикварної зброї, а також спеціальних чи побутових предметів (пристроїв).

09.01–02.11.1065.

343.9(477) Проценко М. В. Ознаки організованості злочинів: вплив на методику розслідування / М. В. Проценко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. — С. 501–507.

Досліджено вплив ознак організованості злочинів на методику розслідування. Розкрито особливості предмета доказування у справах про злочини, вчинені організованими групами, та його вплив на особливості розслідування цих злочинів обов'язкових ознак вчинення злочину організованою групою. Підкреслено, що ознаки організованої групи, вказані у ч. 3 ст. 28 КК України, є обов'язковими елементами предмета доказування у кримінальних справах даної категорії.

09.01–02.11.1066.

343.359.2(477) Розум О. Інформаційне забезпечення виявлення, розкриття та розслідування податкових злочинів / Олександр Розум // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 10. — С. 177–180.

Досліджено сучасний стан інформаційного забезпечення виявлення, розкриття та розслідування податкових злочинів в Україні. Сформульовано пропозиції щодо удосконалення системи інформаційного забезпечення, організації інформаційно-аналітичної та довідкової діяльності підрозділів податкової міліції. Розглянуто три рівні інформації організаційно-інформаційної структури органів державної податкової служби: районний рівень (ДПІ міста, району) оперативна інформація; обласний рівень (ДПА області) — тактична інформація; центральний рівень (ДПА України) — стратегічна інформація.

09.01–02.11.1067.

343.985:343.343.3 Рябикін В. М. Тактика проведення огляду місця події під час розслідування хуліганства / В. М. Рябикін // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 50. С. 541–546.

Розглянуто особливості проведення огляду місця події під час розслідування хуліганства та

слідової картини, яка утворюється при вчиненні даного виду злочинів. Наведено перелік ознак, які визначають проведення огляду місця події при вчиненні хуліганства. Зазначено основні завдання огляду місця події. Підкреслено, що огляд є первинною і невідкладною слідчою дією.

09.01–02.11.1068.

343.971:343.43 Філашкін В. С. Криміналістична характеристика торгівлі людьми транснаціонального характеру / В. С. Філашкін // Право і суспільство. — 2010. — № 6. — С. 272–277.

Розглянуто криміналістичну характеристику торгівлі людьми транснаціонального характеру. Проаналізовано її окремі елементи, що є найбільш важливими для криміналістичної характеристики торгівлі людьми транснаціонального характеру: предмет злочинного посягання, спосіб вчинення злочину, слідова картина, особа потерпілого та особа злочинця. Зазначено складові елементи підготовки до вчинення торгівлі людьми. Обґрунтовано основні властивості потерпілих, що мають криміналістичне значення: вік; особливості психіки; сімейний стан; рід занять; інтелектуальний і фізичний розвиток; наявність окремих психічних і фізичних недоліків.

09.01–02.11.1069.

343.1(477)(091) Харитонova О. В. Методологія вітчизняної кримінально-правової науки: становлення історичного методу та проблеми наступності / О. В. Харитонova // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. — С. 487–494.

Проаналізовано методологічні проблеми кримінально-правової науки, зокрема процес становлення історичного методу та його ролі у вивченні питань наступності у кримінальному праві. Визначено конкретні завдання наступності у кримінальному праві. Визначено ступінь запозичень і оригінальності в думках Катерини II, викладених у Наказі, а також вплив науковців на вітчизняне кримінальне законодавство.

09.01–02.11.1070.

343.132 Чаплинський К. О. Організаційно-тактичні основи слідчого експерименту / К. О. Чаплинський // Право і суспільство. 2010. № 6. С. 233–237.

Висвітлено актуальні проблеми проведення слідчого експерименту із урахуванням сучасних потреб правоохоронної практики. Проаналізовано різні точки зору науковців щодо цього питання. Запропоновано тактичні прийоми проведення слідчої дії. Зазначено головну мету слідчого експерименту, висвітлено його основні завдання та тактичні умови проведення.

09.01–02.11.1071.

343.985:343.352-057.36 Чичирко С. В. Типові слідчі ситуації та особливості висування версій при розслідуванні проявів корупційної діяльності у правоохоронних та судових органах /

С. В. Чичирко // Право і суспільство. 2010. № 5. С. 230–235.

Досліджено типові слідчі ситуації, охарактеризовано особливості висування версій при розслідуванні проявів корупційної діяльності у правоохоронних та судових органах. Досконало розглянуто найбільш типові ситуації, в яких враховуються фактори, що відображають специфіку корупційної діяльності працівників правоохоронних і судових органів. Зазначено напрямки проведення документування злочинних дій корумпованих осіб у ході розслідування проявів корупційної діяльності.

09.01–02.11.1072.

343.982 Шепітько В. Ю. Інформаційні технології в криміналістиці та слідчій діяльності / В. Ю. Шепітько, Г. К. Авдеева // Питання боротьби зі злочинністю : зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого НАПрН України [та ін.]. Х., 2010. Вип. 19. С. 194–202.

Виокремлено основні елементи інформаційних технологій, що розробляються та використовуються у криміналістиці та слідчій діяльності. Запропоновано шляхи оптимізації процесів їх створення та застосування. Висвітлено основні напрями використання інформаційних технологій у досудовому слідстві: створення та ведення криміналістичних обліків, побудова суб'єктивних портретів, користування базою законодавства України та ін.

09.01–02.11.1073.

343.98.06 Щур Б. Розвиток наукових уявлень про криміналістичну методику / Б. Щур // Вісник Львівського університету. Серія юридична : зб. наук. пр. Л., 2010. Вип. 51. С. 160–166.

Розглянуто позиції провідних учених-криміналістів щодо розвитку наукових поглядів про криміналістичну методику. Визначено її місце в теорії криміналістики, у практиці діяльності органів дізнання та досудового слідства у розслідуванні кримінальних справ. Підтверджено, що криміналістична методика є динамічною системою, що розвивається. Обґрунтовано її удосконалення через узагальнення та теоретичне пояснення накопиченого емпіричного матеріалу та пізнання наукових фактів, що належать до сфери як вчинення злочинів, так і їх розкриття та розслідування.

СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА

Автори реферати

09.01–02.11.1074.

343.977(043.3) Мазниченко Ю. О. Використання автоматизованих робочих місць експерта в судово-експертних дослідженнях : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Мазниченко Юрій Олександрович ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. К., 2010. 20 с.

Висвітлено основні етапи і напрями використання математичних методів та електронно-обчислювальних машин (ЕОМ) у судово-експертній діяльності. З'ясовано загальнонаукові передумови і методологічне значення інтеграції наукових знань у судово-експертному пізнанні. Визначено та проаналізовано інформаційну сутність судово-експертної діяльності. Вивчено поняття «автоматизоване робоче місце експерта», наведено його класифікацію. Охарактеризовано сучасні й окреслено перспективні напрями використання АРМ експерта в судово-експертній діяльності. Запропоновано технологію створення типового АРМ експерта. Розкрито зміст типової експертної методики проведення досліджень з використанням АРМ експерта та визначено його роль і місце в її структурі. Обґрунтовано спроможність АРМ експерта оптимізувати експертні методики у ході проведення ідентифікаційних, діагностичних та ситуаційних досліджень.

Статті

09.01–02.11.1075.

343.983 Арешонков В. Особливості класифікації гладкоствольної вогнепальної зброї як об'єкта судово-балістичної експертизи / Віталій Арешонков // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 10. С. 173–176.

Вироблено чітку, об'єктивну та максимально повну класифікацію гладкоствольної вогнепальної зброї з огляду на криміналістичний аспект, тобто за ознаками, що є суттєвими під час її судово-балістичного дослідження. У більш розгорнутому форматі розглянуто вогнепальну зброю: за цільовим призначенням; за способом виготовлення; за довжиною ствола; за калібром. Відмічено класифікацію вогнепальної зброї, наведену закордонними фахівцями-зброєзнавцями. Серед усіх видів стрілецької зброї гладкоствольну вони виділяють як шротовики.

09.01–02.11.1076.

340.6(477) Березняк В. С. Терміни проведення судових експертиз / В. С. Березняк, І. В. Пиріг // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ : зб. наук. пр. Д., 2010. Вип. 4. С. 320–327.

Здійснено аналіз нормативних документів, що регламентують терміни проведення експертних досліджень. Здійснено порівняльний аналіз чинних нормативно-правових актів України із законодавством колишнього СРСР та інших країн. Надано пропозиції щодо удосконалення законодавства відносно термінів проведення судових експертиз та досліджень. Зазначено фактори, на які потрібно зважати при встановленні термінів проведення експертиз.

09.01–02.11.1077.

343.982.35:598.2:591.431.5 Власюк И. В. Возможность причинения дополнительных повре-

дений в ранах мелкими птицами / И. В. Власюк // Судебно-медицинская экспертиза. 2011. № 1. С. 25–27.

Приведены трасологические характеристики клюва мелких птиц, механизм причинения повреждений. Описана морфологическая картина дополнительных повреждений ран кожного покрова, которые необходимо учитывать при проведении идентификационных экспертиз. Выявлены признаки, указывающие на то, что повреждение причинены мелкими птицами.

09.01–02.11.1078.

340.64:577.212 Иванов П. Л. Методика получения ДНК, пригодной для молекулярно-генетического исследования, из гепаринизированных образцов крови / П. Л. Иванов, С. Н. Леонов // Судебно-медицинская экспертиза. — 2010. — № 6. С. 21–23.

Разработана специальная методика, которая предусматривает предварительную стадию выделения и очистки клеточной фракции крови для получения из гепаринизированных образцов крови препаратов ДНК, пригодных для молекулярно-генетического исследования. Отмечено, что гепарин, который традиционно используют в качестве антикоагулянта для препаратов крови, является одним из мощных ингибиторов полимерной цепной реакции.

09.01–02.11.1079.

340.6:616-001:616.89-008.441.3:616-005.1 Индианов С. И. Состояние желудочков головного мозга и их эпендимы при различных вариантах травматической кровопотери / С. И. Индианов // Судебно-медицинская экспертиза. 2010. № 6. С. 9–11.

Изучено состояние эпендимы и субэпендимарного слоя желудочков головного мозга при смерти от травматической кровопотери, а также при кровопотери на фоне острой алкогольной интоксикации и наркотического опьянения с использованием светооптических исследований и сканирующей электронной микроскопии. Установлено, что при смерти от кровопотери на фоне острой алкогольной интоксикации и наркотического опьянения эпендима подвержена выраженному полиморфизму, непрерывность слоя ее клеток на значительном протяжении нарушена. В нейropole множество вакуолей и участков кровоизлияний. Обосновано, что на поверхности эпендимы выявляются эритроциты патологических форм, скопления детрита и образования в виде кристаллоподобных структур. Подчеркнуто, что кровопотеря на фоне комбинированного опьянения алкоголем и наркотиками приводит к более выраженным изменениям в стенке желудочков.

09.01–02.11.1080.

340.6-053.18:355.58 Колкутин В. В. Современное состояние организационной составляющей идентификации личности неопознанных погибших в случае чрезвычайных ситуаций /

В. В. Колкутин, А. А. Степанов, П. В. Минаева // Судебно-медицинская экспертиза. 2011. № 1. С. 10–13.

Представлен анализ организационных вопросов, требующих решения в случаях идентификационной работы при различных чрезвычайных ситуациях (ЧС). Показана необходимость более целенаправленного внедрения в практику высокотехнологичных методов исследования. Обоснован приоритет организационной составляющей при межведомственном взаимодействии во время экспертной работы в очаге ЧС. Дана характеристика видов повреждений у неопознанных погибших в зависимости от различных ЧС. Определена организационно-правовая перспектива развития и совершенствования идентификационных исследований на основе базы данных медико-биологических характеристик человека, определенных действующим законодательством.

09.01–02.11.1081.

340.6:351.862.2 Кофанова О. С. Правові підстави та особливості призначення судових експертиз для дослідження культурних цінностей / О. С. Кофанова // Адвокат. 2010. № 9. С. 38–42.

Розглянуто проблемні питання призначення судових експертиз у кримінальних справах, де предметом злочинних посягань виступають культурні цінності. Розкрито особливості юридичної сутності терміна «судова експертиза», визначено його головні ознаки. Запропоновано шляхи до більш активного застосування даних мистецтвознавчої експертизи з метою дотримання якнайбільшої об'єктивності у вирішенні таких справ та збереження культурного надбання держави.

09.01–02.11.1082.

340.69(477) Найда З. Сучасні професійні та етичні проблеми судово-психіатричного експерта / Зоя Найда // Збірник наукових праць Львівського державного інституту новітніх технологій та управління імені В. Чорновола. Серія «Юридичні науки»: зб. наук. пр. Л., 2010. Вип. 4. — С. 263–272.

Визначено завдання судово-психіатричної експертизи (СПЕ) та її місце у правовій системі. Вивчено стан та невідкладні питання організації такої експертизи в Україні. Виділено групи медичної науки психіатрії, яка займається психічно хворими. Розглянуто етичні проблеми, з якими сьогодні стикається експерт-психіатр. Запропоновано основні принципи СПЕ, які можуть сприяти скороченню багатьох професійних та етичних проблем.

09.01–02.11.1083.

340.6:544.5 Тонкослойная хроматография в анализе некоторых противовоспалительных средств / А. А. Ваталев, Т. В. Горбачева, А. В. Киреева, В. Н. Куклин // Судебно-медицинская экспертиза. 2010. № 5. С. 25–30.

Изучены условия изолирования кеторолака и диклофенака из биологических жидкостей. Предложен метод экстракции органическими растворителями при разных pH раствора. Разработаны условия идентификации анализируемых веществ методом тонкослойной хроматографии. Методом денситометрии определено качественное и количественное содержание веществ в биологических жидкостях.

09.01–02.11.1084.

343.982.323-053.18:053.32 Шахман Н. В. Проблемні питання проведення судово-медичної експертизи трупів новонароджених і плодів / *Н. В. Шахман* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. — С. 536–540.

На основі методологічних основ судової медицини і криміналістики виявлено проблемні питання у галузі проведення судово-медичної експертизи трупів новонароджених і плодів. Сформовано доповнення з метою їх усунення. Зазначено питання, що ставляться слідчими органами перед судово-медичним експертом при експертизі трупів новонароджених. Розкрито особливості внутрішнього дослідження, які полягають у необхідності визначення живонародженості, а також причини смерті.

09.01–02.11.1085.

340.67:547.284.3 Шорманов В. К. Экстракция трифлуралина из водно-ацетонитрильных растворов / *В. К. Шорманов, А. С. Шилова* // Судебно-медицинская экспертиза. — 2010. — № 5. С. 31–33.

Приведены результаты экстрагирования трифлуралина из водно-ацетонитрильных растворов различными органическими растворителями. Показано влияние на степень экстракции природы экстрагента, соотношения воды и ацетонитрила, осуществлен подбор оптимального электролита и степени насыщения им водно-ацетонитрильного слоя. Наибольшие значения степени извлечения анализируемого вещества достигнуты при использовании в качестве экстрагента этилацетата, насыщенного водой. Рассчитана кратность экстрагирования, необходимая для извлечения заданных количеств трифлуралина из раствора вода-ацетонитрил (4:1) рассмотренным рядом растворителей.

09.01–02.11.1086.

340.6:616-072.5:547.857.4 Экспресс-определение кофеина в крови методом экстракционного вымораживания / *В. Н. Бехтерев, С. Н. Гаврилова, Е. П. Козина, И. В. Маслаков* // Судебно-медицинская экспертиза. — 2010. — № 5. — С. 22–24.

Разработан метод определения кофеина в сыворотке крови. Для устранения мешающего влияния матрицы пробы применена экстракция в сочетании с вымораживанием. Даны метрологические характеристики способа. Селектив-

ность определения обеспечена оптимальными условиями анализа методом высокоэффективной жидкостной хроматографии. Разработанная методика характеризуется простотой и скоростью выполнения исследования, улучшенными экономическими показателями.

**Див. також: 04.01–02.11.530,
12.01–02.11.1206.**

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Книги

09.01–02.11.1087.

343.141/143(075.8) Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність : навч. посіб. / *Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін*. — Х. : Право, 2010. — 112 с.

Здійснено теоретичний аналіз різноаспектних наукових підходів щодо структури поняття «оперативно-розшукова діяльність». Висвітлено проблематичні аспекти та суперечливі питання у дослідженні основних принципів ОРД. Вивчено суб'єкти ОРД та їх повноваження. Наведено науково обґрунтовану класифікацію оперативно-розшукових заходів та можливість використання результатів ОРД у кримінально-процесуальному доказуванні. Визначено підстави та порядок проведення оперативно-розшукових дій. Запропоновано додатки, в яких наведено зразки деяких документів, які складаються у ході ОРД. Розглянуто практику Європейського суду з прав людини щодо застосування спеціальних засобів розслідування.

Статті

09.01–02.11.1088.

343.985 Варданян А. В. Результаты оперативно-розыскной деятельности как источники доказательственной информации по уголовному делу / *А. В. Варданян* // Юрист-правовед. 2010. № 6. С. 61–63.

Изучены проблемы теоретического и практического характера, связанные с интерпретацией результатов ОРД в доказательства. Проанализированы факторы, объективно затрудняющие процесс формирования доказательственной информации на основе ОРД. Предложено расширить перечень оперативно-розыскных мероприятий, включив в него тактические операции по задержанию вооруженных преступников, освобождению заложников и др.

09.01–02.11.1089.

343.851(477+438) Калюк С. М. Правова основа взаємодії оперативних підрозділів МВС України та поліції Польщі у попередженні та роз-

критті злочинів / *С. М. Калюк* // Право і суспільство. 2010. № 5. С. 174–183.

Розглянуто особливості та визначено існуючі недоліки у правовому регламентуванні проведення спільних оперативно-розшукових, профілактичних заходів та їх застосування органами внутрішніх справ прикордонних регіонів України та Польщі. Відзначено міжнародні договори у сфері міжнародного співробітництва, що є основою правового регулювання взаємодії оперативних підрозділів МВС України та поліції Польщі у попередженні та розкритті злочинів, що вчиняються злочинними угрупованнями.

09.01–02.11.1090.

343.985 Мінка П. Я. Особливості правового регулювання оперативно-розшукової діяльності в країнах Співдружності Незалежних Держав / *П. Я. Мінка, А. В. Хридоchкін* // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ : зб. наук. пр. Д., 2010. Вип. 4. С. 339–346.

Здійснено аналіз сучасного законодавства країн СНД про оперативно-розшукову діяльність. Підкреслено, що майже в усіх країнах СНД (виняток становлять тільки Вірменія та Узбекистан) чинними є закони, що безпосередньо регламентують питання ОРД з відповідною назвою «Про оперативно-розшукову діяльність». Особливу увагу приділено завданням, принципам ОРД, а також питанням, пов'язаним із регулюванням правового статусу суб'єктів ОРД та проведенню оперативно-розшукових заходів в окремих країнах.

09.01–02.11.1091.

343.985+343.132 Настюк В. Я. Судова реформа та дотримання конституційних прав громадян у процесі оперативно-розшукової діяльності / *В. Я. Настюк* // Питання боротьби зі злочинністю : зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого НАПрН України [та ін.]. Х., 2010. Вип. 19. С. 267–270.

Розглянуто проблемні питання дотримання законності щодо прав громадян у процесі здійснення ОРД. Зазначено, що в процесі здійснення ОРД складається особливий вид правовідносин, який оформлюється у самостійну галузь наукових знань. Виокремлено специфічні відмінності даних правовідносин: негласність і конфіденційність їх за певних обставин. За критерієм функціональних прав і обов'язків, наведено класифікацію суб'єктів даних відносин: державні службовці в статусі співробітників оперативних апаратів – штатні, гласні і негласні, судді, працівники прокуратури, а також особи, що залучаються до співпраці з оперативниками на засадах добровільності – позаштатні гласні і негласні співробітники.

09.01–02.11.1092.

343.985:343.37 Проценко М. В. Питання щодо взаємодії слідчих та оперативно-розшукових підрозділів при виявленні злочинів, вчинених організованими групами / *М. В. Проценко* // Часопис Київського університету права. — 2010. № 4. С. 285–288.

Вивчено проблемні питання щодо взаємодії слідчих та оперативно-розшукових підрозділів при виявленні злочинів, вчинених організованими групами. Проаналізовано форми взаємодії слідчого й оперативного співробітника, які характерні для розслідування організованих економічних злочинів. Зазначено завдання, які мають вирішуватися на початковому етапі розслідування. Визначено необхідну умову успішної діяльності слідчо-оперативних груп. Підкреслено, що найефективніша організація розслідування економічних злочинів можлива тільки при створенні слідчо-оперативних груп на стадії виявлення ознак злочинної діяльності з дотримання певних принципів.

09.01–02.11.1093.

343.85:261.8 Халілев Р. А. Оперативно-розшукове запобігання злочинній діяльності у сфері міжетнічних та міжконфесійних відносин: теоретичний аналіз / *Р. А. Халілев* // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ : зб. наук. пр. — Д., 2010. Вип. 3. С. 297–305.

Розглянуто заходи протидії злочинності, надано теоретичний аналіз злочинної діяльності у сфері міжетнічних та міжконфесійних відносин. Уточнено сутність, завдання та напрямки оперативно-розшукового запобігання злочинності. Проаналізовано публікації, в яких започатковано розв'язання даної проблеми.

09.01–02.11.1094.

343.132:343.352 Хомич В. М. Оперативний експеримент и провокация взятки / *В. М. Хомич* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 54. С. 276–281.

Проанализирована реализация цели выявления и пресечения фактов взяточничества со стороны должностных лиц посредством оперативно-розыскной деятельности. Рассмотрены основные специфические особенности оперативного эксперимента. Отмечены основные задачи предупреждения скрытых коррупционных форм преступной деятельности, которые решаются проведением оперативного эксперимента: в целях подтверждения совершения объектом оперативного интереса противоправных действий и их пресечения в контролируемом состоянии; в целях выявления и пресечения преступной деятельности.

СУДОУСТРІЙ

Книги

10.01–02.11.1095.

347.97/99(477).001.73 Кивалов С. В. Судебная реформа в Украине: разочарования и надежды / С. В. Кивалов ; ОНЮА. — О. : Юрид. л-ра, 2010. — 273 с.

Освещены события, связанные с осуществлением судебной реформы в Украине, начиная с 1992 г., а именно рассмотрены узловые вопросы, касающиеся изменений в законодательстве, судоустройстве и связанных с ними норм процессуального законодательства. Проведено сравнительное исследование дореформенной судебной системы и изменений, происшедших в результате реформаторских усилий 90-х годов XX и первого десятилетия XXI ст. Подробно проанализированы процессы обсуждения и принятия ЗУ «О судоустройстве и статусе судей» от 7 июля 2010 г. и перспективы продолжения и завершения судебной реформы.

Див. також: 08.01–02.11.846,
11.01–02.11.1143.

Автореферати

Див. : 09.01–02.11.952.

Статті

10.01–02.11.1096.

347.991(477) Антоненко Л. Чи зможе закон «Про судоустрій і статус суддів» зробити українські суди більш ефективними? / Леонід Антоненко, Ярослав Петров // Юридичний журнал. — 2010. — № 9. — С. 98–101.

Розглянуто зміни у статусі Верховного Суду України, зазначено про створення Вишого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ. Обґрунтовано спрощення та прискорення судових процедур за новим ЗУ «Про судоустрій і статус суддів». Зазначено про введення більш ефективної та прозорої процедури призначення суддів. Вміщено таблицю скорочення строків розгляду справ за реформованим процесуальним законодавством.

10.01–02.11.1097.

347.962.2(470) Багаутдинов Ф. Н. Требования к кандидатам на должность судьи в современных условиях / В. Н. Багаутдинов, М. М. Хайруллин // Российская юстиция. — 2010. — № 12. — С. 37–40.

На основе обобщения данных и происходящих в составе судейского корпуса изменений

рассмотрены вопросы деятельности экзаменационных комиссий при квалификационных коллегиях судей. Выдвинуты предложения о совершенствовании положений закона о требованиях, предъявляемых к кандидатам на должность судьи, а именно изменить требования к возрасту кандидата в судьи: мировой судья, судья районного суда, гарнизонного военного суда — возраст 27 лет; судья арбитражного суда региона — 30 лет.

10.01–02.11.1098.

347.931(470) Вологин М. В. Актуальные проблемы упрощения содержания судебных актов / М. В. Вологин // Юрист-правовед. — 2010. — № 5. — С. 112–115.

Исследована суть проблемы упрощения судебных актов. Подчеркнуто, что суды РФ нередко принимают судебные акты, содержание которых не соответствует предъявляемым требованиям, что влечет за собой появление судебных ошибок и вынесение неправосудных решений. Предложено осуществить ряд изменений в действующем процессуальном законодательстве, установив более жесткие требования к содержанию решений судов.

10.01–02.11.1099.

347.962.7 Галайденко Т. В. Фінансово-правові гарантії принципу незалежності суддів / Т. В. Галайденко // Право і суспільство. — 2011. — № 1. — С. 88–95.

Проаналізовано одну із важливих гарантій принципу незалежності суддів. Обґрунтовано, що належна оплата праці судді і право судді на відставку належать до фінансово-правових гарантій незалежності суддів, призначенням яких є належне матеріальне забезпечення судді під час виконання своїх посадових обов'язків і після завершення суддівської кар'єри. Розглянуто іноземний досвід з даного питання, що свідчить про значні ризики проявів корупції у суддівському корпусі у разі незадовільного грошового утримання суддів, що є неприпустимим у правовій державі.

10.01–02.11.1100.

347.97/99(477+71) Голосніченко І. Управління в судах: український і зарубіжний досвід / І. Голосніченко, П. Соломон // Право України. — 2010. — № 9. — С. 221–226.

У скороченому вигляді надано результати дослідження, що здійснене у межах Українсько-канадського проекту судової співпраці на предмет внутрішнього управління у суді. Розкрито роль адміністратора суду, доступ до правосуддя, автоматичний розподіл судових справ між судьями, використання інформаційних технологій в управлінській діяльності суду, суддівське самоврядування та проблеми безпеки суду.

10.01–02.11.1101.

347.962(470):(368.91+369.22) Ермошин Г. Т. Государственное страхование судей: мифы и реальность / Г. Т. Ермошин // Российская юстиция. — 2010. — № 12. — С. 18–21.

Освещены результаты анализа законодательства РФ о государственном страховании жизни, здоровья и имущества судей, которое является одной из важнейших форм социально-правовой защиты судей и членов их семей. Статистика свидетельствует, что число преступных посягательств на судей и членов их семей, совершенных вне зданий судов, из года в год растет, вследствие чего данная форма социально-правовой защиты судей и членов их семей приобретает особую актуальность. Однако реализация государственного страхования жизни, здоровья и имущества судей в полном соответствии с законодательством невозможна. На примерах раскрыта сущность имеющихся проблем. Рассмотрен вопрос о приведении российского законодательства в данном аспекте в соответствие с требованиями современности, сформулированы конкретные предложения по его совершенствованию.

10.01–02.11.1102.

342.565.4(477) Затираха І. О. Система адміністративних судів та її вдосконалення / І. О. Затираха // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 4. — С. 139–143.

Проаналізовано питання організації та побудови системи адміністративних судів. Звернено увагу на варіанти побудови даної системи з урахуванням європейських стандартів. Вивчено теоретичне значення поняття «система». Розглянуто специфіку системи адміністративних судів, що відокремлює її від системи інших судів. Шляхом внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України стосовно повноважень Верховного Суду України сформульовано пропозиції щодо удосконалення норм чинного процесуального законодавства.

10.01–02.11.1103.

347.962.2(477) Ігонін Р. В. Повноваження Вищої ради юстиції у сфері кадрового забезпечення суддівського корпусу України / Р. В. Ігонін // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. — С. 238–243.

Розглянуто проблеми кадрового забезпечення суддівського корпусу України. Проаналізовано відповідні повноваження Вищої ради юстиції: повноваження щодо формування суддівського корпусу України (призначення на посаду судді вперше; призначення суддів на посади голови суду, заступника голови суду); повноваження щодо звільнення судді, голови суду, заступника голови суду, які реалізуються поза рамками дисциплінарного провадження (звільнення суду, які реалізуються поза рамками дисциплінарного провадження, звільнення судді за загальними обставинами та звільнення суддів з посад голо-

ви суду, заступника голови суду); повноваження у зв'язку з розглядом скарг на рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, прийнятих у процесі призначення чи обрання суддів на посаду.

10.01–02.11.1104.

340.701 Кивалов С. В. Перспективы совершенствования системы уголовной юстиции и судебная реформа / С. В. Кивалов // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2010. — Вип. 54. — С. 7–10.

Обосновано формування нової структури вертикалі уголовної юстиції в період судової реформи. Підкреслена необхідність створення додаткових умов підвищення ефективності діяльності судей, установлення справедливої процедури відбору судових кадрів. Зазначено посилення дійсної незалежності судей.

10.01–02.11.1105.

347.962.6(477) Кохан В. П. Нове у законодавстві про дисциплінарну відповідальність суддів / В. П. Кохан // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. — С. 270–275.

Здійснено аналіз підстав дисциплінарної відповідальності суддів. З'ясовано позитивні й негативні моменти правового регулювання дисциплінарної відповідальності суддів ЗУ «Про судоустрій і статус суддів». У порівняльному аспекті охарактеризовано законодавство про дисциплінарну відповідальність суддів у динаміці його розвитку. Розглянуто проблему дисциплінарних стягнень суддів, обґрунтовано необхідність визнання звільнення з посади видом дисциплінарного стягнення суддів. Проаналізовано процедуру дисциплінарного провадження щодо суддів та систему органів, що його здійснюють.

10.01–02.11.1106.

347.962.3 Кучинська О. П. До питання про внутрішнє переконання судді / О. П. Кучинська // Право і суспільство. — 2010. — № 5. — С. 60–63.

Розкрито зміст поняття «внутрішнє переконання» з наукової точки зору та з точки зору його практичної реалізації. Виділено, що судді є залежними від певних факторів, які прямо впливають на їх внутрішнє переконання, що в кінцевому результаті відображається на судовому рішенні. Підкреслено, що на внутрішнє переконання впливає недосконалість законодавства.

10.01–02.11.1107.

347.995(470) Лукоянов Д. Н. Функции председателя районного суда / Д. Н. Лукоянов // Российская юстиция. — 2010. — № 11. — С. 49–52.

Показана ефективність здійснення правосуддя районними судами, которая зависит от

правильной, рациональной организации работы суда. Отмечено, что в этой связи большое значение имеет необходимость правового закрепления функций председателя районного суда. Проанализировано действующее законодательство России, приведены мнения ученых по проблеме исследования. Предложено авторское рассмотрение понятия «функции председателя районного суда», выделены их виды. Сформулированы предложения по внесению изменений в законодательство.

10.01–02.11.1108.

340.15(430):347.991 Мазур Т. В. Система высших судов Германии. Особенности организации и взаимодействия / Т. В. Мазур // Закон и право. — 2010. — № 9. — С. 16–18.

Рассматриваются особенности организации и взаимодействия высших судов Германии. Акцентируется внимание на организацию правосудия в Германии на федеральном уровне, с учетом того, что судебная система в этой стране характеризуется двумя основными факторами: во-первых, федеративным устройством государства, во-вторых, разделением на несколько юрисдикций.

10.01–02.11.1109.

347.97/99(470) Малько А. В. Судебные акты как особая разновидность правовых актов / А. В. Малько, Д. С. Семикин // Российский юридический журнал. 2010. № 5. С. 34–39.

Сформулировано общее понятие судебного акта, проанализированы его признаки. Приводится классификация судебных актов. Представлены виды решений: приговор, вердикт, определение, постановление. Показана роль судебных актов в современной правовой системе РФ.

10.01–02.11.1110.

347.962 Михайловская И. Проблема критериев оценки судебной деятельности / Инга Михайловская // Сравнительное конституционное обозрение. 2010. № 5. С. 118–127.

Рассмотрено реальное функционирование судебных органов, которое определяется не только конституционной и законодательной основой, но и многими факторами неюридического характера. Проанализированы процессы управления в системе судебных органов. Выделено, что иерархическое построение судебных органов (вышестоящие и нижестоящие суды) определяет субъект управления и объект воздействия, механизм формирования судебной практики, кадровый состав судей и другие моменты функционирования судебной власти. Представлены статистические данные о работе судов общей юрисдикции.

10.01–02.11.1111.

343.195:347.91/95 Моисеева Т. В. Прения сторон условие, обеспечивающее объективность присяжных заседателей / Т. В. Моисеева // Российская юстиция. — 2010. — № 11. — С. 36–40.

Рассмотрена роль судебных прений для присяжных заседателей при разбирательстве фактических обстоятельств уголовного дела, при определении ценности и доказательственном значении полученных сведений, на основании чего выносится законный и обоснованный вердикт. Подчеркнуто, что при этом важное значение для обеспечения объективности и беспристрастности присяжных заседателей имеет соблюдение сторонами установленных законом ограничений содержания прений в суде с участием присяжных заседателей.

10.01–02.11.1112.

347.97/99 Москвич Л. М. До питання практики оцінки якості судових систем / Л. М. Москвич // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 9. — С. 100–107.

Досліджено досвід США, Сінгапуру, Нідерландів, Фінляндії щодо виміру якості судових систем. Окрему увагу приділено аналізу європейських ініціатив по розробці моделей оцінки якості суду. Оцінено можливість використання світових практик з оцінки якості судової системи в Україні. Обґрунтовано доцільність опрацювання Стандартів якості судової системи під час проведення судової реформи.

10.01–02.11.1113.

347.97/99 Москвич Л. М. Проблеми забезпечення незалежності судової системи / Л. М. Москвич // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 108. — С. 189–198.

Досліджено співвідношення управлінських процесів, що протікають у судовій системі, та принципу незалежності суддів. Обґрунтовано, що реалізація права судді самостійно приймати рішення у рамках своїх повноважень забезпечується не тільки нормативно встановленими гарантіями, а й внутрішніми якостями судді. Запропоновано внести у судову практику певні стандарти якості прийнятих рішень, а також інші правила, яким повинна відповідати діяльність судді.

10.01–02.11.1114.

347.962(477).001.73 Обрусна С. Ю. Судова реформа в Україні: теоретико-методологічний аспект / С. Ю. Обрусна // Право і суспільство. 2010. № 6. С. 37–42.

Висвітлено теоретико-методологічні проблеми проведення судової реформи в Україні. Проаналізовано основні етапи впровадження реформування: початковий або підготовчий; правотворчий; етап впровадження реформи; етап коригування. Визначено загальні принципи управління процесом реформування у судовій сфері. Досліджено управлінську діяльність у процесі її проведення.

10.01–02.11.1115.

347.962.1(477) Тарасишина О. М. Справедливість і толерантність — якості судді в Україні

/ О. М. Тарасишина // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. О., 2010. Вип. 40. С. 588—593.

Здійснено аналіз ролі толерантності та справедливості у системі моральних якостей судді у сучасній Україні. Розглянуто процесуальні особливості поведінки під час судового засідання. Запропоновано внести зміни в ЗУ «Про статус суддів» та зазначити, що порушення суддями даних принципів призводить і до порушення ними присяги, є наслідком порушення процедури звільнення судді з посади за особливих обставин.

10.01—02.11.1116.

347.962.2(477) Харчук В. Інститут відводу судді: деякі проблеми реалізації у процесуальному праві України / Василь Харчук // Юридичний журнал. 2010. № 9. С. 64—68.

Розглянуто об'єктивні та суб'єктивні підстави відводу суду та порядок вирішення заявлено-го відводу, що є єдиними у різних видах судочинства і мають бути визначені однаково, якщо інше не впливає зі специфіки окремого виду судового процесу. Особливу увагу приділено суб'єктивним підставам відводу. Запропоновано у ЦПК України та КАС України здійснити заміну суб'єкта, який повинен вирішувати заяву про відвід.

Див. також: 01.01—02.11.34, 01.01—02.11.82, 02.01—02.11.129, 02.01—02.11.154, 02.01—02.11.169, 02.01—02.11.206, 04.01—02.11.529, 05.01—02.11.572, 07.01—02.11.746, 11.01—02.11.1185.

ПРОКУРАТУРА

Книги

10.01—02.11.1117.

343.163(477)(075.8) Козьяков І. М. Прокурор в апеляційному провадженні у кримінальних справах: навч. посіб. / І. М. Козьяков, Н. В. Лісова; МОН України. — К.: Алерта, 2010. 148 с.

На основі кримінально-процесуального законодавства, узагальнення практики участі прокурорів в апеляційному провадженні та власного практичного досвіду науковців, розглянуто актуальні правові проблеми інституту апеляційного провадження у кримінальному судочинстві. Проведено теоретичний аналіз наукових підходів щодо структури, змісту та видів апеляцій. Розглянуто реалізацію повноважень прокурора у даній сфері. Запропоновано авторську методику виявлення судових помилок, що можуть бути підставами для апеляції. Викладено апробовані в практичній діяльності рекомендації з питань підготовки прокурора до участі в апеляційному

провадженні. Розроблено тактику цього виду прокурорської діяльності.

Автореферати

10.01—02.11.1118.

347.963(477)(043.3) Лапкін А. В. Організаційно-правові основи діяльності прокурора із забезпечення прав і законних інтересів потерпілого в кримінальному судочинстві України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.10 / Лапкін Андрій Васильович; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого». Х., 2011. 24 с.

Розроблено механізм забезпечення прав і законних інтересів потерпілого у кримінальному судочинстві України, визначено природу діяльності прокурора у цьому механізмі. Виокремлено правові основи діяльності прокурора із забезпечення прав і законних інтересів потерпілого на міжнародному та національному рівнях. Окреслено предмет та завдання діяльності прокурора із забезпечення прав і законних інтересів потерпілого, її принципи. Сформульовано систему організаційних заходів щодо забезпечення прав потерпілого засобами прокурорської діяльності. Запропоновано методику діяльності прокурора із забезпечення прав потерпілого. Внесено пропозиції у галузі міжнародного, конституційного, кримінально-процесуального права, законодавства України про прокуратуру щодо забезпечення прав і законних інтересів потерпілого.

Див. також: 09.01—02.11.961.

Статті

10.01—02.11.1119.

342.56:347.963 Байкин И. М. Статус прокуратуры и законодательная ветвь власти / Иван Михайлович Байкин // Конституционное и муниципальное право. 2010. № 12. С. 19—23.

Проведен аналіз функцій і повномочий органів прокуратури у законодавчій ветви влади. В обґрунтування своєї позиції автор приводить теоретичні і практичні роздуми про те, що прокуратура не є елементом законодавчої ветви влади, її спеціальним органом по реалізації функцій парламентського контролю за виконанням законів. Указано, що теоретична конструкція входження прокуратури в склад законодавчої влади на правах контрольного органу представляється далеко не безупечною.

10.01—02.11.1120.

347.963:351.81 Басай В. Д. Межі прокурорського нагляду за додержанням і застосуванням законів на транспорті / В. Д. Басай, Б. П. Сірко // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корещького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. — С. 232—238.

Проаналізовано межі прокурорського нагляду за додержанням і застосуванням законів на транспорті за колом нормативно-правових актів, піднаглядних йому суб'єктів і за компетенцією транспортних прокуратур та їх завданнями. Відзначено, що прокурорський нагляд обмежується повноваженнями транспортних прокурорів як щодо виявлення порушень законів і причин та умов, що сприяли їх вчиненню, так і щодо реагування на ці порушення. Особливу увагу звернено на участь прокурора у провадженні таких слідчих дій, як огляд місця події, освідування потерпілого, допити та ін. Обґрунтовано відповідні пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства про прокурорський нагляд.

10.01–02.11.1121.

347.963+343.163 Давиденко Л. М. Про подвійний характер прокурорської діяльності у кримінальному судочинстві / Л. М. Давиденко, П. М. Каркач, М. Л. Давиденко // Право і суспільство. 2010. № 6. С. 225–229.

Розглянуто процесуальний статус прокурора. Проаналізовано його подвійний характер: він виступає спочатку як обвинувач, а потім як правоохоронець. Визначено, що прокурор може виступати і як обвинувач у кримінальному процесі, і як правоохоронець. Обґрунтовано функції діяльності прокурора у кримінальному судочинстві: охорона прав і законних інтересів учасників кримінального судочинства та підтримання режиму законності у цій сфері; обвинувачення (кримінальне переслідування) осіб, які вчинили злочин.

10.01–02.11.1122.

343.163:343.37 Жубрин Р. Прокурорский надзор за исполнением законов о противодействии легализации преступных доходов / Р. Жубрин // Законность. 2010. № 9. С. 22–25.

Рассмотрены вопросы выявления и предупреждения правонарушений прокурором при осуществлении надзора за исполнением законов о противодействии легализации преступных доходов. Проанализирована методика надзора, которой должен обладать прокурор для эффективности выявления правонарушений. Выделен ряд соответствующих мер реагирования, которые применяет прокурор по результатам проверки при выявлении нарушений.

10.01–02.11.1123.

343.163+343.161 Крюков В. Ф. Прокурор в стадии апелляционного пересмотра уголовных дел: процессуальные и организационные аспекты / В. Ф. Крюков // Российская юстиция. 2010. № 12. С. 27–30.

Показано место и роль прокурора в выявлении и устранении ошибок в приговоре или ином судебном решении, постановленных мировым судьей и не вступивших в силу. Подчеркнуто, что прокурор является ведущим субъектом сторон процесса, инициирующим проверку судебных актов мирового судьи на предмет их право-судности. Сделан вывод о несовершенстве пра-

вового регулирования стадии апелляционного рассмотрения уголовных дел, внесены предложения по совершенствованию уголовно-процессуального закона.

10.01–02.11.1124.

347.963(477)+342.56:347.963 Лелиця В. В. Представительство прокуратурой интересов держави в суді, його особливості та форми / В. В. Лелиця // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 109. — С. 274–280.

Проаналізовано одну із конституційних функцій прокуратури. Розглянуто завдання прокурора у судовому процесі, розтлумачено поняття «державні інтереси». Розкрито головні відмінні особливості прокурорського представництва. Підкреслено про представництво інтересів держави прокурором та його самостійне процесуальне становище.

10.01–02.11.1125.

347.963(477) Медведько О. І. Зовнішня організаційно-управлінська діяльність Генерального прокурора України / О. І. Медведько // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 54. — С. 10–18.

Висвітлено та проаналізовано проблемні питання правового статусу Генерального прокурора України. Маються на увазі випадки, коли Генеральний прокурор представляє прокуратуру України перед усім суспільством і навіть на міжнародному рівні, наприклад у рамках Міжнародної асоціації прокурорів, або беручи участь у зустрічах генеральних прокурорів країн Ради Європи чи СНД. Здійснено порівняння положень законодавства України, Росії, Молдови, Азербайджану та ін. з приводу визначення організаційно-управлінських повноважень Генерального прокурора.

10.01–02.11.1126.

343.163 Римарчук О. Прокурорський нагляд за діяльністю органу дізнання у стадії порушення кримінальної справи / Ольга Римарчук // Підприємництво, господарство і право. — 2010. № 9. С. 166–170.

Розглянуто питання, пов'язані з прокурорським наглядом за провадженням дізнання, зокрема, проблему визначення повноважень прокурора щодо здійснення нагляду за діяльністю органів дізнання у стадії порушення кримінальної справи. Визначено завдання прокурорського нагляду у стадії порушення кримінальної справи. Зазначено способи виявлення прокурором порушень вимог закону про реєстрацію заяв та повідомлень про злочини.

10.01–02.11.1127.

342.72/73:347.963 Руденко В. Ю. Проблеми становлення прокуратури як державного органу, що здійснює нагляд за дотриманням прав і свобод людини і громадянина / В. Ю. Руденко //

Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 50. С. 207–210.

Розглянуто та проаналізовано історію становлення та розвитку інституту прокуратури. Досліджено природу дореволюційної прокуратури. Особливий акцент зроблено на дослідженні тенденцій і суперечностей розвитку прокуратури цього періоду у контексті дотримання прав і свобод людини і громадянина.

10.01–02.11.1128.

343.163 Супрун С. В. Прокурорский надзор и ведомственный контроль: соотношение и перспективы развития / С. В. Супрун // Российская юстиция. — 2010. — № 12. — С. 46–48.

Обосновано місце норми, надаваної особі, що виконує функції слідчого або дознавача в статусі керівника слідчого органу, органу дознання або начальника підрозділу дознання. Виділено, що ця норма має контрольну юридичну природу і повинна знаходитися в системі ведомственного контролю. Підкреслено, що в перспективі прокурорський надзор за органами попереднього слідства і дознання може прийняти риси загального нагляду і здійснюватися в межах виявлення помилок попереднього розслідування і вимоги до відповідних посадових осіб їх усунення.

Див. також: 05.01–02.11.567, 09.01–02.11.968,
09.01–02.11.971, 09.01–02.11.977,
09.01–02.11.979,
09.01–02.11.1022,
09.01–02.11.1023.

АДВОКАТУРА

Книги

10.01–02.11.1129.

347.965(477)(075.8) Бакаєнова Н. М. Адвокатура України : навч.-метод. посіб. / Н. М. Бакаєнова ; НУ ОЮА. О. : Фенікс, 2010. 58 с. — (Навчально-методичні посібники).

Викладено основні науково-теоретичні та практичні положення курсу «Адвокатура України» відповідно до навчальних програм юридичних вищих навчальних закладів. Надано робочу програму, теми курсових робіт. Вміщено контрольні питання для самоконтролю та до заліку, що дадуть змогу орієнтуватися у законодавстві про адвокатуру та вирішувати конкретні правозастосовальні ситуації за участю адвоката.

Статті

10.01–02.11.1130.

343.121.4(470) Белов Н. Н. Оценка профессиональных услуг адвоката / Н. Н. Белов // Акту-

альные проблемы державы и права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. О., 2010. Вип. 54. С. 289–294.

Опубликован системный анализ судебного процесса, имеющий целью построение базиса программных объектов будущего юридического робота. Предложена модельная система мотиваций клиента и адвоката в рамках судебного процесса, которая позволяет создать процедуру выбора клиентом адвоката. Рассмотрен вопрос об оплате адвоката, оценивания услуг адвоката клиентом.

10.01–02.11.1131.

343.121.4 Белоковильский М. С. Участие адвоката в проверке и оценке допустимости заключения эксперта в уголовном процессе: анализ соблюдения требований закона на этапах производства судебной экспертизы и оформления заключения эксперта / М. С. Белоковильский // Адвокат. 2010. № 9. С. 18–23.

Проанализированы правила соблюдения требований закона на этапах производства судебной экспертизы и оформления заключения эксперта. Рассмотрен надлежащий порядок производства судебной экспертизы, процесс включения в состав комиссии экспертов лиц, не указанных в Постановлении о назначении судебной экспертизы. Выделены типичные нарушения закона, связанные с производством экспертизы ненадлежащим субъектом. Отслежены случаи некомпетентности эксперта в силу отсутствия у него специальных познаний.

10.01–02.11.1132.

347.965.6 Карпова Т. М. Ответственность адвоката юридическая ответственность специального субъекта / Татьяна Михайловна Карпова // Адвокатская практика. 2011. № 1. — С. 27–32.

Изучен вопрос ответственности адвоката, определения ее сущности как юридической ответственности специального субъекта. Выделены особенности ответственности адвоката, рассмотрены виды ответственности адвоката. Раскрыты некоторые проблемы, связанные с привлечением адвоката к ответственности. Внесены предложения по совершенствованию действующего законодательства в данной сфере правового регулирования.

10.01–02.11.1133.

347.965:342.726 Колобашкина С. С. Конституционные основы адвокатской деятельности (обеспечение доступа к правосудию, право на судебную защиту и квалифицированную юридическую помощь) / Светлана Сергеевна Колобашкина // Адвокатская практика. — 2010. — № 5. — С. 33–37.

Проанализированы вопросы, связанные с конституционными основами адвокатской деятельности. Обоснован вывод о том, что обеспечение доступа к правосудию неразрывно связано с правом на судебную защиту, применитель-

но к которому автором охарактеризована его правовая природа и структура. Особое внимание уделено проблемам доступа к правосудию и возможным путям их решения. Выделена проблема, возникающая применительно к праву на получение квалифицированной юридической помощи — критерии определения квалифицированности такой помощи.

10.01—02.11.1134.

347.965.3(170) Кручинин Ю. С. Пробелы в регулировании отдельных вопросов дисциплинарного разбирательства в отношении адвокатов / *Юрий Сергеевич Кручинин* // Адвокатская практика. 2010. № 5. С. 19—23.

Определен круг проблем, возникающих в процессе применения Кодекса профессиональной этики адвоката (КПЭА). Сделан анализ несовершенства норм КПЭА, неконкретности формулировок, отсутствия логической последовательности в изложении материала. Освещена проблема отсутствия единого процессуального документа, регулирующего работу квалификационной комиссии на всех этапах ее деятельности.

10.01—02.11.1135.

347.965.5(37) Макаров С. Ю. Вечность проблем адвокатской этики на примере деятельности адвокатов Древнего Рима / *Сергей Юрьевич Макаров* // Адвокатская практика. 2010. № 5. С. 23—26.

Проанализировано формирование правовых систем некоторых европейских стран на основе традиций адвокатуры Древнего Рима. Рассмотрены некоторые этические нормы для адвокатов, которые сохраняют свои вневременные значения. Проведено сравнение современных требований с требованиями, существовавшими в Древнем Риме, на примерах, взятых из источника «Письма Плиния Младшего».

10.01—02.11.1136.

347.965.4 Мельниченко Р. Г. Стандарты качества адвокатских услуг / *Роман Григорьевич Мельниченко* // Адвокатская практика. 2010. — № 5. — С. 26—30.

Проанализированы стандарты качества адвокатских услуг, оценка работы адвоката по положительному и негативному результату. Выделены проблемы, возникающие при использовании данных вопросов. Рассмотрены принципы разработки стандартов качества, определены группы стандартов, освещены формальные стандарты качества адвокатских услуг.

10.01—02.11.1137.

347.965.6(177) Обловацка Н. О. Страхование профессиональной ответственности адвокатов Украины / *Н. О. Обловацка* // Адвокат. 2010. № 9. С. 25—28.

Досліджено аспекти страхування професійної діяльності адвокатів в Україні, що покликане забезпечити захист фахівців юридичної сфери від судових позовів та одночасно гарантувати

клієнтам захист їх прав. Розглянуто види захисту професійної відповідальності адвокатів. Запропоновано внести зміни до нормативно-правових документів щодо страхування професійної відповідальності адвокатів шляхом удосконалення ЗУ «Про адвокатуру», в якому варто зазначити умови страхування професійної діяльності адвокатів.

10.01—02.11.1138.

343.121.4:174 Озорнина Д. М. Этические проблемы участия адвоката в судебном разбирательстве в уголовном процессе / *Дарья Михайловна Озорнина* // Адвокатская практика. 2010. № 6. С. 23—27.

Освещены вопросы этики адвокатской деятельности в уголовном процессе. Рассмотрены основные этические проблемы — принятия поручения, альтернативной защиты, коллизионной защиты. Проанализированы положения Кодекса профессиональной этики, мнения некоторых исследователей, положения законодательства. Также затронуты вопросы общей этики.

10.01—02.11.1139.

347.965 Понасюк А. М. Выполнение адвокатом роли медиатора как особый вид адвокатской деятельности / *А. М. Понасюк* // Адвокат. — 2010. — № 9. — С. 24—29.

Рассмотрена возможность и значимость осуществления адвокатом деятельности медиатора в свете принятия Федерального закона «Об альтернативной процедуре урегулирования споров с участием посредника (процедуре медиации)». Выполнение адвокатом роли медиатора проанализировано в качестве принципиально нового вида адвокатской деятельности. Выделены отличительные признаки данного вида адвокатской деятельности от традиционной. Раскрыты особенности оказания адвокатом-медиатором юридической помощи сторонам спора. Перечислены основные преимущества приглашения адвоката в качестве медиатора, указаны формы организации работы адвокатов-медиаторов.

10.01—02.11.1140.

347.965:378.14 Скрябін О. М. Юридично-психологічні аспекти професійної підготовки майбутніх адвокатів / *О. М. Скрябін* // Право і суспільство. 2011. № 1. С. 236—240.

Виявлено юридично-психологічні аспекти професійної підготовки майбутніх адвокатів. Здійснено аналіз та розроблено пропозиції стосовно внесення змін у законодавство, що регламентує діяльність адвокатів, та порядку складання кваліфікаційних іспитів у регіональних кваліфікаційно-дисциплінарних комісіях адвокатури. Виділено недоліки у Порядку та Програмі складання кваліфікаційних іспитів. Розглянуто види професійної компетентності адвоката: правова компетентність; пізнавальна; комунікативна; організаторська; конструктивна; психологічна; засвідчувальна; технічна. Зазначено активні форми та методи навчання при проведенні про-

фесійно-психологічної підготовки у навчальному процесі ВНЗ.

10.01—02.11.1141.

347.965 Ходилина М. В. Правовая позиция адвоката-защитника / *Мария Викторовна Ходилина* // Адвокатская практика. 2010. № 6. С. 16—21.

Подробно изучены такие понятия, как <позиция>, <правовая позиция>, <правовая позиция адвоката-защитника>. Проанализированы неко-

торые взгляды ученых относительно объема данных понятий. Выделено, что позиция защиты полностью зависит от отношения его подзащитного к предъявленному обвинению. В связи с этим рассмотрены виды правовых позиций адвоката-защитника, а также те условия, от которых зависит их определение. Обоснован такой феномен, как профессиональная деформация адвоката, с чем это связано и каким образом она может влиять на формирование правовой позиции по делу.

Книги

11.01–02.11.1142.

341.217(4/7) Білоцький С. Д. Миротворчі операції НАТО в Південно-Східній Європі. Міжнародно-правовий аспект: монографія / С. Д. Білоцький; за ред. О. В. Задорожного; Київ. держ. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. К.: Проміні, 2010. 270 с.

Досліджено міжнародно-правові проблеми здійснення миротворчої діяльності регіональними організаціями на прикладі операцій НАТО у Південно-Східній Європі. Розглянуто національно-правові засади співробітництва України з НАТО. Проаналізовано трансформацію НАТО протягом 90-х рр. XX ст., визначено вплив організації на формування сучасної миротворчості. Розглянуто угоди, укладені за участі НАТО щодо проведення миротворчих операцій і їхню відповідність імперативним нормам міжнародного права. Досліджено процедуру розширення Організації Північноатлантичного договору. Здійснено аналіз правових засад здійснення НАТО гуманітарної інтервенції у Косово (Сербія) та наслідків цієї операції для розвитку міжнародного права.

11.01–02.11.1143.

341.231.14:347.91/95 Бурков А. Л. Конвенция о защите прав человека в судах России / А. Л. Бурков. — М.: Волтерс Клувер, 2010. — 448 с.

Исследована степень применения Конвенции о защите прав человека и основных свобод в судах России. Значительное внимание уделено проблемам, с которыми юристы сталкиваются при ведении дел с использованием положений Конвенции. Рассмотрен специфический инструмент российской правовой системы, которым оперируют юристы для применения Конвенции

Постановления пленума Верховного Суда РФ. Предложено представителям академических кругов вступить в дискуссию относительно предложенного, отличного от общепринятого, видения природы постановлений Пленума Верховного Суда РФ (административный, нежели судебный акт), а также относительно неоднозначного вопроса применения Конвенции в российской судебной системе.

11.01–02.11.1144.

341.1/8:349.6(075.8) Задорожний О. В. Міжнародне право навколишнього середовища: підручник / О. В. Задорожний, М. О. Медведєва; МОН України, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. К.: Проміні, 2010. 510 с. (Б-ка каф. міжнар. права).

Розглянуто загальні питання міжнародного права навколишнього середовища: поняття, історія розвитку, джерела, принципи міжнародного права навколишнього середовища. Розкрито

сутність концепцій екологічної безпеки та стало-го розвитку. Визначено перспективи та напрями діяльності міжнародних організацій у сфері охорони навколишнього середовища. Здійснено аналіз особливостей міжнародної відповідальності та реалізації міжнародно-правових норм у галузі охорони довкілля. Спеціальна частина включає актуальні питання охорони навколишнього середовища під час збройних конфліктів, міжнародно-правового регулювання поведінки з небезпечними для довкілля матеріалами, міжнародно-правової охорони морського, прісноводного середовища, атмосферного повітря і космічного простору, біорізноманіття Землі, довкілля Антарктики і Арктики, регіональної співпраці у цій сфері тощо.

11.01–02.11.1145.

341.123.043 Кононова К. О. Санкционные резолюции Совета Безопасности ООН и их имплементация в национальных правовых системах государств-членов: монография / К. О. Кононова. М.: Волтерс Клувер, 2010. 289 с.

Изучен нормативный и доктринальный материал, международная практика принятия и последующая внутригосударственная реализация санкционных резолюций Совета Безопасности ООН. Рассмотрены новые подходы к рассмотрению ряда правовых институтов и категорий, а также проблемы, возникающие в связи с их применением. Выделены вопросы по имплементации концепции «результативных» («целенаправленных») санкций Совета Безопасности ООН. Предложен механизм имплементации санкционных резолюций Совета Безопасности ООН в российской правовой системе. Обоснована необходимость дальнейшего развития коллективной обеспечительной системы поддержания международного мира и безопасности в связи с новыми вызовами и угрозами.

11.01–02.11.1146.

341.231.14:343.1 Макбрайд Д. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Джеремі Макбрайд. К.: КІС., 2010. 576 с.

Викладено вимоги Європейської конвенції з прав людини та практику Європейського суду з прав людини, які мають бути враховані суддями, прокурорами і адвокатами при тлумаченні й застосуванні норм кримінально-процесуальних кодексів та інших законодавчих актів, які стосуються сфери кримінального судочинства. Наведено витяги з ключових рішень Європейського суду та колишньої Європейської комісії з прав людини. Розглянуто рішення щодо заяв про порушення однієї чи декількох норм Європейської конвенції у процесі провадження слідства, висування обвинувачення або судового розгляду справ про інкриміновані злочини, а також у межах апеляційного чи іншого прова-

дження, що має відношення до кримінального процесу.

11.01—02.11.1147.

341.231.14 Практика Європейського суду з прав людини (питання кримінального судочинства) / уклад. Д. В. Ягунов ; за ред. та вступ. сл. Й. Л. Бронза. О. : Фенікс, 2010. 167 с.

Висвітлено структуру Конвенції про захист прав людини та основних свобод з відповідними Протоколами, положення яких стосуються забезпечення дотримання прав людини переважно у сфері кримінальної юстиції. Кожна стаття Конвенції супроводжується найважливішими положеннями окремих прецедентів з практики Європейського суду з прав людини, враховуючи його найбільш важливі справи. Джерелом текстів рішень Суду щодо України використано офіційні сайти Міністерства юстиції України та офісу Ради Європи в Україні, а також сайт Європейського суду з прав людини.

11.01—02.11.1148.

341(079) Трояновський О. В. Міжнародне право : екзаменаційний довідник / О. В. Трояновський, Ю. В. Чайковський, Н. О. Якубовська ; НУ ОЮА; Центр міжнар. права і правосуддя. — О. : Фенікс, 2010. — 246 с.

Видання є навчально-методичним посібником з дисципліни «Міжнародне право», що допоможе студентам систематизувати знання з пройденого курсу на етапі підготовки до заліку або екзамену, а також в оволодінні теоретичними положеннями науки міжнародного права, діючими нормами міжнародного права, їх призначенням і порядком застосування. Висвітлено основні, обов'язкові для вивчення за затвердженими програмами теми міжнародного права. Містить список скорочень та глосарій.

11.01—02.11.1149.

341.222(4)(075.8) Четвериков А. О. Правовой режим пересечения людьми внутренних и внешних границ государств членом Европейского Союза : учеб. пособие / А. О. Четвериков. М. : Волтерс Клувер, 2010. — 432 с.

Изучены правила пересечения гражданами России и другими физическими лицами государственных границ при совершении поездок на территорию Европейского Союза и их передвижении внутри Шенгенской зоны («Шенгенского пространства»). Учтены положения Лиссабонского договора о реформе ЕС, новейшие правовые акты ЕС по вопросам правового статуса иностранных граждан и последние изменения, внесенные в законодательство ЕС о режиме государственных границ. В приложение включены полные тексты на русском языке важнейших законодательных актов ЕС по рассматриваемым вопросам, в том числе Шенгенский кодекс о границах 2006 г. (в редакции 2009 г.) и Визовый кодекс ЕС 2009 г.

Див. також: 07.01—02.11.823.

Автореферати

11.01—02.11.1151.

341.24:341.176(4) Войченко С. В. Договори Ради Європи в кримінально-правовій сфері та їх імплементація в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Войченко Сергій Вікторович ; НУ ОЮА. О., 2010. 20 с.

Розглянуто договори Ради Європи у кримінально-правовій сфері, їх систематизацію та стан імплементації до правової системи України. На основі класифікації договорів Ради Європи залежно від предмета правового регулювання відокремлено групу договорів, які регулюють відносини у кримінально-правовій сфері. Визначено авторське поняття договорів Ради Європи у кримінально-правовій сфері. Окремо визначено місце Європейської конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (ЕКПЛ) у системі договорів Ради Європи у кримінально-правовій сфері. Досліджено особливості її імплементації до правової системи України. Проаналізовано практику Європейського суду з прав людини щодо найбільш поширених порушень відповідних положень ЕКПЛ. Вивчено концепцію міжнародної і національно-правової імплементації у теорії сучасного міжнародного права, на основі якої аналізується стан національно-правової імплементації договорів Ради Європи у кримінально-правовій сфері в Україні.

11.01—02.11.1151.

341.23(612) Ворошилова І. В. Реалізація Лівією міжнародно-правового принципу співробітництва : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Ворошилова Інна Валеріївна ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. К., 2010. 16 с.

Досліджено особливості реалізації Лівією міжнародно-правового принципу співробітництва. Виявлено детермінанти становлення і розвитку Лівії як суб'єкта сучасного міжнародного права. Проаналізовано вплив особливостей державного устрою Лівії на реалізацію нею міжнародно-правового принципу співробітництва. Досліджено практику реалізації Лівією міжнародно-правового принципу співробітництва на двох та багатосторонньому рівні, у тому числі в умовах дії режиму міжнародних санкцій Ради Безпеки ООН. Визначено правові механізми співробітництва Лівії з міжнародними універсальними та регіональними організаціями, відмічено основні форми правового регулювання транскордонного співробітництва Лівії та ЄС у рамках механізмів Євросередземноморського партнерства. Окреслено перспективи розвитку двостороннього співробітництва Лівії з Росією і Україною, а також у форматі Росія — Лівія — Україна.

11.01—02.11.1152.

341.6:341.3:343.13 Гутник В. В. Кримінально-процесуальні гарантії учасників міжнародних збройних конфліктів (міжнародно-правовий аспект) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук :

12.00.11 / *Гутник Віталій Володимирович*; НУ ОЮА О., 2010. 18 с.

Введено наукове поняття кримінально-процесуальних гарантій учасників міжнародних збройних конфліктів та визначено його ознаки. На основі аналізу норм міжнародного права та міжнародно-правової доктрини наведено класифікацію кримінально-процесуальних гарантій учасників міжнародних збройних конфліктів. Розкрито особливості нормативного змісту кожної із кримінально-процесуальних гарантій. Найбільш детально розглянуто гарантії права на захист. Досліджено кримінально-процесуальні гарантії учасників міжнародних збройних конфліктів за національним законодавством України. На підставі аналізу практики зроблено науково-обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення чинного кримінально-процесуального законодавства України у цій сфері.

11.01–02.11.1153.

341.29.009(100) Дубас Р. Р. Становлення та розвиток міжнародного енергетичного права в умовах глобалізації міжнародних економічних відносин: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / *Дубас Руслан Романович*; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. К., 2010. 23 с.

Розглянуто проблему формування міжнародного енергетичного права в умовах глобалізації міжнародних економічних відносин. Вивчено основні фактори його виникнення та обґрунтовано його місце у системі міжнародного економічного права. Визначено перелік джерел міжнародного енергетичного права. Надано характеристику основних їх видів. Підкреслено, що міжнародне енергетичне право слід розглядати як підгалузь міжнародного економічного права. Охарактеризовано зміст принципів міжнародного енергетичного права, встановлено співвідношення їх змісту з принципами міжнародного права. Проаналізовано діяльність міжнародних економічних організацій в аспекті впливу їх діяльності на розвиток та реалізацію міжнародних енергетичних відносин. Особливу увагу приділено питанням адаптації законодавства України до вимог енергетичного *acquis communautaire*, сформованих ЄС.

11.01–02.11.1154.

341.232.2:336.227 Селезень П. О. Міжнародно-правове співробітництво держав у сфері оподаткування: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / *Селезень Павло Олександрович*; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2010. 22 с.

Досліджено зміст і форми міжнародно-правового співробітництва держав з питань оподаткування. Висвітлено можливі напрями удосконалення практики України у відповідній сфері співпраці. Розкрито сутність еволюції співробітництва держав з питань оподаткування через характеристику кожного з його етапів. Проаналізовано зміст і особливості розвитку суверені-

тету держави у сфері оподаткування в умовах глобалізації. Вивчено юридичну природу явища конкуренції податкових юрисдикцій держав та розкрито основні засоби усунення її негативних наслідків. Розглянуто інституційний та договірний рівні співпраці держав у відповідній сфері на сучасному етапі і визначено перспективні напрями їх подальшого розвитку. Визначено роль практики Суду ЄС та Європейського суду з прав людини у процесі реформування податкової системи України. Розроблено ряд пропозицій щодо удосконалення норм договорів України про уникнення подвійного оподаткування.

Див. також: 12.01–02.11.1189.

Статті

11.01–02.11.1155.

341.174(4+477) Антошкіна В. Євро регіони як складова регіональної політики ЄС та Європейської політики / *Валерія Антошкіна, Олег Кирпичов* // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 10. С. 110–117.

Розглянуто особливості регіональної політики ЄС та Європейської політики сусідства. Проаналізовано створення євро регіонів у межах ЄС. Визначено основні напрями транскордонного співробітництва між Україною та ЄС. Охарактеризовано основні євро регіони, створені за участю України та країн учасниць ЄС. Сформульовано рекомендації щодо удосконалення законодавства у сфері транскордонного співробітництва.

11.01–02.11.1156.

341.123 Байльдинов Е. Т. Организация Объединенных Наций: возможности обеспечения международного права / *Е. Т. Байльдинов* // Современное право. 2010. № 10. С. 117–120.

Проанализированы возможности системы ООН по исполнению норм международного права, а также способность Организации осуществлять свое главное уставное предназначение — обеспечивать международный мир и безопасность. Сделан вывод о недостаточной правоспособности и основных ограничениях, препятствующих ООН эффективно выполнять свои функции и полномочия.

11.01–02.11.1157.

347.736:341.174(4) Бірюков О. Інститут банкрутства в системі права Європейського Союзу / *О. Бірюков* // Юридична Україна. — 2011. — № 1. — С. 43–46.

Досліджено запропоновані науковцями підходи до розв'язання проблеми правового регулювання відносин неспроможності у праві та законодавстві Європейського Союзу. Приділено увагу аналізу директив, спрямованих на регулювання відносин неспроможності, що були

прийняті у процесі гармонізації законодавства країн ЄС (Директива Ради 77/187/ЄЕС від 14.02.1977 р., Директива Ради 80/987/ЄЕС від 20.10.1980 р., Директива Європейського парламенту і Ради 2001/17/ЄС від 19.03.2001 р. та ін.). Встановлено, що стосовно розміщення норм, спрямованих на регулювання правовідносин неспроможності, у системі права ЄС використано функціональний підхід. Зазначено, що транскордонні аспекти правовідносин неспроможності у державах — членах ЄС регулюються уніфікованими нормами, розміщеними у Регламенті ЄС 1346/2000. Запропоновано ввести уніфіковані норми щодо транскордонних банкрутств до ЗУ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» у відповідності до даного регламенту.

11.01–02.11.1158.

341.4 Богуш Г. Обзорная конференция по Римскому статуту: новые горизонты международного уголовного правосудия / *Глеб Богуш* // Сравнительное конституционное обозрение. — 2010. — № 5. — С. 87–95.

Рассмотрены современные проблемы международного уголовного правосудия в свете состоявшейся в Кампале первой Конференции по обзору Римского статута международного уголовного суда. Оценены результаты Конференции, особое внимание обращено на принятие определения преступления агрессии и согласование порядка осуществления юрисдикции Международного уголовного суда. Затронута проблема ратификации Римского статута Россией.

11.01–02.11.1159.

341.231.14 Буроменський М. Європейський кодекс свободи та демократії / *М. Буроменський* // Право України. 2010. № 10. С. 89–97.

Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод розглянуто як ключовий міжнародний договір, з яким пов'язано збереження європейських ідеалів людини та демократії у другій половині ХХ ст. і до наших днів. Звернуто увагу на ключові міжнародно-правові важелі впливу Конвенції на збереження та зміцнення політико-правової ідентичності Європи. Показано визначальні напрями впливу Конвенції на правову систему України, а також основні проблеми, що залишаються на шляху наближення до конвенційного правового порядку.

11.01–02.11.1160.

341.123.043 Войтова Т. Н. Деятельность Комитета Совета Безопасности ООН по предотвращению распространения оружия массового уничтожения / *Т. Н. Войтова* // Московский журнал международного права. — 2011. — № 1. С. 49–67.

Произведен обзор деятельности Комитета 1540 Совета Безопасности ООН, осуществляющего контроль над выполнением положений нормативной резолюции 1540 (2004), направлен-

ной на предотвращение попадания оружия массового уничтожения в руки негосударственных субъектов. Дана характеристика структуры Комитета 1540 и основных направлений его деятельности, в числе которых: рассмотрение мер, предпринятых государствами — членами ООН, организация эффективной просветительской деятельности, сотрудничество с другими вспомогательными органами Совета Безопасности, международными, региональными и субрегиональными организациями, разработка новых средств оказания помощи государствам и обеспечения транспарентности. Особое внимание уделено анализу общих тенденций осуществления государствами-членами резолюции 1540, а также определению главных приоритетов будущей работы Комитета 1540.

11.01–02.11.1161.

341.123.043 Годованик Є. В. Юридичний аналіз компетенції Ради Безпеки ООН щодо підтримання міжнародного миру та безпеки / *Є. В. Годованик* // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 50. С. 590–598.

Розглянуто компетенцію Ради Безпеки ООН як головного органу ООН з точки зору міжнародно-правового аналізу її функцій та повноважень щодо підтримання міжнародного миру та безпеки. Визначено, що компетенція РБ визначається Статутом ООН шляхом регламентації окремих її елементів у різних главах Статуту залежно від предметної сфери її діяльності. Підкреслено, що нормативне закріплення компетенції РБ у сфері підтримання міжнародного миру та безпеки є важливою міжнародно-правовою гарантією існування системи всезагальної міжнародної безпеки на універсальному рівні, що базується на Статуті ООН. Виділено, що всі повноваження РБ надані цьому органу для виконання своєї основної функції з підтримання міжнародного миру та безпеки.

11.01–02.11.1162.

341.221.28(170+181) Губанов А. И. Делимитация морских пространств между Российской Федерацией и Норвегией: исторические позиции сторон и результаты / *А. И. Губанов* // Вестник Московского университета. Сер. 11: Право. 2011. № 1. С. 100–111.

Проанализированы вопросы правового статуса континентального шельфа, рыболовной зоны и исключительных экономических зон Баренцева моря. Определен круг действующих норм, касающихся делимитации данных морских пространств между Российской Федерацией и Норвегией. Сделан вывод, что последовательная позиция СССР, а затем и России заставила Норвегию отказаться от ее чрезмерных притязаний на морские пространства на основе метода срединной линии и передвинуть границу намного западнее с тем, чтобы разграничить спорный участок поровну.

11.01–02.11.1163.

341.4 Гулиев А. Д. Влияние процессов глобализации на распространение международного терроризма / *А. Д. Гулиев* // Право і суспільство. — 2011. — № 1. — С. 250–256.

Сделан анализ изменений факторов политического, экономического, технологического и социального порядка в процессе глобализации и их влияние на эскалацию международного терроризма. Рассмотрено содержание понятий «киберпреступность» и «кибертерроризм». Выделены основные группы стран, представляющие современный мир. Подчеркнуты особенности международного терроризма с точки зрения содержащейся в нем опасности.

11.01–02.11.1164.

341.72(73+110+14+130) Гулиев А. Дипломатическая служба зарубежных стран: особенности механизмов формирования и взаимодействия с госаппаратом (США, Великобритания, Французская Республика, ФРГ) / *А. Гулиев* // Право і суспільство. — 2010. — № 5. — С. 236–243.

Проанализирована разносторонняя деятельность зарубежных дипломатических служб, в которую вовлечены определенные органы внешних сношений государств и должностные лица. Рассмотрен общий круг обязанностей и функций, которые возложены на оперативные дипломатические подразделения Министерства иностранных дел. Изучены полномочия главы правительства в сфере внешней политики. Подчеркнуто, что практическая реализация внешнеполитических полномочий во многом зависит от целеустановок самого главы правительства, которые складываются под воздействием внутренних и внешних факторов.

11.01–02.11.1165.

341.23(477) Динис Г. Г. Сучасний статус та перспективи відносин між Україною та Вишеградською четвіркою: механізм міжнародно-правового регулювання / *Г. Г. Динис* // Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 328–336.

Вивчено проблему формування та ефективності діючого механізму міжнародно-правового регулювання міжнародних відносин між державами членами Вишеградської четвірки та Україною. На думку автора, тільки діючий механізм міжнародно-правового регулювання міждержавних регіональних відносин створює реальні можливості сформулювати прагматичні оцінки та визначити можливі перспективи сучасного міжрегіонального співробітництва України з даним міжнародним політичним утворенням в умовах, коли держави Вишеградської групи набули статусу членів ЄС, а також НАТО.

11.01–02.11.1166.

341.24 Ильяшевич М. В. Понятие односторонних актов государств в международном праве / *М. В. Ильяшевич* // Московский журнал международного права. — 2011. — № 1. — С. 172–184.

Изучена проблема международно-правового понятия односторонних актов государств. Рассмотрены вопросы правовой природы односторонних актов государств, место односторонних актов среди источников международного права. Отмечены критерии, позволяющие отличать односторонние акты государств, порождающие для государства-автора международно-правовые последствия, от иных односторонних актов, носящих политический характер. Предложено анализ судебной практики и доктрины международного права.

11.01–02.11.1167.

341.232(73:729.4) Илющенко А. А. Международное сотрудничество в ликвидации последствий землетрясения в Гаити (международно-правовые аспекты) / *А. А. Илющенко* // Московский журнал международного права. 2010. № 4. С. 155–175.

Сделан обзор источников международного права, посвященных вопросам международного сотрудничества при наступлении стихийного бедствия. Затронут критерий международного участия в реагировании на стихийное бедствие и обязанности в зависимости от порогового уровня масштабности его последствий. Приведены примеры выражения согласия пострадавшим государством на оказание ему и его населению экстренной помощи. Охарактеризованы правовые аспекты участия российских отрядов спасателей и военизированных подразделений США в ликвидации последствий землетрясения в Гаити.

11.01–02.11.1168.

341.231.14(4) Ковлер А. Сцилла и Харибда Европейского суда: субсидиарность или правовой активизм? / *Анатолий Ковлер* // Сравнительное конституционное обозрение. 2010. № 6. — С. 90–100.

На основе анализа деятельности Европейского суда по правам человека рассмотрены два важнейших принципа его деятельности: принцип субсидиарности, который неоднократно подтверждался самим Европейским судом, и принцип так называемого «эволюционного толкования» (или правового активизма). Выявлена реализация данных принципов и сделаны выводы о необходимости более действенной самодисциплины Суда в условиях постоянного лавирования между этими принципами.

11.01–02.11.1169.

341.174(4):347.97/99 Кононенко В. П. Вплив судової практики на формування права Європейського Союзу / *В. П. Кононенко* // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 110. — С. 172–179.

Визначено роль судової системи у становленні та розвитку права ЄС. Розглянуто зміст понять «право Співтовариства» та «право ЄС». Виділено, що Суд ЄС, покликаний забезпечувати однакове розуміння й застосування права

Співтовариств, заповнив багато прогалин, уточнив зміст низки положень установчих договорів та актів вторинного права. Підкреслено, що діючи в межах своєї юрисдикції, Суд ЄС сформулював найважливіші для розвитку інтеграційного процесу концептуальні положення, його рішення мають ознаки прецедентів і є джерелами права ЄС.

11.01–02.11.1170.

341.174(4:5):339.96 Король В. І. Концептуально-правові засади геоекономічної політики Європейського союзу: азійський вектор / В. І. Король // Університетські наукові записки: Часопис Хмельниць. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2010. — Вип. 4. — С. 246–252.

Проаналізовано концептуально-правові підходи до реалізації геоекономічної стратегії ЄС щодо Азії. Визначено основні цілі та пріоритети розвитку трансрегіональних та інтеррегіональних відносин ЄС з ключовими партнерами та конкурентами в межах трьох субрегіонів Азії: збільшити двосторонні торговельні та інвестиційні потоки; сприяти підвищенню рівня захисту прав людини, розширенню простору демократії; формувати партнерство та альянси з країнами Азії у відповідних міжнародних форумах для використання можливостей та пошуку відповідей на виклики глобалізації.

11.01–02.11.1171.

341.32 Котляров И. И. Международное гуманитарное право о запрещенных средствах ведения войны / И. И. Котляров // Московский журнал международного права. 2011. № 1. С. 31–48.

Уделено внимание международно-правовым основам, устанавливающих запреты по применению воюющими средств ведения войны. Указано, что в источниках и современной доктрине международного гуманитарного права не дается определения понятия «средства ведения войны», зачастую не проводится различия между «методами» и «средствами» уничтожения противника, что затрудняет квалификацию боевых действий воюющих государств в случае противоправного применения ими сил и средств.

11.01–02.11.1172.

341.3 Кремньова А. Поняття миротворчості в міжнародному праві / Анна Кремньова // Підприємництво, господарство і право. — 2010. № 10. С. 114–117.

Розглянуто проблему визначення миротворчості у міжнародному праві, оскільки це є першочерговим і базовим для встановлення сфери застосування міжнародних норм, що регулюють питання організації миротворчих операцій. Вирішено питання щодо здійснення та забезпечення проведення миротворчих місій. Проаналізовано процес притягнення до відповідальності миротворців. Зазначено основні функції миротворчої операції багатовимірного характеру.

11.01–02.11.1173.

347.735(470) Кудряшов В. В. Правовое регулирование кредитных рейтинговых агентств: европейская модель / В. В. Кудряшов // Финансовое право. — 2010. — № 9. — С. 9–20.

Исследованы причины, обстоятельства и условия становления правового регулирования кредитных рейтинговых агентств (КРА) в Европейском Союзе. Приведены мнения основных разработчиков нормативного правового акта, регулирующего эту деятельность в ЕС (Правила ЕС № 1060/2009 Европейского парламента и Совета министров от 16 сентября 2009 г. о кредитных рейтинговых агентствах), а также мнения американских заинтересованных лиц по вопросам установления данного правового регулирования. Указано, что европейское законодательство, касающееся рейтинговых агентств, является частью системы международного финансово-правового регулирования, включающей также общепризнанный Кодекс IOSCO, финансовое законодательство США, а также регулирования иных секторов и институтов мировых финансовых отношений — банковской, страховой и инвестиционной деятельности, суверенных фондов благосостояния, хеджфондов, офшорных зон и др. Проанализированы перспективы распространения указанного правового регулирования на РФ.

11.01–02.11.1174.

341.232.2:341.174(4) Лукинская М. П. Правовые аспекты формирования в Европейском Союзе единого рынка финансовых услуг / М. П. Лукинская // Московский журнал международного права. 2011. № 1. С. 185–200.

Рассмотрены основные этапы формирования правового регулирования в сфере финансовых услуг в ЕС. Проанализированы источники европейского финансового права, их природа и особенности. Проанализированы ключевые директивы, регулирующие сферу инвестиционных услуг. Прослежено становление и развитие основных направлений единого рынка финансовых услуг. Сделан анализ особенностей принципа взаимного признания. Охарактеризована роль Суда ЕС в подтверждении свобод, необходимых для оказания инвестиционных и финансовых услуг. Раскрыты понятия инвестиционной фирмы и «европейского паспорта» на оказание инвестиционных услуг. Определен порядок деятельности инвестиционных компаний. Показано, как принцип контроля государством регистрации регулирует деятельность финансовых учреждений, предоставляющих финансовые услуги за пределами государства регистрации компании. Рассмотрено особое место Плана действий в сфере финансовых услуг как одного из наиболее важных документов для формирования в ЕС интегрированного финансового рынка.

11.01–02.11.1175.

342.534.2+342.531.4 Нагиева А. А. Иммунитеты и привилегии Межпарламентской Ассамблеи

леи СНГ и ее должностных лиц / *А. А. Нагиева* // Московский журнал международного права. 2011. № 1. С. 201–210.

Представлены результаты исследования международно-правовых основ функционирования Межпарламентской Ассамблеи СНГ как одного из главных уставных органов СНГ. Рассмотрены его основные задачи и особенности правового положения. Специальное внимание уделено иммунитетам и привилегиям, которыми наделен данный орган, представителям парламентских делегаций, должностным лицам и экспертам, дающим возможность успешно осуществлять цели и задачи данного органа СНГ. Отмечена международная значимость и весомость Межпарламентской Ассамблеи СНГ как в региональном, так и в мировом масштабах.

11.01–02.11.1176.

341.315.2(470+476+574+575.2/3) Нагиева А. А. Международно-правовые основы деятельности ЕврАзЭС / *А. А. Нагиева* // Закон и право. — 2010. — № 9. — С. 106–110.

Исследован генезис развития экономических интеграционных процессов на пространстве бывших союзных республик после распада СССР и предпосылки для создания ЕврАзЭС. Проанализирована нормативно-правовая база, на основе которой эта организация осуществляет свою деятельность. Рассмотрены цель, задачи, функции и структура ЕврАзЭС. Отмечено, что одним из приоритетных направлений сотрудничества и интеграции всегда была и сейчас остается экономическая сфера. Именно для обеспечения более эффективного взаимодействия государств в этой сфере было принято решение о создании единой экономической организации, которой и стал ЕврАзЭС.

11.01–02.11.1177.

343.9(4) Петрова Г. В. Перспективы антикоррупционного правового регулирования в праве Европейского Союза: международный и национальный аспекты / *Г. В. Петрова* // Московский журнал международного права. 2010. № 4. — С. 86–110.

Выделены проблемы взаимодействия международных антикоррупционных и финансово-правовых норм в сфере предотвращения финансирования терроризма, коррупции и отмывания нелегальных доходов в ЕС. Показано, что действующие механизмы валютного контроля и банковского надзора ЕС за финансовыми операциями субъектов необходимо усилить антикоррупционными мерами. Подчеркнуто, что международно-правовые нормы против финансовой преступности, коррупции и финансирования терроризма должны быть трансформированы в нормы национального административного, финансового, антикоррупционного права. Освещены теоретические позиции ученых в области европейского права об использовании интеграционного права в механизме борьбы с финансовой преступностью, легализацией преступных доходов и коррупцией.

11.01–02.11.1178.

341.231.14(477+410) Попов Ю. Решения Европейского суда з прав людини як переконливий прецедент: досвід Англії й України / *Юрій Попов* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 11. — С. 49–52.

Досліджено питання про те, до якого саме виду прецеденту слід віднести практику Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ). Зазначено, що рішення ЄСПЛ у контексті прецедентного значення виявляються необов'язковими переконливими прецедентами, вони не можуть розглядатися ні як обов'язкові прецеденти за доктриною загального права *stare decisis*, ні як необов'язкові прецеденти за доктриною континентального права *jurisprudence constant*.

11.01–02.11.1179.

341.174(4) Смирнова О. А. Соглашение Котону как пример качественных изменений в политике содействия развитию Европейского Союза / *О. А. Смирнова, Д. М. Золина* // Юристь-правовед. — 2010. — № 6. — С. 103–106.

Проанализированы основные изменения во взаимоотношениях между ЕС и странами Африки в рамках Программы содействия развитию, введенные в результате подписания Соглашения между странами в Котону в 2000 г. Рассмотрены сильные и слабые стороны данного Соглашения, его отличия от предыдущих, а также последствия реализации для обеих сторон.

11.01–02.11.1180.

341.232 Тарасов О. В. Персоноцентризм як метод міжнародно-правової персонології / *О. В. Тарасов* // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 110. С. 166–172.

Обґрунтовано новий метод міжнародно-правової науки — міжнародно-правовий персоноцентризм, що пов'язаний із фундаментальними зрушеннями у структурі міжнародного співтовариства в умовах глобалізації. Показано, що у рамках міжнародно-правової персонології персоноцентризм є основним методом, що проявляє себе у виді міжнародно-правового антропоцентризму, корпоратоцентризму і кратоцентризму. Підкреслено, що разом із принципом додатковості ці методи складають цілісну методологічну систему.

11.01–02.11.1181.

341.241.8(410+411)(091) Тер-Степанян Е. Е. Історія виникнення і становлення режиму найбільшого сприяння у міжнародному публічному праві / *Е. Е. Тер-Степанян* // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 50. — С. 599–605.

Досліджено історико-правові аспекти виникнення та становлення режиму найбільшого сприяння у міжнародному публічному праві від його появи до кінця XIX сторіччя, що на сучасному етапі є найбільш поширеним у міжнарод-

них економічних відносинах. Розглянуто основні риси режиму найбільшого сприяння — принципи взаємності та визнання рівності прав іноземців на заняття торгівлею на території іншої держави, які сформувала еволюція міжнародних торговельних відносин від середини XVI ст. до середини XIX ст. Виділено характерну особливість режиму найбільшого сприяння — його тісний взаємозв'язок з економікою. Підкреслено значний вплив торговельного договору між Англією і Францією 1860 р. на формування режиму найбільшого сприяння у міжнародному публічному праві.

11.01—02.11.1182.

341.174(4):331.56 Трыканова С. А. Миграционная политика ЕС: актуальные тенденции организационно-правового регулирования / С. А. Трыканова // Российская юстиция. 2010. № 10. С. 21—23.

Рассмотрены актуальные направления определения миграционной политики ЕС. Отмечено, что государства-члены будут по-прежнему нести ответственность за контроль над своим участком границы, опираясь при этом на обязательные нормы шенгенского законодательства. Предложены меры по сокращению притока неквалифицированной иностранной рабочей силы, главным образом в форме нелегальной иммиграции. Выделено о создании общей системы предоставления убежища. Проанализированы пути оптимизации миграционной политики ЕС.

11.01—02.11.1183.

341.231.14(4) Тюлькенс Ф. Некоторые аспекты философии Европейской конвенции о защите прав человека и основных свобод и принцип субсидиарности / Франсуаза Тюлькенс // Сравнительное конституционное обозрение. 2010. — № 6. — С. 76—89.

Отмечено, что Европейская конвенция о защите прав человека и основных свобод — это даже больше, чем наше общее наследие, и в отношении нее мы вместе разделяем ответственность на национальном и наднациональном уровнях. В настоящее время, возможно, основной вопрос — как права, особенно права человека, должны быть восприняты «всерьез», если заимствовать выражение Дворкина. Указано, что права человека — это не идеология и не система мышления. Если они имеют какое-либо значение, относящееся к жизни индивидов и сообществ, они должны быть претворены в жизнь. Это означает, что признание прав человека неразрывно связано с механизмом, который используется, чтобы гарантировать их имплементацию, то есть их уважение, защиту и реализацию. Более того, постановление Европейского Суда по правам человека не конечно само по своей природе, но есть обещание изменений в будущем, отправная точка для процесса, который должен позволить правам и свободам стать эффективнее. Исследованы основы, то есть ключевые элементы Конвенции (I), которая недавно

отпраздновала шестидесятый юбилей, для того чтобы взглянуть в ее будущее, которое будет в значительной мере базироваться на честной и сбалансированной концепции принципа субсидиарности (II) и его границ (III).

11.01—02.11.1184.

341.231.14(4) Чернышова О. Первые итоги Протокола № 14: что изменилось в Европейском суде по правам человека после 1 июня 2010 года / Ольга Чернышова // Сравнительное конституционное обозрение. — 2010. — № 6. — С. 107—117.

Обращено внимание, что после долгих лет обсуждений и сомнений 1 июня 2010 г. вступил в силу Протокол № 14 к Конвенции о защите прав человека и основных свобод. Как неоднократно отмечалось, данная реформа не носит радикального характера и является компромиссным решением, призванным разрешить наиболее острые проблемы, стоящие перед Европейским судом по правам человека. Отмечено, что хотя с момента вступления Протокола в силу прошло совсем немного времени, уже сейчас можно подвести первые итоги его применения. В данной статье автор, во-первых, напоминает контекст нынешней реформы; во-вторых, освещает первые результаты применения положений Протокола и, в-третьих, останавливается на дальнейших планах по совершенствованию работы Европейского суда.

11.01—02.11.1185.

341.73(73) Шаталова С. В. Решение Верховного суда США по делу «Самантар против Юсуфа» и иммунитеты иностранных должностных лиц / С. В. Шаталова // Московский журнал международного права. 2011. № 1. С. 111—130.

Рассмотрено решение Верховного суда США от 1 июня 2010 г. по делу «Самантар против Юсуфа», в котором был авторитетно решен вопрос об источнике правовых норм, регулирующих иммунитеты иностранных должностных лиц в американском праве. Изложены различные правовые позиции, которые были представлены суду адвокатами заявителя, ответчиков, правительственными юристами, а также третьими сторонами. Резюмирована аргументация суда и проанализировано значение, которое июньское постановление может иметь для дальнейшего развития американского права иммунитетов.

11.01—02.11.1186.

341.23 Шугуров М. В. Современное международное право и научно-технологический процесс: вопросы теории / М. В. Шугуров // Московский журнал международного права. — 2010. — № 4. — С. 4—18.

Прослежено развитие международного права в условиях современных глобализационных процессов, движущим фактором которых является научно-технический прогресс. Подчеркнуто, что социальная ценность современного международ-

ного права определяется его способностью обеспечивать эффективное регулирование международного научно-технологического и инновационного сотрудничества в целях развития. Выделен круг вопросов, касающихся выработки международно-правовых мер и механизмов, направленных на обеспечение равноправного технологического обмена. Особое внимание уделено международно-правовому регулированию трансфера технологий в качестве важнейшего способа транснационального технологического обмена, содействующего прогрессу во всех сферах общественной жизни. Отмечено, что в настоящее время происходит формирование единого международно-правового пространства норм, принципов и стандартов, регулирующих процессы создания и распространения научно-технологических достижений.

11.01–02.11.1187.

341.232(4+5) Ярышев С. Н. Сравнительный международно-правовой анализ единого экономического пространства ЕС и единого экономического пространства ЕврАзЭС / С. Н. Ярышев

// Московский журнал международного права. 2010. № 4. С. 49–67.

Рассмотрено формирование единого экономического пространства (ЕЭП) Евразийского экономического сообщества (ЕврАзЭС), которое происходит с учетом опыта других региональных объединений. Выделен опыт ЕС в данной сфере. Подчеркнуто, что этапы и формы сотрудничества государств членов ЕврАзЭС в этом процессе во многом отличаются от соответствующих этапов и форм, которые прошли европейские государства. Показан российский интерес в данном вопросе, который проявляется как в заинтересованности в тесном сотрудничестве с ЕС, так и в продолжении интеграционного процесса в рамках ЕврАзЭС.

Див. також: 01.01–02.11.62, 01.01–02.11.71,
01.01–02.11.100, 03.01–02.11.447,
05.01–02.11.546, 05.01–02.11.562,
07.01–02.11.740, 07.01–02.11.748,
07.01–02.11.750, 07.01–02.11.783,
07.01–02.11.831.

Книги

Див.: 01.01–02.11.2.

Автореферати

12.01–02.11.1188.

340.12(043.3) Вишинський П. М. Філософська антропологія як теоретико-методологічна основа професійної підготовки юриста : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.12 / Вишинський Петро Мар'янович ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Л., 2011. — 16 с.

Досліджено особливості впливу філософської антропології на підвищення ефективності професійної підготовки юриста. Обґрунтовано умови, на основі яких філософська методологія інтегрує синтез антропологічних концептів у модернізацію юридичної освіти. Визначено можливості та рамки філософської антропології як теоретико-методологічної основи вирішення проблеми професійної підготовки юриста. На основі дослідження філософської антропології у системі інших наук, зокрема, філософії права. Обґрунтовано багатofункціональність, складноструктурність і багатовимірність методології, котра розуміється як синтез епістемологічних, гносеологічних та світоглядних знань у межах організації юридичної діяльності.

12.01–02.11.1189.

340.12(043.3) Канцір В. С. Філософія міжнародного тероризму: правовий вимір : автореф. дис. ... д-ра. юрид. наук : 12.00.12 / Канцір Володимир Степанович ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Л., 2011. — 34 с.

Розкрито основні теоретико-методологічні підходи щодо дослідження міжнародного тероризму. Досліджено основні види, поняття, категорії та сутнісні характеристики терористичних проявів у глобалізованому світі. Із позицій філософії права досліджено розуміння сутності міжнародного тероризму як системного соціального явища. Розкрито трансдисциплінарність синергетичного методу вивчення цього явища. Проаналізовано соціально-економічні та психологічні передумови виникнення тероризму як соціального феномена. Деконструйовано світоглядний базис міжнародного тероризму крізь призму природного та позитивного права. Узагальнено та проаналізовано філософські проблеми правового регулювання боротьби з тероризмом через аналіз законодавчих актів у деяких країнах світу. Вивчено міжнародно-правовий досвід протидії тероризму.

12.01–02.11.1190.

340.12(043.3) Савайда О. І. Енциклопедія права в системі юридичних наук : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.12 / Савайда Олена

Іванівна ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Л., 2011. — 19 с.

Здійснено комплексне наукове дослідження філософського аспекту філософії права. Розкрито основні теоретико-методологічні підходи щодо дослідження юридичної природи енциклопедії права через аналіз сутності, особливостей її утворення, функціонування у різних країнах під впливом різних філософських напрямів. Обґрунтовано методологічні концепції предмета енциклопедії права та з'ясовано ідеалістичну інтерпретацію філософського та правового розвитку енциклопедії права. Означено природне та інформаційне значення енциклопедії права для сучасної правової науки. Охарактеризовано енциклопедію права як науку, яка за час свого існування укомплектувала правові та філософські поняття й категорії у цілісний системний організм, відтак набула форми суспільного явища, що охоплює, зокрема, такі сфери людського існування, як правову, природну та філософську.

12.01–02.11.1191.

340.14(043.3) Чорнобай О. Л. Філософія фольклорного права : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.12 / Чорнобай Олена Леонідівна ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Л., 2011. — 19 с.

На основі історико-парадигмального підходу з урахуванням ціннісно-світоглядних орієнтирів філософії права здійснено комплексне філософське осмислення фольклору як соціокультурного феномена, з джерел якого гіпотетично постає, онтологічно утверджується, набуває ознак юридичного явища фольклорне право, що, як і природне та звичаєве право, має усі підстави вважатися складовою частиною вітчизняної правової системи, а отже, певною мірою впливати на її сучасне реформування та вдосконалення. Як основа фольклорного права юридичні прислів'я і приказки трактуються як форми народної правосвідомості, як продукт народної творчості з його етноспецифікою, як елементи фольклорно-правової культури. Обґрунтовано значення основних ціннісних ознак фольклорного права, що засвідчує його гуманістичну природу.

Статті

12.01–02.11.1192.

340.12:1:329.12(470) Андреева О. А. Трансформация идей русского либерализма конца XIX — начала XX века в современном философско-правовом дискурсе / О. А. Андреева // Философия права. — 2011. — № 1. — С. 64–68.

Проаналізована трансформація філософсько-правової ідеї російського лібералізму кінця XIX — поч. XX в. о сутності соціального прогреса государства и права в условиях постин-

дустриального розвитку Росії. Изложены точки зрения представителей русской либеральной школы (Н. С. Булгакова, П. Н. Милюкова и др.). Указано, что современная Россия должна идти по пути не только рыночного прогресса, но и трансформироваться с помощью политико-правовых средств.

12.01–02.11.1193

340.12:168.4 Балахонский В. В. Системно-информационные и синергетические основания философского осмысления феномена социальной безопасности / В. В. Балахонский // Философия права. 2011. № 1. С. 19–23.

Раскрыты особенности системно-информационных и синергетических методов познания, которые представляют интерес для понимания феномена социальной безопасности. Выяснено, что социальное действие только тогда обладает качеством безопасности, когда оно носит характер, резонирующий со сложившейся социокультурной средой. Обосновано положение о том, что одной из высших целей любой государственности является безопасность страны, существующего общественного строя и системы сложившихся общественных отношений, обеспечение всесторонней социальной защищенности народа.

12.01–02.11.1194.

340.12:1:347.191.4 Барковский Г. Ф. Социально-философский анализ статуса и роли экономических субъектов / Г. Ф. Барковский // Философия права. — 2010. — № 6. — С. 3–16.

Проанализирован статус и роль субъекта управления экономическими отношениями, как персонифицированной личности, преследующей собственные интересы для блага всего общества. Отмечено, что понимание человека, стремящегося исключительно к достижению личной выгоды, характерно для рационального экономического поведения. Представлена типология экономических субъектов. Сделан акцент на то, что в случае обезличивания в производственных отношениях исчезает индивид как основное действующее лицо в хозяйственно-экономической жизни общества и вместо него возникает институт представительства.

12.01–02.11.1195.

340.12:123.1 Данильян О. Г. Свобода як сутнісна характеристика права: спроба філософського осмислення / О. Г. Данильян, О. П. Дзюбань // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 110. С. 180–189.

Представлено варіант розуміння свободи у філософському контексті та зроблено спробу встановити її зв'язок з правом, враховуючи ідеї представників вітчизняної філософсько-правової думки. Показано, що філософія, утверджуючи в праві вираз свободи, повинна базуватись на тому, що істинне джерело свободи знаходиться

у людині, у її внутрішньому самовизначенні, а не в соціальних структурах.

12.01–02.11.1196.

340.12:1:(342.51+342.553) Земченков Н. Ф. Управление и самоуправление в философско-правовой рефлексии: проблемы и подходы / Н. Ф. Земченков // Философия права. 2011. № 1. С. 68–71.

Представлен философско-правовой анализ институтов управления и местного самоуправления в процессе современного демократического транзита. Местное самоуправление рассматривается как форма публичной власти, в которой реализуется принцип народовластия, а самоуправление осмысливается в контексте анализа взаимоотношений личности, общества и государства.

12.01–02.11.1197.

340.12:111.33 Зінченко О. В. Юридичні конструкції як найвища форма правової абстракції / О. В. Зінченко // Часопис Київського університету права. 2011. № 1. С. 55–59.

Приділено увагу процесу абстрагування як результату розумової діяльності людини, який дозволяє перетворити в об'єкт розгляду і дослідження різноманітні властивості предмета. Проаналізовано природу та особливості юридичних конструкцій. Зазначено, що юридична конструкція не впливає, а безпосередньо передує правовому твердженню й тим самим дає розвиток праву. Вказано, що у результаті абстракції юридична конструкція відображає ті сторони, елементи і властивості суспільних відносин, що вже врегульовані нормами права чи можуть бути ними врегульовані в подальшому.

12.01–02.11.1198.

342.565.2:340.12:1 Иванов Л. О соотношении философского анализа права и конституционного нормоконтроля / Лев Иванов // Сравнительное конституционное обозрение. 2010. № 5. С. 10–18.

Опираясь на бессмертные труды таких философов, как И. Кант, Г. Гегель, автор размышляет над тем, что есть право, философия права и правоведение. Показано, что становление нового права должно заметно усиливать тенденцию к объединению профессиональных усилий философов и юристов. Реалистичность нашего приближения к конституционному идеалу оправдана в связи с тем, что Конституционный суд стремится быть институциональным философом права в духе заложенной Кантом и Гегелем традиции философского понимания права, пытаясь органически соединять этот подход с глубоким юридико-догматическим анализом законодательных положений.

12.01–02.11.1199.

34:008 Клімова Г. П. Аксиологічний вимір правової культури / Г. П. Клімова // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України,

Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 110. С. 199–208.

Розглянуто специфіку аксіологічного підходу до аналізу правової культури. Проаналізовано природу свободи та справедливості як цінностей правової культури, закріплення яких відповідає завданням формування правової держави.

12.01–02.11.1200.

340.12:1:321.01(470) Кочетков В. В. Национальная идея России и конституционализм: опыт философии власти / В. В. Кочетков // Философия права. 2010. № 6. С. 70–75.

Проанализированы три известные попытки конструирования национальной русской идеи. Указано, что первая, разработанная еще в XVI в., обосновывает роль России как всемирного центра православия. Согласно второй концепции, сформулированной в XIX в., онтологически принципами русского бытия являются православие, самодержавие и народность. В третьей теории обосновывалась ведущая роль России в мире как первой страны, где был построен социализм. Указано, что эти три концепции обладали одним сходством: интересы личности приносились в жертву интересам властвующей элиты.

12.01–02.11.1201.

340.122(410) Куницын А. С. Б. Н. Чичерин как поборник идеи естественного права / Александр Степанович Куницын // Государство и право. 2010. № 11. С. 87–95.

Путем анализа научного наследия Б. Н. Чичерина предпринята попытка интерпретации содержания и особенностей его естественно-правовой концепции. Обоснован вклад ученого в развитие естественно-правовой мысли. Указано на тесную связь правовых воззрений Б. Н. Чичерина с метафизическими основаниями его мирозерцания, которое сочеталось с неотрицанием эмпиризма. Особое внимание уделено позиции ученого в вопросах природы естественных, неотъемлемых и неотчуждаемых прав человека, а также либерализма «с государственным лицом».

12.01–02.11.1202.

340.12:1:930.85 Лукин Н. Н. Методологические проблемы взаимодействия цивилизации и права / Н. Н. Лукин // Философия права. 2010. № 6. С. 34–37.

Проанализированы проблемы взаимодействия цивилизации и права в различные исторические эпохи. Показано существенное различие философско-правового и позитивистского подходов в анализе правовых явлений. Подчеркнута роль содержательного определения права в решении проблемы оптимизации правовых явлений в обществе и государстве.

12.01–02.11.1203.

340.12:168.4 Музыка О. А. Методологические аспекты исследования нелинейного процесса развития общества в «бифуркационном поле» /

О. А. Музыка // Философия права. 2010. № 6. С. 21–24.

Раскрыты различные проблемы исследования «бифуркационного поля» в рамках социальной синергетики, дающей возможность встраивать в контекст нелинейного процесса развития субъекта со сложной структурой ценностей и оценок, установок и предпочтений, а также выделять концепты, необходимые для описания процесса развития. Рассмотрены такие важные для характеристики кризисного периода развития общества категории, как «точка бифуркации», «детерминация», «вероятность», «альтернативы», «моментно-интервальная структура» и др.

12.01–02.11.1204.

343.2.01(477) Назимко Є. Аксіологічне дослідження кримінального права як запорука ефективності кримінально-правового законодавства / Євген Назимко // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 10. С. 161–164.

Порушено питання необхідності дослідження кримінального права з позиції аксіології як фактора забезпечення ефективності кримінально-правового законодавства. Стверджено, що з'ясування ролі аксіології кримінального права у сучасному українському правовому просторі надасть можливість реального вдосконалення кримінально-правового законодавства України.

12.01–02.11.1205.

340.12:124.5 Невельська-Гордеева О. П. Філософсько-правовий зміст поняття «нормативне поле» / О. П. Невельська-Гордеева // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 110. С. 190–199.

Розкрито зміст наукової категорії «нормативне поле». Проведено розмежування понять «правове поле» та «законодавче поле». Доведено, що нормативне поле є родовим поняттям по відношенню до видових «правового поля» та «законодавчого поля». Вказано, що взаємодія між суспільними та груповими цінностями, коливання і зміни структурних зв'язків підтверджують визначення нормативного поля як самоорганізованої ієрархізованої системи.

12.01–02.11.1206.

340:572.02 Овчинников А. И. Этнокультурная экспертиза в правотворческой политике / А. И. Овчинников // Философия права. — 2011. № 1. С. 23–28.

Обоснована необходимость анализа проектов законов с позиции их соответствия этнокультурным ценностям и традициям. Раскрыта взаимосвязь между пониманием правовых норм и этнокультурными обычаями. Затронуты вопросы юридической этнологии и антропологии.

12.01–02.11.1207.

340.12:1:321(430) Омаров Б. М. О сущности государства в философии права Г. В. Ф. Гегеля /

Б. М. Омаров // *Философия права*. 2011. № 1. С. 29–31.

Проанализирована сущность государства в учении выдающегося немецкого мыслителя Г. В. Ф. Гегеля. Указано на его позиции идеализма, характеризующиеся объективностью. Отмечена первичность идеи государства к реальному государству.

12.01–02.11.1208.

340.12:1:316.3 Парафило А. Л. Гражданственность в эпоху глобализации: философско-правовой и методологический аспекты / А. Л. Парафило // *Философия права*. 2011. № 1. С. 124–127.

Выделены и проанализированы основные аспекты исследования гражданственности в современном философско-правовом познании. Исследована гражданственность в эпоху глобализации в качестве одного из важнейших ресурсов становления общества и государства, основы устойчивого развития различных сфер жизнедеятельности. Указано, что проблема структурирования политико-правового пространства российской провинции, его важнейших институтов и механизма их формирования, взаимодействия муниципальной власти и населения является одной из актуальных для осмысления многогранной проблемы гражданственности, включающей аспекты гражданского общества, политической нации, правовой и политической культуры, народного духа и др.

12.01–02.11.1209.

340.122 Поклонська О. Ю. Актуальні проблеми методології філософії права / О. Ю. Поклонська // *Південноукраїнський правничий часопис*. 2010. № 2. С. 84–87.

Систематизовано існуючі підходи до розуміння методології права. Розкрито основні компоненти структури методології філософії права. Наведено авторську дефініцію методології філософії права. Окрему увагу приділено філософському аналізу правової реальності з позицій правового позитивізму і юснатуралізму (теорії природного права). Обґрунтовано актуальність герменевтичного методу у філософії права. Виділено основні характеристики суперечливої єдності природного й позитивного права. Акцентовано увагу на поліметодологізмі сучасної філософсько-правової науки.

12.01–02.11.1210.

340.12:1:347.962(470) Сачков А. Н. Учение о судебной власти: проблемы разработки предмета и определения объекта / А. Н. Сачков // *Философия права*. 2010. № 6. С. 11–15.

Представлена авторская модель теоретико-методологических начал формирования учения о национальной судебной власти. Указано, что в условиях переходного периода государственно-правовой системы России общетеоретические знания о судебной власти объективно нуждаются в обогащении и систематизации, что целесо-

образно сделать в рамках определенного учения. Отмечено, что учение о судебной власти должно относиться к историко- и теоретико-правовым дисциплинам.

12.01–02.11.1211.

340.12:17.01 Тарасов И. П. Морально-правовой эмотивизм Л. И. Петражицкого: перспективы развития / И. П. Тарасов // *Философия права*. 2010. № 6. С. 56–59.

Проанализированы философские основания психологической теории этики Л. И. Петражицкого. Выявлена эмпирическая и антиэссенциалистическая направленность его методологии, которая в этике преобразуется в концепцию онтологического эмотивизма. Обозначено основное проблемное поле данной концепции. Сформулированы стратегии его преодоления.

12.01–02.11.1212.

340.12:(123.1+177.5) Тимошенко В. І. Проблема свободи й нерівності у творчості М. О. Бердяєва / В. І. Тимошенко // *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2010. № 9. С. 117–125.

Проаналізовано концепцію свободи особистості у творчості М. О. Бердяєва. Акцентовано увагу на проблемах взаємовідносин особи і держави, ролі права у забезпеченні незалежності людини. Зазначено, що у своїх наукових позиціях М. О. Бердяєв відстоював ідею несумісності свободи й рівності.

12.01–02.11.1213.

340.132.6 Тімуш І. Співвідношення реального та залежного як філософсько-правова проблема / І. Тімуш // *Право України*. 2010. № 12. С. 80–87.

Проаналізовано основні причини поляризації онтологічних та деонтологічних тлумачень сутності права. Окреслено коло дієвих, з точки зору автора, шляхів вирішення суперечностей між ними. Зазначено, що за своєю природою право не є суто онтологічним феноменом у тому розумінні, що його смислові орієнтири не є детермінованими виключно «зовнішнім» по відношенню до людини буттям. Разом з тим його не можна віднести до чистої деонтологічної сфери необхідно уловити та відтворити його смисли, що здійснюються у правовому спілкуванні, у процесі якого виникає потреба досягнення консенсусу. Вказано на інтерсуб'єктивний характер сутності права.

12.01–02.11.1214.

340.12:1:(347.946+343.131.7) Угренинова Е. А. Правовая презумпция: определение и условия формирования / Е. А. Угренинова // *Философия права*. 2010. № 6. С. 117–120.

Отмечено, что дефиниция правовых презумпций является многоаспектным определением, поскольку данная категория выражает сложное явление духовного мира. Рассмотрено соотношение понятий «правовая презумпция» и «общее

предложение». Проведена систематизация основных направлений юридической мысли, сформировавшихся при определении понятия указанной правовой категории. Проанализированы философско-логические основания существования исследуемого явления.

12.01–02.11.1215.

340.12:1:342.1/2 Филонова М. Б. Проблема философско-правовой концептуализации идеи национального суверенитета в контексте типов правопонимания / М. Б. Филонова // Философия права. 2011. № 1. С. 93–96.

Изучена проблема правовой легитимации

идеи суверенитета. Предложен методологический подход к проблеме, основанный на анализе типов правопонимания, которые определяют основные варианты интерпретации проблемы и формы правовой легитимации идеи суверенитета. Сделан методологический акцент на исследование гносеологического, онтологического и аксиологического аспектов права как условия реализации формулируемого подхода.

Див. також: 01.01–02.11.36, 02.01–02.11.242,
03.01–02.11.324, 07.01–02.11.777,
08.01–02.11.879, 08.01–02.11.907,
11.01–02.11.1180.

ПОКАЖЧИК ІМЕН

- Абасов Г. Г. 02.01 02.11.240. 39
 Абраменков М. С. 03.01-02.11.278. 44
 Абрамович В. А. 07.01 02.11.823. 126
 Абросимова Е. 02.01-02.11.154. 26
 Авдеев Д. А. 02.01-02.11.155. 26
 Авдеева Г. К. 09.01-02.11.1072. 164
 Аверочкина Т. В. 07.01 02.11.740. 112
 Авраменко П. В. 07.01 02.11.722. 110
 Агаев З. Р. 09.01 02.11.967. 148
 Агапов А. Б. 04.01-02.11.460. 71
 Азарова Е. Г. 02.01-02.11.156. 26
 Азизова В. Т. 02.01-02.11.215. 35
 Айрапетов Л. А. 03.01-02.11.279. 44
 Александров О. 01.01 02.11.91. 17
 Алексеенцева Ю. 05.01 02.11.574. 88
 Алексеев О. Г. 07.01 02.11.723. 110
 Алексейчук В. І. 09.01 02.11.1044. 160
 Алиев Т. Т. 02.01 02.11.157. 27
 Андреев Д. С. 07.01-02.11.724. 110
 Андреева Е. 07.01-02.11.786. 120
 Андреева О. А. 12.01 02.11.1192. 185
 Андриановская И. 05.01 02.11.545. 84
 Андропов І. В. 03.01-02.11.383, 384, 386, 387, 389, 391, 393, 394. 58-61
 Андрусів В. Г. 09.01 02.11.952. 145
 Андрусів У. Б. 03.01-02.11.280. 45
 Андрушко П. 08.01-02.11.858, 859. 132
 Андрушак О. Л. 04.01 02.11.461. 71
 Андрущенко І. Г. 04.01 02.11.462. 71
 Аписимов Л. 05.01 02.11.546. 85
 Апіцук В. В. 08.01 02.11.860. 132
 Антопенко Л. 10.01 02.11.1096. 168
 Антонюк О. 09.01-02.11.968. 148
 Антонюк У. В. 08.01-02.11.861. 132
 Антошкіна В. 11.01-02.11.1155. 178
 Апостолова П. П. 09.01 02.11.969. 148
 Аргунев А. В. 03.01 02.11.395. 61
 Арешонков В. 09.01 02.11.1075. 164
 Аркуша Л. І. 09.01 02.11.1033, 1034. 157, 158
 Артеменко О. 07.01-02.11.838. 128
 Артюхов Ю. С. 02.01-02.11.235. 38
 Архимандритова М. А. 05.01-02.11.547. 85
 Асатрян Х. А. 09.01 02.11.1032. 157
 Асосков А. В. 03.01 02.11.437. 67
 Ахметьянова З. А. 03.01 02.11.281. 45
- Бабаєва Л. В. 02.01 02.11.241. 39
 Бабаков В. А. 02.01-02.11.164. 27
 Бабарыкина О. В. 03.01-02.11.396. 61
 Бабич О. М. 01.01 02.11.16. 8
 Бабіч В. В. 07.01 02.11.787. 120
 Багаутдинов Ф. Н. 10.01 02.11.1097. 168
 Байда А. 08.01 02.11.862. 132
 Байкин И. М. 10.01 02.11.1119. 171
 Байлов А. В. 08.01-02.11.863. 132
 Байльдинов Е. Т. 11.01-02.11.1156. 178
 Баймакова П. П. 08.01 02.11.864. 133
 Байтеева М. В. 01.01 02.11.17. 8
 Бакарджиев Я. В. 01.01 02.11.18. 8
 Бакаяпова Н. М. 10.01 02.11.1129. 173
 Бакирова Е. Ю. 03.01 02.11.282. 45
 Балахонский В. В. 12.01-02.11.1193. 185
 Балашенко С. А. 07.01-02.11.823. 126
 Балко О. 03.01 02.11.397. 61
- Барабан Ю. Г. 02.01 02.11.116. 21
 Барахоева А. Р. 01.01 02.11.19. 8
 Барзилова Ю. В. 03.01 02.11.400. 62
 Барковская Е. Г. 09.01-02.11.1045. 160
 Барковский Г. Ф. 12.01-02.11.1194. 186
 Барсукова Л. И. 04.01-02.11.463. 71
 Барчук В. 02.01 02.11.117. 21
 Басай В. Д. 10.01 02.11.1120. 171
 Батапов О. В. 02.01 02.11.242, 243. 39
 Батиргареева В. С. 08.01 02.11.922, 945. 140, 143
 Батрин С. В. 04.01-02.11.464. 71
 Батрова Т. А. 04.01-02.11.465. 71
 Бахновский А. В. 09.01-02.11.970. 149
 Бачал П. 07.01 02.11.725. 110
 Башмакова П. 05.01 02.11.564. 87
 Бегичев А. В. 03.01 02.11.283. 45
 Бегма А. 09.01 02.11.971. 149
 Бедь В. В. 02.01 02.11.113. 21
 Безкоровайна Ю. М. 03.01-02.11.353. 54
 Безроднова Е. В. 03.01-02.11.284. 45
 Безруков А. В. 02.01 02.11.158. 27
 Бек У. 05.01 02.11.548. 85
 Белевская Ю. А. 02.01 02.11.159. 27
 Белковец Л. П. 01.01 02.11.71. 15
 Белов Н. Н. 10.01 02.11.1130. 173
 Белоковельский М. С. 10.01-02.11.1131. 173
 Белоконь Д. Л. 01.01-02.11.92. 17
 Белопожкин А. Ю. 03.01 02.11.285. 45
 Белоцерковский Д. А. 09.01 02.11.972. 149
 Беляневич О. О. 07.01 02.11.764. 117
 Бердник І. В. 08.01 02.11.923. 140
 Береза О. 03.01 02.11.447. 68
 Березняк В. С. 09.01-02.11.1076. 164
 Берова Д. М. 09.01-02.11.973. 149
 Бехтерев В. П. 09.01-02.11.1086. 166
 Белкин Л. М. 07.01 02.11.788, 789. 120, 121
 Бирилюк О. М. 01.01 02.11.54. 13
 Бичкова С. С. 03.01-02.11.383. 58
 Біда М. 03.01 02.11.286. 45
 Бідняжевська А. Ю. 02.01-02.11.118. 21
 Білий П. М. 07.01-02.11.726. 110
 Білоцький О. В. 03.01-02.11.276. 44
 Білоцький С. Д. 11.01 02.11.1142. 176
 Бірюков І. А. 03.01 02.11.398. 61
 Бірюков О. 11.01 02.11.1157. 178
 Благодарний А. М. 07.01 02.11.839. 128
 Благодир А. А. 09.01 02.11.975. 149
 Блинков О. Е. 03.01-02.11.287. 45
 Бобринский П. 04.01-02.11.466. 71
 Бобров Е. А. 03.01 02.11.399. 62
 Бобровская О. П. 03.01 02.11.288, 289. 45, 46
 Богатырев В. Н. 03.01 02.11.400. 62
 Богатырев Е. В. 01.01 02.11.20. 8
 Богачук В. С. 09.01 02.11.1046. 160
 Богашова П. В. 02.01-02.11.119. 22
 Богинич О. Л. 01.01-02.11.21. 8
 Богуш Г. 11.01 02.11.1158. 179
 Боднар О. Б. 02.01 02.11.114. 21
 Боднарук М. 05.01 02.11.620. 94
 Бодрова І. І. 07.01 02.11.727. 111
 Божепок С. Я. 01.01 02.11.93. 18
 Божко В. М. 05.01-02.11.549. 85
 Бойко А. О. 03.01-02.11.290. 46
 Болдырев С. П. 01.01 02.11.22. 8

- Болсунова О. М. 01.01 02.11.23. 9
Бопдар С. О. 07.01 02.11.765. 117
Бондарук Т. І. 01.01–02.11.6. 5
Бондарчук С. А. 07.01–02.11.762. 116
Борис Т. 07.01–02.11.823. 126
Борисов В. 08.01 02.11.905. 945. 138, 143
Бородавко Д. 08.01 02.11.924. 141
Бостоганпшвили Д. Р. 02.01 02.11.160. 27
Бочкарев Н. 04.01 02.11.467. 72
Бошицкий Ю. Л. 03.01–02.11.291. 46
Братель С. Г. 07.01–02.11.728. 111
Брежнев О. В. 02.01–02.11.161. 27
Бринчук М. М. 06.01 02.11.681. 104
Бронз Й. Л. 11.01 02.11.1147. 177
Брославский Л. И. 06.01 02.11.682. 104
Брус В. А. 02.01 02.11.162. 27
Брусницян Л. 09.01 02.11.976. 149
Бугаев И. Е. 04.01–02.11.468. 72
Будзівєвський М. Ю. 09.01–02.11.1047. 160
Булгаков И. 04.01 02.11.469. 72
Буличева Н. А. 07.01 02.11.782. 120
Бупчак И. В. 05.01 02.11.621. 94
Бурков А. Л. 11.01 02.11.1143. 176
Буромельский М. 11.01 02.11.1159. 179
Бурыкин Д. А. 04.01–02.11.470. 72
Буряченко А. Є. 07.01–02.11.790. 121
Бусуйок Д. В. 03.01 02.11.292. 46;
06.01 02.11.641. 642. 98
Буханченко О. А. 09.01 02.11.1035. 158
Быков А. М. 09.01 02.11.974. 149
Быков В. М. 09.01 02.11.974. 149
Быкова Т. В. 04.01–02.11.525. 80
Быковский В. 06.01–02.11.701. 107
Былинкин М. Г. 02.01–02.11.163. 27
- Вабищевич С. С. 03.01 02.11.293. 46
Вавилин Е. В. 02.01 02.11.164. 27;
03.01 02.11.294. 46
Валах В. В. 03.01–02.11.295. 46
Валецька О. В. 05.01–02.11.550. 85
Валиахметова М. 04.01–02.11.471. 72
Ванюхин В. 05.01 02.11.551. 85
Вардапян А. В. 09.01 02.11.1048. 1088. 160, 166
Варламова Н. В. 02.01 02.11.165. 27
Вармупд В. В. 01.01 02.11.25. 9
Васильев А. А. 01.01 02.11.24. 94. 9, 18
Васильева Т. 02.01–02.11.166. 28
Васильева В. А. 04.01–02.11.472. 72
Васильченко О. П. 02.01 02.11.120. 22
Васильюк П. 07.01 02.11.791. 121
Василяпская А. И. 03.01 02.11.296. 46
Васяев А. А. 09.01 02.11.948. 145
Ваталев А. А. 09.01 02.11.1083. 165
Велиев Х. Р. 09.01–02.11.977. 149
Велиева Д. С. 02.01–02.11.167. 28
Величко Л. Ю. 05.01 02.11.552. 85
Венедіктов С. В. 05.01 02.11.553. 85
Верхогляд В. О. 07.01 02.11.840. 129
Верхогляд О. 09.01 02.11.990. 151
Вершинина Е. В. 04.01 02.11.491. 75
Виговський Д. Л. 08.01–02.11.925. 141
Виговський О. І. 03.01–02.11.438. 439, 440. 67
Виокуров В. А. 02.01 02.11.168. 28
Виокуров В. П. 08.01 02.11.865. 133
Вискулова В. В. 02.01 02.11.244. 39
Вишинський П. М. 12.01 02.11.1188. 185
Вівчаренко О. 06.01 02.11.643. 98
- Віхров О. П. 04.01 02.11.473. 73
Владыкина Т. А. 02.01 02.11.169. 28
Власюк И. В. 09.01–02.11.1077. 164
Власюк С. М. 06.01–02.11.683. 104
Вобликов В. Ю. 07.01–02.11.827. 126
Вовк В. 09.01 02.11.978. 150
Войцаровський М. М. 07.01 02.11.729. 111
Войтенко І. С. 07.01 02.11.730. 111
Войтова Т. Н. 11.01 02.11.1160. 179
Войченко С. В. 11.01–02.11.1151. 177
Волков А. В. 03.01–02.11.297. 47
Волков А. М. 07.01–02.11.731. 111
Волкова П. В. 03.01 02.11.385. 388, 390, 392. 58–60
Вологин М. В. 10.01 02.11.1098. 168
Володипа Н. В. 02.01 02.11.170. 28
Вороп Р. М. 04.01 02.11.474. 73
Воропова О. Н. 03.01 02.11.298. 47
Ворошилова І. В. 11.01–02.11.1151. 177
Выговский А. И. 03.01–02.11.441. 67
Вятчин В. А. 03.01 02.11.299. 47
- Гаврилов Е. В. 05.01 02.11.554. 86
Гаврилов С. Н. 09.01 02.11.1086. 166
Гаврильців М. 06.01 02.11.684. 104
Гаген С. Я. 01.01–02.11.95. 18
Гаджиев Г. 02.01–02.11.171. 28
Галаева Л. А. 05.01 02.11.622. 95
Галайденко Т. В. 10.01 02.11.1099. 168
Галденська І. Г. 09.01 02.11.1036. 158
Галиповская Е. А. 06.01 02.11.666. 102
Галиахметов І. А. 07.01 02.11.732. 111
Галунов М. І. 03.01–02.11.430. 66
Галунова В. В. 03.01–02.11.430. 66
Галунько В. М. 07.01–02.11.717. 109
Галушка Ю. 03.01 02.11.300. 47
Гарипов Р. Ш. 01.01 02.11.96. 18
Гарман В. 04.01 02.11.475. 73
Гарпик Л. Л. 01.01 02.11.3. 4
Гарячук И. 05.01–02.11.555. 86
Гафарова Г. Р. 07.01–02.11.792. 121
Гаяр І. Й. 09.01–02.11.953. 145
Гевак О. 07.01 02.11.828. 127
Гейш Р. М. 03.01 02.11.301. 47
Гелич А. О. 03.01 02.11.277. 44
Геприх Н. В. 08.01 02.11.866. 926. 133, 141
Гетманцев Д. 07.01 02.11.793. 121
Гимгина М. Е. 02.01–02.11.172. 28
Гій Т. О. 09.01–02.11.1049. 160
Гладких П. М. 02.01 02.11.245. 39
Глазунова С. М. 02.01 02.11.115. 21
Глипська Н. В. 09.01 02.11.979. 150
Глібко С. В. 04.01 02.11.476. 477. 73
Глоба К. П. 08.01 02.11.918. 139
Глуханчук О. В. 07.01–02.11.778. 119
Гмирко В. П. 09.01–02.11.980. 150
Гогурчунов Б. И. 02.01 02.11.173. 29
Гогурчунова М. Б. 02.01 02.11.173. 29
Голованник Є. В. 11.01 02.11.1161. 179
Головко М. Б. 09.01 02.11.981. 1050. 150, 161
Голоспиченко І. 10.01 02.11.1100. 168
Голубцов В. Г. 03.01–02.11.302. 47
Гольмстен А. Х. 03.01–02.11.303. 47
Гондо Д. Ф. 05.01 02.11.556. 86
Гончарова А. 03.01 02.11.304. 305. 48
Гончарук В. В. 05.01 02.11.557. 86
Горбачева Т. В. 09.01 02.11.1083. 165
Горбачова О. 03.01 02.11.306. 48; 05.01 02.11.623. 95

- Горевий В. 04.01 02.11.495. 76
Горіславська І. 06.01 02.11.667. 102
Горленко В. В. 01.01—02.11.97. 18
Горобець К. 01.01—02.11.6-15. 5-8
Горох О. П. 08.01—02.11.851. 130
Гошин В. А. 07.01 02.11.823. 126
Грабовець П. 06.01 02.11.644. 645. 98
Граковський Ю. 04.01 02.11.478. 73
Грамацький Е. М. 03.01 02.11.442. 443. 67, 68
Графський В. 01.01—02.11.26. 9
Гребенюк М. 06.01—02.11.668. 102
Гречкина О. В. 07.01—02.11.829. 127
Гриб В. В. 01.01 02.11.27. 9; 02.01 02.11.174. 175. 29;
05.01 02.11.624. 95
Грибанова О. 03.01 02.11.384. 58
Григолава С. Н. 03.01 02.11.307. 48
Грикевич О. А. 03.01 02.11.401. 62
Гринько С. В. 06.01—02.11.646. 98
Гринюк М. 07.01—02.11.830. 127
Гриців М. І. 07.01 02.11.776. 118
Гришук В. 08.01 02.11.867. 133
Грошевський Ю. М. 09.01 02.11.1087. 166
Грудницька С. 04.01 02.11.479. 74
Грушницький Я. М. 06.01 02.11.665, 669. 101, 102
Грязнова Т. Е. 01.01—02.11.98. 18
Губанов А. И. 11.01—02.11.1162. 179
Гудима П. В. 07.01 02.11.733. 111
Гудов А. 05.01 02.11.558. 86
Гулиев А. 11.01 02.11. 1163. 1164. 180
Гумашинвили Л. Э. 02.01 02.11.176. 29
Гуменюк О. І. 03.01 02.11.308. 48
Гуртієва Л. М. 09.01—02.11.982. 150
Гуртова П. О. 08.01—02.11.868. 133
Гусева Т. С. 05.01—02.11.625, 626. 95
Гутник В. В. 11.01 02.11.1152. 177
Гущин П. Э. 06.01 02.11.670. 102
- Давиденко В. Л. 08.01 02.11.937. 142
Давиденко Л. М. 10.01—02.11.1121. 172
Давиденко М. Л. 10.01—02.11.1121. 172
Данелюк В. І. 07.01—02.11.824. 126
Данилкин В. В. 02.01 02.11.159. 27
Данильян О. Г. 12.01 02.11.1195. 186
Дворкова А. В. 08.01 02.11.927. 141
Дем'янова О. В. 03.01 02.11.402. 62
Деметтєва О. А. 02.01 02.11.246. 39
Демидов Г. В. 02.01—02.11.108. 20
Демидов Д. Г. 02.01—02.11.211. 34
Демидова Л. 08.01 02.11.869, 870, 871. 133
Демченко О. П. 03.01 02.11.309. 48
Демченко С. Ф. 04.01 02.11.524. 80
Деписов С. А. 02.01 02.11.177. 29
Деписова А. В. 07.01 02.11.766. 117
Джавадов И. А. 06.01—02.11.647. 99
Джагарян А. 02.01—02.11.178, 247. 29, 40
Джагарян П. 02.01 02.11.178. 29
Джумурат Є. І. 02.01 02.11.238. 38
Джуль В. 02.01 02.11.121. 22
Джурипський В. О. 04.01 02.11.456. 70
Джурипський О. О. 03.01 02.11.310. 48
Дзагурова М. Д. 03.01—02.11.403. 62
Дзера О. В. 03.01—02.11.274, 275. 44
Дзюбань О. П. 12.01 02.11.1195. 186
Дзюрбель А. Д. 09.01 02.11.954. 146
Дидик М. А. 01.01 02.11.99. 18
Дипис Г. Г. 11.01 02.11.1165. 180
Дирдін М. Є. 09.01 02.11.955. 146
- Діковська І. 03.01 02.11.311. 48
Дмитриев М. Н. 03.01 02.11.404. 62
Дмитриев Ю. 01.01—02.11.28. 9
Дмитрик О. О. 07.01—02.11.794. 121
Добробог Л. М. 08.01—02.11.872. 134
Добровольська В. В. 04.01 02.11.457, 480. 70, 74
Долипская Л. М. 04.01 02.11.481. 74
Домрачева О. 05.01 02.11.559. 86
Дорохін Д. 07.01 02.11.795. 122
Дорош Л. В. 08.01—02.11.873. 134
Драган О. 07.01—02.11.760. 116
Драчук М. 05.01—02.11.560. 86
Дремін В. П. 08.01 02.11.928. 141
Дрішлюк В. І. 04.01 02.11.482. 74
Дроботов С. 01.01 02.11.7. 29. 5, 9
Дубас Р. Р. 11.01 02.11.1153. 178
Дубеляк А. 07.01 02.11.831. 127
Дубінчак В. М. 01.01—02.11.4. 4
Дубовик О. Л. 06.01—02.11.685. 104
Дудаш Т. І. 01.01 02.11.2. 4
Дулов С. В. 06.01 02.11.648. 99
Дупдич Е. 04.01 02.11.483. 74
Дуюпова О. М. 05.01 02.11.561. 86
Дятлепко Н. 04.01 02.11.484. 74
Дячук В. І. 09.01—02.11.1037. 158
- Евсеев А. П. 02.01 02.11.124. 22
Егорова А. С. 03.01 02.11.312. 49
Елицкий А. 02.01 02.11.179, 180. 29, 30;
08.01 02.11.874. 134
Елисеев В. С. 06.01 02.11.671. 102
Еременко А. С. 03.01—02.11.313. 49
Ермолинский П. П. 06.01—02.11.702. 107
Ермошин Г. Т. 10.01—02.11.1101. 169
Ерофеева О. В. 03.01 02.11.405. 62
Ерыгина В. И. 02.01 02.11.181. 30
- Ємельяпепко Е. О. 04.01 02.11.523. 80
Ємельянов С. Л. 07.01—02.11.836. 128
Єпур М. В. 01.01—02.11.55. 13
Єрегян А. Р. 01.01—02.11.56. 57. 13
Єрмоленко В. 06.01 02.11.672. 103
Єрьоменко В. В. 05.01 02.11.562, 563. 87
Єфимепко Т. І. 07.01 02.11.796. 122
Єфімов М. М. 09.01 02.11.1051. 161
- Жарикова Е. В. 03.01—02.11.314. 49
Желіховська Ю. В. 03.01—02.11.406. 63
Жмур Ю. 08.01 02.11.875. 134
Жубрин Р. 10.01 02.11.1122. 172
Жуков Б. В. 09.01 02.11.1052. 161
Жукова Т. С. 08.01 02.11.929. 141
Журик Ю. В. 04.01 02.11.485. 74
Жушман В. П. 06.01—02.11.673. 103
- Забегайло Л. А. 03.01 02.11.315. 49
Завальнюк І. В. 07.01 02.11.767. 117
Заверуха Т. М. 03.01 02.11.316. 49
Завидов Б. Д. 05.01 02.11.627. 95
Заворотченко Т. М. 02.01 02.11.122. 22
Загидуллин Р. И. 02.01—02.11.248. 40
Загнітко О. П. 04.01—02.11.486. 75
Задорожний О. В. 11.01 02.11.1142, 1144. 176
Задоя К. 08.01 02.11.930. 141
Зайцева П. 04.01 02.11.487. 75
Зак А. Ю. 03.01 02.11.317. 49
Залізняк В. С. 07.01 02.11.837. 128

- Заморська Л. І. 02.01 02.11.123. 22
 Замуравкіна Р. М. 03.01 02.11.318. 49
 Зарева І. 09.01–02.11.983. 150
 Заржицький О. 05.01–02.11.564. 87
 Зарічний І. 07.01–02.11.832. 127
 Заруба В. М. 01.01 02.11.30. 58. 9, 13
 Затираха І. О. 10.01 02.11.1102. 169
 Захаров Д. О. 09.01 02.11.984. 150
 Зварич Ж. І. 03.01 02.11.319. 49
 Звірко О. 03.01–02.11.407. 63
 Зеленецький В. С. 09.01–02.11.985. 151
 Земченков П. Ф. 12.01–02.11.1196. 186
 Зискінд І. О. 04.01 02.11.459. 70
 Зінченко О. В. 12.01 02.11.1197. 186
 Злакоман І. М. 04.01 02.11.488. 75
 Злотников А. В. 04.01 02.11.489. 75
 Золина Д. М. 11.01 02.11.1179. 182
 Золотухін О. 07.01–02.11.797. 122
 Зорькин В. Д. 02.01–02.11.182. 30
 Зотенко О. О. 07.01 02.11.825. 126
 Зуб І. В. 05.01 02.11.541. 84
 Зубко А. В. 01.01 02.11.72. 15
 Зубко Г. 01.01 02.11.31. 10
 Зуйков А. 02.01 02.11.183. 30
 Зуйков Е. В. 02.01–02.11.198. 32
 Зырянов И. А. 02.01–02.11.184. 30
- Іванов А. В. 02.01 02.11.185. 30
 Іванов Л. 12.01 02.11.1198. 186
 Іванов Н. Г. 08.01 02.11.876. 134
 Іванов П. Л. 09.01 02.11.1078. 165
 Іванова Е. 09.01–02.11.986. 151
 Іванова Е. П. 06.01–02.11.649. 99
 Іваныш С. В. 02.01–02.11.186. 31
 Ілляшевич М. В. 11.01 02.11.1166. 180
 Ілюшина М. П. 04.01 02.11.490. 75
 Ілющенко А. А. 11.01 02.11.1167. 180
 Іпдіаміпов С. И. 09.01 02.11.107 9. 165
 Исаенкова О. В. 03.01–02.11.408. 63
- Іванов С. О. 03.01–02.11.320. 50
 Іванський А. 07.01 02.11. 798, 799. 122
 Ігонін Р. В. 10.01 02.11.1103. 169
 Ізарова І. 03.01 02.11.321. 50
 Ільницький О. 07.01 02.11.768. 117
 Іщенко О. С. 07.01 02.11.776. 118
 Іщук І. В. 09.01–02.11.1038. 158
- Кабатова Е. В. 04.01 02.11.491. 75
 Казаццева Е. В. 04.01 02.11.526. 80
 Казачёнок В. В. 01.01 02.11.73. 15
 Кайзер Ю. В. 03.01 02.11.409. 63
 Калиниченко В. Т. 06.01 02.11.686. 104
 Кальяк А. М. 02.01–02.11.187. 31
 Калюк С. М. 09.01–02.11.1089. 166
 Каміньський А. І. 06.01 02.11.680. 104
 Кампо В. М. 02.01 02.11.125. 22
 Кашір В. С. 12.01 02.11.1189. 185
 Капліна О. 09.01 02.11.987. 151
 Капличенко І. О. 07.01 02.11.763. 117
 Карабуг Л. 09.01–02.11.988. 151
 Каркач П. М. 10.01–02.11.1121. 172
 Карлан І. 09.01 02.11.989. 151
 Карпенко Г. Л. 07.01 02.11.821. 125
 Карпенко Л. В. 04.01 02.11.527. 528. 80, 81
 Карпенко М. 09.01 02.11.990. 151
 Карпова Т. М. 10.01 02.11.1132. 173
- Карпуні Д. В. 03.01 02.11.322. 50
 Касумов А. 05.01 02.11.565. 87
 Катаева Е. В. 07.01–02.11.778. 119
 Кация Т. В. 03.01–02.11.323. 50
 Качуровська Л. 07.01–02.11.833. 127
 Кашина М. 05.01 02.11.566. 87
 Кашишцева О. Ю. 03.01 02.11.324. 50
 Кваспівська Н. Д. 08.01 02.11.846. 895. 130, 136
 Кельман Л. М. 05.01 02.11.628. 95
 Кембаев Ж. М. 01.01–02.11.100. 18
 Керик Л. І. 09.01–02.11.1053. 161
 Керимов Д. 03.01–02.11.325. 50
 Кивалов С. В. 10.01 02.11.1095. 1104. 168, 169
 Кивле Г. А. 02.01 02.11.188. 31
 Кизименко К. О. 05.01 02.11.567. 87
 Кимпчижи Е. Н. 03.01 02.11.326. 50
 Киреева А. В. 09.01 02.11.1083. 165
 Кириленко Є. В. 07.01–02.11.734. 112
 Кирилловых А. 04.01–02.11.492. 75
 Кириченко П. М. 04.01 02.11.523. 80
 Киричко В. М. 08.01 02.11.847. 130
 Кирпичов О. 11.01 02.11.1155. 178
 Кирьяпов А. Ю. 09.01 02.11.991. 151
 Кичигін Н. В. 06.01 02.11.691. 105
 Кієнов А. Л. 02.01–02.11.189. 31
 Клименко В. 08.01–02.11. 848. 877. 130, 134
 Клименко П. І. 09.01 02.11.995. 152
 Клименко О. М. 02.01 02.11.126. 22
 Клімова Г. П. 12.01 02.11.1199. 186
 Клочкова Ю. А. 01.01 02.11.32. 10
 Кляус Н. В. 03.01 02.11.385. 58
 Княгинин К. П. 02.01–02.11.190. 31
 Ковалева Т. К. 02.01–02.11.249. 40
 Коваленко І. 09.01–02.11.992. 152
 Коваленко Т. О. 06.01 02.11.650 652. 99
 Коваленко Ю. М. 07.01 02.11.800. 122
 Коваль І. 03.01 02.11.327. 50
 Коваль О. 03.01 02.11.328. 51
 Коваль Т. Ф. 01.01–02.11.59. 13
 Ковальська В. С. 03.01–02.11.431. 66
 Ковальчук В. 02.01–02.11.127. 23; 08.01–02.11.931. 141
 Ковальчук Я. В. 03.01 02.11.329. 51
 Ковлер А. 11.01 02.11.1168. 180
 Ковтуп І. Б. 02.01 02.11.250. 40
 Ковтуп Н. Н. 09.01 02.11.993. 152
 Когут Н. Д. 06.01 02.11.653. 100
 Кодунов М. 03.01–02.11.444. 68
 Кожевина Е. В. 03.01–02.11.330. 51
 Козак З. 05.01 02.11.568. 87
 Козацкая В. Э. 03.01 02.11.331. 51
 Козачук Д. А. 07.01 02.11.718. 109
 Козипа Е. П. 09.01 02.11.1086. 166
 Козир О. 02.01 02.11.128. 23
 Козочкин И. 08.01–02.11.878. 134
 Козуб І. 05.01–02.11.569. 88
 Козьяков І. М. 10.01 02.11.1117. 171
 Колесников Е. В. 02.01 02.11.191. 31
 Колкутин В. В. 09.01 02.11.1080. 165
 Колобашкіна С. С. 10.01 02.11.1133. 173
 Коломонець Т. О. (Коломонец Т. А.) 07.01 02.11.735. 769. 112, 117
 Колосова О. О. 05.01–02.11.629. 95
 Комарницький В. М. 06.01 02.11.703. 107
 Конджакулян К. М. 02.01 02.11.192. 31
 Кондрашев А. А. 02.01 02.11.193. 32
 Коповалов В. К. 01.01 02.11.33. 10
 Коповалов С. 04.01 02.11.531. 81

- Кошовалова Е. 04.01 02.11.493. 75
 Кошопенко В. П. 11.01 02.11.1169. 180
 Кононов В. В. 06.01—02.11.654. 100
 Кононова К. О. 11.01—02.11.1145. 176
 Конопельцева О. О. 05.01—02.11.543. 84
 Кончаковська В. В. 08.01 02.11.919. 140
 Коцюпенко Я. Ю. 09.01 02.11.956. 146
 Копилова М. 08.01 02.11.932. 142
 Користіп О. Є. 07.01 02.11.736. 112
 Корниенко В. А. 02.01—02.11.251. 40
 Корнута Л. М. 07.01—02.11.737. 112
 Корнякова Т. 08.01—02.11.933. 142
 Короленко В. 03.01 02.11.410. 63
 Король В. І. 11.01 02.11.1170. 181
 Корольчук В. В. 08.01 02.11.920. 140
 Корсун В. 09.01 02.11.994. 152
 Корчагин А. А. 09.01 02.11.1054. 161
 Косарева Т. 03.01—02.11.386. 59
 Коссаєв В. М. 04.01—02.11.455. 70
 Костенко О. 08.01 02.11.879. 134
 Костикова Г. В. 02.01 02.11.252. 40
 Коструба А. В. 03.01 02.11.332. 51
 Костюк В. 05.01 02.11.570. 88
 Костян І. 05.01 02.11.571. 88
 Косякова Н. І. 03.01—02.11.317. 49
 Котенко Т. А. 07.01—02.11.752. 115
 Котляров І. І. 11.01 02.11.1171. 181
 Котов П. П. 01.01 02.11.74. 15
 Кофанов А. 09.01 02.11.1055. 161
 Кофанова О. С. 09.01 02.11.1081. 165
 Кохап В. П. 05.01 02.11.572. 573. 88;
 10.01—02.11.1105. 169
 Кочетков А. В. 02.01—02.11.194. 32
 Кочетков В. В. 12.01—02.11.1200. 187
 Кравець І. А. 02.01 02.11.195. 32
 Кравець І. М. 04.01 02.11.458. 70
 Кравчук В. М. 02.01 02.11.129. 23
 Кравчук О. О. 07.01 02.11.738. 112
 Краснова О. І. 02.01—02.11.196. 32
 Красноступ Г. М. 07.01—02.11.841. 129
 Крашенинников А. А. 09.01—02.11.996. 152
 Крейденко В. 02.01 02.11.130. 23
 Кремльова А. 11.01 02.11.1172. 181
 Крет Г. Р. 09.01 02.11.957. 146
 Крижанівський В. В. 01.01 02.11.34. 10
 Крижевський А. 09.01 02.11.1056. 161
 Крикун О. В. 07.01—02.11.770. 118
 Крикунов О. В. 09.01—02.11.997. 152
 Крих Т. Я. 08.01 02.11.853. 131
 Кроленко В. О. 07.01 02.11.739. 112
 Крохила Ю. А. 07.01 02.11.801. 122
 Крошечко М. 05.01 02.11.574. 88
 Крумаленко М. В. 01.01 02.11.60. 13
 Крусс В. І. 02.01—02.11.197. 32
 Кручинин Ю. С. 10.01—02.11.1134. 174
 Крушинський С. А. 09.01 02.11.998. 152
 Крюков В. Ф. 10.01 02.11.1123. 172
 Крючков Р. А. 04.01 02.11.494. 76
 Кубарева О. В. 09.01 02.11.1039. 159
 Кудряшов В. В. 11.01 02.11.1173. 181
 Кузів О. М. 09.01—02.11.1040. 159
 Кузнецов С. А. 07.01—02.11.740. 112
 Кузнецова Э. А. 03.01 02.11.333. 51
 Кузнецова Л. О. 08.01 02.11.880. 135
 Кузовкин І. А. 03.01 02.11.411. 63
 Кузьменко Г. 05.01 02.11.575. 88
 Кузьмин А. Г. 04.01 02.11.529. 81
 Куклип В. Н. 09.01 02.11.1083. 165
 Кукушкин Е. В. 02.01 02.11.198. 32
 Кулик Д. 05.01—02.11.576. 88
 Куликова С. В. 07.01—02.11.827. 126
 Кулинич П. Ф. 06.01—02.11.655. 100
 Кулін А. 04.01 02.11.495. 76; 07.01 02.11.834. 128
 Кульчий І. М. 08.01 02.11.881. 135
 Кульчий О. О. 03.01 02.11.334. 335. 51
 Купицын А. С. 12.01 02.11.1201. 187
 Курбатов А. 04.01—02.11.496. 76
 Курило О. 07.01—02.11.771. 118
 Курінний В. В. 07.01—02.11.741. 113
 Курочкин С. А. 03.01 02.11.445. 68
 Куца А. 05.01 02.11.630. 631. 632. 96
 Кутевич М. 08.01 02.11.882. 135
 Кучевський П. 09.01 02.11.999. 153
 Кучеренко Д. С. 03.01 02.11.336. 52
 Кучеренко І. 08.01—02.11.934. 142
 Кучинська О. П. 10.01—02.11.1106. 169
 Кучук А. М. 01.01 02.11.8. 6
 Куш О. Є. 07.01 02.11.719. 109
 Лавріпенко І. А. 03.01 02.11.337. 52
 Лаповенко К. 08.01 02.11.883. 135
 Лапкін А. В. 10.01—02.11.1118. 171
 Ласкина П. В. 03.01—02.11.412. 63
 Лашук Є. 08.01 02.11.935. 142
 Лебедев В. А. 02.01 02.11.199. 32
 Левица С. В. 01.01 02.11.35. 10
 Левитан О. И. 02.01 02.11.253. 40
 Лежнева Т. 03.01 02.11.432. 66; 05.01 02.11.577. 89
 Лейканд Е. В. 07.01—02.11.772. 118
 Лелица В. В. 10.01—02.11.1124. 172
 Леонов С. П. 09.01—02.11.1078. 165
 Лепех С. 03.01 02.11.433. 66
 Лескова Ю. Г. 03.01 02.11.338. 52
 Легова Н. В. 03.01 02.11.339. 52
 Липдо А. В. 04.01 02.11.491. 75
 Лисанець О. С. 06.01—02.11.656. 100
 Лисенко Я. О. 06.01—02.11.657. 100
 Литвак О. 08.01—02.11.934. 142
 Литвищенко В. 05.01 02.11.633. 96
 Литвинова С. Ф. 03.01 02.11.446. 68
 Личенко І. О. 03.01 02.11.340. 52
 Лісова Н. В. 10.01 02.11.1117. 171
 Лісова Т. В. 06.01 02.11.713. 108
 Лічак Д. В. 04.01—02.11.497. 76
 Лічман Л. Г. 03.01—02.11.413. 63
 Лобода А. 01.01 02.11.36. 10
 Логинов П. 04.01 02.11.498. 76
 Логінова Н. І. 07.01 02.11.836. 128
 Лозовский Д. Н. 09.01 02.11.1057. 162
 Ломакин Д. В. 04.01 02.11.499. 76
 Ломако В. 08.01—02.11.884. 135
 Лоскутов Т. О. 09.01—02.11.958. 146
 Лугацький А. В. 02.01 02.11.131. 23
 Лукашенко А. А. 02.01 02.11.254. 41
 Лукин П. П. 12.01 02.11.1202. 187
 Лукинская М. П. 11.01 02.11.1174. 181
 Лукьянов Д. Н. 10.01 02.11.1107. 169
 Луцишин О. О. 07.01—02.11.815. 124
 Лучко О. А. 09.01—02.11.1000. 153
 Лушников А. М. 07.01 02.11.781. 119
 Лушнікова М. В. 07.01 02.11.781. 119
 Лысенко О. Л. 05.01 02.11.578. 89
 Любченко П. М. 02.01 02.11.255. 256. 41
 Лютиков П. С. 07.01 02.11. 735. 769. 112, 117

- Лютягица Е. А. 07.01 02.11.731. *111*
 Ляпица О. А. 06.01 02.11.704. *107*
 Лях С. М. 02.01–02.11.200. *33*
- Маврин С. П. 02.01–02.11.201. *33*
 Магомедова Э. М. 02.01 02.11.202. *33*
 Мазниченко Ю. О. 09.01 02.11.1074. *164*
 Мазур М. 09.01 02.11.1001. *153*
 Мазур Т. В. 10.01 02.11.1108. *170*
 Макарейко П. В. 07.01–02.11.714. *109*
 Макаренко Є. І. 09.01–02.11.1002, 1058. *153, 162*
 Макаров С. Ю. 10.01–02.11.1135. *174*
 Макбрайд Д. 11.01 02.11.1146. *176*
 Маковецька П. Є. 08.01 02.11.854. *131*
 Максимчук И. В. 03.01 02.11.341. *52*
 Максимчук Р. В. 09.01 02.11.1059. *162*
 Макушин А. А. 02.01 02.11.204. *33*
 Малешин Д. Я. 03.01–02.11.414. *64*
 Малига В. А. 04.01–02.11.486. *75*
 Малинина А. 06.01 02.11.687. *104*
 Маловичко С. 05.01 02.11.579. *89*
 Малько А. В. 10.01 02.11.1109. *170*
 Мальцев Д. О. 04.01 02.11.530. *81*
 Мальцев Р. Н. 03.01 02.11.341. *52*
 Маярчук П. В. 09.01–02.11.959. *147*
 Мандриченко Ж. В. 08.01–02.11.885. *135*
 Мапченко О. В. 07.01 02.11.784. *120*
 Марков К. В. 02.01 02.11.205. *33*
 Маркова О. 03.01 02.11.342. *52*
 Маркуш М. 09.01 02.11.1003. *153*
 Мармаш В. Я. 09.01 02.11.960. *147*
 Мартенко О. 08.01–02.11.886. *135*
 Мартин А. 06.01–02.11.658. *100*
 Мартиненко І. 04.01–02.11.531. *81*
 Мартинович О. М. 05.01 02.11.580. *89*
 Мартиросян А. Г. 03.01 02.11.343. *52*
 Марченко В. Б. 07.01 02.11.802. *122*
 Марчук М. П. 06.01 02.11.659. *100*
 Марчук Р. В. 02.01–02.11.143. *25*
 Маслаков И. В. 09.01–02.11.1086. *166*
 Матюнин М. В. 01.01–02.11.37. *10*
 Мацькевич М. М. 01.01 02.11.61, 62. *13, 14*
 Машевська Л. 06.01 02.11.674. *103*
 Машков К. Є. 05.01 02.11.581. *89*
 Медведев А. В. 03.01.11.344. *52*
 Медведев О. М. 05.01 02.11.582. *89*
 Медведева М. О. 11.01–02.11.1144. *176*
 Медведько О. І. 10.01–02.11.1125. *172*
 Медвідь А. 02.01 02.11.132, 133. *23*
 Мельник К. Ю. 05.01 02.11.544. *84*
 Мельник Л. С. 05.01 02.11.583. *89*
 Мельник Н. О. 03.01 02.11.345. *53*
 Мельник О. 01.01 02.11.38. *10*
 Мельник Р. 07.01–02.11.742. *113*
 Мельникова В. 05.01–02.11.584. *89*
 Мельниченко Р. Г. 10.01 02.11.1136. *174*
 Мельничок В. 09.01 02.11.1060. *162*
 Мельничук П. О. 05.01 02.11.585. *90*
 Микитась І. М. 08.01 02.11.946. *143*
 Миклашевич П. П. 02.01 02.11.203. *33*
 Миколенко О. І. 07.01–02.11.773. *118*
 Минаева П. В. 09.01–02.11.1080. *165*
 Мишок Д. І. 07.01 02.11.743. *113*
 Миронов В. 01.01 02.11.28. *9*
 Мирошниченко А. Ю. 09.01 02.11.1013. *154*
 Митин Г. Н. 02.01 02.11.206. *34*
 Митрофанов І. 08.01 02.11.850, 887, 888. *130, 135*
- Михайленко С. В. 07.01 02.11.803. *123*
 Михайлів М. 03.01 02.11.346. *53*
 Михайлов А. В. 03.01–02.11.347. *53*
 Михайлова І. Ю. 05.01–02.11.634. *96*
 Михайлова П. В. 09.01–02.11.1021. *155*
 Михайловская И. 10.01 02.11.1110. *170*
 Михеев Д. С. 02.01 02.11.207. *34*
 Мишутин Э. И. 03.01 02.11.415. *64*
 Мігунова Л. 07.01 02.11.804. *123*
 Міма І. В. 01.01–02.11.39. *10*
 Мінка П. Я. 09.01–02.11.1090. *167*
 Мінченко Р. М. 03.01–02.11.380. *58*
 Мічурін Є. О. 03.01 02.11.348. *53*
 Міщук В. В. 02.01 02.11.131, 135. *23, 24*
 Мовчан Г. В. 09.01 02.11.961. *147*
 Мозжепко И. И. 01.01 02.11.40. *11*
 Моисеева Т. В. 10.01 02.11.1111. *170*
 Моисеев Ю. О. 04.01–02.11.500. *76*
 Мойсей Л. 02.01–02.11.136. *24*
 Мокрицька П. 05.01 02.11.586, 587. *90*
 Мокрый В. С. 02.01 02.11.257. *41*
 Молчапов В. В. 03.01 02.11.387. *59*
 Мопалко А. 07.01 02.11.805. *123*
 Мороз С. В. 05.01 02.11.588. *90*
 Морозов С. Ю. 04.01–02.11.501. *77*
 Москвич Л. М. 10.01–02.11.1112, 1113. *170*
 Моторин Е. П. 06.01 02.11. 660, 661. *100, 101*
 Муद्रак І. В. 09.01 02.11.1004. *153*
 Музыка А. 08.01 02.11. 851, 935. *130, 142*
 Музыка О. А. 12.01 02.11.1203. *187*
 Муптіян В. І. 07.01 02.11.835. *128*
 Мусалова З. М. 02.01–02.11.208. *34*
 Мусієнко А. В. 08.01–02.11.921. *140*
 Мухаметзарипов И. А. 01.01–02.11.75. *15*
 Мухина Э. П. 06.01 02.11.705. *107*
- Навроцький В. 08.01 02.11.889. *136*
 Нагиева А. А. 11.01 02.11.1175, 1176. *181, 182*
 Назаров А. Д. 09.01–02.11.1061. *162*
 Назаров А. Е. 03.01–02.11.349. *53*
 Назаров В. В. 09.01–02.11.1005. *153*
 Назарова И. А. 03.01 02.11.315. *49*
 Назимко Є. 12.01 02.11.1204. *187*
 Найда З. 09.01 02.11.1082. *165*
 Напба С. Б. 02.01 02.11.258. *41*
 Насалевич Т. 05.01 02.11.589. *90*
 Пастечко К. О. 06.01–02.11.675. *103*
 Пастіна О. І. 06.01–02.11.640. *98*
 Пастюк В. Я. 09.01 02.11.1091. *167*
 Пахова Е. А. 03.01 02.11.416. *64*
 Папищев-Наумова А. 07.01 02.11.744. *113*
 Невельська-Гордєєва О. П. 12.01 02.11.1205. *187*
 Невідомий В. І. 01.01 02.11.9. *6*
 Негребешкий В. 09.01–02.11.1062. *162*
 Недилько Ю. В. 01.01–02.11.41. *11*
 Незнамов А. В. 03.01 02.11.388. *59*
 Некрашевич А. Ю. 02.01 02.11.209. *34*
 Непочатая И. В. 05.01 02.11.590. *90*
 Нестерцова-Собакарь О. 01.01 02.11.63. *14*
 Нетеса Н. В. 08.01 02.11.890. *136*
 Нетреба Г. 04.01–02.11.502. *77*
 Нетудихатка О. Ю. 07.01–02.11.745. *113*
 Нижний А. В. 03.01 02.11.350. *53*
 Николайченко О. В. 03.01 02.11.417. *64*
 Нікіфорова Т. І. 08.01 02.11.891. *136*
 Ніколаєв І. 03.01 02.11.418. *64*
 Ніколаєнко Н. В. 01.01 02.11.101. *19*

Новак Т. 05.01 02.11.591. 90
Новиков С. 07.01 02.11.806. 123
Новоселова Л. 03.01—02.11.351. 54
Пор В. 09.01—02.11.1006. 153
Пурмухаметова А. М. 08.01—02.11.892. 136

Обіюх П. М. 06.01 02.11.688. 105
Обловацька Н. О. 10.01 02.11.1137. 174
Оборотов Ю. М. 07.01 02.11.836. 128
Обрусна С. Ю. 07.01—02.11.746. 113;
10.01—02.11.1114. 170
Обухівська Т. 07.01—02.11.842. 129
Овечко П. В. 07.01 02.11.774. 118
Овсепян А. Г. 02.01 02.11.210. 34
Овсепян Ж. И. 01.01 02.11.42. 11
Овчаренко А. 04.01 02.11.475. 503. 73, 77
Овчинников А. И. 12.01 02.11.1206. 187
Овчинников В. А. 02.01—02.11.211. 34
Овчинников Ю. Г. 09.01—02.11.1007. 154
Огнев'юк Г. З. 03.01 02.11.352. 54
Оздамірова Л. М. 01.01 02.11.76. 15
Озель В. 01.01 02.11.64. 14
Озорпина Д. М. 10.01 02.11.1138. 174
Олепева А. Н. 04.01 02.11.504. 77
Олійник О. М. 06.01—02.11.706. 107
Омаров Б. М. 12.01—02.11.1207. 187
Омарова З. А. 02.01 02.11.212. 34
Опісьєв В. А. 09.01 02.11.1041. 159
Опіпенко П. М. 01.01 02.11.1. 4
Опуфрієнко О. О. 09.01 02.11.1008. 154
Орлепко В. О. 01.01 02.11.102. 19
Орлова А. А. 05.01—02.11.592. 90
Орловская П. А. 08.01—02.11.852. 131
Оробець К. 08.01—02.11.884. 135
Осипова О. 03.01 02.11.407. 63
Оскіна О. 04.01 02.11.505. 77
Остапенко Е. П. 09.01 02.11.1009. 154
Остапенко Л. А. 08.01 02.11.893. 136
Остапова В. 01.01—02.11.43. 11
Острович С. Е. 07.01—02.11.785. 120
Отраднава О. О. 03.01—02.11.353. 54
Офман Е. 05.01 02.11.593. 91

Павлов С. Ю. 02.01 02.11.213. 35
Пак У. І. 05.01 02.11.594. 91
Папичкин В. Б. 03.01 02.11.354. 54
Панкова-Козочкина Т. В. 01.01—02.11.77. 15
Панов М. 08.01—02.11.894. 895. 136
Паптюшов О. 07.01 02.11.775. 118
Папчук О. 09.01 02.11.1010. 154
Парасюк В. М. 03.01 02.11.389. 59
Парафіло А. Л. 12.01 02.11.1208. 188
Паризький І. 09.01 02.11.1011. 154
Паскар А. 03.01—02.11.390. 60
Пашко П. В. 07.01—02.11.822. 126
Пемпко І. 07.01 02.11.844. 129
Пеньковский А. В. 02.01 02.11.214. 35
Первов М. В. 04.01 02.11.506. 77
Первомайський В. Б. 08.01 02.11.848. 130
Передерієв Є. 03.01 02.11.447. 68
Перепелиця О. І. 08.01—02.11.847. 130
Першин А. А. 03.01—02.11.419. 64
Пескова А. А. 02.01 02.11.259. 41
Петлюк Ю. 01.01 02.11.65. 14
Петренко Д. О. 04.01 02.11.532. 81
Петрепко І. 07.01 02.11.807. 123
Петрепко П. 09.01 02.11.1063. 162

Петров А. 05.01 02.11.595. 91
Петров Я. 10.01 02.11.1096. 168
Петрова Г. В. 11.01—02.11.1177. 182
Петроградская А. А. 02.01—02.11.260. 41
Печуляк В. 06.01—02.11.707. 107
Пешин П. Л. 02.01 02.11.261. 42
Пешкова Х. В. 07.01 02.11.808. 123
Петков С. 07.01 02.11.747. 114
Пивовар Ю. І. 07.01 02.11.782. 120
Пивоваров Ю. І. 04.01—02.11.454. 70
Пиголкин Ю. И. 08.01—02.11.936. 142
Пилипенко П. 06.01—02.11.689. 105
Пилипенко П. Д. 05.01 02.11.542. 84
Пилипенко Ю. 05.01 02.11.596. 91
Пилипчик В. 01.01 02.11.66. 14
Пименов Е. А. 02.01 02.11.196. 32
Пирбудагова Д. Ш. 02.01 02.11.215. 35
Пиріг І. В. 09.01—02.11.1076. 164
Писаренко Г. М. 07.01—02.11.715. 109
Писенко К. А. 03.01 02.11.355. 54
Письменський Є. 08.01 02.11.896. 137
Підгородипський В. М. 08.01 02.11.897. 137
Піщевська Е. В. 07.01 02.11.843. 129
Плахотіна В. М. 09.01 02.11.1033. 1034. 157, 158
Плегенеш В. М. 09.01—02.11.1012. 154
Погребняк П. 02.01—02.11.137. 24
Поддєрьогін А. М. 07.01 02.11.787. 120
Пожар В. Г. 09.01 02.11.962. 147
Пожилаєва М. А. 07.01 02.11.809. 123
Позняк Е. В. 06.01 02.11.690. 105
Покачалова А. 03.01 02.11.448. 68
Поклонська О. Ю. 12.01—02.11.1209. 188
Полішук С. М. 09.01—02.11.1064. 162
Полховська І. 01.01—02.11.103. 19
Поляков М. И. 03.01 02.11.356. 54
Поляник К. 03.01 02.11.357. 54
Попасюк А. М. 10.01 02.11.1139. 174
Попадюк О. А. 02.01 02.11.216. 35
Поплавская Е. 02.01—02.11.217. 35
Попов О. В. 07.01—02.11.748. 114
Попов Ю. 11.01—02.11.1178. 182
Портнова Е. В. 02.01 02.11.218. 35
Потапенко В. І. 02.01 02.11.138. 24
Потомська Н. А. 09.01 02.11.1042. 159
Поярков С. Ю. 02.01 02.11.219. 35
Правдюк А. Л. 07.01 02.11.782. 120
Прасолов Б. 05.01—02.11.597. 91
Припхан І. І. 02.01—02.11.139. 24
Притика Ю. Д. 03.01 02.11.420. 64
Притула А. М. 08.01 02.11. 850. 855. 130, 131
Притула Є. 04.01 02.11.531. 81
Приходько Т. 08.01 02.11. 848. 877. 130, 134
Прієшкіна О. В. 02.01 02.11.140. 24
Прокопов Д. Є. 01.01—02.11.104. 19
Проскурников Р. И. 02.01—02.11.220. 36
Проценко М. В. 09.01 02.11.1092. 1065. 163, 167
Пуляева Е. В. 06.01 02.11.691. 105
Путило П. В. 02.01 02.11.221. 36
Пухтецька А. 07.01 02.11.749. 114
Пчеліпа О. В. 09.01 02.11.963. 147
Пшеничнюк Д. В. 03.01—02.11.436. 67

Рабец А. М. 03.01 02.11.343. 52
Рабінович А. 02.01 02.11.141. 24
Рабінович П. М. 02.01 02.11.109. 20
Рабінович С. П. 01.01 02.11.78. 16
Рабочев Г. Б. 03.01 02.11.396. 61

- Раджабов С. А. 08.01 02.11.898. 137
 Райгородский В. Л. 09.01 02.11.1013. 154
 Раков М. 04.01—02.11.507. 77
 Раудштейн А. В. 05.01—02.11.598. 91
 Ревака В. 09.01—02.11.1014. 155
 Редникова Т. В. 06.01 02.11.681. 104
 Решняк М. Г. 09.01 02.11.1015. 155
 Резпікова В. В. 04.01 02.11.508-510. 78;
 05.01 02.11.599. 91
 Рибачок В. А. 03.01—02.11.381. 58
 Римарчук О. 10.01—02.11.1126. 172
 Рогалева М. А. 04.01—02.11.511. 78
 Рогов А. С. 02.01 02.11.222. 36
 Рогожкина Т. В. 06.01 02.11.692. 105
 Родип А. 04.01 02.11.512. 78
 Рожик Ю. 03.01 02.11.421. 65
 Розмон В. 04.01 02.11.513. 538. 78, 82
 Розум О. 09.01—02.11.1066. 163
 Роман І. 07.01—02.11.810. 124
 Роман П. М. 01.01 02.11.79. 16
 Романова М. Е. 07.01 02.11.823. 126
 Романчук И. С. 02.01 02.11.223. 36
 Романюк Б. В. 09.01 02.11.949. 145
 Ропьжипа (Каримова) О. В. 02.01 02.11.262. 42
 Россіхіна Г. В. 07.01—02.11.811. 124
 Рот Л. Г. 03.01—02.11.434. 66
 Ротань В. Г. 05.01 02.11.541. 84
 Рубащенко М. 01.01 02.11.10. 11. 6
 Рубио-Марин Р. 02.01 02.11.233. 37
 Рублев В. 03.01 02.11.358. 55
 Рубцова Ю. А. 03.01 02.11.359. 360. 55
 Руденко В. Ю. 10.01—02.11.1127. 172
 Румянцев А. 02.01—02.11.224. 36
 Румянцев М. Б. 03.01—02.11.361. 362. 55
 Русин С. П. 06.01 02.11.693. 105
 Рыженков А. Я. 03.01 02.11.363. 55
 Рыжов К. Б. 03.01 02.11.391. 60
 Рябикін В. М. 09.01 02.11.1067. 163
 Ряхимов Ю. 05.01—02.11.600. 92
- Савайда О. І. 12.01—02.11.1190. 185
 Савельева О. 05.01 02.11.601. 92
 Савицкая О. Г. 03.01 02.11.364. 55
 Савич О. С. 07.01 02.11.750. 114
 Савич С. С. 03.01 02.11.365. 55
 Саволюк Р. Ю. 09.01 02.11.1016. 155
 Савчак А. 01.01—02.11.44. 11
 Савчин М. В. 02.01—02.11.142. 143. 24, 25
 Сапронов О. 07.01 02.11.751. 114
 Саттарова П. А. 07.01 02.11.812. 124
 Сафарова Е. 05.01 02.11.602. 92
 Сачков А. Н. 12.01 02.11.1210. 188
 Свирид Ю. А. 03.01 02.11.422. 65
 Світличний О. 06.01—02.11.662. 101;
 08.01—02.11.899. 137
 Святоцький О. Д. 02.01 02.11.107. 20
 Селезень П. О. 11.01 02.11.1154. 178
 Селиванов А. А. 02.01 02.11.110. 20
 Семёнова А. А. 03.01 02.11.392. 60
 Семикин Д. С. 10.01 02.11.1109. 170
 Семко С. О. 02.01—02.11.239. 38
 Сеник С. 03.01—02.11.423. 65
 Сеньків О. 07.01 02.11.777. 119
 Сергеев Д. Б. 02.01 02.11.263. 42
 Сердюк В. В. 04.01 02.11.523. 80
 Сердюк І. А. 01.01 02.11.12. 7
 Серебрякова Ю. О. 04.01 02.11.532. 81
- Серонштап В. В. 09.01 02.11.1017. 155
 Сербогін В. О. 02.01 02.11.144. 25
 Сидор В. Д. 03.01—02.11.366. 55;
 06.01—02.11.663. 664. 101
 Сидорович Ю. В. 08.01—02.11.936. 142
 Силук И. 04.01 02.11.533. 81
 Симолян С. Л. 03.01 02.11.393. 61
 Сипгаївська І. В. 08.01 02.11.900. 137
 Сипельников С. П. 01.01 02.11.80. 16
 Ситницька О. А. 05.01—02.11.603. 92
 Сичук О. 08.01—02.11.901. 137
 Сідор М. І. 07.01—02.11.813. 124
 Сільченко С. 05.01 02.11.635. 96
 Сімутіна Я. В. 05.01 02.11.604. 92
 Сірко Б. П. 10.01 02.11.1120. 171
 Сіціпський А. 04.01 02.11.514. 78;
 07.01 02.11.752. 115
 Сковпень В. 05.01—02.11.605. 92
 Скоков М. И. 07.01—02.11.753. 115
 Скрябин С. В. 03.01 02.11.367. 56
 Скрябин О. М. 10.01 02.11.1140. 174
 Слепенкова О. А. 06.01 02.11.694. 106
 Слободяк О. 04.01 02.11.515. 79
 Словська І. Є. 02.01 02.11.145. 25
 Слюсар А. 05.01—02.11.606. 607. 92, 93;
 07.01—02.11.814. 124
 Смирнов А. М. 01.01 02.11.81. 16
 Смирнов Д. А. 05.01 02.11.636. 96
 Смирнов Е. Р. 04.01 02.11.494. 76
 Смирнова А. 09.01 02.11.1060. 162
 Смирнова О. А. 11.01 02.11.1179. 182
 Снідевич О. С. 03.01—02.11.382. 58
 Собина Л. Ю. 04.01—02.11.516. 79
 Соболева О. О. 08.01—02.11.902. 137
 Соболев Є. Ю. 07.01 02.11.754. 115
 Собчук М. 03.01 02.11.368. 56
 Совгиря О. В. 02.01 02.11.111. 20
 Сойфер В. Г. 05.01 02.11.608. 93
 Соколова А. К. 06.01—02.11.708. 107
 Соловьев А. 05.01—02.11.609. 93
 Соловьев Д. В. 02.01—02.11.225. 36
 Соловьєва Т. В. 03.01 02.11.424. 65
 Солодухин К. А. 02.01 02.11.226. 36
 Солоимешников М. М. 05.01 02.11.627. 95
 Соломенко Н. О. 07.01 02.11.790. 121
 Соломон П. 10.01 02.11.1100. 168
 Солохин А. Е. 04.01—02.11.534. 82
 Сомов М. Д. 02.01—02.11.188. 31
 Сопін О. Є. 05.01 02.11.541. 84
 Сотникова Е. С. 06.01 02.11.676. 103
 Сотула В. В. 04.01 02.11.535. 82
 Старицька О. 01.01 02.11.45. 11
 Стасів О. 05.01 02.11.637. 96
 Стахеева Г. О. 04.01—02.11.517. 79
 Сташис В. В. 08.01—02.11.903. 137
 Степаненко О. В. 03.01 02.11.412. 63
 Степанов А. А. 09.01 02.11.1080. 165
 Степанов Є. В. 06.01 02.11.695. 106
 Степанова Ю. В. 02.01 02.11.191. 31
 Степанюк А. А. 03.01 02.11.449. 69
 Стефанов С. О. 07.01—02.11.778. 119
 Столбовий В. М. 07.01—02.11.716. 109
 Стоянов П. П. 09.01 02.11.1028. 157
 Стратонов В. М. 09.01 02.11.964. 1018. 147, 155
 Стрежнева А. В. 06.01 02.11.709. 108
 Стрельцов Є. 08.01 02.11.904. 138
 Стремоухов А. В. 01.01 02.11.46. 11

Стрепко В. 05.01 02.11.638. 97
 Стрижак А. А. 02.01 02.11.110. 20
 Стройко І. А. 03.01–02.11.369. 56
 Стукалов А. В. 02.01–02.11.264. 42
 Суколенко Е. А. 09.01–02.11.1019. 155
 Супрун С. В. 10.01 02.11.1128. 173
 Сухапов Е. А. 03.01 02.11.370. 56
 Сухапова Д. С. 01.01 02.11.5. 5
 Сухопос В. В. 02.01 02.11.146. 25

Таболін В. В. 02.01–02.11.265. 42
 Тальцева Л. А. 03.01–02.11.450. 69
 Тарапенко Л. С. 06.01 02.11.677. 103
 Тарасенко В. С. 05.01 02.11.619. 94
 Тарасишина О. М. 10.01 02.11.1115. 170
 Тарасов І. П. 12.01 02.11.1211. 188
 Тарасов О. В. 11.01 02.11.1180. 182
 Тарасова А. Е. 01.01–02.11.47. 12
 Тасалов Ф. 02.01–02.11.227. 37
 Ташій В. Я. 08.01 02.11.847, 905. 130, 138
 Таш'ян Р. І. 03.01 02.11.435. 66
 Твердохліб В. Ю. 07.01 02.11.755. 115
 Темченко О. 01.01 02.11.48. 12
 Тепльков С. О. 04.01 02.11.536. 82
 Тепляшин І. В. 01.01–02.11.49. 12
 Терещенко Г. М. 07.01–02.11.815. 124
 Тер-Степанян Е. Е. 11.01 02.11.1181. 182
 Тертишник В. М. 09.01 02.11.1021. 155
 Телькінен Т. Е. 01.01 02.11.67. 14
 Тигапов А. І. 01.01 02.11.82. 16
 Тимофеев Ю. А. 04.01 02.11.537. 82
 Тимошенко В. І. 12.01–02.11.1212. 188
 Тиндик П. П. 07.01–02.11.816. 125
 Титаренко О. О. 08.01–02.11.937, 938. 142
 Титова А. А. 02.01 02.11.228. 37
 Тихий В. 08.01 02.11.906. 138
 Тихопова О. В. 07.01 02.11.736. 112
 Тімуш І. 12.01 02.11.1213. 188
 Тітко І. 09.01–02.11.1020. 155
 Тищенко В. В. 09.01–02.11.1033, 1034. 157, 158
 Ткачук А. 02.01–02.11.147. 25
 Токарчук О. 01.01 02.11.105. 19
 Томарова О. 03.01 02.11.371. 56
 Томп С. В. 09.01 02.11.1022, 1023. 156
 Топтула О. С. 07.01 02.11.734. 112
 Торопчук І. 01.01 02.11.68. 14
 Торундо О. 07.01–02.11.826. 126
 Трачук П. А. 07.01–02.11.756. 115
 Третьякова Е.-Д. С. 02.01 02.11.229. 37
 Тренцова О. 07.01 02.11.779. 119
 Трипцова Я. О. 08.01 02.11.856. 131
 Тройцька М. В. 06.01 02.11.710. 108
 Трофимов В. В. 01.01 02.11.50. 12
 Трофімова Л. 04.01–02.11.538. 82
 Трояновський О. В. 11.01–02.11.1148. 177
 Трунова Г. 05.01 02.11.620. 94
 Труханов К. 04.01 02.11.518. 79
 Труш І. 04.01 02.11.519. 79
 Трушков А. 04.01 02.11.518. 79
 Трыкапова С. А. 11.01 02.11.1182. 183
 Туляков В. О. 08.01–02.11.849, 907. 130, 138
 Тураханов Т. Х. 05.01–02.11.610. 93
 Туришев С. В. 02.01 02.11.266. 42
 Турчин-Кукаріта І. 03.01 02.11.425. 65
 Тыркунова П. П. 02.01 02.11.267. 42
 Тюлькете Ф. 11.01 02.11.1183. 183
 Тютюгін В. І. 08.01 02.11.905. 138

Угреніпова Е. А. 12.01 02.11.1214. 188
 Удалова Л. Д. 09.01 02.11.950, 951. 145
 Уліяновська О. 01.01–02.11.13. 7
 Уркевич В. Ю. 06.01–02.11.678. 103
 Усенко Г. С. 04.01–02.11.520. 79
 Устименко В. 04.01 02.11.521. 79

Файер О. 03.01 02.11.372. 56
 Фасгив Т. А. 01.01 02.11.83. 16
 Фатеев А. П. 08.01–02.11.939. 142
 Федорак Л. М. 08.01–02.11.857. 132
 Федоренко В. Л. 02.01–02.11.148, 149. 25
 Федорова Л. В. 03.01 02.11.373. 57
 Федосеева П. П. 02.01 02.11.230. 37
 Федотова Ю. Г. 02.01 02.11.231. 37
 Фештич В. П. 03.01 02.11.426. 65
 Филатова У. Б. 01.01 02.11.84. 16
 Филиппова А. В. 03.01–02.11.451. 69
 Филонова М. Б. 12.01–02.11.1215. 189
 Фігурський В. 09.01 02.11.1024. 156
 Філашкін В. С. 09.01 02.11.1068. 163
 Філіпчук І. Г. 01.01 02.11.85. 17
 Фомін С. Б. 09.01 02.11.1087. 166
 Фоміч Г. В. 07.01 02.11.720. 110
 Форостяний А. В. 09.01–02.11.965. 148
 Франов П. А. 06.01–02.11.711. 108
 Французова Л. 05.01 02.11.611. 93
 Фріс П. 08.01 02.11.908. 138
 Фролов О. Г. 07.01 02.11.757. 115

Хабло О. Ю. 09.01 02.11.950. 145
 Хаванова И. А. 07.01–02.11.817. 125
 Хавронюк М. 08.01–02.11.909, 940. 138, 143
 Хайруллин М. М. 10.01–02.11.1097. 168
 Халілев Р. А. 09.01 02.11.1093. 167
 Харина П. В. 01.01 02.11.86. 17
 Харитонов М. М. 02.01 02.11.232. 37
 Харитопова О. В. 09.01 02.11.1069. 163
 Харитонов Л. І. 05.01–02.11.619. 94
 Харитонов Ю. С. 03.01–02.11.374. 57
 Харченко Г. Г. 03.01–02.11.375. 57
 Харчук В. 07.01 02.11.844. 129; 10.01 02.11.1116. 171
 Хатуев Р. Т. 01.01 02.11.87. 17
 Хафизова Г. Х. 02.01 02.11.268. 43
 Херрманн Х. 07.01 02.11.823. 126
 Хлуденева Н. И. 06.01 02.11.691. 105
 Хобич О. 07.01–02.11.818. 125
 Ходилина М. В. 10.01–02.11.1141. 175
 Хомич В. М. 09.01 02.11.1094. 167
 Хорват Э. 02.01 02.11.233. 37
 Хохлов В. А. 08.01 02.11.910. 138
 Храпенко О. О. 01.01 02.11.69. 14
 Хрідочкін А. В. 09.01 02.11.1090. 167
 Хряпінський П. 08.01–02.11.911, 912. 138, 139
 Хубиева М. Р. 03.01–02.11.427. 65
 Хуторян П. М. 05.01 02.11.612. 93

Цесар І. 01.01 02.11.51. 12
 Цехапович Т. Ф. 07.01 02.11.823. 126
 Цитильский В. Ф. 02.01 02.11.234. 38;
 05.01–02.11.613. 93
 Цікало В. 01.01–02.11.52. 12

Чабаненко М. М. 06.01 02.11.679. 103
 Чайковский Ю. В. 11.01 02.11.1148. 177
 Чаплинский К. О. 09.01 02.11.1070. 163
 Чеботарьова Г. 08.01 02.11.914. 139

- Чемерис І. В. 08.01 02.11.941. 143
 Чепель О. Д. 02.01 02.11.150. 25
 Червонюк В. И. 02.01—02.11.235. 38
 Черкашина О. В. 03.01—02.11.376. 57
 Чернадчук В. Д. 07.01—02.11.819. 125
 Чернега А. П. 01.01 02.11.14. 15. 7
 Чернецька О. 02.01 02.11.269. 270. 43;
 07.01 02.11.771. 118
 Черничкипа Г. Н. 03.01 02.11.377. 57
 Чернова П. 08.01—02.11.915. 139
 Черноморец А. Е. 03.01—02.11.363. 55
 Черноп'ятов С. В. 03.01—02.11.432. 66
 Чернышова О. 11.01 02.11.1184. 183
 Чернявський С. С. 09.01 02.11.1043. 160
 Чертков А. Н. 01.01 02.11.88. 17; 02.01 02.11.236. 38
 Четвериков А. О. 11.01 02.11.1149. 177
 Чечель Н. О. 08.01 02.11.942. 143
 Чикулаев Р. В. 04.01—02.11.539. 82
 Чичирко С. В. 09.01—02.11.1071. 163
 Чомахашвілі О. 03.01 02.11.378. 57
 Чорна Ж. Л. 03.01 02.11.379. 57
 Чорпобай О. Л. 12.01 02.11.1191. 185
 Чугунов Н. А. 02.01 02.11.230. 37
 Чудиповская Н. А. 03.01 02.11.428. 65
 Чуличкова Е. В. 06.01—02.11.696. 106
- Шабалин В. А. 01.01 02.11.106. 19
 Шадрин А. А. 06.01 02.11.697. 106
 Шакирьянов Р. В. 03.01 02.11.394. 61
 Шамшина І. І. 05.01 02.11.614. 93
 Шаповал В. Д. 02.01 02.11.271. 43
 Шаповал В. М. 02.01—02.11.153. 26
 Шаповал Р. В. 07.01—02.11.758. 116
 Шаповалова О. А. 08.01—02.11.868. 133
 Шаргородська П. В. 08.01 02.11.913. 139
 Шаталова С. В. 11.01 02.11.1185. 183
 Шахман Н. В. 09.01 02.11.1084. 166
 Шанкова А. В. 08.01 02.11.943. 143
 Швець А. Ю. 08.01—02.11.916. 139
 Шевченко Г. П. 03.01—02.11.314. 49
 Шевченко Д. В. 05.01—02.11.615. 93
 Шейнфельд С. А. 06.01 02.11.712. 108
 Шейфер С. А. 09.01 02.11.1025. 156
 Шепета О. В. 07.01 02.11.721. 110
 Шепітько В. Ю. 09.01 02.11.1072. 164
 Шершпева-Цитиульская И. А. 01.01 02.11.89. 17
 Шестакова Е. 03.01—02.11.616. 94
 Шестерюк А. С. 06.01—02.11.698. 106
 Шило О. 09.01 02.11.1026. 1027. 156
- Шилова А. С. 09.01 02.11.1085. 166
 Широкова Л. 05.01 02.11.605. 92
 Шкребець Д. В. 03.01—02.11.429. 66
 Шляхтун П. П. 02.01—02.11.112. 20
 Шмалый О. В. 01.01—02.11.53. 12
 Шовкун І. 07.01 02.11.820. 125
 Шорманов В. К. 09.01 02.11.1085. 166
 Шпак В. В. 09.01 02.11.1028. 157
 Штепников В. Н. 05.01 02.11.617. 94
 Шугуров М. В. 11.01—02.11.1186. 183
 Шугурова И. В. 03.01—02.11.452. 69
 Шукліна П. 02.01—02.11.151. 26
 Шульга І. П. 07.01 02.11.845. 129
 Шульга М. В. 06.01 02.11.713. 108
 Шуляк В. 07.01 02.11.842. 129
 Шупіпська О. В. 03.01 02.11.453. 69
 Шурухнов В. А. 09.01 02.11.1029. 157
- Щекина Е. А. 04.01—02.11.540. 83
 Щепачев В. А. 02.01 02.11.272. 43
 Щербина О. В. 08.01 02.11.947. 144
 Щербук Н. 05.01 02.11.618. 94
 Щур Б. 09.01 02.11.1073. 164
- Юровська Л. Г. 02.01—02.11.273. 43
 Юсубов Э. С. 02.01—02.11.237. 38
- Яблокова И. 05.01 02.11.639. 97
 Яворський Б. І. 09.01 02.11.966. 1006. 148, 153
 Ягунов Д. В. 08.01 02.11.944. 143;
 11.01 02.11.1147. 177
 Якубовська П. О. 11.01—02.11.1148. 177
 Якушев В. А. 01.01—02.11.90. 17
 Яновська О. Г. 09.01—02.11.1030. 157
 Яра О. 07.01 02.11.838. 128
 Яремчук В. О. 09.01 02.11.1031. 157
 Ярмак Х. П. 07.01 02.11.759. 116
 Ярмиш Н. 08.01 02.11.917. 139
 Ярмоленко Ю. 07.01—02.11.760. 116
 Ярошевська Т. 02.01—02.11.152. 26
 Ярощук В. Г. 06.01—02.11.699. 106
 Ярчак В. 06.01 02.11.700. 106
 Ярышев С. П. 11.01 02.11.1187. 184
 Ястребова А. И. 07.01 02.11.761. 116
 Ясь А. О. 01.01 02.11.70. 15
 Яцишин Н. 07.01 02.11.780. 119
- Emmerich-Fritsche A. 07.01—02.11.783. 120
 Herrmann H. 07.01 02.11.783. 120

ПОКАЖЧИК ПЕРІОДИЧНИХ ТА ПРОДОВЖУВАНИХ ВИДАНЬ

- Адвокат. — К., 2010. — № 9, 12.
 Адвокат. — М., 2010. — № 9.
 Адвокатская практика. 2010. № 5, 6 ; 2011. № 1.
 Административное право и процесс. 2010. № 6.
 Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. 2010. Вип. 54.
 Актуальні проблеми економіки. 2010. № 9.
 Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. 2010. Вип. 40.
 Актуальные проблемы экономики и права. — 2010. — № 4.
 Арбитражный и гражданский процесс. — 2010. — № 9, 10, 11, 12.
 Аспирант и соискатель. 2010. № 5.
 Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 9, 10, 11, 12 ; 2011. № 1.
 Вестник Московского университета. Сер. 11: Право. 2010. № 5, 6 ; 2011. № 1.
 Вестник Российской правовой академии. 2010. № 4 ; 2011. № 1.
 Вестник Саратовской государственной академии права. 2010. № 5, 6.
 Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. — 2010. — № 3, 4.
 Вісник Верховного Суду України. — 2010. — № 10, 12.
 Вісник господарського судочинства. 2010. № 6.
 Вісник Львівського університету. Серія юридична : зб. наук. пр. 2010. Вип. 51.
 Вісник Національної академії прокуратури України. 2010. № 4.
 Вісник податкової служби України. 2010. № 32, 33, 35, 37, 39.
 Вісник прокуратури. 2010. № 9, 10, 11, 12 ; 2011. № 1.
 Вопросы трудового права. — 2010. — № 9, 10, 11.
 Государство и право. — 2010. — № 9, 10, 11, 12.
 Гражданское право. 2010. № 4.
 Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. 2010. Вип. 50.
 Економіка та держава. 2010. № 9, 11, 12.
 Жилищное право. 2010. № 10.
 Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения. 2010. № 6 ; 2011. № 1.
 Журнал конституционного правосудия. — 2010. — № 5, 6.
 Журнал российского права. — 2010. — № 9, 10, 11, 12.
 Закон. — 2010. — № 10, 12.
 Закон и право. 2010. № 9, 10, 11, 12.
 Законность. 2010. № 9, 10, 11.
 Збірник наукових праць Львівського державного інституту повітряних технологій та управління ім'єні В'ячеслава Чорновола. Сер. «Юридичні науки». 2010. Вип. 4.
 Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. — 2010. — Вип. 2.
 Земельне право України: теорія і практика. — 2010. — № 9.
 История государства и права. 2010. № 21, 22, 23, 24 ; 2011. № 1, 2, 3, 4.
 Компас підприємця. 2010. № 2.
 Известия высших учебных заведений. Северо-Кавказский регион. Общественные науки. 2010. № 6.
 Конституционное и муниципальное право. 2010. № 9, 10, 11, 12.
 Корпоративный юрист. 2010. № 9, 10, 11, 12.
 Митна справа. — 2010. — № 6 ; № 6, спецвип. ; № 6, ч. 1 ; № 6, ч. 2.
 Митний брокер. — 2010. — № 10, 12.
 Митниця. 2010. № 9, 10, 12.
 Московский журнал международного права. 2010. № 4 ; 2011. № 1.
 Наследственное право. 2010. № 4.
 Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ : зб. наук. пр. 2010. Вип. 3, 4.
 Наше право. — 2010. — № 3 ; 2011. — № 1, ч. 1 ; № 1, ч. 2.
 Потаріат для вас. — 2010. — № 10.
 Питання боротьби зі злочинністю : зб. наук. пр. 2010. Вип. 19, 20.
 Південноукраїнський правничий часопис. 2010. № 2, 3.
 Підприємництво, господарство і право. 2010. № 9, 10, 11, 12 ; 2011. № 1.
 Политика и общество. 2010. № 9.
 Право и экономика. 2010. № 9.
 Право і суспільство. — 2010. — № 5, 6 ; 2011. — № 1.
 Право України. — 2010. — № 9, 10, 11, 12 ; 2011. — № 1.
 Предпринимательское право. 2010. № 4.
 Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. 2010. Вип. 108, 109, 110.
 Российская юстиция. 2010. № 9, 10, 11, 12.
 Российский судья. 2010. № 11.
 Российский юридический журнал. 2010. № 5, 6 ; 2011. № 1.

Северо-Кавказский юридический вестник. — 2010. — № 4.
 Современное право. — 2010. — № 8, 9, 10, 11.
 Социальное и пенсионное право. — 2010. — № 4.
 Сравнительное конституционное обозрение. — 2010. — № 5, 6.
 Судебно-медицинская экспертиза. — 2010. — № 5, 6 ; 2011. — № 1.
 Таможенное дело. — 2010. — № 4.
 Теорія і практика інтелектуальної власності. — 2010. — № 6.
 Трудовое право. — 2010. — № 10, 11.
 Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка.
 Управління. — 2010. — Вип. 3, 4.
 Философия права. — 2010. — № 6 ; 2011. — № 1.
 Финансовое право. — 2010. — № 9, 11, 12.
 Фінанси України. — 2010. — № 9, 12.
 Хозяйство и право. — 2010. — № 9, 10, 11, 12.
 Цивилист. — 2010. — № 4.
 Часопис Київського університету права. — 2010. — № 4 ; 2011. — № 1.
 Экологическое право. — 2010. — № 5, 6.
 Юридична Україна. — 2010. — № 10, 11, 12 ; 2011. — № 1.
 Юридичний журнал. — 2010. — № 3, 7, 9, 11, 12.
 Юристъ-правоведъ. — 2010. — № 5, 6 ; 2011. — № 1.
 Lex Russica. — 2010. — № 6.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

- Авт. ком. — авторський коментар
 Автореф. дис. — автореферат дисертації
 Акад. — академія
 АПК РФ — Арбитражный процессуальный кодекс Российской Федерации
 Асист. — асистент
 Асп. — аспірант
 БК РФ — Бюджетный кодекс Российской Федерации
 ВАС РФ — Высший Арбитражный Суд Российской Федерации
 ВЕЗ — вільна економічна зона
 Вибор. коміс. — виборча комісія
 Вид. — видання; видавничий
 Вид-во — видавництво
 Викон. — виконавець
 Вип. — випуск
 ВК РФ — Водный кодекс Российской Федерации
 ВНЗ — вищий навчальний заклад
 Внутр. — внутрішній
 ВР України — Верховна Рада України
 ВС РФ — Верховный Суд Российской Федерации
 ВСУ — Верховний Суд України
 ГК України — Господарський кодекс України
 ГК РФ — Гражданский кодекс Российской Федерации
 Голов. ред. — головний редактор
 Гос. — державний
 ГПК України — Господарсько-процесуальний кодекс України
 ДНДІ МВС України — Державний науково-дослідний інститут Міністерства внутрішніх справ України
 ДДУВС — Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
 Держ. — державний
 Доп. — доповідь
 Допов. — доповнене
 Доц. — доцент
 ДПСУ — Державна прикордонна служба України
 ЕК України — Екологічний кодекс України
 ЄС — Європейський Союз
 ЖК РФ — Жилищный кодекс Российской Федерации
 Зб. наук. пр. — збірник наукових праць
 ЗК України — Земельний кодекс України
 ЗМІ — засоби масової інформації
 ЗУ — Закон України
 Изд-во — видавництво
 Ин-т (ін-т) — інститут (інститут)
 Іст. — історичний
 Канд. — кандидат
 КАСУ — Кодекс адміністративного судочинства України
 КВК України — Кримінально-виконавчий кодекс України
 Кер. — керівник
 КЗпП — Кодекс законів про працю
 КК України — Кримінальний кодекс України
 КМ України — Кабінет Міністрів України
 КНУ ім. Т. Шевченка — Київський національний університет ім. Т. Шевченка
 КоАП РФ — Кодекс Российской Федерации об административных правонарушениях
 Конф. — конференція
 КПК України — Кримінально-процесуальний кодекс України
 КпШС — Кодекс про шлюб та сім'ю
 КСП — колективні сільськогосподарські підприємства
 КУ — Конституція України
 КУпАП — Кодекс України про адміністративні порушення
 Лаб. — лабораторія
 ЛК України — Лісовий кодекс України
 ЛНУ ім. І. Франка — Львівський національний університет ім. І. Франка
 Л-ра — література
 МК України — Митний кодекс України
 Моногр. — монографія
 Навч. — навчальний
 Наук. — науковий
 Нац. ун-т — національний університет
 НДС — налог на добавленную стоимость
 НК РФ — Налоговый кодекс Российской Федерации
 НУ ДПС — Національний університет державної податкової служби України
 ОБСЕ — Организация по безопасности и сотрудничеству в Европе
 Общ. ред. — общая редакция
 ОВС — органи внутренних справ
 ОДУВС — Одеський державний університет внутрішніх справ
 ОНЮА — Одеська національна юридична академія
 ОРД — оперативно-розшукова діяльність
 Отв. — відповідальний
 Пед. — педагогічний
 Переробл. — перероблений
 Політ. — політична
 Посіб. — посібник
 Прав. — правова
 Практ. — практичний
 Пробл. — проблеми
 Ред. — редактор
 Респ. міжвід. наук. зб. — республіканський міжвідомчий науковий збірник
 Сб. науч. тр. — сборник научных трудов
 СВК — сільськогосподарський виробничий кооператив
 Сер. — серія
 СК України — Сімейний кодекс України
 СпД — Співдружність Незалежних Держав
 Сост. — составитель
 СОТ — Світова організація торгівлі
 Ст. — стаття
 СЄЗ — свободная экономическая зона
 Т. — том
 ТК РФ — Трудовой кодекс Российской Федерации
 ТОВ — товариство з обмеженою відповідальністю
 Укр. акад. держ. упр. — Українська академія державного управління
 УК РФ — Уголовный кодекс Российской Федерации
 Ун-т — університет
 УПК РФ — Уголовно-процессуальный кодекс Российской Федерации
 Упоряд. — упорядник
 Упр. — управління
 Учеб. — учебный
 ФЗ — Федеральный закон
 ФРН — Федеративна Республіка Німеччини
 ХПК РБ — Хозяйственный процессуальный кодекс Республики Беларусь
 ЦК України — Цивільний кодекс України
 ЦПК України — Цивільно-процесуальний кодекс України
 Ч. — частина
 Экоп.-прав. — економіко-правовий
 Юрид. — юридичний

ЗМІСТ

Передмова	3
12.00.01 Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень	4
Теорія держави і права	4
Історія держави і права України	13
Історія держави і права зарубіжних країн	15
Історія політичних і правових учень	17
12.00.02 Конституційне право	20
Конституційне право України	20
Конституційне право зарубіжних країн	26
Муніципальне право	38
12.00.03 Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право	44
Цивільне право	44
Цивільний процес	58
Сімейне право	66
Міжнародне приватне право	67
12.00.04. Господарське право; господарсько-процесуальне право	70
Господарське право	70
Господарсько-процесуальне право	80
12.00.05. Трудове право; право соціального забезпечення	84
Трудове право	84
Право соціального забезпечення	94
12.00.06. Земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право	98
Земельне право	98
Аграрне право	101
Екологічне право	104
Природоресурсне право	107
12.00.07. Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право	109
Адміністративне право	109
Адміністративний процес	116
Фінансове право	119
Митна справа	125
Інформаційне право	128
12.00.08 Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право	130
Кримінальне право	130
Кримінологія	139
Кримінально-виконавче право	143
12.00.09 Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність	145
Кримінальний процес	145
Криміналістика	157
Судова експертиза	164
Оперативно-розшукова діяльність	166
12.00.10. Судоустрій; прокуратура та адвокатура	168
Судоустрій	168
Прокуратура	171
Адвокатура	173
12.00.11 Міжнародне право	176
12.00.12. Філософія права	185
Показчик імен	190
Показчик періодичних та продовжуваних видань	200
Список скорочень	202

Підписано до друку 22.05.2012. Формат 60×84/8. Папір офсетний.
Гарнітура «Літературна». Друк офсетний. Ум. друк. арк. 23,72.
Тираж 100 прим. Зам. № 81.

Видавництво і друкарня «Юридична література»
65009, м. Одеса, вул. Піонерська, 2. Тел. (048) 777-48-79
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 1374 від 28.05.2003 р.